

NACIONALINĖ VARTOTOJŲ KONFEDERACIJA

Kodas 126374789, Stiklių -8, Vilnius LT-01131
Tel .85 2615929; tel/faks.85 2615979, konfederacija@vartotojai.eu; www.vartotojai.eu

TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ PAKETO
“GERINTI NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ
GALIMYBES DALYVAUTI VIEŠOJOJE POLITIKOJE
TAIKANT EUROPOS SĄJUNGOS SUTARTIES
SKAIDRUMO PRINCIPĄ”

ATASKAITA

UŽSAKOVAS: **NACIONALINĖ VARTOTOJŲ KONFEDERACIJA**

VYKDYTOJAS: **UAB „SENERGY group LT“**
Įmonės kodas: 302610076
E-paštas: vodezao@gmail.com; Telef.: +370 677 35013

2021 m. balandis

Kaunas

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

TURINYS

Santrauka (lietuvių ir anglų kalbomis)	3
1. Struktūrizuotas analizės pristatymas	4
1.1. ES sutarties skaidrumo normos visuomeninei veiklai apibrėžimas.....	4
1.2. Skaidrumo normos kaip NVO ir piliečių įsitraukimo į sprendimų priėmimą reguliavimo instrumento adaptacijos Lietuvos Respublikoje prielaidos.....	5
1.3. NVO ir piliečių įsitraukimo į sprendimų priėmimą taikant skaidrumo normą LR teisinės bazės analizės sąvadas su išvados ir pasiūlymais	15
2. Teisės aktų projektų preliminarus paketas	26
3. Teisės aktų projektų preliminarus paketo, nurodytų 2 dalyje, diskusinė adaptacija..	89
3.1. Užsakovo pateiktų pastabų, pasiūlymų ir atsiliepimų sąvadas	89
3.2. Sąvado analizė.....	90
3.3. Išvados ir pasiūlymai.....	93
4. Teisės aktų projektų galutinis paketas.....	107
5. Teisės aktų projektų paketo vertinimo aprašas.....	170
5.1. Vertinimo metodika ir tvarka.....	170
5.2. Vertinimo kriterijai.....	171
5.3. Kriterijų taikymo procedūra.....	171
6. Teisės aktų projektų paketo įgyvendinimo rekomendacijos.....	173
7. Priedai.....	175

Santrauka

Teisės aktų projekto paketo „Gerinti nevyriausybių organizacijų galimybes dalyvauti viešojoje politikoje taikant ES Sutarties skaidrumo principą“ Ataskaita yra parengta pagal Lietuvos nacionalinės vartotojų federacijos techninės specifikacijos, parengtos sutinkamai su iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo Projekto Nr. 10.1.2-ESFA-k-917-03-0014 „Pasiūlymų dėl LR NVO įsitraukimo į viešąją politiką gerinimo Lietuvos Respublikos centrinės valdžios sprendimų priėmėjams sukūrimas“ 2018 m. lapkričio 5 d. Sutarties Nr. 10.1.2-ESFA-K-917-03-0014 tarp ESFA ir Nacionalinės vartotojų konfederacijos (NVK) Priedo 1 išdėstymo nuostatas.

Ataskaitą sudaro 6 skyriai ir Priedų dalis. Pirmame skyriuje pateikiamas struktūrizuotos analizės pristatymas. Antrame skyriuje pateikiamas preliminarus teisės aktų projektų paketas. Trečiame skyriuje pateikiama antrojo skyriaus teisės aktų projektų diskusinė adaptacija pagal Užsakovo pastabas ir pasiūlymus. Ketvirtame skyriuje pateikiamas galutinis teisės aktų projektų paketas. Penktame skyriuje pateikiamas teisės aktų projektų vertinimo aprašas. Šeštame skyriuje pateikiamos teisės aktų projektų paketo įgyvendinimo rekomendacijos. Priedų dalyje pateikiami Ataskaitos techninė specifikacija, nagrinėtų teisės aktų 2020 m. gruodžio 31 d. galiojančios redakcijos. Ataskaitos tekstinę dalį sudaro 172 psl. Priedų dalį sudaro 359 psl.

SUMMARY

The Report of the legislative package “Improving the Opportunities of Non-Governmental Organizations to Participate in Public Policy by Applying the Transparency Principle of the EU Treaty” is prepared in accordance with the Technical specifications of the Lithuanian National Consumer Federation prepared in accordance with the Project’s 10.1.2-ESFA-k-917-03-0014 “Development of Proposals for Improving the Involvement of Lithuanian NGOs in Public Policy for Decision-Makers of the Central Government of the Republic of Lithuania” the provisions of the layout of Annex 1 of November 5, 2018 Contract No. 10.1.2-ESFA-K-917-03-0014 between ESFA and the National Consumer Confederation (NCU).

The Report consists of 6 chapters and parts of the Annexes. The first chapter presents a presentation of structured analysis. The second chapter presents a preliminary package of draft legislation. The third chapter presents the discussion adaptation of the draft legal acts of the second chapter according to the Customer's comments and suggestions. The fourth chapter presents the final package of legislative proposals. The fifth chapter provides a description of the evaluation of draft legislation. Chapter 6 provides recommendations for the implementation of the legislative package. The annexes contain the technical specification of the Report, the legal acts examined 31 December, 2020 current versions. The text of the report consists of 172 pages. The appendix consists of 359 pages.

1. STRUKTŪRIZUOTAS ANALIZĖS PRISTATYMAS

1.1. ES Sutarties skaidrumo normos visuomeninei veiklai apibrėžimas

Europos Sąjungos Sutarties skaidrumo norma yra visuomeninės veiklos tęstinio nagrinėjimo diskurso dalis visose ES šalyse-narėse. Visuomeninės veiklos samprata ES Sutarties rėmuose gali būti aiškinama kaip pilietinių iniciatyvų, nesaistomų politinių ir verslo grupinių interesų, plėtotė visuomenės viešojo intereso tenkinimui. Nežiūrint į tai, kad ES Sutartyje šaliamarei viešojo intereso tenkinime yra suteikiamos plačios individualumo laisvės, tačiau šalia šių laisvių yra suformuluoti ir teikiami kaip taikytini visuomeninės veiklos sampratos pamatiniai principai, nurodyti Europos Sąjungos Sutarties Preambulėje¹:

a) administracinio ir teisės aktų leidybos teisėtumo;

b) ekonominės laisvės (laisvas prekių, paslaugų, kapitalo ir asmenų judėjimas);

c) pagrindinių žmogaus teisių;

d) politinės teisės (skaidrumo ir subsidarumo) – geriausiai apibrėžiama politinių teisių principų pagrindu.

Šios Ataskaitos dalyke skaidrumo norma yra nagrinėtina per nevyriausybių organizacijų (toliau tekste - ir kaip NVO), apibrėžiamų kaip nevyriausybinių bendruomeninių žmonių atstovų laisvus susivienijimus, instrumentą. NVO vaidmens svarba pastaruoju metu paskelbus plačias visuomenines konsultacijas dėl Europos Sąjungos ateities vizijos, yra nuolat pabrėžiama tiek ES formatu, tiek ir ES šalių-narių nacionaliniais formatais. Laikantis ES Sutarties branduolio - keturių pamatinių Europos Sąjungos principų - rėmų, ES teisėje skaidrumas suprantamas kaip laisvas, savalaikis ir išsamus **priėjimas prie informacijos**. Pažymėtina, kad nagrinėjamame kontekste skaidrumo principas dažnai yra gretinamas su

¹ http://www.univie.ac.at/ri/eur/20040401/LT_EU_Treaty_Vienna.pdf

subsidiarumo principu – valdžios įsipareigojimu palaikyti gyvybingas visuomenės **iniciatyvas** „iš apačios“. Akivaizdu, kad visuomenės atstovams neturint informacijos, t.y. nesant galimybių visuomenei prieiti prie valdžios disponuojamos informacijos, kalbėti apie visuomenės iniciatyvų „iš apačios“ palaikymą tampa beprasmiu dalyku. Kadangi subsidiarumo dalykas šiame Projekte yra nagrinėjamas atskiroje ataskaitoje², šioje Ataskaitoje šalia „skaidrumo“ normos yra liečiama ir „subsidiarumo“ norma neliečiant aukščiau išdėstytų dalyko aspektų kitose ataskaitose.

1.2. Skaidrumo normos kaip NVO ir piliečių įsitraukimo į sprendimų priėmimą reguliavimo instrumento adaptacijos Lietuvos Respublikoje prielaidos

Skaidrumo norma šioje Ataskaitoje yra nagrinėjama Nacionalinės vartotojų konfederacijos atliktų tyrimų³ kontekste. Šių tyrimų ataskaitoje - Studija „Baltosios knygos dėl paramos visuomeninei veiklai Lietuvos Respublikoje metmenys“ - pateikiamos konkrečios išvados dėl šiuo metu ES taikomų NVO sampratos, jų valstybinio reguliavimo ir vidinės savireguliacijos, paramos NVO teikimo būdų ir priemonių. Todėl Studijos atlikimo pagrindu gauti tyrimų rezultatai, jų apibendrinimas ir rekomendacijų sukūrimas tapo išeities tašku šio Projekto tikslų įgyvendinimui naudojant skaidrumo principą.

Pradėjus šio teisės aktų paketo įgyvendinimą 2019 m., 2020 m. valdžios sektoriaus buvo priimti reikšmingi teisės aktai⁴, betarpiškai patenkantys į Europos Sąjungos Sutarties skaidrumo ir subsidiarumo principų taikomumo dalyką. Todėl šioje Ataskaitoje yra analizuojami

² Žr. www.vartotojai.eu Ataskaita „Gerinti nevyriausybinių organizacijų galimybes dalyvauti viešojoje politikoje taikant ES Sutarties subsidiarumo principą“. - Vilnius, Nacionalinė vartotojų konfederacija, 2021.

³ Žr. www.vartotojai.eu Studijos „Baltosios knygos dėl paramos visuomeninei veiklai Lietuvos Respublikoje metmenys“ ataskaita. _ Vilnius, Nacionalinė vartotojų konfederacija, 2019.

⁴ Žr. Priedas 2: LR Strateginio valdymo įstatymas Nr. XIII-3096;

Nacionalinės vartotojų konfederacijos 2020 m. LR socialinių reikalų ir darbo ministerijos užsakymu atliktų tyrimų ataskaitose gautos išvados bei rekomendacijos⁵.

Studijoje „Baltosios knygos dėl paramos visuomeninei veiklai Lietuvos Respublikoje metmenys“ suformuluotos tokios pagrindinės prielaidos:

Dėl nevyriausybinių organizacijų sampratos

- Kaip rodo gerosios patirties analizė, Europos Sąjungos šalyse-narėse nevyriausybinių organizacijų sektoriaus apibrėžimas neturi vieningo turinio, tačiau visais atvejais yra pabrėžiama, kad nevyriausybines organizacijas turi reikšti kaip visuomeninės organizacijos, savo veiklose nesiekiančios pelno, pasižyminčios nepriklausomybe nuo valdžios, politinių partijų ar verslo sektorių ir prisilaikančios vidinių ir išorinių veiklų skaidrumo principo.
- Europos Sąjungos teisinėse nuostatose dėl šalių valdžios sektoriaus pareigų įtraukti nevyriausybines organizacijas į valdžios vykdomą viešąją politiką, pabrėžiama nevyriausybinių organizacijų vertybių, apibūdinamų kaip solidarumo kelias ir būdas spręsti žmogaus socialinius rūpesčius, prerogatyvos svarba.
- Europos Sąjungos šalių gerieji pavyzdžiai nevyriausybinių organizacijų sampratoje išskiria bendruomeniškumo ir savanorystės aspektus. Dažnai nevyriausybines organizacijas, pozicionuojamas viešosios politikos viešųjų interesų srityje, apibūdinamos kaip bendruomenės ir/ar savanorių organizacijos.
- Europos Taryba nevyriausybines organizacijas ir piliečius mato kaip nuolatinis valdžios sektoriaus partnerius per viešosios politikos apverčiamo ciklo dedamąsias: politikos formulavimą, politikos realizavimą ir politikos pamokų išmokimą.

⁵ Žr. www.vartotojai.eu Europos Sąjungos šalių (Danijos, Suomijos, Latvijos, Estijos ir Lenkijos pavyzdžiu) gerosios praktikos viešojoje politikoje (įskaitant viešąsias paslaugas) NVO perspektyvos požiūriu taikomų teisinių/techninių/ organizacinių priemonių, rekomenduotinų Lietuvos atvejui Studija;

- Europos Sąjungos šalių gerosios praktikos pavyzdžiai rodo, kad siekiant harmoningos visuomenės, privalu orientuotis į atskirą individą, stiprinant jo orumą ir gebėjimus pačiam spręsti savo problemas, tam sudarant visas įmanomas palankias sąlygas. Tai suprantamas kaip pirmaeilis valstybės uždavinys - vietoj to, kad valstybė, tiek valdžia, tiek ir nevyriausybiniis sektorius siektų spręsti žmogaus problemas už jį patį. Čia ekonominis faktorius, toks įvairus skirtingose šalyse, nebūtinai yra lemiantis. Tokia nuostata, kaip siektina ir nevyriausybinių organizacijų sampratai – pirma - žmogaus rūpesčiai, o po to – organizacijos, praeina raudonąją liniją pažangiausiose Europos Sąjungos iniciatyvose.
- Studijos apklausose nustatyta, kad nemažai Lietuvos centrinės valdžios institucijų laikosi neva jų diskrecija apibrėžiamų riboženklių, užkertančių kelius į viešosios politikos pamokų analizes per bendradarbiavimą su nevyriausybinio sektoriu. Tokios institucijos save pozicionuoja kaip teisėjo įgaliojimus turintį institutą, esantį nuolatiname „teisminiame“ procese: aklą visoms pusėms. Atrodo, kad tokiais atvejais nevyriausybinių organizacijų sampratos klausimas išvis nėra objektas.

Dėl nevyriausybinių organizacijų valstybinio reguliavimo

- Lietuvos Respublikoje yra plačiai išvystyta nevyriausybinių organizacijų reguliavimo įstatyminė bazė, užtikrinanti nevyriausybiniio sektoriaus nepriklausomumą nuo valdžios, politinių partijų ir verslo sektorių. Tokia padėtis formaliai leidžia piliečiams nevaržomai burtis į bendruomenes, įskaitant NVO, siekiant įgyvendinti pačių NVO nuožiūra deklaruojamus įvairius tikslus bei uždavinius.
- Nežiūrint Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų reguliavimo įstatyminės bazės išplėtojimo, ji, pagal Studijos analizės duomenis, yra nekonkreči, atverianti kelius adaptacijoms pagal interesų grupių siekiamybes, dažnai nesiribojančias su viešuoju interesu.

To priežastimi laikytina tai, kad Lietuvos Respublikos valstybinio reguliavimo sistema nedaro aiškos skirties tarp viešąjį ir privatų interesą ginančių nevyriausybinių organizacijų.

- Studijoje analizuoti anksčiau atlikti nevyriausybinių sektoriaus tyrimai rodo, kad, dėl Lietuvoje dažnai kylančių interpretavimo problematikos klausimų, nėra reikalo prioritetizuoti intervencijos į veikiančią įstatyminę reguliacinę sistemą. Čia, kaip pirmaeilis uždavinys, nurodomas įstatymų vykdymo kontrolės funkcijos skaidrus įgyvendinimas, įtraukiant NVO, ir/arba tam skirtų atitinkamų poįstatyminių ir/ar norminių teisės aktų sukūrimas, vėlgi, pasitelkiant NVO.
- Studijos analizėje, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimtoje *2014–2020 metų Nacionalinės pažangos programoje* pateikiama išvadą, kad Lietuvos visuomenės pilietinės galios 2010 metų indeksas buvo tik 35,5 balo iš 100 galimų. Tuomet vietos bendruomenių veikloje dalyvavo 34 proc. visuomenės narių, o visuomeninių organizacijų ar judėjimų veikloje – tik 11 proc. Studijos analizė rodo, kad, deja, visuomenės įsitraukimas į viešąją politiką nedidėja ir artėjant 2020 metų horizontui. To priežastimis Studijos šaltiniai nurodo: piliečių ir NVO pasyvumą bei susipriešinimą viešosios politikos dalyke; neinformuotumą, kaip menko skaidrumo normos taikomumo įrodymą; gebėjimų stoką; valdžios sektorių nesuinteresuotumą; žmonių skurdo plėtrą; kultūros (įvairiais aspektais) stygių; žemą visuomenės solidarumą ir daug daug kitų dalykų. Mūsų nuomone, tokia būklė siunčia signalus apie dalies Lietuvos visuomenės pasyvaus pasipriešinimo valdžios vykdomai viešajai politikai požymius.
- Europos Sąjungos valstybių geros praktikos pavyzdžiai rodo, kad viešosios politikos įgyvendinimo skaidrumo ir efektyvumo normų neįmanoma pasiekti be valdžios sektoriaus ir, visų pirma, vyriausybės ir jos institucijų vertybinio persiorientavimo į viešojo intereso nevyriausybines organizacijas ir jų pasitelkimo būtinybę kuriant ir įgyvendinant valdžios tikslus bei uždavinius.

Dėl nevyriausybinių organizacijų savireguliacijos

- ES valstybių gerosios patirties analizė rodo, kad NVO savireguliacija įgyvendinama trijų pagrindinių priemonių pagalba: a) skaidrumo norma per NVO misijų, uždavinių, veiklos ir gaunamos naudos atskleidimą; b) NVO etikos kodeksais; c) NVO diskusiniais apskritaisiais stalais ir/arba viešais forumais.
- Nurodytos priemonės analizuotose Airijos ir Estijos pavyzdžiuose yra sukurtos pačių tų valstybių NVO iniciatyvomis per diskusinius apskrituosius stalus ir viešus forumus, patariamuoju balsu įsitraukiant ir vyriausybėms.
- Lietuvoje iš aukščiau nurodytų nėra taikoma nei viena priemonė.
- Studijoje atlikta apklausa rodo, kad tokia padėtis Lietuvos NVO sektoriuje netenkina nei valdžios, nei verslo, nei, ypač, paties NVO sektoriaus subjektų.
- Darytina apibendrinanti išvada, kad susiklosčiusi padėtis Lietuvos NVO sektoriuje rodo tam tikrą NVO subjektų nedraugiškumą, jų finansinį netvarumą, ribotus žmogiškuosius išteklius ir pačių NVO subjektų neskaidrumą. Todėl vien NVO pastangomis, be palaikančių Vyriausybės iniciatyvų, sunku tikėtis padėties ištaisymo artimiausioje perspektyvoje.

Dėl paramos nevyriausybiniams organizacijoms būdų ir priemonių

- NVO be valdžios, verslo ir/ar žmonių tiesioginės finansinės paramos nėra ir negali būti veiksnios.
- ES geriausiuose pavyzdžiuose pateikiama plati finansinės paramos NVO būdų ir priemonių įvairovė. Lietuvoje taip pat naudojama NVO finansinės paramos sistema, kuri neblogai veikia programiniu lygmeniu. Tačiau, kaip nurodoma nagrinėtuose Airijos, Estijos ir Lenkijos pavyzdžiuose, programinis finansavimas tėra vienas iš finansinės paramos NVO

teikimo būdų. Deja, jis vienas neužtikrina NVO tvarumo, kas iš esmės uždaro kelius NVO rezultatyviai įsitraukti į viešąją politiką.

- Šalia finansinės paramos, NVO yra svarbi ir kita parama, geriausiuose pavyzdžiuose skiriama gerinti įvairiapusius NVO gebėjimus, leidžiančius įsitraukti į nuolat besivystančių pažangių visuomenių naujų poreikių tenkinimą.
- Studijos apklausos respondentai nurodė naujų paramos NVO būdų ir priemonių aktualumą:
 - Viešojo intereso užtikrinimui, NVO bendradarbiavimo ir skaidrumo pagerinimui trūksta gairių dėl NVO dalyvavimo viešojoje politikoje.
 - Valdžios institucijose nėra mechanizmų ir įtvirtintos praktikos, kurie užtikrintų bendradarbiavimo su piliečiais ir NVO tvarumą.
 - Viešųjų interesų tenkinimo misiją deklaravusioms NVO nėra sąlygų konkurenciniu pagrindu įsitraukti į viešųjų paslaugų teikimą.
 - Reikalingas viešojo intereso NVO ne programinio, o nuolatinio finansavimo sisteminių priemonių sukūrimas.
 - Trūksta NVO ir valdžios sektoriaus bendradarbiavimo sisteminių priemonių.
 - Nėra NVO švietimo pagerinimo ir išplėtimo sisteminio poreikio.
 - Labai trūksta nepriklausomos viešojo intereso ekspertizės instrumento.

Dėl Nacionalinio pažangos plano įgyvendinimo

ES teisinių priemonių taikymo geroji patirtis NVK apibrėžiama kaip Atviros vyriausybės partnerystės, vyriausybių veiklų programose ir JT programos Horizontas 2030 nustatytų tikslų įgyvendinimo patirtis. ES šalyse narėse, įskaitant Lietuvos Respubliką, šio amžiaus pirmame dešimtmetyje išplito JT darnios plėtros priemonė - Atviros Vyriausybės

Partnerystės programos įgyvendinimas⁶. ES socialinio kapitalo indekso lyderės - Danijos Karalystės - patirtis šioje programoje buvo nagrinėta LNK 2020 m. atliktoje studijoje⁷. Čia buvo nustatyta, kad Danijoje Atviros Vyriausybės Partnerystės Inicijatyva ketinama padidinti prieinamumą prie informacijos apie vyriausybės veiklą, sustiprinti piliečių įsitraukimą į politinių sprendimų priėmimo procesus, padidinti viešojo sektoriaus skaidrumą ir atsakomybę bei padidinti galimybes naudotis naujomis technologijomis, kurios gali padėti dalytis informacija ir bendradarbiavimu tarp vyriausybių ir piliečių. Danijos NVO 2019 m. AVP Šešėlinės Ataskaitos autoriai svarbiausių iššūkių siekiant tvaraus vystymosi tikslų Danijoje ir pačiai Danijai, vertinimą apibrėžiančiose rekomendacijose, išskyrė du aspektus:

1. Darnus augimas turi būti pagrindiniu principu viešojoje politikoje.
2. Vertinant politinių sprendimų dėl darnaus vystymosi tikslų pasiekimo poveikį, naudoti tikrinimo (screening) mechanizmus.

NVO įsitraukimo į viešąją politiką priemonių svarba nagrinėtose ES šalyse yra pripažįstama kaip būtina visuomenės darnaus vystymosi norma. Tokios normos išraiška, nagrinėtais atvejais, sutartinai laikoma AVP priemonių sistema. Tačiau, nežiūrint to, kad nagrinėtais atvejais be išimčių pripažįstama AVP tvarios plėtros siekiamybė, o tam pasiekti taikomos pagrindinės priemonės pasižymi sisteminiu panašumu, skirtingų šalių AVP ir jų priemonės yra matomos skirtingame kontekste. Todėl tokių priemonių gerosios praktikos perkėlimas Lietuvos atvejui be konteksto vertinimo ir atitinkamo AVP ar kitų viešosios politikos plėtros sistemų priemonių adaptavimo, mūsų požiūriu, negali būti rekomenduojamos.

Skiriamuoju AVP priemonių sistemos taikomumo konteksto požymiu galima išskirti visuomenės (NVO, gyventojų, verslo) pasitikėjimo valdžia aspektą. Pažymėtina, kad tokio pasitikėjimo lygmuo, pvz. Danijoje ir Suomijoje, priešingai nei Lietuvoje, yra labai aukštas.

⁶ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/envision2030.html>

⁷ http://vartotojai.eu/wp-content/uploads/2020/12/SOCMIN_STUDIJA.pdf

Darytina išvada, kad Lietuvos atveju visuomenės pasitikėjimas valdžia taip pat yra žymiai menkesnis nei Estijoje ir Lenkijoje, ar net kaimyninėje Latvijoje.

Darytina išvada, kad Lietuva atsilieka nuo kaimynų viešųjų paslaugų korupcijos užkardyme dėl skaidrumo normos priemonių paviršutiniško ir formalaus taikomumo, menko visuomenės intereso grupių apibrėžtomis taisyklėmis grindžiamo bendradarbiavimo, nepagrįstos valdžios ir NVO konkurencijos subsidiarumo normos įgyvendinime.

Lietuvoje, skirtingai nuo nagrinėtų šalių, AVP sistema nėra taikoma vietos savivaldos lygmeniu.

Skaidrumo ir subsidiarumo normų taikomumui nagrinėtose šalyse užtikrinti identifikuotos tokios Lietuvos atvejui adaptuotinos priemonės:

- valdžios ir verslo veiklos ir interesų klasifikuotų duomenų viešas prieinamumas;
- valdžios veiklos duomenų prieinamumas teikiamas patogiuose vartotojams formatuose išskleistu pavidalu (pagal viešųjų paslaugų sritis) su lyginamųjų rodiklių (pvz. vietiniu, šalies, ES, JT lygmenimis) kaitos dinamika;
- greitas ir išsamus valdžios institucijų darbo (pasitarimų, susitikimų, darbo grupių, komisijų ir pan.) protokolavimas ir viešas pateikimas (pvz. audio ir video įrašai);
- interesų grupių NVO stebėtojų tarybų instituto nuolatinis darbas;
- interesų grupių veiklos (nurodant valdžios, verslo, politikų ir pilietinių – viešojo intereso NVO aiškias takoskyras) kodeksai;
- taikomų priemonių grįžtamojo ryšio palaikymas;
- NVO įtraukimas į „šešėlinių“ valdžios ir verslo sektoriaus veiklos ataskaitų rengimą;
- lobistinių pavyzdžių detalizavimas;
- piliečių požiūrio į demokratiją ugdymas pradedant nuo „mokyklos suolo“, pagrindinių žmogaus teisių tarptautinių deklaracijų skelbimas nacionaline kalba;

- informatorių instituto palaikymas.

Pagal Jungtinių Tautų Organizacijos patvirtintus 17 darnaus vystymosi tikslus (DVT), apimančius socialinės aplinkos gerinimą, ekonominę valstybės vystymąsi ir aplinkosaugos bei bendradarbiavimo sritis, darnus vystymasis remiasi trimis pamatiniais matmenimis – ekonomikos augimu, visuomenės gerove bei aplinkos kokybe, o užtikrinant darnų visų trijų vystymą neteikiama nė vienam iš jų pirmenybė prieš kitus du. Pagal 2020 m. bendrinį visų darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo indeksą (*angl.* Sustainable Development Goals Index) Lietuva užima 36 vietą (iš 193 Jungtinių Tautų Organizacijai priklausančių narių) ir atsilieka nuo kaimyninių šalių (Estija užima 10, Lenkija – 23, Latvija – 24 vietą)⁸. Lietuva iki šiol yra pasiekusi tik 15 tikslui – Gyvybė žemėje (*saugoti, atkurti, skatinti darnų žemės ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės degradaciją, sustabdyti bioįvairovės praradimą*) – keliamus rodiklius. Prastėja 10 tikslo – Sumažinti nelygybę – ir 13 tikslo – Sušvelninti klimato kaitos poveikį – rodikliai.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, įgyvendindama Valstybės pažangos strategiją „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“, 2020 m. rugsėjo 9 d. patvirtino 2021–2030 metų **Nacionalinį pažangos planą.**

Antrasis Plano strateginis tikslas skirtas šalies gyventojų socialinei gerovei ir įtraukčiai didinti, sveikai, darbingai, kuriančiai ir socialiai atsakingai visuomenei stiprinti. Šiuo strateginiu tikslu taip pat siekiama stiprinti socialinį kapitalą – socialinius ryšius, tinklus, tarpusavio pasitikėjimą ir pasitikėjimą institucijomis, aktyvumą ir pilietinį dalyvavimą, kuris laikomas viena svarbiausių sąlygų kurti gyventojų socialinę ir ekonominę gerovę ir Lietuvoje, remiantis tarptautiniais

⁸ SDG Index and Dashboards Report, 2020.

vertinimais, yra išskirtinai menkas (pagal pasaulio konkurencingumo indekso socialinio kapitalo vertinimą Lietuva 2019 m. užėmė 89 vietą iš 141, pagal „Legatum“ klestėjimo indeksą – 141 iš 167).

Plane nurodoma didinti visuomenės socialinį, pilietinį aktyvumą, dalyvavimą savanoriškoje, bendruomeninėje veikloje, tarpusavio pasitikėjimą, visuomenės socialinę atsakomybę – stiprinti pilietinės visuomenės organizacijas, gerinti aplinką veikti nevyriausybiniams organizacijoms, sudaryti galimybes visuomenei įsitraukti ir aktyviai dalyvauti sprendžiant visuomenei aktualius klausimus, per įtraukimą į bendras socialines, kūrybines ir kitas veiklas prisidėti prie socialinės atskirties mažinimo.

Efektyvus, skaidrus, įtraukus ir atskaitingas viešasis valdymas ir teisės viršenybė yra vienos iš esminių sąlygų, užtikrinančių ilgalaikę šalies ekonominę ir socialinę pažangą bei piliečių pasitikėjimą valstybe ir viešuoju sektoriumi.

Pagal bendras viešojo valdymo efektyvumo ir atskaitingumo, kovos su korupcija, teisės viršenybės ir reguliavimo kokybės, e. valdžios vartotojų rodiklių reikšmes Lietuva atsilieka nuo ES šalių vidurkio.

Nustatyta, kad esminė priežastis, trukdanti Lietuvai pagerinti reglamentavimo kokybę, – didelė administracinė ir (ar) kita reguliavimo našta verslui ir gyventojams, taip pat nepakankamai užtikrinamas politikos įgyvendinimo koordinavimas.

Lietuvos viešasis sektorius susiduria su nepakankamo viešojo valdymo efektyvumo, kokybės iššūkiais, stokojama į rezultatus orientuoto požiūrio ir sistemiško politikos vertinimo.

Siekiant didesnio viešojo valdymo procesų atvirumo ir visai visuomenei naudingų sprendimų priėmimo, plačiau įtraukti pilietines organizacijas, sudaryti sąlygas gyventojams aktyviai dalyvauti viešojo valdymo procesuose ir daryti įtaką priimamiems sprendimams, įgalinti juos tai daryti.

Inicijuoti ir vykdyti veiklas, susijusias su viešųjų finansų ir valstybės turto valdymu susijusių procesų atvėrimu visuomenei, visuomenės įtraukimu.

Sukurti ir įgyvendinti veiksmingą regioninės politikos sistemą – tobulinti regioninį planavimą ir organizacinę politikos įgyvendinimo struktūrą, kuri leistų suderinti visuomenės ir privačių investuotojų interesus ir sukurtų teises ir finansines paskatas susikurti optimaliam infrastruktūros ir paslaugų tinklui, stiprinti regionų kompetencijas, parengti efektyvias analizės ir valdymo priemones, kurios leistų priimti įrodymais pagrįstus sprendimus.

Stiprinti visuomenės kritinį mąstymą ir atsparumą informacinėms atakoms, informuotumą apie pasirengimą krizėms, mobilizacijai, gynybai ir pilietiniam pasipriešinimui. Įgyvendinant uždavinį bus telkiami skirtingų šalies institucijų, žiniasklaidos, nevyriausybinių organizacijų pajėgumai sistemiskai šviečiant visuomenę apie propagandos keliamas grėsmes, stiprinami valstybės institucijų gebėjimai reaguoti į grėsmes, greitai persitvarkyti ir veikti mobilizacijos sąlygomis, sutelkti gynybai reikalingus išteklius, užtikrinti gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų vykdymą ir piliečių būtiniausias reikmes. Visuomenė bus skatinama aktyviau įsitraukti į šiuos procesus.

1.3. NVO ir piliečių įsitraukimo į sprendimų priėmimą taikant skaidrumo normą LR teisinės bazės analizės sąvadas su išvadomis ir pasiūlymais

Šiuo metu Lietuvos Respublikos įstatymuose viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų įsitraukimo į viešąją politiką pagal ES Sutarties skaidrumo principą paskatinimą reglamentuojančių teisinių nuostatų nėra. Pažymėtina, kad viešojo intereso sąvoka nevyriausybinių organizacijų kontekste taip pat nėra apibrėžiama.

Nagrinėjamam dalykui, projektų rengėjų nuomone, aktualios yra Lietuvos Respublikos Strateginio valdymo, Vyriausybės, Nevyriausybinių organizacijų plėtros, Biudžeto

sandaros, Viešojo sektoriaus atskaitomybės, Viešųjų įstaigų, Teisėkūros pagrindų, Valstybės tarnybos ir Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymų nuostatos.

Lietuvos Respublikos Strateginio valdymo įstatymas siekia užtikrinti ilgalaikę ir darnią valstybės pažangą, veiksmingą valdžios sektoriaus finansų planavimą ir panaudojimą. Tačiau šis įstatymas nenumato viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų pasitelkimo keliamų uždavinių sprendimui. Šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalimi nustatyta, kad yra siektinas konsultavimasis su visuomene. Įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 8 punktu nustatyta, kad *<Siekiant užtikrinti visuomenės įtraukimą į strateginio ir (arba) programavimo lygmens planavimo dokumentų rengimą ir taip sudaryti sąlygas pagerinti planavimo dokumento kokybę bei atitikti visuomenės poreikiams, strateginio ir (arba) programavimo lygmens planavimo dokumentus rengiantys strateginio valdymo sistemos dalyviai Strateginio valdymo metodikoje nustatyta tvarka konsultuojasi su visuomene, socialiniais ir ekonominiais partneriais. >* Nežiūrint į tai, kad įstatymas numato poreikį konsultuotis su visuomene tikslu užtikrinti rengiamų dokumentų atitikti visuomenės poreikiams, visuomenę atstovaujančioms nevyriausybiniams organizacijoms tokių dokumentų ekspertizei finansiniai ištekliai nėra numatyti. Tuo tarpu tokių pačių funkcijų vykdymui biudžetinėms ar viešosioms įstaigoms pagal įstatymo 3 str. 17 dalies 8 punktą yra numatomas finansavimas iš valstybės biudžeto. Įstatymo 12 str. 5 dalimi nustatyta, kad *<5. Šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 8 punkte nurodytiems strateginio valdymo sistemos dalyviams už šio straipsnio 3 dalyje ir šio įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatytų funkcijų atlikimą skiriamas finansavimas iš valstybės biudžeto.>* Pažymėtina, kad lygiagrečiai su valdžia veikiantys socialiniai ar verslo partneriai turi savo savarankiškus reikšmingus finansinius išteklius (pvz. Profsąjungos ar verslo asociacijos - per narių mokesčius), kai nevyriausybinės organizacijos tokiais reikšmingais ištekliais nedisponuoja. Ši aplinkybė riboja visuomenės galimybes įsigilinti į

valdžios ar jos partnerių teikiamus dokumentų projektus, jie nagrinėjami (jei išvis nagrinėjami) formaliai, tik sudarant konsultavimosi regimybę.

Atsižvelgiant į tai, kad pats Strateginio valdymo įstatymas yra naujas Lietuvos teisinėje sistemoje, o kai kurios šio įstatymo nuostatos įsigalios tik ateityje, mūsų nuomone, čia esminiu dalyku skaitytinas nevyriausybinių sektoriaus paskatinimas ir jo gebėjimų formavimas įsitraukti į viešąją politiką kaip Vyriausybės partneriui. Todėl šalia viešųjų konsultacijų veiklų atlyginimo svarbia priemone skaidrumo užtikrinimui gali pasitarnauti (pvz. Danijos praktika) šešėlinių ataskaitų rengimas ir skelbimas. Įstatymo 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23 ir 24 straipsniuose yra numatytos viešosios priemonės, kurias rengia įvairūs valdžios sektoriaus subjektai. Įstatymo 15 straipsnio „Nacionalinio pažangos plano rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, pažangos stebėseną, pažangos vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą“ 7 dalimi nustatyta, kad <7. Nacionalinio pažangos plano tarpinius ir baigiamąjį vertinimą atlieka Vyriausybės strateginės analizės centras Nacionaliniame pažangos plane nustatyta tvarka. Tarpinių ir baigiamojo vertinimų rezultatai pristatomi Valstybės pažangos tarybai, suinteresuotosioms šalims ir visuomenei.> Čia visuomenė traktuojama kaip pasyvus stebėtojas. Todėl įstatyme apibrėžtų vertinimo priemonių „šešėlinių“ ataskaitų nuostatos taikymas galėtų reikšmingai prisidėti prie valdžios skaidrumo principo konkretaus pritaikymo pagal įstatymines priemones:

18 straipsnio „Vyriausybės programos ir Vyriausybės programos įgyvendinimo plano rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą“ 6 dalies <6. Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano įgyvendinimo stebėseną atlieka ir ataskaitų rengimą organizuoja Vyriausybės kanceliarija.>;

19 straipsnio „Nacionalinių darbotvarkių planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą“ 5 dalies <5. Nacionalinių darbotvarkių planų įgyvendinimo stebėseną ir pažangos vertinimus atlieka

nacionalinių darbotvarkių koordinatoriai šiuose planavimo dokumentuose ir (arba) atitinkamose nacionalinėse darbotvarkėse nustatyta tvarka. >;

20 straipsnio "Regionų plėtros planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą" 2 dalies *<2. Regionų plėtros planai įgyvendinami, pažangos stebėseną ir vertinimas atliekami, ataskaitos rengiamos Regioninės plėtros įstatymo nustatyta tvarka.>;*

21 straipsnio "Savivaldybių strateginių plėtros planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą" 3 dalies *<3. Savivaldybių strateginių plėtros planų įgyvendinimą, stebėseną ir ataskaitų rengimą organizuoja savivaldybių administracijų direktoriai.>;*

22 straipsnio "Savivaldybių bendrųjų planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą" nuostata *<Savivaldybių bendrieji planai rengiami, tvirtinami, įgyvendinami, jų įgyvendinimo stebėseną atliekama Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka.>*

23 straipsnio "Strateginių veiklos planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, rezultatų vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektus rezultatus" 3, 4 ir 5 dalių *<3. Strateginių veiklos planų įgyvendinimą koordinuoja ir įgyvendinimo stebėseną atlieka strateginio valdymo sistemos dalyviai, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, ir savivaldybių administracijos.>, <4. Strateginių veiklos planų, kuriuos rengia strateginio valdymo sistemos dalyviai, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, rezultatų vertinimą atlieka Vyriausybės kanceliarija kartu su Finansų ministerija.> ir <5. Už strateginių veiklos planų įgyvendinimą atsiskaito valstybės biudžeto asignavimų valdytojai ir savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojai Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nustatyta tvarka. >*

24 straipsnio „Veiksmų planų ir metinių veiklos planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, rezultatų vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektus rezultatus“ 3 dalies <3. *Veiksmų planus ir metinius veiklos planus įgyvendina, jų įgyvendinimo stebėseną, rezultatų vertinimą atlieka ir atsiskaito už pasiektus rezultatus strateginio valdymo sistemos dalyviai.* >.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 3 straipsniu „Vyriausybės veiklos teisiniai pagrindai“ <Vyriausybė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, įstatymais, Vyriausybės programa, kitais teisės aktais ir savo veiklą derina su Valstybės pažangos strategija.>, t.y. nustatyta, kad vyriausybė savo veiklą derina su Valstybės pažangos strategija. Ten pat, 4 straipsniu „Svarbiausieji Vyriausybės veiklos principai“ <Vyriausybė savo veiklą grindžia kolegialumo, demokratijos, teisėtumo ir viešumo principais.>, t.y. nustatyta, kad vyriausybė savo veiklą grindžia viešumo principais, kurie yra kildinami iš skaidrumo principo.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatyme numatytos vyriausybės komitetų, vyriausybės komisijų ir ministro pirmininko sudaromų darbo grupių priemonės. Įstatymo 27 straipsnio „Vyriausybės komitetai ir Vyriausybės komisijos“ 5 dalimi nustatyta, kad <5. *Vyriausybės komisijos gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Vyriausybės komisijas deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio. Sudarydama Vyriausybės komisijas, Vyriausybė nustato jų užduotis, personalinę sudėtį. Vyriausybė gali pavesti Ministrui Pirmininkui, ministrui, Vyriausybės kancleriui ar Vyriausybės įstaigos vadovui patvirtinti Vyriausybės komisijos personalinę sudėtį. Vyriausybės komisijų darbo organizavimo tvarką nustato Vyriausybės darbo reglamentas.*>. Įstatymo 28 straipsnio 1 dalimi nustatyta, kad <1. *Ministras Pirmininkas gali*

sudaryti darbo grupes jo pavestoms užduotims atlikti. Šios darbo grupės gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Ministro Pirmininko darbo grupes deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio.>. Šiose priemonėse, šalia valdžios sektoriaus atstovų, sudarytos galimybės dalyvauti asociacijų ir kitų asmenų atstovams. Taigi, nevyriausybinių sektoriaus dalis, veikianti kaip asociacijos, formaliai gali būti įtraukiamos į vyriausybės veiklų derinimo procesą. Tačiau tokia padėtis yra formali, nes asociacijomis gali būti ir stambaus verslo sektoriaus atstovai, turintys didelius finansinius išteklius ir lobistinius gebėjimus, iš esmės nustelbiantys nevyriausybinių sektoriaus atstovus. Be to, esama padėtis skatina valdžios sektoriaus selektyvumą nevyriausybinių asociacijų, neturinčių viešojo intereso išskyrimo priemonės, atžvilgiu, kas nepasitarnauja visuomenės konsolidavimui.

Ten pat, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymu yra nustatyta valdžios sektoriaus subjektų veiklų ataskaitų priemonė. Įstatymo 26 straipsnio 3 dalies 7 punktu nustatyta, kad ministras <7) Vyriausybės nustatyta tvarka teikia Vyriausybei ministerijos metinės veiklos ataskaitas, Ministro Pirmininko reikalavimu atsiskaito už savo veiklą;>; įstatymo 29¹ „Vyriausybės įstaigos“ straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad <9. Vyriausybės nustatyta tvarka Vyriausybės įstaigos vadovas atsiskaito už įstaigos veiklą, Vyriausybės ar atsakingo už pavestą valdymo sritį ministro reikalavimu atsiskaito už savo veiklą.>. Įstatymo 30 straipsnio „Įstaigos prie ministerijos“ 4 dalyje nustatyta, kad <4. Įstaiga prie ministerijos veikia pagal Vyriausybės nustatyta tvarka parengtą ir atitinkamos valdymo srities ministro patvirtintą metinį veiklos planą.>. Valdžios ataskaitos visuomenės atžvilgiu dažnai tampa formaliomis ir netenkina valdžios sektoriaus veiklos skaidrumo principo. Tokiu pavyzdžiu paminėtini pastaruoju metu kylantys mobingo viešosiose įstaigose atvejai, atrodo, be aktyvaus nevyriausybinių organizacijų įsitraukimo į problemos sureguliovimą, išvis negali būti išspręsti. Tačiau šiuo metu

nevyriausybinių organizacijų praktiškai neturi priemonių pagerinti valdžios sektoriaus subjektų veiklų efektyvumą ir skaidrumą.

Lietuvos Respublikos Biudžeto sandaros įstatymo 1 straipsnio 1 dalimi nustatyta, kad <1. Įstatymo paskirtis – nustatyti valstybės biudžeto ir savivaldybės biudžeto turinį, šių biudžetų pajamų sudarymo ir asignavimų naudojimo teisinius pagrindus, taip pat skaidraus biudžetų rengimo, tvirtinimo, vykdymo, vertinimo ir kontrolės pagrindines nuostatas, procedūras, poveikį visam valdžios sektoriui, asignavimų valdytojų pareigas, teises ir atsakomybę>. Tokiu būdu, valdžios sektoriaus partnerystės su nevyriausybinių organizacijų sektoriumi dalykas, kildinamas iš valstybės funkcijų atlikimo skaidrumo principo, apima ir biudžeto sandarą, nes įstatymo 14 straipsnio „Valstybės biudžeto asignavimai“ 1 dalimi nustatyti valstybės biudžeto asignavimai yra naudojami įstatymams įgyvendinti pagal 1 punktą kaip: <1) valstybės funkcijoms atlikti;>. Įstatymo 14¹ straipsnio „Valstybės veiklos sritys“ 2 dalyje <2. Atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodomi valstybės veiklos srityse siekiami pagrindiniai Nacionaliniame pažangos plane nustatyti pažangos uždaviniai, jų vertinimo rodikliai, šių rodiklių artimiausio paskesnio laikotarpio faktinės reikšmės ir tvirtinamos atitinkamais biudžetiniais metais siektinos rodiklių reikšmės, kurių atitinkamoje valstybės veiklos srityje siekia ministerijos ir ministrų valdymo sričių įstaigos, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, jeigu tai neprieštarauja jų veiklą reglamentuojantiems įstatymams.> ir 17 straipsnio „Valstybės biudžeto projekto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projekto rengimo, valdžios sektoriaus balanso rodiklio formavimo pagrindinės nuostatos“ 2 dalyje <2. Trejų biudžetinių metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių projektas rengiamas remiantis Vyriausybės programa, Lietuvos stabilumo programa, Valstybės pažangos strategija, Nacionaliniu pažangos planu, nacionalinėmis plėtros programomis, kitais Seimo ir Vyriausybės patvirtintais planavimo dokumentais, šiuo Įstatymu, Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniu įstatymu, Fiskalinės drausmės įstatymu, šalies vidutinio laikotarpio ekonominės raidos scenarijumi, Europos

Sąjungos finansinės paramos strateginiais dokumentais, asignavimų valdytojų strateginiais veiklos planais ir Vyriausybės patvirtintais valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų preliminariais pagrindiniais rodikliais, taip pat valstybės biudžeto asignavimų valdytojų pateiktomis programomis ir programų sąmatų projektais. >, t.y. nustatyta, kad biudžetų rodikliai rengiami remiantis Valstybės pažangos strategija ir Nacionalinės pažangos planu. Tačiau šio įstatymo nuostatos nenumato teisinio pagrindo valdžios ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimui siekiant Valstybės pažangos strategijos ir Nacionalinio pažangos plano tikslų skaidrumo principo įgyvendinimui. Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 3 punktu nustatyta, kad <...Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų darbo užmokesčiui, ir turtui įsigyti...>. Tuo atveju, jei partnerystės pagrindais tenkinant skaidrumo principą Nacionalinio plano tikslų įgyvendinimo stebėsenai numatoma pasitelkti suinteresuotas viešojo intereso nevyriausybines organizacijas, siūloma inovacija - dalį valdžios subjekto asignavimų, skirtų darbo užmokesčiui, priskirti konkurencinei dedamajai, konkurenciniais pagrindais pagal Vyriausybės nustatytą tvarką išmokamai valdžios subjektui ir atitinkamoms nevyriausybiniams organizacijoms. Ta pati inovacija galėtų būti taikoma ir 26 straipsnio 4 dalies 2 punkto nuostatomis.

Lietuvos Respublikos Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 1 straipsnio 1 dalimi nustatyta, kad <1. Šis įstatymas nustato viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinio, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir metinės veiklos ataskaitos parengimo reikalavimus ir atsakomybę už jų parengimą, pateikimą ir paskelbimą.>, t.y. apibrėžiamas metinės veiklos ataskaitos instrumentas, kurio turinys nustatomas įstatymo 2 straipsnio 34¹ dalimi, kaip < 34¹. **Viešojo sektoriaus subjekto metinė veiklos ataskaita** (toliau – veiklos ataskaita) – viešojo sektoriaus subjekto nefinansinė ataskaita, kurioje pateikiama informacija apie metinius veiklos rezultatus, atsižvelgiant į veiklos tikslų pasiekimą. >. Siekiant aukščiau išdėstytų valdžios ir nevyriausybinių sektorių partnerystės įgyvendinant skaidrumo principo nuostatas, nurodyto įstatymo nuostatas būtina papildyti “šešėlinės” ataskaitos sąvokos apibrėžimu, bei nurodant tokių “šešėlinių” ataskaitų rengėjus.

Lietuvos Respublikos Viešųjų įstaigų įstatymo 1 straipsnio 3 dalimi nustatyta, kad < 3. Šio Įstatymo nuostatos dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir veiklos ataskaitos parengimo, pateikimo ir paskelbimo viešosioms įstaigoms, kurios pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą priskiriamos prie viešojo sektoriaus subjektų, taikomos tiek, kiek Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas nenustato kitaip.>. Ten pat, 2 straipsnio 1 dalimi nustatyta, kad <1. Viešoji įstaiga – tai pagal šį ir kitus įstatymus įsteigtas pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – tenkinti viešuosius interesus vykdant švietimo, mokymo ir mokslinę, kultūrinę, sveikatos priežiūros, aplinkos apsaugos, sporto plėtojimo, socialinės ar teisinės pagalbos teikimo, taip pat kitokią visuomenei naudingą veiklą.>. Tokiu būdu, teisės aktais apibrėžtas subjektas, išimtinai teikiantis visuomenei naudingos veiklos paslaugas, neturi konkrečių teisinių sąsajų su tos pačios visuomenės viešojo intereso nevyriausybėmis grupėmis, atstovaujančiomis visuomenę viešojo intereso dalyke. Siekiant aukščiau išdėstytų valdžios ir nevyriausybinių sektorių partnerystės įgyvendinant skaidrumo principo nuostatas, nurodyto įstatymo nuostatas būtina papildyti atitinkamos informacijos nevyriausybiniams organizacijoms prieinamumo sąlygas, “šešėlinės” ataskaitos sąvokos apibrėžimu, bei nurodant tokių “šešėlinių” ataskaitų rengėjus.

Lietuvos Respublikos Teisėkūros pagrindų įstatymo 7 straipsnis “Konsultavimasis su visuomene” nustato tokio konsultavimosi nuostatas kaip: <1. Konsultavimosi su visuomene tikslas – užtikrinti teisėkūros atvirumą, skaidrumą, sužinoti visuomenės nuomonę apie teisinio reguliavimo problemas ir jų sprendimo būdus, sudaryti visuomenei galimybę daryti įtaką teisės akto projekto turiniui, geriau įvertinti numatomo ir galiojančio teisinio reguliavimo teigiamas ir neigiamas pasekmes, jo įgyvendinimo sąnaudas, teikti pasiūlymus dėl Teisės aktų informacinėje sistemoje paskelbtų teisėkūros iniciatyvų ir teisės aktų projektų, taip pat dėl galiojančio teisinio reguliavimo, kurio poveikio ex post vertinimas atliekamas.>; <2. Su visuomene turi būti konsultuojamasi laiku ir dėl esminių klausimų (konsultavimosi efektyvumas), taip pat tiek, kiek yra būtina (konsultavimosi proporcingumas).>; <3. Konsultavimosi su visuomene būdus ir

rezultatų įforminimo būdus pasirenka konsultavimasi su visuomene inicijuojantys subjektai. Informacija apie konsultavimosi su visuomene rezultatus turi būti teikiama teisės aktą priimančiam subjektui ir skelbiama viešai Teisės aktų informacinėje sistemoje.>. Ten pat, 2 straipsnyje yra pateikiamas konsultavimosi su visuomene apibrėžimas kaip: <3. **Konsultavimasis su visuomene** – teisėkūros iniciatyvas pareiškiančių, teisės aktų projektus rengiančių, teisės aktus priimančių ir (ar) galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą atliekančių subjektų veiksmai, apimančios teisėkūros iniciatyvų, teisės aktų projektų pateikimą visuomenei susipažinti, informavimą apie galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą, taip pat gautų asmenų pasiūlymų vertinimą ir šio vertinimo rezultatų paskelbimą. Apie konsultavimosi pradžią visuomenei yra paskelbiama. >. Atitinkamos teisėkūros valdžios sektorių subjektų veiklos yra užtikrinamos atitinkamu biudžetu, kuris yra visiškai neprieinamas suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms. Akivaizdu, kad nesant veiklų finansavimo, konsultavimosi priemonė visuomenėje nesulaukia platesnio atgarsio, netgi sutinkama priešišškai.

Įstatymo 11 straipsnio “Teisės akto projekto rengimo ar teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo pirkimas” nuostatos nenumato jokios prieigos suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms. Įstatymo 24² straipsnio “Galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo tvarka” nuostatos nenumato galimybių suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms parengti ir pateikti visuomenei savo perspektyvos “šešėlines” ataskaitas. Siekiant aukščiau išdėstytų valdžios ir nevyriausybinių sektorių partnerystės įgyvendinant skaidrumo principo nuostatas, nurodyto įstatymo nuostatas būtina papildyti atitinkamos informacijos nevyriausybinėms organizacijoms prieinamumo sąlygas, “šešėlinės” ataskaitos sąvokos apibrėžimu, bei nurodant tokių “šešėlinių” ataskaitų rengėjus.

Lietuvos Respublikos Valstybės tarnybos įstatymo 1 straipsnio “Įstatymo paskirtis” nuostatos rodo, kad jis <...nustato ... valstybės tarnybos valdymo teisinius pagrindus.>. Ten pat,

2 straipsnio 5 dalyje, apibrėžiančioje „Piktnaudžiavimo tarnyba“ sąvoką, nėra skaidrumo ir subsidarumo principų normų laikymosi bendradarbiaujant su viešojo intereso nevyriausybėmis organizacijomis apibrėžties. Tas pat liečia 27 straipsnio „Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimas“ 5 dalies nuostatas, kuriose nėra viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų įtraukimo į valstybės tarnautojų vertinimą nuostatos.

Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 15 straipsnis „Komisijos nario atlygio dydžio ir jų nustatymas“ reglamentuoja komisijos narių darbo atlyginimo nuostatas. Tačiau jos nedetalizuoja viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovų atitinkamo darbo atlyginimo.

Projekto uždaviniai:

- Aktualinti ir pagerinti Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“, 2020 m. rugsėjo 9 d. patvirtino 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano įgyvendinimą;
- sutinkamai su Europos Sąjungos Sutarties skaidrumo principu inicijuoti viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų įsitraukimą į viešosios politikos kūrimo ciklą;
- sukurti priemones, leisiančias padidinti Lietuvos socialinio kapitalo pasaulinį reitingą pagal klestėjimo indekso rodiklį;
- pagerinti sąlygas valdžios, verslo ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimui siekiant valdžios ir nevyriausybinių sektoriaus bei įmonių atsakomybės už jų poveikį aplinkai ir visuomenei;

- sukurti prielaidas mobingo valdžios sektoriaus įstaigose užkardymui;
- skatinti ir palaikyti visuomenės nepakantumą korupcijai.

2. TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ PRELIMINARUS PAKETAS

2.1. AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINIO VALDYMO ĮSTATYMO NR. XIII-3096
3, 12, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO NR. I-464
26, 27, 28, 29, 29¹, 30 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS
ĮSTATYMO NR. XII-717 2, 4, 8, 9, 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO NR. I-430 18, 19, 26
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠOJO SEKTORIAUS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO
NR. X-1212 2, 15, 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. I-1428 8¹ IR 11
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖKŪROS PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. XI-2220 2, 7,
10, 11, 24² STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316 2 IR
27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO**

**IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ
DARBUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO IR KOMISIJŲ NARIŲ ATLYGIO UŽ DARBĄ
ĮSTATYMO NR. XIII-198 15 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO**

PROJEKTŲ

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Projekto rengimą paskatinusios priežastys, projekto tikslai ir uždaviniai

Europos Sąjungos Sutarties skaidrumo norma yra visuomeninės veiklos tęstinio nagrinėjimo diskurso dalis visose ES šalyse-narėse. Visuomeninės veiklos samprata ES Sutarties rėmuose gali būti aiškinama kaip pilietinių iniciatyvų, nesaistomų politinių ir verslo grupinių interesų, plėtotė visuomenės viešojo intereso tenkinimui. Nežiūrint į tai, kad ES Sutartyje šaliai-narei viešojo intereso tenkinime yra suteikiamos plačios individualumo laisvės, tačiau šalia šių

laisvių yra suformuluoti ir teikiami kaip taikytini visuomeninės veiklos sampratos pamatiniai principai, nurodyti Europos Sąjungos Sutarties Preambulėje⁹:

b) administracinio ir teisės aktų leidybos teisėtumo;

b) ekonominės laisvės (laisvas prekių, paslaugų, kapitalo ir asmenų judėjimas);

c) pagrindinių žmogaus teisių;

d) politinės teisės (skaidrumo ir subsidiarumo) – geriausiai apibrėžiama politinių teisių principų pagrindu.

NVO vaidmens svarba pastaruoju metu, paskelbus plačias visuomenines konsultacijas dėl Europos Sąjungos ateities vizijos, yra nuolat pabrėžiama tiek ES formatu, tiek ir ES šalių-narių nacionaliniais formatais. Laikantis ES Sutarties branduolio - keturių pamatinių Europos Sąjungos principų - rėmų, ES teisėje skaidrumas suprantamas kaip laisvas, savalaikis ir išsamus **priėjimas prie informacijos**. Pažymėtina, kad nagrinėjamame kontekste skaidrumo principas dažnai yra gretinamas su subsidiarumo principu – valdžios įsipareigojimu palaikyti gyvybingas visuomenės **iniciatyvas „iš apačios“**. Akivaizdu, kad visuomenės atstovams neturint informacijos, t.y. nesant galimybių visuomenei prieiti prie valdžios disponuojamos informacijos, kalbėti apie visuomenės iniciatyvų „iš apačios“ palaikymą tampa beprasmiu dalyku.

Tačiau nežiūrint to, kad Lietuvoje veikia per 15 tūkst. NVO subjektų, jų įsitraukimas į viešąją politiką ES Sutarties skaidrumo principo pagrindu yra visiškai nereikšmingas.

Studijoje „Baltosios knygos dėl paramos visuomeninei veiklai Lietuvos Respublikoje metmenys“ suformuluotos tokios pagrindinės prielaidos:

Dėl nevyriausybinių organizacijų sampratos

- Kaip rodo gerosios patirties analizė, Europos Sąjungos šalyse-narėse nevyriausybinių organizacijų sektoriaus apibrėžimas neturi vieningo turinio, tačiau visais atvejais yra pabrėžiama, kad nevyriausybinių organizacijų turi reikštis kaip visuomeninės organizacijos, savo veiklose nesiekiančios pelno, pasižyminčios nepriklausomybe nuo valdžios, politinių partijų ar verslo sektorių ir prisilaikančios vidinių ir išorinių veiklų skaidrumo principo.

⁹ http://www.univie.ac.at/ri/eur/20040401/LT_EU_Treaty_Vienna.pdf

- Europos Sąjungos teisinėse nuostatose dėl šalių valdžios sektoriaus pareigų įtraukti nevyriausybinės organizacijas į valdžios vykdomą viešąją politiką, pabrėžiama nevyriausybinių organizacijų vertybių, apibūdinamų kaip solidarumo kelias ir būdas spręsti žmogaus socialinius rūpesčius, prerogatyvos svarba.
- Europos Sąjungos šalių gerieji pavyzdžiai nevyriausybinių organizacijų sampratoje išskiria bendruomeniškumo ir savanorystės aspektus. Dažnai nevyriausybinių organizacijų, pozicionuojamos viešosios politikos viešųjų interesų srityje, apibūdinamos kaip bendruomenės ir/ar savanorių organizacijos.
- Europos Taryba nevyriausybines organizacijas ir piliečius mato kaip nuolatinį valdžios sektoriaus partnerius per viešosios politikos apverčiamo ciklo dedamasias: politikos formulavimą, politikos realizavimą ir politikos pamokų išmokimą.
- Europos Sąjungos šalių gerosios praktikos pavyzdžiai rodo, kad siekiant harmoningos visuomenės, privalu orientuotis į atskirą individą, stiprinant jo orumą ir gebėjimus pačiam spręsti savo problemas, tam sudarant visas įmanomas palankias sąlygas. Tai suprantamas kaip pirmaeilis valstybės uždavinys - vietoj to, kad valstybė, tiek valdžia, tiek ir nevyriausybinių sektorių siektų spręsti žmogaus problemas už jį patį. Čia ekonominis faktorius, toks įvairus skirtingose šalyse, nebūtinai yra lemiantis. Tokia nuostata, kaip siektina ir nevyriausybinių organizacijų sampratai – pirma - žmogaus rūpesčiai, o po to – organizacijos, praeina raudonąją liniją pažangiausiose Europos Sąjungos iniciatyvose.
- Studijos apklausose nustatyta, kad nemažai Lietuvos centrinės valdžios institucijų laikosi neva jų diskrecija apibrėžiamų riboženklų, užkertančių kelius į viešosios politikos pamokų analizes per bendradarbiavimą su nevyriausybiniu sektoriumi. Tokios institucijos save pozicionuoja kaip teisėjo įgaliojimus turintį institutą, esantį nuolatiname

„teisminiame“ procese: aklą visoms pusėms. Atrodo, kad tokiais atvejais nevyriausybinių organizacijų sampratos klausimas išvis nėra objektas.

Dėl nevyriausybinių organizacijų valstybinio reguliavimo

- Lietuvos Respublikoje yra plačiai išvystyta nevyriausybinių organizacijų reguliavimo įstatyminė bazė, užtikrinanti nevyriausybinių sektoriaus nepriklausomumą nuo valdžios, politinių partijų ir verslo sektorių. Tokia padėtis formaliai leidžia piliečiams nevaržomai burtis į bendruomenes, įskaitant NVO, siekiant įgyvendinti pačių NVO nuožiūra deklaruojamus įvairius tikslus bei uždavinius.
- Nežiūrint Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų reguliavimo įstatyminės bazės išplėtojimo, ji, pagal Studijos analizės duomenis, yra nekonkreči, atverianti kelius interpretacinėms adaptacijoms pagal interesų grupių siekiamybes, dažnai nesiribojančias su viešuoju interesu. To priežastimi laikytina tai, kad Lietuvos Respublikos valstybinio reguliavimo sistema nedaro aiškos skirties tarp viešąjį ir privatų interesą ginančių nevyriausybinių organizacijų.
- Studijoje analizuoti anksčiau atlikti nevyriausybinių sektoriaus tyrimai rodo, kad, dėl Lietuvoje dažnai kylančių interpretavimo problematikos klausimų, nėra reikalo prioritetizuoti intervencijos į veikiančią įstatyminę reguliacinę sistemą. Čia, kaip pirmaeilis uždavinys, nurodomas įstatymų vykdymo kontrolės funkcijos skaidrus įgyvendinimas, įtraukiant NVO, ir/arba tam skirtų atitinkamų poįstatyminių ir/ar norminių teisės aktų sukūrimas, vėlgi, pasitelkiant NVO.
- Studijos analizėje, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimtoje 2014–2020 metų Nacionalinės pažangos programoje pateikiama išvadą, kad Lietuvos visuomenės pilietinės galios 2010 metų indeksas buvo tik 35,5 balo iš 100 galimų. Tuomet vietos bendruomenių veikloje dalyvavo 34 proc. visuomenės narių, o visuomeninių organizacijų ar

judėjimų veikloje – tik 11 proc. Studijos analizė rodo, kad, deja, visuomenės įsitraukimas į viešąją politiką nedidėja ir artėjant 2020 metų horizontui. To priežastimis Studijos šaltiniai nurodo: piliečių ir NVO pasyvumą bei susipriešinimą viešosios politikos dalyke; neinformuotumą, kaip menko skaidrumo normos taikomumo įrodymą; gebėjimų stoką; valdžios sektorių nesuinteresuotumą; žmonių skurdo plėtrą; kultūros (įvairiais aspektais) stygių; žemą visuomenės solidarumą ir daug daug kitų dalykų. Mūsų nuomone, tokia būklė siunčia signalus apie dalies Lietuvos visuomenės pasyvaus pasipriešinimo valdžios vykdomai viešajai politikai požymius.

- Europos Sąjungos valstybių geros praktikos pavyzdžiai rodo, kad viešosios politikos įgyvendinimo skaidrumo ir efektyvumo normų neįmanoma pasiekti be valdžios sektoriaus ir, visų pirma, vyriausybės ir jos institucijų vertybinio persiorientavimo į viešojo intereso nevyriausybines organizacijas ir jų pasitelkimo būtinybę kuriant ir įgyvendinant valdžios tikslus bei uždavinius.

Dėl nevyriausybinių organizacijų savireguliacijos

- ES valstybių gerosios patirties analizė rodo, kad NVO savireguliacija įgyvendinama trijų pagrindinių priemonių pagalba: a) skaidrumo norma per NVO misijų, uždavinių, veiklos ir gaunamos naudos atskleidimą; b) NVO etikos kodeksais; c) NVO diskusiniais apskritaisiais stalais ir/arba viešais forumais.
- Nurodytos priemonės analizuotose Airijos ir Estijos pavyzdžiuose yra sukurtos pačių tų valstybių NVO iniciatyvomis per diskusinius apskrituosius stalus ir viešus forumus, patariamuoju balsu įsitraukiant ir vyriausybėms.
- Lietuvoje iš aukščiau nurodytų nėra taikoma nei viena priemonė.
- Studijoje atlikta apklausa rodo, kad tokia padėtis Lietuvos NVO sektoriuje netenkina nei valdžios, nei verslo, nei, ypač, paties NVO sektoriaus subjektų.

- Darytina apibendrinanti išvada, kad susiklosčiusi padėtis Lietuvos NVO sektoriuje rodo tam tikrą NVO subjektų nedraugiškumą, jų finansinį netvarumą, ribotus žmogiškuosius išteklius ir pačių NVO subjektų neskaidrumą. Todėl vien NVO pastangomis, be palaikančių Vyriausybės iniciatyvų, sunku tikėtis padėties ištaisymo artimiausioje perspektyvoje.

Dėl paramos nevyriausybinėms organizacijoms būdų ir priemonių

- NVO be valdžios, verslo ir/ar žmonių tiesioginės finansinės paramos nėra ir negali būti veiksnios.
- ES geriausiuose pavyzdžiuose pateikiama plati finansinės paramos NVO būdų ir priemonių įvairovė. Lietuvoje taip pat naudojama NVO finansinės paramos sistema, kuri neblogai veikia programiniu lygmeniu. Tačiau, kaip nurodoma nagrinėtuose Airijos, Estijos ir Lenkijos pavyzdžiuose, programinis finansavimas tėra vienas iš finansinės paramos NVO teikimo būdų. Deja, jis vienas neužtikrina NVO tvarumo, kas iš esmės uždaro kelius NVO rezultatyviai įsitraukti į viešąją politiką.
- Šalia finansinės paramos, NVO yra svarbi ir kita parama, geriausiuose pavyzdžiuose skiriama gerinti įvairiapusius NVO gebėjimus, leidžiančius įsitraukti į nuolat besivystančių pažangių visuomenių naujų poreikių tenkinimą.
- Studijos apklausos respondentai nurodė naujų paramos NVO būdų ir priemonių aktualumą:
 - Viešojo intereso užtikrinimui, NVO bendradarbiavimo ir skaidrumo pagerinimui trūksta gairių dėl NVO dalyvavimo viešojoje politikoje.
 - Valdžios institucijose nėra mechanizmų ir įtvirtintos praktikos, kurie užtikrintų bendradarbiavimo su piliečiais ir NVO tvarumą.
 - Viešųjų interesų tenkinimo misiją deklaravusioms NVO nėra sąlygų konkurenciniu pagrindu įsitraukti į viešųjų paslaugų teikimą.

- Reikalingas viešojo intereso NVO ne programinio, o nuolatinio finansavimo sisteminių priemonių sukūrimas.
- Trūksta NVO ir valdžios sektoriaus bendradarbiavimo sisteminių priemonių.
- Nėra NVO švietimo pagerinimo ir išplėtimo sisteminio poreikio.
- Labai trūksta nepriklausomos viešojo intereso ekspertizės instrumento.

Dėl Nacionalinio pažangos plano įgyvendinimo

ES teisinių priemonių taikymo geroji patirtis NVK apibrėžiama kaip Atviros vyriausybės partnerystės, vyriausybių veiklų programose ir JT programos Horizontas 2030 nustatytų tikslų įgyvendinimo patirtis. ES šalyse narėse, įskaitant Lietuvos Respubliką, šio amžiaus pirmame dešimtmetyje išplito JT darnios plėtros priemonė - Atviros Vyriausybės Partnerystės programos įgyvendinimas¹⁰. ES socialinio kapitalo indekso lyderės - Danijos Karalystės - patirtis šioje programoje buvo nagrinėta LNK 2020 m. atliktoje studijoje¹¹. Čia buvo nustatyta, kad Danijoje Atviros Vyriausybės Partnerystės Inicijatyva ketinama padidinti prieinamumą prie informacijos apie vyriausybės veiklą, sustiprinti piliečių įsitraukimą į politinių sprendimų priėmimo procesus, padidinti viešojo sektoriaus skaidrumą ir atsakomybę bei padidinti galimybes naudotis naujomis technologijomis, kurios gali padėti dalytis informacija ir bendradarbiavimu tarp vyriausybių ir piliečių. Danijos NVO 2019 m. AVP Šešėlinės Ataskaitos autoriai svarbiausių iššūkių siekiant tvaraus vystymosi tikslų Danijoje ir pačiai Danijai, vertinimą apibrėžiančiose rekomendacijose, išskyrė du aspektus:

A. Darnus augimas turi būti pagrindiniu principu viešojoje politikoje.

B. Vertinant politinių sprendimų dėl darnaus vystymosi tikslų pasiekimo poveikį, naudoti tikrinimo (screening) mechanizmus.

¹⁰ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/envision2030.html>

¹¹ http://vartotojai.eu/wp-content/uploads/2020/12/SOCMIN_STUDIJA.pdf

NVO įsitraukimo į viešąją politiką priemonių svarba nagrinėtose ES šalyse yra pripažįstama kaip būtina visuomenės darnaus vystymosi norma. Tokios normos išraiška, nagrinėtais atvejais, sutartinai laikoma AVP priemonių sistema. Tačiau, nežiūrint to, kad nagrinėtais atvejais be išimčių pripažįstama AVP tvarios plėtros siekiamybė, o tam pasiekti taikomos pagrindinės priemonės pasižymi sisteminiu panašumu, skirtingų šalių AVP ir jų priemonės yra matomos skirtingame kontekste. Todėl tokių priemonių gerosios praktikos perkėlimas Lietuvos atvejui be konteksto vertinimo ir atitinkamo AVP ar kitų viešosios politikos plėtros sistemų priemonių adaptavimo, mūsų požiūriu, negali būti rekomenduojamos.

Skiriamuoju AVP priemonių sistemos taikomumo konteksto požymiu galima išskirti visuomenės (NVO, gyventojų, verslo) pasitikėjimo valdžia aspektą. Pažymėtina, kad tokio pasitikėjimo lygmuo, pvz. Danijoje ir Suomijoje, priešingai nei Lietuvoje, yra labai aukštas. Darytina išvada, kad Lietuvos atveju visuomenės pasitikėjimas valdžia taip pat yra žymiai menkesnis nei Estijoje ir Lenkijoje, ar net kaimyninėje Latvijoje.

Darytina išvada, kad Lietuva atsilieka nuo kaimynų viešųjų paslaugų korupcijos užkardyme dėl skaidrumo normos priemonių paviršutiniško ir formalaus taikomumo, menko visuomenės intereso grupių apibrėžtomis taisyklėmis grindžiamo bendradarbiavimo, nepagrįstos valdžios ir NVO konkurencijos subsidiarumo normos įgyvendinime.

Lietuvoje, skirtingai nuo nagrinėtų šalių, AVP sistema nėra taikoma vietos savivaldos lygmeniu.

Skaidrumo ir subsidiarumo normų taikomumui nagrinėtose šalyse užtikrinti identifikuotos tokios Lietuvos atvejui adaptuotinos priemonės:

- valdžios ir verslo veiklos ir interesų klasifikuotų duomenų viešas prieinamumas;

- valdžios veiklos duomenų prieinamumas teikiamas patogiuose vartotojams formatuose išskleistu pavidalu (pagal viešųjų paslaugų sritis) su lyginamųjų rodiklių (pvz. vietiniu, šalies, ES, JT lygmenimis) kaitos dinamika;
- greitas ir išsamus valdžios institucijų darbo (pasitarimų, susitikimų, darbo grupių, komisijų ir pan.) protokolavimas ir viešas pateikimas (pvz. audio ir video įrašai);
- interesų grupių NVO stebėtojų tarybų instituto nuolatinis darbas;
- interesų grupių veiklos (nurodant valdžios, verslo, politikų ir pilietinių – viešojo intereso NVO aiškias takoskyras) kodeksai;
- taikomų priemonių grįžamojo ryšio palaikymas;
- NVO įtraukimas į „šešėlinių“ valdžios ir verslo sektoriaus veiklos ataskaitų rengimą;
- lobistinių pavyzdžių detalizavimas;
- piliečių požiūrio į demokratiją ugdymas pradedant nuo „mokyklos suolo“, pagrindinių žmogaus teisių tarptautinių deklaracijų skelbimas nacionaline kalba;
- informatorių instituto palaikymas.

Pagal Jungtinių Tautų Organizacijos patvirtintus 17 darnaus vystymosi tikslus (DVT), apimančius socialinės aplinkos gerinimą, ekonominę valstybės vystymąsi ir aplinkosaugos bei bendradarbiavimo sritis, darnus vystymasis remiasi trimis pamatiniais matmenimis – ekonomikos augimu, visuomenės gerove bei aplinkos kokybe, o užtikrinant darnų visų trijų vystymą neteikiama nė vienam iš jų pirmenybė prieš kitus du. Pagal 2020 m. bendrinį visų darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo indeksą (*angl.* Sustainable Development Goals Index) Lietuva užima 36 vietą (iš 193 Jungtinių Tautų Organizacijai priklausančių narių) ir atsilieka nuo kaimyninių šalių (Estija užima 10, Lenkija – 23, Latvija – 24 vietą)¹². Lietuva iki šiol yra pasiekusi tik 15 tikslui – Gyvybė žemėje (*saugoti, atkurti, skatinti darnų žemės ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės degradaciją, sustabdyti bioįvairovės praradimą*)

¹² SDG Index and Dashboards Report, 2020.

– keliamus rodiklius. Prastėja 10 tikslo – Sumažinti nelygybę – ir 13 tikslo – Sušvelninti klimato kaitos poveikį – rodikliai.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, įgyvendindama Valstybės pažangos strategiją „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“, 2020 m. rugsėjo 9 d. patvirtino 2021–2030 metų Nacionalinį pažangos planą.

Antrasis Plano strateginis tikslas skirtas šalies gyventojų socialinei gerovei ir įtraukčiai didinti, sveikai, darbingai, kuriančiai ir socialiai atsakingai visuomenei stiprinti. Šiuo strateginiu tikslu taip pat siekiama stiprinti socialinį kapitalą – socialinius ryšius, tinklus, tarpusavio pasitikėjimą ir pasitikėjimą institucijomis, aktyvumą ir pilietinį dalyvavimą, kuris laikomas viena svarbiausių sąlygų kurti gyventojų socialinę ir ekonominę gerovę ir Lietuvoje, remiantis tarptautiniais vertinimais, yra išskirtinai menkas (pagal pasaulio konkurencingumo indekso socialinio kapitalo vertinimą Lietuva 2019 m. užėmė 89 vietą iš 141, pagal „Legatum“ klestėjimo indeksą – 141 iš 167).

Plane nurodoma didinti visuomenės socialinį, pilietinį aktyvumą, dalyvavimą savanoriškoje, bendruomeninėje veikloje, tarpusavio pasitikėjimą, visuomenės socialinę atsakomybę – stiprinti pilietinės visuomenės organizacijas, gerinti aplinką veikti nevyriausybiniams organizacijoms, sudaryti galimybes visuomenei įsitraukti ir aktyviai dalyvauti sprendžiant visuomenei aktualius klausimus, per įtraukimą į bendras socialines, kūrybines ir kitas veiklas prisidėti prie socialinės atskirties mažinimo.

Efektyvus, skaidrus, įtraukus ir atskaitingas viešasis valdymas ir teisės viršenybė yra vienos iš esminių sąlygų, užtikrinančių ilgalaikę šalies ekonominę ir socialinę pažangą bei piliečių pasitikėjimą valstybe ir viešuoju sektoriumi.

Pagal bendras viešojo valdymo efektyvumo ir atskaitingumo, kovos su korupcija, teisės viršenybės ir reguliavimo kokybės, e. valdžios vartotojų rodiklių reikšmes Lietuva atsilieka nuo ES šalių vidurkio.

Nustatyta, kad esminė priežastis, trukdanti Lietuvai pagerinti reglamentavimo kokybę, – didelė administracinė ir (ar) kita reguliavimo našta verslui ir gyventojams, taip pat nepakankamai užtikrinamas politikos įgyvendinimo koordinavimas.

Lietuvos viešasis sektorius susiduria su nepakankamo viešojo valdymo efektyvumo, kokybės iššūkiais, stokojama į rezultatus orientuoto požiūrio ir sistemiško politikos vertinimo.

Siekiant didesnio viešojo valdymo procesų atvirumo ir visai visuomenei naudingų sprendimų priėmimo, plačiau įtraukti pilietines organizacijas, sudaryti sąlygas gyventojams aktyviai dalyvauti viešojo valdymo procesuose ir daryti įtaką priimamiems sprendimams, įgalinti juos tai daryti.

Inicijuoti ir vykdyti veiklas, susijusias su viešųjų finansų ir valstybės turto valdymu susijusių procesų atvėrimu visuomenei, visuomenės įtraukimu.

Sukurti ir įgyvendinti veiksmingą regioninės politikos sistemą – tobulinti regioninį planavimą ir organizacinę politikos įgyvendinimo struktūrą, kuri leistų suderinti visuomenės ir privačių investuotojų interesus ir sukurtų teises ir finansines paskatas susikurti optimaliam infrastruktūros ir paslaugų tinklui, stiprinti regionų kompetencijas, parengti efektyvias analizės ir valdymo priemones, kurias leistų priimti įrodymais pagrįstus sprendimus.

Stiprinti visuomenės kritinį mąstymą ir atsparumą informacinėms atakoms, informuotumą apie pasirengimą krizėms, mobilizacijai, gynybai ir pilietiniam pasipriešinimui. Įgyvendinant uždavinį bus telkiami skirtingų šalies institucijų, žiniasklaidos, nevyriausybinių organizacijų pajėgumai sistemiskai šviečiant visuomenę apie propagandos keliamas grėsmes, stiprinami valstybės institucijų gebėjimai reaguoti į grėsmes, greitai persitvarkyti ir veikti

mobilizacijos sąlygomis, sutelkti gynybai reikalingus išteklius, užtikrinti gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų vykdymą ir piliečių būtiniausias reikmes. Visuomenė bus skatinama aktyviau įsitraukti į šiuos procesus.

Lietuvos Respublikos Strateginio valdymo įstatymo Nr. XIII-3096 3, 12, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 straipsnių, Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 26, 27, 28, 29, 29¹, 30 straipsnių, Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 2, 4, 8, 9, 11 straipsnių, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 18, 19, 26 straipsnių, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2, 15, 16 straipsnių, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 8¹ ir 11 straipsnių, Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 2, 7, 10, 11, 24² straipsnių, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 2 ir 27 straipsnių ir Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 15 straipsnio pakeitimo projekto rengimą paskatino šios priežastys:

- Įgyvendinant 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ Lietuvos Respublikos Vyriausybės buvo patvirtinta įgyvendinimo priemonė Nr. 10.1.2-ESFA-K-917 priemonė „Visuomenės nepakantumo korupcijai didinimo ir dalyvavimo viešojo valdymo procesuose skatinimo iniciatyvos“. Sutinkamai su ESFA finansuojamo projekto NVO sektoriaus įsitraukimo į viešojo sektoriaus paslaugas pagal subsidiarumo principą 2019 m. atliktas asociacijos Nacionalinė vartotojų konfederacija tyrimas parodė, kad dėl NVO įsitraukimo į viešųjų paslaugų teikimą pagal subsidiarumo principą aktualumo, net 73 proc., t.y. beveik trys ketvirtadaliai, valdžios sektoriaus respondentų vertina kaip svarbų arba labai svarbų. Dėl NVO įsitraukimo į viešųjų paslaugų teikimą už vartotojų ekonominės perspektyvos palankią raidą kaip svarbią ir labai svarbią pasisako 64 proc. valstybės sektoriaus respondentų.
- Įgyvendinant Valstybės pažangos strategiją „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-1515 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“ LR Vyriausybė 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 patvirtintame 2021–2030 metų nacionaliniame pažangos plane (toliau – Planas) konstatuojama, kad

- Plane vienu iš strateginių tikslų nurodomas poreikis didinti gyventojų socialinę gerovę ir įtrauktį. Šiuo strateginiu tikslu taip pat siekiama stiprinti socialinį kapitalą – socialinius ryšius, tinklus, tarpusavio pasitikėjimą ir pasitikėjimą institucijomis, aktyvumą ir pilietinį dalyvavimą, kuris laikomas viena svarbiausių sąlygų kurti gyventojų socialinę ir ekonominę gerovę. Socialinis kapitalas Lietuvoje, remiantis tarptautiniais vertinimais, yra išskirtinai menkas. Pagal pasaulio konkurencingumo indekso socialinio kapitalo vertinimą Lietuva 2019 m. užėmė 89 vietą iš 141, o pagal „Legatum“ klestėjimo indeksą – 141 vietą iš 167 pasaulyje ir **paskutinę vietą Europoje**. Pažymėtina, kad per pastaruosius metus Lietuvos padėtis pagal šį indeksą tik blogėja.
- Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairėse, patvirtintose LR Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 495 (toliau – Gairės), numatytose tobulinimo kryptyse nurodyta: I viešųjų paslaugų teikimą aktyviau įtraukti ir/ar perduoti jų teikimą privataus sektoriaus subjektams, nevyriausybiniams organizacijoms, socialinio verslo partneriams ar vietos bendruomenėms. Gairėse viešųjų paslaugų subjektų nomenklatūra grupuojama pagal valstybės ir savivaldybių viešuosius sektorius kaip: valstybės kontroliuojamos akcinės ir uždarnosios akcinės bendrovės viešosios įstaigos, kurių savininkas ar dalininkas yra valstybė; valstybės įmonės, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina valstybės biudžetinės įstaigos; savivaldybių biudžetinės įstaigos; viešosios įstaigos, kurių savininkės ir dalininkės yra savivaldybės; savivaldybių įmonės; savivaldybių kontroliuojamos akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės.
- Valdžios sektoriaus reguliuojamos viešosios paslaugos sudaro esminę tokių paslaugų vartotojų ekonominės perspektyvos dalį. Todėl yra aktualu pagal subsidiarumo principą suteikti galimybę įtraukti vartotojus atstovaujančias viešojo intereso NVO į tokių paslaugų būtiniams kaštams priskirtinų vartotojų švietimo, mokymų ir informavimo paslaugų teikimą konkurenciniais pagrindais. Toks viešojo intereso NVO įsitraukimas taip pat pasitarnautų opios klientų aptarnavimo kultūros problemos sprendimo, piliečių pasitenkinimo paslaugomis matavimų/stebėsenos trūkumo šalinimo, viešųjų paslaugų teikimo standartų kūrimo (atsižvelgiant į vartotojų ekonominę perspektyvą) plėtotei. LR Vidaus reikalų ministerijos atlikti tyrimai rodo, kad Lietuvos Respublikos NVO nėra linkusios vienytis ir atstovauti savo interesams valdžios ir verslo sektoriuose. Viena iš to priežasčių – siauroms interesų grupėms atstovaujančių NVO panaudojimo atvejai, iššaukiantys riziką korupcinių ryšių susidarymui. Todėl viešojo intereso (atitinkamai akredituotų) NVO įgalinimas įsitraukti į viešųjų paslaugų teikimą pagal ES sutarties subsidiarumo nuostatą taptų

reikšmingu žingsniu didinant verslo konkurencingumą per orientaciją į vartotojų ekonominę perspektyvą.

- Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, siūlomų teisės aktų projekto priėmimas leistų užpildyti trūkstantį visų pusių proaktyvių veiklų, skatinančių verslo ir valdžios sektorių bendradarbiavimą su viešojo intereso NVO, poreikį.

Projekto tikslas: viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų, veikiančių pagal ES Sutarties skaidrumo principo normas, siekiančių ES vertybių įtvirtinimo visuomenėje ir konstruktyvaus bendradarbiavimo su valdžios sektoriumi įgyvendinant strateginius valstybės pažangos uždavinius, kūrimosi inicijavimas ir jų veiklų tęstinumo įgalinimas.

Projekto uždaviniai:

- 1) sutinkamai su Europos Sąjungos Sutarties skaidrumo principu inicijuoti viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų įsitraukimą į viešosios politikos kūrimo ciklą;
- 2) sukurti priemones, leisiančias padidinti Lietuvos socialinio kapitalo pasaulinį reitingą pagal klestėjimo indekso rodiklį;
- 3) pagerinti sąlygas valdžios, verslo ir nevyriausybinio sektorių bendradarbiavimui siekiant valdžios ir nevyriausybinio sektoriaus bei įmonių atsakomybės už jų poveikį aplinkai ir visuomenei;
- 4) skatinti ir palaikyti visuomenės nepakantumą korupcijai.

2. Projekto iniciatoriai ir rengėjai

Projekto iniciatoriais pagal 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ įgyvendinimo priemonės Nr. 10.1.2-ESFA-K-917 priemonės „Visuomenės nepakantumo korupcijai didinimo ir dalyvavimo viešojo valdymo procesuose skatinimo iniciatyvos“ nuostatas yra Europos socialinio fondo agentūra ir asociacija Nacionalinė vartotojų konfederacija, sudariusios 2018 m. lapkričio 5 d. sutartį Nr. 10.1.2-ESFA-K-917-03-0014 „Pasiūlymų dėl LR NVO įsitraukimo į viešąją politiką gerinimo LR centrinės valdžios

sprendimų priėmėjams sukūrimas“ (toliau – Sutartis). Pagal Sutarties nuostatas Sutarties Vykdytojas asociacija Nacionalinė vartotojų konfederacija 2019 m. birželio 12 d. su UAB „SENERGY group LT“ sudarė Paslaugų teikimo sutartį Nr. 2019/06-12 dėl Teisės aktų projektų paketo „Gerinti nevyriausybinių organizacijų galimybes dalyvauti viešojoje politikoje taikant ES sutarties skaidrumo principą“ parengimo (toliau – Projektai). Projektai buvo aptariami ir tobulinami apvaliųjų stalų diskusijose su valdžios, verslo ir NVO sektorių atstovais.

Projekto atsakingas rengėjas – dr. Vygintas Sidzikauskas, kadenciją baigęs Valstybinės kainų ir energetikos reguliavimo komisijos pirmininko pavaduotojas, įvairių nevyriausybinių organizacijų forumų narys (tel. +370 677 35013; e-paštas: vodezao@gmail.com).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami teisės akto projektuose aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu Lietuvos Respublikos įstatymuose viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų įsitraukimo į viešąją politiką pagal ES Sutarties skaidrumo principą paskatinimą reglamentuojančių teisinių nuostatų nėra. Pažymėtina, kad viešojo intereso sąvoka nevyriausybinių organizacijų kontekste taip pat nėra apibrėžiama.

Nagrinėjamam dalykui, projektų rengėjų nuomone, aktualios yra Lietuvos Respublikos Strateginio valdymo, Vyriausybės, Nevyriausybinių organizacijų plėtros, Biudžeto sandaros, Viešojo sektoriaus atskaitomybės, Viešųjų įstaigų, Teisėkūros pagrindų, Valstybės tarnybos ir Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymų nuostatos.

Lietuvos Respublikos Strateginio valdymo įstatymas siekia užtikrinti ilgalaikę ir darnią valstybės pažangą, veiksmingą valdžios sektoriaus finansų planavimą ir panaudojimą. Tačiau šis įstatymas nenumato viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų pasitelkimo keliamų uždavinių sprendimui. Šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalimi nustatyta, kad yra siektinas konsultavimasis su visuomene. Įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 8 punktu nustatyta, kad *<Siekiant užtikrinti visuomenės įtraukimą į strateginio ir (arba) programavimo lygmens planavimo dokumentų rengimą ir taip sudaryti sąlygas pagerinti planavimo dokumento kokybę bei atitiktį visuomenės poreikiams, strateginio ir (arba) programavimo lygmens planavimo dokumentus rengiantys strateginio valdymo sistemos dalyviai Strateginio valdymo metodikoje nustatyta tvarka konsultuojasi su visuomene, socialiniais ir ekonominiais partneriais.* > Nežiūrint į tai, kad įstatymas numato poreikį konsultuotis su visuomene tikslu užtikrinti rengiamų dokumentų atitiktį visuomenės poreikiams, visuomenę atstovaujančioms nevyriausybinėms organizacijoms tokių dokumentų ekspertizei finansiniai ištekliai nėra numatyti. Tuo tarpu tokių pačių funkcijų

vykdymui biudžetinėms ar viešosioms įstaigoms pagal įstatymo 3 str. 17 dalies 8 punktą yra numatomas finansavimas iš valstybės biudžeto. Įstatymo 12 str. 5 dalimi nustatyta, kad <5. Šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 8 punkte nurodytiems strateginio valdymo sistemos dalyviams už šio straipsnio 3 dalyje ir šio įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatytų funkcijų atlikimą skiriamas finansavimas iš valstybės biudžeto.> Pažymėtina, kad lygiagrečiai su valdžia veikiantys socialiniai ar verslo partneriai turi savo savarankiškus reikšmingus finansinius išteklius (pvz. Profsąjungos ar verslo asociacijos - per narių mokesčius), kai nevyriausybinės organizacijos tokiais reikšmingais ištekliais nedisponuoja. Ši aplinkybė riboja visuomenės galimybes įsigilinti į valdžios ar jos partnerių teikiamus dokumentų projektus, jie nagrinėjami (jei išvis nagrinėjami) formaliai, tik sudarant konsultavimosi regimybę.

Atsižvelgiant į tai, kad pats Strateginio valdymo įstatymas yra naujas Lietuvos teisinėje sistemoje, o kai kurios šio įstatymo nuostatos įsigalios tik ateityje, mūsų nuomone, čia esminiu dalyku skaitytinas nevyriausybinio sektoriaus paskatinimas ir jo gebėjimų formavimas įsitraukti į viešąją politiką kaip Vyriausybės partneriui. Todėl šalia viešųjų konsultacijų veiklų atlyginimo svarbia priemone skaidrumo užtikrinimui gali pasitarnauti (pvz. Danijos praktika) šešėlinių ataskaitų rengimas ir skelbimas. Įstatymo 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23 ir 24 straipsniuose yra numatytos viešosios priemonės, kurias rengia įvairūs valdžios sektoriaus subjektai. Įstatymo 15 straipsnio „Nacionalinio pažangos plano rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, pažangos stebėseną, pažangos vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą“ 7 dalimi nustatyta, kad <7. Nacionalinio pažangos plano tarpinius ir baigiamąjį vertinimą atlieka Vyriausybės strateginės analizės centras Nacionaliniame pažangos plane nustatyta tvarka. Tarpinių ir baigiamojo vertinimų rezultatai pristatomi Valstybės pažangos tarybai, suinteresuotosioms šalims ir visuomenei.> Čia visuomenė traktuojama kaip pasyvus stebėtojas. Todėl įstatyme apibrėžtų vertinimo priemonių „šešėlinių“ ataskaitų nuostatos taikymas galėtų reikšmingai prisidėti prie valdžios skaidrumo principo konkrečiau pritaikymo pagal įstatymines priemones:

18 straipsnio „Vyriausybės programos ir Vyriausybės programos įgyvendinimo plano rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą“ 6 dalies <6. Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano įgyvendinimo stebėseną atlieka ir ataskaitų rengimą organizuoja Vyriausybės kanceliarija.>;

19 straipsnio „Nacionalinių darbotvarkių planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą“ 5 dalies <5. Nacionalinių darbotvarkių planų įgyvendinimo stebėseną ir pažangos vertinimus atlieka

nacionalinių darbotvarkių koordinatoriai šiuose planavimo dokumentuose ir (arba) atitinkamose nacionalinėse darbotvarkėse nustatyta tvarka. >;

20 straipsnio “Regionų plėtros planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą” 2 dalies *<2. Regionų plėtros planai įgyvendinami, pažangos stebėseną ir vertinimas atliekami, ataskaitos rengiamos Regioninės plėtros įstatymo nustatyta tvarka.>;*

21 straipsnio “Savivaldybių strateginių plėtros planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą” 3 dalies *<3. Savivaldybių strateginių plėtros planų įgyvendinimą, stebėseną ir ataskaitų rengimą organizuoja savivaldybių administracijų direktoriai.>;*

22 straipsnio “Savivaldybių bendrųjų planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą” nuostata *<Savivaldybių bendrieji planai rengiami, tvirtinami, įgyvendinami, jų įgyvendinimo stebėseną atliekama Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka.>*

23 straipsnio “Strateginių veiklos planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, rezultatų vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektus rezultatus” 3, 4 ir 5 dalių *<3. Strateginių veiklos planų įgyvendinimą koordinuoja ir įgyvendinimo stebėseną atlieka strateginio valdymo sistemos dalyviai, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, ir savivaldybių administracijos.>, <4. Strateginių veiklos planų, kuriuos rengia strateginio valdymo sistemos dalyviai, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, rezultatų vertinimą atlieka Vyriausybės kanceliarija kartu su Finansų ministerija.> ir <5. Už strateginių veiklos planų įgyvendinimą atsiskaito valstybės biudžeto asignavimų valdytojai ir savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojai Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nustatyta tvarka. >*

24 straipsnio “Veiksmų planų ir metinių veiklos planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, rezultatų vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektus rezultatus” 3 dalies *<3. Veiksmų planus ir metinius veiklos planus įgyvendina, jų įgyvendinimo stebėseną, rezultatų vertinimą atlieka ir atsiskaito už pasiektus rezultatus strateginio valdymo sistemos dalyviai. >.*

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 3 straipsniu “Vyriausybės veiklos teisiniai pagrindai” *<Vyriausybė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos*

Respublikos tarptautinėmis sutartimis, įstatymais, Vyriausybės programa, kitais teisės aktais ir savo veiklą derina su Valstybės pažangos strategija. >, t.y. nustatyta, kad vyriausybė savo veiklą derina su Valstybės pažangos strategija. Ten pat, 4 straipsniu „Svarbiausieji Vyriausybės veiklos principai“ <Vyriausybė savo veiklą grindžia kolegialumo, demokratijos, teisėtumo ir viešumo principais>, t.y. nustatyta, kad vyriausybė savo veiklą grindžia viešumo principais, kurie yra kildinami iš skaidrumo principo.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatyme numatytos vyriausybės komitetų, vyriausybės komisijų ir ministro pirmininko sudaromų darbo grupių priemonės. Įstatymo 27 straipsnio „Vyriausybės komitetai ir Vyriausybės komisijos“ 5 dalimi nustatyta, kad <5. Vyriausybės komisijos gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Vyriausybės komisijas deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio. Sudarydama Vyriausybės komisijas, Vyriausybė nustato jų užduotis, personalinę sudėtį. Vyriausybė gali pavesti Ministrui Pirmininkui, ministrui, Vyriausybės kancleriui ar Vyriausybės įstaigos vadovui patvirtinti Vyriausybės komisijos personalinę sudėtį. Vyriausybės komisijų darbo organizavimo tvarką nustato Vyriausybės darbo reglamentas.>. Įstatymo 28 straipsnio 1 dalimi nustatyta, kad <1. Ministras Pirmininkas gali sudaryti darbo grupes jo pavestoms užduotims atlikti. Šios darbo grupės gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Ministro Pirmininko darbo grupes deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio.>. Šiose priemonėse, šalia valdžios sektoriaus atstovų, sudarytos galimybės dalyvauti asociacijų ir kitų asmenų atstovams. Taigi, nevyriausybinių sektoriaus dalis, veikianti kaip asociacijos, formaliai gali būti įtraukiamos į vyriausybės veiklą derinimo procesą. Tačiau tokia padėtis yra formali, nes asociacijomis gali būti ir stambaus verslo sektoriaus atstovai, turintys didelius finansinius išteklius ir lobistinius gebėjimus, iš esmės nustelbiantys nevyriausybinių sektoriaus atstovus. Be to, esama padėtis skatina valdžios sektoriaus selektyvumą nevyriausybinių asociacijų, neturinčių viešojo intereso išskyrimo priemonės, atžvilgiu, kas nepasitarnauja visuomenės konsolidavimui.

Ten pat, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymu yra nustatyta valdžios sektoriaus subjektų veiklą ataskaitų priemonė. Įstatymo 26 straipsnio 3 dalies 7 punktu nustatyta, kad ministras <7) Vyriausybės nustatyta tvarka teikia Vyriausybei ministerijos metinės veiklos

ataskaitas, Ministro Pirmininko reikalavimu atsiskaito už savo veiklą;>; įstatymo 29¹ „Vyriausybės įstaigos“ straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad <9. Vyriausybės nustatyta tvarka Vyriausybės įstaigos vadovas atsiskaito už įstaigos veiklą, Vyriausybės ar atsakingo už pavestą valdymo sritį ministro reikalavimu atsiskaito už savo veiklą.>. Įstatymo 30 straipsnio „Įstaigos prie ministerijos“ 4 dalyje nustatyta, kad <4. Įstaiga prie ministerijos veikia pagal Vyriausybės nustatyta tvarka parengtą ir atitinkamos valdymo srities ministro patvirtintą metinį veiklos planą.>. Valdžios ataskaitos visuomenės atžvilgiu dažnai tampa formaliomis ir netenkina valdžios sektoriaus veiklos skaidrumo principo. Tokiu pavyzdžiu paminėtini pastaruoju metu kylantys mobingo viešosiose įstaigose atvejai, atrodo, be aktyvaus nevyriausybinų organizacijų įsitraukimo į problemos sureguliojimą, išvis negali būti išspręsti. Tačiau šiuo metu nevyriausybinių organizacijų praktiškai neturi priemonių pagerinti valdžios sektoriaus subjektų veiklą efektyvumą ir skaidrumą.

Lietuvos Respublikos Biudžeto sandaros įstatymo 1 straipsnio 1 dalimi nustatyta, kad <1. Įstatymo paskirtis – nustatyti valstybės biudžeto ir savivaldybės biudžeto turinį, šių biudžetų pajamų sudarymo ir asignavimų naudojimo teisinius pagrindus, taip pat skaidraus biudžetų rengimo, tvirtinimo, vykdymo, vertinimo ir kontrolės pagrindines nuostatas, procedūras, poveikį visam valdžios sektoriui, asignavimų valdytojų pareigas, teises ir atsakomybę>. Tokiu būdu, valdžios sektoriaus partnerystės su nevyriausybinių organizacijų sektoriumi dalykas, kildinamas iš valstybės funkcijų atlikimo skaidrumo principo, apima ir biudžeto sandarą, nes įstatymo 14 straipsnio „Valstybės biudžeto asignavimai“ 1 dalimi nustatyti valstybės biudžeto asignavimai yra naudojami įstatymams įgyvendinti pagal 1 punktą kaip: <1) valstybės funkcijoms atlikti;>. Įstatymo 14¹ straipsnio „Valstybės veiklos sritys“ 2 dalyje <2. Atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodomi valstybės veiklos srityse siejami pagrindiniai Nacionaliniame pažangos plane nustatyti pažangos uždaviniai, jų vertinimo rodikliai, šių rodiklių artimiausio paskesnio laikotarpio faktinės reikšmės ir tvirtinamos atitinkamais biudžetiniais metais siektinos rodiklių reikšmės, kurių atitinkamoje valstybės veiklos srityje siekia ministerijos ir ministrų valdymo sričių įstaigos, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, jeigu tai neprieštarauja jų veiklą reglamentuojantiems įstatymams.> ir 17 straipsnio „Valstybės biudžeto projekto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projekto rengimo, valdžios sektoriaus balanso rodiklio formavimo pagrindinės nuostatos“ 2 dalyje <2. Trejų biudžetinių metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių projektas rengiamas remiantis Vyriausybės

programa, Lietuvos stabilumo programa, Valstybės pažangos strategija, Nacionalinių pažangos planų, nacionalinėmis plėtros programomis, kitais Seimo ir Vyriausybės patvirtintais planavimo dokumentais, šiuo Įstatymu, Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniu įstatymu, Fiskalinės drausmės įstatymu, šalies vidutinio laikotarpio ekonominės raidos scenarijumi, Europos Sąjungos finansinės paramos strateginiais dokumentais, asignavimų valdytojų strateginiais veiklos planais ir Vyriausybės patvirtintais valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų preliminariais pagrindiniais rodikliais, taip pat valstybės biudžeto asignavimų valdytojų pateiktomis programomis ir programų sąmatų projektais.>, t.y. nustatyta, kad biudžetų rodikliai rengiami remiantis Valstybės pažangos strategija ir Nacionalinės pažangos planu. Tačiau šio įstatymo nuostatos nenumato teisinio pagrindo valdžios ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimui siekiant Valstybės pažangos strategijos ir Nacionalinio pažangos plano tikslų skaidrumo principo įgyvendinimui. Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 3 punktu nustatyta, kad <...Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų darbo užmokesčiui, ir turtui įsigyti...>. Tuo atveju, jei partnerystės pagrindais tenkinant skaidrumo principą Nacionalinio plano tikslų įgyvendinimo stebėsenai numatoma pasitelkti suinteresuotas viešojo intereso nevyriausybines organizacijas, siūloma inovacija - dalį valdžios subjekto asignavimų, skirtų darbo užmokesčiui, priskirti konkurencinei dedamajai, konkurenciniais pagrindais pagal Vyriausybės nustatytą tvarką išmokamai valdžios subjektui ir atitinkamoms nevyriausybiniams organizacijoms. Ta pati inovacija galėtų būti taikoma ir 26 straipsnio 4 dalies 2 punkto nuostatomis.

Lietuvos Respublikos Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 1 straipsnio 1 dalimi nustatyta, kad <1. Šis įstatymas nustato viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinio, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir metinės veiklos ataskaitos parengimo reikalavimus ir atsakomybę už jų parengimą, pateikimą ir paskelbimą.>, t.y. apibrėžiamas metinės veiklos ataskaitos instrumentas, kurio turinys nustatomas įstatymo 2 straipsnio 34¹ dalimi, kaip < 34¹. **Viešojo sektoriaus subjekto metinė veiklos ataskaita** (toliau – veiklos ataskaita) – viešojo sektoriaus subjekto nefinansinė ataskaita, kurioje pateikiama informacija apie metinius veiklos rezultatus, atsižvelgiant į veiklos tikslų pasiekimą.>. Siekiant aukščiau išdėstytų valdžios ir nevyriausybinių sektorių partnerystės įgyvendinant skaidrumo principo nuostatas, nurodyto įstatymo nuostatas būtina papildyti “šešėlinės” ataskaitos sąvokos apibrėžimu, bei nurodant tokių “šešėlinių” ataskaitų rengėjus.

Lietuvos Respublikos Viešųjų įstaigų įstatymo 1 straipsnio 3 dalimi nustatyta, kad <3. Šio Įstatymo nuostatos dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir veiklos ataskaitos parengimo, pateikimo ir paskelbimo viešosioms įstaigoms, kurios pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą priskiriamos prie viešojo sektoriaus subjektų, taikomos tiek, kiek Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas nenustato kitaip.>. Ten pat, 2 straipsnio 1 dalimi nustatyta, kad <1. Viešoji įstaiga – tai pagal šį ir kitus įstatymus įsteigtas pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – tenkinti viešuosius interesus vykdant švietimo, mokymo ir mokslinę, kultūrinę, sveikatos priežiūros, aplinkos apsaugos, sporto plėtojimo, socialinės ar teisinės pagalbos teikimo, taip pat kitokią visuomenei naudingą veiklą.>. Tokiu būdu, teisės aktais apibrėžtas subjektas, išimtinai teikiantis visuomenei naudingos veiklos paslaugas, neturi konkrečių teisinių sąsajų su tos pačios visuomenės viešojo intereso nevyriausybinėmis grupėmis, atstovaujančiomis visuomenę viešojo intereso dalyke. Siekiant aukščiau išdėstytų valdžios ir nevyriausybinių sektorių partnerystės įgyvendinant skaidrumo principo nuostatas, nurodyto įstatymo nuostatas būtina papildyti atitinkamos informacijos nevyriausybiniams organizacijoms prieinamumo sąlygas, “šešėlinės” ataskaitos sąvokos apibrėžimu, bei nurodant tokių “šešėlinių” ataskaitų rengėjus.

Lietuvos Respublikos Teisėkūros pagrindų įstatymo 7 straipsnis “Konsultavimasis su visuomene” nustato tokio konsultavimosi nuostatas kaip: <1. Konsultavimosi su visuomene tikslas – užtikrinti teisėkūros atvirumą, skaidrumą, sužinoti visuomenės nuomonę apie teisinio reguliavimo problemas ir jų sprendimo būdus, sudaryti visuomenei galimybę daryti įtaką teisės akto projekto turiniui, geriau įvertinti numatomo ir galiojančio teisinio reguliavimo teigiamas ir neigiamas pasekmes, jo įgyvendinimo sąnaudas, teikti pasiūlymus dėl Teisės aktų informacinėje sistemoje paskelbtų teisėkūros iniciatyvų ir teisės aktų projektų, taip pat dėl galiojančio teisinio reguliavimo, kurio poveikio ex post vertinimas atliekamas.>; <2. Su visuomene turi būti konsultuojamasi laiku ir dėl esminių klausimų (konsultavimosi efektyvumas), taip pat tiek, kiek yra būtina (konsultavimosi proporcingumas).>; <3. Konsultavimosi su visuomene būdus ir rezultatų įforminimo būdus pasirenka konsultavimąsi su visuomene inicijuojantys subjektai. Informacija apie konsultavimosi su visuomene rezultatus turi būti teikiama teisės aktų priimančiam subjektui ir skelbiama viešai Teisės aktų informacinėje sistemoje.>. Ten pat, 2 straipsnyje yra pateikiamas konsultavimosi su visuomene apibrėžimas kaip: <3. **Konsultavimasis su visuomene** – teisėkūros iniciatyvas pareiškiančių, teisės aktų projektus rengiančių, teisės aktus priimančių ir (ar) galiojančio teisinio reguliavimo poveikio ex post vertinimą atliekančių

subjektų veiksmų, apimantys teisėkūros iniciatyvų, teisės aktų projektų pateikimą visuomenei susipažinti, informavimą apie galiojančio teisinio reguliavimo poveikio ex post vertinimą, taip pat gautų asmenų pasiūlymų vertinimą ir šio vertinimo rezultatų paskelbimą. Apie konsultavimosi pradžią visuomenei yra paskelbiama. >. Atitinkamos teisėkūros valdžios sektorių subjektų veiklos yra užtikrinamos atitinkamu biudžetu, kuris yra visiškai neprieinamas suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybiniams organizacijoms. Akivaizdu, kad nesant veiklų finansavimo, konsultavimosi priemonė visuomenėje nesulaukia platesnio atgarsio, netgi sutinkama priešišškai.

Įstatymo 11 straipsnio „Teisės akto projekto rengimo ar teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo pirkimas“ nuostatos nenumato jokios prieigos suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybiniams organizacijoms. Įstatymo 24² straipsnio „Galiojančio teisinio reguliavimo poveikio ex post vertinimo tvarka“ nuostatos nenumato galimybių suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybiniams organizacijoms parengti ir pateikti visuomenei savo perspektyvos „šešėlines“ ataskaitas. Siekiant aukščiau išdėstytų valdžios ir nevyriausybinių sektorių partnerystės įgyvendinant skaidrumo principo nuostatas, nurodyto įstatymo nuostatas būtina papildyti atitinkamos informacijos nevyriausybiniams organizacijoms prieinamumo sąlygas, „šešėlinės“ ataskaitos sąvokos apibrėžimu, bei nurodant tokių „šešėlinių“ ataskaitų rengėjus.

Lietuvos Respublikos Valstybės tarnybos įstatymo 1 straipsnio „Įstatymo paskirtis“ nuostatos rodo, kad jis <...nustato ... valstybės tarnybos valdymo teisinius pagrindus.>. Ten pat, 2 straipsnio 5 dalyje, apibrėžiančioje „Piktnaudžiavimo tarnyba“ sąvoką, nėra skaidrumo ir subsidiarumo principų normų laikymosi bemndradarbiaujant su viešojo intereso nevyriausybiniams organizacijomis apibrėžties. Tas pat liečia 27 straipsnio „Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimas“ 5 dalies nuostatas, kuriose nėra viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų įtraukimo į valstybės tarnautojų vertinimą nuostatos.

Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 15 straipsnis „Komisijos nario atlygio dydžio ir jų nustatymas“ reglamentuoja komisijos narių darbo atlyginimo nuostatas. Tačiau jos nedetalizuoja viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovų atitinkamo darbo atlyginimo.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos, kokie bus teigiami rezultatai

ESFA ir NVK įgyvendintu projektu išnagrinėjus ES šalių gerąją patirtį, buvo nustatyta, kad nevyriausybinių organizacijų įsitraukimui į viešąją politiką pagal ES sutarties skaidrumo principą Lietuvoje aktualiausia paskatinančia priemone galėtų būti atlygintinas suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų rengiamos ir skelbiamos valdžios sektoriaus veiklos ataskaitų „šešėlinės“ redakcijos. Tokios „šešėlinės“ ataskaitos būtų rengiamos ir pripažįstamos atlygintinamomis pagal Vyriausybės nustatytą tvarką. Tokia priemonė, iš vienos pusės paskatintų nevyriausybinio sektoriaus ekspertinius gebėjimus vadovautis įrodymais ir tokius įrodymus pristatyti visuomenei ir, iš kitos pusės, taptų šaltiniu gauti/suformuluoti visuomenės idėjas aktualias valdžios sektoriui, pačio sektoriaus efektyvumo ir skaidrumo pagerinimui.

Dėl Strateginio valdymo įstatymo projekto siūloma:

- Pakeisti 3 straipsnį, nustatantį įstatymo pagrindines sąvokas, jo 17 dalį „Strateginio valdymo sistemos dalyvis“ papildant punktu 13 tokia redakcija: <13) viešojo intereso nevyriausybinių organizacija>. Pasiūlymo priėmimas paskatins piliečius burtis į viešojo intereso nevyriausybines organizacijas, kurių pagrindiniu uždaviniu bus įsitraukimas į valstybės viešąją politiką per strateginio valdymo sistemą tikslu padidinti jos efektyvumą ir skaidrumą.
- Pakeisti 12 straipsnio, nustatančio Strateginio valdymo sistemos valdysenos teisinį reglamentavimą, 5 dalį išdėstant tokia redakcija: <5. Šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 8 punkte nurodytiems strateginio valdymo sistemos dalyviams už šio straipsnio 3 dalyje ir šio įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatytų funkcijų atlikimą, o šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 13 punkte nurodytiems strateginio valdymo sistemos dalyviams už šio įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatytą projektų rezultatų stebėseną bei šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatą Vyriausybės nustatyta tvarka, skiriamas finansavimas iš valstybės biudžeto>
- Pakeisti 15 straipsnio, nustatančio Nacionalinio pažangos plano rengimą, tvirtinimą, įgyvendinimą, pažangos stebėseną, pažangos vertinimą ir atsiskaitymą už pasiektą pažangą, 1 dalies 3 punktą, nustatant viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų įsitraukimo nuostatą, jį išdėstant tokia redakcija: <3) Nacionalinio pažangos plano rengimą koordinuoja Vyriausybė, rengia Vyriausybės įgaliota institucija, dalyvaujant strateginio valdymo sistemos dalyviams, nurodytiems šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 3, 10, ~~ir 11~~ ir 13 punktuose, ir konsultuojantis su suinteresuotosiomis šalimis, Seimo komitetais ir komisijomis. >

- Papildyti 15 straipsnį 8 dalimi: <8. Šio straipsnio 7 dalyje nurodytiems tarpinių ir baigiamųjų vertinimų rezultatams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos gali parengti ir viešai pristatyti “šešėlines” ataskaitas.>
- Papildyti 18 straipsnį 7 dalimi: <7. Šio straipsnio 6 dalyje nustatytas stebėsenos “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.>
- Papildyti 19 straipsnį 5¹ dalimi: <5¹. Šio straipsnio 5 dalyje nustatytas stebėsenos ir pažangos vertinimo “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.>
- Papildyti 20 straipsnį 3 dalimi: <3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.>
- Papildyti 21 straipsnį 4 dalimi: <4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.>
- Pakeisti 22 straipsnį, jį išdėstant tokia redakcija: <Savivaldybių bendrieji planai rengiami, tvirtinami, įgyvendinami, jų įgyvendinimo stebėseną atliekama Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka. Šiame straipsnyje nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.>
- Papildyti 23 straipsnį 6 dalimi: <6. Šio straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.>
- Papildyti 24 straipsnį 4 dalimi: <4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.>

Dėl Vyriausybės įstatymo projekto siūloma:

- Papildyti 26 straipsnio 3 dalį 7¹ punktu: <7¹. Vyriausybės nustatyta tvarka įgalina suinteresuotas viešojo intereso nevyriausybinės organizacijas atlikti ir viešai pateikti šio straipsnio 3 dalies 7 punkte nurodytų ataskaitų „šešėlines“ redakcijas.>.
- Pakeisti 27 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija: <5. Vyriausybės komisijos gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, **suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovų**, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Vyriausybės komisijas deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio. **Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai deleguojami nevyriausybinių organizacijų įstatuose nustatyta tvarka.** Sudarydama Vyriausybės komisijas, Vyriausybė nustato jų užduotis, personalinę sudėtį. Vyriausybė gali pavesti Ministrui Pirmininkui, ministrui, Vyriausybės kancleriui ar Vyriausybės įstaigos vadovui patvirtinti Vyriausybės komisijos personalinę sudėtį. Vyriausybės komisijų darbo organizavimo tvarką nustato Vyriausybės darbo reglamentas.>.
- Pakeisti 28 straipsnio 1 dalį, ją išdėstant tokia redakcija: <1. Ministras Pirmininkas gali sudaryti darbo grupes jo pavestoms užduotims atlikti. Šios darbo grupės gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, **suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovų**, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Ministro Pirmininko darbo grupes deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio. **Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai deleguojami nevyriausybinių organizacijų įstatuose nustatyta tvarka.** >.
- Papildyti 29 straipsnį 10¹ dalimi: <10¹. Šio straipsnio 10 dalyje nurodytiems dokumentams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti „šešėlines“ ataskaitas.>.
- Papildyti 29¹ straipsnį 10 dalimi: <10. Šio straipsnio 9 dalyje nurodytiems Vyriausybės įstaigos vadovo atsiskaitymams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti „šešėlines“ ataskaitas.>.

- Papildyti 30 straipsnį 7 dalimi: <7. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytam metinės veiklos planui suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti „šešėlines“ ataskaitas.>.

Dėl Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo projekto siūloma:

- Pakeisti 2 straipsnio 6 dalį, ją išdėstant tokia redakcija: <6. ~~Viešosios naudos~~ **Viešojo intereso nevyriausybinių organizacija** – nevyriausybinių organizacija, kurios veikla teikia naudą ne tik jos dalyviams, bet ir visuomenei kuri savo veikloje įgyvendina viešosios politikos nuostatas pagal Europos Sąjungos Sutarties skaidrumo ir (ar) subsidarumo principus, ir turi pagal Lietuvos Respublikos Prezidento įstatymo 9 straipsnio 1 dalies nuostatas suteiktą akreditaciją.>.
- Pakeisti 4 straipsnio 4 dalies 2 punktą, jį išdėstant tokia redakcija: <2) nustato ~~viešosios naudos~~ **viešojo intereso** ir grupinės naudos nevyriausybinių organizacijų finansavimo iš savivaldybės biudžeto kriterijus ir tvarką;>.
- Pakeisti 8 straipsnį, jį išdėstant tokia redakcija: <8 **straipsnis. Viešosios naudos Viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų finansavimas.** Asignavimų valdytojai, skirstydami nevyriausybinių organizacijų veiklos finansavimo lėšas, gali numatyti, kad ~~viešosios naudos~~ **viešojo intereso** nevyriausybiniams organizacijoms teikiamas prioritetas. Nevyriausybinių organizacijos pripažįstamos ~~viešosios naudos~~ **viešojo intereso** nevyriausybiniomis organizacijomis Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pagal šio įstatymo 2 straipsnio 6 dalies nuostatas.>.
- Pakeisti 9 straipsnio 4 dalį, ją išdėstant tokia redakcija: <4. Sprendimus dėl Fondo strateginių programų kryptių ir lėšų tam tikroms Fondo veiklos kryptims skyrimo Fondo nuostatuose nustatyta tvarka priima Fondo taryba. Fondo tarybą sudaro septyni nariai: trys nevyriausybinių organizacijų atstovai, trys valstybės institucijų ir įstaigų atstovai ir vienas nevyriausybinių organizacijų srities mokslininkas. Fondo tarybos nariu gali būti skiriamas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nustatytus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus atitinkantis asmuo. Fondo tarybos institucinę ir personalinę sudėtį ~~socialinės apsaugos ir darbo ministro~~ **Lietuvos Respublikos Prezidento** teikimu trejiems metams tvirtina Vyriausybė. ~~Personalinę Fondo tarybos sudėtį tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.~~ Fondo tarybos sudarymo tvarka, Fondo tarybos narių kompetencijos reikalavimai

nustatomi Fondo nuostatuose. Fondo tarybos narių, kurie nėra valstybės institucijų ir įstaigų atstovai, darbas apmokamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nustatyta tvarka.>

- Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį, ją išdėstant tokia redakcija: <2. *Nevyriausybinės organizacijos savo interneto svetainėse skelbia informaciją apie įgyvendinamus ir įgyvendintus projektus, nurodo jų finansavimo šaltinius. Ten pat skelbia pagal šio įstatymo 3 skyriaus finansavimo nuostatas įgyvendintų projektų išsamias ataskaitas.*

Dėl Biudžeto sandaros įstatymo projekto siūloma:

- Pakeisti 18 straipsnio 2 dalies 3 punktą, jį išdėstant tokia redakcija: <3) *bendra valstybės biudžeto asignavimų suma, jų paskirstymas pagal valstybės veiklos sritis ir asignavimų valdytojus programoms įgyvendinti. Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų darbo užmokesčiui, kuriame išskiriama konkurencinė skaidrumo dedamoji Vyriausybės nustatyta tvarka priskirtina suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybiniams organizacijoms, ir turtui įsigyti. Žvalgybos institucijoms ir valstybinėms aukštosioms mokykloms asignavimai išlaidoms skiriami neišskiriant iš jų darbo užmokesčio; >.*
- Pakeisti 19 straipsnio 1 dalies 4 punktą, jį išdėstant tokia redakcija: <4) *informaciją apie asignavimų valdytojų pasiektus ir planuojamus pasiekti veiklos rezultatus, viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų įsitraukimą šių rezultatų siekimui; >.*
- Pakeisti 26 straipsnio 4 dalies 2 punktą, jį išdėstant tokia redakcija: <2) *bendra asignavimų suma ir jų paskirstymas biudžetinėms įstaigoms ar savivaldybių administracijos padaliniais programoms vykdyti. Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, kuriame išskiriama konkurencinė skaidrumo dedamoji Vyriausybės nustatyta tvarka priskirtina suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybiniams organizacijoms, ir turtui įsigyti; >.*

Dėl Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo projekto siūloma:

- Papildyti 2 straipsnį 34² dalimi: <34². *Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos „šešėlinė“ ataskaita yra šio straipsnio 34¹ dalyje nurodytos veiklos ataskaitos išvestinė redakcija. Vyriausybės nustatyta tvarka rengiama suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų.*>

- Papildyti 15 straipsnį 4 dalimi: <4. Šio įstatymo 2 straipsnio 34² dalyje nurodytos "šešėlinės" ataskaitos priskirtinos žemesniojo lygio ataskaitų rinkiniui.>.
- Papildyti 16 straipsnį 3 dalimi: <3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytos veiklos "šešėlinės" ataskaitos Vyriausybės nustatyta tvarka yra rengiamos suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų.>.

Dėl Viešųjų įstaigų įstatymo projekto siūloma:

- Papildyti 8¹ straipsnio 7 dalį 4 punktu: <4) teikiama pagal viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų prašymą Vyriausybės nustatyta tvarka.>
- Papildyti 11 straipsnį 9 dalimi: <9. Šio straipsnio 8 dalyje nurodytos veiklos "šešėlinės" ataskaitos Vyriausybės nustatyta tvarka rengiamos suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų.>.

Dėl Teisėkūros pagrindų įstatymo projekto siūloma:

- Papildyti 2 straipsnį 3¹ dalimi: <3¹. **Konsultavimosi su visuomene biudžetas** - Vyriausybės nustatyta tvarka skiriamos lėšos suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybiniams organizacijoms teisės aktų projektų, teiktinų visuomenės susipažinimui, vertinimo veiklų apmokėjimui.>.
- Papildyti 7 straipsnį 4 dalimi: <4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto tikslo pasiekimui konsultavimąsi su visuomene inicijuojantys subjektai skelbia konsultavimosi su visuomene biudžetą.>.
- Papildyti 10 straipsnį 9 dalimi: <9. Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai gali prisidėti prie šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teisės aktų projektų rengimo. Jų darbas apmokamas Vyriausybės nustatyta tvarka.>.
- Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį, ją išdėstant tokia redakcija: <2. Teisės aktų informacinėje sistemoje ir teisės akto projektą rengiančio subjekto interneto svetainėje turi būti paskelbta informacija apie teisės akto projekto rengimo, teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo pirkimą, teisės akto projektą parengusius ar tyrimą atlikusius subjektus, taip pat teisės akto projekto rengimo ir (ar) tyrimo rezultatai ir kaina, **kurioje išskiriama fiksuota**

kainos dalis, skiriama suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybiniams organizacijoms už pasiūlymus Vyriausybės nustatyta tvarka.>.

- Papildyti 24² straipsnį 4 dalimi: <4. Suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos Vyriausybės nustatyta tvarka gali atlikti ir paskelbti šio straipsnio 3 dalyje nurodytos ataskaitos „šešėlines“ ataskaitas.>.

Dėl Valstybės tarnybos įstatymo projekto siūloma:

- Pakeisti 2 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija: <5. **Piktnaudžiavimas tarnyba** – valstybės tarnautojo veika (veikimas ar neveikimas), kai tarnybinė padėtis naudojama ne tarnybos interesais arba ne pagal įstatymus ar kitus teisės aktus, arba savanaudiškais tikslais (neteisėtai pasisavinamas ar kitiems perleidžiamas svetimas turtas, lėšos ir t. t.) ar dėl kitokių asmeninių paskatų, taip pat valstybės tarnautojo veiksmai, kuriais viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama, **nesilaikoma skaidrumo ir (ar) subsidiarumo principų santykiuose su viešojo intereso nevyriausybiniomis organizacijomis.**>.
- Pakeisti 27 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija: <5. Įstaigos vadovo tarnybinę veiklą vertina ši valstybės tarnautoją į pareigas priimančias asmuo, o kai įstaigos vadovą į pareigas priima kolegiali institucija, – šios institucijos vadovas. Karjeros valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą ir pakaitinio valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą vertina jų tiesioginis vadovas. Valstybės tarnautojas turi teisę kviešti biudžetinės įstaigos darbuotojų atstovavimą įgyvendinančių subjektų atstovą **bei suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovus** dalyvauti tiesioginio vadovo atliekamame jo vertinime.>.
- Papildyti 27 straipsnio 11 dalį 5 punktu: <5) suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų argumentuotu prašymu.>.
- Papildyti 27 straipsnį 15¹ dalimi: <15¹. Jeigu suinteresuota viešojo intereso nevyriausybinių organizacija Vyriausybės nustatyta tvarka yra atlikusi ir paskelbusi valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos veiklos „šešėlinę“ ataskaitą, jos atstovai gali stebėtojų teisėmis dalyvauti tokių institucijos ar įstaigos vertinimo komisijos darbe.>.

Dėl Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo projekto siūloma:

- Papildyti 15 straipsnį 5 dalimi: <5. Viešojo intereso nevyriausybinų organizacijų šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka deleguojamiems komisijos nariams atlygio dydžiai ir jo mokėjimo tvarka nustatomi pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalyse išdėstytas nuostatas nustatytų komisijos narių atlygio už darbą komisijoje dydžių vidurkį.>.

5. Galimos neigiamos pasekmės, kokių priemonių imtis to išvengimui

Priėmus Įstatymų projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokia įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimti įstatymai neturės neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip atsilieps verslo plėtrai?

Numatomas teisinis reguliavimas,

8. Inkorporavimas į teisinę sistemą: kokius teisės aktus priimti, kokius pakeisti ar pripažinti netekusiais galios?

Priėmus teikiamus Įstatymų projektus, nereikės priimti ar keisti kitų įstatymų.

9. Atitiktis kalbos, teisėkūros, terminų banko reikalavimams

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos įstatymo, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Įstatymų projektuose įtvirtinamos naujos sąvokos ir jas įvardijantys terminai pateikti derinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Atitiktis žmogaus teisių ir ES dokumentams

Įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos ir Europos Sąjungos teisės nuostatas.

11. Ar reikia įgyvendinamųjų teisės aktų? Kas ir kada priims?

Projekte numatyta, kad įgyvendinamieji teisės aktai - Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos bei Respublikos Prezidento tarnybos - bus parengiami priėmus įstatymų projektus, suteikiant iki 6 mėnesių parengiamąjį laikotarpį nuo įstatymo paskelbimo.

Šis punktas detaliau turės būti užpildytas:

- a) gavus Lietuvos Respublikos Prezidento tarnybos, Lietuvos Respublikos Seimo Ateities komiteto, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos, Finansų ministerijos, Teisingumo ministerijos, Socialinių reikalų ir darbo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Konkurencijos tarybos, Lietuvos savivaldybių asociacijos išvadas;
- b) Nacionalinei vartotojų konfederacijai su Lietuvos nacionaline vartotojų federacija pravedus apvaliųjų stalų diskusijas įstatymų projektų klausimais;
- c) Nacionalinei vartotojų konfederacijai pravedus respublikinę konferenciją įstatymų projektų klausimais.

12. Kiek reikės biudžeto lėšų įgyvendinimui? Ar bus galima sutaupyti biudžetą?

Įstatymų projektų įgyvendinimas papildomų lėšų nepareikalaus.

13. Gauti specialistų vertinimai ir išvados

Šis punktas turės būti užpildytas:

- a) gavus Lietuvos Respublikos Prezidento tarnybos, Lietuvos Respublikos Seimo Ateities komiteto, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos, Finansų ministerijos, Teisingumo ministerijos, Socialinių reikalų ir darbo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Konkurencijos tarybos, Lietuvos savivaldybių asociacijos išvadas;
- b) Nacionalinei vartotojų konfederacijai su Lietuvos nacionaline vartotojų federacija pravedus apvaliųjų stalų diskusijas įstatymų projektų klausimais;
- c) Nacionalinei vartotojų konfederacijai pravedus respublikinę konferenciją įstatymų projektų klausimais.

14. Reikšminiai žodžiai

Reikšminiai Įstatymų projektų žodžiai:

Viešasis interesas; nevyriausybinės organizacijos; įstaigos ar institucijos veiklos ataskaitos; skaidrumo principas; konsultavimosi su visuomene biudžetas; teisės akto projekto rengimo ir (ar) tyrimo kaina;

2.2. ĮSTATYMINIO LYGMENS TEISĖS AKTŲ PROJEKTAI

Projektas 1

LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINIO VALDYMO ĮSTATYMO NR. XIII-3096 3, 12, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnį, jo 17 dalį papildant 13 punktu:

“13) viešojo intereso nevyriausybinių organizacija.”

2 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį, jo 5 dalį išdėstant tokia redakcija:

“5. Šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 8 punkte nurodytiems strateginio valdymo sistemos dalyviams už šio straipsnio 3 dalyje ir šio įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatytų funkcijų atlikimą, o šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 13 punkte nurodytiems strateginio valdymo sistemos dalyviams už šio įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatytą projektų rezultatų stebėseną bei šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatą Vyriausybės nustatyta tvarka, skiriamas finansavimas iš valstybės biudžeto.”

3 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 15 straipsnio 1 dalies 3 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“3) Nacionalinio pažangos plano rengimą koordinuoja Vyriausybė, rengia Vyriausybės įgaliota institucija, dalyvaujant strateginio valdymo sistemos dalyviams, nurodytiems šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 3, 10, 11 ir 13 punktuose, ir konsultuojantis su suinteresuotosiomis šalimis, Seimo komitetais ir komisijomis.”

2. Papildyti 15 straipsnį 8 dalimi:

“8. Šio straipsnio 7 dalyje nurodytiems tarpinių ir baigiamųjų vertinimų rezultatams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos gali parengti ir viešai pristatyti “šešėlines” ataskaitas.”

4 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Papildyti 18 straipsnį 7 dalimi:

“7. Šio straipsnio 6 dalyje nustatytas stebėsenos “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos.”

5 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Papildyti 19 straipsnį 5¹ dalimi:

“5¹. Šio straipsnio 5 dalyje nustatytas stebėsenos ir pažangos vertinimo “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos.”

6 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Papildyti 20 straipsnį 3 dalimi:

“3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos.”

7 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Papildyti 21 straipsnį 4 dalimi:

“4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos.”

8 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnį, jį išdėstant tokia redakcija:

“Savivaldybių bendrieji planai rengiami, tvirtinami, įgyvendinami, jų įgyvendinimo stebėseną atliekama Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka. Šiame straipsnyje nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos.”

9 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Papildyti 23 straipsnį 6 dalimi:

“6. Šio straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

10 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Papildyti 24 straipsnį 4 dalimi:

“4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

11 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ir 10 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINIO VALDYMO ĮSTATYMO NR. XIII-3096
3, 12, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnį, jo 17 dalį papildant 13 punktu:

“13) viešojo intereso nevyriausybinių organizacija.”

2 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį, jo 5 dalį išdėstant tokia redakcija:

“5. Šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 8 punkte nurodytiems strateginio valdymo sistemos dalyviams už šio straipsnio 3 dalyje ir šio įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatytų funkcijų atlikimą, **o šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 13 punkte nurodytiems strateginio valdymo sistemos dalyviams už šio įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatytą projektų rezultatų stebėseną bei šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatą Vyriausybės nustatyta tvarka**, skiriamas finansavimas iš valstybės biudžeto.”

3 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

3. Pakeisti 15 straipsnio 1 dalies 3 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“3) Nacionalinio pažangos plano rengimą koordinuoja Vyriausybė, rengia Vyriausybės įgaliota institucija, dalyvaujant strateginio valdymo sistemos dalyviams, nurodytiems šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 3, 10, ~~ir 11~~, **ir 13** punktuose, ir konsultuojantis su suinteresuotosiomis šalimis, Seimo komitetais ir komisijomis.”

4. Papildyti 15 straipsnį 8 dalimi:

“8. Šio straipsnio 7 dalyje nurodytiems tarpinių ir baigiamųjų vertinimų rezultatams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos Vyriausybės nustatyta tvarka gali parengti ir viešai pristatyti “šešėlines” ataskaitas.”

4 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Papildyti 18 straipsnį 7 dalimi:

“7. Šio straipsnio 6 dalyje nustatytas stebėsenos “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

5 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Papildyti 19 straipsnį 5¹ dalimi:

“5¹. Šio straipsnio 5 dalyje nustatytas stebėsenos ir pažangos vertinimo “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

6 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Papildyti 20 straipsnį 3 dalimi:

“3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

7 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Papildyti 21 straipsnį 4 dalimi:

“4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

8 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnį, jį išdėstant tokia redakcija:

“Savivaldybių bendrieji planai rengiami, tvirtinami, įgyvendinami, jų įgyvendinimo stebėseną atliekama Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka. Šiame straipsnyje nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

9 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Papildyti 23 straipsnį 6 dalimi:

"6. Šio straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse nurodytų priemonių "šešėlines" ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos."

10 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Papildyti 24 straipsnį 4 dalimi:

"4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytų priemonių "šešėlines" ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos."

11 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ir 10 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO NR. I-464
26, 27, 28, 29, 29¹, 30 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Papildyti 26 straipsnio 3 dalį 7¹ punktu:

“7¹. Vyriausybės nustatyta tvarka įgalina suinteresuotas viešojo intereso nevyriausybines organizacijas atlikti ir viešai pateikti šio straipsnio 3 dalies 7 punkte nurodytą ataskaitų “šešėlines” redakcijas.”

2 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“5. Vyriausybės komisijos gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovų, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Vyriausybės komisijas deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio. Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai deleguojami nevyriausybinių organizacijų įstatuose nustatyta tvarka. Sudarydama Vyriausybės komisijas, Vyriausybė nustato jų užduotis, personalinę sudėtį. Vyriausybė gali pavesti Ministrui Pirmininkui, ministrui, Vyriausybės kancleriui ar Vyriausybės įstaigos vadovui patvirtinti Vyriausybės komisijos personalinę sudėtį. Vyriausybės komisijų darbo organizavimo tvarką nustato Vyriausybės darbo reglamentas.”

3 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 1 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“1. Ministras Pirmininkas gali sudaryti darbo grupes jo pavestoms užduotims atlikti. Šios darbo grupės gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovų, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Ministro Pirmininko darbo grupes deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio. Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai deleguojami nevyriausybinių organizacijų įstatuose nustatyta tvarka. “

4 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Papildyti 29 straipsnį 10¹ dalimi:

"10¹. Šio straipsnio 10 dalyje nurodytiems dokumentams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti "šešėlines" ataskaitas."

5 straipsnis. 29¹ straipsnio pakeitimas

Papildyti 29¹ straipsnį 10 dalimi:

"10. Šio straipsnio 9 dalyje nurodytiems Vyriausybės įstaigos vadovo atsiskaitymams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti "šešėlines" ataskaitas."

6 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

Papildyti 30 straipsnį 7 dalimi:

"7. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytam metinės veiklos planui suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti "šešėlines" ataskaitas."

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1, 4, 5, 6 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO NR. I-464
26, 27, 28, 29, 29¹, 30 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Papildyti 26 straipsnio 3 dalį 7¹ punktu:

“7¹. Vyriausybės nustatyta tvarka įgalina suinteresuotas viešojo intereso nevyriausybinės organizacijas atlikti ir viešai pateikti šio straipsnio 3 dalies 7 punkte nurodytų ataskaitų “šešėlines” redakcijas.”

2 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“5. Vyriausybės komisijos gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, **suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovų**, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Vyriausybės komisijas deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio. **Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai deleguojami nevyriausybinių organizacijų įstatuose nustatyta tvarka.** Sudarydama Vyriausybės komisijas, Vyriausybė nustato jų užduotis, personalinę sudėtį. Vyriausybė gali pavesti Ministrui Pirmininkui, ministrui, Vyriausybės kancleriui ar Vyriausybės įstaigos vadovui patvirtinti Vyriausybės komisijos personalinę sudėtį. Vyriausybės komisijų darbo organizavimo tvarką nustato Vyriausybės darbo reglamentas.”

3 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 1 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“1. Ministras Pirmininkas gali sudaryti darbo grupes jo pavestoms užduotims atlikti. Šios darbo grupės gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, **suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovų**, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Ministro Pirmininko darbo grupes deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio. **Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai deleguojami nevyriausybinių organizacijų įstatuose nustatyta tvarka.** “

4 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Papildyti 29 straipsnį 10¹ dalimi:

"10¹. Šio straipsnio 10 dalyje nurodytiems dokumentams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti "šešėlines" ataskaitas."

5 straipsnis. 29¹ straipsnio pakeitimas

Papildyti 29¹ straipsnį 10 dalimi:

"10. Šio straipsnio 9 dalyje nurodytiems Vyriausybės įstaigos vadovo atsiskaitymams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti "šešėlines" ataskaitas."

6 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

Papildyti 30 straipsnį 7 dalimi:

"7. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytam metinės veiklos planui suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti "šešėlines" ataskaitas."

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

3. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1, 4, 5, 6 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS ĮSTATYMO NR. XII-717

2, 4, 8, 9, 11 STRAIPSNIŲ

PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 6 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“6. **Viešojo intereso nevyriausybinių organizacija** – nevyriausybinių organizacija, kuri savo veikloje įgyvendina viešosios politikos nuostatas pagal Europos Sąjungos Sutarties skaidrumo ir (ar) subsidarumo principus, ir turi pagal Lietuvos Respublikos Prezidento įstatymo 9 straipsnio 1 dalies nuostatas suteiktą akreditaciją.”

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 4 dalies 2 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“2) nustato viešojo intereso ir grupinės naudos nevyriausybinių organizacijų finansavimo iš savivaldybės biudžeto kriterijus ir tvarką;”

3 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnį, jį išdėstant tokia redakcija:

“8 straipsnis. Viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų finansavimas.

Asignavimų valdytojai, skirstydami nevyriausybinių organizacijų veiklos finansavimo lėšas, gali numatyti, kad viešojo intereso nevyriausybinių organizacijoms teikiamas prioritetas. Nevyriausybinių organizacijos pripažįstamos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijomis pagal šio įstatymo 2 straipsnio 6 dalies nuostatas.”

4 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 4 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

"4. Sprendimus dėl Fondo strateginių programų kryptių ir lėšų tam tikroms Fondo veiklos kryptims skyrimo Fondo nuostatuose nustatyta tvarka priima Fondo taryba. Fondo tarybą sudaro septyni nariai: trys nevyriausybinių organizacijų atstovai, trys valstybės institucijų ir įstaigų atstovai ir vienas nevyriausybinių organizacijų srities mokslininkas. Fondo tarybos nariu gali būti skiriamas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nustatytus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus atitinkantis asmuo. Fondo tarybos institucinę ir personalinę sudėtį Lietuvos Respublikos Prezidento teikimu trejiems metams tvirtina Vyriausybė. Fondo tarybos sudarymo tvarka, Fondo tarybos narių kompetencijos reikalavimai nustatomi Fondo nuostatuose. Fondo tarybos narių, kurie nėra valstybės institucijų ir įstaigų atstovai, darbas apmokamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nustatyta tvarka."

5 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

"2. Nevyriausybinės organizacijos savo interneto svetainėse skelbia informaciją apie įgyvendinamus ir įgyvendintus projektus, nurodo jų finansavimo šaltinius. Ten pat skelbia pagal šio įstatymo 3 skyriaus finansavimo nuostatas įgyvendintų projektų išsamias ataskaitas."

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Prezidentas priima šio įstatymo 1 ir 4 straipsnių, o Lietuvos Respublikos Vyriausybė priima šio įstatymo 4 straipsnio įgyvendinamuosius teisės aktus iki 2022 m. birželio 30 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS ĮSTATYMO NR. XII-717

2, 4, 8, 9, 11 STRAIPSNIŲ

PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 6 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“6. ~~Viešosios naudos~~ **Viešojo intereso nevyriausybinė organizacija** – nevyriausybinė organizacija, kurios veikla teikia naudą ne tik jos dalyviams, bet ir visuomenei **kuri savo veikloje įgyvendina viešosios politikos nuostatas pagal Europos Sąjungos Sutarties skaidrumo ir (ar) subsidiarumo principus, ir turi pagal Lietuvos Respublikos Prezidento įstatymo 9 straipsnio 1 dalies nuostatas suteiktą akreditaciją.**”

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 4 dalies 2 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“2) nustato ~~viešosios naudos~~ **viešojo intereso** ir grupinės naudos nevyriausybinių organizacijų finansavimo iš savivaldybės biudžeto kriterijus ir tvarką;”

3 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnį, jį išdėstant tokia redakcija:

“8 straipsnis. ~~Viešosios naudos~~ **Viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų finansavimas.** Asignavimų valdytojai, skirstydami nevyriausybinių organizacijų veiklos finansavimo lėšas, gali numatyti, kad ~~viešosios naudos~~ **viešojo intereso** nevyriausybinėms organizacijoms teikiamas prioritetas. Nevyriausybinės organizacijos pripažįstamos ~~viešosios naudos~~ **viešojo intereso** nevyriausybinėmis organizacijomis ~~Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pagal šio įstatymo 2 straipsnio 6 dalies nuostatas.~~”

4 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 4 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“4. Sprendimus dėl Fondo strateginių programų kryptių ir lėšų tam tikroms Fondo veiklos kryptims skyrimo Fondo nuostatuose nustatyta tvarka priima Fondo taryba. Fondo tarybą sudaro septyni nariai: trys nevyriausybinų organizacijų atstovai, trys valstybės institucijų ir įstaigų atstovai ir vienas nevyriausybinų organizacijų srities mokslininkas. Fondo tarybos nariu gali būti skiriamas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nustatytus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus atitinkantis asmuo. Fondo tarybos institucinę **ir personalinę** sudėtį ~~socialinės apsaugos ir darbo ministro~~ **Lietuvos Respublikos Prezidento** teikimu trejiems metams tvirtina Vyriausybė. ~~Personalinę Fondo tarybos sudėtį tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.~~ Fondo tarybos sudarymo tvarka, Fondo tarybos narių kompetencijos reikalavimai nustatomi Fondo nuostatuose. Fondo tarybos narių, kurie nėra valstybės institucijų ir įstaigų atstovai, darbas apmokamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nustatyta tvarka.”

5 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“2. Nevyriausybinių organizacijų savo interneto svetainėse skelbia informaciją apie įgyvendinamus ir įgyvendintus projektus, nurodo jų finansavimo šaltinius. **Ten pat skelbia pagal šio įstatymo 3 skyriaus finansavimo nuostatas įgyvendintų projektų išsamias ataskaitas.**”

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Prezidentas priima šio įstatymo 1 ir 4 straipsnių, o Lietuvos Respublikos Vyriausybė priima šio įstatymo 4 straipsnio įgyvendinamuosius teisės aktus iki 2022 m. birželio 30 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO NR. I-430
18, 19, 26 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 2 dalies 3 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“3) bendra valstybės biudžeto asignavimų suma, jų paskirstymas pagal valstybės veiklos sritis ir asignavimų valdytojus programoms įgyvendinti. Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų darbo užmokesčiui, kuriame išskiriama konkurencinė skaidrumo dedamoji Vyriausybės nustatyta tvarka priskirtina suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms, ir turtui įsigyti. Žvalgybos institucijoms ir valstybinėms aukštosioms mokykloms asignavimai išlaidoms skiriami neišskiriant iš jų darbo užmokesčio;“

2 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 1 dalies 4 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“4) informaciją apie asignavimų valdytojų pasiektus ir planuojamus pasiekti veiklos rezultatus, viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų įsitraukimą šių rezultatų siekimui;“

3 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 26 straipsnio 4 dalies 2 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“2) bendra asignavimų suma ir jų paskirstymas biudžetinėms įstaigoms ar savivaldybių administracijos padaliniais programoms vykdyti. Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, kuriame išskiriama konkurencinė skaidrumo dedamoji Vyriausybės nustatyta tvarka priskirtina suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinių organizacijoms, ir turtui įsigyti;“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 ir 3 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO NR. I-430
18, 19, 26 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 2 dalies 3 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“3) bendra valstybės biudžeto asignavimų suma, jų paskirstymas pagal valstybės veiklos sritis ir asignavimų valdytojus programoms įgyvendinti. Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų darbo užmokesčiui, **kuriame išskiriama konkurencinė skaidrumo dedamoji Vyriausybės nustatyta tvarka priskirtina suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms**, ir turtui įsigyti. Žvalgybos institucijoms ir valstybinėms aukštosioms mokykloms asignavimai išlaidoms skiriami neišskiriant iš jų darbo užmokesčio;”

2 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 1 dalies 4 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“4) informaciją apie asignavimų valdytojų pasiektus ir planuojamus pasiekti veiklos rezultatus, **viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų įsitraukimą šių rezultatų siekimui;**”

3 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 26 straipsnio 4 dalies 2 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“2) bendra asignavimų suma ir jų paskirstymas biudžetinėms įstaigoms ar savivaldybių administracijos padaliniais programoms vykdyti. Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, **kuriame išskiriama konkurencinė skaidrumo dedamoji Vyriausybės nustatyta tvarka priskirtina suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms**, ir turtui įsigyti;”

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

3. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 ir 3 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠOJO SEKTORIAUS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO
NR. X-1212****2, 15, 16 STRAIPSNIŲ****PAKEITIMO ĮSTATYMAS****1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**

Papildyti 2 straipsnį 34² dalimi:

“34². Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos “šešėlinė” ataskaita yra šio straipsnio 34¹ dalyje nurodytos veiklos ataskaitos išvestinė redakcija, Vyriausybės nustatyta tvarka rengiama suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų.”

2 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Papildyti 15 straipsnį 4 dalimi:

“4. Šio įstatymo 2 straipsnio 34² dalyje nurodytos “šešėlinės” ataskaitos priskirtinos žemesniojo lygio ataskaitų rinkiniui.”

3 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Papildyti 16 straipsnį 3 dalimi:

“3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytos veiklos “šešėlinės” ataskaitos Vyriausybės nustatyta tvarka yra rengiamos suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų.”

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 ir 3 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Projektas 5-lv

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠOJO SEKTORIAUS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO
NR. X-1212****2, 15, 16 STRAIPSNIŲ****PAKEITIMO ĮSTATYMAS****1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**Papildyti 2 straipsnį 34² dalimi:

“34². Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos “šešėlinė” ataskaita yra šio straipsnio 34¹ dalyje nurodytos veiklos ataskaitos išvestinė redakcija, Vyriausybės nustatyta tvarka rengiama suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų.”

2 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Papildyti 15 straipsnį 4 dalimi:

“4. Šio įstatymo 2 straipsnio 34² dalyje nurodytos “šešėlinės” ataskaitos priskirtinos žemesniojo lygio ataskaitų rinkiniui.”

3 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Papildyti 16 straipsnį 3 dalimi:

“3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytos veiklos “šešėlinės” ataskaitos Vyriausybės nustatyta tvarka yra rengiamos suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų.”

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

5. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 ir 3 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Projektas 6

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. I-1428

8¹ IR 11 STRAIPSNIŲ

PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 8¹ straipsnio pakeitimas

Papildyti 8¹ straipsnio 7 dalį 4 punktu:

“4) teikiama pagal viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos prašymą Vyriausybės nustatyta tvarka.”

2 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Papildyti 11 straipsnį 9 dalimi:

“9. Šio straipsnio 8 dalyje nurodytos veiklos “šešėlinės” ataskaitos Vyriausybės nustatyta tvarka rengiamos suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų.”

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 ir 2 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. I-1428**8¹ IR 11 STRAIPSNIŲ****PAKEITIMO ĮSTATYMAS****1 straipsnis. 8¹ straipsnio pakeitimas**

Papildyti 8¹ straipsnio 7 dalį 4 punktu:

“4) teikiama pagal viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos prašymą Vyriausybės nustatyta tvarka.”

2 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Papildyti 11 straipsnį 9 dalimi:

“ 9. Šio straipsnio 8 dalyje nurodytos veiklos “šešėlinės” ataskaitos Vyriausybės nustatyta tvarka rengiamos suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų.”

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

3. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 ir 2 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Projektas 7

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖKŪROS PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. XI-2220**2, 7, 10, 11, 24² STRAIPSNIŲ****PAKEITIMO ĮSTATYMAS****1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**

Papildyti 2 straipsnį 3¹ dalimi:

“3¹. **Konsultavimosi su visuomene biudžetas** - Vyriausybės nustatyta tvarka skiriamos lėšos suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms teisės aktų projektų, teiktinų visuomenės susipažinimui, vertinimo veiklų apmokėjimui.”

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Papildyti 7 straipsnį 4 dalimi:

“ 4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto tikslo pasiekimui konsultavimąsi su visuomene inicijuojantys subjektai skelbia konsultavimosi su visuomene biudžetą.”

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Papildyti 10 straipsnį 9 dalimi:

“9. Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai gali prisidėti prie šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teisės aktų projektų rengimo. Jų darbas apmokamas Vyriausybės nustatyta tvarka.”

4 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“2. Teisės aktų informacinėje sistemoje ir teisės akto projektą rengiančio subjekto interneto svetainėje turi būti paskelbta informacija apie teisės akto projekto rengimo, teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo pirkimą, teisės akto projektą parengusius ar tyrimą atlikusius subjektus, taip pat teisės akto projekto rengimo ir (ar) tyrimo rezultatai ir kaina, kurioje

išskiriama fiksuota kainos dalis, skiriama suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms už pasiūlymus Vyriausybės nustatyta tvarka."

5 straipsnis. 24² straipsnio pakeitimas

Papildyti 24² straipsnį 4 dalimi:

"4. Suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų Vyriausybės nustatyta tvarka gali atlikti ir paskelbti šio straipsnio 3 dalyje nurodytos ataskaitos "šešėlines" ataskaitas."

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1, 3, 4 ir 5 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖKŪROS PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. XI-2220**2, 7, 10, 11, 24² STRAIPSNIŲ****PAKEITIMO ĮSTATYMAS****1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**

Papildyti 2 straipsnį 3¹ dalimi:

“3¹. Konsultavimosi su visuomene biudžetas - Vyriausybės nustatyta tvarka skiriamos lėšos suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms teisės aktų projektų, teiktinų visuomenės susipažinimui, vertinimo veiklų apmokėjimui.”

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Papildyti 7 straipsnį 4 dalimi:

“4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto tikslo pasiekimui konsultavimąsi su visuomene inicijuojantys subjektai skelbia konsultavimosi su visuomene biudžetą.”

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Papildyti 10 straipsnį 9 dalimi:

“9. Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai gali prisidėti prie šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teisės aktų projektų rengimo. Jų darbas apmokamas Vyriausybės nustatyta tvarka.”

4 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“2. Teisės aktų informacinėje sistemoje ir teisės akto projektą rengiančio subjekto interneto svetainėje turi būti paskelbta informacija apie teisės akto projekto rengimo, teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo pirkimą, teisės akto projektą parengusius ar tyrimą atlikusius subjektus, taip pat teisės akto projekto rengimo ir (ar) tyrimo rezultatai ir kaina, kurioje išskiriama fiksuota kainos dalis, skiriama suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms už pasiūlymus Vyriausybės nustatyta tvarka.”

5 straipsnis. 24² straipsnio pakeitimas

Papildyti 24² straipsnį 4 dalimi:

"4. Suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos Vyriausybės nustatyta tvarka gali atlikti ir paskelbti šio straipsnio 3 dalyje nurodytos ataskaitos "šešėlines" ataskaitas."

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1, 3, 4 ir 5 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316**2 IR 27 STRAIPSNIŲ****PAKEITIMO ĮSTATYMAS****1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 2 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“5. **Piktnaudžiavimas tarnyba** – valstybės tarnautojo veika (veikimas ar neveikimas), kai tarnybinė padėtis naudojama ne tarnybos interesais arba ne pagal įstatymus ar kitus teisės aktus, arba savanaudiškais tikslais (neteisėtai pasisavinamas ar kitiems perleidžiamas svetimas turtas, lėšos ir t. t.) ar dėl kitokių asmeninių paskatų, taip pat valstybės tarnautojo veiksmai, kuriais viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama, nesilaikoma skaidrumo ir (ar) subsidiarumo principų santykiuose su viešojo intereso nevyriausybėmis organizacijomis.”

2 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 27 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“5. Įstaigos vadovo tarnybinę veiklą vertina ši valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo, o kai įstaigos vadovą į pareigas priima kolegiali institucija, – šios institucijos vadovas. Karjeros valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą ir pakaitinio valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą vertina jų tiesioginis vadovas. Valstybės tarnautojas turi teisę kviešti biudžetinės įstaigos darbuotojų atstovavimą įgyvendinančių subjektų atstovą bei suinteresuotą viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovus dalyvauti tiesioginio vadovo atliekamame jo vertinime.”

2. Papildyti 27 straipsnio 11 dalį 5 punktu:

“5) suinteresuotą viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų argumentuotu prašymu.”

3. Papildyti 27 straipsnį 15¹ dalimi:

"15¹. Jeigu suinteresuota viešojo intereso nevyriausybinė organizacija Vyriausybės nustatyta tvarka yra atlikusi ir paskelbusi valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos veiklos "šešėlinę" ataskaitą, jos atstovai gali stebėtojų teisėmis dalyvauti tokių institucijos ar įstaigos vertinimo komisijos darbe."

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 2 straipsnio įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316**2 IR 27 STRAIPSNIŲ****PAKEITIMO ĮSTATYMAS****1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 2 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“5. **Piktnaudžiavimas tarnyba** – valstybės tarnautojo veika (veikimas ar neveikimas), kai tarnybinė padėtis naudojama ne tarnybos interesais arba ne pagal įstatymus ar kitus teisės aktus, arba savanaudiškais tikslais (neteisėtai pasisavinamas ar kitiems perleidžiamas svetimas turtas, lėšos ir t. t.) ar dėl kitokių asmeninių paskatų, taip pat valstybės tarnautojo veiksmai, kuriais viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama, **nesilaikoma skaidrumo ir (ar) subsidiarumo principų santykiuose su viešojo intereso nevyriausybinių organizacijomis.**”

2 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 27 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“5. Įstaigos vadovo tarnybinę veiklą vertina ši valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo, o kai įstaigos vadovą į pareigas priima kolegiali institucija, – šios institucijos vadovas. Karjeros valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą ir pakaitinio valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą vertina jų tiesioginis vadovas. Valstybės tarnautojas turi teisę kviesti biudžetinės įstaigos darbuotojų atstovavimą įgyvendinančių subjektų atstovą **bei suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovus** dalyvauti tiesioginio vadovo atliekamame jo vertinime.”

2. Papildyti 27 straipsnio 11 dalį 5 punktu:

“5) suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų argumentuotu prašymu.”

3. Papildyti 27 straipsnį 15¹ dalimi:

“15¹. Jeigu suinteresuota viešojo intereso nevyriausybinių organizacija Vyriausybės nustatyta tvarka yra atlikusi ir paskelbusi valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos

veiklos "šešėlinę" ataskaitą, jos atstovai gali stebėtojų teisėmis dalyvauti tokių institucijos ar įstaigos vertinimo komisijos darbe."

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1.Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.

2.Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 2 straipsnio įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ
DARBUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO IR KOMISIJŲ NARIŲ ATLYGIO UŽ DARBĄ
ĮSTATYMO NR. XIII-198**

15 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Papildyti 15 straipsnį 5 dalimi:

“5. Viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka deleguojamiems komisijos nariams atlygio dydžiai ir jo mokėjimo tvarka nustatomi pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalyse išdėstytas nuostatas nustatytų komisijos narių atlygio už darbą komisijoje dydžių vidurkį.”

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 straipsnio įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ
DARBUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO IR KOMISIJŲ NARIŲ ATLYGIO UŽ DARBĄ
ĮSTATYMO NR. XIII-198**

15 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Papildyti 15 straipsnį 5 dalimi:

“5. Viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka deleguojamiems komisijos nariams atlygio dydžiai ir jo mokėjimo tvarka nustatomi pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalyse išdėstytas nuostatas nustatytų komisijos narių atlygio už darbą komisijoje dydžių vidurkį.”

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 straipsnio įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

3. TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ PRELIMINARAUS PAKETO, NURODYTŲ 2 SKYRIUJE, DISKUSINĖ ADAPTACIJA

3.1. Užsakovo pateiktų pastabų, pasiūlymų ir atsiliepimų sąvadas

Teisės aktų projektų preliminarus paketo (toliau ir kaip TAP) aptarimai su Užsakovo - Nacionalinės vartotojų konfederacijos - atstovais buvo vykdomi nuo projekto įgyvendinimo pradžios 2019 m. iki 2020 m. gruodžio 31 d. sutinkamai su Techninės specifikacijos nuostatomis¹³. Pradiniai TAP aptarimai buvo skirti pačio TAP objekto apibrėžimui, tolimesni - TAP objekto sudedamųjų dalių (konkrečių teisės aktų) taikomumo ir adaptacijos apibrėžimui. Užsakovo pateiktų pastabų, pasiūlymų ir atsiliepimų sąvadas pateikiamas žemiau Rodiklių lentelėje.

Užsakovo pateiktų TAP Rodiklių lentelė

Eil.Nr.	Rodiklio pavadinimas, aprašymas	Rodiklio tipas	Pastabos
1	TAP pagrindas: a) Esami teisės aktai; b) Projektiniai teisės aktai; c) Punktai (a) ir (b); d) Kita.	Pasiūlymai	
2	TAP nomenklatūra: a) Įstatymai; b) Poįstatyminiai aktai; c) Norminiai aktai; d) Kita.	Pasiūlymai	
3	Strateginio valdymo įstatymo adaptacija	Atsiliepimai	
4	NVO plėtros įstatymo sąvokos „Viešosios naudos NVO“ likvidumas	Pastabos	
5	Vyriausybės, Viešojo sektoriaus atskaitomybės bei Strateginio valdymo įstatymų projektuose „šešėlinės“ ataskaitos išvestinumo klausimas	Pasiūlymai	
6	Biudžeto sandaros įstatymo projekto asignavimų darbo užmokesčio dedamosios	Pastabos	

¹³ Žr. Priedas 1

7	sąvoka Sąvokos „Vyriausybės nustatyta tvarka“ adaptacija	Atsiliepimai	
8	Viešojo intereso NVO akreditacijos Prezidentūroje dalykas	Pastabos	
9	„Šešėlinių“ ataskaitų legitimumo ir jų rengimo NVO sąnaudų apmokėjimo dalykas	Pastabos	

3.2. Sąvado analizė

3.2.1. Teisės aktų projektų pagrindų analizė

Ekspertų darbo grupėje buvo nagrinėtas bazinis klausimas - ar kuriamas teisės aktų projektų paketas yra išvestinis, t.y. esamų teisės aktų adaptacijos priemonė, ar naujai kuriamo teisinio instrumento dalykas, ar pirmųjų kokia nors kombinacija. Buvo pažymima, kad išeities tašku yra laikytina NVK atlikta Studija dėl Baltosios knygos metmenų. Buvo prieita išvados, kad Baltosios knygos metmenys yra ES gerosios patirties NVO sampratos, vietos visuomenėje ir NVO finansavimo pavyzdžių studija, kuri negali būti tiesiogiai transformuota į teisės aktą.

Baltosios knygos metmenų studija parodė, kad Lietuvoje, atsižvelgiant į ES Sutarties skaidrumo principo nuostatas, yra neadekvati įstatyminė bazė, kuri nesudaro sąlygų įgyvendinti Studijoje suformuluotas rekomendacijas. Be to, taikant Airijos pavyzdį, Airijos NVO Baltosios knygos iniciatoriumi ir užsakovu buvo Airijos Vyriausybė. Todėl darytina išvada, kad TAP pagrindų turėtų būti atitinkamų Lietuvos įstatymų adaptacija, skatinanti Lietuvos Vyriausybę imtis iniciatyvų NVO atžvilgiu Airijos pavyzdžiu.

3.2.2. Teisės aktų projektų nomenklatūros analizė

Preliminari įžvalga dėl Baltosios knygos parengimo buvo orientuota į dokumento projektą, neturintį įstatyminio teisės akto statuso. Todėl, remiantis Airijos pavyzdžiu, tai galėtų būti Vyriausybės nutarimas. Tačiau kyla klausimas, koku įstatyminiu pagrindu toks nutarimas turėtų būti priimtas? NVO plėtros įstatymas tokias funkcijas deleguoja ne Vyriausybei, o

Socialinių reikalų ir darbo ministerijai. Tačiau, pvz. Subsidiarumo principu siūlomų teisės aktų projektų paketas išeina iš vienos ministerijos kompetencijos ribų, iš tokių ribų išeina ir Baltosios knygos metmenų arba skaidrumo principo dalykas. Pažymėtina, kad TAP rengimo metu įvyko LR Seimo rinkimai, buvo suformuota nauja vyriausybė, kurios pagrindine aktualija yra koronaviruso pandemijos suvaldymas. Vyriausybė pandemijos sąlygomis išimtinai dirba nuotoliniu būdu, kas nesudaro galimybių neformaliai kuriamų teisės aktų pateikimui ministerijose ir vyriausybės kanceliarijoje. Todėl vyriausybė nėra laikytina pagrindiniu TAP subjektu. Alternatyvomis galim būtų pripažinti Seimo nutarimo arba Prezidento dekreto formatus. Bet tiek Seimo nutarimas, tiek Prezidento dekretas teturėtų deklaratyvią galią, kuri nesudarytų konkretaus teisinio pagrindo NVO įsitraukti į viešąją politiką pagal skaidrumo ir subsidiarumo principus.

TAP rengimo metu Vyriausybėje ir Seime buvo pradėtos Strateginio valdymo įstatymo priėmimo procedūros. Šis įstatymas, grindžiamas Lietuvos pažangos strategija, turėtų pasitarnauti įgyvendinti reikšmingą dalį Baltosios knygos metmenų studijoje suformuluotų rekomendacijų. Todėl ekspertų grupėje buvo sutarta, kad Baltosios knygos metmenų dalyką geriausiai galėtų įgyvendinti tokių įstatymų adaptacija:

Strateginio valdymo įstatymo Nr. XIII-3096

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464

Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717

Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212

Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428

Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220

Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316

Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198.

Ekspertų darbo grupėje sutarta, kad išvestinių (poįstatyminių) teisės aktų projektų, kol nėra priimtų naujų redakcijų atitinkamų įstatymų, kūrimas būtų nesavalaikis ir perteklinis.

3.2.3. Strateginio valdymo įstatymo adaptacija

Ekspertų darbo grupėje sutarta, kad Strateginio valdymo įstatymo priemonė - „Strateginio valdymo sistemos dalyvis“, atliekantis „rezultatų stebėseną“, laikytina Baltosios knygos metmenų rekomendacijų esminių nuostatų įgyvendinimo priemone.

3.2.4. NVO plėtros įstatymo sąvokos „Viešosios naudos NVO“ likvidumas

Ekspertai teikė pastabas dėl „Viešosios naudos NVO“ taikymo skaidrumo principo TAP uždaviniams spręsti. Tačiau, turint galvoje, kad i) ši sąvoka iki šiol nėra teisiškai detalizuota, o Socialinių reikalų ir darbo ministerija į NVK paklausimą dėl sąvokos apibrėžimo nenurodė jokio konkretaus termino; ii) Pakete Nr. 2 yra taikoma „viešojo intereso“ sąvoka; iii) teisinėje sistemoje niekur netaikoma „viešosios naudos“ sąvoka, kai „viešojo intereso“ sąvoka yra plačiai taikoma (pvz. Prokuratūros įstatymas), nuspręsta siūlyti NVO plėtros įstatyme panaikinti „viešosios naudos“ sąvoką, ją pakeičiant teisinėje sistemoje naudojama „viešojo intereso“ sąvoka.

3.2.5. Vyriausybės, Viešojo sektoriaus atskaitomybės bei Strateginio valdymo įstatymų projektuose „šešėlinės“ ataskaitos išvestinumo klausimas

Ekspertai teikė pastabas dėl „šešėlinių ataskaitų“ rengimo tuo atveju, jei viešojo sektoriaus subjektai nėra tokių parengę, vėlina rengimą arba neviešina ataskaitų. Nutarta „šešėlines ataskaitas“ laikyti išvestinėmis ir jų rengimą numatyti tik esant pagrindinės ataskaitos atvejams.

3.2.6. Biudžeto sandaros įstatymo projekto asignavimų darbo užmokesčio dedamosios sąvoka

Ekspertai teikė pastabas dėl darbo užmokesčio dedamosios reikšmės. Nutarta šią dedamąją laikyti „konkurencine“ tiek NVO tarpusavio, tiek ir asignavimų valdytojų atžvilgiu.

3.2.7. Sąvokos „Vyriausybės nustatyta tvarka“ adaptacija

Ekspertai teikė pastabas dėl Vyriausybės įsitraukimo apimčių. Sutarta, kad sutinkamai su Baltosios knygos metmenų studijos išvadomis, rodančiomis, kad Airijos pavyzdžiu visos NVO įtraukimo į viešąją politiką iniciatyvos yra Vyriausybės prerogatyva, visi skaidrumo principo teisiniai instrumentai būtų reglamentuojami Vyriausybės nustatyta tvarka. Tokiu būdu, tuo atveju, jei siūlomi projektai būtų įteisinti, Vyriausybė įgautų priemonę per teisės akte nurodytą laikotarpį įsitraukti į partnerystę su NVO sektoriumi pagal ES Sutarties skaidrumo principo nuostatas.

3.2.8. Viešojo intereso NVO akreditacijos Prezidentūroje dalykas

Po diskusijų ekspertai pritarė, kad TAP siūloma nuostata suteikti Prezidentūrai įgaliojimus nustatyti viešojo intereso NVO subjektus yra priimtina ir suderinama su NVO nesietinumo su politinėmis partijomis nuostata (kadangi tiek Seimo dauguma, tiek jos deleguojama Vyriausybė yra formuojamos pagal politinių partijų interesus, t.y. tiek Seimui, tiek Vyriausybei suteikiamas NVO akreditacijos instrumentas neturės politinio neutralumo).

3.2.9. „Šešėlinių“ ataskaitų legitimumo ir jų rengimo NVO sąnaudų apmokėjimo dalykas

Ekspertai pritarė nuomonei, kad suteikus įgalinimus Vyriausybei nustatyti „šešėlinių“ ataskaitų rengimo ir jų apmokėjimo tvarką, tokios tvarkos įgyvendinimo priežiūrą bei kylančių ginčų reguliavimą ikiteismine tvarka galėtų spręsti Prezidentūra. Pagal TAP praktinio įgyvendinimo rezultatus ir visuomenės poreikius Prezidentūra galėtų inicijuoti ir moderuoti Baltosios knygos NVO sektoriui parengimą.

3.3. Išvados ir pasiūlymai

Išvados:

- Teisės aktų projektų paketo pagrindu teiktini galiojantys ir (ar) pagal teisėkūros nuostatas oficialiai įregistruoti teisės aktų projektai.
- Atsižvelgiant į galiojančių teisės aktų imtį, Teisės aktų projektų paketo sudėtis sudarytina iš įstatyminių teisės aktų projektų. Atitinkami poįstatyminių teisės aktų projektai nėra pripažintini aktualiais dėl juos pagrindžiančių įstatyminių teisės aktų neapibrėžtumo.
- Teiktinu Teisės aktų projektų paketu laikytinas šios Ataskaitos 2 dalyje pateiktas projektų paketas.

Pasiūlymai:

Galutiniams Teisės aktų projektų paketui teikti tokios redakcijos teisės aktų projektus (lyginamieji variantai):

Projektas 1-lv

**LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINIO VALDYMO ĮSTATYMO NR. XIII-3096
3, 12, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnį, jo 17 dalį papildant 13 punktu:

“13) viešojo intereso nevyriausybinių organizacija.”

2 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį, jo 5 dalį išdėstant tokia redakcija:

“5. Šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 8 punkte nurodytiems strateginio valdymo sistemos dalyviams už šio straipsnio 3 dalyje ir šio įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatytų funkcijų atlikimą, o šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 13 punkte nurodytiems strateginio valdymo sistemos dalyviams už šio įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatytą projektų rezultatų stebėseną bei šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatą Vyriausybės nustatyta tvarka, skiriamas finansavimas iš valstybės biudžeto.”

3 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

5. Pakeisti 15 straipsnio 1 dalies 3 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“3) Nacionalinio pažangos plano rengimą koordinuoja Vyriausybė, rengia Vyriausybės įgaliota institucija, dalyvaujant strateginio valdymo sistemos dalyviams, nurodytiems šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 3, 10, ~~ir 11~~, **ir 13** punktuose, ir konsultuojantis su suinteresuotosiomis šalimis, Seimo komitetais ir komisijomis.”

6. Papildyti 15 straipsnį 8 dalimi:

“8. Šio straipsnio 7 dalyje nurodytiems tarpinių ir baigiamųjų vertinimų rezultatams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos Vyriausybės nustatyta tvarka gali parengti ir viešai pristatyti “šešėlines” ataskaitas.”

4 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Papildyti 18 straipsnį 7 dalimi:

“7. Šio straipsnio 6 dalyje nustatytas stebėsenos “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

5 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Papildyti 19 straipsnį 5¹ dalimi:

“5¹. Šio straipsnio 5 dalyje nustatytas stebėsenos ir pažangos vertinimo “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

6 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Papildyti 20 straipsnį 3 dalimi:

“3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

7 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Papildyti 21 straipsnį 4 dalimi:

"4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytų priemonių "šešėlines" ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos."

8 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnį, jį išdėstant tokia redakcija:

"Savivaldybių bendrieji planai rengiami, tvirtinami, įgyvendinami, jų įgyvendinimo stebėseną atliekama Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka. **Šiame straipsnyje nurodytų priemonių "šešėlines" ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos."**

9 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Papildyti 23 straipsnį 6 dalimi:

"6. Šio straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse nurodytų priemonių "šešėlines" ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos."

10 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Papildyti 24 straipsnį 4 dalimi:

"4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytų priemonių "šešėlines" ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos."

11 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ir 10 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO NR. I-464
26, 27, 28, 29, 29¹, 30 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Papildyti 26 straipsnio 3 dalį 7¹ punktu:

“7¹. Vyriausybės nustatyta tvarka įgalina suinteresuotas viešojo intereso nevyriausybinės organizacijas atlikti ir viešai pateikti šio straipsnio 3 dalies 7 punkte nurodytų ataskaitų “šešėlines” redakcijas.”

2 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“5. Vyriausybės komisijos gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovų, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Vyriausybės komisijas deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio. Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai deleguojami nevyriausybinių organizacijų įstatuose nustatyta tvarka. Sudarydama Vyriausybės komisijas, Vyriausybė nustato jų užduotis, personalinę sudėtį. Vyriausybė gali pavesti Ministrui Pirmininkui, ministrui, Vyriausybės kancleriui ar Vyriausybės įstaigos vadovui patvirtinti Vyriausybės komisijos personalinę sudėtį. Vyriausybės komisijų darbo organizavimo tvarką nustato Vyriausybės darbo reglamentas.”

3 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 1 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“1. Ministras Pirmininkas gali sudaryti darbo grupes jo pavestoms užduotims atlikti. Šios darbo grupės gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovų, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Ministro Pirmininko darbo grupes deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio. Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai deleguojami nevyriausybinių organizacijų įstatuose nustatyta tvarka. “

4 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Papildyti 29 straipsnį 10¹ dalimi:

"10¹. Šio straipsnio 10 dalyje nurodytiems dokumentams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti "šešėlines" ataskaitas."

5 straipsnis. 29¹ straipsnio pakeitimas

Papildyti 29¹ straipsnį 10 dalimi:

"10. Šio straipsnio 9 dalyje nurodytiems Vyriausybės įstaigos vadovo atsiskaitymams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti "šešėlines" ataskaitas."

6 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

Papildyti 30 straipsnį 7 dalimi:

"7. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytam metinės veiklos planui suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti "šešėlines" ataskaitas."

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1, 4, 5, 6 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Projektas 3-lv

**LIETUVOS RESPUBLIKOS NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS
ĮSTATYMO NR. XII-717**

2, 4, 8, 9, 11 STRAIPSNIŲ

PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 6 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“6. ~~Viešosios naudos~~ **Viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų** – nevyriausybinių organizacijų, kurios veikla teikia naudą ne tik jos dalyviams, bet ir visuomenei **kuri savo veikloje įgyvendina viešosios politikos nuostatas pagal Europos Sąjungos Sutarties skaidrumo ir (ar) subsidiarumo principus, ir turi pagal Lietuvos Respublikos Prezidento įstatymo 9 straipsnio 1 dalies nuostatas suteiktą akreditaciją.**”

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 4 dalies 2 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“2) nustato ~~viešosios naudos~~ **viešojo intereso** ir grupinės naudos nevyriausybinių organizacijų finansavimo iš savivaldybės biudžeto kriterijus ir tvarką;”

3 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnį, jį išdėstant tokia redakcija:

“**8 straipsnis. Viešosios naudos Viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų finansavimas.** Asignavimų valdytojai, skirstydami nevyriausybinių organizacijų veiklos finansavimo lėšas, gali numatyti, kad ~~viešosios naudos~~ **viešojo intereso** nevyriausybinių organizacijoms teikiamas prioritetas. Nevyriausybinių organizacijų pripažįstamos ~~viešosios naudos~~ **viešojo intereso** nevyriausybinių organizacijomis ~~Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka~~ **pagal šio įstatymo 2 straipsnio 6 dalies nuostatas.**”

4 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 4 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“4. Sprendimus dėl Fondo strateginių programų kryptių ir lėšų tam tikroms Fondo veiklos kryptims skyrimo Fondo nuostatuose nustatyta tvarka priima Fondo taryba. Fondo tarybą sudaro septyni nariai: trys nevyriausybinių organizacijų atstovai, trys valstybės institucijų ir įstaigų atstovai ir vienas nevyriausybinių organizacijų srities mokslininkas. Fondo tarybos nariu gali būti skiriamas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nustatytus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus atitinkantis asmuo. Fondo tarybos institucinę **ir personalinę** sudėtį

~~socialinės apsaugos ir darbo ministro~~ Lietuvos Respublikos Prezidento teikimu trejiems metams tvirtina Vyriausybė. ~~Personalinę Fondo tarybos sudėtį tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.~~ Fondo tarybos sudarymo tvarka, Fondo tarybos narių kompetencijos reikalavimai nustatomi Fondo nuostatuose. Fondo tarybos narių, kurie nėra valstybės institucijų ir įstaigų atstovai, darbas apmokamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nustatyta tvarka."

5 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

"2. Nevyriausybinių organizacijų savo interneto svetainėse skelbia informaciją apie įgyvendinamus ir įgyvendintus projektus, nurodo jų finansavimo šaltinius. **Ten pat skelbia pagal šio įstatymo 3 skyriaus finansavimo nuostatas įgyvendintų projektų išsamias ataskaitas.**"

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Prezidentas priima šio įstatymo 1 ir 4 straipsnių, o Lietuvos Respublikos Vyriausybė priima šio įstatymo 4 straipsnio įgyvendinamuosius teisės aktus iki 2022 m. birželio 30 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Projektas 4-lv

LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO NR. I-430

18, 19, 26 STRAIPSNIŲ

PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 2 dalies 3 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“3) bendra valstybės biudžeto asignavimų suma, jų paskirstymas pagal valstybės veiklos sritis ir asignavimų valdytojus programoms įgyvendinti. Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų darbo užmokesčiui, **kuriame išskiriama konkurencinė skaidrumo dedamoji Vyriausybės nustatyta tvarka priskirtina suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms, ir turtui įsigyti. Žvalgybos institucijoms ir valstybinėms aukštosioms mokykloms asignavimai išlaidoms skiriami neišskiriant iš jų darbo užmokesčio;**”

2 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 1 dalies 4 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“4) informaciją apie asignavimų valdytojų pasiektus ir planuojamus pasiekti veiklos rezultatus, **viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų įsitraukimą šių rezultatų siekimui;**”

3 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 26 straipsnio 4 dalies 2 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“2) bendra asignavimų suma ir jų paskirstymas biudžetinėms įstaigoms ar savivaldybių administracijos padaliniais programoms vykdyti. Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, **kuriame išskiriama konkurencinė skaidrumo dedamoji Vyriausybės nustatyta tvarka priskirtina suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms, ir turtui įsigyti;**”

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 ir 3 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Projektas 5-lv

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠOJO SEKTORIAUS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO
NR. X-1212**

2, 15, 16 STRAIPSNIŲ**PAKEITIMO ĮSTATYMAS****1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**

Papildyti 2 straipsnį 34² dalimi:

"34². Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos "šešėlinė" ataskaita yra šio straipsnio 34¹ dalyje nurodytos veiklos ataskaitos išvestinė redakcija, Vyriausybės nustatyta tvarka rengiama suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų."

2 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Papildyti 15 straipsnį 4 dalimi:

"4. Šio įstatymo 2 straipsnio 34² dalyje nurodytos "šešėlinės" ataskaitos priskirtinos žemesniojo lygio ataskaitų rinkiniui."

3 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Papildyti 16 straipsnį 3 dalimi:

"3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytos veiklos "šešėlinės" ataskaitos Vyriausybės nustatyta tvarka yra rengiamos suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų."

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 ir 3 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Projektas 6-lv

8¹ IR 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 8¹ straipsnio pakeitimas

Papildyti 8¹ straipsnio 7 dalį 4 punktu:

“4) teikiama pagal viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos prašymą Vyriausybės nustatyta tvarka.”

2 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Papildyti 11 straipsnį 9 dalimi:

“ 9. Šio straipsnio 8 dalyje nurodytos veiklos “šešėlinės” ataskaitos Vyriausybės nustatyta tvarka rengiamos suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų.”

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 ir 2 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Projektas 7-lv

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖKŪROS PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. XI-2220 2, 7, 10, 11, 24² STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Papildyti 2 straipsnį 3¹ dalimi:

“3¹. Konsultavimosi su visuomene biudžetas - Vyriausybės nustatyta tvarka skiriamos lėšos suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms teisės aktų projektų, teiktinų visuomenės susipažinimui, vertinimo veiklų apmokėjimui.”

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Papildyti 7 straipsnį 4 dalimi:

“4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto tikslo pasiekimui konsultavimąsi su visuomene inicijuojantys subjektai skelbia konsultavimosi su visuomene biudžetą.”

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Papildyti 10 straipsnį 9 dalimi:

“9. Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai gali prisidėti prie šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teisės aktų projektų rengimo. Jų darbas apmokamas Vyriausybės nustatyta tvarka.”

4 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“2. Teisės aktų informacinėje sistemoje ir teisės akto projektą rengiančio subjekto interneto svetainėje turi būti paskelbta informacija apie teisės akto projekto rengimo, teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo pirkimą, teisės akto projektą parengusius ar tyrimą atlikusius subjektus, taip pat teisės akto projekto rengimo ir (ar) tyrimo rezultatai ir kaina, kurioje išskiriama fiksuota kainos dalis, skiriama suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms už pasiūlymus Vyriausybės nustatyta tvarka.”

5 straipsnis. 24² straipsnio pakeitimas

Papildyti 24² straipsnį 4 dalimi:

“4. Suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos Vyriausybės nustatyta tvarka gali atlikti ir paskelbti šio straipsnio 3 dalyje nurodytos ataskaitos “šešėlines” ataskaitas.”

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1, 3, 4 ir 5 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Projektas 8-lv

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316

2 IR 27 STRAIPSNIŲ

PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

"5. Piktnaudžiavimas tarnyba – valstybės tarnautojo veika (veikimas ar neveikimas), kai tarnybinė padėtis naudojama ne tarnybos interesais arba ne pagal įstatymus ar kitus teisės aktus, arba savanaudiškais tikslais (neteisėtai pasisavinamas ar kitiems perleidžiamas svetimas turtas, lėšos ir t. t.) ar dėl kitokių asmeninių paskatų, taip pat valstybės tarnautojo veiksmai, kuriais viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama, **nesilaikoma skaidrumo ir (ar) subsidiarumo principų santykiuose su viešojo intereso nevyriausybiniomis organizacijomis.**"

2 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

4. Pakeisti 27 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

"5. Įstaigos vadovo tarnybinę veiklą vertina šį valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo, o kai įstaigos vadovą į pareigas priima kolegiali institucija, – šios institucijos vadovas. Karjeros valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą ir pakaitinio valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą vertina jų tiesioginis vadovas. Valstybės tarnautojas turi teisę kviesti biudžetinės įstaigos darbuotojų atstovavimą įgyvendinančių subjektų atstovą bei suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovus dalyvauti tiesioginio vadovo atliekamame jo vertinime."

5. Papildyti 27 straipsnio 11 dalį 5 punktu:

"5) suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų argumentuotu prašymu."

6. Papildyti 27 straipsnį 15¹ dalimi:

"15¹. Jeigu suinteresuota viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų Vyriausybės nustatyta tvarka yra atlikusi ir paskelbusi valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos veiklos "šešėlinę" ataskaitą, jos atstovai gali stebėtojų teisėmis dalyvauti tokių institucijos ar įstaigos vertinimo komisijos darbe."

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1.Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.

2.Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 2 straipsnio įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Projektas 9-lv

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO IR KOMISIJŲ NARIŲ ATLYGIO UŽ DARBĄ ĮSTATYMO NR. XIII-198

15 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Papildyti 15 straipsnį 5 dalimi:

"5. Viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka deleguojamiems komisijos nariams atlygio dydžiai ir jo mokėjimo tvarka nustatomi pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalyse išdėstytas nuostatas nustatytų komisijos narių atlygio už darbą komisijoje dydžių vidurkį."

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1.Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.

2.Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 straipsnio įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

4. TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ GALUTINIS PAKETAS

4.1. AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Projektas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINIO VALDYMO ĮSTATYMO NR. XIII-3096
3, 12, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO NR. I-464
26, 27, 28, 29, 29¹, 30 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS
ĮSTATYMO NR. XII-717 2, 4, 8, 9, 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO NR. I-430 18, 19, 26
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠOJO SEKTORIAUS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO
NR. X-1212 2, 15, 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. I-1428 8¹ IR 11
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖKŪROS PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. XI-2220 2, 7,
10, 11, 24² STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO,**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316 2 IR
27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO**

**IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ
DARBUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO IR KOMISIJŲ NARIŲ ATLYGIO UŽ DARBĄ
ĮSTATYMO NR. XIII-198 15 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO**

PROJEKTŲ

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Projekto rengimą paskatinusios priežastys, projekto tikslai ir uždaviniai

Europos Sąjungos Sutarties skaidrumo norma yra visuomeninės veiklos tęstinio nagrinėjimo diskurso dalis visose ES šalyse-narėse. Visuomeninės veiklos samprata ES Sutarties rėmuose gali būti aiškinama kaip pilietinių iniciatyvų, nesaistomų politinių ir verslo grupinių interesų, plėtotė visuomenės viešojo intereso tenkinimui. Nežiūrint į tai, kad ES Sutartyje šaliai-narei viešojo intereso tenkinime yra suteikiamos plačios individualumo laisvės, tačiau šalia šių

laisvių yra suformuluoti ir teikiami kaip taikytini visuomeninės veiklos sampratos pamatiniai principai, nurodyti Europos Sąjungos Sutarties Preambulėje¹⁴:

- c) administracinio ir teisės aktų leidybos teisėtumo;*
- b) ekonominės laisvės (laisvas prekių, paslaugų, kapitalo ir asmenų judėjimas);*
- c) pagrindinių žmogaus teisių;*
- d) politinės teisės (skaidrumo ir subsidiarumo) – geriausiai apibrėžiama politinių teisių principų pagrindu.*

NVO vaidmens svarba pastaruoju metu, paskelbus plačias visuomenines konsultacijas dėl Europos Sąjungos ateities vizijos, yra nuolat pabrėžiama tiek ES formatu, tiek ir ES šalių-narių nacionaliniais formatais. Laikantis ES Sutarties branduolio - keturių pamatinių Europos Sąjungos principų - rėmų, ES teisėje skaidrumas suprantamas kaip laisvas, savalaikis ir išsamus **priėjimas prie informacijos**. Pažymėtina, kad nagrinėjamame kontekste skaidrumo principas dažnai yra gretinamas su subsidiarumo principu – valdžios įsipareigojimu palaikyti gyvybingas visuomenės **iniciatyvas „iš apačios“**. Akivaizdu, kad visuomenės atstovams neturint informacijos, t.y. nesant galimybių visuomenei prieiti prie valdžios disponuojamos informacijos, kalbėti apie visuomenės iniciatyvų “iš apačios” palaikymą tampa beprasmiu dalyku.

Tačiau nežiūrint to, kad Lietuvoje veikia per 15 tūkst. NVO subjektų, jų įsitraukimas į viešąją politiką ES Sutarties skaidrumo principo pagrindu yra visiškai nereikšmingas.

Studijoje „Baltosios knygos dėl paramos visuomeninei veiklai Lietuvos Respublikoje metmenys“ suformuluotos tokios pagrindinės prielaidos:

Dėl nevyriausybinių organizacijų sampratos

- Kaip rodo gerosios patirties analizė, Europos Sąjungos šalyse-narėse nevyriausybinių organizacijų sektoriaus apibrėžimas neturi vieningo turinio, tačiau visais atvejais yra pabrėžiama, kad nevyriausybinių organizacijų turi reikštis kaip visuomeninės organizacijos, savo veiklose nesiekiančios pelno, pasižyminčios nepriklausomybe nuo valdžios, politinių partijų ar verslo sektorių ir prisilaikančios vidinių ir išorinių veiklų skaidrumo principo.

¹⁴ http://www.univie.ac.at/ri/eur/20040401/LT_EU_Treaty_Vienna.pdf

- Europos Sąjungos teisinėse nuostatose dėl šalių valdžios sektoriaus pareigų įtraukti nevyriausybinės organizacijas į valdžios vykdomą viešąją politiką, pabrėžiama nevyriausybinių organizacijų vertybių, apibūdinamų kaip solidarumo kelias ir būdas spręsti žmogaus socialinius rūpesčius, prerogatyvos svarba.
- Europos Sąjungos šalių gerieji pavyzdžiai nevyriausybinių organizacijų sampratoje išskiria bendruomeniškumo ir savanorystės aspektus. Dažnai nevyriausybinių organizacijų, pozicionuojamos viešosios politikos viešųjų interesų srityje, apibūdinamos kaip bendruomenės ir/ar savanorių organizacijos.
- Europos Taryba nevyriausybines organizacijas ir piliečius mato kaip nuolatinį valdžios sektoriaus partnerius per viešosios politikos apverčiamo ciklo dedamasias: politikos formulavimą, politikos realizavimą ir politikos pamokų išmokimą.
- Europos Sąjungos šalių gerosios praktikos pavyzdžiai rodo, kad siekiant harmoningos visuomenės, privalu orientuotis į atskirą individą, stiprinant jo orumą ir gebėjimus pačiam spręsti savo problemas, tam sudarant visas įmanomas palankias sąlygas. Tai suprantamas kaip pirmaeilis valstybės uždavinys - vietoj to, kad valstybė, tiek valdžia, tiek ir nevyriausybinių sektorių siektų spręsti žmogaus problemas už jį patį. Čia ekonominis faktorius, toks įvairus skirtingose šalyse, nebūtinai yra lemiantis. Tokia nuostata, kaip siektina ir nevyriausybinių organizacijų sampratai – pirma - žmogaus rūpesčiai, o po to – organizacijos, praeina raudonąją liniją pažangiausiose Europos Sąjungos iniciatyvose.
- Studijos apklausose nustatyta, kad nemažai Lietuvos centrinės valdžios institucijų laikosi neva jų diskrecija apibrėžiamų riboženklių, užkertančių kelius į viešosios politikos pamokų analizes per bendradarbiavimą su nevyriausybiniu sektoriumi. Tokios institucijos save pozicionuoja kaip teisėjo įgaliojimus turintį institutą, esantį nuolatiname

„teisminiame“ procese: aklą visoms pusėms. Atrodo, kad tokiais atvejais nevyriausybinių organizacijų sampratos klausimas išvis nėra objektas.

Dėl nevyriausybinių organizacijų valstybinio reguliavimo

- Lietuvos Respublikoje yra plačiai išvystyta nevyriausybinių organizacijų reguliavimo įstatyminė bazė, užtikrinanti nevyriausybinių sektoriaus nepriklausomumą nuo valdžios, politinių partijų ir verslo sektorių. Tokia padėtis formaliai leidžia piliečiams nevaržomai burtis į bendruomenes, įskaitant NVO, siekiant įgyvendinti pačių NVO nuožiūra deklaruojamus įvairius tikslus bei uždavinius.
- Nežiūrint Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų reguliavimo įstatyminės bazės išplėtojimo, ji, pagal Studijos analizės duomenis, yra nekonkreči, atverianti kelias adaptacijoms pagal interesų grupių siekiamybes, dažnai nesiribojančias su viešuoju interesu. To priežastimi laikytina tai, kad Lietuvos Respublikos valstybinio reguliavimo sistema nedaro aiškios skirties tarp viešąjį ir privatų interesą ginančių nevyriausybinių organizacijų.
- Studijoje analizuoti anksčiau atlikti nevyriausybinių sektoriaus tyrimai rodo, kad, dėl Lietuvoje dažnai kylančių interpretavimo problematikos klausimų, nėra reikalo prioritetizuoti intervencijos į veikiančią įstatyminę reguliacinę sistemą. Čia, kaip pirmaeilis uždavinys, nurodomas įstatymų vykdymo kontrolės funkcijos skaidrus įgyvendinimas, įtraukiant NVO, ir/arba tam skirtų atitinkamų poįstatyminių ir/ar norminių teisės aktų sukūrimas, vėlgi, pasitelkiant NVO.
- Studijos analizėje, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės priimtoje *2014–2020 metų Nacionalinės pažangos programoje* pateikiama išvadą, kad Lietuvos visuomenės pilietinės galios 2010 metų indeksas buvo tik 35,5 balo iš 100 galimų. Tuomet vietos bendruomenių veikloje dalyvavo 34 proc. visuomenės narių, o visuomeninių organizacijų ar judėjimų veikloje – tik 11 proc. Studijos analizė rodo, kad, deja, visuomenės įsitraukimas į

viešąją politiką nedidėja ir artėjant 2020 metų horizontui. To priežastimis Studijos šaltiniai nurodo: piliečių ir NVO pasyvumą bei susipriešinimą viešosios politikos dalyke; neinformuotumą, kaip menko skaidrumo normos taikomumo įrodymą; gebėjimų stoką; valdžios sektorių nesuinteresuotumą; žmonių skurdo plėtrą; kultūros (įvairiais aspektais) stygių; žemą visuomenės solidarumą ir daug daug kitų dalykų. Mūsų nuomone, tokia būklė siunčia signalus apie dalies Lietuvos visuomenės pasyvaus pasipriešinimo valdžios vykdomai viešajai politikai požymius.

- Europos Sąjungos valstybių geros praktikos pavyzdžiai rodo, kad viešosios politikos įgyvendinimo skaidrumo ir efektyvumo normų neįmanoma pasiekti be valdžios sektoriaus ir, visų pirma, vyriausybės ir jos institucijų vertybinio persiorientavimo į viešojo intereso nevyriausybines organizacijas ir jų pasitelkimo būtinybę kuriant ir įgyvendinant valdžios tikslus bei uždavinius.

Dėl nevyriausybinių organizacijų savireguliacijos

- ES valstybių gerosios patirties analizė rodo, kad NVO savireguliacija įgyvendinama trijų pagrindinių priemonių pagalba: a) skaidrumo norma per NVO misijų, uždavinių, veiklos ir gaunamos naudos atskleidimą; b) NVO etikos kodeksais; c) NVO diskusiniais apskritaisiais stalais ir/arba viešais forumais.
- Nurodytos priemonės analizuotose Airijos ir Estijos pavyzdžiuose yra sukurtos pačių tų valstybių NVO iniciatyvomis per diskusinius apskrituosius stalus ir viešus forumus, patariamuoju balsu įsitraukiant ir vyriausybes.
- Lietuvoje iš aukščiau nurodytų nėra taikoma nei viena priemonė.
- Studijoje atlikta apklausa rodo, kad tokia padėtis Lietuvos NVO sektoriuje netenkina nei valdžios, nei verslo, nei, ypač, paties NVO sektoriaus subjektų.

- Darytina apibendrinanti išvada, kad susiklosčiusi padėtis Lietuvos NVO sektoriuje rodo tam tikrą NVO subjektų nedraugiškumą, jų finansinį netvarumą, ribotus žmogiškuosius išteklius ir pačių NVO subjektų neskaidrumą. Todėl vien NVO pastangomis, be palaikančių Vyriausybės iniciatyvų, sunku tikėtis padėties ištaisymo artimiausioje perspektyvoje.

Dėl paramos nevyriausybinėms organizacijoms būdų ir priemonių

- NVO be valdžios, verslo ir/ar žmonių tiesioginės finansinės paramos nėra ir negali būti veiksnios.
- ES geriausiuose pavyzdžiuose pateikiama plati finansinės paramos NVO būdų ir priemonių įvairovė. Lietuvoje taip pat naudojama NVO finansinės paramos sistema, kuri neblogai veikia programiniu lygmeniu. Tačiau, kaip nurodoma nagrinėtuose Airijos, Estijos ir Lenkijos pavyzdžiuose, programinis finansavimas tėra vienas iš finansinės paramos NVO teikimo būdų. Deja, jis vienas neužtikrina NVO tvarumo, kas iš esmės uždaro kelius NVO rezultatyviai įsitraukti į viešąją politiką.
- Šalia finansinės paramos, NVO yra svarbi ir kita parama, geriausiuose pavyzdžiuose skiriama gerinti įvairiapusių NVO gebėjimus, leidžiančius įsitraukti į nuolat besivystančių pažangių visuomenių naujų poreikių tenkinimą.
- Studijos apklausos respondentai nurodė naujų paramos NVO būdų ir priemonių aktualumą:
 - Viešojo intereso užtikrinimui, NVO bendradarbiavimo ir skaidrumo pagerinimui trūksta gairių dėl NVO dalyvavimo viešojoje politikoje.
 - Valdžios institucijose nėra mechanizmų ir įtvirtintos praktikos, kurie užtikrintų bendradarbiavimo su piliečiais ir NVO tvarumą.
 - Viešųjų interesų tenkinimo misiją deklaravusioms NVO nėra sąlygų konkurenciniu pagrindu įsitraukti į viešųjų paslaugų teikimą.

- Reikalingas viešojo intereso NVO ne programinio, o nuolatinio finansavimo sisteminių priemonių sukūrimas.
- Trūksta NVO ir valdžios sektoriaus bendradarbiavimo sisteminių priemonių.
- Nėra NVO švietimo pagerinimo ir išplėtimo sisteminio poreikio.
- Labai trūksta nepriklausomos viešojo intereso ekspertizės instrumento.

Dėl Nacionalinio pažangos plano įgyvendinimo

ES teisinių priemonių taikymo geroji patirtis NVK apibrėžiama kaip Atviros vyriausybės partnerystės, vyriausybių veiklų programose ir JT programos Horizontas 2030 nustatytų tikslų įgyvendinimo patirtis. ES šalyse narėse, įskaitant Lietuvos Respubliką, šio amžiaus pirmame dešimtmetyje išplito JT darnios plėtros priemonė - Atviros Vyriausybės Partnerystės programos įgyvendinimas¹⁵. ES socialinio kapitalo indekso lyderės - Danijos Karalystės - patirtis šioje programoje buvo nagrinėta LNK 2020 m. atliktoje studijoje¹⁶. Čia buvo nustatyta, kad Danijoje Atviros Vyriausybės Partnerystės Inicijatyva ketinama padidinti prieinamumą prie informacijos apie vyriausybės veiklą, sustiprinti piliečių įsitraukimą į politinių sprendimų priėmimo procesus, padidinti viešojo sektoriaus skaidrumą ir atsakomybę bei padidinti galimybes naudotis naujomis technologijomis, kurios gali padėti dalytis informacija ir bendradarbiavimu tarp vyriausybių ir piliečių. Danijos NVO 2019 m. AVP Šešėlinės Ataskaitos autoriai svarbiausių iššūkių siekiant tvaraus vystymosi tikslų Danijoje ir pačiai Danijai, vertinimą apibrėžiančiose rekomendacijose, išskyrė du aspektus:

C. Darnus augimas turi būti pagrindiniu principu viešojoje politikoje.

D. Vertinant politinių sprendimų dėl darnaus vystymosi tikslų pasiekimo poveikį, naudoti tikrinimo (screening) mechanizmus.

¹⁵ <https://www.un.org/development/desa/disabilities/envision2030.html>

¹⁶ http://vartotojai.eu/wp-content/uploads/2020/12/SOCMIN_STUDIJA.pdf

NVO įsitraukimo į viešąją politiką priemonių svarba nagrinėtose ES šalyse yra pripažįstama kaip būtina visuomenės darnaus vystymosi norma. Tokios normos išraiška, nagrinėtais atvejais, sutartinai laikoma AVP priemonių sistema. Tačiau, nežiūrint to, kad nagrinėtais atvejais be išimčių pripažįstama AVP tvarios plėtros siekiamybė, o tam pasiekti taikomos pagrindinės priemonės pasižymi sisteminiu panašumu, skirtingų šalių AVP ir jų priemonės yra matomos skirtingame kontekste. Todėl tokių priemonių gerosios praktikos perkėlimas Lietuvos atvejui be konteksto vertinimo ir atitinkamo AVP ar kitų viešosios politikos plėtros sistemų priemonių adaptavimo, mūsų požiūriu, negali būti rekomenduojamos.

Skiriamuoju AVP priemonių sistemos taikomumo konteksto požymiu galima išskirti visuomenės (NVO, gyventojų, verslo) pasitikėjimo valdžia aspektą. Pažymėtina, kad tokio pasitikėjimo lygmuo, pvz. Danijoje ir Suomijoje, priešingai nei Lietuvoje, yra labai aukštas. Darytina išvada, kad Lietuvos atveju visuomenės pasitikėjimas valdžia taip pat yra žymiai menkesnis nei Estijoje ir Lenkijoje, ar net kaimyninėje Latvijoje.

Darytina išvada, kad Lietuva atsilieka nuo kaimynų viešųjų paslaugų korupcijos užkardyme dėl skaidrumo normos priemonių paviršutiniško ir formalaus taikomumo, menko visuomenės intereso grupių apibrėžtomis taisyklėmis grindžiamo bendradarbiavimo, nepagrįstos valdžios ir NVO konkurencijos subsidiarumo normos įgyvendinime.

Lietuvoje, skirtingai nuo nagrinėtų šalių, AVP sistema nėra taikoma vietos savivaldos lygmeniu.

Skaidrumo ir subsidiarumo normų taikomumui nagrinėtose šalyse užtikrinti identifikuotos tokios Lietuvos atvejui adaptuotinos priemonės:

- valdžios ir verslo veiklos ir interesų klasifikuotų duomenų viešas prieinamumas;

- valdžios veiklos duomenų prieinamumas teikiamas patogiuose vartotojams formatuose išskleistu pavidalu (pagal viešųjų paslaugų sritis) su lyginamųjų rodiklių (pvz. vietiniu, šalies, ES, JT lygmenimis) kaitos dinamika;
- greitas ir išsamus valdžios institucijų darbo (pasitarimų, susitikimų, darbo grupių, komisijų ir pan.) protokolavimas ir viešas pateikimas (pvz. audio ir video įrašai);
- interesų grupių NVO stebėtojų tarybų instituto nuolatinis darbas;
- interesų grupių veiklos (nurodant valdžios, verslo, politikų ir pilietinių – viešojo intereso NVO aiškias takoskyras) kodeksai;
- taikomų priemonių grįžamojo ryšio palaikymas;
- NVO įtraukimas į „šešėlinių“ valdžios ir verslo sektoriaus veiklos ataskaitų rengimą;
- lobistinių pavyzdžių detalizavimas;
- piliečių požiūrio į demokratiją ugdymas pradedant nuo „mokyklos suolo“, pagrindinių žmogaus teisių tarptautinių deklaracijų skelbimas nacionaline kalba;
- informatorių instituto palaikymas.

Pagal Jungtinių Tautų Organizacijos patvirtintus 17 darnaus vystymosi tikslus (DVT), apimančius socialinės aplinkos gerinimą, ekonominę valstybės vystymąsi ir aplinkosaugos bei bendradarbiavimo sritis, darnus vystymasis remiasi trimis pamatiniais matmenimis – ekonomikos augimu, visuomenės gerove bei aplinkos kokybe, o užtikrinant darnų visų trijų vystymą neteikiama nė vienam iš jų pirmenybė prieš kitus du. Pagal 2020 m. bendrinį visų darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo indeksą (*angl.* Sustainable Development Goals Index) Lietuva užima 36 vietą (iš 193 Jungtinių Tautų Organizacijai priklausančių narių) ir atsilieka nuo kaimyninių šalių (Estija užima 10, Lenkija – 23, Latvija – 24 vietą)¹⁷. Lietuva iki šiol yra pasiekusi tik 15 tikslui – Gyvybė žemėje (*saugoti, atkurti, skatinti darnų žemės ekosistemų naudojimą, darniai valdyti miškus, kovoti su dykumėjimu, sustabdyti žemės degradaciją, sustabdyti bioįvairovės praradimą*)

¹⁷ SDG Index and Dashboards Report, 2020.

– keliamus rodiklius. Prastėja 10 tikslo – Sumažinti nelygybę – ir 13 tikslo – Sušvelninti klimato kaitos poveikį – rodikliai.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, įgyvendindama Valstybės pažangos strategiją „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“, 2020 m. rugsėjo 9 d. patvirtino 2021–2030 metų Nacionalinį pažangos planą.

Antrasis Plano strateginis tikslas skirtas šalies gyventojų socialinei gerovei ir įtraukčiai didinti, sveikai, darbingai, kuriančiai ir socialiai atsakingai visuomenei stiprinti. Šiuo strateginiu tikslu taip pat siekiama stiprinti socialinį kapitalą – socialinius ryšius, tinklus, tarpusavio pasitikėjimą ir pasitikėjimą institucijomis, aktyvumą ir pilietinį dalyvavimą, kuris laikomas viena svarbiausių sąlygų kurti gyventojų socialinę ir ekonominę gerovę ir Lietuvoje, remiantis tarptautiniais vertinimais, yra išskirtinai menkas (pagal pasaulio konkurencingumo indekso socialinio kapitalo vertinimą Lietuva 2019 m. užėmė 89 vietą iš 141, pagal „Legatum“ klestėjimo indeksą – 141 iš 167).

Plane nurodoma didinti visuomenės socialinį, pilietinį aktyvumą, dalyvavimą savanoriškoje, bendruomeninėje veikloje, tarpusavio pasitikėjimą, visuomenės socialinę atsakomybę – stiprinti pilietinės visuomenės organizacijas, gerinti aplinką veikti nevyriausybiniams organizacijoms, sudaryti galimybes visuomenei įsitraukti ir aktyviai dalyvauti sprendžiant visuomenei aktualius klausimus, per įtraukimą į bendras socialines, kūrybines ir kitas veiklas prisidėti prie socialinės atskirties mažinimo.

Efektyvus, skaidrus, įtraukus ir atskaitingas viešasis valdymas ir teisės viršenybė yra vienos iš esminių sąlygų, užtikrinančių ilgalaikę šalies ekonominę ir socialinę pažangą bei piliečių pasitikėjimą valstybe ir viešuoju sektoriumi.

Pagal bendras viešojo valdymo efektyvumo ir atskaitingumo, kovos su korupcija, teisės viršenybės ir reguliavimo kokybės, e. valdžios vartotojų rodiklių reikšmes Lietuva atsilieka nuo ES šalių vidurkio.

Nustatyta, kad esminė priežastis, trukdanti Lietuvai pagerinti reglamentavimo kokybę, – didelė administracinė ir (ar) kita reguliavimo našta verslui ir gyventojams, taip pat nepakankamai užtikrinamas politikos įgyvendinimo koordinavimas.

Lietuvos viešasis sektorius susiduria su nepakankamo viešojo valdymo efektyvumo, kokybės iššūkiais, stokojama į rezultatus orientuoto požiūrio ir sistemiško politikos vertinimo.

Siekiant didesnio viešojo valdymo procesų atvirumo ir visai visuomenei naudingų sprendimų priėmimo, plačiau įtraukti pilietines organizacijas, sudaryti sąlygas gyventojams aktyviai dalyvauti viešojo valdymo procesuose ir daryti įtaką priimamiems sprendimams, įgalinti juos tai daryti.

Inicijuoti ir vykdyti veiklas, susijusias su viešųjų finansų ir valstybės turto valdymu susijusių procesų atvėrimu visuomenei, visuomenės įtraukimu.

Sukurti ir įgyvendinti veiksmingą regioninės politikos sistemą – tobulinti regioninį planavimą ir organizacinę politikos įgyvendinimo struktūrą, kuri leistų suderinti visuomenės ir privačių investuotojų interesus ir sukurtų teisinės ir finansinės paskatas susikurti optimaliam infrastruktūros ir paslaugų tinklui, stiprinti regionų kompetencijas, parengti efektyvias analizės ir valdymo priemones, kurias leistų priimti įrodymais pagrįstus sprendimus.

Stiprinti visuomenės kritinį mąstymą ir atsparumą informacinėms atakoms, informuotumą apie pasirengimą krizėms, mobilizacijai, gynybai ir pilietiniam pasipriešinimui. Įgyvendinant uždavinį bus telkiami skirtingų šalies institucijų, žiniasklaidos, nevyriausybinių organizacijų pajėgumai sistemiskai šviečiant visuomenę apie propagandos keliamas grėsmes, stiprinami valstybės institucijų gebėjimai reaguoti į grėsmes, greitai persitvarkyti ir veikti

mobilizacijos sąlygomis, sutelkti gynybai reikalingus išteklius, užtikrinti gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų vykdymą ir piliečių būtiniausias reikmes. Visuomenė bus skatinama aktyviau įsitraukti į šiuos procesus.

Lietuvos Respublikos Strateginio valdymo įstatymo Nr. XIII-3096 3, 12, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 straipsnių, Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 26, 27, 28, 29, 29¹, 30 straipsnių, Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo Nr. XII-717 2, 4, 8, 9, 11 straipsnių, Biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 18, 19, 26 straipsnių, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2, 15, 16 straipsnių, Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 8¹ ir 11 straipsnių, Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 2, 7, 10, 11, 24² straipsnių, Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 2 ir 27 straipsnių ir Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 15 straipsnio pakeitimo projekto rengimą paskatino šios priežastys:

- Įgyvendinant 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ Lietuvos Respublikos Vyriausybės buvo patvirtinta įgyvendinimo priemonė Nr. 10.1.2-ESFA-K-917 priemonė „Visuomenės nepakantumo korupcijai didinimo ir dalyvavimo viešojo valdymo procesuose skatinimo iniciatyvos“. Sutinkamai su ESFA finansuojamo projekto NVO sektoriaus įsitraukimo į viešojo sektoriaus paslaugas pagal subsidiarumo principą 2019 m. atliktas asociacijos Nacionalinė vartotojų konfederacija tyrimas parodė, kad dėl NVO įsitraukimo į viešųjų paslaugų teikimą pagal subsidiarumo principą aktualumo, net 73 proc., t.y. beveik trys ketvirtadaliai, valdžios sektoriaus respondentų vertina kaip svarbų arba labai svarbų. Dėl NVO įsitraukimo į viešųjų paslaugų teikimą už vartotojų ekonominės perspektyvos palankią raidą kaip svarbią ir labai svarbią pasisako 64 proc. valstybės sektoriaus respondentų.
- Įgyvendinant Valstybės pažangos strategiją „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-1515 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“ LR Vyriausybė 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 patvirtintame 2021–2030 metų nacionaliniame pažangos plane (toliau – Planas) konstatuojama, kad

- Plane vienu iš strateginių tikslų nurodomas poreikis didinti gyventojų socialinę gerovę ir įtrauktį. Šiuo strateginiu tikslu taip pat siekiama stiprinti socialinį kapitalą – socialinius ryšius, tinklus, tarpusavio pasitikėjimą ir pasitikėjimą institucijomis, aktyvumą ir pilietinį dalyvavimą, kuris laikomas viena svarbiausių sąlygų kurti gyventojų socialinę ir ekonominę gerovę. Socialinis kapitalas Lietuvoje, remiantis tarptautiniais vertinimais, yra išskirtinai menkas. Pagal pasaulio konkurencingumo indekso socialinio kapitalo vertinimą Lietuva 2019 m. užėmė 89 vietą iš 141, o pagal „Legatum“ klestėjimo indeksą – 141 vietą iš 167 pasaulyje ir **paskutinę vietą Europoje**. Pažymėtina, kad per pastaruosius metus Lietuvos padėtis pagal šį indeksą tik blogėja.
- Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairėse, patvirtintose LR Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 495 (toliau – Gairės), numatytose tobulinimo kryptyse nurodyta: I viešųjų paslaugų teikimą aktyviau įtraukti ir/ar perduoti jų teikimą privataus sektoriaus subjektams, nevyriausybiniams organizacijoms, socialinio verslo partneriams ar vietos bendruomenėms. Gairėse viešųjų paslaugų subjektų nomenklatūra grupuojama pagal valstybės ir savivaldybių viešuosius sektorius kaip: valstybės kontroliuojamos akcinės ir uždarnosios akcinės bendrovės viešosios įstaigos, kurių savininkas ar dalininkas yra valstybė; valstybės įmonės, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina valstybės biudžetinės įstaigos; savivaldybių biudžetinės įstaigos; viešosios įstaigos, kurių savininkės ir dalininkės yra savivaldybės; savivaldybių įmonės; savivaldybių kontroliuojamos akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės.
- Valdžios sektoriaus reguliuojamos viešosios paslaugos sudaro esminę tokių paslaugų vartotojų ekonominės perspektyvos dalį. Todėl yra aktualu pagal subsidiarumo principą suteikti galimybę įtraukti vartotojus atstovaujančias viešojo intereso NVO į tokių paslaugų būtiniams kaštams priskirtinų vartotojų švietimo, mokymų ir informavimo paslaugų teikimą konkurenciniais pagrindais. Toks viešojo intereso NVO įsitraukimas taip pat pasitarnautų opios klientų aptarnavimo kultūros problemos sprendimo, piliečių pasitenkinimo paslaugomis matavimų/stebėsenos trūkumo šalinimo, viešųjų paslaugų teikimo standartų kūrimo (atsižvelgiant į vartotojų ekonominę perspektyvą) plėtotei. LR Vidaus reikalų ministerijos atlikti tyrimai rodo, kad Lietuvos Respublikos NVO nėra linkusios vienytis ir atstovauti savo interesams valdžios ir verslo sektoriuose. Viena iš to priežasčių – siauroms interesų grupėms atstovaujančių NVO panaudojimo atvejai, iššaukiantys riziką korupcinių ryšių susidarymui. Todėl viešojo intereso (atitinkamai akredituotų) NVO įgalinimas įsitraukti į viešųjų paslaugų teikimą pagal ES sutarties subsidiarumo nuostatą taptų

reikšmingu žingsniu didinant verslo konkurencingumą per orientaciją į vartotojų ekonominę perspektyvą.

- Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą, siūlomų teisės aktų projekto priėmimas leistų užpildyti trūkstantį visų pusių proaktyvių veiklų, skatinančių verslo ir valdžios sektorių bendradarbiavimą su viešojo intereso NVO, poreikį.

Projekto tikslas: viešojo intereso nevyriausybinų organizacijų, veikiančių pagal ES Sutarties skaidrumo principo normas, siekiančių ES vertybių įtvirtinimo visuomenėje ir konstruktyvaus bendradarbiavimo su valdžios sektoriumi įgyvendinant strateginius valstybės pažangos uždavinius, kūrimosi inicijavimas ir jų veiklų tęstinumo įgalinimas.

Projekto uždaviniai:

- 5) sutinkamai su Europos Sąjungos Sutarties skaidrumo principu inicijuoti viešojo intereso nevyriausybinų organizacijų įsitraukimą į viešosios politikos kūrimo ciklą;
- 6) sukurti priemones, leisiančias padidinti Lietuvos socialinio kapitalo pasaulinį reitingą pagal klestėjimo indekso rodiklį;
- 7) pagerinti sąlygas valdžios, verslo ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimui siekiant valdžios ir nevyriausybinių sektoriaus bei įmonių atsakomybės už jų poveikį aplinkai ir visuomenei;
- 8) skatinti ir palaikyti visuomenės nepakantumą korupcijai.

2. Projekto iniciatoriai ir rengėjai

Projekto iniciatoriais pagal 2014-2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ įgyvendinimo priemonės Nr. 10.1.2-ESFA-K-917 priemonės „Visuomenės nepakantumo korupcijai didinimo ir dalyvavimo viešojo valdymo procesuose skatinimo iniciatyvos“ nuostatas yra Europos socialinio fondo agentūra ir asociacija Nacionalinė vartotojų konfederacija, sudariusios 2018 m. lapkričio 5 d. sutartį Nr. 10.1.2-ESFA-K-917-03-0014 „Pasiūlymų dėl LR NVO įsitraukimo į viešąją politiką gerinimo LR centrinės valdžios sprendimų priėmėjams sukūrimas“ (toliau – Sutartis). Pagal Sutarties nuostatas Sutarties

Vykdytojas asociacija Nacionalinė vartotojų konfederacija 2019 m. birželio 12 d. su UAB „SENERGY group LT“ sudarė Paslaugų teikimo sutartį Nr. 2019/06-12 dėl Teisės aktų projektų paketo „Gerinti nevyriausybinių organizacijų galimybes dalyvauti viešojoje politikoje taikant ES sutarties skaidrumo principą“ parengimo (toliau – Projektai). Projektai buvo aptariamai ir tobulinami apvaliųjų stalų diskusijose su valdžios, verslo ir NVO sektorių atstovais.

Projekto atsakingas rengėjas – dr. Vyginas Sidzikauskas, kadenciją baigęs Valstybinės kainų ir energetikos reguliavimo komisijos pirmininko pavaduotojas, įvairių nevyriausybinių organizacijų forumų narys (tel. +370 677 35013; e-paštas: vodezao@gmail.com).

3.Kaip šiuo metu yra reguliuojami teisės akto projektuose aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu Lietuvos Respublikos įstatymuose viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų įsitraukimo į viešąją politiką pagal ES Sutarties skaidrumo principą paskatinimą reglamentuojančių teisinių nuostatų nėra. Pažymėtina, kad viešojo intereso sąvoka nevyriausybinių organizacijų kontekste taip pat nėra apibrėžiama.

Nagrinėjamam dalykui, projektų rengėjų nuomone, aktualios yra Lietuvos Respublikos Strateginio valdymo, Vyriausybės, Nevyriausybinių organizacijų plėtros, Biudžeto sandaros, Viešojo sektoriaus atskaitomybės, Viešųjų įstaigų, Teisėkūros pagrindų, Valstybės tarnybos ir Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymų nuostatos.

Lietuvos Respublikos Strateginio valdymo įstatymas siekia užtikrinti ilgalaikę ir darnią valstybės pažangą, veiksmingą valdžios sektoriaus finansų planavimą ir panaudojimą. Tačiau šis įstatymas nenumato viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų pasitelkimo keliamų uždavinių sprendimui. Šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalimi nustatyta, kad yra siektinas konsultavimasis su visuomene. Įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 8 punktu nustatyta, kad *<Siekiant užtikrinti visuomenės įtraukimą į strateginio ir (arba) programavimo lygmens planavimo dokumentų rengimą ir taip sudaryti sąlygas pagerinti planavimo dokumento kokybę bei atitiktį visuomenės poreikiams, strateginio ir (arba) programavimo lygmens planavimo dokumentus rengiantys strateginio valdymo sistemos dalyviai Strateginio valdymo metodikoje nustatyta tvarka konsultuojasi su visuomene, socialiniais ir ekonominiais partneriais.* > Nežiūrint į tai, kad įstatymas numato poreikį konsultuotis su visuomene tikslu užtikrinti rengiamų dokumentų atitiktį visuomenės poreikiams, visuomenę atstovaujančioms nevyriausybiniams organizacijoms

tokių dokumentų ekspertizei finansiniai ištekliai nėra numatyti. Tuo tarpu tokių pačių funkcijų vykdymui biudžetinėms ar viešosioms įstaigoms pagal įstatymo 3 str. 17 dalies 8 punktą yra numatomas finansavimas iš valstybės biudžeto. Įstatymo 12 str. 5 dalimi nustatyta, kad <5. Šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 8 punkte nurodytiems strateginio valdymo sistemos dalyviams už šio straipsnio 3 dalyje ir šio įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatytų funkcijų atlikimą skiriamas finansavimas iš valstybės biudžeto.> Pažymėtina, kad lygiagrečiai su valdžia veikiantys socialiniai ar verslo partneriai turi savo savarankiškus reikšmingus finansinius išteklius (pvz. Profsąjungos ar verslo asociacijos - per narių mokesčius), kai nevyriausybinės organizacijos tokiais reikšmingais ištekliais nedisponuoja. Ši aplinkybė riboja visuomenės galimybes įsigilinti į valdžios ar jos partnerių teikiamus dokumentų projektus, jie nagrinėjami (jei išvis nagrinėjami) formaliai, tik sudarant konsultavimosi regimybę.

Atsižvelgiant į tai, kad pats Strateginio valdymo įstatymas yra naujas Lietuvos teisinėje sistemoje, o kai kurios šio įstatymo nuostatos įsigalios tik ateityje, mūsų nuomone, čia esminiu dalyku skaitytinas nevyriausybinio sektoriaus paskatinimas ir jo gebėjimų formavimas įsitraukti į viešąją politiką kaip Vyriausybės partneriui. Todėl šalia viešųjų konsultacijų veiklų atlyginimo svarbia priemone skaidrumo užtikrinimui gali pasitarnauti (pvz. Danijos praktika) šešėlinių ataskaitų rengimas ir skelbimas. Įstatymo 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23 ir 24 straipsniuose yra numatytos viešosios priemonės, kurias rengia įvairūs valdžios sektoriaus subjektai. Įstatymo 15 straipsnio „Nacionalinio pažangos plano rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, pažangos stebėseną, pažangos vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą“ 7 dalimi nustatyta, kad <7. Nacionalinio pažangos plano tarpinius ir baigiamąjį vertinimą atlieka Vyriausybės strateginės analizės centras Nacionaliniame pažangos plane nustatyta tvarka. Tarpinių ir baigiamojo vertinimų rezultatai pristatomi Valstybės pažangos tarybai, suinteresuotosioms šalims ir visuomenei.> Čia visuomenė traktuojama kaip pasyvus stebėtojas. Todėl įstatyme apibrėžtų vertinimo priemonių „šešėlinių“ ataskaitų nuostatos taikymas galėtų reikšmingai prisidėti prie valdžios skaidrumo principo konkretaus pritaikymo pagal įstatymines priemones:

18 straipsnio „Vyriausybės programos ir Vyriausybės programos įgyvendinimo plano rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą“ 6 dalies <6. Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano įgyvendinimo stebėseną atlieka ir ataskaitų rengimą organizuoja Vyriausybės kanceliarija.>;

19 straipsnio „Nacionalinių darbotvarkių planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą“ 5 dalies <5. Nacionalinių darbotvarkių planų įgyvendinimo stebėseną ir pažangos vertinimus atlieka

nacionalinių darbotvarkių koordinatoriai šiuose planavimo dokumentuose ir (arba) atitinkamose nacionalinėse darbotvarkėse nustatyta tvarka. >;

20 straipsnio „Regionų plėtros planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą“ 2 dalies <2. *Regionų plėtros planai įgyvendinami, pažangos stebėseną ir vertinimas atliekami, ataskaitos rengiamos Regioninės plėtros įstatymo nustatyta tvarka.*>;

21 straipsnio „Savivaldybių strateginių plėtros planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą“ 3 dalies <3. *Savivaldybių strateginių plėtros planų įgyvendinimą, stebėseną ir ataskaitų rengimą organizuoja savivaldybių administracijų direktoriai.*>;

22 straipsnio „Savivaldybių bendrųjų planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą“ nuostata <Savivaldybių bendrieji planai rengiami, tvirtinami, įgyvendinami, jų įgyvendinimo stebėseną atliekama Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka.>

23 straipsnio „Strateginių veiklos planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, rezultatų vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektus rezultatus“ 3, 4 ir 5 dalių <3. *Strateginių veiklos planų įgyvendinimą koordinuoja ir įgyvendinimo stebėseną atlieka strateginio valdymo sistemos dalyviai, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, ir savivaldybių administracijos.*>, <4. *Strateginių veiklos planų, kuriuos rengia strateginio valdymo sistemos dalyviai, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, rezultatų vertinimą atlieka Vyriausybės kanceliarija kartu su Finansų ministerija.*> ir <5. *Už strateginių veiklos planų įgyvendinimą atsiskaito valstybės biudžeto asignavimų valdytojai ir savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojai Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nustatyta tvarka.* >

24 straipsnio „Veiksmų planų ir metinių veiklos planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, rezultatų vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektus rezultatus“ 3 dalies <3. *Veiksmų planus ir metinius veiklos planus įgyvendina, jų įgyvendinimo stebėseną, rezultatų vertinimą atlieka ir atsiskaito už pasiektus rezultatus strateginio valdymo sistemos dalyviai.* >.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 3 straipsniu „Vyriausybės veiklos teisiniai pagrindai“ <Vyriausybė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos

Respublikos tarptautinėmis sutartimis, įstatymais, Vyriausybės programa, kitais teisės aktais ir savo veiklą derina su Valstybės pažangos strategija. >, t.y. nustatyta, kad vyriausybė savo veiklą derina su Valstybės pažangos strategija. Ten pat, 4 straipsniu „Svarbiausieji Vyriausybės veiklos principai“ <Vyriausybė savo veiklą grindžia kolegialumo, demokratijos, teisėtumo ir viešumo principais>, t.y. nustatyta, kad vyriausybė savo veiklą grindžia viešumo principais, kurie yra kildinami iš skaidrumo principo.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatyme numatytos vyriausybės komitetų, vyriausybės komisijų ir ministro pirmininko sudaromų darbo grupių priemonės. Įstatymo 27 straipsnio „Vyriausybės komitetai ir Vyriausybės komisijos“ 5 dalimi nustatyta, kad <5. Vyriausybės komisijos gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Vyriausybės komisijas deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio. Sudarydama Vyriausybės komisijas, Vyriausybė nustato jų užduotis, personalinę sudėtį. Vyriausybė gali pavesti Ministrui Pirmininkui, ministrui, Vyriausybės kancleriui ar Vyriausybės įstaigos vadovui patvirtinti Vyriausybės komisijos personalinę sudėtį. Vyriausybės komisijų darbo organizavimo tvarką nustato Vyriausybės darbo reglamentas.>. Įstatymo 28 straipsnio 1 dalimi nustatyta, kad <1. Ministras Pirmininkas gali sudaryti darbo grupes jo pavestoms užduotims atlikti. Šios darbo grupės gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Ministro Pirmininko darbo grupes deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio.>. Šiose priemonėse, šalia valdžios sektoriaus atstovų, sudarytos galimybės dalyvauti asociacijų ir kitų asmenų atstovams. Taigi, nevyriausybinių sektoriaus dalis, veikianti kaip asociacijos, formaliai gali būti įtraukiamos į vyriausybės veiklą derinimo procesą. Tačiau tokia padėtis yra formali, nes asociacijomis gali būti ir stambaus verslo sektoriaus atstovai, turintys didelius finansinius išteklius ir lobistinius gebėjimus, iš esmės nustelbiantys nevyriausybinių sektoriaus atstovus. Be to, esama padėtis skatina valdžios sektoriaus selektyvumą nevyriausybinių asociacijų, neturinčių viešojo intereso išskyrimo priemonės, atžvilgiu, kas nepasitarnauja visuomenės konsolidavimui.

Ten pat, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymu yra nustatyta valdžios sektoriaus subjektų veiklą ataskaitų priemonė. Įstatymo 26 straipsnio 3 dalies 7 punktu nustatyta, kad ministras <7) Vyriausybės nustatyta tvarka teikia Vyriausybei ministerijos metinės veiklos

ataskaitas, Ministro Pirmininko reikalavimu atsiskaito už savo veiklą;>; įstatymo 29¹ „Vyriausybės įstaigos“ straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad <9. Vyriausybės nustatyta tvarka Vyriausybės įstaigos vadovas atsiskaito už įstaigos veiklą, Vyriausybės ar atsakingo už pavestą valdymo sritį ministro reikalavimu atsiskaito už savo veiklą.>. Įstatymo 30 straipsnio „Įstaigos prie ministerijos“ 4 dalyje nustatyta, kad <4. Įstaiga prie ministerijos veikia pagal Vyriausybės nustatyta tvarka parengtą ir atitinkamos valdymo srities ministro patvirtintą metinį veiklos planą.>. Valdžios ataskaitos visuomenės atžvilgiu dažnai tampa formaliomis ir netenkina valdžios sektoriaus veiklos skaidrumo principo. Tokiu pavyzdžiu paminėtini pastaruoju metu kylantys mobingo viešosiose įstaigose atvejai, atrodo, be aktyvaus nevyriausybinų organizacijų įsitraukimo į problemos sureguliojimą, išvis negali būti išspręsti. Tačiau šiuo metu nevyriausybinių organizacijų praktiškai neturi priemonių pagerinti valdžios sektoriaus subjektų veiklą efektivumą ir skaidrumą.

Lietuvos Respublikos Biudžeto sandaros įstatymo 1 straipsnio 1 dalimi nustatyta, kad <1. Įstatymo paskirtis – nustatyti valstybės biudžeto ir savivaldybės biudžeto turinį, šių biudžetų pajamų sudarymo ir asignavimų naudojimo teisinius pagrindus, taip pat skaidraus biudžetų rengimo, tvirtinimo, vykdymo, vertinimo ir kontrolės pagrindines nuostatas, procedūras, poveikį visam valdžios sektoriui, asignavimų valdytojų pareigas, teises ir atsakomybę.>. Tokiu būdu, valdžios sektoriaus partnerystės su nevyriausybinių organizacijų sektoriumi dalykas, kildinamas iš valstybės funkcijų atlikimo skaidrumo principo, apima ir biudžeto sandarą, nes įstatymo 14 straipsnio „Valstybės biudžeto asignavimai“ 1 dalimi nustatyti valstybės biudžeto asignavimai yra naudojami įstatymams įgyvendinti pagal 1 punktą kaip: <1) valstybės funkcijoms atlikti;>. Įstatymo 14¹ straipsnio „Valstybės veiklos sritys“ 2 dalyje <2. Atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodomi valstybės veiklos srityse siejami pagrindiniai Nacionaliniame pažangos plane nustatyti pažangos uždaviniai, jų vertinimo rodikliai, šių rodiklių artimiausio paskesnio laikotarpio faktinės reikšmės ir tvirtinamos atitinkamais biudžetiniais metais siektinos rodiklių reikšmės, kurių atitinkamoje valstybės veiklos srityje siekia ministerijos ir ministrų valdymo sričių įstaigos, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, jeigu tai neprieštarauja jų veiklą reglamentuojantiems įstatymams.> ir 17 straipsnio „Valstybės biudžeto projekto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projekto rengimo, valdžios sektoriaus balanso rodiklio formavimo pagrindinės nuostatos“ 2 dalyje <2. Trejų biudžetinių metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių projektas rengiamas remiantis Vyriausybės

programa, Lietuvos stabilumo programa, Valstybės pažangos strategija, Nacionalinių pažangos planų, nacionalinėmis plėtros programomis, kitais Seimo ir Vyriausybės patvirtintais planavimo dokumentais, šiuo Įstatymu, Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniu įstatymu, Fiskalinės drausmės įstatymu, šalies vidutinio laikotarpio ekonominės raidos scenarijumi, Europos Sąjungos finansinės paramos strateginiais dokumentais, asignavimų valdytojų strateginiais veiklos planais ir Vyriausybės patvirtintais valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų preliminariais pagrindiniais rodikliais, taip pat valstybės biudžeto asignavimų valdytojų pateiktomis programomis ir programų sąmatų projektais.>, t.y. nustatyta, kad biudžetų rodikliai rengiami remiantis Valstybės pažangos strategija ir Nacionalinės pažangos planu. Tačiau šio įstatymo nuostatos nenumato teisinio pagrindo valdžios ir nevyriausybinių sektorių bendradarbiavimui siekiant Valstybės pažangos strategijos ir Nacionalinio pažangos plano tikslų skaidrumo principo įgyvendinimui. Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 3 punktu nustatyta, kad <...Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų darbo užmokesčiui, ir turtui įsigyti...>. Tuo atveju, jei partnerystės pagrindais tenkinant skaidrumo principą Nacionalinio plano tikslų įgyvendinimo stebėsenai numatoma pasitelkti suinteresuotas viešojo intereso nevyriausybines organizacijas, siūloma inovacija - dalį valdžios subjekto asignavimų, skirtų darbo užmokesčiui, priskirti konkurencinei dedamajai, konkurenciniais pagrindais pagal Vyriausybės nustatytą tvarką išmokamai valdžios subjektui ir atitinkamoms nevyriausybiniams organizacijoms. Ta pati inovacija galėtų būti taikoma ir 26 straipsnio 4 dalies 2 punkto nuostatomis.

Lietuvos Respublikos Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 1 straipsnio 1 dalimi nustatyta, kad <1. Šis įstatymas nustato viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinio, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir metinės veiklos ataskaitos parengimo reikalavimus ir atsakomybę už jų parengimą, pateikimą ir paskelbimą.>, t.y. apibrėžiamas metinės veiklos ataskaitos instrumentas, kurio turinys nustatomas įstatymo 2 straipsnio 34¹ dalimi, kaip < 34¹. **Viešojo sektoriaus subjekto metinė veiklos ataskaita** (toliau – veiklos ataskaita) – viešojo sektoriaus subjekto nefinansinė ataskaita, kurioje pateikiama informacija apie metinius veiklos rezultatus, atsižvelgiant į veiklos tikslų pasiekimą.>. Siekiant aukščiau išdėstytų valdžios ir nevyriausybinių sektorių partnerystės įgyvendinant skaidrumo principo nuostatas, nurodyto įstatymo nuostatas būtina papildyti “šešėlinės” ataskaitos sąvokos apibrėžimu, bei nurodant tokių “šešėlinių” ataskaitų rengėjus.

Lietuvos Respublikos Viešųjų įstaigų įstatymo 1 straipsnio 3 dalimi nustatyta, kad <3. Šio Įstatymo nuostatos dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir veiklos ataskaitos parengimo, pateikimo ir paskelbimo viešosioms įstaigoms, kurios pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą priskiriamos prie viešojo sektoriaus subjektų, taikomos tiek, kiek Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas nenustato kitaip.>. Ten pat, 2 straipsnio 1 dalimi nustatyta, kad <1. Viešoji įstaiga – tai pagal šį ir kitus įstatymus įsteigtas pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – tenkinti viešuosius interesus vykdant švietimo, mokymo ir mokslinę, kultūrinę, sveikatos priežiūros, aplinkos apsaugos, sporto plėtojimo, socialinės ar teisinės pagalbos teikimo, taip pat kitokią visuomenei naudingą veiklą.>. Tokiu būdu, teisės aktais apibrėžtas subjektas, išimtinai teikiantis visuomenei naudingos veiklos paslaugas, neturi konkrečių teisinių sąsajų su tos pačios visuomenės viešojo intereso nevyriausybinėmis grupėmis, atstovaujančiomis visuomenę viešojo intereso dalyke. Siekiant aukščiau išdėstytų valdžios ir nevyriausybinių sektorių partnerystės įgyvendinant skaidrumo principo nuostatas, nurodyto įstatymo nuostatas būtina papildyti atitinkamos informacijos nevyriausybiniams organizacijoms prieinamumo sąlygas, “šešėlinės” ataskaitos sąvokos apibrėžimu, bei nurodant tokių “šešėlinių” ataskaitų rengėjus.

Lietuvos Respublikos Teisėkūros pagrindų įstatymo 7 straipsnis “Konsultavimasis su visuomene” nustato tokio konsultavimosi nuostatas kaip: <1. Konsultavimosi su visuomene tikslas – užtikrinti teisėkūros atvirumą, skaidrumą, sužinoti visuomenės nuomonę apie teisinio reguliavimo problemas ir jų sprendimo būdus, sudaryti visuomenei galimybę daryti įtaką teisės akto projekto turiniui, geriau įvertinti numatomo ir galiojančio teisinio reguliavimo teigiamas ir neigiamas pasekmes, jo įgyvendinimo sąnaudas, teikti pasiūlymus dėl Teisės aktų informacinėje sistemoje paskelbtų teisėkūros iniciatyvų ir teisės aktų projektų, taip pat dėl galiojančio teisinio reguliavimo, kurio poveikio ex post vertinimas atliekamas.>; <2. Su visuomene turi būti konsultuojamasi laiku ir dėl esminių klausimų (konsultavimosi efektyvumas), taip pat tiek, kiek yra būtina (konsultavimosi proporcingumas).>; <3. Konsultavimosi su visuomene būdus ir rezultatų įforminimo būdus pasirenka konsultavimąsi su visuomene inicijuojantys subjektai. Informacija apie konsultavimosi su visuomene rezultatus turi būti teikiama teisės aktų priimančiam subjektui ir skelbiama viešai Teisės aktų informacinėje sistemoje.>. Ten pat, 2 straipsnyje yra pateikiamas konsultavimosi su visuomene apibrėžimas kaip: <3. **Konsultavimasis su visuomene** – teisėkūros iniciatyvas pareiškiančių, teisės aktų projektus rengiančių, teisės aktus priimančių ir (ar) galiojančio teisinio reguliavimo poveikio ex post vertinimą atliekančių

subjektų veiksmų, apimantys teisėkūros iniciatyvų, teisės aktų projektų pateikimą visuomenei susipažinti, informavimą apie galiojančio teisinio reguliavimo poveikio ex post vertinimą, taip pat gautų asmenų pasiūlymų vertinimą ir šio vertinimo rezultatų paskelbimą. Apie konsultavimosi pradžią visuomenei yra paskelbiama. >. Atitinkamos teisėkūros valdžios sektorių subjektų veiklos yra užtikrinamos atitinkamu biudžetu, kuris yra visiškai neprieinamas suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms. Akivaizdu, kad nesant veiklų finansavimo, konsultavimosi priemonė visuomenėje nesulaukia platesnio atgarsio, netgi sutinkama priešišškai.

Įstatymo 11 straipsnio „Teisės akto projekto rengimo ar teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo pirkimas“ nuostatos nenumato jokios prieigos suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms. Įstatymo 24² straipsnio „Galiojančio teisinio reguliavimo poveikio ex post vertinimo tvarka“ nuostatos nenumato galimybių suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms parengti ir pateikti visuomenei savo perspektyvos „šešėlines“ ataskaitas. Siekiant aukščiau išdėstytų valdžios ir nevyriausybinių sektorių partnerystės įgyvendinant skaidrumo principo nuostatas, nurodyto įstatymo nuostatas būtina papildyti atitinkamos informacijos nevyriausybinėms organizacijoms prieinamumo sąlygas, „šešėlinės“ ataskaitos sąvokos apibrėžimu, bei nurodant tokių „šešėlinių“ ataskaitų rengėjus.

Lietuvos Respublikos Valstybės tarnybos įstatymo 1 straipsnio „Įstatymo paskirtis“ nuostatos rodo, kad jis <...nustato ... valstybės tarnybos valdymo teisinius pagrindus.>. Ten pat, 2 straipsnio 5 dalyje, apibrėžiančioje „Piktnaudžiavimo tarnyba“ sąvoką, nėra skaidrumo ir subsidiarumo principų normų laikymosi bemndradarbiaujant su viešojo intereso nevyriausybinėmis organizacijomis apibrėžties. Tas pat liečia 27 straipsnio „Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimas“ 5 dalies nuostatas, kuriose nėra viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų įtraukimo į valstybės tarnautojų vertinimą nuostatos.

Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 15 straipsnis „Komisijos nario atlygio dydžio ir jų nustatymas“ reglamentuoja komisijos narių darbo atlyginimo nuostatas. Tačiau jos nedetalizuoja viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovų atitinkamo darbo atlyginimo.

4.Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos, kokie bus teigiami rezultatai

ESFA ir NVK įgyvendintu projektu išnagrinėjus ES šalių gerą patirtį, buvo nustatyta, kad nevyriausybinių organizacijų įsitraukimui į viešąją politiką pagal ES sutarties skaidrumo principą Lietuvoje aktualiausia paskatinančia priemone galėtų būti atlygintinas suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų rengiamos ir skelbiamos valdžios sektoriaus veiklos ataskaitų „šešėlinės“ redakcijos. Tokios „šešėlinės“ ataskaitos būtų rengiamos ir pripažįstamos atlygintinamomis pagal Vyriausybės nustatytą tvarką. Tokia priemonė, iš vienos pusės paskatintų nevyriausybinių sektoriaus ekspertinius gebėjimus vadovautis įrodymais ir tokius įrodymus pristatyti visuomenei ir, iš kitos pusės, taptų šaltiniu gauti/suformuluoti visuomenės idėjas aktualias valdžios sektoriui, pačio sektoriaus efektyvumo ir skaidrumo pagerinimui.

Dėl Strateginio valdymo įstatymo projekto siūloma:

- Pakeisti 3 straipsnį, nustatantį įstatymo pagrindines sąvokas, jo 17 dalį „Strateginio valdymo sistemos dalyvis“ papildant punktu 13 tokia redakcija: <13) viešojo intereso nevyriausybinių organizacija>. Pasiūlymo priėmimas paskatins piliečius burtis į viešojo intereso nevyriausybines organizacijas, kurių pagrindiniu uždaviniu bus įsitraukimas į valstybės viešąją politiką per strateginio valdymo sistemą tikslu padidinti jos efektyvumą ir skaidrumą.
- Pakeisti 12 straipsnio, nustatančio Strateginio valdymo sistemos valdysenos teisinį reglamentavimą, 5 dalį išdėstant tokia redakcija: <5. Šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 8 punkte nurodytiems strateginio valdymo sistemos dalyviams už šio straipsnio 3 dalyje ir šio įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatytų funkcijų atlikimą, o šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 13 punkte nurodytiems strateginio valdymo sistemos dalyviams už šio įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatytą projektų rezultatų stebėseną bei šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatą Vyriausybės nustatyta tvarka, skiriamas finansavimas iš valstybės biudžeto>
- Pakeisti 15 straipsnio, nustatančio Nacionalinio pažangos plano rengimą, tvirtinimą, įgyvendinimą, pažangos stebėseną, pažangos vertinimą ir atsiskaitymą už pasiektą pažangą, 1 dalies 3 punktą, nustatant viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų įsitraukimo nuostatą, jį išdėstant tokia redakcija: <3) Nacionalinio pažangos plano rengimą koordinuoja Vyriausybė, rengia Vyriausybės įgaliota institucija, dalyvaujant strateginio valdymo sistemos dalyviams, nurodytiems šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 3, 10, ~~ir 11~~ ir 13 punktuose, ir konsultuojantis su suinteresuotosiomis šalimis, Seimo komitetais ir komisijomis. >

- Papildyti 15 straipsnį 8 dalimi: <8. Šio straipsnio 7 dalyje nurodytiems tarpinių ir baigiamųjų vertinimų rezultatams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos gali parengti ir viešai pristatyti „šešėlines“ ataskaitas.>
- Papildyti 18 straipsnį 7 dalimi: <7. Šio straipsnio 6 dalyje nustatytas stebėsenos „šešėlines“ ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.>
- Papildyti 19 straipsnį 5¹ dalimi: <5¹. Šio straipsnio 5 dalyje nustatytas stebėsenos ir pažangos vertinimo „šešėlines“ ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.>
- Papildyti 20 straipsnį 3 dalimi: <3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytų priemonių „šešėlines“ ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.>
- Papildyti 21 straipsnį 4 dalimi: <4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytų priemonių „šešėlines“ ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.>
- Pakeisti 22 straipsnį, jį išdėstant tokia redakcija: <Savivaldybių bendrieji planai rengiami, tvirtinami, įgyvendinami, jų įgyvendinimo stebėseną atliekama Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka. Šiame straipsnyje nurodytų priemonių „šešėlines“ ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.>
- Papildyti 23 straipsnį 6 dalimi: <6. Šio straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse nurodytų priemonių „šešėlines“ ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.>
- Papildyti 24 straipsnį 4 dalimi: <4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytų priemonių „šešėlines“ ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.>

Dėl Vyriausybės įstatymo projekto siūloma:

- Papildyti 26 straipsnio 3 dalį 7¹ punktu: <7¹. Vyriausybės nustatyta tvarka įgalina suinteresuotas viešojo intereso nevyriausybinės organizacijas atlikti ir viešai pateikti šio straipsnio 3 dalies 7 punkte nurodytų ataskaitų „šešėlinė“ redakcijas.>.
- Pakeisti 27 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija: <5. Vyriausybės komisijos gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, **suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovų**, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Vyriausybės komisijas deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio. **Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai deleguojami nevyriausybinių organizacijų įstatuose nustatyta tvarka.** Sudarydama Vyriausybės komisijas, Vyriausybė nustato jų užduotis, personalinę sudėtį. Vyriausybė gali pavesti Ministrui Pirmininkui, ministrui, Vyriausybės kancleriui ar Vyriausybės įstaigos vadovui patvirtinti Vyriausybės komisijos personalinę sudėtį. Vyriausybės komisijų darbo organizavimo tvarką nustato Vyriausybės darbo reglamentas.>.
- Pakeisti 28 straipsnio 1 dalį, ją išdėstant tokia redakcija: <1. Ministras Pirmininkas gali sudaryti darbo grupes jo pavestoms užduotims atlikti. Šios darbo grupės gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, **suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovų**, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Ministro Pirmininko darbo grupes deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio. **Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai deleguojami nevyriausybinių organizacijų įstatuose nustatyta tvarka.** >.
- Papildyti 29 straipsnį 10¹ dalimi: <10¹. Šio straipsnio 10 dalyje nurodytiems dokumentams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti „šešėlines“ ataskaitas.>.
- Papildyti 29¹ straipsnį 10 dalimi: <10. Šio straipsnio 9 dalyje nurodytiems Vyriausybės įstaigos vadovo atsiskaitymams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti „šešėlines“ ataskaitas.>.

- Papildyti 30 straipsnį 7 dalimi: <7. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytam metinės veiklos planui suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti „šešėlines“ ataskaitas.>.

Dėl Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo projekto siūloma:

- Pakeisti 2 straipsnio 6 dalį, ją išdėstant tokia redakcija: <6. ~~Viešosios naudos~~ **Viešojo intereso nevyriausybinių organizacija** – nevyriausybinių organizacija, kurios veikla teikia naudą ne tik jos dalyviams, bet ir visuomenei kuri savo veikloje įgyvendina viešosios politikos nuostatas pagal Europos Sąjungos Sutarties skaidrumo ir (ar) subsidarumo principus, ir turi pagal Lietuvos Respublikos Prezidento įstatymo 9 straipsnio 1 dalies nuostatas suteiktą akreditaciją.>.
- Pakeisti 4 straipsnio 4 dalies 2 punktą, jį išdėstant tokia redakcija: <2) nustato ~~viešosios naudos~~ **viešojo intereso** ir grupinės naudos nevyriausybinių organizacijų finansavimo iš savivaldybės biudžeto kriterijus ir tvarką;>.
- Pakeisti 8 straipsnį, jį išdėstant tokia redakcija: <8 **straipsnis. Viešosios naudos Viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų finansavimas.** Asignavimų valdytojai, skirstydami nevyriausybinių organizacijų veiklos finansavimo lėšas, gali numatyti, kad ~~viešosios naudos~~ **viešojo intereso** nevyriausybinių organizacijoms teikiamas prioritetas. Nevyriausybinių organizacijos pripažįstamos ~~viešosios naudos~~ **viešojo intereso** nevyriausybinių organizacijomis Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pagal šio įstatymo 2 straipsnio 6 dalies nuostatas.>.
- Pakeisti 9 straipsnio 4 dalį, ją išdėstant tokia redakcija: <4. Sprendimus dėl Fondo strateginių programų kryptių ir lėšų tam tikroms Fondo veiklos kryptims skyrimo Fondo nuostatuose nustatyta tvarka priima Fondo taryba. Fondo tarybą sudaro septyni nariai: trys nevyriausybinių organizacijų atstovai, trys valstybės institucijų ir įstaigų atstovai ir vienas nevyriausybinių organizacijų srities mokslininkas. Fondo tarybos nariu gali būti skiriamas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nustatytus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus atitinkantis asmuo. Fondo tarybos institucinę ir personalinę sudėtį ~~socialinės apsaugos ir darbo ministro~~ **Lietuvos Respublikos Prezidento** teikimu trejiems metams tvirtina Vyriausybė. ~~Personalinę Fondo tarybos sudėtį tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.~~ Fondo tarybos sudarymo tvarka, Fondo tarybos narių kompetencijos reikalavimai

nustatomi Fondo nuostatuose. Fondo tarybos narių, kurie nėra valstybės institucijų ir įstaigų atstovai, darbas apmokamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nustatyta tvarka.>

- Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį, ją išdėstant tokia redakcija: *<2. Nevyriausybinių organizacijos savo interneto svetainėse skelbia informaciją apie įgyvendinamus ir įgyvendintus projektus, nurodo jų finansavimo šaltinius. Ten pat skelbia pagal šio įstatymo 3 skyriaus finansavimo nuostatas įgyvendintų projektų išsamias ataskaitas>.*

Dėl Biudžeto sandaros įstatymo projekto siūloma:

- Pakeisti 18 straipsnio 2 dalies 3 punktą, jį išdėstant tokia redakcija: *<3) bendra valstybės biudžeto asignavimų suma, jų paskirstymas pagal valstybės veiklos sritis ir asignavimų valdytojus programoms įgyvendinti. Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų darbo užmokesčiui, kuriame išskiriama konkurencinė skaidrumo dedamoji Vyriausybės nustatyta tvarka priskirtina suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybiniams organizacijoms, ir turtui įsigyti. Žvalgybos institucijoms ir valstybinėms aukštosioms mokykloms asignavimai išlaidoms skiriami neišskiriant iš jų darbo užmokesčio; >.*
- Pakeisti 19 straipsnio 1 dalies 4 punktą, jį išdėstant tokia redakcija: *<4) informaciją apie asignavimų valdytojų pasiektus ir planuojamus pasiekti veiklos rezultatus, viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų įsitraukimą šių rezultatų siekimui; >.*
- Pakeisti 26 straipsnio 4 dalies 2 punktą, jį išdėstant tokia redakcija: *<2) bendra asignavimų suma ir jų paskirstymas biudžetinėms įstaigoms ar savivaldybių administracijos padaliniais programoms vykdyti. Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, kuriame išskiriama konkurencinė skaidrumo dedamoji Vyriausybės nustatyta tvarka priskirtina suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybiniams organizacijoms, ir turtui įsigyti; >.*

Dėl Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo projekto siūloma:

- Papildyti 2 straipsnį 34² dalimi: *<34². Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos „šešėlinė“ ataskaita yra šio straipsnio 34¹ dalyje nurodytos veiklos ataskaitos išvestinė redakcija. Vyriausybės nustatyta tvarka rengiama suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų.>.*

- Papildyti 15 straipsnį 4 dalimi: <4. Šio įstatymo 2 straipsnio 34² dalyje nurodytos "šešėlinės" ataskaitos priskirtinos žemesniojo lygio ataskaitų rinkiniui.>.
- Papildyti 16 straipsnį 3 dalimi: <3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytos veiklos "šešėlinės" ataskaitos Vyriausybės nustatyta tvarka yra rengiamos suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinų organizacijų.>.

Dėl Viešųjų įstaigų įstatymo projekto siūloma:

- Papildyti 8¹ straipsnio 7 dalį 4 punktu: <4) teikiama pagal viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos prašymą Vyriausybės nustatyta tvarka.>
- Papildyti 11 straipsnį 9 dalimi: <9. Šio straipsnio 8 dalyje nurodytos veiklos "šešėlinės" ataskaitos Vyriausybės nustatyta tvarka rengiamos suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų.>.

Dėl Teisėkūros pagrindų įstatymo projekto siūloma:

- Papildyti 2 straipsnį 3¹ dalimi: <3¹. **Konsultavimosi su visuomene biudžetas** - Vyriausybės nustatyta tvarka skiriamos lėšos suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybiniams organizacijoms teisės aktų projektų, teiktinų visuomenės susipažinimui, vertinimo veiklų apmokėjimui.>.
- Papildyti 7 straipsnį 4 dalimi: <4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto tikslo pasiekimui konsultavimąsi su visuomene inicijuojantys subjektai skelbia konsultavimosi su visuomene biudžetą.>.
- Papildyti 10 straipsnį 9 dalimi: <9. Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai gali prisidėti prie šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teisės aktų projektų rengimo. Jų darbas apmokamas Vyriausybės nustatyta tvarka.>.
- Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį, ją išdėstant tokia redakcija: <2. Teisės aktų informacinėje sistemoje ir teisės akto projektą rengiančio subjekto interneto svetainėje turi būti paskelbta informacija apie teisės akto projekto rengimo, teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo pirkimą, teisės akto projektą parengusius ar tyrimą atlikusius subjektus, taip pat teisės akto projekto rengimo ir (ar) tyrimo rezultatai ir kaina, **kurioje išskiriama fiksuota**

kainos dalis, skiriama suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybiniams organizacijoms už pasiūlymus Vyriausybės nustatyta tvarka.>.

- Papildyti 24² straipsnį 4 dalimi: <4. Suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos Vyriausybės nustatyta tvarka gali atlikti ir paskelbti šio straipsnio 3 dalyje nurodytos ataskaitos „šešėlinės“ ataskaitas.>.

Dėl Valstybės tarnybos įstatymo projekto siūloma:

- Pakeisti 2 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija: <5. **Piktnaudžiavimas tarnyba** – valstybės tarnautojo veika (veikimas ar neveikimas), kai tarnybinė padėtis naudojama ne tarnybos interesais arba ne pagal įstatymus ar kitus teisės aktus, arba savanaudiškais tikslais (neteisėtai pasisavinamas ar kitiems perleidžiamas svetimas turtas, lėšos ir t. t.) ar dėl kitokių asmeninių paskatų, taip pat valstybės tarnautojo veiksmai, kuriais viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama, **nesilaikoma skaidrumo ir (ar) subsidiarumo principų santykiuose su viešojo intereso nevyriausybiniomis organizacijomis.**>.
- Pakeisti 27 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija: <5. Įstaigos vadovo tarnybinę veiklą vertina ši valstybės tarnautoją į pareigas priimančias asmuo, o kai įstaigos vadovą į pareigas priima kolegiali institucija, – šios institucijos vadovas. Karjeros valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą ir pakaitinio valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą vertina jų tiesioginis vadovas. Valstybės tarnautojas turi teisę kviešti biudžetinės įstaigos darbuotojų atstovavimą įgyvendinančių subjektų atstovą **bei suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovus** dalyvauti tiesioginio vadovo atliekamame jo vertinime.>.
- Papildyti 27 straipsnio 11 dalį 5 punktu: <5) suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų argumentuotu prašymu.>.
- Papildyti 27 straipsnį 15¹ dalimi: <15¹. Jeigu suinteresuota viešojo intereso nevyriausybinių organizacija Vyriausybės nustatyta tvarka yra atlikusi ir paskelbusi valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos veiklos „šešėlinę“ ataskaitą, jos atstovai gali stebėtojų teisėmis dalyvauti tokių institucijos ar įstaigos vertinimo komisijos darbe.>.

Dėl Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo projekto siūloma:

- Papildyti 15 straipsnį 5 dalimi: <5. Viešojo intereso nevyriausybinų organizacijų šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka deleguojamiems komisijos nariams atlygio dydžiai ir jo mokėjimo tvarka nustatomi pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalyse išdėstytas nuostatas nustatytų komisijos narių atlygio už darbą komisijoje dydžių vidurkį.>.

5.Galimos neigiamos pasekmės, kokių priemonių imtis to išvengimui

Priėmus Įstatymų projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6.Kokia įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimti įstatymai neturės neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7.Kaip atsilieps verslo plėtrai?

Numatomas teisinis reguliavimas,

8.Inkorporavimas į teisinę sistemą: kokius teisės aktus priimti, kokius pakeisti ar pripažinti netekusiais galios?

Priėmus teikiamus Įstatymų projektus, nereikės priimti ar keisti kitų įstatymų.

9.Atitiktis kalbos, teisėkūros, terminų banko reikalavimams

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos įstatymo, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Įstatymų projektuose įtvirtinamos naujos sąvokos ir jas įvardijantys terminai pateikti derinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Atitiktis žmogaus teisių ir ES dokumentams

Įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos ir Europos Sąjungos teisės nuostatas.

11.Ar reikia įgyvendinamųjų teisės aktų? Kas ir kada priims?

Projekte numatyta, kad įgyvendinamieji teisės aktai - Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos bei Respublikos Prezidento tarnybos - bus parengiami priėmus įstatymų projektus, suteikiant iki 6 mėnesių parengiamąjį laikotarpį nuo įstatymo paskelbimo.

Šis punktas detaliau turės būti užpildytas:

- a) gavus Lietuvos Respublikos Prezidento tarnybos, Lietuvos Respublikos Seimo Ateities komiteto, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos, Finansų ministerijos, Teisingumo ministerijos, Socialinių reikalų ir darbo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Konkurencijos tarybos, Lietuvos savivaldybių asociacijos išvadas;
- b) Nacionalinei vartotojų konfederacijai su Lietuvos nacionaline vartotojų federacija pravedus apvaliųjų stalų diskusijas įstatymų projektų klausimais;
- c) Nacionalinei vartotojų konfederacijai pravedus respublikinę konferenciją įstatymų projektų klausimais.

12.Kiek reikės biudžeto lėšų įgyvendinimui? Ar bus galima sutaupyti biudžeta?

Įstatymų projektų įgyvendinimas papildomų lėšų nepareikalaus.

13.Gauti specialistų vertinimai ir išvados

Šis punktas turės būti užpildytas:

- a) gavus Lietuvos Respublikos Prezidento tarnybos, Lietuvos Respublikos Seimo Ateities komiteto, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos, Finansų ministerijos, Teisingumo ministerijos, Socialinių reikalų ir darbo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Konkurencijos tarybos, Lietuvos savivaldybių asociacijos išvadas;
- b) Nacionalinei vartotojų konfederacijai su Lietuvos nacionaline vartotojų federacija pravedus apvaliųjų stalų diskusijas įstatymų projektų klausimais;
- c) Nacionalinei vartotojų konfederacijai pravedus respublikinę konferenciją įstatymų projektų klausimais.

14.Reikšminiai žodžiai

Reikšminiai Įstatymų projektų žodžiai:

Viešasis interesas; nevyriausybinių organizacijų; įstaigos ar institucijos veiklos ataskaitos; skaidrumo principas; konsultavimosi su visuomene biudžetas; teisės akto projekto rengimo ir (ar) tyrimo kaina;

4.2. ĮSTATYMINIO LYGMENS TEISĖS AKTŲ PROJEKTAI

Projektas 1

LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINIO VALDYMO ĮSTATYMO NR. XIII-3096 3, 12, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnį, jo 17 dalį papildant 13 punktu:

“13) viešojo intereso nevyriausybinių organizacija.”

2 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį, jo 5 dalį išdėstant tokia redakcija:

“5. Šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 8 punkte nurodytiems strateginio valdymo sistemos dalyviams už šio straipsnio 3 dalyje ir šio įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatytų funkcijų atlikimą, o šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 13 punkte nurodytiems strateginio valdymo sistemos dalyviams už šio įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatytą projektų rezultatų stebėseną bei šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatą Vyriausybės nustatyta tvarka, skiriamas finansavimas iš valstybės biudžeto.”

3 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

7. Pakeisti 15 straipsnio 1 dalies 3 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“3) Nacionalinio pažangos plano rengimą koordinuoja Vyriausybė, rengia Vyriausybės įgaliota institucija, dalyvaujant strateginio valdymo sistemos dalyviams, nurodytiems šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 3, 10, 11 ir 13 punktuose, ir konsultuojantis su suinteresuotosiomis šalimis, Seimo komitetais ir komisijomis.”

8. Papildyti 15 straipsnį 8 dalimi:

“8. Šio straipsnio 7 dalyje nurodytiems tarpinių ir baigiamųjų vertinimų rezultatams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos gali parengti ir viešai pristatyti “šešėlines” ataskaitas.”

4 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Papildyti 18 straipsnį 7 dalimi:

“7. Šio straipsnio 6 dalyje nustatytas stebėsenos “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

5 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Papildyti 19 straipsnį 5¹ dalimi:

“5¹. Šio straipsnio 5 dalyje nustatytas stebėsenos ir pažangos vertinimo “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

6 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Papildyti 20 straipsnį 3 dalimi:

“3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

7 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Papildyti 21 straipsnį 4 dalimi:

“4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

8 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnį, jį išdėstant tokia redakcija:

“Savivaldybių bendrieji planai rengiami, tvirtinami, įgyvendinami, jų įgyvendinimo stebėseną atliekama Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka. Šiame straipsnyje nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

9 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Papildyti 23 straipsnį 6 dalimi:

“6. Šio straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

10 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Papildyti 24 straipsnį 4 dalimi:

“4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

11 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ir 10 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS STRATEGINIO VALDYMO ĮSTATYMO NR. XIII-3096
3, 12, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. 3 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 3 straipsnį, jo 17 dalį papildant 13 punktu:

“13) viešojo intereso nevyriausybinių organizacija.”

2 straipsnis. 12 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 12 straipsnį, jo 5 dalį išdėstant tokia redakcija:

“5. Šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 8 punkte nurodytiems strateginio valdymo sistemos dalyviams už šio straipsnio 3 dalyje ir šio įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatytų funkcijų atlikimą, o šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 13 punkte nurodytiems strateginio valdymo sistemos dalyviams už šio įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatytą projektų rezultatų stebėseną bei šio įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatą Vyriausybės nustatyta tvarka, skiriamas finansavimas iš valstybės biudžeto.”

3 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

9. Pakeisti 15 straipsnio 1 dalies 3 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“3) Nacionalinio pažangos plano rengimą koordinuoja Vyriausybė, rengia Vyriausybės įgaliota institucija, dalyvaujant strateginio valdymo sistemos dalyviams, nurodytiems šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 3, 10, ~~ir 11~~, ir 13 punktuose, ir konsultuojantis su suinteresuotosiomis šalimis, Seimo komitetams ir komisijoms.”

10. Papildyti 15 straipsnį 8 dalimi:

“8. Šio straipsnio 7 dalyje nurodytiems tarpinių ir baigiamųjų vertinimų rezultatams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos Vyriausybės nustatyta tvarka gali parengti ir viešai pristatyti “šešėlines” ataskaitas.”

4 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Papildyti 18 straipsnį 7 dalimi:

“7. Šio straipsnio 6 dalyje nustatytas stebėsenos “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

5 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Papildyti 19 straipsnį 5¹ dalimi:

“5¹. Šio straipsnio 5 dalyje nustatytas stebėsenos ir pažangos vertinimo “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

6 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Papildyti 20 straipsnį 3 dalimi:

“3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

7 straipsnis. 21 straipsnio pakeitimas

Papildyti 21 straipsnį 4 dalimi:

“4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

8 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnį, jį išdėstant tokia redakcija:

“Savivaldybių bendrieji planai rengiami, tvirtinami, įgyvendinami, jų įgyvendinimo stebėseną atliekama Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka. Šiame straipsnyje nurodytų priemonių “šešėlines” ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinės organizacijos.”

9 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Papildyti 23 straipsnį 6 dalimi:

"6. Šio straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse nurodytų priemonių "šešėlines" ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos."

10 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

Papildyti 24 straipsnį 4 dalimi:

"4. Šio straipsnio 3 dalyje nurodytų priemonių "šešėlines" ataskaitas Vyriausybės nustatyta tvarka rengia suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos."

11 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 ir 10 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO NR. I-464
26, 27, 28, 29, 29¹, 30 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Papildyti 26 straipsnio 3 dalį 7¹ punktu:

“7¹. Vyriausybės nustatyta tvarka įgalina suinteresuotas viešojo intereso nevyriausybines organizacijas atlikti ir viešai pateikti šio straipsnio 3 dalies 7 punkte nurodytą ataskaitų “šešėlines” redakcijas.”

2 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“5. Vyriausybės komisijos gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovų, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Vyriausybės komisijas deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio. Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai deleguojami nevyriausybinių organizacijų įstatuose nustatyta tvarka. Sudarydama Vyriausybės komisijas, Vyriausybė nustato jų užduotis, personalinę sudėtį. Vyriausybė gali pavesti Ministrui Pirmininkui, ministrui, Vyriausybės kancleriui ar Vyriausybės įstaigos vadovui patvirtinti Vyriausybės komisijos personalinę sudėtį. Vyriausybės komisijų darbo organizavimo tvarką nustato Vyriausybės darbo reglamentas.”

3 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 1 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“1. Ministras Pirmininkas gali sudaryti darbo grupes jo pavestoms užduotims atlikti. Šios darbo grupės gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovų, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Ministro Pirmininko darbo grupes deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio. Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai deleguojami nevyriausybinių organizacijų įstatuose nustatyta tvarka. “

4 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Papildyti 29 straipsnį 10¹ dalimi:

"10¹. Šio straipsnio 10 dalyje nurodytiems dokumentams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti "šešėlines" ataskaitas."

5 straipsnis. 29¹ straipsnio pakeitimas

Papildyti 29¹ straipsnį 10 dalimi:

"10. Šio straipsnio 9 dalyje nurodytiems Vyriausybės įstaigos vadovo atsiskaitymams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti "šešėlines" ataskaitas."

6 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

Papildyti 30 straipsnį 7 dalimi:

"7. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytam metinės veiklos planui suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti "šešėlines" ataskaitas."

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1, 4, 5, 6 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO NR. I-464
26, 27, 28, 29, 29¹, 30 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Papildyti 26 straipsnio 3 dalį 7¹ punktu:

“7¹. Vyriausybės nustatyta tvarka įgalina suinteresuotas viešojo intereso nevyriausybinės organizacijas atlikti ir viešai pateikti šio straipsnio 3 dalies 7 punkte nurodytų ataskaitų “šešėlines” redakcijas.”

2 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 27 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“5. Vyriausybės komisijos gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, **suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovų**, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Vyriausybės komisijas deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio. **Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai deleguojami nevyriausybinių organizacijų įstatuose nustatyta tvarka.** Sudarydama Vyriausybės komisijas, Vyriausybė nustato jų užduotis, personalinę sudėtį. Vyriausybė gali pavesti Ministrui Pirmininkui, ministrui, Vyriausybės kancleriui ar Vyriausybės įstaigos vadovui patvirtinti Vyriausybės komisijos personalinę sudėtį. Vyriausybės komisijų darbo organizavimo tvarką nustato Vyriausybės darbo reglamentas.”

3 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnio 1 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“1. Ministras Pirmininkas gali sudaryti darbo grupes jo pavestoms užduotims atlikti. Šios darbo grupės gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, **suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovų**, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Ministro Pirmininko darbo grupes deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio. **Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai deleguojami nevyriausybinių organizacijų įstatuose nustatyta tvarka.** “

4 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Papildyti 29 straipsnį 10¹ dalimi:

“10¹. Šio straipsnio 10 dalyje nurodytiems dokumentams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti “šešėlines” ataskaitas.”

5 straipsnis. 29¹ straipsnio pakeitimas

Papildyti 29¹ straipsnį 10 dalimi:

“10. Šio straipsnio 9 dalyje nurodytiems Vyriausybės įstaigos vadovo atsiskaitymams suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti “šešėlines” ataskaitas.”

6 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

Papildyti 30 straipsnį 7 dalimi:

“7. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytam metinės veiklos planui suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka parengti ir paskelbti “šešėlines” ataskaitas.”

7 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1, 4, 5, 6 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS
ĮSTATYMO NR. XII-717****2, 4, 8, 9, 11 STRAIPSNIŲ****PAKEITIMO ĮSTATYMAS****1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 2 straipsnio 6 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“6. **Viešojo intereso nevyriausybinių organizacija** – nevyriausybinių organizacija, kuri savo veikloje įgyvendina viešosios politikos nuostatas pagal Europos Sąjungos Sutarties skaidrumo ir (ar) subsidiarumo principus, ir turi pagal Lietuvos Respublikos Prezidento įstatymo 9 straipsnio 1 dalies nuostatas suteiktą akreditaciją.”

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 4 dalies 2 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“2) nustato viešojo intereso ir grupinės naudos nevyriausybinių organizacijų finansavimo iš savivaldybės biudžeto kriterijus ir tvarką;”

3 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnį, jį išdėstant tokia redakcija:

“8 straipsnis. Viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų finansavimas.

Asignavimų valdytojai, skirstydami nevyriausybinių organizacijų veiklos finansavimo lėšas, gali numatyti, kad viešojo intereso nevyriausybinių organizacijoms teikiamas prioritetas. Nevyriausybinių organizacijos pripažįstamos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijomis pagal šio įstatymo 2 straipsnio 6 dalies nuostatas.”

4 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 4 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“4. Sprendimus dėl Fondo strateginių programų kryptių ir lėšų tam tikroms Fondo veiklos kryptims skyrimo Fondo nuostatuose nustatyta tvarka priima Fondo taryba. Fondo tarybą sudaro septyni nariai: trys nevyriausybinių organizacijų atstovai, trys valstybės institucijų ir įstaigų atstovai ir vienas nevyriausybinių organizacijų srities mokslininkas. Fondo tarybos nariu gali būti skiriamas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nustatytus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus atitinkantis asmuo. Fondo tarybos institucinę ir personalinę sudėtį Lietuvos Respublikos Prezidento teikimu trejiems metams tvirtina Vyriausybė. Fondo tarybos sudarymo tvarka, Fondo tarybos narių kompetencijos reikalavimai nustatomi Fondo nuostatuose. Fondo tarybos narių, kurie nėra valstybės institucijų ir įstaigų atstovai, darbas apmokamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nustatyta tvarka.”

5 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“2. Nevyriausybinės organizacijos savo interneto svetainėse skelbia informaciją apie įgyvendinamus ir įgyvendintus projektus, nurodo jų finansavimo šaltinius. Ten pat skelbia pagal šio įstatymo 3 skyriaus finansavimo nuostatas įgyvendintų projektų išsamias ataskaitas.”

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Prezidentas priima šio įstatymo 1 ir 4 straipsnių, o Lietuvos Respublikos Vyriausybė priima šio įstatymo 4 straipsnio įgyvendinamuosius teisės aktus iki 2022 m. birželio 30 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ PLĖTROS
ĮSTATYMO NR. XII-717****2, 4, 8, 9, 11 STRAIPSNIŲ****PAKEITIMO ĮSTATYMAS****1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 2 straipsnio 6 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“6. ~~Viešosios naudos~~ **Viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų** – nevyriausybinių organizacijų, kurios veikla teikia naudą ne tik jos dalyviams, bet ir visuomenei **kuri savo veikloje įgyvendina viešosios politikos nuostatas pagal Europos Sąjungos Sutarties skaidrumo ir (ar) subsidiarumo principus, ir turi pagal Lietuvos Respublikos Prezidento įstatymo 9 straipsnio 1 dalies nuostatas suteiktą akreditaciją.**”

2 straipsnis. 4 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 4 straipsnio 4 dalies 2 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“2) nustato ~~viešosios naudos~~ **viešojo intereso** ir grupinės naudos nevyriausybinių organizacijų finansavimo iš savivaldybės biudžeto kriterijus ir tvarką;”

3 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnį, jį išdėstant tokia redakcija:

“8 straipsnis. ~~Viešosios naudos~~ **Viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų finansavimas.** Asignavimų valdytojai, skirstydami nevyriausybinių organizacijų veiklos finansavimo lėšas, gali numatyti, kad ~~viešosios naudos~~ **viešojo intereso** nevyriausybiniams organizacijoms teikiamas prioritetas. Nevyriausybinių organizacijų pripažįstamos ~~viešosios naudos~~ **viešojo intereso** nevyriausybinių organizacijomis ~~Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pagal šio įstatymo 2 straipsnio 6 dalies nuostatas.~~”

4 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 4 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

"4. Sprendimus dėl Fondo strateginių programų kryptių ir lėšų tam tikroms Fondo veiklos kryptims skyrimo Fondo nuostatuose nustatyta tvarka priima Fondo taryba. Fondo tarybą sudaro septyni nariai: trys nevyriausybinų organizacijų atstovai, trys valstybės institucijų ir įstaigų atstovai ir vienas nevyriausybinų organizacijų srities mokslininkas. Fondo tarybos nariu gali būti skiriamas Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme nustatytus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus atitinkantis asmuo. Fondo tarybos institucinę **ir personalinę** sudėtį ~~socialinės apsaugos ir darbo ministro~~ **Lietuvos Respublikos Prezidento** teikimu trejiems metams tvirtina Vyriausybė. ~~Personalinę Fondo tarybos sudėtį tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras.~~ Fondo tarybos sudarymo tvarka, Fondo tarybos narių kompetencijos reikalavimai nustatomi Fondo nuostatuose. Fondo tarybos narių, kurie nėra valstybės institucijų ir įstaigų atstovai, darbas apmokamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo nustatyta tvarka."

5 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

"2. Nevyriausybinių organizacijų savo interneto svetainėse skelbia informaciją apie įgyvendinamus ir įgyvendintus projektus, nurodo jų finansavimo šaltinius. **Ten pat skelbia pagal šio įstatymo 3 skyriaus finansavimo nuostatas įgyvendintų projektų išsamias ataskaitas.**"

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Prezidentas priima šio įstatymo 1 ir 4 straipsnių, o Lietuvos Respublikos Vyriausybė priima šio įstatymo 4 straipsnio įgyvendinamuosius teisės aktus iki 2022 m. birželio 30 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO NR. I-430
18, 19, 26 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 18 straipsnio 2 dalies 3 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“3) bendra valstybės biudžeto asignavimų suma, jų paskirstymas pagal valstybės veiklos sritis ir asignavimų valdytojus programoms įgyvendinti. Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų darbo užmokesčiui, kuriame išskiriama konkurencinė skaidrumo dedamoji Vyriausybės nustatyta tvarka priskirtina suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms, ir turtui įsigyti. Žvalgybos institucijoms ir valstybinėms aukštosioms mokykloms asignavimai išlaidoms skiriami neišskiriant iš jų darbo užmokesčio;“

2 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 1 dalies 4 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“4) informaciją apie asignavimų valdytojų pasiektus ir planuojamus pasiekti veiklos rezultatus, viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų įsitraukimą šių rezultatų siekimui;“

3 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 26 straipsnio 4 dalies 2 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“2) bendra asignavimų suma ir jų paskirstymas biudžetinėms įstaigoms ar savivaldybių administracijos padaliniais programoms vykdyti. Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, kuriame išskiriama konkurencinė skaidrumo dedamoji Vyriausybės nustatyta tvarka priskirtina suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinių organizacijoms, ir turtui įsigyti;“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 ir 3 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO NR. I-430**18, 19, 26 STRAIPSNIŲ****PAKEITIMO ĮSTATYMAS****1 straipsnis. 18 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 18 straipsnio 2 dalies 3 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“3) bendra valstybės biudžeto asignavimų suma, jų paskirstymas pagal valstybės veiklos sritis ir asignavimų valdytojus programoms įgyvendinti. Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų darbo užmokesčiui, **kuriame išskiriama konkurencinė skaidrumo dedamoji Vyriausybės nustatyta tvarka priskirtina suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybiniams organizacijoms**, ir turtui įsigyti. Žvalgybos institucijoms ir valstybinėms aukštosioms mokykloms asignavimai išlaidoms skiriami neišskiriant iš jų darbo užmokesčio;”

2 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnio 1 dalies 4 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“4) informaciją apie asignavimų valdytojų pasiektus ir planuojamus pasiekti veiklos rezultatus, **viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų išitraukimą šių rezultatų siekimui;**”

3 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 26 straipsnio 4 dalies 2 punktą, jį išdėstant tokia redakcija:

“2) bendra asignavimų suma ir jų paskirstymas biudžetinėms įstaigoms ar savivaldybių administracijos padaliniais programoms vykdyti. Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, **kuriame išskiriama konkurencinė skaidrumo dedamoji Vyriausybės nustatyta tvarka priskirtina suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybiniams organizacijoms**, ir turtui įsigyti;”

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 ir 3 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠOJO SEKTORIAUS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO
NR. X-1212****2, 15, 16 STRAIPSNIŲ****PAKEITIMO ĮSTATYMAS****1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**

Papildyti 2 straipsnį 34² dalimi:

“34². Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos “šešėlinė” ataskaita yra šio straipsnio 34¹ dalyje nurodytos veiklos ataskaitos išvestinė redakcija, Vyriausybės nustatyta tvarka rengiama suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų.”

2 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Papildyti 15 straipsnį 4 dalimi:

“4. Šio įstatymo 2 straipsnio 34² dalyje nurodytos “šešėlinės” ataskaitos priskirtinos žemesniojo lygio ataskaitų rinkiniui.”

3 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Papildyti 16 straipsnį 3 dalimi:

“3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytos veiklos “šešėlinės” ataskaitos Vyriausybės nustatyta tvarka yra rengiamos suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų.”

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 ir 3 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Projektas 5-lv

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠOJO SEKTORIAUS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO
NR. X-1212****2, 15, 16 STRAIPSNIŲ****PAKEITIMO ĮSTATYMAS****1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**Papildyti 2 straipsnį 34² dalimi:

“34². Viešojo sektoriaus subjekto metinės veiklos “šešėlinė” ataskaita yra šio straipsnio 34¹ dalyje nurodytos veiklos ataskaitos išvestinė redakcija, Vyriausybės nustatyta tvarka rengiama suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų.”

2 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Papildyti 15 straipsnį 4 dalimi:

“4. Šio įstatymo 2 straipsnio 34² dalyje nurodytos “šešėlinės” ataskaitos priskirtinos žemesniojo lygio ataskaitų rinkiniui.”

3 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Papildyti 16 straipsnį 3 dalimi:

“3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytos veiklos “šešėlinės” ataskaitos Vyriausybės nustatyta tvarka yra rengiamos suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų.”

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 ir 3 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Projektas 6

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. I-1428

8¹ IR 11 STRAIPSNIŲ

PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 8¹ straipsnio pakeitimas

Papildyti 8¹ straipsnio 7 dalį 4 punktu:

“4) teikiama pagal viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos prašymą Vyriausybės nustatyta tvarka.”

2 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Papildyti 11 straipsnį 9 dalimi:

“9. Šio straipsnio 8 dalyje nurodytos veiklos “šešėlinės” ataskaitos Vyriausybės nustatyta tvarka rengiamos suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų.”

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 ir 2 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. I-1428**8¹ IR 11 STRAIPSNIŲ****PAKEITIMO ĮSTATYMAS****1 straipsnis. 8¹ straipsnio pakeitimas**

Papildyti 8¹ straipsnio 7 dalį 4 punktu:

“4) teikiama pagal viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos prašymą Vyriausybės nustatyta tvarka.”

2 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Papildyti 11 straipsnį 9 dalimi:

“ 9. Šio straipsnio 8 dalyje nurodytos veiklos “šešėlinės” ataskaitos Vyriausybės nustatyta tvarka rengiamos suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų.”

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 ir 2 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Projektas 7

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖKŪROS PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. XI-2220**2, 7, 10, 11, 24² STRAIPSNIŲ****PAKEITIMO ĮSTATYMAS****1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**

Papildyti 2 straipsnį 3¹ dalimi:

“3¹. **Konsultavimosi su visuomene biudžetas** - Vyriausybės nustatyta tvarka skiriamos lėšos suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms teisės aktų projektų, teiktinų visuomenės susipažinimui, vertinimo veiklų apmokėjimui.”

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Papildyti 7 straipsnį 4 dalimi:

“ 4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto tikslo pasiekimui konsultavimąsi su visuomene inicijuojantys subjektai skelbia konsultavimosi su visuomene biudžetą.”

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Papildyti 10 straipsnį 9 dalimi:

“9. Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai gali prisidėti prie šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teisės aktų projektų rengimo. Jų darbas apmokamas Vyriausybės nustatyta tvarka.”

4 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“2. Teisės aktų informacinėje sistemoje ir teisės akto projektą rengiančio subjekto interneto svetainėje turi būti paskelbta informacija apie teisės akto projekto rengimo, teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo pirkimą, teisės akto projektą parengusius ar tyrimą atlikusius subjektus, taip pat teisės akto projekto rengimo ir (ar) tyrimo rezultatai ir kaina, kurioje

išskiriama fiksuota kainos dalis, skiriama suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybiniams organizacijoms už pasiūlymus Vyriausybės nustatyta tvarka."

5 straipsnis. 24² straipsnio pakeitimas

Papildyti 24² straipsnį 4 dalimi:

"4. Suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos Vyriausybės nustatyta tvarka gali atlikti ir paskelbti šio straipsnio 3 dalyje nurodytos ataskaitos "šešėlines" ataskaitas."

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1, 3, 4 ir 5 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISĖKŪROS PAGRINDŲ ĮSTATYMO NR. XI-2220**2, 7, 10, 11, 24² STRAIPSNIŲ****PAKEITIMO ĮSTATYMAS****1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**

Papildyti 2 straipsnį 3¹ dalimi:

“3¹. Konsultavimosi su visuomene biudžetas - Vyriausybės nustatyta tvarka skiriamos lėšos suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms teisės aktų projektų, teiktinų visuomenės susipažinimui, vertinimo veiklų apmokėjimui.”

2 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Papildyti 7 straipsnį 4 dalimi:

“4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto tikslo pasiekimui konsultavimąsi su visuomene inicijuojantys subjektai skelbia konsultavimosi su visuomene biudžetą.”

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Papildyti 10 straipsnį 9 dalimi:

“9. Suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovai gali prisidėti prie šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teisės aktų projektų rengimo. Jų darbas apmokamas Vyriausybės nustatyta tvarka.”

4 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnio 2 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“2. Teisės aktų informacinėje sistemoje ir teisės akto projektą rengiančio subjekto interneto svetainėje turi būti paskelbta informacija apie teisės akto projekto rengimo, teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo pirkimą, teisės akto projektą parengusius ar tyrimą atlikusius subjektus, taip pat teisės akto projekto rengimo ir (ar) tyrimo rezultatai ir kaina, kurioje išskiriama fiksuota kainos dalis, skiriama suinteresuotoms viešojo intereso nevyriausybinėms organizacijoms už pasiūlymus Vyriausybės nustatyta tvarka.”

5 straipsnis. 24² straipsnio pakeitimas

Papildyti 24² straipsnį 4 dalimi:

"4. Suinteresuotos viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos Vyriausybės nustatyta tvarka gali atlikti ir paskelbti šio straipsnio 3 dalyje nurodytos ataskaitos "šešėlines" ataskaitas."

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1, 3, 4 ir 5 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316**2 IR 27 STRAIPSNIŲ****PAKEITIMO ĮSTATYMAS****1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 2 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“5. **Piktnaudžiavimas tarnyba** – valstybės tarnautojo veika (veikimas ar neveikimas), kai tarnybinė padėtis naudojama ne tarnybos interesais arba ne pagal įstatymus ar kitus teisės aktus, arba savanaudiškais tikslais (neteisėtai pasisavinamas ar kitiems perleidžiamas svetimas turtas, lėšos ir t. t.) ar dėl kitokių asmeninių paskatų, taip pat valstybės tarnautojo veiksmai, kuriais viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama, nesilaikoma skaidrumo ir (ar) subsidiarumo principų santykiuose su viešojo intereso nevyriausybėmis organizacijomis.”

2 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

4. Pakeisti 27 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“5. Įstaigos vadovo tarnybinę veiklą vertina ši valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo, o kai įstaigos vadovą į pareigas priima kolegiali institucija, – šios institucijos vadovas. Karjeros valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą ir pakaitinio valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą vertina jų tiesioginis vadovas. Valstybės tarnautojas turi teisę kviešti biudžetinės įstaigos darbuotojų atstovavimą įgyvendinančių subjektų atstovą bei suinteresuotą viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovus dalyvauti tiesioginio vadovo atliekamame jo vertinime.”

5. Papildyti 27 straipsnio 11 dalį 5 punktu:

“5) suinteresuotą viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų argumentuotu prašymu.”

6. Papildyti 27 straipsnį 15¹ dalimi:

“15¹. Jeigu suinteresuota viešojo intereso nevyriausybinė organizacija Vyriausybės nustatyta tvarka yra atlikusi ir paskelbusi valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos veiklos “šešėlinę” ataskaitą, jos atstovai gali stebėtojų teisėmis dalyvauti tokių institucijos ar įstaigos vertinimo komisijos darbe.”

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 2 straipsnio įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316**2 IR 27 STRAIPSNIŲ****PAKEITIMO ĮSTATYMAS****1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas**

Pakeisti 2 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“5. **Piktnaudžiavimas tarnyba** – valstybės tarnautojo veika (veikimas ar neveikimas), kai tarnybinė padėtis naudojama ne tarnybos interesais arba ne pagal įstatymus ar kitus teisės aktus, arba savanaudiškais tikslais (neteisėtai pasisavinamas ar kitiems perleidžiamas svetimas turtas, lėšos ir t. t.) ar dėl kitokių asmeninių paskatų, taip pat valstybės tarnautojo veiksmai, kuriais viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama, **nesilaikoma skaidrumo ir (ar) subsidiarumo principų santykiuose su viešojo intereso nevyriausybinių organizacijomis.**”

2 straipsnis. 27 straipsnio pakeitimas

7. Pakeisti 27 straipsnio 5 dalį, ją išdėstant tokia redakcija:

“5. Įstaigos vadovo tarnybinę veiklą vertina ši valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo, o kai įstaigos vadovą į pareigas priima kolegiali institucija, – šios institucijos vadovas. Karjeros valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą ir pakaitinio valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą vertina jų tiesioginis vadovas. Valstybės tarnautojas turi teisę kviesti biudžetinės įstaigos darbuotojų atstovavimą įgyvendinančių subjektų atstovą **bei suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų atstovus** dalyvauti tiesioginio vadovo atliekamame jo vertinime.”

8. Papildyti 27 straipsnio 11 dalį 5 punktu:

“5) suinteresuotų viešojo intereso nevyriausybinių organizacijų argumentuotu prašymu.”

9. Papildyti 27 straipsnį 15¹ dalimi:

“15¹. Jeigu suinteresuota viešojo intereso nevyriausybinių organizacija Vyriausybės nustatyta tvarka yra atlikusi ir paskelbusi valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos

veiklos "šešėlinė" ataskaitą, jos atstovai gali stebėtojų teisėmis dalyvauti tokių institucijos ar įstaigos vertinimo komisijos darbe."

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

- 1.Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
- 2.Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 2 straipsnio įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ
DARBUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO IR KOMISIJŲ NARIŲ ATLYGIO UŽ DARBĄ
ĮSTATYMO NR. XIII-198**

15 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Papildyti 15 straipsnį 5 dalimi:

“5. Viešojo intereso nevyriausybinų organizacijų šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka deleguojamiems komisijos nariams atlygio dydžiai ir jo mokėjimo tvarka nustatomi pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalyse išdėstytas nuostatas nustatytų komisijos narių atlygio už darbą komisijoje dydžių vidurkį.”

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 straipsnio įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ
DARBUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO IR KOMISIJŲ NARIŲ ATLYGIO UŽ DARBĄ
ĮSTATYMO NR. XIII-198**

15 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

1 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

Papildyti 15 straipsnį 5 dalimi:

“5. Viešojo intereso nevyriausybinų organizacijų šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka deleguojamiems komisijos nariams atlygio dydžiai ir jo mokėjimo tvarka nustatomi pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalyse išdėstytas nuostatas nustatytų komisijos narių atlygio už darbą komisijoje dydžių vidurkį.”

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2022 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo 1 straipsnio įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

5. TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ PAKETO VERTINIMO APRAŠAS

Pagal šios Ataskaitos rengimo Techninę specifikaciją¹⁸ Paslaugos teikėjas turi parengti rekomendacinį Ataskaitos taikymo stebėsenos (monitoringo) vertinimo aprašą, kuris turi apimti: vertinimo metodiką ir tvarką, vertinamus kriterijus, kiekvienam kriterijui įvertinti naudotinus metodus ir priemones, jų taikymo procedūras ir kitą aktualią informaciją. Taip pat Paslaugos teikėjas turi parengti struktūrizuotas taikymo, tobulinimo rekomendacijas su pagrindimu, koks rezultatas/pokytis jas pritaikius bus pasiektas.

5.1. Vertinimo metodika ir tvarka

Teisės aktų paketo taikymo stebėsenos vertinimo metodikos ir tvarkos tikslas yra apibrėžti priemones ir jų taikymo tvarką Tyrimo sukurtų rezultatų panaudojimui pagal Projekto „Pasiūlymų dėl LR NVO įsitraukimo į viešąją politiką gerinimo Lietuvos Respublikos centrinės valdžios sprendimų priėmėjams sukūrimas“ tikslus ir uždavinius Projekto vykdymo procese.

- ❖ Teisės aktų paketo, kaip stebėsenos objektas, apibrėžiami pagal Teisės aktų paketo rengimo Techninėje specifikacijoje suformuluotas sąvokas:
 - Teisės aktų paketo ataskaita, visų pirma, bus skiriama Projekto vykdytojams kaip parankinis dokumentas, rengiant atitinkamų teisinių priemonių sukūrimo projektus.
 - Teisės aktų paketo išnagrinėtų pavyzdžių pagrindu sukuriama prielaidos atitinkamų pasiūlymų Lietuvos Respublikos sąlygomis sukūrimui.
 - Tam Teisės aktų pakete turi būti pateiktos konkrečios išvados dėl NVO įsitraukimo į viešąją politiką finansavimo priemonių.
 - Rekomendacijos Projekto tikslų įgyvendinimui naudojant subsidiarumo principą.
- ❖ Tyrimo stebėsenos metodologija grindžiama tokiais principais:
 - tikslingumu – renkami duomenys ir informacija, kurie yra reikalingi ir tinkami Projekto procesui;
 - nešališkumu – stebėseną vykdoma be išankstinio nusistatymo, laikantis profesinio nepriklausomumo ir bendrųjų profesinės etikos nuostatų;
 - patikimumu – stebėseną vykdoma laikantis Projekto vykdymą apibūdinančių dokumentų, priimtų atitinkamų susitarimų, skelbiama tikrovę atitinkanti informacija.
 - sistemingumu – stebėsenos procesas vyksta planingai, laikantis tęstinumo.
- ❖ Stebėsenos rūšis apibrėžiama kaip nuolatinė stebėseną pagal Projekto vykdymo tvarkaraštį. Stebėsenoje vadovaujamas Stebėsenos vertinimo kriterijais, kurie taikomi pagal šio Aprašo skirsnyje „Kriterijų taikymo procedūra ir rekomendacijos“ nuostatas.
- ❖ Aprašo vykdymą atlieka Projekto vadovas, atlikdamas Teisės aktų paketo vertinimą Pagal Projekto vykdymo tvarkaraštį ir užpildydamas Aprašo skirsnyje „Kriterijų taikymo procedūra ir rekomendacijos“ pateikiamą Teisės aktų paketo vertinimo stebėsenos Protokolą.
- ❖ Stebėsenos medžiaga kaupiama bylos segtuvuose Projekto vadovo nustatyta tvarka.

¹⁸ Žr. Priedas 1

- ❖ Aprašo vykdymą kontroliuoja Projekto Užsakovo vadovas arba jo įgaliotas asmuo. Užsakovo vadovas nustato Teisės aktų paketo rezultatų įgyvendinimo stebėsenos aptarimus su Projekte dalyvaujančiais asmenimis.
- ❖ Aprašo pakeitimus ir/ar papildymus pagal Projekto dalyvių ir/ar suinteresuotų asmenų pasiūlymus tvirtina Užsakovo vadovas.

5.2. Vertinimo kriterijai

Vertinime naudojami du kriterijai: kiekybinis ir kokybinis. Kiekybinio vertinimo kriterijus atspindi Teisės aktų paketo rezultatų panaudojimo Projekto vykdyme dažnį ir imtį. Dažnis atspindi Tyrimo rezultatų citavimų skaičių Projekto vykdyme. Imtis atspindi citavimo skaičiaus aprėptį pagal Projekto sudedamąsias dalis (atmetus Teisės aktų paketo dalį):

- a) Pasiūlymų projektų pagal Teisės aktų paketą Nr. 1 sukūrimė;
- b) Pasiūlymų projektų pagal Teisės aktų paketą Nr. 2 sukūrimė;
- c) Konferencijų darbe;
- d) Apvaliųjų stalų-diskusijų darbe.

Kokybinio vertinimo kriterijus atspindi Teisės aktų paketo rezultatų panaudojimo Projekto vykdyme pritaikomumą. Taikomi keturi kokybinio vertinimo lygiai:

- a) 1 – Reikia tobulinti;
- b) 2 – Patenkinamas;
- c) 3 – Geras;
- d) 4 – Labai geras, paskatinantis tolimesnes inovacijas.

5.3. Kriterijų taikymo procedūra ir rekomendacijos

Teisės aktų paketo vertinimo kriterijų taikymo procedūrą sudaro Protokolo (pridedamas žemiau) užpildymas pagal Projekto veiklų struktūrą ir Projekto planinį tvarkaraštį:

- Teisės aktų paketas Nr. 1;
- Teisės aktų paketas Nr. 2;
- Apvaliųjų stalų debatai;
- Konferencijų darbas;
- Metinė Tyrimo rezultatų panaudojimo apžvalga.

Rekomendacijos:

- Nustačius kokybinio vertinimo kriterijaus lygio „Reikia tobulinti“ atvejį nagrinėti atitinkamo Teisės aktų paketo rezultato koregavimą (ištaisymą, papildymą, pakeitimą).
- Nustačius kokybinio vertinimo kriterijaus lygio „Labai geras, paskatinantis tolimesnes inovacijas“ atvejį nagrinėti kaip Teisės aktų paketo rezultatų plėtros galimybes.

Teisės aktų paketo Nr. 1 vertinimo Protokolas Nr.

TVIRTINU:

A.V.

(Parašas, Vardas, Pavardė)

(Pareigos)

Nacionalinė vartotojų konfederacija

20..... m. mėn. d.

Data:	Vieta:	Stebėtojas: _____		
		Parašas: _____		
Projekto veikla (pažymėti reikalingą)				
Teisės aktai 1		Teisės aktai 2	Apvalūs stalai	Konferencijos
				Metinė apžvalga
Eil. Nr.	Tyrimo rezultatas	Kriterijus		
	Rodiklis	Kiekybinis	Kokybinis	
1	NVO įsitraukimas į viešosios politikos ciklą skaidrumo principo pagrindais			
2	NVO įsitraukimas į viešąsias paslaugas skaidrumo principo pagrindais			
3	NVO įsitraukimas į viešąsias paslaugas konkurenciniais pagrindais			
4	NVO įsitraukimas į administracines paslaugas konkurenciniais pagrindais			
5	Kita:			
6	Stebėtojo išvada:			
7	Stebėtojo rekomendacijos:			

Susipažinimo žyma:

--

6. TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ PAKETO ĮGYVENDINIMO REKOMENDACIJOS

1. Teisės aktų projektų paketą įgyvendinimą atlikti tokia seka:

1.1. Parengti Teisės aktų projektų paketą apvaliųjų stalų diskusiniam nagrinėjimui:

1.1.1. Nustatyti esminių teiginių branduolį - sąvokas ("skaidrumo ir subsidiarumo principai viešojoje politikoje pagal Europos Sąjungos Sutarties nuostatas"; "Europos Sąjungos vertybės"; "viešojo intereso nevyriausybinių organizacija"; "nevyriausybinių organizacijos akreditacija Prezidento dekretu", "viešojo intereso nevyriausybinių organizacijos finansavimas iš Fondo"; "Vyriausybės nustatyta tvarka", "šešėlinė" ataskaita; "valstybės pažangos strategija"; "nacionalinės pažangos planas"; "strateginio valdymo sistemos dalyvis"; "asignavimų darbo užmokesčiui konkurencinė dedamoji"; "teisės akto projekto rengimo kaina"; "konsultavimosi su visuomene biudžetas"; "teisės aktų ir administracinių sprendimų įgyvendinimo ir laikymosi priežiūra: stebėseną ir vertinimas").

1.1.2. Nustatyti teikiamų sąvokų redagavimų ribas.

1.2. Teisės aktų projektus su Aiškinamuoju raštu pagal punkto 1.1 nuostatas aptarti apvaliųjų stalų diskusijose.

1.3. Sudaryti punkte 1.2 nurodytų apvaliųjų stalų diskusijų pasiūlymų sąvadą.

1.4. Esant reikalui atlikti Teisės aktų projektų redagavimą pagal punkto 1.3 nuostatas.

1.5. Iki š.m. rugsėjo 30 d. punkte 1.4 nurodytus Teisės aktų projektus betarpiškai pristatyti LR Prezidentūroje, LR Seimo Ateities komiteto nariams, suinteresuotiems LR Seimo nariams, LR vyriausybės kanceliarijai, suinteresuotiems ministrams (viceministrams).

1.6. Pункte 1.5 nurodytais terminais Teisės aktų projektus su lydraščiu sutinkamai su LR teisėkūros įstatymo nuostatomis pateikti suinteresuotiems asmenims (valdžios, verslo ir nevyriausybiniis sektoriai) atsiliepimų pateikimui.

1.7. Iki š.m. spalio 15 d. punkte 1.6 nurodytų teisės aktų projektų santrauką pristatyti Projekto baigiamojoje konferencijoje.

2. Teisės aktų projektų paketą Nr. 1 įgyvendinti kartu su Teisės aktų projektų paketu Nr. 2 pagal punkte 1 išdėstytas nuostatas.

3. Punktų 1 ir 2 įgyvendinimo seką skelbti Nacionalinės vartotojų konfederacijos svetainėje www.vartotojai.eu.

7.PRIEDAI

Priedas 1: Ataskaitos Techninė specifikacija

Priedas 2: Ataskaitoje naudotų teisės aktų aktualios redakcijos

TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ PAKETO „GERINTI NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ GALIMYBES DALYVAUTI VIEŠOJOJE POLITIKOJE TAIKANT ES SUTARTIES SKAIDRUMO PRINCIPĄ“

TECHNINĖ SPECIFIKACIJA

1. **PIRKIMO OBJEKTAS** – Teisės aktų projektų paketo „Gerinti nevyriausybinių organizacijų galimybes dalyvauti viešojoje politikoje taikant ES sutarties skaidrumo principą“ parengimo paslauga.
2. **PIRKĖJAS (UŽSAKOVAS)** – Nacionalinė vartotojų konfederacija (toliau – NVK).
3. **PIRKIMO TIKSLAS** - gauti konkrečias išvadas dėl nevyriausybinių organizacijų dalyvavimo viešojoje politikoje taikant ES sutarties skaidrumo principą tikslu nevyriausybines organizacijas įtraukti į vietos savivaldos bei valstybės viešąją politiką, sukuriant atitinkamus teisinius-finansinius mechanizmus.
4. **LAUKIAMAS REZULTATAS** – teisės aktų projektų paketas turi pateikti konkrečias išvadas dėl nevyriausybinių organizacijų dalyvavimo viešojoje politikoje taikant ES sutarties skaidrumo principą tikslu nevyriausybines organizacijas įtraukti į vietos savivaldos bei valstybės sprendimų priėmimą, sukuriant atitinkamus teisinius-finansinius mechanizmus.
5. **PIRKIMO OBJEKTO APRAŠYMAS**

Nacionalinė vartotojų konfederacija (toliau – Pirkėjas, Užsakovas) kviečia teikti pasiūlymą parengti Teisės aktų projektų paketą „Gerinti nevyriausybinių organizacijų galimybes dalyvauti viešojoje politikoje taikant ES sutarties skaidrumo principą“.

Reikalavimai pirkimui:

1. Vadovaujantis Nacionalinės vartotojų konfederacijos užsakymu atliktos Baltosios Knygos Dėl paramos visuomeninei veiklai Lietuvos Respublikoje metmenys Studijos Ataskaitos (2019 m. balandis) išdavomis parengti išeitinius pasiūlymus Užsakovui dėl teisės aktų projektų aprašo, skirto gerinti LR nevyriausybinių organizacijų galimybes dalyvauti viešojoje politikoje taikant ES sutarties skaidrumo principą tikslu nevyriausybines organizacijas įtraukti į vietos savivaldos bei valstybės sprendimų priėmimą, sukuriant atitinkamus teisinius-finansinius mechanizmus.
2. Pagal Užsakovo išvadą dėl pateikto aprašo, parengti teisės aktų projektų paketą, susidedantį iš atitinkamų įstatyminio ir/arba poįstatyminio lygmens teisės aktų projektų visumos, kurioje kiekvieną teisės akto projektą sudarys:
 - 2.1. Teisės akto projekto tekstas.
 - 2.2. Projektą sąlygojantis dokumentas.
 - 2.3. Susijusio projekto detalizacija.
 - 2.4. Projektą lydintys dokumentai:
 - 2.4.1. Aiškinamasis raštas:
 - 2.4.1.1. Teisės akto projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai.
 - 2.4.1.2. Teisės akto projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.
 - 2.4.1.3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami teisės akto projektuose aptarti teisiniai santykiai.

- 2.4.1.4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama
- 2.4.1.5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant teisės akto projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.
- 2.4.1.6. Kokią įtaką priimti teisės aktai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.
- 2.4.1.7. Kaip teisės aktų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.
- 2.4.1.8. Teisės aktų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.
- 2.4.1.9. Ar teisės aktų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.
- 2.4.1.10. Ar teisės aktų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.
- 2.4.1.11. Jeigu teisės aktams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti.
- 2.4.1.12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks teisės aktams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais).
- 2.4.1.13. Teisės aktų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.
- 2.4.1.14. Ryšys su ES teisės aktais.
- 2.4.1.15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia teisės aktų projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.
- 2.4.1.16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.
- 2.4.2. Lyginamasis teisės akto projekto variantas.
3. Paslaugos teikėjas punkte 2 nurodytus teisės aktų projektus parengia pagal Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai turi būti įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.
4. Paslaugos teikėjas punkte 2 nurodytus teisės aktų projektus preliminarina tvarka teikia Užsakovui, kuris juos su savo lydraščiu teiks atsiliepiamams vietinės ir centrinės valdžios institucijoms, kitiems specialistams.
5. Paslaugos teikėjas Užsakovo teikimu turės atlikti punkte 4 nurodytų institucijų ir specialistų pateiktų pastabų, pasiūlymų bei atsiliepimų vertinimus dėl punkte 2 nurodytų teisės aktų projektų ir sudaryti motyvuoto atsiliepimų dėl redakcijų taikymo sąvadą, kurį perduos Užsakovui nagrinėti apvaliųjų stalų diskusijose.
6. Paslaugos tiekėjas parengs ir pateiks Užsakovui išvadą dėl punkte 2 nurodytų teisės aktų projektų atitinkamų galutinių redakcijų, atsižvelgiant į gautus pasiūlymus, pastabas ar atsiliepiamus pagal punkte 5 nurodytą Užsakovo tvarką.
7. Paslaugos teikėjas išnagrinės visas gautas pastabas, pasiūlymus ir atsiliepiamus dėl Teisės aktų projektų paketo „Gerinti nevyriausybinių organizacijų galimybes dalyvauti viešojoje politikoje taikant ES sutarties skaidrumo principą“ rengimo ir pateiks Užsakovui Galutinę ataskaitą.
8. Paslaugos teikėjas turi parengti rekomendacinį Teisės aktų taikymo stebėsenos (monitoringo) vertinimo aprašą, kuris turi apimti: vertinimo metodiką ir tvarką, vertinamus

kriterijus, kiekvienam kriterijui įvertinti naudotinus metodus ir priemones, jų taikymo procedūras ir kitą aktualią informaciją.

9. Paslaugos teikėjas turi parengti struktūrizuotas taikymo, tobulinimo rekomendacijas su pagrindimu, koks rezultatas/pokytis jas pritaikius bus pasiektas.
10. Ataskaitos turinį turi sudaryti: santrauka (lietuvių ir anglų kalba), teisės aktų projektų pristatymas, vietos ir centrinės valdžios institucijų bei kitų specialistų apklausų rezultatai ir išvados, vertinimo aprašas, bendros struktūrizuotos išvados ir rekomendacijos, priedai ir kt. aktuali informacija. Turinys ir jo apimtis turi būti suderintas su Perkančiąja organizacija.
11. Suderinta ir patvirtinta Ataskaita turi būti pateikiama Perkančiajai organizacijai doc, docx, PDF ar kitu su Perkančiąja organizacija suderintu formatu ir turi būti paženklinta Perkančiosios organizacijos ir ES 2014–2020 metų struktūrinių fondų ženklais.

ATASKAITOS TURINYS:

1. Santrauka (lietuvių ir anglų kalbomis) – 2 psl.
2. Struktūrizuotas analizės pristatymas (ne mažiau kaip 10 psl.):
 - 2.1. ES sutarties skaidrumo normos visuomeninei veiklai apibrėžimas;
 - 2.2. Skaidrumo normos kaip NVO ir piliečių įsitraukimo į sprendimų priėmimą reguliavimo instrumento adaptacijos Lietuvos Respublikoje prielaidos;
 - 2.3. NVO ir piliečių įsitraukimo į sprendimų priėmimą taikant skaidrumo normą LR teisinės bazės analizės sąvadas su išvadomis ir pasiūlymais.
3. Teisės aktų projektų preliminarus paketas: (ne mažiau kaip 100 psl.)
 - 3.1. Įstatyminio lygmens teisės aktų projektai;
 - 3.2. Poįstatyminio lygmens teisės aktų projektai, lydintys punkte 3.1 nurodytus projektus;
 - 3.3. Individualūs poįstatyminio lygmens teisės aktų projektai.
4. Teisės aktų projektų preliminaraus paketo, nurodytų punkte 3, diskusinė adaptacija (iki 30 psl.)
 - 4.1. Užsakovo pateiktų pastabų, pasiūlymų ir atsiliepimų sąvadas;
 - 4.2. Sąvado analizė;
 - 4.3. Išvados ir pasiūlymai.
5. Teisės aktų projektų galutinis paketas: (ne mažiau kaip 100 psl.)
 - 5.1. Įstatyminio lygmens projektai;
 - 5.2. Poįstatyminio lygmens projektai, lydintys punkte 5.1 nurodytus projektus;
 - 5.3. Individualūs poįstatyminio lygmens projektai.
6. Teisės aktų projektų paketo vertinimo aprašas (ne mažiau kaip 3 psl.):
 - 6.1. Vertinimo metodika ir tvarka;
 - 6.2. Vertinimo kriterijai;
 - 6.3. Kriterijų taikymo procedūra.
7. Teisės aktų projektų paketo įgyvendinimo rekomendacijos (iki 3 psl.).
8. Priedai.

PASLAUGŲ SUTEIKIMO TERMINAI: Paslaugos turi būti suteiktos iki 2021 m. spalio 15 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS**STRATEGINIO VALDYMO****ĮSTATYMAS**

2020 m. birželio 25 d. Nr. XIII-3096

Vilnius

I SKYRIUS**BENDROSIOS NUOSTATOS****1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir paskirtis**

1. Šio įstatymo tikslas – sukurti ir plėtoti į rezultatus orientuotą strateginio valdymo sistemą, integruojant strateginio planavimo, regionų plėtros ir teritorijų planavimo procesus, siekiant užtikrinti ilgalaikę ir darnią valstybės pažangą ir veiksmingą valdžios sektoriaus finansų planavimą ir panaudojimą.

2. Šio įstatymo paskirtis – nustatyti strateginio valdymo sistemos principus, apibrėžti planavimo dokumentų lygmenis, tipus, jų tarpusavio sąsajas ir įtaką pažangos lėšų ir tęstinės veiklos lėšų (toliau – lėšos) planavimui, nustatyti strateginio valdymo sistemos dalyvius, jų teises ir pareigas, įtvirtinti strateginio valdymo sistemos valdysenos nuostatas.

2 straipsnis. Įstatymo taikymo sritis

Šis įstatymas taikomas strateginio valdymo sistemos dalyviams.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Finansinės projekcijos** – preliminarus finansavimo planas, kuriame nurodoma, kokiais finansavimo šaltiniais ir kiek valstybėje galima finansuoti strateginių tikslų ir pažangos uždavinių įgyvendinimą skirtingose valstybės veiklos srityse Nacionalinio pažangos plano įgyvendinimo laikotarpiu.

2. **Horizontalusis principas** – Nacionaliniame pažangos plane nurodytas siekis nuosekliai ir kompleksiskai formuoti tam tikrą strateginio valdymo sistemos dalyvių požiūrį ir elgesį sprendžiant iššūkių, aktualų daugelyje valstybės veiklos sričių.

3. **Nacionalinių plėtros programų portfelio valdytojas** (toliau – portfelio valdytojas) – Lietuvos Respublikos finansų ministerija, atsakinga už nacionalinių plėtros programų portfelį sudarančių nacionalinių plėtros programų rengimo ir įgyvendinimo priežiūrą, stebėseną, vertinimą ir atsiskaitymą už nacionalinių plėtros programų portfelio įgyvendinimą Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

4. **Nacionalinių plėtros programų portfelis** – nacionalinių plėtros programų visuma.

5. **Pažangos lėšos** – finansiniai ištekliai, skirti Nacionaliniame pažangos plane nustatytų strateginių tikslų ir pažangos uždavinių įgyvendinimui finansuoti planavimo dokumentuose nustatytu laikotarpiu.

6. **Pažangos priemonė** – kryptingas strateginio valdymo sistemos dalyvių veiksmų rinkinys, nustatantis tam tikro pažangos uždavinio įgyvendinimo būdą.

7. **Pažangos uždavinys** – tam tikros valstybės veiklos srities pokytis, įtvirtintas strateginio lygmens planavimo dokumentuose, kurio siekiama įgyvendinant strateginį tikslą.

8. **Pažangos veikla** – konkrečiu apibrėžtu laikotarpiu strateginio valdymo sistemos dalyvių vykdoma veikla, skirta naujam produktui sukurti ar geresnėms sąlygoms tęstinei veiklai vykdyti sudaryti, įgyvendinant pažangos uždavinius.

9. **Planavimo dokumentas** – strateginio valdymo sistemos elementas, skirtas ilgalaikiai ir darniai valstybės pažangai ir jos įgyvendinimui suplanuoti.

10. **Poveikio rodiklis** – kiekybiškai ir kokybiškai išreikštas dydis, rodantis esamos būklės pokytį, kurio siekiama įgyvendinant valstybės vystymosi kryptį, strateginį tikslą ir pažangos ir (arba) tęstinės veiklos uždavinį.

11. **Produkto rodiklis** – kiekybiškai išreikštas dydis, kuriuo matuojami vykdant tęstinės veiklos priemonę ir (arba) projektą sukurti produktai (jų kiekis, mastas ir pan.).

12. **Programinis valdymas** – strateginio valdymo sistemos dalyvių veiklos organizavimo forma, kai jų pažangos veikla planuojama ir įgyvendinama per nacionalinių plėtros programų portfelį sudarančias nacionalines plėtros programas.

13. **Projektas** – laikina, aiškią pradžią ir pabaigą bei ribotus išteklius turinti pažangos veikla, skirta naujam produktui sukurti, siekiant įgyvendinti pažangos priemonę. Projektai apima investicines

veiklas, teisinio reguliavimo iniciatyvas, struktūrinių reformų ir viešojo sektoriaus pertvarkų iniciatyvas ir kitą pažangos veiklą, kuri įgyvendina pažangos uždavinius.

14. Projektinis valdymas – strateginio valdymo sistemos dalyvių pažangos veiklos organizavimo forma, taikoma planuojant ir vykdant projektus, įgyvendinančius Vyriausybės veiklos prioritetus, numatytus Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane, o strateginio valdymo sistemos dalyvių poreikiu – ir planuojant, ir vykdant kitus projektus.

15. Rezultato rodiklis – kiekybiškai arba kokybiškai išreikštas dydis, kuriuo matuojama įgyvendinant pažangos ar tęstinės veiklos priemones ar projektus sukurtų produktų nauda tikslinei grupei, institucijai, sektoriaus ar teritorijos plėtrai ir pan., panaudojimo mastas ir (arba) kokybės pagerėjimas.

16. Strateginio valdymo sistema – visuma planavimo dokumentų, strateginio valdymo sistemos dalyvių ir strateginio valdymo procesų, skirtų ilgalaikiai ir darniai valstybės pažangai užtikrinti.

17. Strateginio valdymo sistemos dalyvis – subjektas, dalyvaujantis strateginio valdymo procesuose:

1) Lietuvos Respublikos Seimas;

2) Vyriausybė;

3) įstaigos, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme, (toliau – valstybės biudžeto asignavimų valdytojai) ir joms pavaldžios biudžetinės įstaigos;

4) Nacionalinė regioninės plėtros taryba;

5) regionų plėtros tarybos;

6) savivaldybių tarybos;

7) įstaigos, kurių vadovai yra savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojai, kaip jie apibrėžti Biudžeto sandaros įstatyme, (toliau – savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojai) ir kitos savivaldybių tarybų įsteigtos biudžetinės įstaigos;

8) biudžetinės įstaigos, nacionalinės plėtros įstaigos ir viešosios įstaigos, atsakingos už metodologinę pagalbą rengiant nacionalines plėtros programas, jas įgyvendinančias pažangos priemones ir projektus, projektų administravimą ir vystymą (toliau – už projektų administravimą atsakingos įstaigos). Už šiame punkte nurodytų funkcijų atlikimą atsakingų viešųjų įstaigų sąrašą tvirtina Vyriausybė;

9) Valstybės pažangos taryba;

10) Lietuvos Respublikos Vyriausybės strateginės analizės centras;

11) Teisėjų taryba;

12) juridiniai asmenys ar organizacijos, neturinčios juridinio asmens statuso, jų padaliniai ir fiziniai asmenys, vykdančys pažangos priemonėms įgyvendinti skirtus projektus ir (arba) tęstinės veiklos priemones.

18. **Strateginis tikslas** – strateginio lygmens planavimo dokumentuose įtvirtintas esamos būklės pokytis, kurio siekiama įgyvendinant valstybės pažangos viziją ir vystymosi kryptis.

19. **Strateginis valdymas** – visuma procesų, skirtų ilgalaikiai ir darniai valstybės pažangai užtikrinti, apimančių aplinkos analizę, sprendimų dėl planavimo dokumentų rengimo priėmimą, planavimo dokumentų rengimą, tvirtinimą, įgyvendinimą, stebėseną, vertinimą, atsiskaitymą už pasiektus rezultatus.

20. **Suinteresuotoji šalis** – bet kuris viešasis juridinis asmuo arba bet kuri kita institucija, neturinti juridinio asmens statuso, suinteresuoti jų veiklos tikslams įtaką darančiais planavimo dokumentais.

21. **Tęstinė veikla** – strateginio valdymo sistemos dalyvio veikla įgyvendinant nustatytas funkcijas, kuria tiesiogiai neįgyvendinami strateginiai tikslai, tačiau ja galima prisidėti prie strateginių tikslų įgyvendinimo.

22. **Tęstinės veiklos lėšos** – finansiniai ištekliai, skirti strateginio valdymo sistemos dalyvio tęstinei veiklai finansuoti.

23. **Tęstinės veiklos priemonės** – veiksmai, skirti strateginio valdymo sistemos dalyvio tęstinei veiklai vykdyti.

24. **Tęstinės veiklos uždavinys** – rezultatas, kurio siekia strateginio valdymo sistemos dalyvis, įgyvendindamas nustatytas funkcijas.

25. **Valstybės pažangos vizija** – valstybės saugumo, socialinė, ekonominė ir aplinkos būklė, kurią norima pasiekti ilguoju – ilgesniu negu 20 metų – laikotarpiu.

26. **Valstybės veiklos sritis** – atskira kokybiškai susijusios valstybės biudžeto asignavimų valdytojų veiklos sritis, kuriai rengiamos nacionalinės plėtros programos:

1) valstybės valdymas, regioninė politika ir viešasis administravimas;

2) aplinka, miškai ir klimato kaita;

- 3) energetika;
- 4) viešieji finansai;
- 5) ekonomikos konkurencingumas ir valstybės informaciniai ištekliai;
- 6) valstybės saugumas ir gynyba;
- 7) viešasis saugumas;
- 8) kultūra;
- 9) socialinė apsauga ir užimtumas;
- 10) transportas ir ryšiai;
- 11) sveikata;
- 12) švietimas, mokslas ir sportas;
- 13) teisingumas;
- 14) užsienio politika;
- 15) žemės ir maisto ūkis, kaimo plėtra ir žuvininkystė.

27. **Valstybės vystymosi kryptis** – ilgalaikiai – ilgesnės negu 20 metų trukmės – valstybės raidos prioritetai, skirti valstybės pažangos vizijai įgyvendinti.

28. **Veiklos efektyvumo rodiklis** – kiekybiškai išreikštas dydis, kuriuo matuojamas strateginio valdymo sistemos dalyvio atliekamų funkcijų efektyvumas.

29. **Vyriausybės veiklos prioritetas** – prioritetinis darbas, kurį Vyriausybė planuoja tam tikru laikotarpiu įgyvendinti konkrečioje valstybės veiklos srityje.

30. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Biudžeto sandaros įstatyme, Lietuvos Respublikos fiskalinės drausmės įstatyme, Lietuvos Respublikos nacionalinių plėtros įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme ir Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme.

4 straipsnis. Strateginio valdymo sistemos principai

Strateginio valdymo sistemos principai:

1) darnumo ir integralumo – viešojo valdymo sprendimai ir planavimo dokumentai tarpusavyje turi būti susieti aiškiais loginiais ryšiais, o jų visuma turi sudaryti sąlygas pasiekti ilgalaikę ir darnią valstybės pažangą, užtikrinti veiksmingą valdžios sektoriaus finansų planavimą ir panaudojimą;

2) veiksmingumo ir orientavimosi į rezultatus – priimant viešojo valdymo sprendimus, planuojant ir įgyvendinant planavimo dokumentus, pagrindinis dėmesys turi būti skiriamas strateginiams tikslams bei pažangos uždaviniams ir tęstinės veiklos uždaviniams (toliau kartu – uždaviniai) nustatyti ir jiems įgyvendinti laiku, pasirenkant tam tinkamiausius būdus ir atsisakant vertės nekuriančios veiklos ar funkcijų;

3) įrodymais grįsto valdymo – viešojo valdymo sprendimų priėmimas turi būti pagrįstas pasiektų rezultatų stebėsenos duomenimis ir sprendimų finansinio, administracinio, socialinio ir kito poveikio išankstiniu vertinimu;

4) efektyvumo ir finansinio ilgalaikio tvarumo – viešojo valdymo sprendimai ir planavimo dokumentai turi būti įgyvendinami siekiant didžiausios naudos mažiausiomis sąnaudomis, racionaliai paskirstant turimus finansinius išteklius, atsižvelgiant į strateginius tikslus, uždavinius ir finansines galimybes naudoti ir išlaikyti pasiektus rezultatus;

5) bendradarbiavimo – planavimo dokumentai turi būti rengiami ir įgyvendinami bendradarbiaujant visiems strateginio valdymo sistemos dalyviams, racionaliai naudojant jų turimus žmogiškuosius, materialinius ir finansinius išteklius strateginiams tikslams pasiekti ir uždaviniams įgyvendinti;

6) atvirumo ir įtraukimo – planavimo dokumentai turi būti rengiami ir įgyvendinami į sprendimų priėmimo procesus įtraukiant visas suinteresuotas šalis ir konsultuojantis su visuomene, socialiniais ir ekonominiais partneriais. Informacija apie pasiektą pažangą ir panaudotas lėšas turi būti aiški, suprantama ir viešai prieinama;

7) lyčių lygybės – rengiant ir įgyvendinant planavimo dokumentus, turi būti atsižvelgiama į lyčių aspekto integravimą planavimo, įgyvendinimo, stebėsenos ir vertinimo etapais, siekiant užkirsti kelią kliūtims susidaryti arba galimybių apribojimams, kurie gali sukelti nepageidaujamas pasekmes moterims ar vyrams.

II SKYRIUS

PLANAVIMO DOKUMENTŲ LYGMENYS, TIPAI IR JŲ TARPUSAVIO SĄSAJOS

5 straipsnis. Planavimo dokumentų lygmenys

1. Strateginis valdymas įgyvendinamas tik per šiame įstatyme nustatytus planavimo dokumentus, organizuojant strateginio valdymo sistemos dalyvių veiklą ir priimant sprendimus dėl planavimo dokumentų rengimo ir juose nustatomų aplinkos analize grįstų valstybės pažangos vizijos, valstybės vystymosi kryptių, strateginių tikslų, uždavinių ir kitų elementų tvirtinimo, įgyvendinimo, stebėsenos, vertinimo ir atsiskaitymo už pasiektus rezultatus.

2. Planavimo dokumentai skirstomi į 3 lygmenis:

1) strateginio lygmens planavimo dokumentai – 10 metų ir ilgesnės trukmės planavimo dokumentai, kuriuose suplanuojamos ilgalaikiai ir darniai valstybės pažangai užtikrinti reikalingos prielaidos (nustatoma valstybės pažangos vizija ir vystymosi kryptys, strateginiai tikslai ir pažangos uždaviniai, teritorijų panaudojimo funkciniai prioritetai, taip pat kiti elementai, privalomi pagal Europos Sąjungos teisės aktus ir (arba) kitus tarptautinius įsipareigojimus);

2) programavimo lygmens planavimo dokumentai – 4–10 metų trukmės planavimo dokumentai, kuriuose nustatomi strateginio lygmens planavimo dokumentų įgyvendinimo būdai ir sąlygos (nustatomos pažangos uždaviniams įgyvendinti skirtos pažangos priemonės, taip pat išankstinės sąlygos, kurias regionų plėtros tarybos ir regiono savivaldybės turi įgyvendinti ir užtikrinti jų laikymąsi, siekdamos veiksmingo ir rezultatyvaus pažangos uždavinių įgyvendinimo, preliminarus pažangos lėšų poreikis ir kt.). Programavimo lygmens planavimo dokumentai gali būti nacionaliniai, regionų arba savivaldybių;

3) veiklos lygmens planavimo dokumentai – planavimo dokumentai, kuriuose detalizuojamas programavimo lygmens planavimo dokumentuose nustatytų pažangos priemonių ir (arba) projektų įgyvendinimas, nurodomos tęstinės veiklos priemonės ir tam reikalingos lėšos.

6 straipsnis. Strateginio lygmens planavimo dokumentų tipai

Strateginio lygmens planavimo dokumentų tipai:

1) Valstybės pažangos strategija – ilgesnės negu 20 metų trukmės planavimo dokumentas, rengiamas vadovaujantis šiuo įstatymu ir kuriame nustatoma valstybės pažangos vizija, jai įgyvendinti skirtos valstybės vystymosi kryptys ir poveikio rodikliai, atspindintys siekiamus socialinės, ekonominės ir aplinkos būklės pokyčius šalies mastu. Valstybės pažangos strategija turi derėti su Nacionalinio saugumo strategija;

2) Nacionalinio saugumo strategija – planavimo dokumentas, rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymu. Šis planavimo dokumentas – svarbiausių saugios valstybės raidą apibrėžiančių nuostatų visuma, jame nustatomi gyvybiniai ir pirmaeiliai nacionalinio saugumo interesai, pagrindiniai rizikos veiksniai, pavojai ir grėsmės šiems interesams, įtvirtinami

valstybės nacionalinio saugumo sistemos plėtros, užsienio, gynybos ir vidaus politikos prioritetai, ilgalaikiai bei vidutinio laikotarpio uždaviniai valstybės saugumo būklei užtikrinti. Nacionalinio saugumo strategija turi derėti su Valstybės pažangos strategija;

3) Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepcija – 30 metų trukmės planavimo dokumentas, rengiamas vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymu. Šiame planavimo dokumente nustatomos ilgalaikės valstybės teritorijos (įskaitant kontinentinį šelfą ir išskirtinę ekonominę zoną Baltijos jūroje) erdvinio vystymo kryptys ir teritorijų naudojimo funkciniai prioritetai. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepcija turi derėti su Valstybės pažangos strategija ir Nacionalinio saugumo strategija;

4) nacionalinės darbotvarkės – planavimo dokumentai, rengiami vadovaujantis šiuo įstatymu, jeigu jų rengimą numato atitinkamą valstybės veiklos sritį reglamentuojantys įstatymai, Europos Sąjungos teisės aktams ir (arba) kitiems tarptautiniams įsipareigojimams, ir (arba) Nacionalinio saugumo strategijoje įtvirtintiems valstybės nacionalinio saugumo sistemos plėtros, užsienio, gynybos ir vidaus politikos prioritetams, ilgalaikiams uždaviniams įgyvendinti, jungiantys kelias valstybės veiklos sritis ir nustatantys ilgesnės negu 10 metų trukmės strateginius tikslus, uždavinius, poveikio rodiklius, taip pat kitus elementus, privalomus pagal Europos Sąjungos teisės aktus ir (arba) kitus tarptautinius įsipareigojimus. Šie dokumentai rengiami atsižvelgiant į Valstybės pažangos strategiją ir Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepciją;

5) Nacionalinis pažangos planas – 10 metų trukmės planavimo dokumentas, rengiamas vadovaujantis šiuo įstatymu ir apimantis visas valstybės veiklos sritis, kuriame, atsižvelgiant į Valstybės pažangos strategiją, Nacionalinio saugumo strategiją, Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepciją, nacionalines darbotvarkes ir Europos Sąjungos teisės aktus ir (arba) kitus tarptautinius įsipareigojimus, nustatomi strateginiai tikslai, pažangos uždaviniai, poveikio rodikliai, nurodomi horizontalieji principai, nustatomi už pažangos uždavinių įgyvendinimą ir horizontaliųjų principų įgyvendinimo koordinavimą atsakingi strateginio valdymo sistemos dalyviai ir pažangos uždavinius įgyvendinant dalyvaujantys strateginio valdymo sistemos dalyviai, taip pat finansinės projekcijos;

6) Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas – valstybės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentas, rengiamas vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymu. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepciją, šiame kompleksinio teritorijų planavimo dokumente nustatomos Lietuvos Respublikos teritorijos erdvinio vystymo įgyvendinimo gairės, valstybės teritorijos erdvinė struktūra, valstybės teritorijos naudojimo privalomosios nuostatos ir kiti susiję sprendiniai, kurie turi derėti su Nacionaliniu pažangos planu.

Programavimo lygmens planavimo dokumentų tipai:

1) nacionalinės plėtros programos – vadovaujantis šiuo įstatymu rengiami 4–10 metų trukmės planavimo dokumentai, kuriuose nurodoma, kaip bus įgyvendinami pažangos uždaviniai. Viena nacionalinė plėtros programa rengiama vienai valstybės veiklos sričiai, nurodytai šio įstatymo 3 straipsnio 26 dalyje. Vienai valstybės veiklos sričiai gali būti rengiamos kelios nacionalinės plėtros programos. Rengiamos tokios nacionalinės plėtros programos:

a) plėtros programos – planavimo dokumentai, kuriuose, siekiant įgyvendinti Nacionaliniame pažangos plane nustatytus pažangos uždavinius, taip pat Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane nustatytas teritorijos naudojimo privalomąsias nuostatas, nacionalinių darbotvarkių planus, atlikus aplinkos analizę, nustatomos valstybės mastu įgyvendinamos pažangos priemonės, rezultato rodikliai, nurodomos preliminarios atskiram Nacionalinio pažangos plano uždaviniui arba susijusiems uždaviniams įgyvendinti reikalingos pažangos lėšos ir kiti elementai, privalomi pagal Europos Sąjungos teisės aktus ir (arba) kitus tarptautinius įsipareigojimus;

b) ilgalaikės valstybinės saugumo stiprinimo programos – vadovaujantis Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymu rengiami planavimo dokumentai, kuriuose, siekiant įgyvendinti Nacionaliniame pažangos plane nustatytus strateginius tikslus ir pažangos uždavinius, įgyvendinančius Nacionalinio saugumo strategiją, nustatomos valstybės mastu įgyvendinamos pažangos priemonės, rezultato rodikliai, nurodomos preliminarios pažangos uždaviniams įgyvendinti reikalingos pažangos lėšos;

c) Regionų plėtros programa – vadovaujantis šiuo įstatymu ir Regioninės plėtros įstatymu rengiamas planavimo dokumentas, kuriame, siekiant įgyvendinti Nacionaliniame pažangos plane nustatytus strateginius tikslus ir pažangos uždavinius, taip pat Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane nustatytas teritorijos naudojimo privalomąsias nuostatas, konkrečių regionų lygiu detalizuojami Nacionaliniame pažangos plane nustatyti pažangos uždaviniai ir poveikio rodikliai, nustatomos išankstinės sąlygos, kurias regionų plėtros tarybos ir regiono savivaldybės turi įgyvendinti ir užtikrinti jų laikymąsi, siekdamos veiksmingo ir rezultatyvaus pažangos uždavinių įgyvendinimo, preliminarios reikalingos pažangos lėšos regionams, tikslinių teritorijų (jeigu tokias yra išskyrusi Vyriausybė arba jos įgaliota institucija) vystymo tikslai, uždaviniai ir jų įgyvendinimo stebėsenai skirti poveikio rodikliai;

2) Vyriausybės programa – vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymu rengiamas planavimo dokumentas, kuriame nustatomos Vyriausybės veiklos laikotarpio valstybės veiklos gairės;

3) Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planas – vadovaujantis šiuo įstatymu ir Vyriausybės įstatymu rengiamas planavimo dokumentas, kuriame detalizuojama, kaip bus įgyvendinamos Vyriausybės programoje nustatytos valstybės veiklos gairės, nurodomi Vyriausybės veiklos prioritetai, prioritetinės nacionalinėse plėtros programose nustatytos pažangos priemonės ir

(arba) pažangos priemonės įgyvendinantys projektai, o prireikus – kaip bus peržiūrimi ir keičiami Nacionalinis pažangos planas ir (arba) jį įgyvendinantys planavimo dokumentai, siekiant suderinti šiuos dokumentus su Vyriausybės programa;

4) nacionalinių darbotvarkių planai – vadovaujantis šiuo įstatymu rengiami planavimo dokumentai, jeigu jų rengimą numato nacionalinės darbotvarkės arba atitinkamą valstybės veiklos sritį reguliuojantys įstatymai, skirti nacionalinėms darbotvarkėms įgyvendinti. Šiuose planavimo dokumentuose planuojamos nacionalinėse darbotvarkėse numatytų uždavinių įgyvendinimą užtikrinančios pažangos priemonės ir (arba) tęstinės veiklos priemonės (toliau kartu – priemonės), taip pat kiti elementai, privalomi pagal Europos Sąjungos teisės aktus ir (arba) kitus tarptautinius įsipareigojimus. Šie dokumentai rengiami atsižvelgiant į Valstybės pažangos strategiją ir Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepciją ir turi derėti su nacionalinėmis plėtros programomis;

5) regionų plėtros planai – vadovaujantis šiuo įstatymu ir Regioninės plėtros įstatymu rengiami 4–10 metų trukmės planavimo dokumentai, kuriuose, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane nustatytas teritorijos naudojimo privalomąsias nuostatas, pateikiama išsami konkretaus regiono situacijos analizė, įvertinamas numatomas nacionalinių plėtros programų įgyvendinimo poveikis konkretaus regiono lygiu, prireikus detalizuojamos konkrečiam regionui Regionų plėtros programoje nustatytos išankstinės sąlygos, kurias regionų plėtros tarybos ir regiono savivaldybės turi įgyvendinti ir užtikrinti jų laikymąsi, siekdamos veiksmingo ir rezultatyvaus pažangos uždavinių įgyvendinimo, nurodomi regiono plėtros tikslai ir regiono plėtros uždaviniai, suplanuojamos regiono plėtros tikslus ir regiono plėtros uždavinius įgyvendinančios pažangos priemonės ir (arba) projektai, nurodomos preliminaros kiekvienai pažangos priemonei ir (arba) projektui įgyvendinti reikalingos pažangos lėšos, nustatomi rezultato rodikliai;

6) savivaldybių strateginiai plėtros planai – vadovaujantis šiuo įstatymu rengiami 4–10 metų trukmės planavimo dokumentai, skirti aplinkos, socialinei ir ekonominei raidai savivaldybės teritorijoje planuoti ir rengiami atsižvelgiant į kitus strateginio ir programavimo lygmens planavimo dokumentus. Šie planai taip pat turi derėti su savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentais ir regionų plėtros planais;

7) savivaldybių bendrieji planai – vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymu rengiami savivaldybės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentai, kuriais įgyvendinami ir detalizuojami valstybės teritorijos bendrojo plano sprendiniai. Šie planai taip pat turi derėti su savivaldybių strateginiais plėtros planais.

8 straipsnis. Veiklos lygmens planavimo dokumentų tipai

Veiklos lygmens planavimo dokumentų tipai:

1) strateginiai veiklos planai – vadovaujantis šiuo įstatymu rengiami 3 metų trukmės planavimo dokumentai, kuriuose suplanuojamos valstybės biudžeto asignavimų valdytojų ar savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų programos. Šiose programose planuojami 3 metų asignavimai, skirti nacionalinėse plėtros programose numatytoms pažangos priemonėms, prireikus – detalizuojant jų įgyvendinimą ir siekiamus rezultatus arba regionų plėtros planuose ir (arba) savivaldybių strateginiuose plėtros planuose nustatytoms pažangos priemonėms ir (arba) projektams įgyvendinti, prireikus – detalizuojant jų įgyvendinimą ir siekiamus rezultatus, ir (arba) nurodomi tęstinės veiklos uždaviniai, tęstinės veiklos priemonės ir joms planuojami 3 metų asignavimai. Šiose programose taip pat nustatomi rezultato, produkto ir (arba) veiklos efektyvumo rodikliai;

2) veiksmų planai – vadovaujantis šiuo įstatymu rengiami įvairaus laikotarpio planavimo dokumentai, kurie nėra privalomi ir kurie rengiami prireikus nustatyti vieno ar kelių strateginio valdymo sistemos dalyvių veiksmus, skirtus pažangos ir (arba) tęstinės veiklos priemonių, nustatytų nacionalinėse plėtros programose ir (arba) strateginiuose veiklos planuose, projektų ir (arba) kitų susijusių įsipareigojimų įgyvendinimui detaliau suplanuoti;

3) metiniai veiklos planai – vadovaujantis šiuo įstatymu rengiami vieno metų laikotarpio planavimo dokumentai, jeigu jų rengimą numato atskirų strateginio valdymo sistemos dalyvių veiklą reglamentuojantys įstatymai. Šiuose dokumentuose suplanuojama strateginio valdymo sistemos dalyvių metų veikla.

III SKYRIUS

PLANAVIMO DOKUMENTŲ ĮGYVENDINIMO FINANSAVIMAS

9 straipsnis. Lėšų planavimas

1. Valstybės pažanga ir jai reikalingos lėšos planuojamos tik šiame įstatyme nustatytuose planavimo dokumentuose laikantis šio įstatymo 4 straipsnyje nustatytų strateginio valdymo sistemos principų.

2. Pažangos lėšos planuojamos pažangos priemonėms ir (arba) projektams, kurie planuojami nacionalinėse plėtros programose arba regionų plėtros planuose, vadovaujantis šiuo įstatymu ir Vyriausybės tvirtinama Strateginio valdymo metodika.

3. Tęstinės veiklos lėšos yra planuojamos pagal Vyriausybės patvirtintas Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisykles. Tęstinei veiklai vykdyti reikalingos papildomos lėšos laikomos tęstinės veiklos lėšomis.

10 straipsnis. Finansinių projekcijų nustatymas ir tikslinimas

1. Nacionaliniame pažangos plane nustatoma bendroji finansinė projekcija yra valstybės finansinės galimybės, išreiškiamos viena nominalia reikšme, viso Nacionalinio pažangos plano laikotarpio visiems strateginiams tikslams kartu pasiekti.

2. Finansinės projekcijos nustatomos procentine išraiška kaip dalis bendrosios finansinės projekcijos, atsižvelgiant į ekonominės raidos scenarijų, vykdomą anticiklinę fiskalinę politiką, finansines ir ekonomines vidutinio laikotarpio prognozes, fiskalinės drausmės normas ir vadovaujantis šiais kriterijais:

1) Nacionaliniame pažangos plane nustatytais strateginiais tikslais ir pažangos uždaviniais, t. y. siekiamais pokyčiais, jų mastu ir svarba sprendžiant valstybės esamos būklės problemas;

2) Europos Sąjungos ir kitiems tarptautinio finansavimo šaltiniams taikomais apribojimais;

3) Vyriausybės veiklos prioritetams;

4) tarptautiniais įsipareigojimais;

5) nacionaliniais plėtros programų vykdymo rezultatais;

6) valstybės veiklos srityse veikiančių valstybės biudžeto asignavimų valdytojų ir savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų pajėgumais veiksmingai panaudoti lėšas.

3. Finansinės projekcijos apskaičiuojamos vadovaujantis Strateginio valdymo metodika.

11 straipsnis. Pažangos lėšų planavimas programinio valdymo būdu

1. Nacionalinėse plėtros programose planuojamos Nacionaliniame pažangos plane nustatytiems pažangos uždaviniams įgyvendinti reikalingos pažangos lėšos, kurios negali viršyti Nacionaliniame pažangos plane nustatytų finansinių projekcijų.

2. Portfelio valdytojas prižiūri, kad planuojamos pažangos lėšos neviršytų Nacionaliniame pažangos plane nustatytų finansinių projekcijų, taip pat kad planuojant ir vykdančioms nacionalinėms plėtros programoms būtų nuosekliai, darniai ir efektyviai įgyvendinami Nacionaliniame pažangos plane nustatyti strateginiai tikslai ir pažangos uždaviniai.

3. Planuojant pažangos lėšas, turi būti įvertintas įgyvendinant pažangos priemones siekiamų rezultatų ilgalaikis finansinis poveikis tęstinės veiklos lėšoms Vyriausybės ir (arba) jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

4. Įgyvendinant nacionalines plėtros programas, portfelio valdytojas stebi nacionalinių plėtros programų rezultatų rodiklių pasiekimo ir pažangos lėšų panaudojimo rezultatus ir prireikus teikia Vyriausybei pasiūlymus dėl finansinių projekcijų ir (arba) jų paskirstymo tarp valstybės veiklos sričių tikslinimo, jeigu tai būtina siekiant laiku įgyvendinti strateginius tikslus ir pažangos uždavinius ir efektyviai panaudoti pažangos lėšas ir (arba) siūlymus dėl strateginių tikslų ir (arba) pažangos uždavinių tikslinimo.

IV SKYRIUS

STRATEGINIO VALDYMO SISTEMOS VALDYSENĄ

12 straipsnis. Strateginio valdymo sistemos valdysenos teisinis reglamentavimas

1. Sprendimų dėl planavimo dokumentų rengimo priėmimo, aplinkos analizės, planavimo dokumentų rengimo, tvirtinimo, įgyvendinimo, stebėsenos, vertinimo ir atsiskaitymo už pasiektus rezultatus tvarką, strateginio valdymo sistemos dalyvių, dalyvaujančių priimant sprendimus dėl planavimo dokumentų rengimo, atliekant aplinkos analizę, rengiant, tvirtinant ir įgyvendinant planavimo dokumentus, atliekant stebėseną, vertinant rezultatus ir atsiskaitant už pasiektus rezultatus, teises ir pareigas nustato šis įstatymas, išskyrus šiame įstatyme nurodytas išimtis, o detalizuoja Strateginio valdymo metodiką, kuria strateginio valdymo sistemos dalyviai vadovaujasi tiek, kiek tai neprieštarauja kitiems strateginio valdymo sistemos dalyvių veiklą reglamentuojantiems įstatymams ir tiesiogiai taikomiems Europos Sąjungos teisės aktams.

2. Vyriausybės įgaliotos institucijos ir įstaigos Strateginio valdymo metodikoje nustatyta tvarka teikia konsultacijas strateginio valdymo sistemos dalyviams, rengiantiems planavimo dokumentus.

3. Vyriausybė ir (arba) jos įgaliota institucija nustato metodinės pagalbos, atliekant pažangos priemonių ir (arba) projektų finansinės, ekonominės ir socialinės naudos, efektyvumo vertinimus, teikimo tvarką, vadovaujantis kuria ministerijų, rengiančių nacionalines plėtros programas, ir (arba) portfelio valdytojo iniciatyva, už projektų administravimą atsakingos įstaigos teikia metodines rekomendacijas ir konsultacijas strateginio valdymo sistemos dalyviams.

4. Siekiant užtikrinti visuomenės įtraukimą į strateginio ir (arba) programavimo lygmens planavimo dokumentų rengimą ir taip sudaryti sąlygas pagerinti planavimo dokumento kokybę bei atitikti visuomenės poreikiams, strateginio ir (arba) programavimo lygmens planavimo dokumentus rengiantys strateginio valdymo sistemos dalyviai Strateginio valdymo metodikoje nustatyta tvarka konsultuojasi su visuomene, socialiniais ir ekonominiais partneriais.

5. Šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 8 punkte nurodytiems strateginio valdymo sistemos dalyviams už šio straipsnio 3 dalyje ir šio įstatymo 17 straipsnio 5 dalyje nustatytų funkcijų atlikimą skiriamas finansavimas iš valstybės biudžeto.

13 straipsnis. Valstybės pažangos strategijos rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, pažangos stebėseną, pažangos vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą

1. Valstybės pažangos strategija rengiama šiais etapais:

1) sprendimą dėl Valstybės pažangos strategijos rengimo priima Vyriausybė ne vėliau kaip likus 4 metams iki galiojančios Valstybės pažangos strategijos termino pabaigos, kartu patvirtindama Valstybės pažangos strategijos rengimo koncepciją;

2) aplinkos analizę atlieka Vyriausybės strateginės analizės centras;

3) Valstybės pažangos strategijos rengimą koordinuoja Vyriausybė, rengia Vyriausybės įgaliota institucija, dalyvaujant strateginio valdymo sistemos dalyviams, nurodytiems šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 3, 4, 9, 10 ir 11 punktuose, ir konsultuojantis su Lietuvos savivaldybių asociacija ir kitomis suinteresuotosiomis šalimis, Seimo komitetais ir komisijomis.

2. Valstybės pažangos strategiją tvirtina Seimas nutarimu.

3. Valstybės pažangos strategijos įgyvendinimą koordinuoja Vyriausybė.

4. Pažangos stebėseną įgyvendinant Valstybės pažangos strategiją koordinuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija. Pažangos vertinimas atliekamas Valstybės pažangos strategijoje nustatyta tvarka.

5. Atsiskaitymas už pasiektą pažangą atliekamas Valstybės pažangos strategijoje nustatyta tvarka. Pasiekta pažanga kartą per metus svarstoma Valstybės pažangos taryboje kartu su pažanga, pasiekta įgyvendinant Nacionalinį pažangos planą.

6. Valstybės pažangos strategiją sudaro:

1) valstybės pažangos vizija;

2) valstybės vystymosi kryptys, jų aprašymas;

3) strateginiai tikslai;

4) laukiami rezultatai, poveikio rodikliai;

5) įgyvendinimo proceso, pažangos vertinimo ir atsiskaitymo už pažangą nuostatos.

14 straipsnis. Nacionalinių darbotvarkių rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, pažangos stebėseną, pažangos vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą

1. Nacionalinės darbotvarkės rengiamos šiais etapais:

1) sprendimą dėl konkrečios nacionalinės darbotvarkės rengimo ir nacionalinės darbotvarkės koordinatoriaus paskyrimo priima Vyriausybė, atsižvelgdama į atitinkamas valstybės veiklos sritis reglamentuojančius teisės aktus, Europos Sąjungos teisės aktus ir kitus tarptautinius reikalavimus. Vyriausybei nepavaldus ir (arba) neatskaitingas strateginio valdymo sistemos dalyvis nacionalinės darbotvarkės koordinatoriumi gali būti skiriamas strateginio valdymo sistemos dalyvio sutikimu, jeigu kituose teisės aktuose nenumatyta kitaip;

2) aplinkos analizės atlikimą organizuoja nacionalinių darbotvarkių koordinatoriai;

3) nacionalinių darbotvarkių rengimą koordinuoja Vyriausybė arba Vyriausybė kartu su nacionalinių darbotvarkių koordinatoriais, jeigu jais yra Vyriausybei nepavaldūs ir (arba) neatskaitingi strateginio valdymo sistemos dalyviai. Nacionalines darbotvarkes rengia nacionalinių darbotvarkių koordinatoriai, dalyvaujant strateginio valdymo sistemos dalyviams, nurodytiems šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 1, 3 ir 9 punktuose, ir konsultuojantis su suinteresuotosiomis šalimis, atsižvelgiant į atitinkamas valstybės veiklos sritis reglamentuojančius teisės aktus, Europos Sąjungos teisės aktus ir kitus tarptautinius reikalavimus.

2. Nacionalines darbotvarkes tvirtina Seimas nutarimu.

3. Nacionalinių darbotvarkių įgyvendinimą koordinuoja Vyriausybė, pažangos stebėseną įgyvendinant nacionalines darbotvarkes atlieka ir pažangos vertinimus organizuoja nacionalinių darbotvarkių koordinatoriai, jeigu nacionalinėje darbotvarkėje nenumatyta kitaip. Atsiskaitymas už pasiektą pažangą atliekamas nacionalinėse darbotvarkėse nustatyta tvarka.

15 straipsnis. Nacionalinio pažangos plano rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, pažangos stebėseną, pažangos vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą

1. Nacionalinis pažangos planas rengiamas šiais etapais:

1) sprendimą dėl Nacionalinio pažangos plano rengimo priima Vyriausybė ne vėliau kaip likus 2 metams iki galiojančio Nacionalinio pažangos plano termino pabaigos, kartu patvirtindama Nacionalinio pažangos plano rengimo koncepciją;

2) aplinkos analizę atlieka Vyriausybės strateginės analizės centras;

3) Nacionalinio pažangos plano rengimą koordinuoja Vyriausybė, rengia Vyriausybės įgaliota institucija, dalyvaujant strateginio valdymo sistemos dalyviams, nurodytiems šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 3, 10 ir 11 punktuose, ir konsultuojantis su suinteresuotosiomis šalimis, Seimo komitetais ir komisijomis.

2. Nacionalinio pažangos plano projektą svarsto Seimo komitetai ir teikia išvadas, pasiūlymus ir (ar) rekomendacijas.

3. Nacionalinį pažangos planą tvirtina Vyriausybė.

4. Nacionalinio pažangos plano įgyvendinimą koordinuoja Vyriausybė.

5. Nacionalinio pažangos plano įgyvendinimo stebėseną koordinuoja Vyriausybės kanceliarija, atlieka Finansų ministerija kartu su Vyriausybės strateginės analizės centru. Pasiekta pažanga kartą per metus svarstoma Valstybės pažangos taryboje kartu su pažanga, pasiekta įgyvendinant Valstybės pažangos strategiją.

6. Atsiskaitymas už pasiektą pažangą atliekamas Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nustatyta tvarka.

7. Nacionalinio pažangos plano tarpinius ir baigiamąjį vertinimą atlieka Vyriausybės strateginės analizės centras Nacionaliniame pažangos plane nustatyta tvarka. Tarpinių ir baigiamojo vertinimų rezultatai pristatomi Valstybės pažangos tarybai, suinteresuotosioms šalims ir visuomenei.

16 straipsnis. Nacionalinio saugumo strategijos, Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepcijos, Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, pažangos stebėseną, pažangos vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą

1. Nacionalinio saugumo strategija rengiama, tvirtinama, įgyvendinama, jos įgyvendinimo stebėseną ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą atliekami Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme ir Nacionalinio saugumo strategijoje nustatyta tvarka.

2. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano koncepcija ir Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas rengiami, tvirtinami, įgyvendinami, jų įgyvendinimo stebėseną ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą atliekami Teritorijų planavimo įstatyme nustatyta tvarka.

17 straipsnis. Nacionalinių plėtros programų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą

1. Nacionalines plėtros programas rengia Vyriausybės kanceliarija ir ministerijos, atsakingos už Nacionalinio pažangos plano uždavinių įgyvendinimą konkrečioje valstybės veiklos srityje, dalyvaujant Nacionaliniame pažangos plane nustatytiems už horizontaliųjų principų įgyvendinimo koordinavimą atsakingiems strateginio valdymo sistemos dalyviams, nacionalinių darbotvarkių koordinatoriams, ministerijai, pagal Teritorijų planavimo įstatymą atsakingai už valstybės teritorijos bendrojo plano rengimo organizavimą, ir Nacionaliniame pažangos plane nustatytiems pažangos uždavinių įgyvendinime dalyvaujantiems strateginio valdymo sistemos dalyviams. Rengiant nacionalines plėtros programas valstybės veiklos srityse, kuriose veikia Vyriausybei nepavaldūs ir (arba) neatskaitingi strateginio valdymo sistemos dalyviai, dalyvauja suinteresuoti Vyriausybei nepavaldūs ir (arba) neatskaitingi strateginio valdymo sistemos dalyviai, kiek tai neprieštarauja jų veiklą reglamentuojantiems įstatymams.

2. Plėtros programas ir Regionų plėtros programą tvirtina Vyriausybė. Ilgalaikes valstybines saugumo stiprinimo programas tvirtina Seimas nutarimu.

3. Nacionalinių plėtros programų kaip portfelio įgyvendinimą koordinuoja portfelio valdytojas.

4. Atskirų nacionalinių plėtros programų įgyvendinimą organizuoja, kontroliuoja nacionalines plėtros programas rengusios ministerijos ir Vyriausybės kanceliarija, įgyvendinimą koordinuoja Vyriausybė. Vyriausybei nepavaldūs ir (arba) neatskaitingi strateginio valdymo sistemos dalyviai, kiek tai neprieštarauja jų veiklą reglamentuojantiems įstatymams, gali dalyvauti įgyvendinant nacionalinių plėtros programų priemones ir (arba) jas įgyvendinančius projektus.

5. Įgyvendindami nacionalines plėtros programas, strateginio valdymo sistemos dalyviai, vykdantys pažangos priemones, arba už projektų administravimą atsakingos įstaigos Vyriausybės ir (arba) jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais ir tvarka plėtoja projektus, organizuoja projektų atranką, konsultuoja ir informuoja projektų rengėjus apie projektų rengimo ir įgyvendinimo reikalavimus, administruoja atrinktų projektų vykdymą, atlieka projektų rezultatų stebėseną, organizuoja projekto vykdytojo atsiskaitymą už pasiektus rezultatus.

6. Atskirų nacionalinių plėtros programų įgyvendinimo stebėseną atlieka, ataskaitas rengia, vertinimus organizuoja nacionalines plėtros programas rengusios ministerijos ir Vyriausybės kanceliarija.

7. Nacionalinių plėtros programų portfelio įgyvendinimo stebėseną atlieka portfelio valdytojas ir informaciją apie pasiektą pažangą 2 kartus per metus teikia Vyriausybei.

18 straipsnis. Vyriausybės programos ir Vyriausybės programos įgyvendinimo plano rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą

1. Vyriausybės programa rengiama ir tvirtinama vadovaujantis Vyriausybės įstatymu.
2. Vyriausybės programos vykdymą koordinuoja Vyriausybė, įgyvendinimo stebėseną, ataskaitų rengimą organizuoja Vyriausybės kanceliarija.
3. Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano rengimą koordinuoja Vyriausybės kanceliarija.
4. Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planą tvirtina Vyriausybė.
5. Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano įgyvendinimą koordinuoja Vyriausybė, vykdo Vyriausybei pavaldūs strateginio valdymo sistemos dalyviai. Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane numatytus Vyriausybės veiklos prioritetus įgyvendinantys projektai valdomi Vyriausybės nustatyta projekcinio valdymo tvarka.
6. Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano įgyvendinimo stebėseną atlieka ir ataskaitų rengimą organizuoja Vyriausybės kanceliarija.

19 straipsnis. Nacionalinių darbotvarkių planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą

1. Nacionalinių darbotvarkių planų rengimą koordinuoja Vyriausybė arba Vyriausybė kartu su nacionalinių darbotvarkių koordinatoriais, jeigu jais yra Vyriausybei nepavaldūs ir (arba) neatskaitingi strateginio valdymo sistemos dalyviai.
2. Nacionalinių darbotvarkių planus, atsižvelgdami į Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus ir (arba) tarptautinius įsipareigojimus, rengia nacionalinių darbotvarkių koordinatoriai ir (arba) ministerijos pagal atitinkamiems ministrams pavestas valdymo sritis, dalyvaujant suinteresuotiems strateginio valdymo sistemos dalyviams, nurodytiems šio įstatymo 3 straipsnio 17 dalies 3 punkte.
3. Nacionalinių darbotvarkių planus tvirtina Vyriausybė.
4. Nacionalinių darbotvarkių planai įgyvendinami per nacionalines plėtros programas ir strateginius veiklos planus.
5. Nacionalinių darbotvarkių planų įgyvendinimo stebėseną ir pažangos vertinimus atlieka nacionalinių darbotvarkių koordinatoriai šiuose planavimo dokumentuose ir (arba) atitinkamose nacionalinėse darbotvarkėse nustatyta tvarka.
6. Atsiskaitymas už pasiektą pažangą atliekamas nacionalinių darbotvarkių planuose nustatyta tvarka.

20 straipsnis. Regionų plėtros planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą

1. Regionų plėtros tarybos regionų plėtros planus rengia ir tvirtina vadovaudamosi Regioninės plėtros įstatymu.
2. Regionų plėtros planai įgyvendinami, pažangos stebėseną ir vertinimas atliekami, ataskaitos rengiamos Regioninės plėtros įstatymo nustatyta tvarka.

21 straipsnis. Savivaldybių strateginių plėtros planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą

1. Savivaldybių strateginius plėtros planus rengia savivaldybių administracijos.
2. Savivaldybių strateginius plėtros planus tvirtina savivaldybių tarybos.
3. Savivaldybių strateginių plėtros planų įgyvendinimą, stebėseną ir ataskaitų rengimą organizuoja savivaldybių administracijų direktoriai.

22 straipsnis. Savivaldybių bendrųjų planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektą pažangą

Savivaldybių bendrieji planai rengiami, tvirtinami, įgyvendinami, jų įgyvendinimo stebėseną atliekama Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka.

23 straipsnis. Strateginių veiklos planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, rezultatų vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektus rezultatus

1. Strateginius veiklos planus rengia strateginio valdymo sistemos dalyviai, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, ir savivaldybių administracijos.
2. Strateginius veiklos planus tvirtina valstybės biudžeto asignavimų valdytojai ir savivaldybių tarybos, išskyrus Vyriausybės įstatyme, Lietuvos Respublikos profesionaliojo scenos meno įstatyme, Lietuvos Respublikos muziejų įstatyme, Lietuvos Respublikos bibliotekų įstatyme, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme, Lietuvos Respublikos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatyme nustatytus atvejus.

3. Strateginių veiklos planų įgyvendinimą koordinuoja ir įgyvendinimo stebėseną atlieka strateginio valdymo sistemos dalyviai, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, ir savivaldybių administracijos.

4. Strateginių veiklos planų, kuriuos rengia strateginio valdymo sistemos dalyviai, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, rezultatų vertinimą atlieka Vyriausybės kanceliarija kartu su Finansų ministerija.

5. Už strateginių veiklos planų įgyvendinimą atsiskaito valstybės biudžeto asignavimų valdytojai ir savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojai Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nustatyta tvarka.

24 straipsnis. Veiksmų planų ir metinių veiklos planų rengimas, tvirtinimas, įgyvendinimas, stebėseną, rezultatų vertinimas ir atsiskaitymas už pasiektus rezultatus

1. Veiksmų planus rengia strateginio valdymo sistemos dalyviai.
2. Metinius veiklos planus, vadovaudamiesi atskirų strateginio valdymo sistemos dalyvių veiklą reglamentuojančiais įstatymais, rengia strateginio valdymo sistemos dalyviai.
3. Veiksmų planus ir metinius veiklos planus įgyvendina, jų įgyvendinimo stebėseną, rezultatų vertinimą atlieka ir atsiskaito už pasiektus rezultatus strateginio valdymo sistemos dalyviai.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus 15 straipsnio 6 dalį, šio straipsnio 3, 4, 5 ir 6 dalis, įsigalioja 2021 m. sausio 1 d.
2. Šio įstatymo 15 straipsnio 6 dalis įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.
3. Vyriausybė iki 2020 m. gruodžio 31 d. patvirtina:
 - 1) 2021–2030 m. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrąjį planą;
 - 2) 2021–2030 m. nacionalinį pažangos planą;

3) Strateginio valdymo metodiką.

4. Vyriausybė ir (arba) jos įgaliotos institucijos ir įstaigos parengia ir (arba) priima kitus šiame įstatyme numatytus planavimo dokumentus.

5. Vyriausybė iki 2021 m. birželio 1 d. pateikia Seimui tvirtinti nacionalinę darbotvarkę korupcijos prevencijos klausimais. Iki nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais įsigaliojimo ilgesnės negu 10 metų trukmės strateginiai tikslai, uždaviniai, poveikio rodikliai korupcijos prevencijos klausimais planuojami ilgalaikėje valstybinėje saugumo stiprinimo programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos patvirtinimo“. Iki nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais įsigaliojimo uždavinių korupcijos prevencijos klausimais įgyvendinimo priemonės planuojamos tarpinstituciniame veiklos plane.

6. Vyriausybė iki 2022 m. birželio 1 d. pateikia Seimui tvirtinti Valstybės pažangos strategiją „Lietuva 2050“.

7. Kituose įstatymuose vartojama sąvoka „strateginio planavimo metodika“ atitinka sąvoką „strateginio valdymo metodika“. Kituose įstatymuose pateiktos nuorodos į Vyriausybės tvirtinamą Strateginio planavimo metodiką reiškia nuorodą į Vyriausybės tvirtinamą Strateginio valdymo metodiką.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Gitanas Nausėda

Suvestinė redakcija nuo 2021-01-01

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1994, Nr. [43-772](#), i. k. 0941010ISTA000I-464

Nauja įstatymo redakcija:

Nr. , 1998 04 28, Žin., 1998, Nr. 41(1)-1131 (1998 05 01)

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS
ĮSTATYMAS**

1994 m. gegužės 19 d. Nr. I-464

Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos Vyriausybės sudėtis

Lietuvos Respublikos Vyriausybę (toliau - Vyriausybė) sudaro Ministras Pirmininkas ir ministrai.

2 straipsnis. Vyriausybės galios

1. Vyriausybė įgyvendina vykdomąją valdžią Lietuvoje.
2. Vyriausybės galias apibrėžia Lietuvos Respublikos Konstitucija ir įstatymai.

3 straipsnis. Vyriausybės veiklos teisiniai pagrindai

Vyriausybė savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, įstatymais, Vyriausybės programa, kitais teisės aktais ir savo veiklą derina su Valstybės pažangos strategija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. , 1998 06 30, Žin., 1998, Nr. [65-1871](#) (1998 07 22)

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [IX-842](#), 2002-04-16, Žin., 2002, Nr. [41-1527](#) (2002-04-19)

Nr. [XI-863](#), 2010-06-03, Žin., 2010, Nr. [71-3541](#) (2010-06-19)

4 straipsnis. Svarbiausieji Vyriausybės veiklos principai

Vyriausybė savo veiklą grindžia kolegialumo, demokratijos, teisėtumo ir viešumo principais.

5 straipsnis. Vyriausybės atsakomybė ir atskaitomybė

1. Vyriausybė solidariai atsako Seimui už bendrą savo veiklą. Vyriausybė ne rečiau kaip kartą per metus pateikia Seimui savo metinę veiklos ataskaitą.

2. Seimo reikalavimu Seimo statuto nustatyta tvarka Vyriausybė arba atskiri ministrai atsiskaito Seime už savo veiklą.

3. Ministrai, vadovaudami jiems pavestoms valdymo sritims, yra atsakingi Seimui, Respublikos Prezidentui ir tiesiogiai pavaldūs Ministrui Pirmininkui.

4. Ministrai Vyriausybės nustatyta tvarka informuoja visuomenę apie savo veiklą ministerijos interneto tinklalapyje, o esant galimybei, – ir per kitas visuomenės informavimo priemones arba susitikimuose su gyventojais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1293](#), 2003-01-14, Žin., 2003, Nr. [10-342](#) (2003-01-29)

Nr. [IX-1769](#), 2003-10-14, Žin., 2003, Nr. [104-4639](#) (2003-11-05)

ANTRASIS SKIRSNIS

VYRIAUSYBĖS SUDARYMAS

6 straipsnis. Vyriausybės sudarymo tvarka ir Vyriausybės programa

1. Ministrą Pirmininką Seimo pritarimu skiria ir atleidžia Respublikos Prezidentas.

2. Ministras Pirmininkas ne vėliau kaip per 15 dienų nuo jo paskyrimo pristato Seimui savo sudarytą ir Respublikos Prezidento patvirtintą Vyriausybę ir pateikia svarstyti jos programą. Jeigu Seimas motyvuotu nutarimu nepitaria šiai programai, Ministras Pirmininkas ne vėliau kaip per 15 dienų nuo nepitarimo dienos pateikia svarstyti naują programą. Ministerijos ir kitos valstybės institucijos privalo paskirtiems ministrams teikti medžiagą, reikalingą Vyriausybės programai parengti, bei prisidėti prie programos rengimo.

3. Vyriausybė gauna įgaliojimus veikti, kai Seimas posėdyje dalyvaujančių narių balsų dauguma pritaria jos programai.

4. Kai Seimas pritaria Vyriausybės programai, Vyriausybė privalo per 3 mėnesius patvirtinti Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-863](#), 2010-06-03, Žin., 2010, Nr. [71-3541](#) (2010-06-19)

Nr. [XII-153](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. [11-497](#) (2013-01-30)

7 straipsnis. Ministro Pirmininko ir ministrų prisaikdinimas

1. Pradėdami eiti savo pareigas, Ministras Pirmininkas ir ministrai prisiekia. Prisiekiantis asmuo perskaito nustatytą priesaikos tekstą:

1) „Aš (vardas, pavardė)

prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai,

prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus,

saugoti jos žemių vientisumą,

prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę,

sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei.

Tepadeda man Dievas!“ arba

2) „Aš (vardas, pavardė)

prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai,

prisiekiu gerbti ir vykdyti jos Konstituciją ir įstatymus,

saugoti jos žemių vientisumą,

prisiekiu visomis išgalėmis stiprinti Lietuvos nepriklausomybę,

sąžiningai tarnauti Tėvynei, demokratijai, Lietuvos žmonių gerovei. "

2. *Neteko galios.*

3. Ministras Pirmininkas ir ministrai prisiekia Seimo posėdyje. Į šį posėdį kviečiamas Respublikos Prezidentas. Priesaiką priima Seimo Pirmininkas, o kai šio nėra, - Seimo Pirmininko pavaduotojas, laikinai einantis Seimo Pirmininko pareigas.

4. Ministras Pirmininkas ir kiekvienas ministras prisiekia stovėdami priešais Seimo Pirmininką ar Seimo Pirmininko pavaduotoją, skaitydami priesaikos tekstą padėję ranką ant Lietuvos Respublikos Konstitucijos. Prisiekęs Ministras Pirmininkas ar ministras pasirašo vardinį priesaikos lapą.

5. Nustatytas priesaikos tekstas netaisomas ir nekeičiamas. Tiek šios nuostatos nesilaikymas, tiek atsisakymas prisiekti ar pasirašyti vardinį priesaikos lapą arba pasirašymas su išlyga reiškia, kad Ministras Pirmininkas ar ministras neprisiekė ir negali eiti pareigų.

6. Vardiniai priesaikos lapai perduodami Seimo Pirmininkui ir saugomi Seimo kanceliarijoje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2277](#), 2004-06-15, *Žin.*, 2004, Nr. [98-3632](#) (2004-06-24)

TREČIASIS SKIRSNIS

VYRIAUSYBĖS ĮGALIOJIMŲ GRĄŽINIMAS IR ATSISTATYDINIMAS

8 straipsnis. Vyriausybės įgaliojimų grąžinimas

1. Vyriausybė grąžina įgaliojimus išrinkus Respublikos Prezidentą.

2. Po Seimo rinkimų Vyriausybė grąžina įgaliojimus Respublikos Prezidentui tą dieną, kai naujasis Seimas susirenka į pirmąjį posėdį.

3. Išrinkus Respublikos Prezidentą, Vyriausybė įgaliojimus grąžina Respublikos Prezidentui tą dieną, kai šis pradeda eiti pareigas.

4. Kai pasikeičia daugiau nei pusė ministrų, Vyriausybė turi iš naujo gauti Seimo įgaliojimus.

5. Vyriausybės įgaliojimai laikomi grąžintais, kai Ministras Pirmininkas ar Vyriausybės narys, pavaduojantis Ministrą Pirmininką, įteikia Respublikos Prezidentui raštišką pareiškimą.

6. Respublikos Prezidentas priima Vyriausybės grąžinamus įgaliojimus ir paveda jai eiti pareigas, kol Vyriausybė iš naujo gaus Seimo įgaliojimus arba kol bus sudaryta nauja Vyriausybė. Jeigu Vyriausybė įgaliojimų raštiškai negrąžina, Respublikos Prezidentas turi teisę dekretu pavesti Vyriausybei eiti pareigas bei skirti Vyriausybės narį Ministrui Pirmininkui pavaduoti, kol bus sudaryta nauja Vyriausybė arba kol Vyriausybė iš naujo gaus Seimo įgaliojimus.

7. Kai Vyriausybė grąžina įgaliojimus šio straipsnio 1 dalies numatytu pagrindu, Respublikos Prezidentas per 15 dienų teikia Seimui svarstyti įgaliojimus grąžinusios Vyriausybės Ministro Pirmininko kandidatūrą. Kai Seimas pritaria Ministro Pirmininko kandidatūrai ir Respublikos Prezidentas paskiria Ministrą Pirmininką, jei Ministro Pirmininko pateiktoje ir Respublikos Prezidento patvirtintoje Vyriausybėje nepasikeitė daugiau nei pusė iki įgaliojimų grąžinimo dirbusių ministrų, Vyriausybė iš naujo gauna įgaliojimus veikti pagal Seimo anksčiau patvirtintą programą. Jeigu Seimas nepitaria Ministro Pirmininko kandidatūrai, Vyriausybė privalo atsistatydinti.

9 straipsnis. Vyriausybės atsistatydinimas

1. Vyriausybė privalo atsistatydinti šiais atvejais:

- 1) kai Seimas du kartus iš eilės nepitaria naujos Vyriausybės programai;
- 2) kai Seimas visų Seimo narių balsų dauguma slaptu balsavimu pareiškia nepasitikėjimą Vyriausybe ar Ministru Pirmininku;
- 3) kai Ministras Pirmininkas atsistatydina arba miršta;
- 4) po Seimo rinkimų, kai sudaroma nauja Vyriausybė;
- 5) kai pasikeitus daugiau kaip pusei ministrų arba išrinkus Respublikos Prezidentą Vyriausybė iš naujo negauna Seimo įgaliojimų.

2. Ministras Pirmininkas apie Vyriausybės atsistatydinimą teikia Respublikos Prezidentui rašytinį pranešimą, kuris prieš tai paskelbiamas Vyriausybės posėdyje.

3. Ministrui Pirmininkui mirus, apie Vyriausybės atsistatydinimą Respublikos Prezidentui praneša Ministrą Pirmininką pavaduojantis ministras, o jei pavaduojančio nebuvo, – vyriausias pagal amžių ministras. Pranešimas apie Vyriausybės atsistatydinimą turi būti paskelbtas Vyriausybės posėdyje.

4. Jeigu reikia, pranešimui apie Vyriausybės atsistatydinimą paskelbti šaukiamas neeilinis Vyriausybės posėdis.

5. Apie Vyriausybės atsistatydinimą turi būti pranešta Respublikos Prezidentui tą dieną, kurią atsiranda viena iš šio straipsnio 1 dalyje numatytų aplinkybių.

6. Vyriausybė gali atsistatydinti Ministro Pirmininko siūlymu priimdama nutarimą, kurį Ministras Pirmininkas tą pačią dieną įteikia Respublikos Prezidentui.

7. Vyriausybės atsistatydinimą priima Respublikos Prezidentas. Vyriausybė laikoma atsistatydinusia nuo Respublikos Prezidento dekreto įsigaliojimo dienos. Prireikus Respublikos Prezidentas paveda jai toliau eiti pareigas. Jis gali pavesti vienam iš ministrų eiti Ministro Pirmininko pareigas, kol bus sudaryta nauja Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

1999 11 23, Žin., 1999, Nr. [101-2916](#) (1999 11 26)

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

10 straipsnis. Ministro skyrimas, atleidimas ir atsistatydinimas

1. Ministrus Ministro Pirmininko teikimu skiria ir atleidžia Respublikos Prezidentas. Laikinai pavaduodamas Respublikos Prezidentą, Seimo Pirmininkas negali atleisti ar skirti ministrų be Seimo sutikimo.

2. Ministras turi teisę atsistatydinti. Ministras apie savo atsistatydinimą raštu praneša Ministrui Pirmininkui. Ministras Pirmininkas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas šį ministro atsistatydinimą teikia Respublikos Prezidentui. Iki atsistatydinimo pateikimo Respublikos Prezidentui ministras Ministro Pirmininko siūlymu turi teisę atšaukti savo atsistatydinimą.

3. Ministras privalo atsistatydinti, kai nepasitikėjimą juo slaptu balsavimu pareiškia daugiau kaip pusė Seimo narių. Ministras apie atsistatydinimą tą pačią arba kitą dieną raštu praneša Ministrui Pirmininkui, o šis tą pačią dieną, o jeigu tai neįmanoma, - ne vėliau kaip kitą dieną, ministro atsistatydinimą teikia Respublikos Prezidentui. Jeigu ministras neįvykdo šio reikalavimo, jis Respublikos Prezidento dekretu atleidžiamas iš pareigų.

4. Ministro atsistatydinimą priima Respublikos Prezidentas. Ministras laikomas atsistatydinusi nuo Respublikos Prezidento dekreto įsigaliojimo dienos. Respublikos Prezidentas gali pavesti ministrui eiti pareigas, kol Ministro Pirmininko teikimu bus paskirtas naujas ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

11 straipsnis. Interpeliacijos pateikimas Ministrui Pirmininkui ar ministrui arba nutarimo projekto dėl nepasitikėjimo Vyriausybe pateikimas

1. Seimo sesijos metu ne mažesnė kaip 1/5 Seimo narių grupė gali pateikti interpeliaciją Ministrui Pirmininkui ar ministrui, taip pat pateikti nutarimo projektą dėl nepasitikėjimo Vyriausybe.

2. Seimas, apsvarstęs Ministro Pirmininko ar ministro atsakymą į interpeliaciją arba Vyriausybės atsakymą į nutarimo dėl nepasitikėjimo projektą, gali nutarti, jog atsakymas yra nepatenkinamas, ir daugiau kaip pusės Seimo narių balsų dauguma slaptu balsavimu pareikšti nepasitikėjimą Ministru Pirmininku, ministru arba Vyriausybe.

3. Pareiškus nepasitikėjimą Ministru Pirmininku, ministru arba Vyriausybe, Ministras Pirmininkas, ministras arba Vyriausybė privalo tą pačią dieną atsistatydinti.

4. Kai Seimas pareiškia nepasitikėjimą Ministru Pirmininku, atsistatydina visa Vyriausybė. Šiuo atveju Respublikos Prezidentas Ministro Pirmininko pareigas paveda eiti kitam Vyriausybės nariui, kol bus sudaryta nauja Vyriausybė. Kai Seimas pareiškia nepasitikėjimą ministru, Respublikos Prezidentas paveda eiti šias pareigas kitam ministrui, kol bus paskirtas ir prisaikdintas naujas ministras. Šiuo atveju

Ministras Pirmininkas ne vėliau kaip per 15 dienų pateikia Respublikos Prezidentui naują ministro kandidatūrą.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

VYRIAUSYBĖS NARIŲ GARANTIJOS IR APRIBOJIMAI

Skirsnio pavadinimas keistas:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

12 straipsnis. Ministro Pirmininko ir ministrų neliečiamumo garantijos

Ministras Pirmininkas ir ministrai negali būti patraukti baudžiamojon atsakomybėn ar suimti, taip pat negali būti kitaip suvaržyta jų laisvė be išankstinio Seimo sutikimo, o tarp Seimo sesijų - be išankstinio Respublikos Prezidento sutikimo.

13 straipsnis. Kitos Vyriausybės narių garantijos

1. Vyriausybės narių atlyginimo už darbą dydį nustato Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas.

2. Atlyginimą Ministrui Pirmininkui apskaičiuoja ir išmoka Vyriausybės kanceliarija, o ministrams – ministerijos. Vyriausybės nariai draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka.

3. Vyriausybės atstovavimo šalyje ir užsienyje išlaidoms finansuoti Vyriausybės nutarimu gali būti sudaromas Ministro Pirmininko fondas, kuriam, nedidinant Vyriausybės kanceliarijai Lietuvos Respublikos valstybės biudžete numatytų bendrų reprezentacijos lėšų, kiekvieną mėnesį skiriama iki vieno Lietuvos statistikos departamento paskutinio paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio suma. Konkrečius dydžius ir šių lėšų naudojimo tvarką nustato Vyriausybė.

4. Nedidinant ministerijai skiriamų bendrų reprezentacijos lėšų, Vyriausybės nutarimu gali būti sudaromi ministrų fondai. Jų naudojimo tvarką nustato Vyriausybė.

5. Ministras Pirmininkas gali turėti rezidenciją, išlaikomą iš Vyriausybės kanceliarijai valstybės biudžete numatytų lėšų.

6. Pasibaigus Vyriausybės nario įgaliojimams šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punkte numatytu atveju, Vyriausybės nariui išmokama dviejų Vyriausybės nario vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių dydžio kompensacija, o pasibaigus Vyriausybės nario įgaliojimams šio įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 1, 2, 3 ir 5 punktuose numatytais atvejais, – vieno vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija..

7. Šio straipsnio 6 dalyje numatytos kompensacijos nemokamos Vyriausybės nariams, kai jie paskiriami Ministru Pirmininku ar ministrais naujai sudarytoje Vyriausybėje, taip pat jei jie yra išrinkti Seimo nariais.

8. Lėšos šiame straipsnyje numatytoms garantijoms skiriamos iš valstybės biudžeto.

9. Vyriausybės nariai turi teisę į 20 darbo dienų trukmės kasmetines minimaliąsias atostogas. Vadovaujantis Darbo kodekso nuostatomis, Vyriausybės nariams gali būti suteikiamos šios tikslinės atostogos: nėštumo ir gimdymo, tėvystės, mokymosi, nemokamos. Vyriausybės narys gali būti atleidžiamas nuo tarnybinių pareigų, kai tai būtina visuomeninėms valstybinėms, piliečio ar kitoms pareigoms vykdyti, šio straipsnio 10 dalyje nustatyta tvarka. Vyriausybės nariai turi teisę į Darbo kodekse nustatytas lengvatas asmenims, auginantiems vaikus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

10. Vyriausybės narys, kuris yra įstatymų nustatyta tvarka paskelbiamas kandidatu į Respublikos Prezidentus, Seimo, Europos Parlamento ar savivaldybių tarybų narius, turi teisę būti atleistas nuo tarnybinių pareigų rinkimų agitacijos kampanijos metu, bet ne ilgiau kaip 10 dienų. Rašytinis prašymas atleisti nuo tarnybinių pareigų pateikiamas asmeniui, turinčiam teisę suteikti atostogas. Toks Vyriausybės narys nuo tarnybinių pareigų neatleidžiamas, o atleistas atšaukiamas, jeigu Vyriausybės posėdyje nebūtų galima užtikrinti reikalingos Vyriausybės narių daugumos, būtinos sprendimams priimti. Už laikotarpį, kuriuo Vyriausybės narys yra atleistas nuo tarnybinių pareigų, Vyriausybės nariui darbo užmokestis ar kitos išmokos nemokamos.

11. Vyriausybės nariai gali turėti tik teisės aktuose nustatytas garantijas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [IX-461](#), 2001-07-12, Žin., 2001, Nr. [66-2407](#) (2001-08-01)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [X-1726](#), 2008-09-22, Žin., 2008, Nr. [117-4442](#) (2008-10-11)

Nr. [X-1780](#), 2008-11-06, Žin., 2008, Nr. [131-5030](#) (2008-11-15)

Nr. [XI-124](#), 2008-12-23, Žin., 2008, Nr. [149-6044](#) (2008-12-30)

Nr. [XI-218](#), 2009-04-16, Žin., 2009, Nr. [46-1796](#) (2009-04-25)

Nr. [XI-319](#), 2009-07-07, Žin., 2009, Nr. [85-3576](#) (2009-07-18)

Nr. [XI-511](#), 2009-12-02, Žin., 2009, Nr. [147-6554](#) (2009-12-12)

Nr. [XI-1127](#), 2010-11-12, Žin., 2010, Nr. [139-7111](#) (2010-11-27)

Nr. [XII-153](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. [11-497](#) (2013-01-30)

14 straipsnis. Draudimas Ministrui Pirmininkui ir ministrams eiti kitas renkamas ar skiriamas pareigas ir dirbti kitą darbą

Ministras Pirmininkas ir ministrai negali eiti jokių kitų renkamų ar skiriamų pareigų (išskyrus galimybę Seimo nariams eiti Ministro Pirmininko ar ministro pareigas), negali dirbti verslo, komercijos ar kitose privačiose įstaigose ar įmonėse, taip pat gauti kito atlyginimo, išskyrus jiems nustatytą darbo užmokestį pagal pareigas Vyriausybėje bei užmokestį už kūrybinę veiklą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

PENKTASIS SKIRSNIS**YPATINGIEJI VYRIAUSYBĖS SANTYKIAI SU SEIMU
IR RESPUBLIKOS PREZIDENTU****15 straipsnis. Vyriausybės teisė teikti siūlymą dėl pirmalaikių Seimo rinkimų**

Vyriausybė turi teisę teikti siūlymą Respublikos Prezidentui paskelbti pirmalaikius Seimo rinkimus, jeigu Seimas pareiškia tiesioginį nepasitikėjimą Vyriausybe.

16 straipsnis. Vyriausybės teisė skelbti Respublikos Prezidento rinkimus

1. Jeigu Lietuvos Respublikos Konstitucijos 89 straipsnio pirmojoje dalyje numatytais atvejais Seimas negali per 10 dienų susirinkti ir paskelbti Respublikos Prezidento rinkimų, rinkimus skelbia Vyriausybė, priimdama nutarimą.

2. Šį Vyriausybės nutarimą pavedama vykdyti Vyriausiajai rinkimų komisijai.

17 straipsnis. Ministro Pirmininko ir ministrų dalyvavimas Seimo darbe

Ministras Pirmininkas ir ministrai turi teisę Seimo statuto nustatyta tvarka dalyvauti Seimo, jo komitetų, komisijų bei frakcijų posėdžiuose ir pareikšti savo nuomonę svarstomais klausimais.

18 straipsnis. Vyriausybės narių atsakymų į Seimo narių paklausimus tvarka

1. Ministras Pirmininkas arba ministras, kuriam Seimo sesijoje yra pateiktas Seimo nario paklausimas dėl Vyriausybės, ministerijų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų bei kitų Vyriausybės

įsteigtų biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Vyriausybė arba ministerija, veiklos, privalo atsakyti žodžiu ar raštu Seimo statuto nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

2. Ministras Pirmininkas ir ministrai Seimo sesijos metu Seimo statuto nustatyta tvarka atsako į Seimo narių klausimus.

3. Seimo komiteto, komisijos ar frakcijos kvietimu Seimo statuto nustatyta tvarka ministrai ar ministro įgaliotas valstybės tarnautojas privalo dalyvauti komiteto, komisijos ar frakcijos posėdyje ir pateikti paaiškinimus svarstomais klausimais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

19 straipsnis. Respublikos Prezidento dekretų pasirašymas

Ministras Pirmininkas arba atitinkamas ministras Lietuvos Respublikos Konstitucijos 85 straipsnyje nurodytais klausimais ne vėliau kaip per 3 dienas pasirašo Respublikos Prezidento dekretus. Atsakomybė už tokį dekretą tenka jį pasirašiusiam Ministrui Pirmininkui arba ministrui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2559](#), 2004-11-11, Žin., 2004, Nr. [171-6310](#) (2004-11-26)

20 straipsnis. Vyriausybės įstatymų leidybos iniciatyvos teisė

1. Vyriausybė turi įstatymų leidybos iniciatyvos teisę Seime.

2. Vyriausybė dėl Seimui teikiamų įstatymų ar Seimo nutarimų projektų priima nutarimą. Svarstant šiuos projektus Seime, Vyriausybei atstovauja Ministras Pirmininkas, Vyriausybės įgaliotas ministras, o šiam negalint – Vyriausybės įgaliotas viceministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-461](#), 2001-07-12, Žin., 2001, Nr. [66-2407](#) (2001-08-01)

Nr. [IX-1065](#), 2002-09-05, Žin., 2002, Nr. [91-3888](#) (2002-09-18)

21 straipsnis. Pasitikėjimo Vyriausybe patikrinimas

Vyriausybė turi teisę teikti siūlymą Seimui balsuoti dėl pasitikėjimo Vyriausybe.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS**VYRIAUSYBĖS KOMPETENCIJA****22 straipsnis. Pagrindiniai Vyriausybės įgaliojimai**

Vyriausybė:

1) saugo konstitucinę santvarką ir Lietuvos Respublikos teritorijos neliečiamybę, tvarko krašto reikalus, garantuoja valstybės saugumą ir viešąją tvarką;

2) vykdo įstatymus ir Seimo nutarimus dėl įstatymų įgyvendinimo, taip pat Respublikos Prezidento dekretus, tvirtina norminių teisės aktų koncepcijas, rengia Valstybės pažangos strategiją ir teikia ją tvirtinti Seimui;

3) įgyvendina Vyriausybės programą, tvirtina Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo planą ir prioritetinių darbų sąrašą, koordinuoja ministerijų ir Vyriausybės įstaigų, kitų Vyriausybės įsteigtų biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Vyriausybė, veiklą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

4) rengia ir teikia Seimui valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą; organizuoja valstybės biudžeto vykdymą, teikia Seimui valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitą; taip pat teikia Seimui Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetų rodiklių patvirtinimo įstatymų projektus bei Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo vykdymo ataskaitas;

5) remdamasi įstatymais disponuoja valstybės turtu, nustato jo valdymo ir naudojimo tvarką;

6) rengia ir teikia Seimui svarstyti įstatymų ir kitų teisės aktų projektus;

7) teikia Seimui siūlymus dėl ministerijų steigimo ir panaikinimo;

8) steigia, reorganizuoja ir likviduoja Vyriausybės įstaigas, steigia įstaigas prie ministerijų ir paveda ministerijoms įgyvendinti įstaigų prie ministerijų savininko teises ir pareigas (išskyrus sutikimų dėl tokių įstaigų reorganizavimo ir likvidavimo priėmimą), steigia, reorganizuoja ir likviduoja kitas biudžetines įstaigas, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Vyriausybė ar Vyriausybės įgaliota valstybės valdymo institucija;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

9) tvirtina ministerijų, Vyriausybės kanceliarijos, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų, Vyriausybės atstovų įstaigos, kitų Vyriausybės įsteigtų biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir

pareigas įgyvendina Vyriausybė arba ministerijos, nuostatus, Vyriausybės įstaigų bei kitų Vyriausybės įsteigtų biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Vyriausybė, administracijos struktūrą arba paveda ją tvirtinti Vyriausybės įstaigos arba kitos Vyriausybės įsteigtos biudžetinės įstaigos vadovui, jei kiti įstatymai nenustato kitos jos tvirtinimo tvarkos; tvirtinti įstaigų prie ministerijų nuostatus ir jų administracijos struktūrą Vyriausybė gali pavesti atitinkamos valdymo srities ministrui, jei kiti įstatymai nenustato kitos jų tvirtinimo tvarkos;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1862](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-03, i. k. 2015-10824

Nr. [XIII-1431](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11739

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

Nr. [XIII-2234](#), 2019-06-13, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10353

10) kartu su Respublikos Prezidentu vykdo užsienio politiką; užmezga diplomatinis santykius ir palaiko ryšius su užsienio valstybėmis bei tarptautinėmis organizacijomis; atsižvelgdama į Seimo Užsienio reikalų komiteto rekomendacijas, teikia Respublikos Prezidentui siūlymus dėl Lietuvos Respublikos diplomatinių atstovų užsienio valstybėse ir prie tarptautinių organizacijų skyrimo bei atšaukimo;

11) įstatymo nustatyta tvarka organizuoja valdymą aukštesniuose administraciniuose vienetuose;

12) įstatymo numatytais atvejais siūlo Seimui įvesti tiesioginį valdymą savivaldybės teritorijoje;

13) turi teisę kreiptis į Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti, ar Lietuvos Respublikos įstatymai ar kiti Seimo priimti teisės aktai neprieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai;

14) skiria į pareigas ir atleidžia iš jų Vyriausybės atstovus, Vyriausybės įgaliotinį ir jo pavaduotoją, priima į pareigas ir atleidžia iš jų Vyriausybės įstaigų vadovus, kitus įstatymų nustatytus valstybės tarnautojus ir pareigūnus, juos skatina; atitinkamos valdymo srities ministro teikimu Vyriausybės į pareigas priimtiems ar paskirtiems valstybės tarnautojams ir pareigūnams skiria tarnybines nuobaudas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

Nr. [XIII-2234](#), 2019-06-13, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10353

15) sudaro Vyriausybės komitetus ir Vyriausybės komisijas;

16) vykdo kitas pareigas, kurias Vyriausybei numato Lietuvos Respublikos Konstitucija, šis ir kiti įstatymai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [IX-842](#), 2002-04-16, Žin., 2002, Nr. [41-1527](#) (2002-04-19)

Nr. [X-198](#), 2005-05-12, Žin., 2005, Nr. [67-2405](#) (2005-05-28)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [XI-863](#), 2010-06-03, Žin., 2010, Nr. [71-3541](#) (2010-06-19)

Nr. [XII-153](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. [11-497](#) (2013-01-30)

23 straipsnis. Vyriausybės santykiai su savivaldybėmis

Vyriausybė:

1) koordinuoja Vyriausybės atstovų veiklą ir prižiūri, kaip jie vykdo įstatymo nustatytus įgaliojimus;

2) teikia rekomendacijas savivaldybėms socialinės apsaugos, sveikatos, švietimo ir kultūros plėtojimo bei kitais klausimais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

SEPTINTASIS SKIRSNIS

MINISTRO PIRMININKO IR MINISTRŲ KOMPETENCIJA

24 straipsnis. Ministras Pirmininkas

1. Ministras Pirmininkas atstovauja Vyriausybei ir vadovauja jos veiklai.

2. Ministras Pirmininkas:

1) sudaro Vyriausybę ir teikia jos sudėtį tvirtinti Respublikos Prezidentui;

2) teikia siūlymus Respublikos Prezidentui dėl ministrų skyrimo ir atleidimo;

3) Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka priima į pareigas ir atleidžia iš jų Ministro Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus, kitus įstatymų nustatytus valstybės tarnautojus ir pareigūnus; Vyriausybės kancleriui gali pavesti priimti į pareigas ir atleisti iš jų Ministro Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus, tvirtinti jų pareigybių aprašymus;

4) skiria Ministro Pirmininko priimtiems į pareigas valstybės tarnautojams tarnybines nuobaudas, skatina Ministro Pirmininko priimtus į pareigas valstybės tarnautojus ir pareigūnus, skiria jiems pašalpas, suteikia jiems atostogas ir siunčia juos į komandiruotes, jeigu įstatymai nenustato kitaip; gali pavesti Vyriausybės kancleriui skatinti Ministro Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės

tarnautojus, skirti jiems tarnybines nuobaudas ir pašalpas, suteikti jiems atostogas ir siųsti juos į komandiruotes;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

5) Neteko galios nuo 2007 m. spalio 1 d.

6) Lietuvos Respublikos Konstitucijos numatytais atvejais teikia Respublikos Prezidentui siūlymus pavesti vienam iš ministrų pavaduoti Ministrą Pirmininką;

7) teikia Seimui svarstyti Vyriausybės programą;

8) Neteko galios nuo 2010 m. liepos 1 d.

9) kviečia Vyriausybės posėdžius ir jiems vadovauja (pirmininkauja), tvirtina Vyriausybės posėdžio darbotvarkę;

10) suteikia įgaliojimus derėtis ir pasirašyti Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis;

11) sudaro vyriausybines delegacijas oficialiems vizitams į kitas šalis, taip pat dalyvauti tarptautiniuose kongresuose, konferencijose, sesijose ar kituose tarptautiniuose renginiuose;

12) suteikia įgaliojimus atstovauti Vyriausybei Konstituciniame Teisme ir kituose teismuose;

13) sprendžia Vyriausybės veiklos organizavimo klausimus;

14) vykdo kitas pareigas, kurias Ministrui Pirmininkui paveda Lietuvos Respublikos Konstitucija, šis ir kiti įstatymai.

3. Jeigu Ministras Pirmininkas nepitaria ministro veiklos Vyriausybėje nuostatoms, jis turi teisę pateikti Respublikos Prezidentui siūlymą šį ministrą atleisti.

Straipsnio pakeitimai:

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

1999 11 23, Žin., 1999, Nr. [101-2916](#) (1999 11 26)

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [IX-842](#), 2002-04-16, Žin., 2002, Nr. [41-1527](#) (2002-04-19)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [XI-319](#), 2009-07-07, Žin., 2009, Nr. [85-3576](#) (2009-07-18)

Nr. [XI-863](#), 2010-06-03, Žin., 2010, Nr. [71-3541](#) (2010-06-19)

Nr. [XII-153](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. [11-497](#) (2013-01-30)

25 straipsnis. Ministro, einančio Ministro Pirmininko pareigas ar pavaduojančio Ministrą Pirmininką, įgaliojimai

1. Ministras, einantis Ministro Pirmininko pareigas, turi tuos pačius įgaliojimus kaip ir Ministras Pirmininkas.

2. Ministras, pavaduojantis Ministrą Pirmininką, turi tuos pačius įgaliojimus kaip ir Ministras Pirmininkas, išskyrus šio įstatymo 9 straipsnio 2 ir 6 dalyse ir 24 straipsnio 2 dalies 1–4 ir 10 punktuose numatytus įgaliojimus.

3. Ministras, einantis Ministro Pirmininko pareigas ar pavaduojantis Ministrą Pirmininką, dokumentuose nurodo savo pareigas ir daro įrašą „einantis Ministro Pirmininko pareigas“ ar „pavaduojantis Ministrą Pirmininką“.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

26 straipsnis. Ministrai

1. Ministrai yra atsakingi už jiems pavestas valdymo sritis, kurias nustato šis ir kiti įstatymai.

2. Ministrą laikinai pavaduoti gali tik Ministro Pirmininko paskirtas kitas Vyriausybės narys. Pavaduojantis ministras neatlieka šio straipsnio 3 dalies 6, 9, 16 ir 17 punktuose nurodytų funkcijų, išskyrus atvejus, kai pavaduojamas ministras negali atlikti savo funkcijų ilgiau negu 30 dienų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

3. Ministras:

1) vadovauja ministerijai, sprendžia ministerijos kompetencijai priklausančius klausimus ir yra tiesiogiai atsakingas už Vyriausybės programos bei Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano ir prioritetinių darbų jam pavestose valdymo srityse įgyvendinimą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

2) užtikrina įstatymų, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, Respublikos Prezidento dekretų, Vyriausybės nutarimų, Vyriausybės sprendimų, Vyriausybės rezoliucijų, Ministro Pirmininko potvarkių ir kitų teisės aktų įgyvendinimą;

3) teikia Vyriausybei jos darbo reglamento nustatyta tvarka įstatymų ir kitų teisės aktų projektus;

- 4) užtikrina Vyriausybės ir Ministro Pirmininko pavedimų vykdymą;
- 5) priima ir pasirašo įsakymus, tikrina, kaip jie įgyvendinami, prireikus keli ministrai gali priimti bendrus įsakymus;
- 6) vadovaudamasis Vyriausybės patvirtinta Strateginio planavimo metodika rengia ir suderinęs su Ministru Pirmininku tvirtina ministrui pavestų valdymo sričių strateginius veiklos planus (strateginį veiklos planą), taip pat tvirtina ministerijos, įstaigų prie ministerijos ir kitų pavaldžių biudžetinių įstaigų metinius veiklos planus bei gali pavesti jų vadovams tvirtinti jiems pavaldžių biudžetinių įstaigų metinius veiklos planus;
- 7) Vyriausybės nustatyta tvarka teikia Vyriausybei ministerijos metinės veiklos ataskaitas, Ministro Pirmininko reikalavimu atsiskaito už savo veiklą;
- 8) teikia Vyriausybei įstaigų prie ministerijos nuostatų projektus; Vyriausybės pavedimu tvirtina įstaigų prie ministerijos nuostatus ir jų administracijos struktūrą;
- 9) tvirtina ministerijos administracijos struktūrą ir valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių sąrašą, neviršydamas darbo užmokesčiui nustatytą lėšų ir ministerijai Vyriausybės patvirtinto didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičiaus;
- 10) tvirtina ministerijos administracijos padalinių nuostatus ir valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių aprašymus;
- 11) koordinuoja ir kontroliuoja ministerijos administracijos padalinių veiklą;
- 12) koordinuoja ir kontroliuoja įstaigų prie ministerijos veiklą, jei šių funkcijų nepaveda viceministras ir ministerijos kancleriui ir jei įstatymai nenustato kitaip;
- 13) įstatymų nustatyta tvarka priima į pareigas ir atleidžia iš jų ministerijos valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis ir gaunančius darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, juos skatina, skiria jiems pašalpas, skiria valstybės tarnautojams tarnybines nuobaudas arba priima sprendimus dėl darbo pareigų pažeidimo ar šias funkcijas gali pavesti vykdyti ministerijos kancleriui;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

- 14) įstatymų nustatyta tvarka priima į pareigas ir atleidžia iš jų įstaigų prie ministerijos bei kitų Vyriausybės įsteigtų biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina ministerija, vadovus, juos skatina ir skiria jiems tarnybines nuobaudas ir pašalpas, jeigu įstatymai nenustato kitaip;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

15) teikia pasiūlymus Vyriausybei dėl Vyriausybės priimamiems valstybės tarnautojams ir pareigūnams, veikiantiems jam pavestose valdymo srityse, tarnybinių nuobaudų skyrimo, dėl jų skatinimo. Jeigu Vyriausybės įstaigos veikla yra susijusi su keliems ministrams pavestomis valdymo sritimis, šiuos įgaliojimus įgyvendina Vyriausybės paskirtas atitinkamos valdymo srities ministras;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

16) nustato viceministrų veiklos, ministerijos kanclerio administravimo sritis;

17) tvirtina didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičių jo valdymo sritims priskirtose atskirose įstaigose prie ministerijos ir kitose institucijose ir įstaigose, neviršydamas Vyriausybės patvirtinto bendro didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičiaus jo valdymo sritims priskirtose įstaigose prie ministerijos ir kitose priskirtose institucijose ir įstaigose;

18) atlieka kitas įstatymų ir Vyriausybės nutarimų pavestas funkcijas.

4. Ministras, turintis atskirąją nuomonę apie Vyriausybės nutarimus ar atskirų jos narių darbą, turėtų ją pareikšti Vyriausybės posėdyje.

Straipsnio pakeitimai:

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

1999 11 23, Žin., 1999, Nr. [101-2916](#) (1999 11 26)

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [IX-842](#), 2002-04-16, Žin., 2002, Nr. [41-1527](#) (2002-04-19)

Nr. [IX-1293](#), 2003-01-14, Žin., 2003, Nr. [10-342](#) (2003-01-29)

Nr. [X-500](#), 2006-01-19, Žin., 2006, Nr. [17-596](#) (2006-02-11)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [X-1726](#), 2008-09-22, Žin., 2008, Nr. [117-4442](#) (2008-10-11)

Nr. [XI-185](#), 2009-03-10, Žin., 2009, Nr. [29-1139](#) (2009-03-17)

Nr. [XI-863](#), 2010-06-03, Žin., 2010, Nr. [71-3541](#) (2010-06-19)

Nr. [XI-1838](#), 2011-12-21, Žin., 2011, Nr. [164-7795](#) (2011-12-31)

27 straipsnis. Vyriausybės komitetai ir Vyriausybės komisijos

1. Vyriausybė gali sudaryti Vyriausybės komitetus ir Vyriausybės komisijas.
2. Vyriausybės komitetai yra Vyriausybės patariamąsios institucijos. Jų tikslas – teikti Vyriausybei siūlymus dėl jos veiklos prioritetų, politikos ir strategijos tam tikroje srityje pasirinkimo ir jų atitikties Valstybės pažangos strategijai, prireikus derinti ministrų pozicijas sprendžiant valstybės valdymo reikalus ir vykdyti kitus Vyriausybės nustatytus uždavinius ir funkcijas.
3. Vyriausybės komitetai sudaromi iš Vyriausybės narių, Vyriausybės kanclerio arba Vyriausybės kanclerio pirmojo pavaduotojo. Sudarydama Vyriausybės komitetus, Vyriausybė nustato jų uždavinius, funkcijas, sudėtį, skiria pirmininką. Vyriausybės komitetų darbo organizavimo tvarką nustato Vyriausybės darbo reglamentas.
4. Vyriausybės komisijos sudaromos Vyriausybės pavestoms užduotims atlikti.
5. Vyriausybės komisijos gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Vyriausybės komisijas deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio. Sudarydama Vyriausybės komisijas, Vyriausybė nustato jų užduotis, personalinę sudėtį. Vyriausybė gali pavesti Ministrui Pirmininkui, ministrui, Vyriausybės kancleriui ar Vyriausybės įstaigos vadovui patvirtinti Vyriausybės komisijos personalinę sudėtį. Vyriausybės komisijų darbo organizavimo tvarką nustato Vyriausybės darbo reglamentas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [X-1726](#), 2008-09-22, Žin., 2008, Nr. [117-4442](#) (2008-10-11)

Nr. [XI-319](#), 2009-07-07, Žin., 2009, Nr. [85-3576](#) (2009-07-18)

Nr. [XII-153](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. [11-497](#) (2013-01-30)

28 straipsnis. Ministro Pirmininko sudaromos darbo grupės

1. Ministras Pirmininkas gali sudaryti darbo grupes jo pavestoms užduotims atlikti. Šios darbo grupės gali būti sudaromos iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų, mokslo ir studijų institucijų atstovų, nepriklausomų ekspertų, prireikus ir kitų asmenų. Savivaldybių institucijų ir įstaigų atstovai į Ministro Pirmininko darbo grupes deleguojami savivaldybių tarybų, Seimo nariai – Seimo Pirmininko arba Seimo valdybos, o Seimo kanceliarijos darbuotojai – Seimo kanclerio.
2. Darbo grupei vadovauja Ministro Pirmininko paskirtas asmuo.
3. Konkrečias darbo grupės užduotis nustato Ministras Pirmininkas. Ministro Pirmininko sudarytų darbo grupių darbo organizavimo tvarką nustato Vyriausybės darbo reglamentas.
4. Lėšų darbo grupės veiklai skyrimo klausimą prireikus sprendžia Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [XII-153](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. [11-497](#) (2013-01-30)

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

MINISTERIJOS, VYRIAUSYBĖS ĮSTAIGOS IR ĮSTAIGOS PRIE MINISTERIJŲ

Skirsnio pavadinimas keistas:

Nr. [XI-863](#), 2010-06-03, Žin., 2010, Nr. [71-3541](#) (2010-06-19)

28¹ straipsnis. Kitų įstatymų taikymas ministerijų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų steigimui, pertvarkymui, pabaigai, veiklai ir valdymui

Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymas ministerijų, Vyriausybės įstaigų, įstaigų prie ministerijų steigimui, pertvarkymui, pabaigai, veiklai ir valdymui taikomas tiek, kiek to nereglamentuoja šis įstatymas.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-863](#), 2010-06-03, Žin., 2010, Nr. [71-3541](#) (2010-06-19)

29 straipsnis. Ministerijos

1. Ministerija steigama formuoti valstybės politiką, taip pat organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą ministrui pavestose valdymo srityse. Valstybės politikos įgyvendinimo funkcijos ministerijai gali būti pavestos tik įstatymų nustatytais atvejais ir nustatytam terminui.

2. Lietuvos Respublikoje yra šios ministerijos:

- 1) Aplinkos ministerija;
- 2) Ekonomikos ir inovacijų ministerija;
- 3) Energetikos ministerija;
- 4) Finansų ministerija;
- 5) Krašto apsaugos ministerija;
- 6) Kultūros ministerija;
- 7) Socialinės apsaugos ir darbo ministerija;
- 8) Susisiekimo ministerija;
- 9) Sveikatos apsaugos ministerija;
- 10) Švietimo, mokslo ir sporto ministerija;

- 11) Teisingumo ministerija;
- 12) Užsienio reikalų ministerija;
- 13) Vidaus reikalų ministerija;
- 14) Žemės ūkio ministerija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1544](#), 2018-10-18, paskelbta TAR 2018-10-30, i. k. 2018-17328

- 3. Ministerijas Vyriausybės siūlymu steigia ir panaikina Seimas, priimdamas įstatymą.
- 4. Ministerijai vadovauja ministras.
- 5. Ministerija yra viešasis juridinis asmuo, turintis sąskaitą banke ir antspaudą su valstybės herbu bei savo pavadinimu.
- 6. Ministerija savo veiklą grindžia Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Vyriausybės nutarimais, kitais teisės aktais.
- 7. Ministerija yra biudžetinė įstaiga, finansuojama iš valstybės biudžeto.
- 8. Ministerijos nuostatus tvirtina Vyriausybė.
- 9. Ministerija turi savo administraciją. Jai vadovauja ministerijos kancleris.
- 10. Ministerijos veikla organizuojama vadovaujantis ministro patvirtintais strateginiais ir metiniais veiklos planais, kitais planavimo dokumentais. Ministerijų strateginiai ir metiniai veiklos planai skelbiami ministerijų interneto tinklalapiuose.
- 11. Krašto apsaugos sistemos veiklą reglamentuojantys įstatymai gali numatyti Krašto apsaugos ministerijos valdymo struktūros ypatumus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. , 2000 10 17, Žin., 2000, Nr. [89-2755](#) (2000 10 25)

Nr. [IX-842](#), 2002-04-16, Žin., 2002, Nr. [41-1527](#) (2002-04-19)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [X-1467](#), 2008-03-20, Žin., 2008, Nr. [38-1379](#) (2008-04-03)

Nr. [X-1726](#), 2008-09-22, Žin., 2008, Nr. [117-4442](#) (2008-10-11)

Nr. [XI-129](#), 2009-01-12, Žin., 2009, Nr. [10-351](#) (2009-01-27)

Nr. [XI-185](#), 2009-03-10, Žin., 2009, Nr. [29-1139](#) (2009-03-17)

Nr. [XI-863](#), 2010-06-03, Žin., 2010, Nr. [71-3541](#) (2010-06-19)

29¹ straipsnis. Vyriausybės įstaigos

1. Vyriausybės įstaiga steigiama dalyvauti formuojant politiką ministrui pavestose valdymo srityse ir ją įgyvendinti.
2. Vyriausybės įstaiga yra viešasis juridinis asmuo, turintis sąskaitą banke ir antspaudą su valstybės herbu ir savo pavadinimu.
3. Vyriausybės įstaiga yra iš valstybės biudžeto ir kitų valstybės pinigų fondų išlaikoma biudžetinė įstaiga, kuriai lėšos skiriamos ir administruojamos Biudžeto sandaros įstatymo nustatyta tvarka.
4. Vyriausybės įstaiga veikia pagal Vyriausybės patvirtintus nuostatus.
5. Specialus Vyriausybės įstaigos veiklą reglamentuojantis įstatymas Vyriausybės įstaigai gali suteikti specialias teises, užtikrinančias jai pavestų funkcijų atlikimo nepriklausomumą.
6. Vyriausybės įstaiga Vyriausybės sprendimu gali turėti kolegiją. Šios kolegijos sudarymo tvarką ir kompetenciją nustato Vyriausybė.
7. Vyriausybės įstaiga veikia pagal Vyriausybės nustatyta tvarka parengtus strateginį ir metinį veiklos planus. Vyriausybės įstaigos strateginį veiklos planą tvirtina atitinkamos valdymo srities ministras ar atitinkamų valdymo sričių ministrai bendru įsakymu, o metinį veiklos planą – Vyriausybės įstaigos vadovas, suderinęs su atitinkamos valdymo srities ministru ar atitinkamų valdymo sričių ministrais, jeigu specialus Vyriausybės įstaigos veiklą reglamentuojantis įstatymas nenustato kitaip.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3409](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24576

8. Vyriausybės įstaigai vadovauja jos vadovas, priimamas į pareigas ir atleidžiamas iš jų Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.
9. Vyriausybės nustatyta tvarka Vyriausybės įstaigos vadovas atsiskaito už įstaigos veiklą, Vyriausybės ar atsakingo už pavestą valdymo sritį ministro reikalavimu atsiskaito už savo veiklą.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [XI-863](#), 2010-06-03, Žin., 2010, Nr. [71-3541](#) (2010-06-19), [atitaisymas](#) skelbtas: Žin., 2010, Nr. 87

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

30 straipsnis. Įstaigos prie ministerijos

1. Įstaiga prie ministerijos steigiama valstybės politikai ministrui pavestose valdymo srityse įgyvendinti ir šios politikos formavimui ir įgyvendinimui aptarnauti. Įstatymų nustatytais atvejais įstaigai

prie ministerijos gali būti pavesta vykdyti dalyvavimo formuojant valstybės politiką ministrui pavestose srityse funkcijas.

2. Įstaiga prie ministerijos yra iš valstybės biudžeto ir kitų valstybės pinigų fondų išlaikoma biudžetinė įstaiga, kuriai lėšos skiriamos ir administruojamos Biudžeto sandaros įstatymo nustatyta tvarka.

3. Įstaiga prie ministerijos veikia pagal Vyriausybės patvirtintus nuostatus. Vyriausybė įstaigos prie ministerijos nuostatus gali pavesti tvirtinti atitinkamos valdymo srities ministrui.

4. Įstaiga prie ministerijos veikia pagal Vyriausybės nustatyta tvarka parengtą ir atitinkamos valdymo srities ministro patvirtintą metinį veiklos planą.

5. Įstaigos prie ministerijos vadovą Valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka priima į pareigas ir atleidžia iš jų atitinkamos valdymo srities ministras. Įstaigos prie ministerijos vadovas yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas atitinkamos valdymo srities ministrui. Įstatymai gali nustatyti kitokį įstaigų prie ministerijų vadovų priėmimą, kadencijos trukmę, pavaldumą ir atskaitomybę.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

6. Įstaiga prie ministerijos gali turėti kolegiją. Šios kolegijos sudarymo tvarką ir kompetenciją nustato Vyriausybė.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

Straipsnio pakeitimai:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [IX-842](#), 2002-04-16, Žin., 2002, Nr. [41-1527](#) (2002-04-19)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [X-1726](#), 2008-09-22, Žin., 2008, Nr. [117-4442](#) (2008-10-11)

Nr. [XI-863](#), 2010-06-03, Žin., 2010, Nr. [71-3541](#) (2010-06-19)

30¹ straipsnis. Vyriausybės įsteigtos kitos biudžetinės įstaigos

1. Vyriausybė gali steigti biudžetines įstaigas, kurios centralizuotai atlieka dalį viešojo sektoriaus subjektų bendrųjų funkcijų (būhalterinės apskaitos, dokumentų valdymo, personalo administravimo ir kitų pagalbinio pobūdžio funkcijų), kurios padeda įgyvendinti įstaigai teisės aktuose nustatytus uždavinius. Šių funkcijų apimtį nustato Vyriausybė.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytų biudžetinių įstaigų nuostatus tvirtina Vyriausybė, o jų struktūrą – Vyriausybė arba jos pavedimu atitinkamos biudžetinės įstaigos vadovas.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-934](#), 2017-12-19, paskelbta TAR 2017-12-29, i. k. 2017-21609

30² straipsnis. Vyriausybės strateginės analizės centras

1. Vyriausybės strateginės analizės centras yra viešoji įstaiga, kurios savininkė yra valstybė, o savininko teisės ir pareigos įgyvendina Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

2. Vyriausybės strateginės analizės centras yra ekspertinė institucija, teikianti Vyriausybei ir ministerijoms nepriklausomą, tiriamąją veiklą grįstą informaciją, reikalingą įrodymais pagrįstiems viešosios politikos sprendimams priimti. Vyriausybės strateginės analizės centras veikia pagal Vyriausybės tvirtinamus įstatus.

3. Vyriausybės strateginės analizės centras:

- 1) atlieka tyrimus ir vertinimus, rengia prognozes strateginiais klausimais;
- 2) remdamasis atliktų tyrimų ir vertinimų rezultatais, teikia išvadas Vyriausybei dėl valstybės valdymo sričių tobulinimo;
- 3) telkia valstybės institucijų ir įstaigų, kitų organizacijų turimas analitines kompetencijas į bendradarbiavimo tinklą ir koordinuoja šio tinklo veiklą;
- 4) konsultuoja valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas metodiniais klausimais dėl įrodymais grįstų sprendimų projektų rengimo;
- 5) renka, apdoroja jo funkcijoms atlikti reikalingus duomenis, pagal kompetenciją teikia statistinę informaciją Vyriausybei ir ministerijoms;
- 6) atlieka Lietuvos Respublikos technologijų ir inovacijų įstatyme, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas.

4. Vyriausybės strateginės analizės centro lėšas sudaro valstybės biudžeto asignavimai, pajamos už suteiktas paslaugas, lėšos, gautos kaip parama, ir kitos gautos lėšos.

5. Vyriausybės strateginės analizės centras turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, įmonių ir kitų organizacijų, valstybės registrų ir informacinių sistemų visą jo funkcijoms atlikti reikalingą informaciją.

6. Vyriausybės strateginės analizės centras gali būti organizacijų, veikiančių su jo veikla susijusiose srityse, narys.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-2366](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12445

31 straipsnis. Ministro politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai ir visuomeniniai konsultantai

1. Ministro politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai – viceministrai, ministerijos kancleris, ministro patarėjas (patarėjai), ministro atstovas spaudai ir kiti ministro politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai – padeda ministrui suformuoti politines nuostatas ir prioritetus, priimti sprendimus ir juos įgyvendinti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1804](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21812

2. Viceministrų skaičių ministro teikimu tvirtina Vyriausybė. Ministerijoje negali būti daugiau negu keturi viceministrai.

3. Viceministrai nustatytoje veiklos srityse:

1) organizuoja ir kontroliuoja, kaip vykdomi Ministro Pirmininko, Vyriausybės ir ministro pavedimai;

2) organizuoja ir kontroliuoja teisės aktų projektų rengimą ir derinimą su suinteresuotomis institucijomis; kontroliuoja, ar rengiami teisės aktų projektai atitinka Vyriausybės programos nuostatas ir teisėkūros reikalavimus;

3) ministro pavedimu koordinuoja ir kontroliuoja įstaigų prie ministerijos veiklą;

4) ministro pavedimu atstovauja ministrui pristatydami ir aptardami ministro politines nuostatas bei sprendimus visuomenei, Seimo komitetuose, Vyriausybės posėdžiuose ir pasitarimuose;

5) atlieka kitas ministro jiems pavestas funkcijas.

4. Ministras savo įgaliojimų laikotarpiu gali turėti visuomeninių konsultantų, kurie ministro prašymu teikia jam konsultacijas, pasiūlymus, išvadas ir kitą informaciją.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [IX-842](#), 2002-04-16, Žin., 2002, Nr. [41-1527](#) (2002-04-19)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [XI-185](#), 2009-03-10, Žin., 2009, Nr. [29-1139](#) (2009-03-17)

31¹ straipsnis. Ministerijos kancleris

1. Ministerijos kancleris yra politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas, ministerijos administracijos vadovas, kurį priima į pareigas ir atleidžia iš jų ministras. Užsienio reikalų ministerijos kancleris gali būti ir diplomatas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

Nr. [XIII-1804](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21812

2. Ministerijos kancleris:

1) koordinuoja ir kontroliuoja ministerijos administracijos padalinių veiklą, užtikrina, kad įgyvendinant ministerijos strateginius veiklos planus optimaliai būtų valdomi ir panaudojami finansiniai, materialiniai, intelektiniai ir informacijos ištekliai; ministro pavedimu koordinuoja ir kontroliuoja įstaigų prie ministerijos veiklą;

2) kontroliuoja ministerijos administracinę ūkinę veiklą;

3) organizuoja ir koordinuoja ministerijos strateginių veiklos planų rengimą ir jų įgyvendinimą;

4) dalyvauja organizuojant ir koordinuojant Ministro Pirmininko ir Vyriausybės pavedimų vykdymą, teisės aktų projektų rengimą ir derinimą, vadovaudamasis strateginiu veiklos planu ir kitais strateginio planavimo dokumentais, užtikrina ministerijos rengiamų teisės aktų projektų ir kitų sprendimų suderinamumą;

5) organizuoja ministerijos nuostatų, ministerijos administracijos padalinių nuostatų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių sąrašo, pareigybių aprašymų ir ministro įsakymų projektų rengimą;

6) ministro pavedimu įstatymų nustatyta tvarka priima į pareigas ir atleidžia iš jų ministerijos valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis ir gaunančius darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, taip pat juos skatina, skiria pašalpas, skiria valstybės tarnautojams tarnybinės nuobaudas ar priima sprendimus dėl darbo pareigų pažeidimo;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

7) atlieka kitas įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir ministro pavestas funkcijas.

3. Jeigu ministerijos kanclerio laikinai nėra, visas arba dalį jo funkcijų ministras paveda atlikti vienam iš ministerijos administracijos padalinių vadovų.

4. Ministerijos kancleris, o kai jo laikinai nėra, ministro paskirtas ministerijos administracijos padalinio vadovas pagal savo kompetenciją priima potvarkius. Ministerijos kancleris saugo ministerijos antspaudą ir atsako už antspaudo naudojimą. Ministras saugoti ministerijos antspaudą gali įgalioti kitą

ministerijos valstybės tarnautoją. Šiuo atveju už antspaudo naudojimą atsako ministro įgaliotas ministerijos valstybės tarnautojas.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-842](#), 2002-04-16, Žin., 2002, Nr. [41-1527](#) (2002-04-19)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-2521](#), 2004-11-02, Žin., 2004, Nr. [167-6100](#) (2004-11-17)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [XI-185](#), 2009-03-10, Žin., 2009, Nr. [29-1139](#) (2009-03-17)

Nr. [XI-863](#), 2010-06-03, Žin., 2010, Nr. [71-3541](#) (2010-06-19)

32 straipsnis. Ministerijų kolegijos

1. Ministerijoje yra sudaroma kolegija kaip ministro patariamoji institucija. Kolegijos nariai yra ministras (kolegijos pirmininkas), viceministrai ir ministerijos kancleris. Į kolegijos sudėtį gali būti įtraukiami kiti ministerijos bei kitų institucijų atstovai.

2. Kolegijos narių skaičių nustato ir kolegijos personalinę sudėtį bei darbo reglamentą tvirtina ministras. Jis taip pat teikia klausimus kolegijai svarstyti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-842](#), 2002-04-16, Žin., 2002, Nr. [41-1527](#) (2002-04-19)

Nr. [XI-185](#), 2009-03-10, Žin., 2009, Nr. [29-1139](#) (2009-03-17)

33 straipsnis. Neteko galios nuo 2010 m. liepos 1 d.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [IX-842](#), 2002-04-16, Žin., 2002, Nr. [41-1527](#) (2002-04-19)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [X-1726](#), 2008-09-22, Žin., 2008, Nr. [117-4442](#) (2008-10-11)

Nr. [XI-863](#), 2010-06-03, Žin., 2010, Nr. [71-3541](#) (2010-06-19)

34 straipsnis. Ministrų, Vyriausybės įstaigų ir įstaigų prie ministerijų vadovų priimamų teisės aktų teisėtumo priežiūra

Vyriausybė turi teisę pripažinti netekusiais galios Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka

ministrų, Vyriausybės įstaigų ir įstaigų prie ministerijų vadovų priimtus teisės aktus, jeigu šie prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Lietuvos Respublikos tarptautinėms sutartims, įstatymams ir kitiems Seimo priimtiems teisės aktams, Respublikos Prezidento dekretams, Vyriausybės nutarimams ar Ministro Pirmininko potvarkiams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

35 straipsnis. Apskričių valdymo organizavimas, savivaldybių veiklos administracinė priežiūra ir laikino tiesioginio valdymo įgyvendinimas savivaldybės teritorijoje

1. Vyriausybė valdymą apskrityje – Lietuvos Respublikos teritorijos aukštesniajame administraciniame vienetė – organizuoja per ministerijas, Vyriausybės įstaigas, įstaigas prie ministerijų, kitus Vyriausybei tiesiogiai pavaldžius ar atskaitingus viešojo administravimo subjektus.

2. Veikdami aukštesniuosiuose administraciniuose vienetuose ministrui, Vyriausybės įstaigos ar įstaigos prie ministerijos vadovui pavaldūs teritoriniai valstybinio administravimo subjektai, kiti Vyriausybei tiesiogiai pavaldūs ar atskaitingi viešojo administravimo subjektai jiems suteiktus viešojo administravimo įgaliojimus įgyvendina įstatymų ir jų pagrindu priimtų teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Ar savivaldybės laikosi Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų, ar vykdo Vyriausybės nutarimus, prižiūri Vyriausybės atstovai.

4. Vyriausybės atstovams įgyvendinti jų įgaliojimus padeda Vyriausybės atstovų įstaiga. Vyriausybės atstovų įstaigą steigia Vyriausybė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2234](#), 2019-06-13, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10353

5. Laikiną tiesioginį valdymą savivaldybės teritorijoje įgyvendina Vyriausybė per paskirtą Vyriausybės įgaliotinį.

6. Vyriausybės atstovo, Vyriausybės įgaliotinio kompetenciją nustato įstatymai ir kiti teisės aktai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [XI-863](#), 2010-06-03, Žin., 2010, Nr. [71-3541](#) (2010-06-19)

VYRIAUSYBĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS**36 straipsnis. Vyriausybės darbo reglamentas**

Vyriausybės darbo tvarką nustato Vyriausybės patvirtintas darbo reglamentas.

37 straipsnis. Vyriausybės posėdžiai ir Vyriausybės pasitarimai

1. Vyriausybė valstybės valdymo reikalus sprendžia posėdžiuose visų Vyriausybės narių balsų dauguma priimdama nutarimus.

2. Vyriausybės posėdžiuose gali dalyvauti asmenys, kuriems tokią teisę numato Lietuvos Respublikos Konstitucija, kiti įstatymai ir Vyriausybės darbo reglamentas.

3. Į Vyriausybės posėdžius gali būti kviečiami ir kiti asmenys.

4. Svarbiausi klausimai gali būti svarstomi prieš Vyriausybės posėdžius Vyriausybės pasitarimuose ir Vyriausybės komitetuose. Vyriausybės pasitarimuose taip pat gali būti svarstomos Vyriausybei pateiktos ataskaitos, aptariamoms Vyriausybės komisijų, Ministro Pirmininko sudarytų darbo grupių pateiktos išvados, pasiūlymai ir kita Vyriausybei pateikta informacija.

5. Vyriausybė Lietuvos Respublikos pozicijas dėl pasiūlymų priimti Europos Sąjungos teisės aktus ir dėl kitų Europos Sąjungos dokumentų prireikus svarsto Vyriausybės pasitarimuose.

6. Karo, nepaprastosios padėties, mobilizacijos, karantino, ekstremaliosios situacijos ar ekstremaliojo įvykio metu ar kai būtina neatidėliotinai spręsti klausimus, būtinus valstybės karinės gynybos ir kitoms gyvybiškai svarbioms valstybės funkcijoms užtikrinti, ir jeigu šiais atvejais teisės akto projekto nepriėmimas nedelsiant lemtų neigiamų pasekmių valstybės ir visuomenės saugumui ir stabilumui atsiradimą, taip pat kai reikia skelbti gedulą, Vyriausybės posėdžiai ir pasitarimai gali vykti nuotoliniu būdu realiuoju laiku elektroninių ryšių priemonėmis (toliau – nuotolinis būdas). Šiuo būdu priimant Vyriausybės nutarimus, sprendimus ir rezoliucijas, turi būti užtikrintas Vyriausybės nario tapatybės ir jo balsavimo rezultatų nustatymas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2817](#), 2020-03-17, paskelbta TAR 2020-03-18, i. k. 2020-05698

Straipsnio pakeitimai:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [IX-842](#), 2002-04-16, Žin., 2002, Nr. [41-1527](#) (2002-04-19)

Nr. [IX-2576](#), 2004-11-11, Žin., 2004, Nr. [171-6322](#) (2004-11-26)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [XI-863](#), 2010-06-03, Žin., 2010, Nr. [71-3541](#) (2010-06-19)

38 straipsnis. Teisės aktų projektų pateikimo Vyriausybei tvarka

1. Vyriausybei įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų projektus turi teisę teikti Ministras Pirmininkas, ministrai, savivaldybių tarybos ir kiti subjektai, kuriems tokią teisę suteikia įstatymai. Ministro Pirmininko teikiami teisės aktų projektai turi būti vizuoti Ministro Pirmininko, ministro teikiami teisės aktų projektai – ministro. Savivaldybių tarybų, kitų subjektų, kuriems tokią teisę suteikia įstatymai, teikiami teisės aktų projektai turi būti vizuoti atitinkamos valdymo srities ministro.

2. Vyriausybei teikiamas teisės akto projektas, susijęs ne tik su jį parengusios (teikiančios) institucijos kompetencija, bet ir su kitų institucijų kompetencija, turi būti su jomis derintas Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka, išskyrus atvejus, kai teisės akto projektas teikiamas Vyriausybei karo, nepaprastosios padėties, mobilizacijos, karantino, ekstremaliosios situacijos ar ekstremaliojo įvykio metu ar kai teisės akto projektu būtina neatidėliotinai spręsti klausimus, būtinus valstybės karinės gynybos ir kitoms gyvybiškai svarbioms valstybės funkcijoms užtikrinti, ir jeigu šiais atvejais teisės akto projekto nepriėmimas nedelsiant lemtų neigiamų pasekmių valstybės ir visuomenės saugumui ir stabilumui atsiradimą, taip pat kai teisės akto projektu siūloma skelbti gedulą. Vyriausybei teikiamų nutarimų projektų pagal Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą derinimo su kitomis institucijomis tvarką nustato Vyriausybė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

Nr. [XIII-2817](#), 2020-03-17, paskelbta TAR 2020-03-18, i. k. 2020-05698

Straipsnio pakeitimai:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

39 straipsnis. Nesutarimų, kylančių derinant teisės aktų projektus, sprendimo tvarka

1. Teisės aktų projektų, apimančių kelių ministrų valdymo sritis, derinimo metu iškilę nesutarimai gali būti svarstomi Vyriausybės komitete arba Vyriausybės pasitarime.

2. Vyriausybės posėdyje svarstant teisės akto projektą, prieš tai aptartą Vyriausybės komitete, šio komiteto posėdžio pirmininkas informuoja apie komiteto narių susitarimus ar diskusijų išvadas.

3. Teisės aktų projektų, kurių rengėjams nepavyko suderinti su suinteresuotomis institucijomis, derinimą prireikus organizuoja Vyriausybės kancleris Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [IX-461](#), 2001-07-12, Žin., 2001, Nr. [66-2407](#) (2001-08-01)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [XI-319](#), 2009-07-07, Žin., 2009, Nr. [85-3576](#) (2009-07-18)

Nr. [XII-153](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. [11-497](#) (2013-01-30)

40 straipsnis. Vyriausybės posėdžių darbotvarkės sudarymo ir klausimų svarstymo tvarka-

1. Įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų projektai, norminių teisės aktų koncepcijų projektai rengiami, derinami, svarstomi ir priimami arba įstatymų ar Seimo nutarimų projektams pritariama Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka.

2. Vyriausybės kancleris teikia Ministrui Pirmininkui siūlymus dėl Vyriausybės posėdžio darbotvarkės sudarymo.

3. Ministras Pirmininkas turi teisę Vyriausybės posėdžio metu pasiūlyti į tvirtinamą darbotvarkę įtraukti ir naujų klausimų. Pasiūlyti Ministrui Pirmininkui įtraukti klausimą į darbotvarkę turi teisę ir ministras Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka. Balsuojama, ar klausimą įtraukti į darbotvarkę. Jei šiuo klausimu teigiamas sprendimas nepriimamas, klausimas turi būti teikiamas svarstyti Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka.

4. Vyriausybės posėdyje klausimas pristatomas ir Vyriausybės narių bei kitų Vyriausybės posėdyje dalyvaujančių asmenų nuomonė išklausoma Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [IX-461](#), 2001-07-12, Žin., 2001, Nr. [66-2407](#) (2001-08-01)

Nr. [IX-842](#), 2002-04-16, Žin., 2002, Nr. [41-1527](#) (2002-04-19)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [XI-319](#), 2009-07-07, Žin., 2009, Nr. [85-3576](#) (2009-07-18)

Nr. [XII-153](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. [11-497](#) (2013-01-30)

41 straipsnis. Vyriausybės nutarimai

1. Vyriausybės nutarimai priimami Vyriausybės posėdžiuose visų Vyriausybės narių balsų dauguma.

2. Vyriausybės nutarimus pasirašo Ministras Pirmininkas ir atitinkamos valdymo srities ministras, nepaisant to, kaip jis balsavo posėdžio metu ir ar jis dalyvavo Vyriausybės posėdyje. Tais atvejais, kai nutarimas apima kelias valdymo sritis, nutarimą pasirašo Ministras Pirmininkas ir ministras, vadovaujantis nutarimo projektą pateikusiai ministerijai ar vizavęs nutarimo projektą šio įstatymo 38 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.

3. Vyriausybės nutarimus, kuriais keičiami, pildomi ar pripažįstami netekusiais galios anksčiau priimti nutarimai, pasirašo Ministras Pirmininkas ir tos valdymo srities ministras, kuris buvo pasirašęs ankstesnį nutarimą, nepaisant to, kas pateikė Vyriausybei svarstyti naują nutarimo projektą.

4. Vyriausybės nutarimai pasirašomi Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka, jeigu Vyriausybė nenustato kitaip.

5. Vyriausybės nutarimai įsigalioja įstatymų nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [IX-842](#), 2002-04-16, Žin., 2002, Nr. [41-1527](#) (2002-04-19)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [XII-153](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. [11-497](#) (2013-01-30)

41⁽¹⁾ straipsnis. Vyriausybės sprendimai ir Vyriausybės rezoliucijos

1. Vyriausybės sprendimai ir Vyriausybės rezoliucijos priimami visų Vyriausybės narių balsų dauguma.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [KT3-N2/2018](#), 2018-03-02, paskelbta TAR 2018-03-05, i. k. 2018-03510

Nr. [XIII-1221](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09502

2. Vyriausybės sprendimus ir Vyriausybės rezoliucijas pasirašo Ministras Pirmininkas Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka.

3. Vyriausybė, svarstydamą Lietuvos Respublikos pozicijas dėl pasiūlymų priimti Europos Sąjungos teisės aktus, gali priimti sprendimus, o dėl kitų Europos Sąjungos dokumentų – rezoliucijas.

4. Vyriausybės sprendimai ir Vyriausybės rezoliucijos įsigalioja jų pasirašymo dieną ir turi būti tą pačią dieną paskelbti Vyriausybės interneto tinklalapyje (www.lrv.lt).

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-2576](#), 2004-11-11, Žin., 2004, Nr. [171-6322](#) (2004-11-26)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-500](#), 2006-01-19, Žin., 2006, Nr. [17-596](#) (2006-02-11)

42 straipsnis. Vyriausybės posėdžių ir pasitarimų viešumas

1. Vyriausybės posėdžiai ir pasitarimai tiesiogiai transliuojami internetu, išskyrus tuos posėdžių ir pasitarimų klausimus, kuriuose svarstoma valstybės, tarnybos, komercinę paslaptį sudaranti, su asmens duomenimis, kurių viešinimas neatitiktų 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679) reikalavimų, susijusi informacija ir (ar) teisės aktų, kuriuose yra valstybės, tarnybos, komercinę paslaptį sudarančios, su asmens duomenimis, kurių viešinimas neatitiktų Reglamento (ES) 2016/679 reikalavimų, susijusios informacijos, projektai.

2. Vyriausybės posėdžiai ir pasitarimai yra protokoluojami ir daromas jų garso įrašas. Svarstant valstybės, tarnybos, komercinę paslaptį sudarančią, su asmens duomenimis, kurių viešinimas neatitiktų Reglamento (ES) 2016/679 reikalavimų, susijusią informaciją ir (ar) teisės aktų, kuriuose yra valstybės, tarnybos, komercinę paslaptį sudarančios, su asmens duomenimis, kurių viešinimas neatitiktų Reglamento (ES) 2016/679 reikalavimų, susijusios informacijos, projektus, garso įrašai nedaromi. Vyriausybės posėdžio ir pasitarimo protokolus pasirašo Ministras Pirmininkas. Kokie duomenys įrašomi į protokolą, nustato Vyriausybės darbo reglamentas. Vyriausybės posėdžių ir pasitarimų garso įrašai ir protokolai yra vieši ir saugomi Reglamento (ES) 2016/679 ir Dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, *Žin.*, 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

3. Kai šio įstatymo 37 straipsnio 6 dalyje nustatytais atvejais Vyriausybės posėdžiai ir pasitarimai vyksta nuotoliniu būdu, šio straipsnio 1 dalies nuostatos gali būti netaikomos, jeigu tam nėra techninių galimybių. Jeigu Vyriausybės posėdis dėl techninių galimybių nebuvo transliuojamas internetu ir svarstytiems klausimams netaikomi šio straipsnio 1 dalyje nustatyti apribojimai dėl viešinimo, kai yra techninės galimybės, viešinamas šio posėdžio vaizdo įrašas. Vyriausybės pasitarimo, vykusio nuotoliniu būdu, vaizdo įrašas gali būti viešinamas atsižvelgiant į technines galimybes ir svarstomų klausimų pobūdį. Jeigu nuotoliniu būdu vykęs Vyriausybės posėdis arba pasitarimas nebuvo transliuojamas internetu ir neviešinamas jo vaizdo įrašas, Vyriausybė turi nedelsdama informuoti visuomenę apie šio posėdžio metu priimtus sprendimus.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2817](#), 2020-03-17, *paskelbta TAR 2020-03-18, i. k. 2020-05698*

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1773](#), 2018-12-13, *paskelbta TAR 2018-12-20, i. k. 2018-21098*

43 straipsnis. Ministro Pirmininko potvarkiai ir rezoliucijos

Ministras Pirmininkas pagal savo kompetenciją organizaciniais, personaliniais ir kitais klausimais priima potvarkius arba operatyvinius sprendimus – pavedimus, įforminamus rezoliucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-500](#), 2006-01-19, Žin., 2006, Nr. [17-596](#) (2006-02-11)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [XI-2354](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. [132-6682](#) (2012-11-15)

DEŠIMTASIS SKIRSNIS

MINISTRO PIRMININKO POLITINIO (ASMENINIO) PASITIKĖJIMO VALSTYBĖS TARNAUTOJAI IR VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA

Skirsnio pavadinimas keistas:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [IX-842](#), 2002-04-16, Žin., 2002, Nr. [41-1527](#) (2002-04-19)

Nr. [XI-319](#), 2009-07-07, Žin., 2009, Nr. [85-3576](#) (2009-07-18)

Nr. [XII-153](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. [11-497](#) (2013-01-30)

44 straipsnis. Ministro Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai ir visuomeniniai konsultantai

1. Ministro Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai – Vyriausybės kancleris, Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas, Ministro Pirmininko patarėjai, Ministro Pirmininko atstovas spaudai ir kiti Ministro Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai padeda Ministrui Pirmininkui suformuoti politines nuostatas ir prioritetus, priimti ir įgyvendinti sprendimus.

2. Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas, Ministro Pirmininko patarėjai, Ministro Pirmininko atstovas spaudai ir kiti Ministro Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai yra pavaldūs Ministrui Pirmininkui ir atskaitingi Vyriausybės kancleriui.

3. Ministras Pirmininkas savo įgaliojimų laikotarpiu gali turėti visuomeninių konsultantų, kurie Ministro Pirmininko prašymu teikia jam konsultacijas, pasiūlymus, išvadas ir kitą informaciją.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [IX-842](#), 2002-04-16, Žin., 2002, Nr. [41-1527](#) (2002-04-19)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [XI-319](#), 2009-07-07, Žin., 2009, Nr. [85-3576](#) (2009-07-18)

Nr. [XII-153](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. [11-497](#) (2013-01-30)

44¹ straipsnis. Vyriausybės kanceliarija

1. Vyriausybės kanceliarija yra Vyriausybės įsteigta biudžetinė įstaiga, padedanti vykdyti Vyriausybės ir Ministro Pirmininko funkcijas. Vyriausybės kanceliarijai vadovauja Vyriausybės kancleris.

2. Vyriausybės kanceliarijos nuostatus tvirtina Vyriausybė.

3. Vyriausybės kancleris turi du pavaduotojus: Vyriausybės kanclerio pirmasis pavaduotojas yra politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas; Vyriausybės kanclerio pavaduotojas yra karjeros valstybės tarnautojas. Vyriausybės kanclerio pavaduotojas yra pavaldus Vyriausybės kancleriui ir atskaitingas Ministrui Pirmininkui.

Įstatymas papildytas straipsniu:

Nr. [IX-842](#), 2002-04-16, Žin., 2002, Nr. [41-1527](#) (2002-04-19)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [XI-319](#), 2009-07-07, Žin., 2009, Nr. [85-3576](#) (2009-07-18)

Nr. [XII-153](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. [11-497](#) (2013-01-30)

45 straipsnis. Vyriausybės kancleris

1. Vyriausybės kancleris yra Vyriausybės kanceliarijos vadovas, pavaldus Ministrui Pirmininkui. Vyriausybės kancleris yra politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas, kurį priima į pareigas ir atleidžia iš jų Ministras Pirmininkas.

2. Vyriausybės kancleris:

1) kartu su Ministro Pirmininko patarėjais ir kitais Ministro Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojais padeda Ministrui Pirmininkui įgyvendinti Vyriausybės programos nuostatas, dalyvauja formuojant ir įgyvendinant Ministro Pirmininko politines nuostatas ir prioritetus, sprendimus;

2) organizuoja Vyriausybei ir Ministrui Pirmininkui pateiktų teisės aktų projektų analizę, Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka prireikus organizuoja Vyriausybei ir Ministrui Pirmininkui teikiamų teisės aktų projektų, kurių rengėjams nepavyko suderinti su suinteresuotomis institucijomis, derinimą;

3) padeda Vyriausybei ir Ministrui Pirmininkui koordinuoti ir įgyvendinti bendruosius valstybės valdymo efektyvumo didinimo klausimus;

4) padeda Ministrui Pirmininkui koordinuoti strateginių Europos Sąjungos politikos klausimų įgyvendinimą;

5) vadovaudamasis Vyriausybės patvirtinta Strateginio planavimo metodika, rengia ir, suderinęs su Ministru Pirmininku, tvirtina Vyriausybės kanceliarijos strateginį veiklos planą, padeda Vyriausybei koordinuoti ministerijų ir kitų valstybės institucijų veiklą įgyvendinant strateginio planavimo dokumentus, Vyriausybės programą ir sprendžiant kitus krašto reikalus;

6) organizuoja Vyriausybės posėdžių rengimą, dalyvauja juose ir užtikrina, kad būtų rašomi posėdžių protokolai, priimami ir įstatymų nustatyta tvarka skelbiami Vyriausybės nutarimai, Ministro Pirmininko potvarkiai, Vyriausybės sprendimai ir Vyriausybės rezoliucijos;

7) pritarus Ministrui Pirmininkui, tvirtina Vyriausybės kanceliarijos struktūrą ir Vyriausybės kanceliarijos padalinių nuostatus, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių sąrašą, neviršydamas darbo užmokesčiui nustatytą lėšų ir Vyriausybės kanceliarijai Vyriausybės patvirtinto didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, pareigybių skaičiaus;

8) įstatymų nustatyta tvarka priima į pareigas ir atleidžia iš jų Vyriausybės kanceliarijos karjeros valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis ir gaunančius darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, juos skatina, skiria jiems pašalpas, skiria valstybės tarnautojams tarnybines nuobaudas ar priima sprendimus dėl darbo pareigų pažeidimo, tvirtina jų pareigybių aprašymus; Ministro Pirmininko pavedimu priima į pareigas ir atleidžia iš jų Ministro Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus, juos skatina, skiria jiems tarnybines nuobaudas ir pašalpas, tvirtina jų pareigybių aprašymus, suteikia jiems atostogas ir siunčia į komandiruotes;

9) saugo Vyriausybės antspaudą ir atsako už antspaudą naudojimą;

10) Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka gali organizuoti ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarimus;

11) atlieka kitas įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir Ministro Pirmininko pavestas funkcijas.

Straipsnio pakeitimai:

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

1999 11 23, Žin., 1999, Nr. [101-2916](#) (1999 11 26)

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. [92-2843](#) (2000 10 31)

Nr. [IX-331](#), 2001 05 17, Žin., 2001, Nr. [48-1656](#) (2001 06 06)

Nr. [IX-842](#), 2002-04-16, Žin., 2002, Nr. [41-1527](#) (2002-04-19)

Nr. [X-500](#), 2006-01-19, Žin., 2006, Nr. [17-596](#) (2006-02-11)

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [XI-185](#), 2009-03-10, Žin., 2009, Nr. [29-1139](#) (2009-03-17)

Nr. [XI-319](#), 2009-07-07, Žin., 2009, Nr. [85-3576](#) (2009-07-18)

Nr. [XI-863](#), 2010-06-03, Žin., 2010, Nr. [71-3541](#) (2010-06-19)

Nr. [XII-153](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. [11-497](#) (2013-01-30)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

46 straipsnis. Vyriausybės dokumentų saugojimo tvarka

1. Vyriausybės kanceliarijoje saugomi pasirašyti Vyriausybės nutarimai, Vyriausybės sprendimai, Vyriausybės rezoliucijos ir Ministro Pirmininko potvarkiai, taip pat Vyriausybės posėdžių ir Vyriausybės pasitarimų protokolai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

2. Vyriausybės nutarimų, Vyriausybės sprendimų, Vyriausybės rezoliucijų ir Ministro Pirmininko potvarkių vertimas į užsienio kalbas ir vertimo autentiškumas užtikrinamas Vyriausybės nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. [72-2831](#) (2007-06-30)

Nr. [XI-319](#), 2009-07-07, Žin., 2009, Nr. [85-3576](#) (2009-07-18)

Nr. [XII-153](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. [11-497](#) (2013-01-30)

VIENUOLIKTASIS SKIRSNIS

KLAUSIMŲ, SUSIJUSIŲ SU LIETUVOS RESPUBLIKOS NARYSTE EUROPOS SĄJUNGOJE, SPRENDIMAS

47 straipsnis. Lietuvos Respublikos pozicijos dėl pasiūlymo priimti Europos Sąjungos teisės aktą ar dėl kito Europos Sąjungos dokumento rengimas, derinimas ir pristatymas

1. Vyriausybės nustatyta tvarka jos įgaliota institucija rengia Lietuvos Respublikos poziciją dėl pasiūlymo priimti Europos Sąjungos teisės aktą, o prireikus rengia poziciją dėl kito Europos Sąjungos dokumento.

2. Vyriausybė, rengdama, derindama ir pristatydama Lietuvos Respublikos poziciją dėl pasiūlymo priimti Europos Sąjungos teisės aktą, šio įstatymo 49 straipsnyje nustatyta tvarka konsultuojasi su Seimu, sudaro sąlygas pateikti savo nuomonę kitoms suinteresuotoms valstybės institucijoms, viešosioms įstaigoms bei nevyriausybinėms organizacijoms.

3. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, rengdama Lietuvos Respublikos poziciją dėl pasiūlymo priimti Europos Sąjungos teisės aktą užsienio politikos, nacionalinio saugumo klausimais, taip pat Europos Vadovų Taryboje svarstomais klausimais, rengiamą poziciją derina su Respublikos Prezidentu.

4. Lietuvos Respublikos pozicija dėl pasiūlymo priimti Europos Sąjungos teisės aktą ar dėl kito Europos Sąjungos dokumento rengiama, nagrinėjama ir pristatoma įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymas papildytas skirsniu:

Nr. [IX-2576](#), 2004-11-11, Žin., 2004, Nr. [171-6322](#) (2004-11-26)

48 straipsnis. Vyriausybės pareiga informuoti Seimą ir Respublikos Prezidentą apie pasiūlymus priimti Europos Sąjungos teisės aktus ir kitus Europos Sąjungos dokumentus

1. Vyriausybė Seimo statuto ir įstatymų nustatyta tvarka nedelsdama informuoja Seimą apie gautus pasiūlymus priimti Europos Sąjungos teisės aktus ar kitus Europos Sąjungos dokumentus tų sričių, kurios pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją susijusios su Seimo ar Respublikos Prezidento kompetencija.

2. Nusprendusi rengti Lietuvos Respublikos poziciją dėl pasiūlymo priimti Europos Sąjungos teisės aktą ar dėl kito Europos Sąjungos dokumento tų sričių, kurios pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją susijusios su Seimo ar Respublikos Prezidento kompetencija, Vyriausybė nedelsdama informuoja Seimą ar Respublikos Prezidentą, pateikdama Vyriausybės suformuotą Lietuvos Respublikos poziciją.

49 straipsnis. Vyriausybės pareiga konsultuotis su Seimu rengiant, derinant ir pristatant Lietuvos Respublikos poziciją

1. Dėl pasiūlymų priimti Europos Sąjungos teisės aktus ar kitus Europos Sąjungos dokumentus tų sričių, kurios pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją susijusios su Seimo kompetencija, Vyriausybė konsultuojasi su Seimu.

2. Seimas Seimo statuto nustatyta tvarka gali rekomenduoti Vyriausybei Lietuvos Respublikos poziciją dėl pasiūlymo priimti Europos Sąjungos teisės aktą ar dėl kito Europos Sąjungos dokumento.

3. Seimo Europos reikalų komitetas arba Užsienio reikalų komitetas Seimo statuto nustatyta tvarka Vyriausybei gali pateikti Seimo nuomonę dėl pasiūlymų priimti Europos Sąjungos teisės aktus ar kitus Europos Sąjungos dokumentus.

4. Lietuvos Respublikos poziciją dėl pasiūlymo priimti Europos Sąjungos teisės aktą ar dėl kito Europos Sąjungos dokumento pristato Ministras Pirmininkas arba atitinkamas ministras Seimo plenariniame posėdyje, Seimo Europos reikalų komitete arba Užsienio reikalų komitete. Išimtiniais atvejais atitinkamas ministras gali pavesti pristatyti poziciją dėl pasiūlymo priimti Europos Sąjungos teisės aktą ar dėl kito Europos Sąjungos dokumento viceministru.

5. Vyriausybė įvertina Seimo ar jo komitetų teikiamas rekomendacijas ar nuomones ir teisės aktų nustatyta tvarka informuoja Seimą apie jų vykdymą.

50 straipsnis. Vyriausybės nuomonė dėl subsidiarumo

Vyriausybė, pateikdama Lietuvos Respublikos poziciją dėl pasiūlymo priimti Europos Sąjungos teisės aktą ar dėl kito Europos Sąjungos dokumento, Seimui teikia nuomonę, ar Europos Sąjungos teisės aktas atitinka subsidiarumo principą.

51 straipsnis. Europos Sąjungos teisės perkėlimas į Lietuvos Respublikos nacionalinę teisę ir jos įgyvendinimas

Vyriausybė pagal savo kompetenciją yra atsakinga už Europos Sąjungos teisės perkėlimą į nacionalinę teisę ir jos įgyvendinimą. Europos Sąjungos teisės aktai į Lietuvos Respublikos nacionalinę teisę perkeliama ir įgyvendinami Vyriausybės nustatyta tvarka.

52 straipsnis. Pareigūnų ir patariamųjų institucijų narių, kuriuos į pareigas Europos Sąjungos institucijose teikia Lietuvos Respublika, kandidatūrų siūlymas

1. Vyriausybė siūlo kandidatus į aukščiausius Europos Sąjungos pareigūnus. Jų skyrimą numato sutartys, kuriomis yra grindžiama Europos Sąjunga.

2. Vyriausybė, Respublikos Prezidentui pritarus, siūlydama kandidatus į Europos Komisijos narius ir Audito Rūmų narius Seimo statuto nustatyta tvarka konsultuojasi su Seimu.

3. Vyriausybė, Respublikos Prezidentui pritarus, siūlydama kandidatus į Europos Bendrijų Teisingumo Teismo ir Pirmosios instancijos teismo teisėjus Seimo statuto nustatyta tvarka konsultuojasi su Seimu.

4. Vyriausybė, siūlydama kandidatus į Regionų komiteto narius, teisės aktų nustatyta tvarka konsultuojasi su Lietuvos savivaldybių asociacija.

5. Vyriausybė, siūlydama kandidatus į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto narius, jos nustatyta atrankos tvarka atranka kandidatus iš darbdavių, darbuotojų ir kitiems visuomenės interesams atstovaujančių organizacijų (vartotojų, ūkininkų, laisvųjų profesijų, aplinkos apsaugos, neįgaliųjų, moterų, šeimų, jaunimo, mokslo ir akademinės bendruomenės asociacijų, kitų nevyriausybinių organizacijų) atstovų. Dėl atrenkamų kandidatų Vyriausybė jos nustatyta tvarka konsultuojasi su Lietuvos Respublikos trišale taryba ir darbdavių, darbuotojų ir kitiems visuomenės interesams atstovaujančiomis organizacijomis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1726](#), 2008-09-22, Žin., 2008, Nr. [117-4442](#) (2008-10-11)

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. , 96.11.19, Žin., 1996, Nr.115-2667(96.11.29)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. , 96.12.03, Žin., 1996, Nr.120-2819 (96.12.13)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 23 IR 29 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. , 96.12.05, Žin., 1996, Nr.121-2850 (96.12.14)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 13 IR 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

NR. , 96.12.12, Žin., 1996, NR.122-2864 (96.12.18)

LIETUVOS RESPUBLIKOS EUROPOS REIKALŲ MINISTERIJOS, ŪKIO MINISTERIJOS, ŽEMĖS IR MIŠKŲ ŪKIO MINISTERIJOS ĮSTEIGIMO, EKONOMIKOS MINISTERIJOS, ENERGETIKOS MINISTERIJOS, MIŠKŲ ŪKIO MINISTERIJOS, PRAMONĖS IR PREKYBOS MINISTERIJOS, ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS PANAIKINIMO IR VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 27 STRAIPSNIO PAKEITIMO

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. , 97.03.25, Žin., 1997, Nr.30-704 (97.04.09)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 25 IR 31 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. , 1998 04 28, Žin., 1998, Nr. 41(1)-1131 (1998 05 01)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. , 1998 06 30, Žin., 1998, Nr. 65-1871 (1998 07 22)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. , 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 92-2843 (2000 10 31)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 3, 9, 10, 13, 14, 18, 22, 24, 25, 26, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 44, 45 STRAIPSNIŲ, KETVIRTOJO IR DEŠIMTOJO SKIRSNIŲ PAVADINIMŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. , 2000 10 17, Žin., 2000, Nr. 89-2755 (2000 10 25)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 29 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-331](#), 2001 05 17, Žin., 2001, Nr. 48-1656 (2001 06 06)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 45 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-461](#), 2001-07-12, Žin., 2001, Nr. 66-2407 (2001-08-01)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 13, 20, 39 IR 40 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-842](#), 2002-04-16, Žin., 2002, Nr. 41-1527 (2002-04-19)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 3, 22, 24, 26, 29, 30, 31, 32, 33, 37, 40, 41, 44, 45 STRAIPSNIŲ, DEŠIMTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO 31(1), 44(1) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1065](#), 2002-09-05, Žin., 2002, Nr. 91-3888 (2002-09-18)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 20 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1293](#), 2003-01-14, Žin., 2003, Nr. 10-342 (2003-01-29)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 5 IR 26 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1769](#), 2003-10-14, Žin., 2003, Nr. 104-4639 (2003-11-05)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2277](#), 2004-06-15, Žin., 2004, Nr. 98-3632 (2004-06-24)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2521](#), 2004-11-02, Žin., 2004, Nr. 167-6100 (2004-11-17)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 31(1) STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2559](#), 2004-11-11, Žin., 2004, Nr. 171-6310 (2004-11-26)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2576](#), 2004-11-11, Žin., 2004, Nr. 171-6322 (2004-11-26)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 37 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 41(1) STRAIPSNIU BEI VIENUOLIKTUOJU SKIRSNIU ĮSTATYMAS

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-198](#), 2005-05-12, Žin., 2005, Nr. 67-2405 (2005-05-28)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 22 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-500](#), 2006-01-19, Žin., 2006, Nr. 17-596 (2006-02-11)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 26, 41(1), 43, 45 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1182](#), 2007-06-14, Žin., 2007, Nr. 72-2831 (2007-06-30)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 9, 13, 14, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 31(1), 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 44(1), 45, 46 STRAIPSNIŲ IR KETVIRTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 31 straipsnį, įsigalioja 2007 m. spalio 1 d.

23.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1467](#), 2008-03-20, Žin., 2008, Nr. 38-1379 (2008-04-03)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 29 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

24.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1726](#), 2008-09-22, Žin., 2008, Nr. 117-4442 (2008-10-11)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 13, 26, 27, 29, 30, 33 IR 52 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 3 ir 7 straipsnius, įsigalioja 2009 m. sausio 1 d.

25.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1780](#), 2008-11-06, Žin., 2008, Nr. 131-5030 (2008-11-15)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

26.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-124](#), 2008-12-23, Žin., 2008, Nr. 149-6044 (2008-12-30)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

27.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-129](#), 2009-01-12, Žin., 2009, Nr. 10-351 (2009-01-27)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 29 STRAIPSNIO PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

28.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-185](#), 2009-03-10, Žin., 2009, Nr. 29-1139 (2009-03-17)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 26, 29, 31, 31(1), 32, 45 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2009 m. liepos 1 d., išskyrus šio įstatymo 3 straipsnį ir šio straipsnio 2 dalį.

Ministerijos valstybės sekretoriaus ir ministerijos sekretoriaus pareigybės panaikinamos 2009 m. birželio 30 d.

29.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-218](#), 2009-04-16, Žin., 2009, Nr. 46-1796 (2009-04-25)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

30.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-319](#), 2009-07-07, Žin., 2009, Nr. 85-3576 (2009-07-18)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 13, 24, 27, 39, 40, 44, 44(1), 45, 46 STRAIPSNIŲ IR DEŠIMTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2009 m. rugsėjo 15 d.

31.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-511](#), 2009-12-02, Žin., 2009, Nr. 147-6554 (2009-12-12)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

32.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-863](#), 2010-06-03, Žin., 2010, Nr. 71-3541 (2010-06-19)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 3, 6, 22, 24, 26, 29, 30, 31(1), 35, 38, 45 STRAIPSNIŲ, AŠTUNTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 28(1), 29(1) STRAIPSNIAIS IR 33 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 1 straipsnį, 5 straipsnio 3 dalį ir 18 straipsnį, įsigalioja 2010 m. liepos 1 d.

Šio įstatymo 1 straipsnis įsigalioja Valstybės pažangos strategijos įsigaliojimo dieną,

t. y. nuo 2012-05-31 (Strategija pavirtinta Seimo nutarimu Nr. [XI-2015](#)).

Šio įstatymo [atitaisymas](#) skelbtas: Žin., 2010, Nr. 87 (2010-07-22)

33.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1127](#), 2010-11-12, Žin., 2010, Nr. 139-7111 (2010-11-27)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

34.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1838](#), 2011-12-21, Žin., 2011, Nr. 164-7795 (2011-12-31)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 26 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2012 m. kovo 1 d.

35.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2354](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6682 (2012-11-15)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 43 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

36.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-153](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. 11-497 (2013-01-30)

VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 6, 13, 22, 24, 27, 28, 39, 40, 41, 44, 44(1), 45, 46 STRAIPSNŲ IR DEŠIMTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 1 straipsnį ir šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2013 m. gegužės 1 d.

Konstitucinio Teismo nutarimai:

1.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

1999 11 23, Žin., 1999, Nr. 101-2916 (1999 11 26)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS ĮSTATYMO 8 STRAIPSNIO 2 IR 4 DALIŲ, 9 STRAIPSNIO 1 DALIES 4 PUNKTO IR 4 DALIES, 22 STRAIPSNIO 1 PUNKTO, 24 STRAIPSNIO 2 DALIES 5 BEI 11 PUNKTŲ, 26 STRAIPSNIO 3 DALIES 7 PUNKTO, 31 STRAIPSNIO 2, 4 DALIŲ IR 6 DALIES 2 PUNKTO, 37 STRAIPSNIO 4 DALIES, 45 STRAIPSNIO 4

DALIES ATITIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1862](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-03, i. k. 2015-10824

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 22 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-934](#), 2017-12-19, paskelbta TAR 2017-12-29, i. k. 2017-21609

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 papildymo 30-1 straipsniu įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas

Nr. [KT3-N2/2018](#), 2018-03-02, paskelbta TAR 2018-03-05, i. k. 2018-03510

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 41(1) straipsnio 1 dalies (2004 m. lapkričio 11 d. redakcija) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. rugsėjo 28 d. nutarimo Nr. 960 „Dėl J. Miliaus atleidimo iš Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus pareigų“ atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymui ir bylos dalies nutraukimo

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1221](#), 2018-05-31, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09502

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 41-1 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1431](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11739

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 22 ir 29-1 straipsnių pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1371](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12038

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 6, 13, 18, 22, 24, 26, 29-1, 30, 31-1, 38, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1544](#), 2018-10-18, paskelbta TAR 2018-10-30, i. k. 2018-17328

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 29 straipsnio pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1773](#), 2018-12-13, paskelbta TAR 2018-12-20, i. k. 2018-21098

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 42 straipsnio pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1804](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21812

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 6, 13, 18, 22, 24, 26, 29-1, 30, 31-1, 38, 45 ir 46 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1371 9 ir 13 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 8-1 straipsniu įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2234](#), 2019-06-13, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10353

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 22 ir 35 straipsnių pakeitimo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2366](#), 2019-07-16, paskelbta TAR 2019-07-29, i. k. 2019-12445

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 papildymo 30-2 straipsniu įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2817](#), 2020-03-17, paskelbta TAR 2020-03-18, i. k. 2020-05698

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 37, 38 ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3409](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24576

Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 29-1 straipsnio pakeitimo įstatymas

Suvestinė redakcija nuo 2021-01-01 iki 2021-06-30

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1990, Nr. [24-596](#), i. k. 0901010ISTA000I-430

TAR pastaba. Įstatymo Nr. XIII-3109 nuostatos taikomos rengiant 2022 metų ir vėlesnių metų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymų projektus, 2022–2024 metų ir vėlesnių metų strateginius veiklos planus.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3109](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15319

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2, 5, 8, 17, 18, 32 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14-1 straipsniu įstatymas

Nauja įstatymo redakcija nuo 2004-01-07:

Nr. [IX-1946](#), 2003-12-23, Žin., 2004, Nr. 4-47 (2004-01-07)

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
BIUDŽETO SANDAROS
ĮSTATYMAS**

Įstatymo pavadinimo pakeitimas:

Nr. [VIII-1821](#), 2000.07.11, Žin., 2000, Nr. 61-1826 (2000.07.26)

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis, tikslas

1. Įstatymo paskirtis – nustatyti valstybės biudžeto ir savivaldybės biudžeto turinį, šių biudžetų pajamų sudarymo ir asignavimų naudojimo teisinius pagrindus, taip pat skaidraus biudžetų rengimo,

tvirtinimo, vykdymo, vertinimo ir kontrolės pagrindines nuostatas, procedūras, poveikį visam valdžios sektoriui, asignavimų valdytojų pareigas, teises ir atsakomybę.

2. Įstatymo tikslas – siekiant ilgalaikės, visapusiškos ekonominės ir socialinės Lietuvos Respublikos piliečių gerovės, tvaraus ilgalaikio ekonomikos augimo, užimtumo ir nekeliant grėsmės kainų stabilumui užtikrinti, kad sudarant ir vykdant biudžetą piniginiai ištekliai būtų naudojami efektyviai.

3. Įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio Įstatymo priede.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Apyvartinių lėšų padidėjimas** – planuojamas laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių pagausėjimas biudžetinių metų pabaigoje, palyginti su numatomais arba faktiniais laikinai laisvais valstybės piniginių išteklių prieš tai buvusių biudžetinių metų pabaigoje.

2. **Apyvartinių lėšų sumažėjimas** – planuojamas laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių sumažėjimas biudžetinių metų pabaigoje, palyginti su numatomais arba faktiniais laikinai laisvais valstybės piniginių išteklių prieš tai buvusių biudžetinių metų pabaigoje.

3. **Asignavimai** – valstybės biudžete arba savivaldybės biudžete patvirtinta lėšų išlaidoms ir ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui (toliau – turtas) įsigyti suma, kurią asignavimų valdytojas turi teisę biudžetinėmis metais gauti iš valstybės biudžete arba savivaldybės biudžete sukaupytų lėšų, pateikęs paraišką valstybės išdą valdančiai institucijai arba savivaldybės administracijai, patvirtintoms programoms finansuoti.

4. **Asignavimai įsipareigojimams** – lėšų suma, už kurią (jos neviršydamas) asignavimų valdytojas einamaisiais biudžetinėmis metais turi teisę prisiimti įsipareigojimus projektams, remiamiems iš Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų, finansuoti.

5. **Biudžetinė drausmė** – šiame Įstatyme nustatytos biudžetų rengimo ir vykdymo tvarkos laikymasis ir jos pažeidimų ištaisymas, užtikrinant nuoseklų valstybės funkcijų finansavimą, nepriklausantį nuo ciklinių ekonomikos pokyčių.

6. **Biudžetiniai metai** – 12 mėnesių biudžeto laikotarpis, prasidedantis sausio 1 dieną ir pasibaigiantis gruodžio 31 dieną.

7. **Biudžetinių įstaigų pajamos** – biudžetinių įstaigų, atliekančių funkcijas, numatytas jų veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose, gaunamos lėšos (išskyrus valstybės rinkliavą ir žyminį mokestį) ir pajamos už trumpalaikio ir ilgalaikio materialiojo turto nuomą, kurios įmokamos į valstybės biudžetą ar savivaldybių biudžetus ir naudojamos vadovaujantis įstatymais arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) nutarimais šių įstaigų vykdomoms programoms finansuoti.

8. **Biudžeto balanso cikliškumo dedamoji (komponentė)** – piniginiiais vienetais išreiškiamas rodiklis, kuriuo rodomas produkcijos atotrūkio nuo potencialo poveikis valdžios sektoriaus balanso rodikliui per ataskaitinį laikotarpį.

9. **Biudžeto deficitas** – skirtumas tarp biudžeto pajamų ir asignavimų, kai asignavimai viršija pajamas.

10. **Biudžeto perteklius** – skirtumas tarp biudžeto pajamų ir asignavimų, kai pajamos viršija asignavimus.

11. **Ekonominė biudžeto pajamų ir asignavimų klasifikacija** (toliau – **ekonominė klasifikacija**) – biudžeto pajamų ir asignavimų suskirstymas pagal bendrus ekonominius lėšų kaupimo ir skirstymo požymius.

12. **Ekonominės raidos scenarijus** – Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Finansų ministerija) pasirinktų ir įvardytų prielaidų nulemtas, esamais statistiniais duomenimis pagrįstas, nacionalinių sąskaitų duomenims ir ekonomikos dėsningumams neprieštaraujantis ekonominės raidos apibūdinimas, pagal kurį rengiamas Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas.

13. **Finansavimas** – lėšų pervedimas į asignavimų valdytojų vadovaujamų biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų sąskaitas jų programoms vykdyti arba tiesioginis biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų programų išlaidų ir įsigyjamo turto apmokėjimas iš valstybės ir savivaldybių biudžetų sąskaitų.

14. **Funkcinė asignavimų klasifikacija** (toliau – **funkcinė klasifikacija**) – asignavimų suskirstymas pagal valstybės funkcijas.

14¹. **Ministro valdymo srities įstaiga** – Vyriausybei pavaldi ir (arba) ministrui atskaitinga ir (arba) pavaldi įstaiga, veikianti ministro valdymo srityje, išskyrus įstaigas, kurių nepriklausomumas atliekant įstatymų nustatytas funkcijas ir priimant sprendimus turi būti užtikrintas vadovaujantis Europos Sąjungos ir nacionalinės teisės aktais.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3109](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15319

15. **Mokesčių didinimo rizikos rodiklis** – Europos Komisijos kaip dalis bendrojo vidaus produkto (toliau – BVP) to meto kainomis skaičiuojamas rodiklis S1, pateikiamas pagal 2005 m. birželio 27 d. Europos Sąjungos Tarybos reglamento (EB) Nr. 1055/2005, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo (toliau – Stabilumo ir augimo pakto reglamentas), 1 straipsnio 5 punkto a papunktį vertinant tam tikrų metų Lietuvos konvergencijos programą arba Stabilumo programą pagal Stabilumo ir augimo pakto reglamento 1 straipsnio 3 punkto 1 papunktį.

16. **Programa** – strateginio ir (arba) metinio veiklos plano, parengto pagal Vyriausybės patvirtintą Strateginio valdymo metodiką, dalis, skirta Nacionaliniame pažangos plane nustatytiems pažangos uždaviniams ir (arba) asignavimų valdytojo tęstinės veiklos uždaviniams įgyvendinti. Viena valstybės biudžeto asignavimų valdytojo programa gali įgyvendinti vieną nacionalinę plėtros programą ar

jos dalį ir yra priskiriama vienai valstybės veiklos sričiai. Vienai valstybės veiklos sričiai gali būti priskiriamos kelios vieno valstybės biudžeto asignavimų valdytojo programos. Programos finansiniai šaltiniai gali būti:

- 1) konkreti valstybės biudžeto arba savivaldybės biudžeto pajamų dalis, kurios panaudojimo apimtis ir paskirtis nurodyta įstatyme, Vyriausybės nutarime ar savivaldybės tarybos sprendime;
- 2) biudžetinių įstaigų pajamos;
- 3) kitos valstybės biudžeto, įskaitant Europos Sąjungos finansinės paramos ir kitos gaunamos tarptautinės finansinės paramos lėšas, ir (arba) savivaldybių biudžetų lėšos;
- 4) kitos teisėtai gautos lėšos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3109](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15319

17. **Programos sąmata** – dokumentas, kuriame pagal ekonominę ir funkcinę klasifikacijas nurodomos asignavimų sumos programai vykdyti.

18. **Savivaldybės biudžetas** – savivaldybės tarybos tvirtinamas savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų planas biudžetiniams metams.

19. **Struktūrinis valdžios sektoriaus balanso rodiklis** – pagal ekonominį ciklą patikslintas valdžios sektoriaus balanso rodiklis, kuriuo rodoma, koks būtų valdžios sektoriaus pajamų ir išlaidų skirtumas, jei faktinis BVP būtų lygus potencialiam, kai netaikytos laikinojo poveikio priemonės. Laikinojo poveikio priemonės – su ekonomikos cikliniais svyravimais nesusiję veiksniai, kurie paveikia biudžeto rodiklius tik nurodytu laikotarpiu, sumažindami (ar padidindami) valdžios sektoriaus balanso rodiklį arba valstybės skolą (vienkartinis poveikis) arba pagerindami (ar pablogindami) biudžeto būklę biudžeto būklės ateityje sąskaita. Struktūrinis valdžios sektoriaus balanso rodiklis apskaičiuojamas ir vertinamas, kaip nustatyta Stabilumo ir augimo pakto reglamente.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-85](#), 2016-12-13, paskelbta TAR 2016-12-23, i. k. 2016-29273

20. **Valstybės biudžetas** – Lietuvos Respublikos Seimo (toliau – Seimas) tvirtinamas valstybės biudžeto pajamų ir asignavimų planas biudžetiniams metams.

21. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme, Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatyme, Lietuvos Respublikos fiskalinės drausmės įstatyme, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatyme, Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme ir Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatyme.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2259](#), 2019-06-27, paskelbta TAR 2019-07-03, i. k. 2019-10929

Nr. [XIII-3109](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15319

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1354](#), 2007-12-06, Žin., 2007, Nr. 132-5357 (2007-12-15)

Nr. [XI-118](#), 2008-12-23, Žin., 2008, Nr. 149-6038 (2008-12-30)

Nr. [XI-446](#), 2009-10-22, Žin., 2009, Nr. 134-5831 (2009-11-10)

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

3 straipsnis. Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų visuma

1. Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų pajamos ir asignavimai gali būti tik piniginės lėšos.

2. Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų asignavimai naudojami valstybės ir savivaldybių funkcijoms atlikti. Lietuvos Respublikoje surenkami mokesčiai, privalomos įmokos ir rinkliavos gali būti perskirstomi tik per valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus, Valstybinio socialinio draudimo fondą, Privalomojo sveikatos draudimo fondą, Rezervinį (stabilizavimo) fondą, Garantinį fondą, Ilgalaikio darbo išmokų fondą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2024](#), 2015-11-17, paskelbta TAR 2015-11-24, i. k. 2015-18615

Nr. [XIII-85](#), 2016-12-13, paskelbta TAR 2016-12-23, i. k. 2016-29273

Nr. [XIII-3429](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24626

3. Seimas tvirtina trejų biudžetinių metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos (neįskaitant savivaldybių biudžetams skirtų valstybės biudžeto asignavimų) planuojamus rodiklius – pajamas ir asignavimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1317](#), 2007-11-08, Žin., 2007, Nr. 120-4882 (2007-11-22)

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1379](#), 2014-12-04, paskelbta TAR 2014-12-15, i. k. 2014-19663

4 straipsnis. Asignavimų valdytojai

1. Valstybės biudžeto asignavimų valdytojai yra įstaigų, nurodytų Seimo patvirtintame valstybės biudžete, vadovai (ministerijose – ministrai ar jų įgalioti asmenys, teismuose – teismų pirmininkai ar jų įgalioti teismų kancleriai), jeigu jų vadovaujamos įstaigos atitinka nors vieną šio straipsnio 3 dalyje nurodytą sąlygą.

2. Savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojai yra savivaldybių biudžetinių įstaigų ar savivaldybės administracijos ir (ar) jos padalinių, nurodytų savivaldybės tarybos patvirtintame savivaldybės biudžete, vadovai (savivaldybės administracijoje – administracijos direktorius ar jo įgalioti asmenys, savivaldybės administracijos padaliniuose – padalinių vadovai ar jų įgalioti asmenys).

3. Įstaiga, kurios vadovas yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojas, yra:

1) Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija, Seimo kanceliarija, Vyriausybės kanceliarija, ministerija, Vyriausybės įstaiga;

2) įstaiga, kuri yra atskaitinga Lietuvos Respublikos Prezidentui, Seimui arba kurios vadovą (arba kolegialų valdymo organą) skiria Lietuvos Respublikos Prezidentas, Seimas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-809](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20003

3) Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, teismai, Nacionalinė teismų administracija, Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnyba, Lietuvos administracinių ginčų komisija, Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-809](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20003

Nr. [XIII-2904](#), 2020-05-07, paskelbta TAR 2020-05-22, i. k. 2020-10901

4) valstybinis universitetas, valstybinis mokslinių tyrimų institutas arba kunigų seminarija;

5) Lietuvos nacionalinis operos ir baleto teatras, Lietuvos nacionalinis dramos teatras, Nacionalinis Kauno dramos teatras, Lietuvos nacionalinė filharmonija, Lietuvos nacionalinis muziejus, Lietuvos dailės muziejus, Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus, Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmai, Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija.

4. Biudžetinės įstaigos, kurios neatitinka šio straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų, biudžeto lėšas gali gauti iš asignavimų valdytojui, kuris įgyvendina tos įstaigos savininko teises ir pareigas, patvirtintų asignavimų. Šioms įstaigoms taikomos tokios pat nuostatos, kokios šiame Įstatyme yra nustatytos asignavimų valdytojui pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1691](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3191 (2008-07-17)

Nr. [XI-446](#), 2009-10-22, Žin., 2009, Nr. 134-5831 (2009-11-10)

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

Nr. [XI-1557](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 86-4176 (2011-07-13)

Nr. [XII-164](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. 11-508 (2013-01-30)

Nr. [XII-609](#), 2013-11-21, Žin., 2013, Nr. 124-6285 (2013-12-05)

**5 straipsnis. Asignavimų valdytojų ir ministrų valdymo sričių įstaigų, vykdančių
atitinkamo asignavimų valdytojo programas ir turinčių pavaldžių
biudžetinių įstaigų, vadovų pareigos**

1. Biudžeto asignavimų valdytojai privalo:

1) naudoti skirtus asignavimus savo vadovaujamos įstaigos programoms vykdyti, paskirstyti juos pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams, kuriems galimybė biudžeto lėšas gauti numatyta jų veiklos sritį reglamentuojančiuose įstatymuose, Strateginio valdymo įstatyme arba Vyriausybės nutarimuose, priimtuose vadovaujantis tiesiogiai taikomais Europos Sąjungos teisės aktais ir tarptautinėmis sutartimis, nustatančiais Europos Sąjungos ar atskirų valstybių finansinės paramos, teikiamos Lietuvai, administravimo tvarką, programoms vykdyti;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3109](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15319

2) organizuoti iš biudžeto finansuojamų programų rengimą ir vykdymą;

3) nustatyti ir tvirtinti vadovaujamos biudžetinės įstaigos ir (ar) pavaldžių biudžetinių įstaigų bei kitų subjektų programų sąmatas pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius, neviršydami šioms programoms patvirtintų bendrųjų asignavimų, tarp jų – išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, ir turtui įsigyti, sumų. Asignavimų valdytojai, kurių vadovaujamose biudžetinėse įstaigose yra kolegialus valdymo organas, programų sąmatas tvirtina gavę kolegialaus valdymo organo pritarimą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1328](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-07-03, i. k. 2018-11182

4) Neteko galios nuo 2019-01-01

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIII-1182](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09073

5) kontroliuoti ir vykdyti savo vadovaujamų biudžetinių įstaigų įsipareigojimus, atlikti pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą teikiamų ataskaitų rinkinių analizę;

6) *Neteko galios nuo 2019-01-01*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIII-1182](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09073

7) užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą.

2. Ministrų valdymo sričių įstaigų, vykdančių atitinkamo asignavimų valdytojo programas ir turinčių pavaldžių biudžetinių įstaigų, vadovai privalo:

1) naudoti atitinkamo asignavimų valdytojo (ministro ar jo įgalioto asmens) jiems skirtas biudžeto lėšas pagal nustatytą paskirtį, paskirstyti jas pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms programoms vykdyti;

2) organizuoti iš biudžeto finansuojamų programų rengimą ir vykdymą;

3) nustatyti ir tvirtinti pavaldžių biudžetinių įstaigų programų sąmatas pagal ekonominės klasifikacijos straipsnius, neviršydamai šioms programoms asignavimų valdytojo skirtų bendrųjų asignavimų, tarp jų – išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, ir turtui įsigyti, sumų;

4) *Neteko galios nuo 2019-01-01*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIII-1182](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09073

5) kontroliuoti ir vykdyti savo vadovaujamos įstaigos įsipareigojimus, atlikti pavaldžių biudžetinių įstaigų pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą teikiamų ataskaitų rinkinių analizę;

6) *Neteko galios nuo 2019-01-01*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIII-1182](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09073

7) užtikrinti programų vykdymo ir programoms vykdyti skirtų lėšų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1218](#), 2007-06-26, Žin., 2007, Nr. 77-3050 (2007-07-12)

Nr. [X-1354](#), 2007-12-06, Žin., 2007, Nr. 132-5357 (2007-12-15)

Nr. [X-1826](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. 137-5375 (2008-11-29)

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

6 straipsnis. Asignavimų valdytojų teisės

Budžeto asignavimų valdytojas turi teisę:

1) biudžetinėmis metais, ne vėliau kaip likus 10 dienų iki atitinkamo ketvirčio pabaigos, keisti patvirtintų jo vadovaujamos įstaigos, jam pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų vykdomoms programoms patvirtintų biudžetų lėšų pagal ekonominę klasifikaciją paskirtį (valstybės biudžeto asignavimų valdytojas Vyriausybės nustatyta tvarka praneša apie tai Finansų ministerijai, o savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojas – savivaldybės administracijai jos nustatyta tvarka), neviršydamas patvirtintų tam tikrai programai bendrųjų asignavimų išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, sumų. Asignavimų sumos išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, yra maksimalios ir jų ekonomija, jeigu nėra įsiskolinimų, gali būti naudojama turtui įsigyti ir investicijų projektams, kuriems numatyta skirti lėšų atitinkamų metų valstybės investicijų programoje arba savivaldybių biudžetuose, papildomai finansuoti, išskyrus kituose įstatymuose, reglamentuojančiuose savivaldybių biudžetų lėšų naudojimą, nustatytus atvejus. Asignavimų sumos turtui įsigyti ekonomija, jeigu nėra įsiskolinimų, gali būti naudojama investicijų projektams, kuriems numatyta skirti lėšų atitinkamų metų valstybės investicijų programoje arba savivaldybių biudžetuose, papildomai finansuoti;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-809](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20003

2) biudžetinėmis metais vieną kartą per ketvirtį keisti bendros asignavimų sumos ketvirtinį paskirstymą programai vykdyti, suderinęs su Finansų ministerija (valstybės biudžeto asignavimų valdytojas) arba su savivaldybės administracija (savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojas);

3) sudarydamas programų ir programų sąmatų projektus, teikti programų bei jų sąmatų alternatyvas (valstybės biudžeto asignavimų valdytojas – Finansų ministerijai, o savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojas – atitinkamai savivaldybės administracijai);

4) įsiskolinimams padengti skirti lėšas iš bendros patvirtintų asignavimų išlaidoms ekonomijos (išskyrus Europos Sąjungos finansinės paramos ir kitos gaunamos finansinės paramos bei bendrojo finansavimo lėšas, nepanaudotas savivaldybių biudžetų lėšas, kurių naudojimą nustato kiti įstatymai, reglamentuojantys nepanaudotų savivaldybių biudžetų lėšų naudojimą), nekeisdamas patvirtintų sąmatų nepriklausomai nuo asignavimų paskirstymo pagal funkcijas ir programas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-809](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20003

5) nustatyti ministrų valdymo sričių įstaigų, vykdančių atitinkamo asignavimų valdytojo programas ir turinčių pavaldžių biudžetinių įstaigų, vadovams šio straipsnio 1–4 punktuose nustatytas teises ir apie tai pranešti Finansų ministerijai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

7 straipsnis. Asignavimų valdytojų atsakomybė

Biudžeto asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžių biudžetinių įstaigų, ministrų valdymo sričių įstaigoms, vykdančioms atitinkamo asignavimų valdytojo programas, pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų vadovai įstatymų nustatyta tvarka atsako už:

1) programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų (atsižvelgiant į šio įstatymo 6 straipsnio 5 punktą), už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą;

2) atsiskaitymus su darbuotojais, mokesčių administravimo įstaigomis, visų rūšių energijos ir kitų darbų, paslaugų bei prekių tiekėjais, išskyrus atvejus, kai laiku neapmokamos mokėjimo paraiškos, pateiktos Valstybės išdui ir savivaldybių administracijoms asignavimams gauti;

3) *Neteko galios nuo 2019-01-01*

Straipsnio punkto naikinimas:

Nr. [XIII-1182](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09073

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1218](#), 2007-06-26, Žin., 2007, Nr. 77-3050 (2007-07-12)

Nr. [X-1826](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. 137-5375 (2008-11-29)

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

8 straipsnis. Biudžeto sudarymo ir vykdymo teisinis pagrindas

1. Biudžeto sudarymo ir vykdymo teisinis pagrindas yra Lietuvos Respublikos Konstitucija, Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, šis įstatymas, Fiskalinės drausmės įstatymas, Seimo statutas, Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymas, Strateginio valdymo įstatymas, atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, Vyriausybės patvirtintos biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės ir kiti biudžeto pajamų gavimą ir programų finansavimą reglamentuojantys teisės aktai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3109](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15319

2. Savivaldybių biudžetų teisinis pagrindas yra atitinkamų savivaldybių tarybų priimti sprendimai dėl atitinkamų biudžetinių metų savivaldybių biudžetų patvirtinimo.

3. Biudžeto asignavimų valdytojams pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų asignavimų panaudojimo teisinis pagrindas yra asignavimų valdytojų patvirtintos šių įstaigų programų sąmatos.

4. Ministrų valdymo sričių įstaigų, vykdančių atitinkamo asignavimų valdytojo programas, vadovų patvirtintos jiems pavaldžių biudžetinių įstaigų programų sąmatos yra šioms įstaigoms skirtų lėšų panaudojimo teisinis pagrindas.

5. Valstybės biudžeto ir savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo metodikos klausimus tiek, kiek jų nenustato įstatymai ir Vyriausybės nutarimai, nustato Finansų ministerija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1317](#), 2007-11-08, *Žin.*, 2007, Nr. 120-4882 (2007-11-22)

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, *Žin.*, 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

9 straipsnis. Biudžeto pajamų ir asignavimų klasifikacija-

Biudžeto pajamų ir asignavimų ekonominę ir funkcinę klasifikaciją nustato Finansų ministerija.

10 straipsnis. Savivaldybių skolinimasis

1. Savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolos, skolinimosi ir garantijų limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali:

1) imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti;

2) imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių trumpalaikes (kurių grąžinimo terminas tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas biudžetiniais metais laikinam pajamų trūkumui padengti, kai nepakanka šiam tikslui savivaldybės biudžeto apyvartinių lėšų;

3) priimti įsipareigojimus pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis;

4) priimti įsipareigojimus pagal kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus;

5) teikti garantijas dėl savivaldybės kontroliuojamų įmonių priimamų įsipareigojimų pagal paskolų sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ir kitų įsipareigojamųjų dokumentų sutartis.

2. Vyriausybės nustatyta tvarka iš valstybės biudžeto apyvartinių lėšų savivaldybėms gali būti teikiamos trumpalaikės paskolos, kai susidarius laikinam pajamų trūkumui išnaudojamos savivaldybės biudžeto apyvartinės lėšos.

3. Vyriausybės nustatyta tvarka iš valstybės biudžeto apyvartinių lėšų savivaldybėms gali būti teikiamos trumpalaikės arba ilgalaikės paskolos, kai dėl kredito įstaigų veiklos apribojimo ir (arba) jų licencijų atšaukimo savivaldybės negali disponuoti savo lėšomis ir dėl to trūksta apyvartinių lėšų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, *Žin.*, 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

Nr. [XI-1825](#), 2011-12-20, *Žin.*, 2011, Nr. 161-7619 (2011-12-29)

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, *Žin.*, 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-809](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20003

10¹ straipsnis. Biudžetinių įstaigų skolinimasis

Biudžetinės įstaigos savo vardu negali priimti jokių skolinių įsipareigojimų pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet jomis neapsiribojant.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-809](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20003

11 straipsnis. Informacijos apie biudžetus viešumas

1. Informacija apie biudžeto sudarymą, priėmimą, vykdymą, vertinimą, kontrolę turi būti aiški ir vieša, išskyrus informaciją, kuri įstatymų nustatyta tvarka yra valstybės paslaptis.

2. Informacija apie patvirtintą valstybės biudžetą, jo pajamas ir asignavimus, jų vykdymą skelbiama Finansų ministerijos interneto svetainėje.

3. Informaciją apie patvirtintus savivaldybių biudžetus, jų vykdymą skelbia savivaldybės administracijos direktorius vietinėje spaudoje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1354](#), 2007-12-06, *Žin.*, 2007, Nr. 132-5357 (2007-12-15)

Nr. [XI-2318](#), 2012-11-06, *Žin.*, 2012, Nr. 132-6646 (2012-11-15)

12 straipsnis. Reikalavimai priimant kitus teisės aktus

Mokesčių įstatymai, kiti įstatymai ir teisės aktai bei jų pakeitimai, darantys įtaką atitinkamų biudžetinių metų biudžeto pajamoms, asignavimams ir valstybės skolai, įsigalioja įstatymų nustatyta tvarka, bet priimami ne vėliau kaip tų biudžetinių metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1354](#), 2007-12-06, Žin., 2007, Nr. 132-5357 (2007-12-15)

ANTRASIS SKIRSNIS

VALSTYBĖS BIUDŽETAS

13 straipsnis. Valstybės biudžeto pajamos

1. Valstybės biudžeto pajamas sudaro:

1) pajamos iš mokesčių, gaunamos į valstybės biudžetą pagal įstatymus ir kitus teisės aktus;

2) pajamos iš valstybės turto (išskyrus pajamas, gautas atliekant valstybės nekilnojamojo turto atnaujinimą, taip pat įstatymų nustatytą pajamų, gautų realizavus valstybės ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą, dalį, neįskaitomą į valstybės biudžeto pajamas);

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2024](#), 2015-11-17, paskelbta TAR 2015-11-24, i. k. 2015-18615

3) valstybės biudžetinių įstaigų pajamos;

4) negrąžintina finansinė parama (lėšos);

5) dotacijos;

6) kitos pajamos.

2. Neteko galios nuo 2016-01-01

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XII-2024](#), 2015-11-17, paskelbta TAR 2015-11-24, i. k. 2015-18615

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-774](#), 2006-07-18, Žin., 2006, Nr. 82-3262 (2006-07-27)

Nr. [XII-796](#), 2014-03-20, paskelbta TAR 2014-04-03, i. k. 2014-04028

14 straipsnis. Valstybės biudžeto asignavimai

1. Valstybės biudžeto asignavimai yra naudojami įstatymams įgyvendinti:

- 1) valstybės funkcijoms atlikti;
- 2) dotacijoms savivaldybių biudžetams teikti;
- 3) valstybės įsipareigojimams vykdyti.

2. Nepanaudotos šio įstatymo 2 straipsnio 16 dalies 1 punkte nurodytos įmokos į atitinkamą biudžetą, skirtos programoms finansuoti, perkeliama į kitus biudžetinius metus ir paliekamos asignavimų valdytojams ir jiems pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms bei gali būti naudojamos viršijant Seimo patvirtintas bendras asignavimų sumas.

3. Į kitus biudžetinius metus asignavimų valdytojams ir jiems pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms gali būti perkeliama ir naudojama programoms finansuoti viršijant Seimo patvirtintas bendras asignavimų sumas nepanaudota įmokėtų šio įstatymo 2 straipsnio 16 dalies 2 punkte nurodytų valstybės biudžeto lėšų dalis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-809](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20003

4. Šio įstatymo 2 straipsnio 16 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų pajamų viršplaninės įmokos į valstybės biudžetą arba savivaldybės biudžetą einamaisiais biudžetiniais metais paliekamos asignavimų valdytojams ir jiems pavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir gali būti naudojamos programoms finansuoti viršijant Seimo patvirtintas bendras asignavimų sumas.

5. Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytiems tikslams valstybės vardu pasiskolintos lėšos gali būti naudojamos viršijant Seimo patvirtintas bendras asignavimų sumas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1354](#), 2007-12-06, Žin., 2007, Nr. 132-5357 (2007-12-15)

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2143](#), 2015-12-08, paskelbta TAR 2015-12-10, i. k. 2015-19627

14¹ straipsnis. Valstybės veiklos sritys

1. Strateginio valdymo įstatyme nustatytų valstybės veiklos sričių ir joms priskirtų įstaigų, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, asignavimai tvirtinami atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme. Kai asignavimų valdytojas yra

ministras arba jo įgaliotas asmuo, jo vadovaujamai įstaigai tvirtinami asignavimai gali būti priskiriami kelioms valstybės veiklos sritims pagal ministrui pavestas valdymo sritis.

2. Atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodomi valstybės veiklos srityse siekiami pagrindiniai Nacionaliniame pažangos plane nustatyti pažangos uždaviniai, jų vertinimo rodikliai, šių rodiklių artimiausio paskesnio laikotarpio faktinės reikšmės ir tvirtinamos atitinkamais biudžetiniais metais siektinos rodiklių reikšmės, kurių atitinkamoje valstybės veiklos srityje siekia ministerijos ir ministrų valdymo sričių įstaigos, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, jeigu tai neprieštarauja jų veiklą reglamentuojantiems įstatymams.

3. Valstybės veiklos sritims priskirtas įstaigas, kurių vadovai yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, nustato Vyriausybė.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-3109](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15319

15 straipsnis. Vyriausybės rezervo lėšos

1. Valstybės biudžete sudaromas Vyriausybės rezervas. Jis turi būti ne didesnis kaip 1 procentas patvirtintų valstybės biudžeto asignavimų sumos, išskyrus atvejus, kai rengiant Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą yra paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija. Konkretų Vyriausybės rezervo dydį kasmet nustato Seimas Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme. Vyriausybės rezervo lėšos skirstomos Vyriausybės nutarimu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-120](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28976

2. Vyriausybės rezervo lėšos naudojamos:

1) ekstremaliosioms situacijoms ar krizėms likviduoti, jų padariniams šalinti ir padarytiems nuostoliams iš dalies padengti, *inter alia*, fizinių ir juridinių asmenų, patyrusių ekstremaliosios situacijos ar krizės padarinių, rėmimui Vyriausybės patvirtintomis priemonėmis;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2259](#), 2019-06-27, paskelbta TAR 2019-07-03, i. k. 2019-10929

Nr. [XIV-120](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28976

2) įsipareigojimams, susijusiems su dalyvavimu tarptautinėse operacijose, vykdyti;

3) vykdant arbitražų ar teismų sprendimus, kuriais iš Lietuvos valstybės priteistos mokėtinos sumos, taip pat kitoms išlaidoms ginant valstybės interesus padengti;

4) žymių Lietuvos visuomenės veikėjų laidotuvių išlaidoms padengti;

5) Vyriausybės nustatyto dydžio savivaldybių apmokėtoms Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro antkapio pastatymo, kapavietės sutvarkymo, antkapio atributikos pagaminimo ir įmontavimo išlaidoms kompensuoti;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-809](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20003

6) humanitarinei pagalbai teikti;

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-809](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20003

7) perkeliamųjų asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką išlaidoms apmokėti.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-2080](#), 2019-04-26, paskelbta TAR 2019-05-06, i. k. 2019-07319

3. Vyriausybės rezervo lėšų skyrimo ir naudojimo tvarką nustato Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

Nr. [XII-796](#), 2014-03-20, paskelbta TAR 2014-04-03, i. k. 2014-04028

16 straipsnis. Neteko galios nuo 2012-10-31.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

17 straipsnis. Valstybės biudžeto projekto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projekto rengimo, valdžios sektoriaus balanso rodiklio formavimo pagrindinės nuostatos

1. Valstybės biudžeto projektą ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projektą rengia Finansų ministerija.

2. Trejų biudžetinių metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių projektas rengiamas remiantis Vyriausybės programa, Lietuvos stabilumo programa, Valstybės pažangos strategija, Nacionaliniu pažangos planu, nacionalinėmis plėtros programomis, kitais

Seimo ir Vyriausybės patvirtintais planavimo dokumentais, šiuo Įstatymu, Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniu įstatymu, Fiskalinės drausmės įstatymu, šalies vidutinio laikotarpio ekonominės raidos scenarijumi, Europos Sąjungos finansinės paramos strateginiais dokumentais, asignavimų valdytojų strateginiais veiklos planais ir Vyriausybės patvirtintais valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų preliminariais pagrindiniais rodikliais, taip pat valstybės biudžeto asignavimų valdytojų pateiktomis programomis ir programų sąmatų projektais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2313](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10424

Nr. [XIII-3109](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15319

3. Tam tikrų metų valstybės biudžeto projekte ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projekte gali būti nukrypstama nuo Seimo patvirtintų trejų biudžetinių metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų konsoliduotos visumos planuojamų rodiklių tik tuo atveju, kai Vyriausybė raštu pateikia Seimui paaiškinimą, kaip pokyčiuose atsispindi nauji ekonomikos politikos prioritetai.

4. Tam tikrų metų valstybės biudžeto projekte ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių projekte formuojami vidutinio laikotarpio valdžios sektoriaus balanso rodikliai ir juos pagrindžiančios ekonominės prielaidos, vidutiniam laikotarpiui formuojama fiskalinė politika teikiami Seimui kartu su Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto aiškinamuoju raštu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2313](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10424

5. Taikant Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo (toliau – Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas) 3 straipsnio 3 dalyje nustatytą valdžios sektoriaus išlaidų augimo ribojimo taisyklę (toliau – išlaidų augimo ribojimo taisyklė), valdžios sektoriui priskiriamų biudžetų, kurių kiekvieno atskirai planuojami asignavimai viršija 3 procentus BVP to meto kainomis, asignavimų (išskyrus Europos Sąjungos finansinės paramos lėšas) visuma koreguojama tiems biudžetams priskiriamomis palūkanomis už skolą, diskrecinėmis pajamų priemonėmis, vienkartinėmis išlaidų priemonėmis, ciklinėmis nedarbo išmokomis ir investicijomis, kaip nustatyta Stabilumo ir augimo pakto reglamente.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1328](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-07-03, i. k. 2018-11182

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1317](#), 2007-11-08, Žin., 2007, Nr. 120-4882 (2007-11-22)

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

18 straipsnis. Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto pateikimas Seimui

1. Vyriausybė Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą pateikia Seimui ne vėliau kaip prieš 75 kalendorines dienas iki biudžetinių metų pabaigos. Vyriausybė, prieš teikdama projektą Seimui, pateikia jį Lietuvos savivaldybių asociacijai.

2. Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte tvirtinami valstybės biudžetas ir savivaldybių biudžetų finansiniai rodikliai, tai yra nustatoma:

1) bendra pajamų suma ir jų paskirstymas pagal pajamų rūšis;

2) valstybės biudžeto pajamų, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 16 dalies 1 ir 2 punktuose (išskyrus Europos Sąjungos finansinės paramos ir kitos gaunamos tarptautinės finansinės paramos lėšas), skiriamų programoms finansuoti, paskirstymas pagal asignavimų valdytojus;

3) bendra valstybės biudžeto asignavimų suma, jų paskirstymas pagal valstybės veiklos sritis ir asignavimų valdytojus programoms įgyvendinti. Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų darbo užmokesčiui, ir turtui įsigyti. Žvalgybos institucijoms ir valstybinėms aukštosioms mokykloms asignavimai išlaidoms skiriami neišskiriant iš jų darbo užmokesčio;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3109](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15319

4) grynasis skolinių įsipareigojimų pokyčio limitas ir jo dalis, skiriama kaupti piniginiams ištekliams skolai grąžinti;

5) valstybės garantijų ir valstybės garantuojamų garantijų institucijų priimtų įsipareigojimų pagal garantijas limitai;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-61](#), 2020-12-10, paskelbta TAR 2020-12-17, i. k. 2020-27621

6) savivaldybių biudžetams skiriamų dotacijų sumos;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-809](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20003

7) savivaldybių skolos, skolinimosi ir garantijų limitai;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-809](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20003

8) gyventojų pajamų mokesčio dalis (procentais), tenkanti visų savivaldybių biudžetams nuo įplaukų į konsoliduotus valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus, išskyrus fiksuoto dydžio gyventojų pajamų mokesť, mokamą už pajamas, gautas iš veiklos, kuria verčiamasi turint verslo liudijimą;

9) valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio vidutinio laikotarpio užduotys;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2143](#), 2015-12-08, paskelbta TAR 2015-12-10, i. k. 2015-19627

10) valstybės piniginių išteklių suma, planuojama skirti apyvartinėms lėšoms padidinti, kai toks didinimas planuojamas biudžetinių metų pabaigoje, ir aplinkybės bei išlygos, leidžiančios nukrypti nuo plano;

11) pažangos lėšų, suplanuotų Regionų plėtros programoje ir plėtros programose, kurios nustatytos regionų plėtros priemonėms, bendra suma ir jų paskirstymas tarp apskričių.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-3109](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15319

3. Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekte gali būti pateikiamos nuostatos, apribojančios teisę priimti įsipareigojimus naudoti biudžeto lėšas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1428](#), 2008-01-18, Žin., 2008, Nr. 15-511 (2008-02-05)

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

19 straipsnis. Dokumentai, teikiami Seimui su Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu

1. Vyriausybė su Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektu Seimui teikia:

1) Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto aiškinamąjį raštą, kuriame pateikiama ši išsami informacija:

a) mokesčių išlaidų poveikis pajamoms;

b) lėšos, kurios pagal šio įstatymo 14 straipsnio 2 ir (arba) 3 dalis planuojamos perkelti iš kitų biudžetinių metų, kai jos paliekamos asignavimų valdytojui naudoti viršijant Seimo patvirtintas bendras asignavimų sumas;

c) vidutinio laikotarpio valdžios sektoriaus balanso rodiklių projekcijos, visų pagrindinių valdžios sektoriaus išlaidų ir pajamų straipsnių projekcijos, išskiriant centrinės valdžios ir socialinės apsaugos lygio dalis, apimančios vidutinės trukmės laikotarpį ir grindžiamos nesikeičiančios politikos prielaida;

d) numatytos vidutinio laikotarpio fiskalinės politikos apibūdinimas parodant, kaip užtikrinamas struktūrinio valdžios sektoriaus balanso rodiklio koregavimas vidutinio laikotarpio tikslo link arba siekiant perteklinio valdžios sektoriaus;

e) vidutinio laikotarpio struktūriniai valdžios sektoriaus balanso rodikliai, apskaičiuoti remiantis Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto rengimo metu Finansų ministerijos viešai paskelbtais naujausiais duomenimis apie Lietuvos Respublikos produkcijos atotrūkį nuo potencialo ir biudžeto balanso cikliškumo dedamąją (komponentę);

f) vidutiniu laikotarpiu numatomos fiskalinės rizikos sąrašas ir jos įvertinimas;

g) valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų rodiklių perklasifikavimų, kurie atsirastų valdžios sektoriaus balanso rodiklį skaičiuojant pagal Europos sąskaitų sistemą (ESS'2010) ir kurių vertė viršija 0,1 procento BVP to meto kainomis, sąrašas;

h) duomenys apie valdžios sektoriaus ilgalaikio tvarumo perspektyvų pokytį, kuris įvertinamas pagal mokesčių didinimo rizikos rodiklį ir jo pokytį, remiantis Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto rengimo metu Europos Komisijos paskelbtais naujausiais duomenimis;

i) naujausių Europos Komisijos parengtų Lietuvos makroekonominių ir fiskalinių rodiklių prognozių ir Finansų ministerijos parengto ekonominės raidos scenarijaus bei vidutinio laikotarpio fiskalinių rodiklių projekcijų palyginimas, paaiškinant šių projekcijų ir Europos Komisijos parengtų Lietuvos makroekonominių ir fiskalinių rodiklių prognozių skirtumų, jei jų yra, priežastis;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [XIII-1328](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-07-03, i. k. 2018-11182

j) informacija apie Finansų ministerijos parengtų vidutinio laikotarpio fiskalinių rodiklių projekcijų pasikeitimą įvertinus prielaidą, kad BVP ir skolinimosi palūkanų norma nukrypsta nuo Finansų ministerijos parengto ekonominės raidos scenarijaus ir vidutinio laikotarpio fiskalinių rodiklių projekcijų.

Papildyta papunkčiu:

Nr. [XIII-1328](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-07-03, i. k. 2018-11182

- 2) Vyriausybės tvirtinamo valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo pagal programas projektą;
- 3) duomenis apie planuojamą bendrą Vyriausybės skolinimosi valstybės vardu poreikį vidaus ir užsienio rinkose;
- 4) informaciją apie asignavimų valdytojų pasiektus ir planuojamus pasiekti veiklos rezultatus;
- 5) išaiškinimą, kaip nauji ekonomikos politikos prioritetai atsispindi pokyčiuose, kai nukrypstama nuo Seimo patvirtintų pagrindinių trejų biudžetinių metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių.

2. Lietuvos bankas ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto pateikimo Seimui dienos teikia išvadas dėl valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduočių įvykdymo poveikio pasitikėjimui finansų sistemos stabilumu ir kainų stabilumui, atkreipdamas išskirtinį dėmesį į išorinį ūkio subalansuotumą ir ilgalaikį valdžios sektoriaus finansų tvarumą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-406](#), 2005-11-17, Žin., 2005, Nr. 144-5237 (2005-12-10)

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2313](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10424

20 straipsnis. Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto svarstymas ir priėmimas Seime ir įstatymo įsigaliojimas

1. Seimas svarsto Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą atsižvelgdamas į Seimo komitetų pasiūlymus bei išvadas ir papildomus pranešimus Seimo statute nustatyta tvarka.

2. Seimas kiekvienų metų valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetų finansinius rodiklius patvirtina įstatymu ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų iki biudžetinių metų pradžios, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nustatytus atvejus.

3. Tais metais, kai įvyksta eiliniai Seimo rinkimai arba pirmalaikiai Seimo rinkimai, po kurių išrinktas naujas Seimas susirenka pradėjus Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projekto svarstymo Seime procedūras, Seimas valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetų finansinius rodiklius tvirtina įstatymu, kuris įsigalioja ne vėliau kaip iki kitų biudžetinių metų pradžios.

4. Jeigu Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektas laiku nepriimamas, biudžetas vykdomas šio įstatymo 29 straipsnyje nustatyta tvarka.

5. Valstybės biudžetas tvirtinamas pagal rodiklius, nurodytus šio Įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje.

6. Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme gali būti tvirtinami ir kiti šio Įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje nenustatyti rodikliai.

7. Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme gali būti nustatyti valstybės biudžeto mėnesinių asignavimų dydžių apribojimai (išskyrus programų asignavimų dalį, kurią sudaro Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo bei kitos gaunamos tarptautinės finansinės paramos lėšos).

8. Seimas, priimdamas Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą arba jo pakeitimo įstatymą, įvertina paskutines galiojančias Europos Sąjungos Tarybos rekomendacijas ir nuomonę dėl Lietuvos stabilumo programos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1354](#), 2007-12-06, Žin., 2007, Nr. 132-5357 (2007-12-15)

Nr. [XI-67](#), 2008-12-16, Žin., 2008, Nr. 146-5867 (2008-12-20)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1969](#), 2015-10-20, paskelbta TAR 2015-10-30, i. k. 2015-17121

TREČIASIS SKIRSNIS

SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETAİ

21 straipsnis. Savivaldybių biudžetai

1. Savivaldybių biudžetuose sukaupiamos lėšos, reikalingos įstatymų priskirtoms funkcijoms ir savivaldybėms įstatymų perduotoms valstybės funkcijoms atlikti.

2. Kiekviena savivaldybė turi savarankišką biudžetą.

3. Savivaldybių biudžeto balanso rodiklis valdomas taip, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 2 ir 4 dalyse. Savivaldybės biudžeto einamųjų metų pajamos koreguojamos pridedant nepanaudotą pajamų dalį – praėjusių metų biudžeto pajamų dalį, kuri viršija praėjusių metų panaudotus asignavimus (toliau – nepanaudota pajamų dalis). Einamųjų metų savivaldybės biudžete turi būti numatyti asignavimai visiems trumpalaikiams įsipareigojimams, išskyrus skolinius įsipareigojimus (toliau – trumpalaikiai įsipareigojimai), buvusiems praėjusių metų gruodžio 31 dieną, padengti, nebent trumpalaikiai įsipareigojimai viršija nepanaudotų pajamų dalį – tada numatomų padengti trumpalaikių įsipareigojimų suma turi būti ne mažesnė negu nepanaudota pajamų dalis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2143](#), 2015-12-08, paskelbta TAR 2015-12-10, i. k. 2015-19627

Nr. [XII-2313](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10424

Nr. [XII-2314](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10425

4. Neteko galios 2018-01-01.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2143](#), 2015-12-08, paskelbta TAR 2015-12-10, i. k. 2015-19627

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1354](#), 2007-12-06, Žin., 2007, Nr. 132-5357 (2007-12-15)

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

22 straipsnis. Savivaldybių biudžetų pajamos

1. Savivaldybių biudžetų pajamas sudaro:

- 1) pajamos iš mokesčių, gaunamos į savivaldybių biudžetus pagal įstatymus ir kitus teisės aktus;
- 2) pajamos iš savivaldybių turto;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-2024](#), 2015-11-17, paskelbta TAR 2015-11-24, i. k. 2015-18615

3) savivaldybių biudžetinių įstaigų pajamos;

4) pajamos, gautos už išnuomotą arba suteiktą naudotis valstybinę žemę, valstybinio vidaus vandenų fondo vandens telkinius ir įstatymų nustatyta tvarka paskirsčius lėšas už parduotus valstybinės žemės sklypus;

5) valstybės biudžeto dotacijos ir kitos pervedamos lėšos;

6) negrąžintina finansinė parama (lėšos);

7) kitos įstatymų nustatytos pajamos.

2. Į savivaldybių biudžetų pajamas įskaitomos įmokos už ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-796](#), 2014-03-20, paskelbta TAR 2014-04-03, i. k. 2014-04028

23 straipsnis. Savivaldybių biudžetų asignavimai

Savivaldybių biudžetų asignavimai yra naudojami Vietos savivaldos įstatymui ir kitiems įstatymams įgyvendinti vykdant savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų patvirtintas programas.

24 straipsnis. Savivaldybės biudžeto apyvartinės lėšos

1. Savivaldybės biudžeto apyvartinės lėšos sudaromos iš savivaldybės biudžeto lėšų likučio, o kai jo nepakanka, – iš biudžeto pajamų.

2. Savivaldybės biudžeto apyvartinės lėšos naudojamos savivaldybės tarybos nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

25 straipsnis. Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervas

1. Savivaldybės gali sudaryti savivaldybės administracijos direktoriaus rezervą, kuris turi būti ne didesnis kaip 1 procentas patvirtintų savivaldybės biudžeto asignavimų sumos. Konkretų savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo dydį kasmet nustato savivaldybės taryba, tvirtindama atitinkamų metų savivaldybės biudžetą. Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšas skirsto savivaldybės administracijos direktorius.

2. Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšos naudojamos savivaldybės tarybos nustatyta tvarka:

1) ekstremaliosioms situacijoms ir (arba) ekstremaliesiems įvykiams likviduoti, jų padariniams šalinti ir padarytiems nuostoliams iš dalies apmokėti;

2) gaisrų ir stichinių nelaimių padariniams likviduoti ir jų padarytiems nuostoliams iš dalies apmokėti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1884](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-03, i. k. 2015-10782

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-2069](#), 2012-06-14, Žin., 2012, Nr. 76-3923 (2012-06-30)

26 straipsnis. Savivaldybių biudžetų rengimas ir tvirtinimas

1. Savivaldybių biudžetų projektus rengia savivaldybių vykdomosios institucijos, remdamosi šiuo Įstatymu, kitais įstatymais, Seimo patvirtintais savivaldybių biudžetų finansiniais rodikliais, Vyriausybės patvirtintomis biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis, valstybinės statistikos duomenimis, patvirtintais savivaldybių strateginio planavimo dokumentais, taip pat savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų programomis ir jų sąmatų projektais.

2. Savivaldybių vykdomosios institucijos parengtus biudžetų projektus teikia savivaldybių taryboms savivaldybių tarybų reglamento nustatyta tvarka.

3. Savivaldybių tarybos svarsto biudžetų projektus atsižvelgdamos į savivaldybių vykdomųjų institucijų pranešimus, tarybos komitetų pasiūlymus ir išvadas.

4. Savivaldybių biudžetus tvirtina savivaldybių tarybos. Biudžetas tvirtinamas savivaldybės tarybos sprendimu. Sprendime nurodoma:

1) bendra pajamų suma ir jų paskirstymas pagal pajamų rūšis;

2) bendra asignavimų suma ir jų paskirstymas biudžetinėms įstaigoms ar savivaldybių administracijos padaliniais programoms vykdyti. Asignavimai skiriami išlaidoms, iš jų – darbo užmokesčiui, ir turtui įsigyti;

5. Savivaldybių tarybos biudžetus patvirtina per du mėnesius nuo valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo. Jeigu savivaldybių biudžetų projektai laiku nepatvirtinami, biudžetai vykdomi šio Įstatymo 29 straipsnyje nustatyta tvarka.

6. Patvirtintus biudžetus savivaldybių administracijų direktoriai pateikia Finansų ministerijai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2024](#), 2015-11-17, paskelbta TAR 2015-11-24, i. k. 2015-18615

7. Jeigu savivaldybė nustatytu laiku nepatvirtina biudžeto, lėšos iš valstybės biudžeto atitinkamai savivaldybei iki biudžeto patvirtinimo laikinai nepervedamos.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-477](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 79-3998 (2013-07-23)

KETVIRTASIS SKIRSNIS

BIUDŽETŲ VYKDYMAS

27 straipsnis. Biudžeto vykdymo organizavimas ir vykdančios institucijos

1. Valstybės biudžeto vykdymą organizuoja Vyriausybė.

2. Valstybės biudžeto kasos operacijų vykdymą organizuoja Finansų ministerija per Lietuvos Respublikos kredito įstaigas.

3. Savivaldybių biudžetų vykdymą organizuoja savivaldybių administracijų direktoriai.

4. Savivaldybių biudžetų kasos operacijų vykdymą organizuoja savivaldybių administracijos per Lietuvos Respublikos kredito įstaigas.

5. Mokesčių ir kitų įmokų į valstybės ir savivaldybių biudžetus apskaičiavimą ir mokėjimą kontroliuoja įstatymų įgalios institucijos.

28 straipsnis. Pajamų ir asignavimų įskaitymas

1. Į konkrečių metų biudžetų pajamas įskaitomos įmokos, kurios į Valstybinės mokesčių inspekcijos surenkamąsias sąskaitas, Muitinės departamento sąskaitas, taip pat Valstybės išdo bei savivaldybių biudžetų sąskaitas, į kurias mokėtojai įmokas perveda tiesiogiai, patenka iki gruodžio 31 dienos įskaitytinai.

2. Į konkrečių metų biudžetų panaudotus asignavimus įskaitomos perduotinos lėšos, kurių mokėjimo pavedimų įvykdymo pradžia nustatyta iki gruodžio 31 dienos įskaitytinai.

3. Baudos už administracinius nusižengimus įskaitomos į tą biudžetą, iš kurio išlaikoma institucija ar įstaiga, kurios įgalios pareigūnas surašė administracinio nusižengimo protokolą arba skyrė baudą, išskyrus kituose įstatymuose nustatytus atvejus. Tokių baudų ir kitų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų neišlaikomų subjektų paskirtų baudų už administracinius nusižengimus įskaitymo ir paskirstymo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgalios institucija. Tais atvejais, kai administracinis nusižengimas yra užfiksuotas iš savivaldybės biudžeto išlaikomomis arba eksploatuojamomis stacionariomis ar mobiliosiomis teisės pažeidimo fiksavimo sistemomis, bauda už administracinį nusižengimą įskaitoma taip: 50 procentų įskaitoma į savivaldybės biudžetą, 50 procentų – į valstybės biudžetą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1513](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21279

Nr. [XII-2143](#), 2015-12-08, paskelbta TAR 2015-12-10, i. k. 2015-19627

Nr. [XII-2284](#), 2016-03-25, paskelbta TAR 2016-03-29, i. k. 2016-06436

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

Nr. [XII-604](#), 2013-11-19, Žin., 2013, Nr. 124-6283 (2013-12-05)

Nr. [XII-1513](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21279

29 straipsnis. Nepatvirtinto biudžeto vykdymas

Jeigu biudžetas laiku nepatvirtinamas, asignavimai metų pradžioje iki biudžetų patvirtinimo kiekvieną mėnesį negali viršyti 1/12 praėjusių metų šių biudžetų asignavimų. Šiuo atveju kiekvieno asignavimų valdytojo asignavimai kiekvieną mėnesį negali viršyti 1/12 praėjusių metų atitinkamo biudžeto šiam asignavimų valdytojui skirtų lėšų ir skiriamos tik tęstinei veiklai bei įstatymuose nustatytiems įsipareigojimams finansuoti (išskyrus programų asignavimų dalį, kurią sudaro Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo bei kitos gaunamos finansinės paramos lėšos) bei įsiskolinimams dengti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1354](#), 2007-12-06, Žin., 2007, Nr. 132-5357 (2007-12-15)

30 straipsnis. Biudžeto gautų viršplaninių pajamų naudojimas

1. Vykdamas valstybės biudžetą, gautos viršplaninės pajamos (atsižvelgiant į šio įstatymo 14 straipsnio 4 dalį) naudojamos laikinai laisviems valstybės piniginiams ištekliams papildyti, leidžiant viršyti planuotą apyvartinių lėšų padidėjimo arba atitinkamai nevykdyti planuoto apyvartinių lėšų sumažėjimo sumą.

2. Savivaldybės biudžeto gautos viršplaninės pajamos (atmetus viršplanines pajamas, įstatymų nustatyta tvarka skirtas kitų savivaldybių negautoms pajamoms padengti) skirstomos savivaldybės tarybos sprendimu.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1354](#), 2007-12-06, Žin., 2007, Nr. 132-5357 (2007-12-15)

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

31 straipsnis. Biudžeto asignavimų skyrimas pajamų plano nevykdymo atveju iki priimant biudžeto įstatymo pakeitimą

1. Jeigu nevykdomas valstybės biudžetas, tai yra gaunama mažiau pajamų, negu buvo numatyta, ir nepakanka laikinai laisvų valstybės piniginių išteklių, iki bus nustatyta tvarka priimtas atitinkamas biudžeto įstatymo pakeitimas, programos finansuojamos Finansų ministerijos siūlymu Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatymo nustatyta tvarka (išskyrus programų asignavimų dalį, kurią sudaro Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo bei kitos gaunamos tarptautinės finansinės paramos lėšos). Ši nuostata netaikoma programų lėšoms, nurodytoms šio įstatymo 2 straipsnio 16 dalies 1 ir 2 punktuose, jeigu jos yra įmokėtos.

2. Jeigu nevykdomi savivaldybių biudžetai, t. y. gaunama mažiau pajamų, negu buvo numatyta, finansavimas iš savivaldybių biudžetų vykdomas savivaldybių tarybų nustatyta tvarka. Jeigu numatoma, kad nustatytas pajamų planas iki metų pabaigos nebus įvykdytas, sprendimus dėl šiuose biudžetuose numatytų programų finansavimo tvarkos savivaldybės administracijos direktoriaus teikimu priima savivaldybės taryba.

3. Asignavimų valdytojams pervedamos valstybės biudžeto arba savivaldybės biudžeto asignavimų sumos programoms finansuoti mažinamos faktiškai negautomis (palyginti su planu) pajamomis į valstybės biudžetą arba savivaldybės biudžetą, kurios nurodytos šio Įstatymo 2 straipsnio 16 dalies 1 ir 2 punktuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1354](#), 2007-12-06, Žin., 2007, Nr. 132-5357 (2007-12-15)

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

32 straipsnis. Asignavimų naudojimas ir grąžinimas

1. Metams pasibaigus, asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžios biudžetinės įstaigos, ministrų valdymo sričių įstaigos, vykdančioms atitinkamo asignavimų valdytojo programas, pavaldžios biudžetinės įstaigos ir kiti subjektai disponuojamose sąskaitose esančias biudžeto lėšas, skirtas programoms finansuoti, išskyrus politinėms partijoms paskirstytus valstybės biudžeto asignavimus, Lietuvos Respublikos nacionalinių plėtros įstaigų įstatyme apibrėžtoms skatinamosioms finansinėms priemonėms, kai fondų fondas nesteigiamas, įgyvendinti ir (arba) fondų fondams valdyti pagal finansavimo sutartis, kurių šalys yra atitinkami asignavimų valdytojai, skatinamųjų finansinių priemonių ir (arba) fondų fondų valdytojai ir (arba) Finansų ministerija, pervestas biudžeto lėšas ir nepanaudotas įmokėtas šio Įstatymo 2 straipsnio 16 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytas lėšas, naudojamas atsižvelgiant į šio Įstatymo 14 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatas, grąžina ne vėliau kaip iki sausio 10 dienos:

- 1) valstybės biudžeto lėšas pervesdami į valstybės išdo sąskaitą;
- 2) savivaldybės biudžeto lėšas pervesdami į savivaldybės išdo sąskaitą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2143](#), 2015-12-08, paskelbta TAR 2015-12-10, i. k. 2015-19627

Nr. [XIII-3109](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15319

2. Ministerijoms ir kitoms valstybės institucijoms ar įstaigoms paliekami mėnesio išlaidų dydžio pereinamieji lėšų likučiai, esantys Lietuvos Respublikos diplomatinių ir kitų atstovybių, konsulinių įstaigų, specialiųjų bei gynybos atašė ir Lietuvos atstovų, perkeltų į tarptautines ir užsienio institucijas, sąskaitose užsienio kredito įstaigose. Krašto apsaugos ministerijai paliekami trijų mėnesių išlaidų dydžio pereinamieji lėšų likučiai, esantys tarptautinių operacijų karinio vieneto, dislokuoto užsienio valstybėje, sąskaitose užsienio kredito įstaigose ar pas atskaitingus asmenis.

3. Metų pabaigoje likusios nepanaudotos tikslinės paskirties lėšos, nustatytos savivaldybių biudžetams priimant atitinkamų metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymą, lėšos, kurios per metus buvo paskirtos savivaldybių biudžetams pagal atskirus įstatymus ar Vyriausybės nutarimus arba panaudotos ne pagal savo tikslinę paskirtį, iki sausio 10 dienos grąžinamos į valstybės biudžetą – pervedamos iš savivaldybių biudžetų sąskaitų į Valstybės išdo sąskaitą,

jeigu atitinkamų metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu nenustatyta kitaip.

4. Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos gali būti panaudotos tik Europos Sąjungos finansinės paramos programoms ir projektams bei Europos Sąjungos tiesioginėms išmokoms ir papildomoms nacionalinėms tiesioginėms išmokoms finansuoti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1315](#), 2014-11-06, paskelbta TAR 2014-11-11, i. k. 2014-16657

5. Neteko galios nuo 2015-12-11

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XII-2143](#), 2015-12-08, paskelbta TAR 2015-12-10, i. k. 2015-19627

6. Biudžeto asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžios biudžetinės įstaigos, ministrų valdymo sričių įstaigoms, vykdančioms atitinkamo asignavimų valdytojo programas, pavaldžios biudžetinės įstaigos ir kiti subjektai į pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) atskaitą įtrauktas iš valstybės biudžeto ir (arba) savivaldybių biudžetų apmokėtas pirkimo (importo) PVM sumas privalo grąžinti:

- 1) valstybės biudžeto lėšas pervesdami į valstybės išdo sąskaitą;
- 2) savivaldybės biudžeto lėšas pervesdami į savivaldybės išdo sąskaitą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-809](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20003

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1354](#), 2007-12-06, Žin., 2007, Nr. 132-5357 (2007-12-15)

Nr. [XI-118](#), 2008-12-23, Žin., 2008, Nr. 149-6038 (2008-12-30)

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

Nr. [XII-616](#), 2013-11-26, Žin., 2013, Nr. 128-6515 (2013-12-14)

33 straipsnis. Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos teisės

1. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija turi teisę:

- 1) Seimo patvirtintus valstybės biudžeto asignavimus paskirstyti pagal programas;

2) vadovaudamasi Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais Europos Sąjungos finansinės paramos lėšų administravimą, bei atsižvelgdama į programų ir projektų vykdymo duomenis, perskirstyti Europos Sąjungos finansinės paramos programoms ir projektams numatytas lėšas, įskaitant ir bendrojo finansavimo lėšas, tarp asignavimų valdytojų, investavimo sričių, valstybės funkcijų ir ekonominės klasifikacijos straipsnių;

3) programų asignavimų dalies, kurią sudaro Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos, laikinam lėšų stygiui panaikinti panaudoti laikinai laisvus valstybės piniginius išteklius;

4) *neteko galios nuo 2011-01-01;*

5) laisvus valstybės pinigų fondų ir kitus piniginius išteklius grąžintinai naudoti valstybės biudžete numatytoms programoms finansuoti, valstybės skolai valdyti, investuoti į valstybės vertybinius popierius, paskoloms savivaldybių laikinam pajamų trūkumui padengti;

6) nustatyti maksimalias lėšų sumas, kurioms einamaisiais biudžetinėmis metais asignavimų valdytojai turi teisę prisiimti įsipareigojimus, sudarydami sutartis dėl projektų, remiamų iš Europos Sąjungos finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų, įgyvendinimo;

7) prireikus nustatyti palūkanų normą už trumpalaikes ir ilgalaikes paskolas, numatytas šio Įstatymo 10 straipsnio 2 ir 3 dalyse, teikiamas savivaldybėms iš valstybės biudžeto;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-809](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20003

8) nustatyti asignavimų darbo užmokesčiui dydį įsipareigojimams, susijusiems su dalyvavimu nenumatytoje tarptautinėse operacijose.

2. Vyriausybei arba jos įgaliotai institucijai biudžetinių metų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu gali būti suteikiamos papildomos teisės.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1354](#), 2007-12-06, Žin., 2007, Nr. 132-5357 (2007-12-15)

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

34 straipsnis. Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų tarpusavio atsiskaitymai

Seimui priėmus įstatymus arba Vyriausybei priėmus nutarimus vykdant įstatymus, dėl kurių keičiasi valstybės ir savivaldybių biudžetų einamųjų biudžetinių metų įsipareigojimai, Finansų ministerija bei savivaldybių vykdomosios institucijos įstatymų nustatyta tvarka patikslina valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų tarpusavio atsiskaitymus.

35 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių biudžetų vykdymo ataskaitų rinkiniai

1. Valstybės ir savivaldybių biudžetų vykdymo ataskaitų rinkiniai, kuriems reikalavimus nustato Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, sudaromi atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtintus rodiklius, panaudotas Vyriausybės rezervo lėšas ir savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšas, perkeltas viršplanines ir nepanaudotas įmokų į valstybės biudžetą arba savivaldybės biudžetą, nurodytų šio įstatymo 2 straipsnio 16 dalies 1 ir 2 punktuose, skirtų programoms finansuoti, sumas.

2. Neįvykdžius tam tikrų metų valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduoties, šio įstatymo šeštajame skirsnyje nustatyta tvarka turi būti nurodomos pateisinamos priežastys.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2143](#), 2015-12-08, paskelbta TAR 2015-12-10, i. k. 2015-19627

3. Valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį rengia Finansų ministerija, remdamasi valstybės biudžeto buhalterinės apskaitos duomenimis – į valstybės biudžetą gautų pajamų ir valstybės biudžeto asignavimų valdytojų pateiktais biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniais.

4. Savivaldybių biudžetų vykdymo ataskaitų rinkinius rengia savivaldybių administracijos, remdamosi savivaldybių biudžetų apskaitos duomenimis – į savivaldybių biudžetus gautų pajamų ir savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų panaudotų asignavimų bei asignavimų valdytojų pateiktais biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniais.

5. Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklės nustato Finansų ministerija.

6. Valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį Vyriausybės nustatyta tvarka ir terminais Vyriausybei teikia Finansų ministerija.

7. Biudžeto finansuojamų įstaigų gaunama negrąžintina finansinė parama biudžetinių įstaigų apskaitoje registruojama atskiroje sąskaitoje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1218](#), 2007-06-26, Žin., 2007, Nr. 77-3050 (2007-07-12)

Nr. [X-1354](#), 2007-12-06, Žin., 2007, Nr. 132-5357 (2007-12-15)

Nr. [X-1826](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. 137-5375 (2008-11-29)

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

36 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių biudžetų vykdymo ataskaitų rinkinių tvirtinimas

1. Vyriausybė gautą valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį išnagrinėja, priima atitinkamus sprendimus ir Seimo statuto nustatyta tvarka bei terminais pateikia Seimui tvirtinti.

2. Valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys tvirtinamas pagal šio Įstatymo 18 straipsnio 2 dalies 1–6 punktuose nurodytus rodiklius atsižvelgiant į valstybinių aukštųjų mokyklų ataskaitas, sudaromas pagal visus ekonominės klasifikacijos straipsnius.

3. Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį tvirtina savivaldybės taryba pagal rodiklius, nurodytus šio Įstatymo 26 straipsnio 4 dalyje.

4. Suvestinį visų savivaldybių biudžetų vykdymo ataskaitų rinkinį sudaro Finansų ministerija ir pateikia Vyriausybei remdamasi Vyriausybės patvirtintomis biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1218](#), 2007-06-26, Žin., 2007, Nr. 77-3050 (2007-07-12)

Nr. [X-1826](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. 137-5375 (2008-11-29)

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

PENKTASIS SKIRSNIS

BIUDŽETŲ VYKDYMO KONTROLĖ, BIUDŽETŲ VYKDYMO IR EKONOMINĖS RAIDOS SCENARIJAUS MODELIAVIMO VERTINIMAS

Skirsnio pavadinimas keistas:

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

37 straipsnis. Biudžeto vykdymo kontrolė

1. Valstybės biudžeto vykdymo auditą atlieka Valstybės kontrolė, savivaldybių biudžetų vykdymo auditą atlieka Valstybės kontrolė pagal valstybinio audito mastą ir savivaldybių kontrolės ir audito tarnybos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1632](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18922

2. Seimui teikiamoje Valstybės kontrolės išvadoje turi būti nurodyta, ar paskirti asignavimai panaudoti programose nustatytiems tikslams, ar asignavimai panaudoti galimu ekonomiškiausiu ir efektyviausiu būdu, ar naudojant asignavimus nepadaryta teisės aktų pažeidimų, taip pat kiek pasiekti programose nustatyti tikslai.

3. Savivaldybių biudžetų vykdymo, savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų programų sąmatų, savivaldybių biudžetų lėšų apskaitos ir savivaldybių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių auditą atlieka savivaldybių kontrolės ir audito tarnybos.

4. Biudžeto asignavimų valdytojų ir jiems pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų programų vykdymą vertina vidaus audito tarnybos, vadovaudamosi Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu (Žin., 2002, Nr. [123-5540](#)) ir kitais vidaus auditą reglamentuojančiais teisės aktais.

5. Ekonominės raidos scenarijaus, biudžeto pajamų ir išlaidų planų modeliavimą, remdamasi objektyviais kriterijais, įskaitant baigiamąjį vertinimą, vertina Finansų ministerija. Šio vertinimo rezultatai skelbiami viešai ir į juos atsižvelgiama rengiant kitus ekonominės raidos scenarijus, biudžeto pajamų ir išlaidų planus. Jeigu vertinimo metu nustatomas didelis šališkumas, kuris suprantamas kaip mažiausiai ketverius metus iš eilės pasikartojančios paklaidos, darančios įtaką ekonominės raidos scenarijui ir susidarančios ne dėl prielaidų pasikeitimo ar modeliavimo metodų, Finansų ministerija imasi veiksmų šališkumui panaikinti ir apie juos viešai paskelbia.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1328](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-07-03, i. k. 2018-11182

6. Vyriausybės nustatyta tvarka savivaldybės kiekvienam metų ketvirčiui pasibaigus teikia Finansų ministerijai biudžeto vykdymo prognozes likusiems metų ketvirčiams.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-2313](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10424

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1218](#), 2007-06-26, Žin., 2007, Nr. 77-3050 (2007-07-12)

Nr. [X-1826](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. 137-5375 (2008-11-29)

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

BIUDŽETINĖS DRAUSMĖS PAŽEIDIMŲ PROCEDŪROS, JŲ PAAIŠKINIMAS, PATEISINIMAS

Įstatymas papildytas šeštuoju skirsniu:

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

38 straipsnis. Procedūros dėl nepagrįsto tam tikrų metų valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduoties neįvykdymo arba išlaidų augimo ribojimo taisyklės nesilaikymo

1. Kiekvienais metais Vyriausybė ar jos įgaliota institucija kartu su Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta ataskaita Seimui pateikia informaciją

apie tam tikrų metų valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduoties vykdymą ir apie tai, ar pasibaigusiais biudžetiniais metais buvo laikomasi išlaidų augimo ribojimo taisyklės. Laikoma, kad užduotis neįvykdyta arba išlaidų augimo ribojimo taisyklės buvo nesilaikyta, jeigu valdžios sektoriaus balanso rodiklis arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmis nukrypsta nuo užduoties arba išlaidų dydis viršija nustatytąjį daugiau negu 0,2 procento BVP to meto kainomis.

2. Jeigu kartu su Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodyta ataskaita Seimui pateiktoje informacijoje nurodoma, kad buvo neįvykdyta valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduotis arba buvo nesilaikoma išlaidų augimo ribojimo taisyklės, Ministras Pirmininkas turi Seime žodžiu pateikti šios užduoties neįvykdymo arba išlaidų augimo ribojimo taisyklės nesilaikymo pateisinimo priežastis. Jeigu nėra šio įstatymo 39 straipsnyje nurodytų pateisinamų priežasčių, Ministras Pirmininkas pateikia kitokius paaiškinimus, kodėl nebuvo įvykdyta valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduotis arba nebuvo laikomasi išlaidų augimo ribojimo taisyklės, ir pasiūlo priemones, kurių galėtų būti imamasi siekiant išvengti užduočių neįvykdymo arba išlaidų augimo ribojimo taisyklės nesilaikymo dėl tokių pačių priežasčių ateityje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2143](#), 2015-12-08, paskelbta TAR 2015-12-10, i. k. 2015-19627

Nr. [XIII-1328](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-07-03, i. k. 2018-11182

39 straipsnis. Tam tikrų metų valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduoties neįvykdymo arba išlaidų augimo ribojimo taisyklės nesilaikymo pateisinimo priežastys

Tam tikrų metų valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduoties neįvykdymo arba išlaidų augimo ribojimo taisyklės nesilaikymo pateisinamos priežastys yra:

- 1) rengiant Lietuvos Respublikos tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą naudoti Lietuvos statistikos departamento arba Europos Komisijos prognozuoti duomenys, kurie vėliau buvo pakeisti;
- 2) tam tikrų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų vykdymo biudžetiniais metais priimtas Seimo nutarimas dėl valdžios sektoriaus balanso rodiklio arba valdžios sektoriaus balanso rodiklio postūmio užduoties;
- 3) kiti įstatymų nenumatyti veiksniai, nustatomi tam tikriems biudžetiniams metams Seimo nutarimu;
- 4) nuo Vyriausybės nepriklausantys įvykiai, kurie paveikia valdžios sektoriaus finansų rodiklius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-2143](#), 2015-12-08, paskelbta TAR 2015-12-10, i. k. 2015-19627

Nr. [XIII-1328](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-07-03, i. k. 2018-11182

LIETUVOS RESPUBLIKOS

AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS

PIRMININKAS

V. LANDSBERGIS

Vilnius, 1990 m. liepos 30 d.

Nr. I-430

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos direktyva 2011/85/ES dėl reikalavimų valstybių narių biudžeto sistemoms (OL 2011 L 306, p. 41).

Įstatymas papildytas priedu:

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba - Atkuriamasis Seimas

Nr. [I-2914](#), 1992.09.24, Žin., 1992, Nr. 29(1)-854

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETINĖS SANDAROS ĮSTATYMO DALINIO PAKEITIMO

2.

Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba - Atkuriamasis Seimas

Nr. [I-3072](#), 1992.11.19, Žin., 1992, Nr. 34-1036

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETINĖS SANDAROS ĮSTATYMO 31 STRAIPSNIO PAKEITIMO

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-271](#), 1993.10.12, Žin., 1993, Nr. 54-1049 (1993.10.20)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETINĖS SANDAROS ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-793](#), 1995.02.14, Žin., 1995, Nr. 18-404 (1995.03.01)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETINĖS SANDAROS ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-901](#), 1995.05.23, Žin., 1995, Nr. 47-1136 (1995.06.07)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETINĖS SANDAROS ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1080](#), 1995.10.31, Žin., 1995, Nr. 92-2056 (1995.11.10)

DĖL KAI KURIŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMŲ IR KITŲ TEISĖS AKTŲ, SUSIJUSIŲ SU LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMU "DĖL VAŽIAVIMO KELEIVINIU TRANSPORTU LENGVATŲ IR KAI KURIŲ KATEGORIJŲ PAREIGŪNŲ, TARNAUTOJŲ BEI KITŲ ASMENŲ VAŽIAVIMO KELEIVINIU TRANSPORTU IŠLAIDŲ KOMPENSAVIMO TVARKOS", PAKEITIMO IR PAPILDYMO

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1333](#), 1996.05.14, Žin., 1996, Nr. 48-1141 (1996.05.22)

LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETINĖS SANDAROS ĮSTATYMO 1 IR 2 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR 21-1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1372](#), 1996.06.06, Žin., 1996, Nr. 57-1344 (1996.06.19)

LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETINĖS SANDAROS ĮSTATYMO 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-236](#), 1997.06.05, Žin., 1997, Nr. 58-1328 (1997.06.20)

LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETINĖS SANDAROS ĮSTATYMO 1, 13, 14 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO 12(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-386](#), 1997.07.02, Žin., 1997, Nr. 69-1744 (1997.07.23)

LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETINĖS SANDAROS ĮSTATYMO PAPILDYMO 28(1), 28(2) STRAIPSNIAIS IR 4, 12, 28, 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 1998 metų sausio 1 d.

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1519](#), 2000.01.04, Žin., 2000, Nr. 5-126 (2000.01.19)

LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETINĖS SANDAROS ĮSTATYMO 12 IR 28(2) STRAIPSNIŲ PAPILDYMO ĮSTATYMAS

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1821](#), 2000.07.11, Žin., 2000, Nr. 61-1826 (2000.07.26)

BIUDŽETINĖS SANDAROS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šiuo įstatymu pakeisto Biudžeto sandaros įstatymo nuostatomis Vyriausybė pradeda vadovautis rengdama 2001 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą.

Valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų pajamos už teikiamas paslaugas į valstybės ir savivaldybių biudžetus įskaitomos nuo 2002 m. sausio 1 d. (išskyrus valstybės institucijų ir kontroliuojančių organizacijų specialiųjų lėšų įmokas).

Įstatymo 19 straipsnio 6 punkto nuostatos dėl Kelių fondo galioja iki 2002 m. sausio 1 d.

Nauja įstatymo redakcija

Keistas įstatymo pavadinimas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-2058](#), 2000.10.17, Žin., 2000, Nr. 90-2778 (2000.10.27)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-364](#), 2001-06-07, Žin., 2001, Nr. 55-1939 (2001-06-27)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 8, 17, 18, 20, 31 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1089](#), 2002-09-19, Žin., 2002, Nr. 96-4167 (2002-10-04)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 18 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1651](#), 2003-06-26, Žin., 2003, Nr. 70-3164 (2003-07-16)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 22 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1858](#), 2003-11-27, Žin., 2003, Nr. 117-5321 (2003-12-17)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 32 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1946](#), 2003-12-23, Žin., 2004, Nr. 4-47 (2004-01-07)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-406](#), 2005-11-17, Žin., 2005, Nr. 144-5237 (2005-12-10)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 19 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-774](#), 2006-07-18, Žin., 2006, Nr. 82-3262 (2006-07-27)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2007 m. sausio 1 d.

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1218](#), 2007-06-26, Žin., 2007, Nr. 77-3050 (2007-07-12)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 5, 7, 35, 36, 37 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja tų metų, kurių ataskaitų rinkinius viešojo sektoriaus subjektai privalo sudaryti pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą, sausio 1 dieną.

Pakeitimas:

21.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1826](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. 137-5375 (2008-11-29)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 5, 7, 35, 36, 37 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PAKEITIMO ĮSTATYMAS

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1317](#), 2007-11-08, Žin., 2007, Nr. 120-4882 (2007-11-22)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 3, 8 IR 17 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2008 m. sausio 1 d.

23.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1354](#), 2007-12-06, Žin., 2007, Nr. 132-5357 (2007-12-15)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 2, 5, 11, 12, 14, 20, 21, 29, 30, 31, 32, 33, 35 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2008 m. sausio 1 d.

24.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1428](#), 2008-01-18, Žin., 2008, Nr. 15-511 (2008-02-05)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 18 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

25.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1691](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3191 (2008-07-17)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

26.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-67](#), 2008-12-16, Žin., 2008, Nr. 146-5867 (2008-12-20)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 20 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalis galioja iki 2009 m. vasario 28 d.

Šio įstatymo 1 straipsnio 3 dalis įsigalioja 2009 m. kovo 1 d.

27.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-118](#), 2008-12-23, Žin., 2008, Nr. 149-6038 (2008-12-30)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 2 IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

28.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-446](#), 2009-10-22, Žin., 2009, Nr. 134-5831 (2009-11-10)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 2 IR 4 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

29.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1209](#), 2010-12-09, Žin., 2010, Nr. 153-7781 (2010-12-28)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 24, 28, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 3 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis ir 16 straipsnį, įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo 3 straipsnio 1, 3 ir 4 dalys ir 16 straipsnis įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

Rengiant 2012 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą, atsižvelgiama į šio įstatymo 3 straipsnio 1, 3 ir 4 dalių nuostatas.

Pakeitimas:

29.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1557](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 86-4176 (2011-07-13)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 24, 28, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

30.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1825](#), 2011-12-20, Žin., 2011, Nr. 161-7619 (2011-12-29)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

31.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2069](#), 2012-06-14, Žin., 2012, Nr. 76-3923 (2012-06-30)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 25 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2013-01-01.

32.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2274](#), 2012-10-16, Žin., 2012, Nr. 126-6323 (2012-10-31)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 1, 2, 3, 8, 10, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 30, 31, 32, 33, 35, 37 STRAIPSNIŲ, PENKTOJO SKIRSNIO PAVADINIMO PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO ŠEŠTUOJU SKIRSIU IR PRIEDU BEI 16 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 12 straipsnį, taikomas rengiant, tvirtinant, vykdam, vertinant ir atsiskaitant už 2014 metų ir vėlesnių metų valstybės biudžetą ir savivaldybių biudžetus.

Šio įstatymo 12 straipsnis taikomas nuo 2013 m. sausio 1 d.

2012 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų vykdymui, vertinimui ir atsiskaitymui taikomos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusios teisės aktų nuostatos. 2013 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų rengimui, tvirtinimui, vykdymui, vertinimui ir atsiskaitymui taikomos iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusios teisės aktų nuostatos, išskyrus šio įstatymo 12 straipsnį.

33.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2318](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6646 (2012-11-15)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

34.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-164](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. 11-508 (2013-01-30)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. gegužės 1 d.

35.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-477](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 79-3998 (2013-07-23)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 26 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2014 m. spalio 1 d.

36.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-604](#), 2013-11-19, Žin., 2013, Nr. 124-6283 (2013-12-05)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 28 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja **2015 m. liepos 1 d.**

Įstatymo įsigaliojimas keistas:

36.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1513](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21279

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 28 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-604 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

37.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-609](#), 2013-11-21, Žin., 2013, Nr. 124-6285 (2013-12-05)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo nuostatos taikomos rengiant Lietuvos Respublikos 2014 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo projektą.

38.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-616](#), 2013-11-26, Žin., 2013, Nr. 128-6515 (2013-12-14)

BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 32 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

Per 2013 m. politinėms partijoms paskirstyti ir nepanaudoti valstybės biudžeto asignavimai lieka politinės partijos valstybės biudžeto asignavimų sąskaitoje.

39.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-796](#), 2014-03-20, paskelbta TAR, 2014-04-03, i. k. 2014-04028

LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO NR. I-430 13, 15 IR 22 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO

Šis įstatymas, išskyrus 2 straipsnį, įsigalioja 2014 m. liepos 1 d.

Konstitucinio Teismo nutarimai:

1.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2002-07-11, Žin., 2002, Nr. 72-3080 (2002-07-17)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS SISTEMOS ĮSTATYMO 39 STRAIPSNIO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR ŠVIETIMO ILGALAIKIO FINANSAVIMO ĮSTATYMO 1, 2 IR 3 STRAIPSNIŲ, LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO 18 STRAIPSNIO 2 DALIES IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO STATUTO 172 STRAIPSNIO 1 DALIES ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1315](#), 2014-11-06, paskelbta TAR 2014-11-11, i. k. 2014-16657

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 32 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1379](#), 2014-12-04, paskelbta TAR 2014-12-15, i. k. 2014-19663

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 3 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1513](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-31, i. k. 2014-21279

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 28 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XII-604 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1969](#), 2015-10-20, paskelbta TAR 2015-10-30, i. k. 2015-17121

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 20 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2143](#), 2015-12-08, paskelbta TAR 2015-12-10, i. k. 2015-19627

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 14, 18, 19, 21, 28, 32, 35, 38 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1884](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-03, i. k. 2015-10782

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 25 straipsnio pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2024](#), 2015-11-17, paskelbta TAR 2015-11-24, i. k. 2015-18615

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 3, 13, 22 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2284](#), 2016-03-25, paskelbta TAR 2016-03-29, i. k. 2016-06436

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 14, 18, 19, 21, 28, 32, 35, 38 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2143 10 straipsnio pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2313](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10424

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 17, 19, 21 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2314](#), 2016-04-14, paskelbta TAR 2016-04-26, i. k. 2016-10425

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 14, 18, 19, 21, 28, 32, 35, 38 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XII-2143 4 straipsnio pakeitimo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-85](#), 2016-12-13, paskelbta TAR 2016-12-23, i. k. 2016-29273

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-809](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20003

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 4, 6, 10, 14, 15, 18, 32, 33 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 10-1 straipsniu įstatymas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1328](#), 2018-06-28, paskelbta TAR 2018-07-03, i. k. 2018-11182

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 5, 17, 19, 37, 38 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymas

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1182](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09073

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 5 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymas

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1632](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18922

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 37 straipsnio pakeitimo įstatymas

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2080](#), 2019-04-26, paskelbta TAR 2019-05-06, i. k. 2019-07319

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 15 straipsnio pakeitimo įstatymas

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2259](#), 2019-06-27, paskelbta TAR 2019-07-03, i. k. 2019-10929

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymas

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2904](#), 2020-05-07, paskelbta TAR 2020-05-22, i. k. 2020-10901

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 4 straipsnio pakeitimo įstatymas

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3109](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-09, i. k. 2020-15319

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2, 5, 8, 17, 18, 32 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14-1 straipsniu įstatymas

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3429](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24626

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-61](#), 2020-12-10, paskelbta TAR 2020-12-17, i. k. 2020-27621

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 18 straipsnio pakeitimo įstatymas

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-120](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28976

Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 15 straipsnio pakeitimo įstatymas

Suvestinė redakcija nuo 2020-12-01 iki 2021-12-31

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2007, Nr. [77-3046](#), i. k. 1071010ISTA00X-1212

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIEŠOJO SEKTORIAUS ATSKAITOMYBĖS
ĮSTATYMAS**

2007 m. birželio 26 d. Nr. X-1212
Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis įstatymas nustato viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinio, biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio ir metinės veiklos ataskaitos parengimo reikalavimus ir atsakomybę už jų parengimą, pateikimą ir paskelbimą.

2. Šis įstatymas taikomas viešojo sektoriaus subjektams. Juridiniai asmenys, kurių akcininkai (dalininkai) yra viešojo sektoriaus subjektai, ir valstybės bei savivaldybių įmonės savo finansinių ataskaitų rinkinius ir metinius pranešimus ar veiklos ataskaitas, parengtus ir patvirtintus pagal jų finansinę atskaitomybę reglamentuojančius teisės aktus, teikia tiems viešojo sektoriaus subjektams, kurie šiuose juridiniuose asmenyse įgyvendina savininko (dalininko) teises ir pareigas.

3. Šio įstatymo šeštasis skirsnis netaikomas Valstybinio socialinio draudimo fondui, Privalomojo sveikatos draudimo fondui ir šių fondų administravimo įstaigoms.

4. Išteklių fondų tvarkytojai, Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme nurodytų fondų arba finansinių priemonių, kai fondų fondas nesteigiamas (toliau – fondų fondai), valdytojai, kurie nėra viešojo sektoriaus subjektai, tvarkydami išteklių fondo, fondų fondo apskaitą, turi tokias pačias pareigas pagal šį įstatymą kaip išteklių fondų tvarkytojai, fondų fondų valdytojai, kurie yra viešojo sektoriaus subjektai. Jeigu fondų fondų valdytojos yra tarptautinės finansų institucijos, fondų fondų valdytojų pareigas pagal šį įstatymą turi viešojo sektoriaus subjektai, iš kurių asignavimų daromi piniginiai įnašai į fondų fondą.

5. Jeigu šiame įstatyme nenustatyta kitaip, fondų fondams šio įstatymo nuostatos *mutatis mutandis* taikomos kaip išteklių fondams.

TAR pastaba. 1 straipsnio nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1821](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. [137-5370](#) (2008-11-29)

Nr. [XI-842](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. [67-3341](#) (2010-06-10)

Nr. [XII-637](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. [130-6621](#) (2013-12-19)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Ataskaitinis laikotarpis** – laikotarpis, kuriam sudaromas metinių arba tarpinių ataskaitų rinkinys.

2. **Ataskaitos straipsnis** – ataskaitos duomenų eilutė.

3. **Aukštesniojo lygio biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita** – biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje pateikiama valstybės arba savivaldybės išlaidų sąmata ir jos vykdymo duomenys pagal valstybės funkcijas.

4. **Aukštesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas** – biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje paaiškinamos aukštesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitose nurodytos finansinės sumos, taip pat pateikiama papildoma reikšminga informacija, nenurodoma kitose aukštesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitose.

5. **Biudžeto pajamos** – teisės aktuose nustatytos piniginės įplaukos į atitinkamą biudžetą: valstybės, savivaldybių, Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo, Rezervinio (stabilizavimo) fondo, Garantinio fondo ar kito išteklių fondo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2028](#), 2015-11-17, paskelbta TAR 2015-11-24, i. k. 2015-18620

Nr. [XIII-3434](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24610

6. **Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaita** – aukštesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje pateikiamas tam tikro biudžeto pajamų ir išlaidų planas ir jo vykdymo duomenys.

7. **Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys** – periodiškai rengiamas teisės aktų nustatytų ataskaitų rinkinys, kuriame pagal teisės aktuose nustatytą formą pateikiami biudžeto (biudžeto pajamų ir išlaidų sąmatos) arba lėšų sąmatos vykdymo duomenys.

8. **Biudžeto vykdymo atskaitomybė** – duomenų apie biudžeto pajamų ir išlaidų sąmatos vykdymą periodinis rengimas pagal nustatytą formą.

8¹. **Centralizuotos apskaitos įstaiga** – viešojo sektoriaus subjektas, kuriam pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą pavesta centralizuotai tvarkyti viešojo sektoriaus subjektų apskaitą.

TAR pastaba. 2 straipsnio 8¹ dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

9. **Finansavimo sumos** – viešojo sektoriaus subjekto iš valstybės ir savivaldybių biudžetų, Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo, kitų išteklių fondų, Europos Sąjungos, Lietuvos ir užsienio paramos fondų gauti arba gautini pinigai arba kitas turtas, skirti viešojo sektoriaus subjekto įstatuose (nuostatuose) nustatytiems tikslams pasiekti ir funkcijoms atlikti bei vykdomoms programoms įgyvendinti. Finansavimo sumos apima ir viešojo sektoriaus subjekto gautus arba gautinus pinigus, ir kitą turtą pavedimams vykdyti, kitas lėšas viešojo sektoriaus subjekto išlaidoms dengti ir kaip paramą gautą turtą.

10. **Finansiniai metai** – metinis ataskaitinis laikotarpis, kuriam sudaromas metinių ataskaitų rinkinys. Viešojo sektoriaus subjekto finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais. Viešojo sektoriaus subjekto, kuris pradeda veiklą, yra reorganizuojamas arba likviduojamas, finansiniai metai gali būti trumpesni už kalendorinius.

10¹. **Kontroliuojantysis viešojo sektoriaus subjektas** – viešojo sektoriaus subjektas, kuriam pavaldūs ar atskaitingi kiti viešojo sektoriaus subjektai arba kuris daro kitiems subjektams lemiamą poveikį.

TAR pastaba. 2 straipsnio 10¹ dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

10². **Lemiamas poveikis** – poveikis kitam subjektui, atsirandantis, kai viešojo sektoriaus subjektas:

- 1) įgyvendina valstybės ir savivaldybės valdomose įmonėse savininko (akcijų valdytojo) ir pelno nesiekiančiuose juridiniuose asmenyse savininko teises ir pareigas arba
- 2) turi daugiau kaip pusę kito subjekto dalyvių balsavimo teisių, arba
- 3) pagal susitarimus su kitais subjekto dalyviais gali spręsti, kaip panaudoti daugiau kaip pusę to subjekto dalyvių balsų, arba
- 4) turi teisę rinkti (skirti) arba atšaukti (atleisti) subjekto vadovą, daugumą subjekto valdymo ar priežiūros organo narių, arba
- 5) turi teisę priimti sprendimą likviduoti subjektą ir gauti didžiąją paskirstomo grynojo turto ar nuosavo kapitalo dalį.

TAR pastaba. 2 straipsnio 10² dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

11. **Mokesčių fondas** – fondas, kuriame kaupiamos turto ir įsipareigojimų, susijusių su Valstybinės mokesčių inspekcijos arba Muitinės departamento administruojamais Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme nurodytais mokesčiais, rinkliavomis ir kitomis įmokomis, sumos ir kitos sumos, susijusios su minėtų įstaigų atliekamomis kitais teisės aktais joms perduotomis funkcijomis.

12. **Nacionalinis finansinių ataskaitų rinkinys** – finansinių ataskaitų rinkinys, kurį sudaro visų savivaldybių, Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo, kitų valstybės išteklių fondų ir valstybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniai, teikiami kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys.

TAR pastaba. 2 straipsnio 12 dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

13. **Pajamos** – gauta, gaunama arba gautina ekonominė nauda už viešųjų paslaugų teikimą, prekių ir paslaugų pardavimą per ataskaitinį laikotarpį, kai turto vertė padidėja arba įsipareigojimai sumažėja, dėl ko padidėja grynasis turtas, išskyrus tiesioginį jo didinimą.

14. **Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinys** – Privalomojo sveikatos draudimo fondo administravimo įstaigų, Privalomojo sveikatos draudimo fondo ir šio fondo administravimo įstaigų kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys, ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami šio fondo biudžeto vykdymo duomenys.

15. **Reikšminga informacija** – informacija, kurios nepateikimas arba klaidingas pateikimas gali iškreipti ataskaitą ir paveikti informacijos vartotojų priimamus sprendimus.

16. **Sąnaudos** – ekonominės naudos sumažėjimas dėl turto sunaudojimo, pardavimo, perdavimo, netekimo arba nuvertėjimo ir įsipareigojimų prisiėmimo per ataskaitinį laikotarpį, dėl ko sumažėja grynasis turtas, išskyrus tiesioginį jo mažinimą.

17. **Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinys** – savivaldybės biudžetinių įstaigų, savivaldybės išteklių fondų ir kitų savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys, ir savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami savivaldybės biudžeto vykdymo duomenys.

18. **Tarpinių ataskaitų rinkinys** – ataskaitų rinkinys, sudaromas apibendrinus laikotarpio, trumpesnio negu finansiniai metai, duomenis.

19. **Išteklių fondas** – valstybės, savivaldybės išdas, Valstybinio socialinio draudimo fondas, Privalomojo sveikatos draudimo fondas, Rezervinis (stabilizavimo) fondas, Garantinis fondas, taip pat pagal atskirą įstatymą arba savivaldybės tarybos sprendimu įsteigtas fondas valstybės arba savivaldybių ištekliams kaupti ir naudoti, kuris laikomas atskiru viešojo sektoriaus subjektu, jeigu atitinka visus šiuos kriterijus:

- 1) įsteigtas tam tikroms valstybės arba savivaldybės funkcijoms atlikti;
- 2) jo išlaidų pagrindinis finansavimo šaltinis yra pajamos, kurios būdingos tik šiam fondui ir kurios nėra gautos iš valstybės biudžeto, savivaldybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto;
- 3) jo lėšos kaupiamos atskiroje sąskaitoje ir pagal teisės aktų nustatyta tvarka patvirtintą šio fondo sąmatą naudojamos jo uždaviniams įgyvendinti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2028](#), 2015-11-17, paskelbta TAR 2015-11-24, i. k. 2015-18620

Nr. [XIII-3434](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24610

20. **Valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinys** – biudžetinių įstaigų, mokesčių fondų, valstybės išdo, fondų fondų, licencijuotų sandėlių kompensavimo fondo ir kitų valstybės kontroliuojamų viešojo

sektorius subjektų, išskyrus Valstybinio socialinio draudimo fondą, Privalomojo sveikatos draudimo fondą, šių fondų administravimo įstaigas ir jų kontroliuojamus viešojo sektoriaus subjektus bei kitus valstybės išteklių fondus, finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys, ir valstybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami valstybės biudžeto vykdymo duomenys.

TAR pastaba. 2 straipsnio 20 dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2217](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21013

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

21. Valstybinio socialinio draudimo fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinys – Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigų, Valstybinio socialinio draudimo fondo ir šio fondo administravimo įstaigų kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys, ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami šio fondo biudžeto vykdymo duomenys.

22. Viešojo sektoriaus subjektai:

- 1) valstybė;
- 2) savivaldybės;
- 3) biudžetinės įstaigos;

4) pelno nesiekiantys juridiniai asmenys, kuriems vienas ar keli (kartu) šios dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodyti subjektai daro lemiamą poveikį;

5) pelno nesiekiantys juridiniai asmenys, kuriems vienas ar keli (kartu) šios dalies 4 punkte nurodyti pelno nesiekiantys juridiniai asmenys daro lemiamą poveikį;

- 6) išteklių fondai;
- 7) mokesčių fondai;
- 8) fondų fondai.

TAR pastaba. 2 straipsnio 22 dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

23. Viešojo sektoriaus subjekto finansinė atskaitomybė – finansinių duomenų apie viešojo sektoriaus subjekto finansinę būklę, veiklos rezultatus, pinigų srautus ir jų aiškinimo periodinis rengimas nustatyta forma.

24. Viešojo sektoriaus subjekto finansinės būklės ataskaita – finansinė ataskaita, kurioje rodomas visas viešojo sektoriaus subjekto turtas, finansavimo sumos, įsipareigojimai ir grynasis turtas paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną.

25. Viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas – finansinė ataskaita, kurioje detalizuojamos ir paaiškinamos viešojo sektoriaus subjekto finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų ir grynojo turto pokyčių ataskaitose nurodytos sumos, taip pat pateikiama papildoma reikšminga informacija, nenurodoma kitose finansinėse ataskaitose. Į aiškinamąjį raštą įtraukiama viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų reikalaujama pateikti informacija.

26. Viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys – periodiškai rengiamas teisės aktų nustatytų ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami finansiniai duomenys pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nustatytą formą apie viešojo sektoriaus subjekto finansinę būklę, veiklos rezultatus, pinigų srautus.

27. Viešojo sektoriaus subjekto grynasis turtas – turto dalis, likusi iš viešojo sektoriaus subjekto turto atėmus visų jo įsipareigojimų vertę ir finansavimo sumas.

28. Viešojo sektoriaus subjekto grynojo turto pokyčių ataskaita – finansinė ataskaita, kurioje pateikiami duomenys apie viešojo sektoriaus subjekto grynojo turto pasikeitimą per ataskaitinį laikotarpį.

29. Viešojo sektoriaus subjektų grupė – grupė, sudaryta šio įstatymo 23 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta tvarka.

TAR pastaba. 2 straipsnio 29 dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

30. Viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys – viešojo sektoriaus subjektų grupę sudarančių viešojo sektoriaus subjektų biudžeto vykdymo ataskaitos, finansų ministro nustatyta tvarka sujungtos ir teikiamos kaip vienas biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys.

31. Viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys – viešojo sektoriaus subjektų grupę sudarančių viešojo sektoriaus subjektų finansinės ataskaitos, sujungtos viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nustatyta tvarka ir teikiamos kaip vienas finansinių ataskaitų rinkinys.

31¹. Viešojo sektoriaus subjektų grupės metinė veiklos ataskaita (toliau – grupės veiklos ataskaita) – kaip viena veiklos ataskaita teikiamos sujungtos viešojo sektoriaus subjektų grupę sudarančių subjektų veiklos ataskaitos.

TAR pastaba. 2 straipsnio 31¹ dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

32. **Viešojo sektoriaus subjekto išlaidos** – ištekliai, panaudoti atliekant viešojo sektoriaus subjektui pavestas funkcijas, numatytas viešojo sektoriaus subjektų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

33. **Viešojo sektoriaus subjekto išmokos** – pinigai, išmokėti atliekant viešojo sektoriaus subjektui pavestas funkcijas, numatytas viešojo sektoriaus subjektų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose.

34. **Viešojo sektoriaus subjekto kontroliuojamas viešojo sektoriaus subjektas** (toliau – kontroliuojamas viešojo sektoriaus subjektas) – viešojo sektoriaus subjektas, kuris pavaldus ar atskaitingas kitam viešojo sektoriaus subjektui arba kuriam lemiamą poveikį daro kitas viešojo sektoriaus subjektas.

TAR pastaba. 2 straipsnio 34 dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

34¹. **Viešojo sektoriaus subjekto metinė veiklos ataskaita** (toliau – veiklos ataskaita) – viešojo sektoriaus subjekto nefinansinė ataskaita, kurioje pateikiama informacija apie metinius veiklos rezultatus, atsižvelgiant į veiklos tikslų pasiekimą.

TAR pastaba. 2 straipsnio 34¹ dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

35. **Viešojo sektoriaus subjekto metinių ataskaitų rinkinys** – ataskaitų rinkinys, sudaromas apibendrinus viešojo sektoriaus subjekto finansinių metų apskaitos duomenis.

36. **Viešojo sektoriaus subjekto pinigų srautų ataskaita** – finansinė ataskaita, kurioje nurodomos viešojo sektoriaus subjekto ataskaitinio laikotarpio pinigų ir pinigų ekvivalentų įplaukos bei išmokos.

37. **Viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatų ataskaita** – finansinė ataskaita, kurioje nurodomos visos viešojo sektoriaus subjekto ataskaitinio laikotarpio pajamos, sąnaudos ir veiklos rezultatai – perviršis (pelnas) arba deficitas (nuostoliai).

TAR pastaba. 2 straipsnio 37 dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

38. **Žemesniojo lygio biudžeto išlaidų arba lėšų sąmatos vykdymo ataskaita** – biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje pateikiama viešojo sektoriaus subjekto išlaidų arba lėšų sąmata, pagal ją gauti biudžeto asignavimai arba teisės aktuose nustatytos lėšos ir jų panaudojimas pagal vykdomas programas, valstybės funkcijas, ekonominę klasifikaciją ir pagal finansavimo šaltinius, jeigu atsiskaityti už finansavimo panaudojimą yra nustatyta teisės aktuose.

39. **Žemesniojo lygio biudžeto išlaidų arba lėšų sąmatų vykdymo aiškinamasis raštas** – biudžeto vykdymo ataskaita, kurioje paaiškinamos biudžeto išlaidų arba lėšų sąmatų nevykdymo priežastys, taip pat pateikiama papildoma reikšminga informacija, nenurodoma žemesniojo lygio biudžeto išlaidų arba lėšų sąmatų vykdymo ataskaitose.

40. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Buhalterinės apskaitos įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatyme, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sandaros įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatyme, Investicijų įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme.

TAR pastaba. 2 straipsnio 40 dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2217](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21013

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

41. Sąvoka „viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinys“ apima viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį ir viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį.

42. Sąvoka „viešojo sektoriaus subjekto grynasis turtas“ atitinka pelno nesiekiančių juridinių asmenų, nurodytų šio straipsnio 22 dalies 4 ir 5 punktuose, nuosavą kapitalą.

TAR pastaba. 2 straipsnio 42 dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1821](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. [137-5370](#) (2008-11-29)

Nr. [XI-842](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. [67-3341](#) (2010-06-10)

Nr. [XII-637](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. [130-6621](#) (2013-12-19)

Pastaba. 2 straipsnio 22 dalies 7–10 punktuose nurodyti subjektai rengia 2015 metų ir vėlesnių ataskaitinių laikotarpių ataskaitų rinkinius, tačiau gali rengti 2013 metų ir 2014 metų ataskaitų rinkinius pagal šį įstatymą (Nr. [XII-637](#)).

ANTRASIS SKIRSNIS

BENDRIEJI APSKAITOS PRINCIPAI

3 straipsnis. Bendrųjų apskaitos principų taikymas

1. Viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys (toliau – finansinės ataskaitos) turi būti sudarytas taip, kad tikrai ir teisingai parodytų viešojo sektoriaus subjekto turtą, finansavimo sumas, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, grynąjį turtą, pinigų srautus.

2. Viešojo sektoriaus subjektai, tvarkydami buhalterinę apskaitą ir sudarydami finansines ataskaitas, vadovaujasi šiais bendraisiais apskaitos principais:

- 1) subjekto;
- 2) veiklos tęstinumo;
- 3) periodiškumo;
- 4) pastovumo;
- 5) piniginio mato;
- 6) kaupimo;
- 7) palyginimo;
- 8) atsargumo;
- 9) neutralumo;
- 10) turinio viršenybės prieš formą.

3. Viešojo sektoriaus subjektai, išskyrus Valstybinio socialinio draudimo fondą, sudarydami biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį (toliau – biudžeto vykdymo ataskaitos), vadovaujasi šio straipsnio 2 dalies 1, 3, 4 ir 5 punktuose nurodytais bendraisiais apskaitos principais ir pinigų principu.

4 straipsnis. Subjekto principas

1. Kiekvienas viešojo sektoriaus subjektas, sudarantis finansinių ataskaitų ir (arba) biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius (toliau – ataskaitų rinkiniai arba ataskaitos), laikomas atskiru apskaitos vienetu.

2. Apskaitoje registruojamas tik to viešojo sektoriaus subjekto nuosavas ir patikėjimo teise valdomas, naudojamas ir disponuojamas valstybės ar savivaldybės turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos. Viešojo sektoriaus subjektai, įgyvendinantys valstybinių miškų valdytojų, kurie nėra viešojo sektoriaus subjektai ir kuriems valstybiniai miškai perduoti valdyti patikėjimo teise, savininko teises ir pareigas, savo buhalterinėje apskaitoje registruoja tų valstybinių miškų valdytojų patikėjimo teise valdomų valstybinių miškų vertę.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2585](#), 2016-06-30, paskelbta TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20666

3. Išteklių fondo tvarkytojas šio fondo apskaitą tvarko atskirai nuo savo, kaip asignavimų valdytojo, apskaitos. Į išteklių fondo apskaitą įtraukiamas Lietuvos Respublikos teisės aktuose nurodytas turtas ir su juo susiję įsipareigojimai, pajamos ir sąnaudos.

4. Mokesčių fondo apskaitą tvarko mokesčių administratorius atskirai nuo savo, kaip asignavimų valdytojo, apskaitos. Į mokesčių fondo, kaip atskiro subjekto, apskaitą įtraukiamos visos ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai, susiję su mokesčių fondo veikla bei įgyvendinamais uždaviniais administruojant mokesčius, rinkliavas ir kitas įmokas bei vykdant įstatymais ar kitais teisės aktais perduotas funkcijas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1821](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. [137-5370](#) (2008-11-29)

Nr. [XI-1343](#), 2011-04-21, Žin., 2011, Nr. [52-2518](#) (2011-05-03)

5 straipsnis. Veiklos tęstinumo principas

1. Tvarkant apskaitą, daroma prielaida, kad:

- 1) viešojo sektoriaus subjekto veiklos laikotarpis neribotas;
- 2) viešojo sektoriaus subjekto nenumatoma likviduoti.

2. Šis principas netaikomas viešojo sektoriaus subjektams, kai yra priimtas sprendimas juos likviduoti, ir ribotam veiklos laikotarpiui įsteigtiems viešojo sektoriaus subjektams.

6 straipsnis. Periodiškumo principas

Viešojo sektoriaus subjekto veikla tvarkant apskaitą suskirstoma į finansinius metus arba kitos trukmės ataskaitinius laikotarpius, kuriems pasibaigus sudaromos ataskaitos.

7 straipsnis. Pastovumo principas

1. Viešojo sektoriaus subjektas pasirinktą apskaitos metodą turi taikyti nuolat.
2. Apskaitos metodą galima keisti tik tuo atveju, jeigu siekiama teisingiau parodyti viešojo sektoriaus subjekto finansinių metų turtą, finansavimo sumas ir įsipareigojimus.

8 straipsnis. Piniginio mato principas

Viešojo sektoriaus subjekto turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai ataskaitose rodomi pinigine išraiška.

9 straipsnis. Kaupimo principas

Ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai viešojo sektoriaus subjekto apskaitoje registruojami tada, kai jie įvyksta, ir pateikiami tų ataskaitinių laikotarpių finansinėse ataskaitose. Pajamos registruojamos tada, kai jos uždirbamos, o sąnaudos – tada, kai jos patiriamos, neatsižvelgiant į pinigų gavimą ar išmokėjimą.

10 straipsnis. Palyginimo principas

1. Finansinėse ataskaitose turi būti pateikiami ataskaitinių ir praėjusių mažiausiai vienu finansinių metų duomenys.
2. Pajamos, uždirbtos per ataskaitinį laikotarpį, siejamos su sąnaudomis, patirtomis uždirbant tas pajamas.
3. Finansinės ataskaitos turi būti parengtos taip, kad jų vartotojai galėtų palyginti jose pateiktus duomenis su kitų ataskaitinių laikotarpių bei kitų viešojo sektoriaus subjektų finansinėse ataskaitose pateiktais duomenimis ir teisingai įvertinti viešojo sektoriaus subjekto finansinės būklės pokyčius.

11 straipsnis. Atsargumo principas

Viešojo sektoriaus subjektas pasirenka tokius apskaitos metodus, kuriuos taikant viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų ir įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų vertė negali būti nepagrįstai padidinta arba nepagrįstai sumažinta.

12 straipsnis. Neutralumo principas

Apskaitos informacija pateikiama nešališkai. Jos pateikimas neturi daryti įtakos apskaitos informacijos vartotojų priimamiems sprendimams ir neturi būti siekiama iš anksto numatyto rezultato.

13 straipsnis. Turinio viršenybės prieš formą principas

Ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai apskaitoje registruojami pagal jų turinį ir ekonominę prasmę, o ne tik pagal jų teisinę formą.

14 straipsnis. Pinigų principas

Viešojo sektoriaus subjekto išlaidos pripažįstamos tada, kada išmokami pinigai, o pajamos pripažįstamos tada, kada gaunami pinigai.

TREČIASIS SKIRSNIS

ATASKAITŲ RINKINIO SUDĖTIS

15 straipsnis. Ataskaitų rinkinių lygiai

1. Ataskaitų rinkiniai yra aukštesniojo lygio ir žemesniojo lygio.
2. Žemesniojo lygio ataskaitų rinkinius rengia kiekvienas viešojo sektoriaus subjektas ir viešojo sektoriaus subjektų grupė.
3. Aukštesniojo lygio ataskaitų rinkinius rengia valstybė ir savivaldybės. Nacionalinis finansinių ataskaitų rinkinys yra aukštesniojo lygio ataskaitų rinkinys.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1821](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. [137-5370](#) (2008-11-29)

Nr. [XI-842](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. [67-3341](#) (2010-06-10)

Nr. [XII-637](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. [130-6621](#) (2013-12-19)

16 straipsnis. Viešojo sektoriaus subjekto metinių ataskaitų rinkinys ir veiklos ataskaita

1. Viešojo sektoriaus subjekto metinių ataskaitų rinkinį (toliau – metinės ataskaitos) sudaro:
 - 1) metinės finansinės ataskaitos;
 - 2) metinės biudžeto vykdymo ataskaitos.
2. Be šio straipsnio 1 dalyje nurodytų metinių ataskaitų, viešojo sektoriaus subjektai turi parengti veiklos ataskaitą.

TAR pastaba. 16 straipsnio nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

17 straipsnis. Viešojo sektoriaus subjekto tarpinių ataskaitų rinkinio sudėtis

Viešojo sektoriaus subjekto tarpinių ataskaitų rinkinio (toliau – tarpinės ataskaitos) sudėtį nustato finansų ministras.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [XI-842](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. [67-3341](#) (2010-06-10)

18 straipsnis. Neteko galios nuo 2013-12-19.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [XII-637](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. [130-6621](#) (2013-12-19)

KETVIRTASIS SKIRSNIS

REIKALAVIMAI ATASKAITOMS

19 straipsnis. Bendrieji reikalavimai ataskaitoms

1. Metinės ataskaitos sudaromos pasibaigus finansiniams metams pagal finansinių metų paskutinės dienos duomenis.

TAR pastaba. 19 straipsnio 1 dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

2. Finansinės ataskaitos sudaromos vadovaujantis šiuo įstatymu ir Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais.

3. Biudžeto vykdymo ataskaitos sudaromos vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu, Valstybės išdo įstatymu, šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais.

4. Valstybinio socialinio draudimo fondo bei šio fondo administravimo įstaigų biudžeto vykdymo ataskaitos ir Privalomojo sveikatos draudimo fondo bei šio fondo administravimo įstaigų biudžeto vykdymo ataskaitos sudaromos vadovaujantis šių fondų veiklą reglamentuojančiais teisės aktais.

5. Išteklių fondai, išskyrus Valstybinio socialinio draudimo fondą ir Privalomojo sveikatos draudimo fondą, mokesčių fondai, regionų plėtros tarybos ir viešosios įstaigos, kurių vadovai nėra asignavimų valdytojai ir kurios pagal šį įstatymą priskiriamos prie viešojo sektoriaus subjektų, nesudaro biudžeto vykdymo ataskaitų, jeigu kituose teisės aktuose nenustatyta kitaip.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3046](#), 2020-06-11, paskelbta TAR 2020-06-25, i. k. 2020-13962

6. Viešojo sektoriaus subjektai, kurie į savo finansines ataskaitas įtraukia juridinių asmenų, nurodytų šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalyje, finansinius duomenis, gali reikalauti, kad šie juridiniai asmenys jiems pateiktų finansinę informaciją, reikalingą viešojo sektoriaus subjektų finansinėms ataskaitoms parengti.

TAR pastaba. 19 straipsnio 6 dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

7. Ataskaitos sudaromos lietuvių kalba.

8. Iki ataskaitų sudarymo apskaitoje turi būti registruotos visos viešojo sektoriaus subjekto ataskaitinio laikotarpio ūkinės operacijos ir ūkiniai įvykiai.

9. Apskaitos duomenys pagrindžiami turto ir įsipareigojimų inventorizavimo duomenimis. Inventorizavimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

10. Ataskaitinių finansinių metų pradžios finansinių ataskaitų straipsnių sumos turi sutapti su praėjusių finansinių metų pabaigos finansinių ataskaitų atitinkamų straipsnių sumomis.

11. Neteko galios nuo 2018-07-01.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1821](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. [137-5370](#) (2008-11-29)

Nr. [XI-842](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. [67-3341](#) (2010-06-10)

Nr. [XII-637](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. [130-6621](#) (2013-12-19)

20 straipsnis. Ataskaitų įforminimo reikalavimai

1. Viešojo sektoriaus subjekto ataskaitos pradžioje turi būti nurodyta:

1) viešojo sektoriaus subjekto pavadinimas, kodas, buveinės adresas;

2) viešojo sektoriaus subjekto, parengusio ataskaitą, pavadinimas, kodas, buveinės adresas;

TAR pastaba. 20 straipsnio 1 dalies 2 punkto nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

3) paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena arba ataskaitinis laikotarpis;

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

4) kad ataskaitoje pateikiami duomenys išreiškiami Lietuvos Respublikos piniginių vienetais.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

2. Konsoliduotosios ataskaitos pradžioje turi būti nurodyta:

1) viešojo sektoriaus subjektų grupės pavadinimas;

2) viešojo sektoriaus subjekto, parengusio konsoliduotąją ataskaitą, pavadinimas, kodas, buveinės adresas;

3) paskutinė ataskaitinio laikotarpio diena arba ataskaitinis laikotarpis;

4) kad konsoliduotojoje ataskaitoje pateikiami duomenys išreiškiami tūkstančiais Lietuvos Respublikos piniginių vienetų.

3. Neteko galios nuo 2013-12-19.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-842](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. [67-3341](#) (2010-06-10)

Nr. [XII-637](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. [130-6621](#) (2013-12-19)

21 straipsnis. Papildomi reikalavimai finansinėms ataskaitoms

1. Viešojo sektoriaus subjektai sudaro atitinkamų metų pirmo ketvirčio, pusmečio, devynių mėnesių tarpines ataskaitas, o prireikus arba kitų teisės aktų nustatytais atvejais – kitų ataskaitinių laikotarpių.

2. Įregistruoti nauji viešojo sektoriaus subjektai parengia veiklos pradžios viešojo sektoriaus subjekto finansinės būklės ataskaitą (toliau – finansinės būklės ataskaita), kurioje nurodomas viešojo sektoriaus subjekto veiklos pradžioje buvęs turtas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai.

3. Jeigu yra priimtas sprendimas likviduoti ar reorganizuoti viešojo sektoriaus subjektą, tas viešojo sektoriaus subjektas turi parengti finansinės būklės ataskaitą, biudžeto išlaidų arba lėšų sąmatos vykdymo ataskaitą pagal sprendimo likviduoti ar reorganizuoti viešojo sektoriaus subjektą priėmimo dienos duomenis ir finansinių ataskaitų bei biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius pagal faktinio likvidavimo ar reorganizavimo dienos duomenis. Biudžeto išlaidų arba lėšų sąmatos vykdymo ataskaitos ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio nesudaro tie viešojo sektoriaus subjektai, kuriems taikoma šio įstatymo 19 straipsnio 5 dalis.

4. Jei ataskaitinių ir praėjusių finansinių metų finansinių ataskaitų straipsnių dėl apskaitos principų, ataskaitos formos pakeitimo arba kitų priežasčių neįmanoma palyginti, praėjusių finansinių metų pabaigos likučiai taisomi, kad juos būtų galima palyginti. Finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte nurodoma taisymo priežastis, skaičiavimo metodas ir atsiradę skirtumai.

5. Kai šio įstatymo reikalavimų bei Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nepakanka, kad finansinės ataskaitos teisingai parodytų viešojo sektoriaus subjekto finansinių metų turtą, finansavimo sumas, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte turi būti pateikta papildoma informacija.

6. Nukrypti nuo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų galima tik esant aplinkybėms, nepriklausančioms nuo viešojo sektoriaus subjekto valios, suderinus su Lietuvos Respublikos finansų ministerija (toliau – Finansų ministerija). Informacija apie kiekvieną nukrypimą nuo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų, apie nukrypimo priežastis ir poveikį viešojo sektoriaus subjekto turtui, finansavimo sumoms, įsipareigojimams, pajamoms ir sąnaudoms pateikiama finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1821](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. [137-5370](#) (2008-11-29)

Nr. [XI-842](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. [67-3341](#) (2010-06-10)

Nr. [XII-637](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. [130-6621](#) (2013-12-19)

22 straipsnis. Reikalavimai konsoliduotosioms ataskaitoms

1. Konsoliduotosioms ataskaitoms taikomi šio įstatymo 19 straipsnio 1, 2, 3, 6, 7, 8 ir 10 dalių reikalavimai. Konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms taikomi ir šio įstatymo 21 straipsnio 4 dalies reikalavimai.

TAR pastaba. 22 straipsnio 1 dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

2. Konsoliduojamos to paties atskaitinio laikotarpio viešojo sektoriaus subjektų grupės ataskaitos.

3. Konsoliduotosiose finansinėse ataskaitose turi būti parodytas visas konsoliduojamų viešojo sektoriaus subjektų grupės turtas, įsipareigojimai, finansavimo sumos ir grynasis turtas, pajamos ir sąnaudos, pinigų srautai.

4. Valstybės, savivaldybės, Valstybinio socialinio draudimo fondo, Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotosiose biudžeto vykdymo ataskaitose turi būti parodytos visos atitinkamo biudžeto pajamos ir išlaidos, o kitų viešojo sektoriaus subjektų grupių konsoliduotosiose biudžeto vykdymo ataskaitose turi būti parodyta tik viešojo sektoriaus subjekto grupės atitinkamo biudžeto išlaidų dalis.

5. Viešojo sektoriaus subjektas, kurio teisinė forma yra regiono plėtros taryba ir kurio finansinės ataskaitos pagal Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymą turi būti audituotos, veiklos ataskaitoje, be šio straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos, turi pateikti informaciją, nurodytą šio straipsnio 4 dalyje.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3046](#), 2020-06-11, paskelbta TAR 2020-06-25, i. k. 2020-13962

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-1821](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. [137-5370](#) (2008-11-29)

22¹ straipsnis. Reikalavimai veiklos ataskaitai

1. Veiklos ataskaitoje pateikiama:

1) informacija apie viešojo sektoriaus subjekto metinius veiklos rezultatus, atsižvelgiant į veiklos tikslų pasiekimą. Viešojo sektoriaus subjektas, įgyvendinantis asignavimų valdytojo strateginį veiklos planą, teikia informaciją apie metinius veiklos rezultatus, pasiektus vykdant asignavimų valdytojo strateginį veiklos planą;

2) informacija apie atliktus darbus ir kita su viešojo sektoriaus subjekto metiniais veiklos rezultatais susijusi informacija.

2. Veiklos ataskaitos ir grupės veiklos ataskaitos parengimo tvarką nustato ir šio straipsnio 1 ir 4 dalyse nurodytą informaciją detalizuoja Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

3. Savivaldybės taryba gali nustatyti kitokią savivaldybių kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų veiklos ataskaitos ir grupės veiklos ataskaitos parengimo tvarką ir (arba) kitokią negu šio straipsnio 1 dalyje nurodytą veiklos ataskaitoje ar grupės veiklos ataskaitoje pateikiamą informaciją.

4. Viešojo sektoriaus subjektas, kurio teisinė forma yra viešoji įstaiga, jeigu atitinka Viešųjų įstaigų įstatymo 11 straipsnio 6 dalyje nurodytas bent dvi sąlygas, veiklos ataskaitoje, be šio straipsnio 1 ir (arba) 3 dalyse nurodytos informacijos, turi pateikti informaciją apie:

1) kiekvieno vadovaujamas pareigas einančio asmens atlyginimą per ataskaitinius metus (atskirai nurodant premijas, priemokas ir kitokias išmokas);

2) kiekvieną reikšmingą sandorį, kaip jis nustatytas šio straipsnio 2 dalyje nurodytame Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintame tvarkos apraše, sudarytą per ataskaitinius metus, nurodant sandorio šalis (juridinio asmens teisinė forma, pavadinimas, kodas, registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie šį asmenį, buveinė (adresas); fizinio asmens vardas, pavardė, adresas korespondencijai), objektą ir vertę;

3) per ataskaitinius metus sudarytus sandorius su susijusiomis šalimis, kaip jie nustatyti šio straipsnio 2 dalyje nurodytame Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintame tvarkos apraše, nurodant sandorio šalis (juridinio asmens teisinė forma, pavadinimas, kodas, registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie šį asmenį, buveinė (adresas); fizinio asmens vardas, pavardė, adresas korespondencijai), objektą ir vertę.

TAR pastaba. 22¹ straipsnio nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

23 straipsnis. Konsoliduotųjų ataskaitų, nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio ir grupės veiklos ataskaitos rengimas

Pakeistas straipsnio pavadinimas:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

1. Vyriausybė arba jos įgaliota institucija:

1) paskiria už metinių ir tarpinių ataskaitų ir (arba) konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių parengimą atsakingą (atsakingus) viešojo sektoriaus subjektą (subjektus);

2) nustato viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėtis, vadovaudamasi šio straipsnio 2 dalyje nurodytais principais, kartu nurodydama kontroliuojančiuosius viešojo sektoriaus subjektus;

3) nustato finansinių ataskaitų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rengimo eiliškumą ir tvarką;

4) nustato biudžeto vykdymo ataskaitų ir konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rengimo tvarką.

TAR pastaba. 23 straipsnio 1 dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

2. Viešojo sektoriaus subjektų grupių konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms parengti sudėtyms nustatomos vadovaujantis šiais principais:

1) viešojo sektoriaus subjektų grupę valstybės konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms parengti sudaro ministerijos ir kiti viešojo sektoriaus subjektai, ministerijoms priskiriami pagal ministrams pavestas valdymo sritis, ir viešojo sektoriaus subjektai (jų grupės), kurie nepriskiriami nė vienam ministrui pagal jo valdymo sritį;

2) viešojo sektoriaus subjektų grupę savivaldybės konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms parengti sudaro savivaldybė ir savivaldybės kontroliuojami viešojo sektoriaus subjektai;

3) viešojo sektoriaus subjektų grupę Valstybinio socialinio draudimo fondo konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms parengti sudaro Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigos, Valstybinio socialinio draudimo fondas ir šio fondo administravimo įstaigų kontroliuojami viešojo sektoriaus subjektai;

4) viešojo sektoriaus subjektų grupę Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms parengti sudaro Privalomojo sveikatos draudimo fondo administravimo įstaigos, Privalomasis sveikatos draudimo fondas ir šio fondo administravimo įstaigų kontroliuojami viešojo sektoriaus subjektai;

5) viešojo sektoriaus subjektų grupę nacionaliniam finansinių ataskaitų rinkiniui parengti sudaro šios dalies 1–4 punktuose išvardytos viešojo sektoriaus subjektų grupės ir viešojo sektoriaus subjektai, atsakingi už valstybės išteklių fondų metinių ataskaitų parengimą.

TAR pastaba. 23 straipsnio 2 dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

3. Viešojo sektoriaus subjektų grupę konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniui ir grupės veiklos ataskaitai parengti sudaro viešojo sektoriaus subjektas, kurio vadovas yra asignavimų valdytojas, ir viešojo sektoriaus subjektai, kuriems jis perdavė gautus asignavimus.

TAR pastaba. 23 straipsnio 3 dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

4. Valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį (toliau – valstybės konsoliduotosios ataskaitos) ir nacionalinį finansinių ataskaitų rinkinį rengia Finansų ministerija.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

5. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį (toliau – savivaldybės konsoliduotosios ataskaitos) rengia savivaldybės administracija.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

6. Valstybinio socialinio draudimo fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį rengia Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, o Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį – Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-1821](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. [137-5370](#) (2008-11-29)

Nr. [XII-637](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. [130-6621](#) (2013-12-19)

24 straipsnis. Turto, finansavimo sumų ir įsipareigojimų įvertinimas

1. Sudarydami finansines ataskaitas, viešojo sektoriaus subjektai įvertina turtą, finansavimo sumas ir įsipareigojimus vadovaudamiesi Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais.

2. Kiekvienas turto, finansavimo sumų ir įsipareigojimų straipsnis vertinamas atskirai. Ilgalaikio ir trumpalaikio turto, finansavimo sumų, ilgalaikių ir trumpalaikių įsipareigojimų, grynojo turto, pajamų ir sąnaudų straipsnių tarpusavio užskaitos negali būti atliekamos, išskyrus Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartuose nurodytus atvejus.

25 straipsnis. Poataskaitiniai ūkiniai įvykiai ir klaidų taisymas

1. Poataskaitiniai ūkiniai įvykiai, rengiant finansines ataskaitas, registruojami viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nustatyta tvarka.

2. Klaidų, paaiškėjusių pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, taisymo tvarką, sudarant finansines ataskaitas, nustato Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai.

3. Klaidos, paaiškėjusios pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, sudarant biudžeto vykdymo ataskaitas, paaiškinamos to laikotarpio, kurį buvo pastebėtos, biudžeto išlaidų sąmatų vykdymo aiškinamajame rašte arba biudžeto vykdymo aiškinamajame rašte.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-1821](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. [137-5370](#) (2008-11-29)

PENKTASIS SKIRSNIS

FINANSINIŲ ATASKAITŲ RINKINIO SUDĖTIS

26 straipsnis. Metinių finansinių ataskaitų rinkinio sudėtis

1. Metinių finansinių ataskaitų rinkinį neatsižvelgiant į ataskaitų rinkinio lygį sudaro šios finansinės ataskaitos:

- 1) finansinės būklės ataskaita;
- 2) viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatų ataskaita;
- 3) viešojo sektoriaus subjekto pinigų srautų ataskaita;
- 4) viešojo sektoriaus subjekto grynojo turto pokyčių ataskaita (toliau – grynojo turto pokyčių ataskaita);
- 5) finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas.

2. Grynojo turto pokyčių ataskaitos gali nesudaryti tie viešojo sektoriaus subjektai, kurių ataskaitinių metų ir praėjusių finansinių metų pabaigoje grynasis turtas buvo lygus nuliui.

3. Žemesniojo ir aukštesniojo lygio finansinių ataskaitų formas ir jų sudarymo tvarką nustato Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai.

27 straipsnis. Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio ir nacionalinio

finansinių ataskaitų rinkinio sudėtis

Žemesniojo ir aukštesniojo lygio metinių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį ir nacionalinį finansinių ataskaitų rinkinį sudaro šio įstatymo 26 straipsnyje nurodytos konsoliduotosios finansinės ataskaitos.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [XI-842](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. [67-3341](#) (2010-06-10)

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

BIUDŽETO VYKDYMO ATASKAITŲ RINKINIO SUDĖTIS

28 straipsnis. Metinių žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudėtis

1. Metinių žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudaro šios biudžeto vykdymo ataskaitos:

- 1) žemesniojo lygio biudžeto išlaidų arba lėšų sąmatos vykdymo ataskaitos;
- 2) žemesniojo lygio biudžeto išlaidų arba lėšų sąmatų vykdymo aiškinamasis raštas.

2. Žemesniojo lygio konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudaro šio straipsnio 1 dalyje nurodytos konsoliduotosios ataskaitos.

3. Kitus žemesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų formų ir jų sudarymo tvarkos reikalavimus viešojo sektoriaus subjektams nustato finansų ministras.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [XII-637](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. [130-6621](#) (2013-12-19)

29 straipsnis. Metinių aukštesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudėtis

1. Metinių aukštesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudaro šios konsoliduotosios biudžeto vykdymo ataskaitos:

- 1) biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo ataskaita;
- 2) aukštesniojo lygio biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos;
- 3) aukštesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas.

2. Kitus aukštesniojo lygio biudžeto vykdymo ataskaitų formų ir jų sudarymo tvarkos reikalavimus nustato finansų ministras.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [XI-842](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. [67-3341](#) (2010-06-10)

Nr. [XII-637](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. [130-6621](#) (2013-12-19)

SEPTINTASIS SKIRSNIS

ATASKAITŲ RINKINIŲ AUDITAS. ATASKAITŲ RINKINIŲ IR VEIKLOS ATASKAITOS PASIRAŠYMAS, PATEIKIMAS, PASKELBIMAS IR ATSAKOMYBĖ UŽ JŲ PARENGIMĄ, PATEIKIMĄ IR PASKELBIMĄ

Pakeistas skirsnio pavadinimas:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

30 straipsnis. Ataskaitų rinkinių auditas

1. Metinių ataskaitų ir (arba) viešojo sektoriaus subjektų grupių metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių auditą ir (arba) patikrinimą atlieka Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė, savivaldybių kontrolės ir audito tarnybos, audito įmonės, auditoriai pagal Valstybės kontrolės įstatymą, Biudžeto sandaros įstatymą, Vietos savivaldos įstatymą, Finansinių ataskaitų audito įstatymą ir jų įgyvendinamuosius teisės aktus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1634](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18924

2. Valstybės kontrolė atlieka valstybinį auditą dėl šių metinių ataskaitų rinkinių:

- 1) valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio;
- 2) Valstybinio socialinio draudimo fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio;
- 3) Privalomojo sveikatos draudimo fondo konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio;
- 4) kitų valstybės išteklių fondų ataskaitų rinkinių;
- 5) nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio.

3. Valstybės kontrolė ne vėliau kaip iki kitų metų spalio 1 dienos Vyriausybei ir ne vėliau kaip iki kitų metų spalio 10 dienos Seimui pateikia valstybinio audito išvadas ir audito ataskaitas dėl šio straipsnio 2 dalyje nurodytų metinių ataskaitų rinkinių.

4. Jeigu viešojo sektoriaus subjektų grupės kontroliuojantysis viešojo sektoriaus subjektas yra viešoji įstaiga ir tokios grupės konsoliduotieji rodikliai tenkina Viešųjų įstaigų įstatymo 11 straipsnio 6 dalyje nurodytas bent dvi sąlygas, turi būti atliktas tokios grupės metinių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditas pagal Finansinių ataskaitų audito įstatymą.

TAR pastaba. 30 straipsnio nuostatos taikomos 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių įstatymo Nr. XIII-1176 10 straipsniu keičiamo Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 30 straipsnio 4 dalyje nurodytų viešojo sektoriaus subjektų grupių metinių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių auditams.

30 straipsnio nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1821](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. [137-5370](#) (2008-11-29)

Nr. [XI-842](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. [67-3341](#) (2010-06-10)

Nr. [XII-637](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. [130-6621](#) (2013-12-19)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

31 straipsnis. Ataskaitų pasirašymas

1. Metines, tarpines ataskaitas ir veiklos ataskaitą pasirašo viešojo sektoriaus subjekto vadovas arba jo įgaliotas asmuo. Metines ir tarpines ataskaitas taip pat pasirašo viešojo sektoriaus subjekto vyriausiasis buhalteris (buhalteris) arba centralizuotos apskaitos įstaigos vadovas arba jo įgaliotas asmuo, jeigu už metinių ir tarpinių ataskaitų parengimą atsakingu viešojo sektoriaus subjektu Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, vadovaudamosi šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1 punktu, yra paskyrusi centralizuotos apskaitos įstaigą.

TAR pastaba. 31 straipsnio 1 dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

2. Viešojo sektoriaus subjektų grupės konsoliduotąsias ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitą pasirašo kontroliuojančiojo viešojo sektoriaus subjekto vadovas arba jo įgaliotas asmuo. Konsoliduotąsias ataskaitas taip pat pasirašo kontroliuojančiojo viešojo sektoriaus subjekto vyriausiasis buhalteris (buhalteris) arba centralizuotos apskaitos įstaigos vadovas arba jo įgaliotas asmuo, jeigu už konsoliduotųjų ataskaitų parengimą atsakingu viešojo sektoriaus subjektu Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, vadovaudamosi šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1 punktu, yra paskyrusi centralizuotos apskaitos įstaigą.

TAR pastaba. 31 straipsnio 2 dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

3. Savivaldybės konsoliduotąsias ataskaitas pasirašo savivaldybės administracijos direktorius ir vyriausiasis buhalteris (buhalteris).

4. Valstybės konsoliduotąsias ataskaitas pasirašo finansų ministras.

5. Nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio ataskaitas pasirašo finansų ministras.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1821](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. [137-5370](#) (2008-11-29)

Nr. [XI-842](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. [67-3341](#) (2010-06-10)

Nr. [XI-1343](#), 2011-04-21, Žin., 2011, Nr. [52-2518](#) (2011-05-03)

Nr. [XI-1951](#), 2012-03-29, Žin., 2012, Nr. [44-2144](#) (2012-04-14)

Nr. [XII-637](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. [130-6621](#) (2013-12-19)

32 straipsnis. Ataskaitų rinkinių teikimas

1. Metinės ir tarpinės ataskaitos teikiamos kontroliuojančiajam viešojo sektoriaus subjektui ir (arba) Finansų ministerijai finansų ministro nustatyta tvarka ir terminais.

2. Viešojo sektoriaus subjektų grupių metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkiniai teikiami už aukštesniojo lygio konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio parengimą atsakingam viešojo sektoriaus subjektui finansų ministro nustatyta tvarka ne vėliau kaip iki kitų metų gegužės 31 dienos, išskyrus savivaldybių metinių biudžetų vykdymo ataskaitų rinkinius, kurie teikiami ne vėliau kaip iki kitų metų vasario 20 dienos.

3. Finansų ministerija teikia Vyriausybei valstybės metinių biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį ne vėliau kaip iki kitų metų kovo 15 dienos.

4. Metinės ataskaitos ir viešojo sektoriaus subjektų grupių metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkiniai teikiami Valstybės kontrolei arba savivaldybių kontrolės ir audito tarnyboms ne vėliau kaip iki kitų metų gegužės 31 dienos, išskyrus šio straipsnio 5 dalyje nurodytą atvejį.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1634](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18924

5. Finansų ministerija valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį ir nacionalinį finansinių ataskaitų rinkinį teikia Valstybės kontrolei ne vėliau kaip iki kitų metų liepos 31 dienos.

6. Vyriausybei viešojo sektoriaus subjektai ne vėliau kaip iki kitų metų spalio 1 dienos teikia šiuos metinių ataskaitų rinkinius:

1) viešojo sektoriaus subjektas, atsakingas už valstybės išteklių fondo metinių ataskaitų rinkinių parengimą, – valstybės išteklių fondo metinių ataskaitų rinkinį;

2) Socialinės apsaugos ir darbo ministerija – Valstybinio socialinio draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį;

3) Sveikatos apsaugos ministerija – Privalomojo sveikatos draudimo fondo metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį;

4) Finansų ministerija:

a) valstybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį;

b) nacionalinį finansinių ataskaitų rinkinį.

7. Vyriausybė, pritarusi šio straipsnio 6 dalyje nurodytų ataskaitų rinkiniams, teikia juos Seimui ne vėliau kaip iki spalio 10 dienos.

TAR pastaba. 32 straipsnio nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1821](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. [137-5370](#) (2008-11-29)

Nr. [XI-842](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. [67-3341](#) (2010-06-10)

Nr. [XI-1343](#), 2011-04-21, Žin., 2011, Nr. [52-2518](#) (2011-05-03)

Nr. [XII-637](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. [130-6621](#) (2013-12-19)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

32¹ straipsnis. Veiklos ataskaitos teikimas

1. Viešojo sektoriaus subjektai veiklos ataskaitą teikia viešojo sektoriaus subjektui, kurio vadovas yra asignavimų valdytojas ir kuris perdavė jiems gautus asignavimus šio viešojo sektoriaus subjekto nustatytu terminu.

2. Viešojo sektoriaus subjektas, kurio vadovas yra valstybės biudžeto asignavimų valdytojas, savo grupės veiklos ataskaitą teikia Vyriausybei kiekvienais metais ne vėliau kaip iki kovo 1 dienos.

3. Viešojo sektoriaus subjektas, kurio vadovas yra savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojas, savo grupės veiklos ataskaitą teikia savivaldybės tarybai kiekvienais metais savivaldybės tarybos nustatyta tvarka.

4. Vyriausybė teikia Seimui Vyriausybės veiklos ataskaitą, atsižvelgdama į šio straipsnio 2 dalyje nurodytas veiklos ataskaitas, kiekvienais metais ne vėliau kaip iki kovo 31 dienos.

TAR pastaba. 32¹ straipsnio nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

33 straipsnis. Ataskaitų rinkinių skelbimas

1. Viešojo sektoriaus subjekto ne mažiau kaip trejų paskutinių finansinių metų pasirašytos ir šio įstatymo nustatyta tvarka pateiktos metinės ataskaitos ir veiklos ataskaitos, o tais atvejais, kai atliktas metinių ataskaitų auditas, audituotos metinės ataskaitos kartu su audito arba auditoriaus išvada skelbiamos jo interneto svetainėje, o jeigu jos neturi, – kontroliuojančiojo viešojo sektoriaus subjekto interneto svetainėje.

TAR pastaba. 33 straipsnio 1 dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

2. Viešojo sektoriaus subjektų grupės pasirašytus ir šio įstatymo nustatyta tvarka pateiktus metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinius, grupės veiklos ataskaitas, o tais atvejais, kai atliktas metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių auditas, audituotus metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinius kartu su audito arba auditoriaus išvadomis skelbia kontroliuojantysis viešojo sektoriaus subjektas savo interneto svetainėje.

TAR pastaba. 33 straipsnio 2 dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

3. Tarpinių, metinių ataskaitų ir konsoliduotųjų ataskaitų rinkiniai skelbiami ne vėliau kaip per 10 dienų nuo ataskaitų pateikimo šio įstatymo 32 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta tvarka Finansų ministerijai dienos. Audito arba auditoriaus išvada skelbiama ne vėliau kaip per 10 dienų nuo audito arba auditoriaus išvados pasirašymo dienos.

TAR pastaba. 33 straipsnio 3 dalies nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

4. Išteklių fondų veiklą reglamentuojantys teisės aktai gali nustatyti kitokią išteklių fondų (konsoliduotųjų) ataskaitų rinkinių skelbimo tvarką.

5. Nacionalinį finansinių ataskaitų rinkinį kartu su valstybinio audito išvada savo interneto svetainėje skelbia Finansų ministerija per 10 dienų nuo pritarimo jam Vyriausybėje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1821](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. [137-5370](#) (2008-11-29)

Nr. [XI-842](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. [67-3341](#) (2010-06-10)

Nr. [XII-637](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. [130-6621](#) (2013-12-19)

34 straipsnis. Ataskaitų rinkinių saugojimo tvarka

Ataskaitų rinkiniai saugomi Dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

35 straipsnis. Atsakomybė už ataskaitų rinkinių, veiklos ataskaitos parengimą, pateikimą ir paskelbimą laiku

1. Asmenys, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka. Valstybės tarnautojai, pažeidę šio įstatymo reikalavimus, atsako ir Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo, o statutiniai valstybės tarnautojai – ir jų veiklą reglamentuojančių statutų nustatyta tvarka.

2. Už metinių ir tarpinių ataskaitų ir (arba) konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių parengimą atsakingas viešojo sektoriaus subjekto, kurį Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, vadovaudamosi šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1 punktu, yra paskyrusi atsakingu už metinių ir tarpinių ataskaitų ir (arba) konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio parengimą, vadovas arba jo įgaliotas asmuo.

3. Jeigu už metinių ir tarpinių ataskaitų parengimą atsakingu viešojo sektoriaus subjektu Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, vadovaudamosi šio įstatymo 23 straipsnio 1 dalies 1 punktu, yra paskyrusi centralizuotos apskaitos įstaigą, viešojo sektoriaus subjekto, kurio ataskaitos rengiamos centralizuotai, vadovas arba jo įgaliotas asmuo yra atsakingas už ataskaitoms parengti reikalingos informacijos apie visas viešojo sektoriaus subjekto ūkines operacijas ir ūkinius įvykius pateikimą centralizuotos apskaitos įstaigai šiame įstatyme, jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose arba rašytinėje sutartyje nustatytais terminais ir tvarka.

4. Už veiklos ataskaitos parengimą, metinių ir tarpinių ataskaitų ir veiklos ataskaitos pateikimą šio įstatymo 32 ir 32¹ straipsniuose nurodytoms įstaigoms ir institucijoms, metinių ataskaitų, veiklos ataskaitos ir audito arba auditoriaus išvados (tais atvejais, kai atliktas metinių ataskaitų auditas) paskelbimą laiku atsakingas viešojo sektoriaus subjekto vadovas arba jo įgaliotas asmuo.

5. Už grupės veiklos ataskaitos parengimą, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio ir grupės veiklos ataskaitos pateikimą šio įstatymo 32 ir 32¹ straipsniuose nurodytoms įstaigoms ir institucijoms, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, grupės veiklos ataskaitos ir audito arba auditoriaus išvados (tais atvejais, kai atliktas metinių konsoliduotųjų ataskaitų auditas) paskelbimą laiku atsakingas kontroliuojančiojo viešojo sektoriaus subjekto vadovas arba jo įgaliotas asmuo.

TAR pastaba. 35 straipsnio nuostatos taikomos rengiant 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių veiklos ataskaitas ir grupės veiklos ataskaitas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-842](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. [67-3341](#) (2010-06-10)

Nr. [XII-637](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. [130-6621](#) (2013-12-19)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

36 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis įstatymas įsigalioja nuo 2008 m. sausio 1 d.

2. Pagal šį įstatymą viešojo sektoriaus subjektai, išskyrus nurodytus šio įstatymo 2 straipsnio 22 dalies 6 ir 7 punktuose, rengia, teikia ir skelbia 2010 metų ir vėlesnių metų ataskaitų rinkinius. Viešojo sektoriaus subjektai, nurodyti šio įstatymo 2 straipsnio 22 dalies 6 ir 7 punktuose, pagal šį įstatymą rengia, teikia ir skelbia 2011 metų ir vėlesnių metų ataskaitų rinkinius. Pirmą kartą sudarant finansinių ataskaitų rinkinius pagal šį įstatymą, palyginamųjų praėjusių finansinių metų skaičių pateikti neprivaloma. Finansų ministerijos nustatyti viešojo sektoriaus subjektai turi teisę rengti 2008 ir (arba) 2009 metų ataskaitų rinkinius pagal šį įstatymą. Šie subjektai taip pat rengia ir teikia biudžeto vykdymo ataskaitas valstybės ir savivaldybės biudžeto įvykdymo apyskaitoms rengti Finansų ministerijos nustatyta tvarka.

3. Pagal šį įstatymą rengiamos 2010 metų ir vėlesnių metų viešojo sektoriaus subjektų grupių konsoliduotosios ataskaitos, įskaitant valstybės, savivaldybių, Privalomojo sveikatos draudimo fondo ir Valstybinio socialinio draudimo fondo konsoliduotąsias ataskaitas.

4. Pagal šį įstatymą sudaromi 2013 metų ir vėlesnių metų metiniai nacionaliniai finansinių ataskaitų rinkiniai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1821](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. [137-5370](#) (2008-11-29)

Nr. [XI-842](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. [67-3341](#) (2010-06-10)

Nr. [XII-637](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. [130-6621](#) (2013-12-19)

37 straipsnis. Pasiūlymas Vyriausybei

Vyriausybė iki 2009 m. sausio 1 d. parengia ir patvirtina šiam įstatymui įgyvendinti reikalingus teisės aktus.

Straipsnio pakeitimas:

Nr. [X-1821](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. [137-5370](#) (2008-11-29)

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1821](#), 2008-11-14, Žin., 2008, Nr. [137-5370](#) (2008-11-29)

VIEŠOJO SEKTORIAUS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO 1, 2, 4, 15, 19, 21, 22, 23, 25, 30, 31, 32, 33, 36, 37 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-842](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. [67-3341](#) (2010-06-10)

VIEŠOJO SEKTORIAUS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO 1, 2, 15, 17, 19, 20, 21, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1343](#), 2011-04-21, Žin., 2011, Nr. [52-2518](#) (2011-05-03)

VIEŠOJO SEKTORIAUS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO 4, 31, 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1951](#), 2012-03-29, Žin., 2012, Nr. [44-2144](#) (2012-04-14)

VIEŠOJO SEKTORIAUS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO 31 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-637](#), 2013-12-03, Žin., 2013, Nr. [130-6621](#) (2013-12-19)

VIEŠOJO SEKTORIAUS ATSKAITOMYBĖS ĮSTATYMO 1, 2, 15, 19, 20, 21, 23, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR 18 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 2 straipsniu keičiamo Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 2 straipsnio 22 dalies 7–10 punktus, taikomas 2013 metų ir vėlesnių ataskaitinių laikotarpių ataskaitų rinkiniams.

Šio įstatymo 2 straipsniu keičiamo Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo 2 straipsnio 22 dalies 7–10 punktuose nurodyti subjektai rengia 2015 metų ir vėlesnių ataskaitinių laikotarpių ataskaitų rinkinius, tačiau gali rengti 2013 metų ir 2014 metų ataskaitų rinkinius pagal šį įstatymą.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2028](#), 2015-11-17, paskelbta TAR 2015-11-24, i. k. 2015-18620

Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2217](#), 2015-12-22, paskelbta TAR 2015-12-30, i. k. 2015-21013

Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 1 ir 2 straipsnių pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2585](#), 2016-06-30, paskelbta TAR 2016-07-15, i. k. 2016-20666

Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 4 straipsnio pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1176](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09067

Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 1, 2, 16, 19, 20, 22, 23, 30, 31, 32, 33 ir 35 straipsnių, septintojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 22-1 ir 32-1 straipsniais įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1634](#), 2018-11-15, paskelbta TAR 2018-11-23, i. k. 2018-18924

Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 30 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3046](#), 2020-06-11, paskelbta TAR 2020-06-25, i. k. 2020-13962

Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 19 ir 22-1 straipsnių pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3434](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24610

Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo Nr. X-1212 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1996, Nr. [68-1633](#), i. k. 0961010ISTA00I-1428

Nauja įstatymo redakcija nuo 2004-02-14:

Nr. [IX-1977](#), 2004-01-27, Žin., 2004, Nr. 25-752 (2004-02-14)

LIETUVOS RESPUBLIKOS

VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ

ĮSTATYMAS

1996 m. liepos 3 d. Nr. I-1428

Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis Įstatymas reglamentuoja viešųjų įstaigų steigimą, valdymą, veiklą, reorganizavimą, pertvarkymą ir likvidavimą.

2. Šio Įstatymo nuostatos valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms, kurių teisinė forma yra viešoji įstaiga, taip pat profesinio mokymo įstaigoms, kurių teisinė forma yra viešoji įstaiga, taikomos tiek, kiek Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas arba Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymas nenustato kitaip.

3. Šio Įstatymo nuostatos dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir veiklos ataskaitos parengimo, pateikimo ir paskelbimo viešosioms įstaigoms, kurios pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą priskiriamos prie viešojo sektoriaus subjektų, taikomos tiek, kiek Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas nenustato kitaip.

TAR pastaba. 1 straipsnio nuostatos taikomos rengiant 2019-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių metinių finansinių ataskaitų rinkinius ir veiklos ataskaitas.

1 straipsnio nuostatos taikomos 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių viešųjų įstaigų metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-243](#), 2009-04-30, Žin., 2009, Nr. [54-2141](#) (2009-05-12)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1177](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09068

2 straipsnis. Viešosios įstaigos samprata

1. Viešoji įstaiga – tai pagal šį ir kitus įstatymus įsteigtas pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – tenkinti viešuosius interesus vykdant švietimo, mokymo ir mokslinę, kultūrinę, sveikatos priežiūros, aplinkos apsaugos, sporto plėtojimo, socialinės ar teisinės pagalbos teikimo, taip pat kitokią visuomenei naudingą veiklą.

2. Viešoji įstaiga turi turėti bent vieną sąskaitą kredito ar elektroninių pinigų įstaigoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-78](#), 2020-12-15, paskelbta TAR 2020-12-22, i. k. 2020-28124

3. Viešosios įstaigos buveinė turi būti Lietuvos Respublikoje.

4. Viešoji įstaiga savo veikloje vadovaujasi savo įstatais, Civiliniu kodeksu, šiuo ir kitais įstatymais bei kitais teisės aktais.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1048](#), 2007-01-18, Žin., 2007, Nr. [17-631](#) (2007-02-08)

3 straipsnis. Viešosios įstaigos teisės ir pareigos

1. Viešoji įstaiga gali turėti ir įgyti tik tokias civilines teises ir pareigas, kurios neprieštarauja įstatymams, viešosios įstaigos įstatams ir veiklos tikslams.

2. Viešajai įstaigai neleidžiama:

1) gauto perviršio (pelno) skirti kitiems veiklos tikslams, negu nustatyta viešosios įstaigos įstatuose;

TAR pastaba. 3 straipsnio 2 dalies 1 punkto nuostatos taikomos rengiant 2019-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių metinių finansinių ataskaitų rinkinius ir veiklos ataskaitas.

3 straipsnio 2 dalies 1 punkto nuostatos taikomos 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių viešųjų įstaigų metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditams.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1177](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09068

2) neatlygintinai perduoti viešosios įstaigos turtą nuosavybėn, pagal patikėjimo ar panaudos sutartį viešosios įstaigos dalininkui ar su juo susijusiam asmeniui, išskyrus šio įstatymo 17 straipsnio 10 dalyje numatytą atvejį;

3) skolintis pinigų už palūkanas iš savo dalininko ar su juo susijusio asmens;

4) užtikrinti kitų asmenų prievolių įvykdymą.

3. Šio straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytas su dalininku susijęs asmuo yra:

1) dalininko fizinio asmens artimasis giminaitis, sutuoktinis, sutuoktinio artimasis giminaitis, dalininko sugyventinis, kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka;

2) juridinis asmuo, kuris turi daugiau kaip pusę balsų viešosios įstaigos dalininko juridinio asmens dalyvių susirinkime;

3) juridinis asmuo, kurio dalyvių susirinkime daugiau kaip pusę balsų turi viešosios įstaigos dalininkas, šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodyti asmenys atskirai ar kartu.

4. Viešoji įstaiga turi teisę verstis įstatymų nedraudžiama ūkine komercine veikla, kuri yra neatsiejamai susijusi su jos veiklos tikslais.

5. Viešoji įstaiga turi teisę steigti filialus ir atstovybes Lietuvos Respublikoje ir užsienio valstybėse. Viešosios įstaigos filialų ir atstovybių skaičius neribojamas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1077](#), 2014-07-17, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10454

4 straipsnis. Viešosios įstaigos steigimas

1. Viešosios įstaigos steigėjai gali būti valstybė, savivaldybės ir kiti iš įstaigos veiklos nesiekiantys sau naudos asmenys. Steigėjų skaičius neribojamas.

2. Viešosios įstaigos steigimo teisinis pagrindas yra šio įstatymo nustatyta tvarka steigėjų sudarytas viešosios įstaigos steigimo sandoris – viešosios įstaigos steigimo sutartis ar steigimo aktas.

3. Viešosios įstaigos steigimo sutartį pasirašo visi steigėjai ar jų įgalioti asmenys. Jeigu steigėjas yra vienas asmuo, jis ar jo įgaliotas asmuo pasirašo viešosios įstaigos steigimo aktą.

4. Jeigu steigėja yra valstybė ar savivaldybė, viešosios įstaigos steigimo sutartis ar steigimo aktas surašomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) nutarimu ar savivaldybės tarybos sprendimu dėl viešosios įstaigos steigimo ir valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto investavimo Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatyta tvarka. Vyriausybės nutarime ar savivaldybės tarybos sprendime taip pat turi būti nurodyta valstybės ar savivaldybės institucija, kuriai pavedama atstovauti steigėjai, ir valstybės ar savivaldybės institucija, kuriai pavedama įgyvendinti valstybės ar savivaldybės, kaip viešosios įstaigos savininkės ar dalininkės, teises ir pareigas.

5. Asmenys, kurie turi teisę atstovauti steigiamai viešajai įstaigai, gali steigiamos viešosios įstaigos vardu ir dėl jos interesų sudaryti sandorius. Pagal šiuos sandorius viešajai įstaigai prievolės atsiranda tada, kai juos po viešosios įstaigos įsteigimo patvirtina viešosios įstaigos vadovas ar įstatuose nustatytas kitas organas. Jeigu viešosios įstaigos organas šių sandorių nepatvirtina, už šiais sandoriais pagrįstas prievolės juos sudarę asmenys atsako solidariai.

6. Iki viešosios įstaigos įregistravimo šaukiamas steigiamasis susirinkimas. Jis turi paskirti viešosios įstaigos vadovą, taip pat sudaryti kolegialius organus, jeigu jie yra numatyti viešosios įstaigos įstatuose. Steigiamajame susirinkime turi teisę balsuoti visi viešosios įstaigos steigėjai. Vienas steigėjas steigiamajame susirinkime turi vieną balsą, jeigu viešosios įstaigos steigimo sutartyje nenustatyta kitaip. Kai steigėjas yra vienas asmuo, jo raštiški sprendimai prilyginami steigiamojo susirinkimo sprendimams.

7. Viešosios įstaigos steigiamasis susirinkimas gali būti nešaukiamas, jeigu steigimo sutartyje ar steigimo akte nurodytas viešosios įstaigos vadovas, taip pat kolegialūs organai ir jų nariai, jeigu viešosios įstaigos įstatuose nurodyta, kad sudaromi kolegialūs organai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1048](#), 2007-01-18, Žin., 2007, Nr. [17-631](#) (2007-02-08)

Nr. [XII-403](#), 2013-06-25, Žin., 2013, Nr. [75-3755](#) (2013-07-13)

5 straipsnis. Viešosios įstaigos steigimo sutartis

1. Viešosios įstaigos steigimo sutartyje turi būti nurodyta:

1) steigėjai (fizinų asmenų vardai, pavardės, asmens kodai ir gyvenamųjų vietų adresai; juridinių asmenų pavadinimai, buveinės, kodai, jų atstovų vardai ir pavardės). Jeigu steigėja yra valstybė ar savivaldybė, turi būti nurodyta valstybės ar savivaldybės institucija, kuriai pavedama atstovauti steigėjai;

2) viešosios įstaigos pavadinimas ir buveinė;

3) viešosios įstaigos veiklos sritis (sritis) ir tikslai;

4) steigėjų turtiniai ir neturtiniai įsipareigojimai, jų vykdymo tvarka ir terminai;

5) steigimo išlaidų kompensavimo tvarka;

6) ginčų tarp steigėjų sprendimo tvarka;

7) asmenys, kurie turi teisę atstovauti steigiamai viešajai įstaigai, jų teisės ir įgaliojimai;

8) steigiamojo susirinkimo sušaukimo ir sprendimų priėmimo jame tvarka, jeigu steigiamasis susirinkimas šaukiamas;

9) steigimo sutarties sudarymo data.

2. Viešosios įstaigos steigimo sutartyje gali būti ir kitų šiam ir kitiems įstatymams neprieštarujančių nuostatų.

3. Steigimo aktui taikomi steigimo sutarties reikalavimai, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 6 ir 8 punktuose nurodytus reikalavimus.

4. Viešosios įstaigos pavyzdines steigimo akto ir steigimo sutarties formas tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1048](#), 2007-01-18, Žin., 2007, Nr. [17-631](#) (2007-02-08)

Nr. [XI-606](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. [1-17](#) (2010-01-05)

Nr. [XII-403](#), 2013-06-25, Žin., 2013, Nr. [75-3755](#) (2013-07-13)

6 straipsnis. Viešosios įstaigos įstatatai

1. Įstatatai yra steigimo dokumentas, kuriuo viešoji įstaiga vadovaujasi savo veikloje.

2. Viešosios įstaigos įstatuose turi būti nurodyta:

1) viešosios įstaigos pavadinimas;

2) teisinė forma – viešoji įstaiga;

3) veiklos laikotarpis, jeigu jis ribotas;

4) veiklos tikslai (jie turi būti apibūdinti aiškiai ir išsamiai, nurodant veiklos sritis bei rūšis);

5) asmens tapimo nauju dalininku tvarka;

6) dalininko teisių pardavimo kitiems asmenims tvarka;

7) dalininkų įnašų perdavimo viešajai įstaigai tvarka;

8) visuotinio dalininkų susirinkimo kompetencija, sušaukimo tvarka, sprendimų priėmimo tvarka;

9) kolegialių organų, jeigu tokie organai sudaromi, kompetencija, šių organų narių rinkimo ir atšaukimo tvarka;

10) viešosios įstaigos vadovo skyrimo ir atšaukimo tvarka, jo kompetencija;

11) įstatų keitimo tvarka;

12) filialų ir atstovybių steigimo bei jų veiklos nutraukimo tvarka;

13) dokumentų ir kitos informacijos apie viešosios įstaigos veiklą pateikimo dalininkams tvarka;

14) šaltinis, kuriame skelbiami viešosios įstaigos vieši pranešimai;

15) informacijos apie viešosios įstaigos veiklą pateikimo visuomenei tvarka.

3. Šio straipsnio 2 dalies 14 punkte nurodytas šaltinis, kuriame skelbiami viešosios įstaigos vieši pranešimai, turi būti nacionalinis laikraštis ir (ar) Vyriausybės nustatyta tvarka juridinių asmenų registro tvarkytojo leidžiamas elektroninis leidinys viešiesiems pranešimams skelbti.

4. Viešosios įstaigos visuotinio dalininkų susirinkimo kompetencijos, vadovo skyrimo ir atšaukimo tvarkos ir jo kompetencijos, įstatų keitimo tvarkos nurodyti nereikia, jeigu tai nesiskiria nuo šiame Įstatyme nustatytųjų ir apie tai nurodoma tos viešosios įstaigos įstatuose. Įstatuose gali būti ir kitų šiam ir kitiems įstatymams neprieštaraujančių nuostatų. Jeigu paaiškėja, kad įstatuose yra nuostatų, prieštaraujančių šiam ir kitiems įstatymams, įstatatai turi būti pakeisti.

5. Viešosios įstaigos įstatų turi pasirašyti visi steigėjai arba jų įgalioti asmenys. Jeigu steigiant viešąją įstaigą steigiamasis susirinkimas šaukiamas, įstatai turi būti pasirašyti iki steigiamojo susirinkimo. Pakeistus viešosios įstaigos įstatų pasirašo visuotinio dalininkų susirinkimo, priėmusio sprendimą pakeisti įstatų, įgaliotas asmuo.

6. Steigiamos viešosios įstaigos įstatai netenka galios, jeigu jie nebuvo pateikti juridinių asmenų registrui per šešis mėnesius nuo jų pasirašymo dienos.

7. Viešosios įstaigos įstatų pasirašiusių fizinių asmenų parašų tikrumo notaras neliudija.

8. Viešosios įstaigos pavyzdinius įstatų tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-606](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. [1-17](#) (2010-01-05)

Nr. [XII-403](#), 2013-06-25, Žin., 2013, Nr. [75-3755](#) (2013-07-13)

7 straipsnis. Viešosios įstaigos dalininkai

1. Viešosios įstaigos dalininkas yra fizinis ar juridinis asmuo, kuris šio Įstatymo ir viešosios įstaigos įstatų nustatyta tvarka yra perdavęs viešajai įstaigai įnašą ir turi šio Įstatymo, kitų įstatymų ir įstatų nustatytas dalininko teises, taip pat asmuo, kuriam dalininko teisės yra perleistos įstatų ar įstatymų nustatyta tvarka.

2. Viešosios įstaigos steigėjai, šio Įstatymo ir įstatų nustatyta tvarka perdavę viešajai įstaigai įnašą, tampa jos dalininkais.

3. Jeigu viešosios įstaigos dalininkas yra vienas asmuo, jis vadinamas viešosios įstaigos savininku. Šio Įstatymo nuostatos, kurios taikomos dalininkams, taikomos ir savininkui.

4. Viešosios įstaigos dalininkas turi teisę gauti likviduojamos viešosios įstaigos turto dalį šio Įstatymo 17 straipsnio 10 dalyje nustatyta tvarka.

5. Viešosios įstaigos dalininkas turi šias neturtines teises:

1) dalyvauti ir balsuoti viešosios įstaigos visuotiniuose dalininkų susirinkimuose;

2) susipažinti su viešosios įstaigos dokumentais ir gauti viešosios įstaigos turimą informaciją apie jos veiklą;

3) kreiptis į teismą su ieškiniu prašydamas panaikinti viešosios įstaigos visuotinio dalininkų susirinkimo ir kitų viešosios įstaigos organų sprendimus, taip pat pripažinti negaliojančiais valdymo organų sudarytus sandorius, jeigu jie prieštarauja imperatyviosioms įstatymų normoms, viešosios įstaigos įstatams arba protingumo ar sąžiningumo principams;

4) kreiptis į teismą su ieškiniu prašydamas uždrausti viešosios įstaigos valdymo organams ateityje sudaryti sandorius, prieštaraujančius viešosios įstaigos veiklos tikslams ar pažeidžiančius viešosios įstaigos valdymo organo kompetenciją;

5) kitas įstatymuose ir įstatuose nustatytas neturtines teises.

6. Viešosios įstaigos dalininkas turi teisę parduoti ar kitaip perleisti dalininko teises. Viešosios įstaigos dalininko teisės parduodamos įstatų nustatyta tvarka, išskyrus valstybės ar savivaldybės viešosios įstaigos dalininko teises. Valstybės ar savivaldybės viešosios įstaigos dalininko teisės gali būti parduotos ar perduotos kitiems asmenims šio įstatymo ir įstatymų, reglamentuojančių valstybės ir savivaldybių turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo, nustatytais atvejais ir būdais.

7. Viešosios įstaigos dalininkas, įgijęs dalininko teises iš kito viešosios įstaigos dalininko, taip pat kitas asmuo, įgijęs dalininko teises, apie tai raštu praneša viešajai įstaigai. Pranešime turi būti nurodytas viešosios įstaigos dalininko teisės pardavęs ar kitaip perleidęs dalininkas (fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas; juridinio asmens pavadinimas) ir perleidžiamas dalininko teises įgijęs dalininkas (fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas; juridinio asmens pavadinimas) ar kitas dalininko teises įgijęs asmuo (fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamosios vietos adresas ar adresas korespondencijai; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, kodas, atstovo vardas ir pavardė), taip pat dalininko teisių įgijimo data. Kartu su pranešimu pateikiamas ir dalininko teisių įgijimą liudijantis dokumentas ar jo išrašas. Jeigu pateikiamas dokumento išrašas, jame turi būti nurodytos dalininko teisių įgijimo sandorio šalys, sandorio objektas, sandorio data, taip pat dalininko teises perleidusio dalininko įnašų į dalininkų kapitalą vertė, jeigu ši vertė nurodyta dalininko teisių įgijimą liudijančiame dokumente.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1048](#), 2007-01-18, Žin., 2007, Nr. [17-631](#) (2007-02-08)

Nr. [XII-403](#), 2013-06-25, Žin., 2013, Nr. [75-3755](#) (2013-07-13)

Nr. [XII-1077](#), 2014-07-17, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10454

8 straipsnis. Viešosios įstaigos registravimas ir juridinių asmenų registro duomenys

1. Viešoji įstaiga turi būti įregistruota juridinių asmenų registre.
2. Viešajai įstaigai įregistruoti juridinių asmenų registrai turi būti pateikta steigimo sutartis, įstatatai ir kiti viešajai įstaigai įregistruoti įstatymų nustatyti dokumentai.
3. Įregistruojant viešąją įstaigą įregistruojami ir jos įstatatai.
4. Nuo įregistravimo juridinių asmenų registre viešoji įstaiga laikoma įsteigta.
5. Be Civilinio kodekso 2.66 straipsnyje išvardytų duomenų, juridinių asmenų registre nurodomas viešosios įstaigos veiklos laikotarpis, jei jis yra ribotas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-606](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. [1-17](#) (2010-01-05)

8¹ straipsnis. Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos duomenys

1. Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos, įsteigtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu, tvarkytojui teikiami šie duomenys apie viešosios įstaigos dalininkus:

1) kiekvieno dalininko duomenys (fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamoji vieta arba adresas korespondencijai; juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė). Teikiant duomenis apie dalininką – užsienio valstybės fizinį asmenį, papildomai nurodoma to asmens gimimo data (jeigu pagal užsienio valstybės teisės aktus asmens kodas nesuteikiamas, nurodoma tik gimimo data) ir valstybės, kuri išdavė asmens dokumentus, pavadinimas, o teikiant duomenis apie dalininką – užsienio valstybės juridinį asmenį, papildomai nurodoma valstybė, kurioje tas juridinis asmuo įregistruotas, registras, kuriame juridinis asmuo įregistruotas, ir jo įregistravimo tame registre data;

2) dalininko teisių įgijimo data;

3) dalininko teisių perleidimo data;

4) dalininko įnašo vertė.

TAR pastaba. Viešosios įstaigos, įsteigtos iki 2017 m. spalio 31 d., kurių dalininkai ar duomenys apie juos nesikeitė nuo 2017 m. spalio 31 d. iki 2018 m. gegužės 1 d., 8¹ straipsnio 1 dalyje nurodytus duomenis apie savo dalininkus Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui turi pateikti iki 2018 m. liepos 1 d.

2. Jeigu dalininkas – fizinis asmuo viešajai įstaigai yra nurodęs savo gyvenamąją vietą ir adresą korespondencijai, Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui teikiamas tik adresas korespondencijai.

3. Jeigu dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui teikiant duomenis apie šį dalininką nurodoma, kad dalininkė yra valstybė ar savivaldybė (kartu nurodomas valstybės ar savivaldybės kodas), ir pateikiami dalininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė.

4. Duomenys apie viešosios įstaigos dalininkus Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui pateikiami šios informacinės sistemos nuostatuose nustatyta tvarka.

5. Įregistravus viešąją įstaigą Juridinių asmenų registre, duomenys apie viešosios įstaigos dalininkus Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui pateikiami ne vėliau kaip per 5 dienas nuo momento, kai steigėjas perdavė viešajai įstaigai įnašą, vykdydamas steigimo sandoryje nurodytus turtinius įsipareigojimus, ir tapo dalininku, o pasikeitus viešosios įstaigos dalininkams ar jų skaičiui, taip pat šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytiems duomenims, – ne vėliau kaip per 5 dienas nuo šių pasikeitimų dienos.

6. Už duomenų apie viešosios įstaigos dalininkus pateikimą Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui atsakingas viešosios įstaigos vadovas.

7. Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje sukaupytų duomenų pagrindu parengta informacija turintiems teisę ją gauti fiziniams ir juridiniams asmenims teikiama už atlyginimą, išskyrus atvejus, kai ji:

1) teikiama viešosios įstaigos dalininkams, kai Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje tvarkomi duomenys apie juos, kartą per kalendorinius metus;

2) perduodama susijusiems registrams, valstybės informacinėms sistemoms;

3) teikiama valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti pagal prašymą ir (arba) sutartis.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-852](#), 2017-12-07, paskelbta TAR 2017-12-18, i. k. 2017-20335

8. Atlyginimo už Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje sukauptų duomenų pagrindu parengtos informacijos teikimą dydis neturi viršyti Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos administravimo išlaidų kartu su pagrįsta investicijų grąža.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XII-2346](#), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-24, i. k. 2016-13913

9 straipsnis. Viešosios įstaigos organai

1. Viešoji įstaiga įgyja civilines teises, prisiima civilines pareigas ir jas įgyvendina per savo valdymo organus.

2. Viešoji įstaiga negali įgyti civilinių teisių ir pareigų per savo dalininkus.

3. Viešoji įstaiga turi turėti organą – visuotinį dalininkų susirinkimą ir vienasmenį valdymo organą – viešosios įstaigos vadovą.

4. Viešosios įstaigos vadovas organizuoja viešosios įstaigos veiklą ir veikia viešosios įstaigos vardu santykiuose su kitais asmenimis, sudaro ir nutraukia darbo sutartis su viešosios įstaigos darbuotojais. Viešosios įstaigos vadovas pradeda eiti pareigas nuo jo paskyrimo dienos, jeigu jį paskyrusio visuotinio dalininkų susirinkimo sprendime nenustatyta kitaip, o kai viešoji įstaiga steigama, – nuo viešosios įstaigos įregistravimo dienos.

TAR pastaba. 9 straipsnio 4 dalies nuostatos taikomos rengiant 2019-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių metinių finansinių ataskaitų rinkinius ir veiklos ataskaitas.

9 straipsnio 4 dalies nuostatos taikomos 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių viešųjų įstaigų metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2346](#), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-24, i. k. 2016-13913

Nr. [XIII-1177](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09068

5. Viešosios įstaigos vadovas atsakingas už:

1) buhalterinės apskaitos organizavimą pagal Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymą;

2) metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir veiklos ataskaitos parengimą ir pateikimą kartu su auditoriaus išvada (tais atvejais, kai finansinių ataskaitų auditas atliktas) Juridinių asmenų registrui ir visuotiniam dalininkų susirinkimui;

- 3) duomenų, nurodytų Civilinio kodekso 2.66 straipsnyje, pateikimą Juridinių asmenų registrui;
- 4) metinių finansinių ataskaitų rinkinio, veiklos ataskaitos ir auditoriaus išvados (tais atvejais, kai finansinių ataskaitų auditas atliktas) paskelbimą viešosios įstaigos interneto svetainėje, jeigu ją turi;
- 5) sąlygų tretiesiems asmenims susipažinti su metinių finansinių ataskaitų rinkiniu, veiklos ataskaita ir auditoriaus išvada (tais atvejais, kai finansinių ataskaitų auditas atliktas) viešosios įstaigos buveinėje sudarymą;
- 6) visuotinio dalininkų susirinkimo sušaukimą;
- 7) pranešimą dalininkams apie įvykius, galinčius turėti poveikį viešosios įstaigos veiklos tęstinumui, veiklos pobūdžiui ir apimtims;
- 8) viešosios įstaigos dalininkų apskaitą;
- 9) informacijos apie viešosios įstaigos veiklą pateikimą visuomenei ir viešų pranešimų paskelbimą;
- 10) kitų vadovo pareigų, numatytų šiame Įstatyme ir viešosios įstaigos įstatuose, atlikimą.

TAR pastaba. 9 straipsnio 5 dalies nuostatos taikomos rengiant 2019-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių metinių finansinių ataskaitų rinkinius ir veiklos ataskaitas.

9 straipsnio 5 dalies nuostatos taikomos 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių viešųjų įstaigų metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditams.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1177](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09068

6. Visuotinio dalininkų susirinkimo įgaliojimas asmuo viešosios įstaigos vardu sudaro darbo sutartį su viešosios įstaigos vadovu ir ją nutraukia. Kai visuotinis dalininkų susirinkimas priima sprendimą atšaukti viešosios įstaigos vadovą, su viešosios įstaigos vadovu sudaryta darbo sutartis nutraukiama. Darbo ginčai tarp viešosios įstaigos vadovo ir viešosios įstaigos nagrinėjami teisme.

TAR pastaba. 9 straipsnio 6 dalies nuostatos taikomos rengiant 2019-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių metinių finansinių ataskaitų rinkinius ir veiklos ataskaitas.

9 straipsnio 6 dalies nuostatos taikomos 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių viešųjų įstaigų metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1177](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09068

7. Viešosios įstaigos įstatuose gali būti numatytas ir kolegialus viešosios įstaigos valdymo organas, taip pat kiti kolegialūs organai. Kolegialių viešosios įstaigos organų narių skaičius, kompetencija, šių organų narių rinkimo ir atšaukimo tvarka nustatoma viešosios įstaigos įstatuose. Visuotinis dalininkų susirinkimas neturi teisės pavesti kolegialiems viešosios įstaigos organams spręsti visuotinio dalininkų

susirinkimo kompetencijai šiame Įstatyme ir viešosios įstaigos įstatuose priskirtų klausimų. Kolegialūs viešosios įstaigos organai veikia pagal jų patvirtintus darbo reglamentus. Už veiklą viešosios įstaigos kolegialiuose organuose šių organų nariams neatlyginama, jeigu viešosios įstaigos įstatuose nenustatyta kitaip.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1177](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09068

8. Viešosios įstaigos įstatuose gali būti nustatytas kiekybinis atstovavimas. Šiuo atveju, laikantis Civilinio kodekso nuostatų, reglamentuojančių kiekybinį atstovavimą, įstatuose turi būti nustatytos konkrečios tokio atstovavimo taisyklės, tačiau visais atvejais viešosios įstaigos vardu turi veikti ir viešosios įstaigos vadovas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-1177](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09068

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1048](#), 2007-01-18, Žin., 2007, Nr. [17-631](#) (2007-02-08)

Nr. [XII-403](#), 2013-06-25, Žin., 2013, Nr. [75-3755](#) (2013-07-13)

10 straipsnis. Viešosios įstaigos visuotinis dalininkų susirinkimas

1. Visuotinis dalininkų susirinkimas:

- 1) keičia viešosios įstaigos įstatus;
- 2) priima sprendimą pakeisti viešosios įstaigos buveinę;
- 3) nustato paslaugų, darbų bei produkcijos kainas ir tarifus ar jų nustatymo taisykles;
- 4) skiria ir atšaukia viešosios įstaigos vadovą, nustato jo darbo sutarties sąlygas;
- 5) renka ir atšaukia kolegialių organų narius, jeigu kolegialūs organai numatyti viešosios įstaigos įstatuose;
- 6) per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos tvirtina metinių finansinių ataskaitų rinkinį;

TAR pastaba. 10 straipsnio 1 dalies 6 punkto nuostatos taikomos rengiant 2019-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių metinių finansinių ataskaitų rinkinius ir veiklos ataskaitas.

10 straipsnio 1 dalies 6 punkto nuostatos taikomos 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių viešųjų įstaigų metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditams.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1177](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09068

- 7) nustato informaciją, kuri pateikiama visuomenei apie viešosios įstaigos veiklą;
- 8) priima sprendimą dėl viešajai įstaigai nuosavybės teise priklausančio ilgalaikio turto perleidimo, nuomos, perdavimo pagal panaudos sutartį ar įkeitimo;
- 9) priima sprendimą dėl viešosios įstaigos reorganizavimo ir reorganizavimo sąlygų tvirtinimo;
- 10) priima sprendimą pertvarkyti viešąją įstaigą;
- 11) priima sprendimą likviduoti viešąją įstaigą ar atšaukti jos likvidavimą;
- 12) skiria ir atšaukia likvidatorių, kai šio Įstatymo nustatytais atvejais sprendimą likviduoti viešąją įstaigą priima visuotinis dalininkų susirinkimas;
- 13) nustato viešosios įstaigos vidaus kontrolės tvarką;
- 14) priima sprendimą dėl viešosios įstaigos metinių finansinių ataskaitų rinkinio audito kitais, nei nurodyta šio Įstatymo 11 straipsnio 6 dalyje, atvejais ir renka auditorių ar audito įmonę;

TAR pastaba. 10 straipsnio 1 dalies 14 punkto nuostatos taikomos rengiant 2019-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių metinių finansinių ataskaitų rinkinius ir veiklos ataskaitas.

10 straipsnio 1 dalies 14 punkto nuostatos taikomos 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių viešųjų įstaigų metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditams.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1177](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09068

- 15) priima sprendimą dėl šio įstatymo 11¹ straipsnyje nurodytų funkcijų centralizuoto atlikimo;

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-933](#), 2017-12-19, paskelbta TAR 2017-12-29, i. k. 2017-21608

- 16) sprendžia kitus šiame Įstatyme ir viešosios įstaigos įstatuose visuotinio dalininkų susirinkimo kompetencijai priskirtus klausimus.

Straipsnio punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-933](#), 2017-12-19, paskelbta TAR 2017-12-29, i. k. 2017-21608

2. Visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimai priimami paprasta visų susirinkime dalyvaujančių dalininkų balsų dauguma, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 9, 10 ir 11 punktuose nurodytus sprendimus, kurie priimami kvalifikuota balsų dauguma. Ją nustato viešosios įstaigos įstatatai ir ji negali būti mažesnė kaip 2/3 visų susirinkime dalyvaujančių dalininkų balsų.

3. Visuotiniame dalininkų susirinkime sprendžiamojo balso teisę turi visi viešosios įstaigos dalininkai. Vienas dalininkas visuotiniame dalininkų susirinkime turi vieną balsą, jei viešosios įstaigos įstatuose nenustatyta kitaip. Viešosios įstaigos vadovas ir kitų organų nariai, jeigu jie nėra dalininkai, gali dalyvauti visuotiniame dalininkų susirinkime be balso teisės. Visuotiniame dalininkų susirinkime dalininkų pritarimu gali dalyvauti ir kiti asmenys.

4. Visuotinis dalininkų susirinkimas šaukiamas viešosios įstaigos įstatų nustatyta tvarka.

5. Kiekvienais metais per keturis mėnesius nuo viešosios įstaigos finansinių metų pabaigos turi įvykti eilinis visuotinis dalininkų susirinkimas.

TAR pastaba. 10 straipsnio 5 dalies nuostatos taikomos rengiant 2019-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių metinių finansinių ataskaitų rinkinius ir veiklos ataskaitas.

10 straipsnio 5 dalies nuostatos taikomos 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių viešųjų įstaigų metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1177](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09068

6. Viešosios įstaigos visuotinis dalininkų susirinkimas gali būti šaukiamas teismo sprendimu, jei jis nebuvo sušauktas šio įstatymo ir viešosios įstaigos įstatų nustatyta tvarka ir dėl to į teismą kreipėsi viešosios įstaigos dalininkas ar organo narys.

7. Visuotiniai dalininkų susirinkimai turi būti protokoluojami.

8. Viešosios įstaigos savininko raštiški sprendimai prilyginami visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1048](#), 2007-01-18, Žin., 2007, Nr. [17-631](#) (2007-02-08)

Nr. [XI-606](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. [1-17](#) (2010-01-05)

Nr. [XII-403](#), 2013-06-25, Žin., 2013, Nr. [75-3755](#) (2013-07-13)

11 straipsnis. Metinių finansinių ataskaitų rinkinys, jo auditas ir veiklos ataskaita

1. Viešosios įstaigos vadovas pasibaigus finansiniams metams turi parengti ir eiliniam visuotiniam dalininkų susirinkimui pateikti:

- 1) metinių finansinių ataskaitų rinkinį;
- 2) veiklos ataskaitą.

2. Metinių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro šios finansinės ataskaitos:

1) finansinės būklės ataskaita, kurioje rodomas visas viešosios įstaigos turtas, nuosavas kapitalas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną;

2) veiklos rezultatų ataskaita, kurioje rodomos visos viešosios įstaigos ataskaitinio laikotarpio pajamos, sąnaudos ir veiklos rezultatai – perviršis (pelnas) arba deficitas (nuostoliai);

3) finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, kuriame detalizuojamos ir paaiškinamos viešosios įstaigos finansinės būklės ataskaitoje ir veiklos rezultatų ataskaitoje nurodytos sumos, nurodomas vyriausiasis buhalteris (buhalteris) arba pagal sutartį apskaitos paslaugas teikianti (teikusi) įmonė, arba apskaitos paslaugas savarankiškai teikiantis (teikęs) asmuo ir laikotarpis, už kurį jis tvarko (tvarkė) viešosios įstaigos apskaitą, taip pat pateikiama papildoma reikšminga informacija, nenurodoma finansinėse ataskaitose, ir kita šiame Įstatyme nurodyta informacija.

3. Jeigu viešoji įstaiga per ataskaitinius finansinius metus gavo paramą, finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte taip pat turi būti nurodyta informacija apie gautą finansinę ir nefinansinę paramą (nefinansinei paramai priskiriant ir turtą, gautą naudotis panaudos teise) ir jos panaudojimą bei apie kitas per finansinius metus gautas lėšas, jų šaltinius ir panaudojimą. Pateikiant informaciją apie paramos teikėjus juridinius asmenis, turi būti atskirai nurodytas kiekvienas paramą suteikęs juridinis asmuo, jo suteiktos paramos dalykas ir vertė. Jeigu paramos teikėjo per ataskaitinius finansinius metus suteiktos paramos vertė neviršija 2 vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių ir sudaro ne daugiau kaip 10 procentų viešosios įstaigos per ataskaitinius finansinius metus visos gautos paramos ir (arba) visų gautų finansavimo sumų, paramą suteikęs juridinis asmuo gali būti nenurodomas.

4. Veiklos ataskaitoje turi būti nurodyta:

1) viešosios įstaigos veiklos tikslai, uždaviniai ir atlikti darbai, siekiant veiklos tikslų, taip pat nurodomi ateinančių finansinių metų veiklos tikslai, uždaviniai ir planuojami atlikti darbai;

2) viešosios įstaigos dalininkai ir kiekvieno jų įnašų vertė finansinių metų pabaigoje ir praėjusių finansinių metų pabaigoje.

5. Veiklos ataskaitoje gali būti nurodyta ir kita informacija, kurią nusprendžia pateikti viešosios įstaigos vadovas ar visuotinis dalininkų susirinkimas.

6. Viešosios įstaigos metinių finansinių ataskaitų auditas turi būti atliekamas, kai tenkinamos bent dvi iš šių sąlygų:

1) viešoji įstaiga pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą priskiriama prie viešojo sektoriaus subjektų ir jos veikla ne mažiau kaip 50 procentų finansuojama iš valstybės ir (arba) savivaldybės (savivaldybių) biudžeto (biudžetų);

2) paskutinę finansinių metų dieną finansinės būklės ataskaitoje nurodyto turto vertė viršija 1 800 000 eurų;

3) pajamos per ataskaitinius finansinius metus viršija 3 500 000 eurų.

7. Viešojo sektoriaus subjektų grupės, kurios kontroliuojantysis subjektas yra viešoji įstaiga, metinių finansinių ataskaitų auditas turi būti atliekamas, jeigu tokios viešojo sektoriaus subjektų grupės rodikliai tenkina bent dvi šio straipsnio 6 dalyje nurodytas sąlygas.

TAR pastaba. 7 dalies nuostatos taikomos audituojant 2022 metų ir vėlesnių ataskaitinių laikotarpių metinių finansinių ataskaitų rinkinius. Atliekant ataskaitinių laikotarpių iki 2022 metų metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditą, taikomos iki įstatymo Nr. XIII-3311 įsigaliojimo (2022-01-01) galiojusios Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo nuostatos.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-3311](#), 2020-10-01, paskelbta TAR 2020-10-13, i. k. 2020-21249

8. Metinių finansinių ataskaitų rinkinį sudarančių finansinių ataskaitų ir veiklos ataskaitos parengimo tvarką nustato ir informacijos, nurodytos šio straipsnio 2 ir 4 dalyse, turinį detalizuoja Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

TAR pastaba. 11 straipsnio nuostatos taikomos rengiant 2019-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių metinių finansinių ataskaitų rinkinius ir veiklos ataskaitas.

11 straipsnio nuostatos taikomos 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių viešųjų įstaigų metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditams.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-3311](#), 2020-10-01, paskelbta TAR 2020-10-13, i. k. 2020-21249

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-403](#), 2013-06-25, Žin., 2013, Nr. [75-3755](#) (2013-07-13)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1177](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09068

11¹ straipsnis. Viešųjų įstaigų, kurių savininkė arba dalininkė yra valstybė arba savivaldybė, bendrųjų funkcijų centralizuotas atlikimas

1. Dalis viešųjų įstaigų, kurių savininkė arba dalininkė yra valstybė arba savivaldybė, bendrųjų funkcijų (buhalterinės apskaitos, dokumentų valdymo, personalo administravimo ir kitos pagalbinio pobūdžio funkcijos), kurios padeda įgyvendinti viešajai įstaigai teisės aktuose nustatytus uždavinius (toliau – bendrosios funkcijos), gali būti atliekamos centralizuotai.

2. Sprendimą dėl biudžetinės įstaigos (įstaigų), kuri (kurios) centralizuotai atliktų šio straipsnio 1 dalyje nurodytas bendrąsias funkcijas, priima:

1) Vyriausybė – dėl viešosios įstaigos, kurios savininkė arba dalininkė, turinti daugiau kaip pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė;

2) savivaldybės taryba – dėl viešosios įstaigos, kurios savininkė arba dalininkė, turinti daugiau kaip pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra savivaldybė;

3) visuotinis dalininkų susirinkimas – dėl šios dalies 1 ir 2 punktuose nenurodytų viešųjų įstaigų, kurių dalininkė yra valstybė arba savivaldybė.

3. Centralizuoto viešųjų įstaigų bendrųjų funkcijų atlikimo tvarką nustato Vyriausybė.

4. Kai viešosios įstaigos bendrosios funkcijos atliekamos centralizuotai, šios viešosios įstaigos vadovo ir centralizuotai jos bendrąsias funkcijas atliekančios įstaigos vadovo funkcijos, pareigos ir atsakomybė paskirstomos Vyriausybės nustatyta tvarka, atsižvelgiant į atliekamų funkcijų apimtį.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-933](#), 2017-12-19, paskelbta TAR 2017-12-29, i. k. 2017-21608

12 straipsnis. Metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir veiklos ataskaitos pasirašymas, skelbimas ir teikimas

1. Metinių finansinių ataskaitų rinkinys ir veiklos ataskaita turi būti pasirašyti viešosios įstaigos vadovo. Šiuose dokumentuose turi būti nurodytos pasirašančio asmens pareigos, vardas ir pavardė.

2. Metinių finansinių ataskaitų rinkinys ir veiklos ataskaita kartu su auditoriaus išvada (tais atvejais, kai finansinių ataskaitų auditas atliktas) yra vieši dokumentai. Šie dokumentai, išskyrus fizinių asmenų asmens duomenis, kurie pagal įstatymus, reglamentuojančius fizinių asmenų asmens duomenų apsaugą, viešai neskelbiami, turi būti paskelbti viešosios įstaigos interneto svetainėje, jeigu viešojoji įstaiga ją turi. Be to, tretiesiems asmenims turi būti sudarytos sąlygos su šiais dokumentais susipažinti viešosios įstaigos buveinėje.

3. Viešosios įstaigos veiklos ataskaita turi būti pateikta Juridinių asmenų registro tvarkytojui kartu su metinių finansinių ataskaitų rinkiniu, o tais atvejais, kai atliktas finansinių ataskaitų auditas, kartu su audituotu metinių finansinių ataskaitų rinkiniu turi būti pateikta ir auditoriaus išvada. Viešosios įstaigos, kuri priskiriama prie viešojo sektoriaus subjektų, metinių finansinių ataskaitų rinkinys, o tais atvejais, kai auditas atliktas, audituotas metinių finansinių ataskaitų rinkinys kartu su auditoriaus išvada Juridinių asmenų registro tvarkytojui teikiami Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Juridinių asmenų registro tvarkytojui pateikti dokumentai ne vėliau kaip per 30 dienų nuo jų gavimo dienos neatlygintinai skelbiami Juridinių asmenų registro tvarkytojo interneto svetainėje.

TAR pastaba. 12 straipsnio nuostatos taikomos rengiant 2019-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių metinių finansinių ataskaitų rinkinius ir veiklos ataskaitas.

12 straipsnio nuostatos taikomos 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių viešųjų įstaigų metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1446](#), 2011-06-16, Žin., 2011, Nr. [78-3794](#) (2011-06-30)

Nr. [XII-403](#), 2013-06-25, Žin., 2013, Nr. [75-3755](#) (2013-07-13)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1177](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09068

13 straipsnis. Viešosios įstaigos nuosavas kapitalas ir negrąžintinai gautos lėšos

1. Viešosios įstaigos nuosavą kapitalą sudaro:

- 1) dalininkų kapitalas;
- 2) perviršis (pelnas) ar deficitas (nuostoliai);
- 3) rezervai iš perviršio (pelno).

TAR pastaba. 13 straipsnio 1 dalies nuostatos taikomos rengiant 2019-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių metinių finansinių ataskaitų rinkinius ir veiklos ataskaitas.

13 straipsnio 1 dalies nuostatos taikomos 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių viešųjų įstaigų metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1177](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09068

2. Viešosios įstaigos dalininkų kapitalas yra lygus dalininkų įnašų vertei.

3. Dalininkų įnašai gali būti pinigai, taip pat pagal Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymą įvertintas materialusis ir nematerialusis turtas. Kiekvieno įnašo vertė yra lygi įneštai pinigų sumai ar atitinka turto vertinimo ataskaitoje, sudarytoje ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius iki dalininko įnašo perdavimo viešajai įstaigai, nurodytą turto vertę.

4. Jeigu dalininku tampa asmuo, įgijęs dalininko teises iš viešosios įstaigos dalininko, dalininko teises įgijusio asmens įnašų vertė atitinka dalininko teises perleidusio dalininko turėtų įnašų vertę. Jeigu dalininkas įgyja dalininko teises iš kito viešosios įstaigos dalininko, dalininko įnašų vertė padidėja jam dalininko teises perleidusio dalininko turėtų įnašų verte.

5. Dalininkui išduodamas jo įnašų vertę patvirtinantis dokumentas. Jeigu dalininkas papildomai perduoda viešajai įstaigai įnašą ar įsigyja dalininko teises iš kito dalininko, šis dokumentas turi būti pakeistas.

6. Dalininkų kapitalas gali būti didinamas tik dalininkų įnašais.

7. Viešojoje įstaigoje gali būti sudaromi rezervai iš perviršio (pelno), gauto iš ūkinės komercinės veiklos, susietos su įstaigos įstatuose nustatytais veiklos tikslais.

TAR pastaba. 13 straipsnio 7 dalies nuostatos taikomos rengiant 2019-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių metinių finansinių ataskaitų rinkinius ir veiklos ataskaitas.

13 straipsnio 7 dalies nuostatos taikomos 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių viešųjų įstaigų metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1177](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09068

8. Rezervai iš perviršio (pelno) sudaromi, keičiami, naudojami ir panaikinami visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimu.

TAR pastaba. 13 straipsnio 8 dalies nuostatos taikomos rengiant 2019-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių metinių finansinių ataskaitų rinkinius ir veiklos ataskaitas.

13 straipsnio 8 dalies nuostatos taikomos 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių viešųjų įstaigų metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1177](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09068

9. Neteko galios nuo 2019-01-01.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1177](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09068

10. Viešoji įstaiga gautą paramą (lėšas, bet kokį kitą turtą, jai suteiktas paslaugas), taip pat kitas negrąžintinai gautas lėšas naudoja paramą suteikusio ar lėšas perdavusio asmens nurodytiems (jeigu perduodamas šias lėšas, kitą turtą ar suteikdamas paslaugas asmuo davė tokius nurodymus) tikslams. Viešoji įstaiga negali priimti lėšų, bet kokio kito turto ir paslaugų, jeigu paramą suteikiantis ar lėšas perduodantis asmuo nurodo šias lėšas, turtą ar paslaugas naudoti kitiems tikslams, negu nustatyta viešosios įstaigos įstatuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1048](#), 2007-01-18, Žin., 2007, Nr. [17-631](#) (2007-02-08)

Nr. [XII-403](#), 2013-06-25, Žin., 2013, Nr. [75-3755](#) (2013-07-13)

14 straipsnis. Viešosios įstaigos perviršio (pelno) naudojimas

1. Viešosios įstaigos gautas perviršis (pelnas) gali būti naudojamas tik viešosios įstaigos įstatuose nustatytiems viešosios įstaigos veiklos tikslams siekti.

2. Viešosios įstaigos perviršis (pelnas) negali būti skiriamas dalininkams, viešosios įstaigos organų nariams, darbuotojų premijoms.

TAR pastaba. 14 straipsnio nuostatos taikomos rengiant 2019-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių metinių finansinių ataskaitų rinkinius ir veiklos ataskaitas.

14 straipsnio nuostatos taikomos 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių viešųjų įstaigų metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditams.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-1177](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09068

15 straipsnis. Viešosios įstaigos reorganizavimas

1. Viešosios įstaigos gali būti reorganizuojamos Civilinio kodekso nustatytais jungimo ir skaidymo būdais.

2. Visų reorganizavime dalyvaujančių viešųjų įstaigų vadovai arba kiti valdymo organai privalo parengti viešosios įstaigos reorganizavimo sąlygas, kuriose turi būti numatyta:

1) kiekvienos reorganizavime dalyvaujančios viešosios įstaigos teisinė forma, pavadinimas, buveinė, kodas, registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie šias viešąsias įstaigas;

2) reorganizavimo būdas, pasibaigiančios viešosios įstaigos, po reorganizavimo tęsiančios veiklą viešosios įstaigos, kuriamos naujos viešosios įstaigos;

3) pasibaigiančios viešosios įstaigos dalininko tapimo po reorganizavimo veikiančios viešosios įstaigos dalininku tvarka, sąlygos ir terminai;

4) momentas, nuo kurio pasibaigiančios viešosios įstaigos teisės ir pareigos pereina po reorganizavimo veiksiančiai viešajai įstaigai;

5) asmenys, kurie turi teisę veikti kuriamų naujų viešųjų įstaigų vardu. Kuriamų naujų viešųjų įstaigų vardu gali būti atliekami tik su viešosios įstaigos registravimu susiję veiksmai;

6) asmenys, kurie turi pasirašyti po reorganizavimo veikiančių viešųjų įstaigų įstatus;

7) viešosios įstaigos vadovui ir kitiems organams reorganizavimo metu suteikiamos papildomos teisės.

3. Apie parengtas reorganizavimo sąlygas turi būti paskelbta visų reorganizavime dalyvaujančių viešųjų įstaigų įstatuose nurodytuose šaltiniuose tris kartus ne mažesniais kaip trisdešimties dienų intervalais arba paskelbta vieną kartą ne vėliau kaip prieš trisdešimt dienų iki visuotinio dalininkų susirinkimo, kurio darbotvarkėje numatyta priimti sprendimą dėl reorganizavimo, ir pranešta raštu visiems viešosios įstaigos kreditoriams. Pranešime turi būti nurodyta:

1) šio straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 4 punktuose nurodyta informacija;

2) kur ir nuo kada galima susipažinti su reorganizavimo sąlygomis, po reorganizavimo veikiančių viešųjų įstaigų įstatų projektais ir reorganizavime dalyvaujančių viešųjų įstaigų praėjusių trejų finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkiniais.

4. Reorganizavimo sąlygos ne vėliau kaip pirmą viešo paskelbimo dieną turi būti pateiktos juridinių asmenų registru.

5. Ne vėliau kaip likus trisdešimčiai dienų iki visuotinio dalininkų susirinkimo, kurio darbotvarkėje numatyta priimti sprendimą dėl reorganizavimo, reorganizavime dalyvaujančių viešųjų įstaigų dalininkai turi teisę susipažinti su reorganizavimo sąlygomis, po reorganizavimo veikiančių viešųjų įstaigų įstatų projektais, taip pat visų reorganizavime dalyvaujančių viešųjų įstaigų praėjusių trejų finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkiniais. Kiekvienas viešosios įstaigos dalininkas turi teisę gauti visų šioje dalyje išvardytų dokumentų kopijas.

6. Reorganizuojamos viešosios įstaigos kreditorius turi teisę reikalauti prievolę nutraukti ar įvykdyti prieš terminą, taip pat atlyginti nuostolius, jei tai numatyta sandoryje ar yra pagrindas manyti, kad prievolės įvykdymas dėl reorganizavimo pasunkės, ir jei kreditoriaus reikalavimu viešoji įstaiga

nesuteikė papildomo prievolių įvykdymo užtikrinimo. Reorganizuojamos viešosios įstaigos kreditorius savo reikalavimus gali pateikti ne vėliau kaip per du mėnesius nuo viešo paskelbimo apie viešosios įstaigos reorganizavimo sąlygų parengimą pirmos dienos. Reorganizuojamos viešosios įstaigos kreditoriai turi teisę susipažinti su šio straipsnio 5 dalyje nurodytais dokumentais ir gauti jų kopijas.

7. Sprendimą dėl viešosios įstaigos reorganizavimo priima ir kartu reorganizavimo sąlygas tvirtina bei priima po reorganizavimo veikiančių viešųjų įstaigų įstatus kiekvienos reorganizavime dalyvaujančios viešosios įstaigos visuotinis dalininkų susirinkimas kvalifikuota balsų dauguma. Įstatus turi pasirašyti reorganizavimo sąlygose nurodyti asmenys. Šių asmenų parašų tikrumo notaras neliudija.

8. Sprendimo dėl viešosios įstaigos reorganizavimo priėmimą patvirtinantis dokumentas turi būti pateiktas juridinių asmenų registrui. Juridinių asmenų registro tvarkytojas apie sprendimą dėl viešosios įstaigos reorganizavimo turi paskelbti teisės aktų nustatyta tvarka.

9. Reorganizavimas laikomas baigtu, kai juridinių asmenų registre įregistruojamos po reorganizavimo sukurtos naujos viešosios įstaigos ir jų įstatai ar įregistruojami tęsiančių veiklą viešųjų įstaigų pakeisti įstatai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-606](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. [1-17](#) (2010-01-05)

Nr. [XII-403](#), 2013-06-25, Žin., 2013, Nr. [75-3755](#) (2013-07-13)

16 straipsnis. Viešosios įstaigos pertvarkymas

1. Viešoji įstaiga gali būti pertvarkoma į biudžetinę įstaigą, taip pat labdaros ir paramos fondą Civilinio kodekso, šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Į labdaros ir paramos fondą negali būti pertvarkoma viešoji įstaiga, kurios dalininkas arba savininkas yra valstybė ar savivaldybė. Po pertvarkymo veikiančiam viešajam juridiniam asmeniui pereina visos pertvarkomos viešosios įstaigos teisės ir pareigos.

2. Viešoji įstaiga gali būti pertvarkoma į biudžetinę įstaigą, kai viešosios įstaigos savininkas yra valstybė arba savivaldybė, jeigu po pertvarkymo veiksianti valstybės ar savivaldybės biudžetinė įstaiga gali įgyvendinti pertvarkytosios viešosios įstaigos įstatuose nurodytus tikslus ir įgyti civilines teises ir pareigas, atitinkančias Biudžetinių įstaigų įstatymo reikalavimus.

3. Sprendimas pertvarkyti viešąją įstaigą į biudžetinę įstaigą, išlaikomą iš Lietuvos valstybės biudžeto, turi būti suderintas su Finansų ministerija.

4. Sprendimą pertvarkyti viešąją įstaigą ir kartu po pertvarkymo veikiančio juridinio asmens steigimo dokumentus priima visuotinis dalininkų susirinkimas kvalifikuota balsų dauguma.

5. Apie sprendimą pertvarkyti viešąją įstaigą turi būti paskelbta viešai teisės aktų ir įstatų nustatyta tvarka ir įstatuose nurodytame šaltinyje tris kartus ne mažesniais kaip trisdešimties dienų intervalais arba paskelbta vieną kartą ir pranešta raštu visiems kreditoriams. Pranešime turi būti nurodyta:

1) viešosios įstaigos teisinė forma ir pavadinimas;

- 2) viešosios įstaigos buveinė;
 - 3) viešosios įstaigos kodas;
 - 4) registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie pertvarkomą viešąją įstaigą;
 - 5) juridinio asmens, į kurį pertvarkoma viešoji įstaiga, teisinė forma;
 - 6) pertvarkomos viešosios įstaigos dalininko tapimo po pertvarkymo tęsiančio veiklą juridinio asmens dalyviu tvarka, sąlygos ir terminai;
 - 7) kur ir nuo kada galima susipažinti su veikiančių po pertvarkymo juridinių asmenų steigimo dokumentais.
6. Sprendimą pertvarkyti viešąją įstaigą patvirtinantis dokumentas turi būti pateiktas juridinių asmenų registrui. Juridinių asmenų registro tvarkytojas apie sprendimą pertvarkyti viešąją įstaigą turi paskelbti teisės aktų nustatyta tvarka.
7. Pertvarkymas laikomas baigtu nuo veikiančio po pertvarkymo juridinio asmens steigimo dokumentų įregistravimo juridinių asmenų registre.
8. Steigimo dokumentai netenka galios, jeigu jie nebuvo pateikti juridinių asmenų registrui per šešis mėnesius nuo sprendimo dėl viešosios įstaigos pertvarkymo priėmimo.
9. Vienu metu viešoji įstaiga negali būti ir reorganizuojama, ir pertvarkoma.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1048](#), 2007-01-18, Žin., 2007, Nr. [17-631](#) (2007-02-08)

Nr. [XII-403](#), 2013-06-25, Žin., 2013, Nr. [75-3755](#) (2013-07-13)

17 straipsnis. Viešosios įstaigos likvidavimas

1. Viešoji įstaiga gali būti likviduojama Civilinio kodekso nustatytais juridinių asmenų likvidavimo pagrindais.
2. Visuotinis dalininkų susirinkimas ar teismas, priėmęs sprendimą likviduoti viešąją įstaigą, privalo paskirti likvidatorių.
3. Jei likvidavimo pagrindas yra laikotarpio, kuriam buvo įsteigta viešoji įstaiga, pabaiga, likus ne mažiau kaip trimis mėnesiams iki šio laikotarpio pabaigos, visuotinis dalininkų susirinkimas privalo paskirti likvidatorių arba priimti sprendimą pratęsti veiklos laikotarpį ir pakeisti viešosios įstaigos įstatus. Šiuo atveju priėmus nutarimą dėl likvidavimo, viešoji įstaiga įgyja likviduojamos viešosios įstaigos statusą ir likvidatorius įgyja valdymo organų teises ir pareigas ne vėliau kaip pirmą dieną po įstatuose nustatyto veiklos laikotarpio pabaigos. Jei visuotinis dalininkų susirinkimas nepriima sprendimo pratęsti viešosios įstaigos veiklos laikotarpį ir nepaskiria likvidatoriaus, bet kuris viešosios įstaigos dalininkas, taip pat juridinių asmenų registro tvarkytojas turi teisę kreiptis į teismą, kad šis paskirtų likvidatorių.
4. Jei likvidavimo pagrindas yra teismo ar kreditorių susirinkimo sprendimas likviduoti bankrutavusią viešąją įstaigą, ji likviduojama įmonių bankroto įstatymo nustatyta tvarka.

5. Jeigu viešosios įstaigos likvidavimo pagrindas yra juridinių asmenų registro tvarkytojo sprendimas, viešoji įstaiga likviduojama taikant Civilinio kodekso nuostatas, reglamentuojančias juridinio asmens likvidavimą juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva.

6. Nuo likvidatoriaus paskyrimo dienos viešosios įstaigos valdymo organai netenka įgaliojimų. Visuotinis dalininkų susirinkimas gali būti sušauktas įstatuose nustatyta tvarka.

7. Viešosios įstaigos visuotinis dalininkų susirinkimas gali pakeisti likvidatorių ar atšaukti viešosios įstaigos likvidavimą, kai viešoji įstaiga likviduojama visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimu ar pasibaigus laikotarpiui, kuriam ji buvo įsteigta.

8. Apie viešosios įstaigos likvidavimą turi būti paskelbta teisės aktų ir įstatų nustatyta tvarka įstatuose nurodytame šaltinyje tris kartus ne mažesniais kaip trisdešimties dienų intervalais arba paskelbta vieną kartą ir pranešta visiems viešosios įstaigos kreditoriams raštu. Pranešime turi būti nurodyta:

- 1) viešosios įstaigos teisinė forma ir pavadinimas;
- 2) viešosios įstaigos buveinė;
- 3) viešosios įstaigos kodas;
- 4) registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie likviduojamą viešąją įstaigą;
- 5) sprendimo likviduoti viešąją įstaigą priėmimo data.

9. Likvidatorius turi pateikti juridinių asmenų registrui sprendimą likviduoti viešąją įstaigą patvirtinantį dokumentą ir duomenis apie save. Juridinių asmenų registro tvarkytojas apie šį nutarimą turi paskelbti teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Likviduojamos viešosios įstaigos kreditorių reikalavimai tenkinami įstatymų nustatyta tvarka. Patenkinus visus kreditorių reikalavimus, iš likusio viešosios įstaigos turto dalininkams grąžinamas turtas, kurio bendra vertė negali būti didesnė nei dalininkų kapitalas. Dalininkams grąžinamas turtas paskirstomas proporcingai jų įnašų vertei. Likus nepaskirstyto turto, jis perduodamas kitiems juridinių asmenų registre įregistruotiems viešiesiems juridiniams asmenims, kuriuos nustato visuotinis dalininkų susirinkimas ar teismas, priėmęs sprendimą likviduoti viešąją įstaigą. Jeigu viešosios įstaigos dalininkas yra valstybė ir (ar) savivaldybė, likusi nepaskirstyta turto dalis, proporcinga valstybės ir (ar) savivaldybės įnašo vertei, likvidavus viešąją įstaigą, atitenka valstybei ir (ar) savivaldybei.

11. Priimtas sprendimas dėl viešosios įstaigos likvidavimo negali būti atšauktas, jei bent vienas dalininkas gavo dalį likviduojamos viešosios įstaigos turto.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-403](#), 2013-06-25, Žin., 2013, Nr. [75-3755](#) (2013-07-13)

Nr. [XII-1077](#), 2014-07-17, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10454

18 straipsnis. Likvidatoriaus kompetencija

1. Likvidatorius turi viešosios įstaigos vadovo ir kito valdymo organo, jei šis sudaromas, teises ir pareigas. Likvidatoriui keliami tie patys reikalavimai kaip ir viešosios įstaigos vadovui.

2. Be kitų šiame Įstatyme ir Civiliniame kodekse nustatytų pareigų, viešosios įstaigos likvidatoriui priskiriamos šios pareigos:

1) pranešti juridinių asmenų registrui apie sprendimą likviduoti viešąją įstaigą ir duomenis apie likvidatorių;

2) paskelbti šio Įstatymo 17 straipsnio 8 dalyje nurodytą informaciją;

3) sudaryti likvidavimo laikotarpio pradžios viešosios įstaigos finansinės būklės ataskaitą;

TAR pastaba. 18 straipsnio 2 dalies 3 punkto nuostatos taikomos rengiant 2019-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių metinių finansinių ataskaitų rinkinius ir veiklos ataskaitas.

18 straipsnio 2 dalies 3 punkto nuostatos taikomos 2018-01-01 ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių viešųjų įstaigų metinių finansinių ataskaitų rinkinių auditams.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1177](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09068

4) baigti vykdyti viešosios įstaigos prievolės, atsiskaityti su viešosios įstaigos kreditoriais;

5) pareikšti reikalavimus viešosios įstaigos skolininkams;

6) perduoti likusį viešosios įstaigos turtą šio Įstatymo nustatyta tvarka;

7) sudaryti viešosios įstaigos likvidavimo aktą;

8) išregistruoti interneto svetainę, jeigu viešojoji įstaiga ją turi, ir perduoti dokumentus saugoti Dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka;

9) pateikti juridinių asmenų registrui viešosios įstaigos likvidavimo aktą bei kitus dokumentus, kurių reikia likviduotai viešajai įstaigai išregistruoti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-403](#), 2013-06-25, Žin., 2013, Nr. [75-3755](#) (2013-07-13)

Nr. [XII-1077](#), 2014-07-17, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10454

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-268](#), 97.06.17, Žin., 1997, Nr. [64-1498](#) (97.07.04)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 16 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1687](#), 00.05.18, Žin., 2000, Nr. [47-1341](#) (00.06.09)

VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2000 m. liepos 1 d.

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1921](#), 00.09.12, Žin., 2000, Nr. [83-2513](#) (00.10.04)

VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-686](#), 2001-12-21, Žin., 2001, Nr. [112-4092](#) (2001-12-30)

VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1731](#), 2003-09-16, Žin., 2003, Nr. [90-4063](#) (2003-09-24)

VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1977](#), 2004-01-27, Žin., 2004, Nr. 25-752 (2004-02-14)

VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1048](#), 2007-01-18, Žin., 2007, Nr. [17-631](#) (2007-02-08)

VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 2, 4, 5, 7, 9, 10, 13, 16 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-243](#), 2009-04-30, Žin., 2009, Nr. [54-2141](#) (2009-05-12)

VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 1 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-606](#), 2009-12-22, Žin., 2010, Nr. [1-17](#) (2010-01-05)

VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 5, 6, 8, 10, 15 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1446](#), 2011-06-16, Žin., 2011, Nr. [78-3794](#) (2011-06-30)

VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 3 straipsnį, įsigalioja 2011 m. lapkričio 1 d.

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-403](#), 2013-06-25, Žin., 2013, Nr. [75-3755](#) (2013-07-13)

VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 14 straipsnį, įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1077](#), 2014-07-17, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10454

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. I-1428 3, 7, 17 IR 18 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2015 m. sausio 1 d.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1651](#), 2015-04-23, paskelbta TAR 2015-04-30, i. k. 2015-06526

Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2346](#), 2016-05-12, paskelbta TAR 2016-05-24, i. k. 2016-13913

Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 papildymo 8-1 straipsniu ir 9 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-489](#), 2017-06-22, paskelbta TAR 2017-06-29, i. k. 2017-11076

Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 11 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-892](#), 2017-12-14, paskelbta TAR 2017-12-27, i. k. 2017-21321

Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-933](#), 2017-12-19, paskelbta TAR 2017-12-29, i. k. 2017-21608

Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 10 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 11-1 straipsniu įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1177](#), 2018-05-24, paskelbta TAR 2018-06-01, i. k. 2018-09068

Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 1, 3, 9, 10, 11, 12, 13, 14 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-852](#), 2017-12-07, paskelbta TAR 2017-12-18, i. k. 2017-20335

Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 8-1 straipsnio pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-78](#), 2020-12-15, paskelbta TAR 2020-12-22, i. k. 2020-28124

Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3311](#), 2020-10-01, paskelbta TAR 2020-10-13, i. k. 2020-21249

Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 11 straipsnio pakeitimo įstatymas

Suvestinė redakcija nuo 2021-01-01

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [110-5564](#), i. k. 1121010ISTA0XI-2220

LIETUVOS RESPUBLIKOS

**TEISĖKŪROS PAGRINDŲ
ĮSTATYMAS**

2012 m. rugsėjo 18 d. Nr. XI-2220

Vilnius

PIRMASIS SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

1. Šis įstatymas nustato teisėkūros principus, teisėkūros stadijas, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų teisėkūroje dalyvaujančių asmenų teises ir pareigas.

2. Šis įstatymas netaikomas Lietuvos Respublikos tarptautinėms sutartims, išskyrus šių sutarčių registravimą ir skelbimą.

3. Šis įstatymas netaikomas teisės taikymo aktams, išskyrus nuostatas dėl teisės aktų registravimo, skelbimo ir įsigaliojimo.

4. Kai piliečiai įgyvendina Lietuvos Respublikos Konstitucijoje (toliau – Konstitucija) įtvirtintą įstatymų leidybos iniciatyvos teisę, peticijos teisę ir teisę teikti Lietuvos Respublikos Seimui (toliau – Seimas) sumanymą keisti ar papildyti Konstituciją, šis įstatymas netaikomas. Referendumui siūlomas

įstatymo ar kito teisės akto projektas turi atitikti šiame įstatyme nustatytus formos, struktūros, turinio ir kalbos reikalavimus.

5. Teisės aktų, kuriuose yra valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos, projektai rengiami, derinami, šie teisės aktai priimami, registruojami, skelbiami ir įsigalioja juos priimančių subjektų nustatyta tvarka.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimas** – teisinio reguliavimo taikymo ir veikimo vertinimas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

2. **Įstaiga** – iš valstybės ar savivaldybės biudžeto arba valstybės pinigų fondo išlaikoma įstaiga, turinti teisės aktuose nustatytus įgaliojimus rengti teisės aktų projektus, taip pat Lietuvos bankas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

3. **Konsultavimasis su visuomene** – teisėkūros iniciatyvas pareiškiančių, teisės aktų projektus rengiančių, teisės aktus priimančių ir (ar) galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą atliekančių subjektų veiksmai, apimantys teisėkūros iniciatyvų, teisės aktų projektų pateikimą visuomenei susipažinti, informavimą apie galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą, taip pat gautų asmenų pasiūlymų vertinimą ir šio vertinimo rezultatų paskelbimą. Apie konsultavimosi pradžių visuomenei yra paskelbiama.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

4. **Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas** – numatomo teisinio reguliavimo teigiamų ir neigiamų pasekmių nustatymas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

5. **Suvestinė teisės akto redakcija** – tam tikru metu galiojusio, galiojančio ar priimto, atitinkamo subjekto pasirašyto ir paskelbto, bet dar neįsigaliojusio teisės akto tekstas, parengtas remiantis oficialiu pirminio teisės akto tekstu ir tą teisės aktą keičiančių ar papildančių teisės aktų oficialiais tekstaais ir apimantis visus tame teisės akte įtvirtinto teisinio reguliavimo pakeitimus.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

6. Teisėkūra – procesas, apimantis teisėkūros iniciatyvų pareiškimą, teisės aktų projektų rengimą, teisės aktų priėmimą, pasirašymą ir skelbimą.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

7. Teisėkūros iniciatyva – pasiūlymas nustatyti naują ar keisti esamą teisinį reguliavimą nurodant šio teisinio reguliavimo nustatymo ar keitimo tikslus ir pagrindines teisinio reguliavimo nuostatas.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

8. Teisės akto projekto lydimieji dokumentai – šiame įstatyme ar kituose teisės aktuose numatyti privalomi parengti ir kartu su teisės akto projektu teisės aktą priimančiam subjektui privalomi pateikti dokumentai, taip pat kiti su teisės akto projektu susiję dokumentai.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

9. Teisės aktų registras – pagrindinis valstybės registras, kuriame registruojami šiame įstatyme nurodyti registro objektai, teisės aktų nustatyta tvarka renkami, kaupiami, apdorojami, sisteminami, saugomi ir teikiami registro duomenys, atliekami kiti teisės aktuose nustatyti registro duomenų tvarkymo veiksmai.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

10. Neteko galios 2020-04-01.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

3 straipsnis. Teisėkūros principai

1. Teisėkūros principai išreiškia tam tikrus imperatyvius reikalavimus, keliamus teisėkūroje dalyvaujantiems subjektams, siekiant sukurti vientisą, nuoseklią, darnią ir veiksmingą teisės sistemą.

2. Teisėkūroje vadovaujamasi šiais principais:

1) tikslingumo, reiškiančiu, kad teisės akto projektas turi būti rengiamas ir teisės aktas priimamas tik tuo atveju, kai siekiamų tikslų negalima pasiekti kitomis priemonėmis;

2) proporcingumo, reiškiančiu, kad pasirinktos teisinio reguliavimo priemonės turi sudaryti kuo mažesnę administracinę ir kitokią naštą, nevaržyti teisinių santykių subjektų daugiau, negu to reikia teisinio reguliavimo tikslams pasiekti;

3) pagarbos asmens teisėms ir laisvėms, reiškiančiu, kad teisės aktų nuostatos turi užtikrinti ir negali paneigti Konstitucijoje, Europos Sąjungos teisės aktuose, Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse, Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytų asmens teisių ir laisvių, teisėtų interesų;

4) atvirumo ir skaidrumo, reiškiančiu, kad teisėkūra turi būti vieša, su bendraisiais interesais susiję teisėkūros sprendimai negali būti priimami visuomenei nežinant ir neturint galimybių dalyvauti, valstybės politikos tikslai, teisinio reguliavimo poreikis ir teisėkūroje dalyvaujantys subjektai turi būti žinomi, visuomenei ir interesų grupėms sudarytos sąlygos teikti pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo visose teisėkūros stadijose, taip pat turi būti žinomi teisės aktų projektų rengimą inicijavę, teisės aktų projektus parengę, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą atlikę subjektai ir galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą atliekantys subjektai;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

5) efektyvumo, reiškiančiu, kad rengiant teisės akto projektą turi būti įvertinamos visos galimos teisinio reguliavimo alternatyvos ir pasirenkama geriausia iš jų, teisės akte turi būti įtvirtinamos veiksmingiausiai ir ekonomiškiausiai teisinio reguliavimo tikslą leisiančios pasiekti priemonės, turi būti skelbiami ir įvertinami dėl teisinio reguliavimo gauti pasiūlymai, o teisėkūros veiksmai atliekami per protingus terminus;

6) aiškumo, reiškiančiu, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas;

7) sistemiškumo, reiškiančiu, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje, žemesnės teisinės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės teisinės galios teisės aktams, įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai turi būti rengiami ir priimami taip, kad įsigalioję kartu su įstatymu ar atskiromis jo nuostatomis, kurias šie teisės aktai įgyvendina.

4 straipsnis. Teisėkūros stadijos

1. Teisėkūros stadijos:

1) teisėkūros iniciatyvos pareiškimas;

- 2) teisės akto projekto rengimas;
- 3) teisės akto priėmimas;
- 4) teisės akto pasirašymas ir paskelbimas.

2. Respublikos Prezidentui, Seimo nariams ir savivaldybių tarybų nariams šio straipsnio 1 dalies 1 punktas netaikomas.

5 straipsnis. Teisės aktų informacinės sistemos naudojimas teisėkūrai

1. Teisėkūros atvirumui, skaidrumui, koncentruotumui užtikrinti naudojama Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinė sistema (toliau – Teisės aktų informacinė sistema).

2. Teisės aktų informacinėje sistemoje tvarkoma ir skelbiama:

- 1) teisėkūros iniciatyvos;
- 2) teisės aktų projektai;

3) teisės aktų projektų lydimieji dokumentai (teisės akto projekto lyginamasis variantas, aiškinamasis raštas, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo išvada, jeigu šio vertinimo rezultatai nėra nurodyti aiškinamajame rašte, atlikto teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo ir kitų tyrimų, kuriais remtasi rengiant teisės akto projektą, išvados, kiti teisės aktuose nustatyti kartu su teisės akto projektu privalomi parengti ir pateikti teisės aktą priimančiam subjektui dokumentai);

4) informacija apie konsultavimąsi su visuomene, įskaitant konsultavimosi laiką, būdą, rezultatus;

5) informacija, susijusi su galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimu, ir šio vertinimo ataskaita;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

6) numatomo teisinio reguliavimo koncepcijos;

7) kiti su teisės aktų projektais susiję įstaigų ar kitų subjektų dokumentai, kuriais teisės aktų projektai teikiami išvadoms gauti, kuriais teikiamos išvados dėl teisės aktų projektų, kuriuose įvertinamos pastabos ir pasiūlymai dėl teisės aktų projektų arba kuriais įforminami pasitarimų, skirtų nesutarimams dėl teisės akto projekto ir dėl pareikštų pastabų ir pasiūlymų spręsti, rezultatai, taip pat su teisėkūra susiję įstaigų ar kitų subjektų dokumentai ir informacija, kurių skelbimą Teisės aktų informacinėje sistemoje nustato teisės aktai.

3. Jeigu pirminis teisės akto projekto rengėjas yra lobistas, apie tai paskelbiama Teisės aktų informacinėje sistemoje. Kai lobistas yra juridinis asmuo, nurodoma juridinio asmens pavadinimas, buveinė ir to juridinio asmens darbuotojo, kuris vykdo lobistinę veiklą, vardas ir pavardė; kai lobistas yra fizinis asmuo, nurodoma jo vardas ir pavardė, taip pat lobistinės veiklos užsakovo, kurio interesais lobistas rengė teisės akto projektą ir daro įtaką teisės akto projekto rengimui, vardas, pavardė (jeigu lobistinės veiklos užsakovas yra fizinis asmuo) arba juridinio asmens pavadinimas ir buveinė (jeigu lobistinės veiklos užsakovas yra juridinis asmuo).

4. Teisės aktų informacinėje sistemoje sudaroma galimybė visiems asmenims paskelbti pasiūlymus dėl šioje sistemoje paskelbtų teisėkūros iniciatyvų ir teisės aktų projektų, taip pat dėl galiojančio teisinio reguliavimo, kurio poveikio *ex post* vertinimas atliekamas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

5. Šiame įstatyme nustatyti Teisės aktų informacinėje sistemoje tvarkomi duomenys yra vieši.

6. Šiame įstatyme nustatytų Teisės aktų informacinės sistemos duomenų tvarkymą reglamentuoja Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas (toliau – Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas), šis įstatymas, Teisės aktų informacinės sistemos valdytojo priimti teisės aktai. Teisės aktų informacinės sistemos naudojimo teisėkūrai tvarką, suderinęs su Teisės aktų informacinės sistemos valdytoju, Lietuvos banku ir Lietuvos savivaldybių asociacija, nustato teisingumo ministras.

7. Teisės aktų informacinė sistema teisėkūrai naudojasi ir įgaliotos atlikti viešąjį administravimą valstybės ar savivaldybės įmonės, viešosios įstaigos, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, asociacijos.

5¹ straipsnis. Asmens įrašymas į asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašą, asmens teisės pareigos, asmens išbraukimas iš asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašo

1. Asmuo, siekiantis daryti įtaką teisėkūrai, gali savanoriškai pateikti Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai prašymą jį įrašyti į asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašą.

2. Prašyme įrašyti į asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašą nurodoma:

1) vardas ir pavardė, asmens kodas, gyvenamoji vieta, darbo vieta ir pareigos per paskutinius vienus metus nuo prašymo pateikimo dienos, kai prašymą teikia fizinis asmuo;

2) pavadinimas, juridinio asmens kodas, kai prašymą teikia juridinis asmuo;

3) teisinio reguliavimo sritis (sritis), kurioje (kuriose) asmuo siekia daryti įtaką teisėkūrai.

3. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija per penkias darbo dienas nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodyto prašymo pateikimo dienos priima sprendimą dėl asmens įrašymo į asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašą. Jeigu reikia papildomos informacijos ar dokumentų, būtinų sprendimui priimti, šioje dalyje nurodytas terminas skaičiuojamas nuo visos reikiamos informacijos ar dokumentų gavimo dienos.

4. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija atsisako įrašyti asmenį į asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašą tik tuo atveju, kai prašymą pateikęs asmuo pateikė neteisingus ar neišsamius šiame straipsnyje nurodytus duomenis ir (ar) papildomą informaciją. Tokiu atveju Vyriausioji tarnybinės etikos komisija pateikia asmeniui motyvuotą sprendimą atsisakyti įrašyti jį į asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašą. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija apie priimtą sprendimą įrašyti ar atsisakyti įrašyti asmenį į asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašą prašymą pateikusiam asmeniui praneša raštu per tris darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

5. Asmuo, įrašytas į asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašą, turi teisę:

- 1) gauti iš įstaigų informaciją apie rengiamus teisės aktų projektus pagal asmens prašyme įrašyti į asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašą nurodytas teisinio reguliavimo sritis;
- 2) teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauti rengiant ir rengti teisės aktų projektus, teikti pasiūlymus ir paaiškinimus dėl teisės aktų projektų turinio ir rengimo;
- 3) savo iniciatyva atlikti teisės aktų, teisės aktų projektų vertinimą, teikti išvadas ir komentarus dėl teisės aktų projektų;
- 4) aiškinti visuomenei, įtikinėti įstaigas ar kitus teisėkūroje dalyvaujančius subjektus, kad yra tikslinga priimti tam tikrą teisės aktą arba jo nepriimti;
- 5) teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauti rengiamuose susitikimuose, posėdžiuose, pasitarimuose dėl teisės aktų projektų;
- 6) siekdamas daryti įtaką teisėkūrai, gauti iš įstaigų leidimus (įskaitant nuolatinius leidimus) pateikti į jų patalpas, jeigu tai neprieštarauja tam tikrų įstaigų veiklą reglamentuojančių specialiųjų įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatoms;
- 7) rinkti duomenis ir informaciją apie teisėkūros procedūras;
- 8) siūlyti teisėkūroje dalyvaujantiems subjektams susitikti su visuomene;
- 9) organizuoti visuomenės apklausą dėl teisės aktų projektų priėmimo ar įgyvendinimo;
- 10) gauti iš įstaigų teisės aktų projektų kopijas ir kitą informaciją, jeigu tai neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams ir prašoma informacija nėra viešai paskelbta kibernetinėje erdvėje ar visuomenės informavimo priemonėse. Informacija, kurią rengiant nereikia pateikti didelės apimties ar specialiai adaptuotų, apdorotų ar kitaip perdirbtų dokumentų, asmenims pateikiama ne vėliau kaip per tris darbo dienas nuo asmens prašymo gavimo įstaigoje dienos, o informacija, kurią rengiant reikia pateikti didelės apimties ar specialiai adaptuotus, apdorotus ar kitaip perdirbtus dokumentus, – ne vėliau kaip per septynias darbo dienas nuo asmens prašymo gavimo įstaigoje dienos. Įstaigos, atsisakiusios teikti informaciją, ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo asmens prašymo gavimo įstaigoje dienos turi raštu pranešti apie atsisakymo suteikti informaciją priežastis.

6. Asmuo, įrašytas į asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašą, privalo:

- 1) prisistatyti įstaigoms ar kitiems teisėkūroje dalyvaujantiems subjektams (nurodyti savo vardą, pavardę, o kai veikia juridinio asmens vardu, – ir juridinio asmens pavadinimą), kai siekia daryti įtaką teisėkūrai, nurodyti norimus priimti arba nepriimti teisės aktų projektus;
- 2) šio įstatymo nustatyta tvarka teikti metines skaidrių teisėkūros procesų deklaracijas;
- 3) laikytis šio įstatymo, kitų Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų.

7. Asmuo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimu išbraukiamas iš asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašo, jeigu jis:

- 1) kreipėsi raštu į Vyriausiąją tarnybinės etikos komisiją dėl išbraukimo iš asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašo;

2) po įspėjimo per Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nustatytą papildomą terminą nepateikia metinės skaidrių teisėkūros procesų deklaracijos.

8. Asmuo, šio straipsnio 7 dalies 2 punkte nurodytu atveju išbrauktas iš asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašo, vienus metus nuo sprendimo išbraukti jį iš asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašo, įsigaliojimo dienos negali būti įrašytas į asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašą.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-3171](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-07-10, i. k. 2020-15503

5² straipsnis. Metinė skaidrių teisėkūros procesų deklaracija

1. Asmuo, įrašytas į asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašą, privalo kasmet pateikti metinę skaidrių teisėkūros procesų deklaraciją ir deklaruoti savo daromą įtaką teisėkūrai. Praėjusių metų skaidrių teisėkūros procesų deklaracijos turi būti pateiktos ne vėliau kaip iki einamųjų kalendorinių metų, einančių po nurodyto laikotarpio, vasario 1 dienos elektroninėmis priemonėmis Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nustatyta tvarka Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos skaidrių teisėkūros procesų informacinėje sistemoje (toliau – Skaidrių teisėkūros procesų informacinė sistema).

2. Metinėje skaidrių teisėkūros procesų deklaracijoje asmuo, įrašytas į asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašą, privalo nurodyti:

1) savo vardą, pavardę ar juridinio asmens pavadinimą;

2) teisės akto, teisės akto projekto, dėl kurio buvo daroma įtaka teisėkūrai, pavadinimą ir norimo pakeisti dalyko trumpą apibūdinimą;

3) informaciją apie dalyvavimą darbo grupėse (komisijose) teisės aktų projektams rengti;

4) įstaigas, kuriose buvo siekiama daryti įtaką teisėkūrai, ar kitus teisėkūroje dalyvaujančius subjektus, kuriems buvo siekiama daryti įtaką dėl teisėkūros.

3. Asmenį, kuris šiame straipsnyje nustatyta tvarka nepateikė metinės skaidrių teisėkūros procesų deklaracijos, Vyriausioji tarnybinės etikos komisija įspėja raštu ir nustato ne trumpesnę kaip keturiolikos dienų ir ne ilgesnę kaip vieno mėnesio papildomą metinės skaidrių teisėkūros procesų deklaracijos pateikimo terminą.

4. Metinės skaidrių teisėkūros procesų deklaracijos formą nustato Vyriausioji tarnybinės etikos komisija.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-3171](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-07-10, i. k. 2020-15503

5³ straipsnis. Informacija apie daromą įtaką teisėkūrai

1. Siekiant užtikrinti daromos įtakos teisėkūrai viešumą ir skaidrumą, Skaidrių teisėkūros procesų informacinėje sistemoje tvarkoma ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos interneto svetainėje viešai skelbiama:

1) informacija apie asmenis, įrašytus į asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašą: asmens vardas, pavardė ar juridinio asmens pavadinimas, teisinio reguliavimo sritis (sritis), kurioje (kuriose) asmuo siekia daryti įtaką teisėkūrai, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimo įrašyti asmenį į asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašą data ir numeris, pateiktos metinės skaidrių teisėkūros procesų deklaracijos, informacija apie asmens išbraukimą iš asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašo;

2) šio įstatymo 5² straipsnio 2 dalyje nurodyti metinių skaidrių teisėkūros procesų deklaracijų duomenys;

3) Respublikos Prezidento, Seimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės narių, viceministrų, Vyriausybės, ministerijų kanclerių, parlamentinių politinių partijų vadovų, merų, savivaldybių tarybų narių, savivaldybių administracijų direktorių ir jų pavaduotojų savanoriškai deklaruota informacija apie jiems darytą įtaką dėl teisėkūros.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyti duomenys Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos interneto svetainėje viešai skelbiami nuo asmens įrašymo į asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašą ir dar trejus metus po asmens išbraukimo iš asmenų, darančių įtaką teisėkūrai, sąrašo.

3. Šio straipsnio 1 dalies 2 punkte nurodyti duomenys Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos interneto svetainėje viešai skelbiami trejus metus nuo metinių skaidrių teisėkūros procesų deklaracijų paskelbimo.

4. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyti duomenys Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos interneto svetainėje viešai skelbiami trejus metus nuo informacijos paskelbimo.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-3171](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-07-10, i. k. 2020-15503

6 straipsnis. Teisės aktų registras

1. Teisės aktų registras skirtas šio straipsnio 2 dalyje nurodytų Teisės aktų registro objektų registravimui, skelbimui, apskaitai, sistemimui ir informacijos teikimui.

2. Teisės aktų registro objektai yra:

1) Konstitucija;

2) konstituciniai įstatymai;

3) kiti įstatymai;

4) Seimo statutas;

5) Seimo nutarimai;

6) kiti Seimo priimti teisės aktai;

7) Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, išskyrus Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos, kaip Europos Sąjungos valstybės narės, atstovaujančių vienai tarptautinės sutarties šaliai, tarptautines sutartis, kurios lietuvių kalba skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje, ir Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos teikiami pranešimai dėl visų Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių įsigaliojimo, galiojimo, pakeitimo, laikino taikymo, sustabdymo, nutraukimo, prieštaravimo sutarties pakeitimui ar išlygoms;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1411](#), 2014-12-11, paskelbta TAR 2014-12-22, i. k. 2014-20435

8) Respublikos Prezidento dekretai ir potvarkiai;

9) Vyriausybės nutarimai, sprendimai ir rezoliucijos;

10) Konstitucinio Teismo reglamentas;

11) ministrų, Vyriausybės įstaigų, kitų valstybės institucijų ir įstaigų vadovų ir kolegialių institucijų norminiai teisės aktai;

12) Ministro Pirmininko potvarkiai;

13) Seimo Pirmininko potvarkiai;

14) Seimo valdybos sprendimai;

15) Lietuvos banko norminiai teisės aktai;

16) savivaldybių institucijų norminiai teisės aktai, taip pat savivaldybių merų priimami teisės aktai, kuriuos skelbti Teisės aktų registre privaloma pagal teisės aktus;

17) įgaliotų atlikti viešąjį administravimą asociacijų, valstybės ar savivaldybės įmonių, viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, valdymo organų ir regionų plėtros tarybų kolegijų priimti norminiai teisės aktai. Kitų asociacijų, valstybės ar savivaldybės įmonių, viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, valdymo organų priimti teisės aktai Teisės aktų registro objektais yra tik tais atvejais, kai šiuos teisės aktus skelbti Teisės aktų registre privaloma pagal teisės aktus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3045](#), 2020-06-11, paskelbta TAR 2020-06-25, i. k. 2020-13961

18) ministrų, Vyriausybės įstaigų, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vadovų ir kolegialių institucijų, taip pat Lietuvos banko valdybos ar valdybos pirmininko, teisės aktų nustatyta tvarka įgaliotų atlikti viešąjį administravimą asociacijų, valstybės ar savivaldybės įmonių, viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, valdymo organų ir regionų plėtros tarybų kolegijų priimti teisės taikymo aktai, kuriuos skelbti Teisės aktų registre privaloma pagal teisės aktus;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3045](#), 2020-06-11, paskelbta TAR 2020-06-25, i. k. 2020-13961

19) Konstitucinio Teismo nutarimai ir sprendimai dėl Konstitucinio Teismo nutarimo išaiškinimo, taip pat Konstitucinio Teismo pirmininko pranešimai dėl ginčijamo akto galiojimo sustabdymo ir dėl sustabdyto akto galiojimo atnaujinimo;

20) Lietuvos Aukščiausiojo Teismo ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimai, nutartys, nutarimai, taip pat įsiteisėję administracinių teismų sprendimai dėl norminių administracinių aktų teisėtumo.

3. Teisės aktų registre tvarkomi šie Teisės aktų registro objekto duomenys:

1) identifikacinis kodas;

2) teisės aktą priėmusio subjekto pavadinimas;

3) teisės akto rūšis;

4) teisės akto pavadinimas;

5) teisės aktą priėmusio subjekto suteiktas numeris;

6) chronologija (teisės akto priėmimo data, paskelbimo data, įsigaliojimo data, pakeitimo ar papildymo data, pripažinimo netekusiu galios data, galiojimo sustabdymo data, galiojimo terminas);

7) teisės akto tekstas;

8) suvestinės teisės akto redakcijos;

9) informacija apie teisės akte nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

4. Teisės aktų registro duomenys prieinami neatlygintinai. Tais atvejais, kai Teisės aktų registro duomenys teikiami Lietuvos Respublikos įstatymuose, kituose teisės aktuose nustatyta tvarka asmenims, turintiems teisę juos gauti ir turintiems tikslą teikti paslaugas tretiesiems asmenims, arba kai asmenys pageidauja gauti duomenis, kuriems parengti ir pateikti reikalingos papildomos sąnaudos, Teisės aktų registro tvarkytojas nustato atlyginimo už šias paslaugas dydį, atsižvelgdamas į teikiamų duomenų kiekį ir naudojamus informacinių technologijų sprendimus. Atlyginimo už teikiamas paslaugas dydis viešai skelbiamas Teisės aktų registro tvarkytojo interneto svetainėje.

5. Teisės aktų registro valdytojas ir tvarkytojas yra Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija.

6. Teisės aktų registro duomenys tvarkomi vadovaujantis šiuo įstatymu, Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu, kitais įstatymais, Seimo nutarimu patvirtintais Teisės aktų registro nuostatais ir kitais teisės aktais. Kiti įstatymai Teisės aktų registro duomenų tvarkymui taikomi tiek, kiek to nenustato šis įstatymas.

7. Suvestinė teisės akto redakcija (tais atvejais, kai viename teisės akte numatytas skirtingas tam tikrų keičiamo teisės akto nuostatų įsigaliojimas, – atitinkamos kelios suvestinės teisės akto redakcijos) Teisės aktų registre paskelbiama (paskelbiamos) ne vėliau kaip per tris darbo dienas po to, kai paskelbtas

teisės aktas, kuriuo yra keičiamas ar papildomas šis teisės aktas. Teisės aktų registro tvarkytojas atsako už tinkamą suvestinės teisės akto redakcijos parengimą ir paskelbimą.

8. Teisės aktų registre turi būti nuorodos į Teisės aktų informacinėje sistemoje paskelbtus teisės akto pakeitimo ar pripažinimo netekusiu galios projektus.

7 straipsnis. Konsultavimasis su visuomene

1. Konsultavimosi su visuomene tikslas – užtikrinti teisėkūros atvirumą, skaidrumą, sužinoti visuomenės nuomonę apie teisinio reguliavimo problemas ir jų sprendimo būdus, sudaryti visuomenei galimybę daryti įtaką teisės akto projekto turiniui, geriau įvertinti numatomo ir galiojančio teisinio reguliavimo teigiamas ir neigiamas pasekmes, jo įgyvendinimo sąnaudas, teikti pasiūlymus dėl Teisės aktų informacinėje sistemoje paskelbtų teisėkūros iniciatyvų ir teisės aktų projektų, taip pat dėl galiojančio teisinio reguliavimo, kurio poveikio *ex post* vertinimas atliekamas.

2. Su visuomene turi būti konsultuojamasi laiku ir dėl esminių klausimų (konsultavimosi efektyvumas), taip pat tiek, kiek yra būtina (konsultavimosi proporcingumas).

3. Konsultavimosi su visuomene būdus ir rezultatų įforminimo būdus pasirenka konsultavimąsi su visuomene inicijuojantys subjektai. Informacija apie konsultavimosi su visuomene rezultatus turi būti teikiama teisės aktą priimančiam subjektui ir skelbiama viešai Teisės aktų informacinėje sistemoje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

ANTRASIS SKIRSNIS

TEISĖKŪROS INICIATYVŲ PAREIŠKIMAS IR TEISĖS AKTŲ PROJEKTŲ RENGIMAS

8 straipsnis. Teisėkūros iniciatyvos

1. Įstaigos teisėkūros iniciatyvas paskelbia Teisės aktų informacinėje sistemoje, nurodydamos siūlomo nustatyti naujo ar keičiamo galiojančio teisinio reguliavimo pagrindinius principus ir motyvus, preliminarų teisės akto projekto pavadinimą, teisės akto projekto rengimo priežastis ir tikslą, taip pat gali nurodyti teisės akto projekto rengimo pradžios ir pabaigos terminus, teisės akto projekto rengėją.

2. Įstaigos privalo užtikrinti, kad Teisės aktų informacinėje sistemoje būtų skelbiama aktuali informacija apie numatomas įgyvendinti teisėkūros iniciatyvas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

9 straipsnis. Bendrosios teisės aktų projektų rengimo nuostatos

1. Teisės akto projektą rengiantis subjektas teisės akto projektą rengia vadovaudamasis šio įstatymo 3 straipsnyje nurodytais teisėkūros principais ir šiame įstatyme nustatytais teisės akto projekto formai, struktūrai, turiniui ir kalbai keliamais reikalavimais.

2. Rengiant teisės akto projektą, kuriuo Lietuvos nacionalinė teisė derinama su Europos Sąjungos teise ar tarptautine teise, turi būti įvertintos visos galimos alternatyvos ir iš jų parinktas labiausiai Lietuvos interesus atitinkantis sprendimas.

3. Įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose turi būti numatomos labiausiai įgyvendinamų įstatymų tikslus atitinkančios, ekonomiškiausios ir efektyviausios priemonės.

4. Išvadas dėl teisės aktų projektų atitikties Europos Sąjungos teisei, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimams, Lietuvos Respublikos tarptautinėms sutartims, Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijai ir Europos žmogaus teisių teismo sprendimams teikia Vyriausybės įgaliotos institucijos. Šios Vyriausybės įgaliotų institucijų išvados pateikiamos ir teisės aktą priimančiam subjektui.

5. Visi asmenys turi teisę teikti pasiūlymus dėl Teisės aktų informacinėje sistemoje paskelbto teisės akto projekto. Gautus pasiūlymus, kurie pateikti ne Teisės aktų informacinėje sistemoje, teisės aktų projektus rengiantys subjektai taip pat turi perkelti ir paskelbti Teisės aktų informacinėje sistemoje. Teisės akto projektą rengiantis subjektas įvertina visus pateiktus pasiūlymus.

10 straipsnis. Darbo grupės (komisijos) teisės aktų projektams rengti

1. Teisės akto projektui rengti gali būti sudaryta darbo grupė (komisija). Darbo grupės (komisijos) nariais gali būti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, nevyriausybinių organizacijų, mokslo ir studijų institucijų atstovai, atitinkamų sričių specialistai, kiti asmenys.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

2. Darbo grupė (komisija), kurios visiems nariams ar jų daliai būtų atlyginama už darbą darbo grupėje (komisijoje), gali būti sudaroma tik tais atvejais, kai teisės akto projektui parengti reikalingos specialios ir (ar) mokslinės žinios, išsami esamos padėties ir (ar) užsienio šalių praktikos analizė ir šių žinių ir (ar) gebėjimų neturi ir (ar) reikiamos analizės atlikti negali teisės akto projekto rengimą inicijuojantis subjektas.

3. Informacija apie sudarytas darbo grupes (komisijas) teisės aktų projektams rengti, jų sudėtį, pavestą parengti teisės akto projektą skelbiama Teisės aktų informacinėje sistemoje ir darbo grupę (komisiją) sudariusio subjekto interneto svetainėje.

4. Darbo grupės (komisijos) teisės akto projektui parengti sudėtis ir veiklos laikotarpis turi būti nurodomi teisės akto projekto lydimuosiuose dokumentuose.

5. Darbas Seimo, Seimo struktūrinių padalinių arba Seimo pareigūnų sudarytose darbo grupėse (komisijose) teisės aktų projektams rengti apmokamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1743](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20716

6. Darbas Respublikos Prezidento, Vyriausybės, Ministro Pirmininko, iš valstybės biudžeto ar valstybės pinigų fondų išlaikomų įstaigų sudaromose darbo grupėse (komisijose) teisės aktų projektams rengti apmokamas Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1743](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20716

7. Apmokėjimo už darbą savivaldybių tarybų, savivaldybių merų (merų pavaduotojų), savivaldybių administracijų direktorių, kitų iš savivaldybių biudžetų išlaikomų įstaigų vadovų sudaromose darbo grupėse (komisijose) teisės aktų projektams rengti tvarką nustato savivaldybių tarybos.

8. Apmokėjimo už darbą Lietuvos banko valdybos ar valdybos pirmininko sudaromose darbo grupėse (komisijose) teisės aktų projektams rengti tvarką nustato Lietuvos banko valdyba.

11 straipsnis. Teisės akto projekto rengimo ar teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo pirkimas

1. Jeigu teisės akto projektui parengti reikalingos specialios ir (ar) mokslinės žinios ir (ar) gebėjimai, išsami esamos padėties ir (ar) užsienio šalių praktikos analizė, teisės akto rengimo ar teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo paslaugos gali būti perkamos tik tais atvejais, kai teisės akto projekto parengti ir (ar) reikalingo tyrimo atlikti negali pats teisės akto projektą rengiantis subjektas ar jo sudaryta darbo grupė (komisija) arba dėl objektyvių priežasčių nėra galimybių sudaryti darbo grupę (komisiją) teisės akto projektui parengti.

2. Teisės aktų informacinėje sistemoje ir teisės akto projektą rengiančio subjekto interneto svetainėje turi būti paskelbta informacija apie teisės akto projekto rengimo, teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo pirkimą, teisės akto projektą parengusius ar tyrimą atlikusius subjektus, taip pat teisės akto projekto rengimo ir (ar) tyrimo rezultatai ir kaina.

3. Teisės akto projekto lydimuosiuose dokumentuose turi būti nurodoma teisės akto projekto rengimo ir (ar) teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo kaina, taip pat motyvuotai pagrįstas teisės akto projekto rengimo ir (ar) teisės akto projektui parengti reikalingo tyrimo pirkimo būtinumas ir teisės akto projektą parengę ir (ar) reikalingą tyrimą atlikę subjektai.

12 straipsnis. Numatomo teisinio reguliavimo koncepcija

1. Prieš nustatant naują ar iš esmės keičiant esamą teisinį reguliavimą gali būti parengta numatomo teisinio reguliavimo koncepcija, kurioje pateikiama esamos padėties analizė, nurodomos spręstinos problemos, numatomo teisinio reguliavimo tikslas, principai ir pagrindinės nuostatos, galimos

teigiamos ir neigiamos numatomo teisinio reguliavimo pasekmės, numatomą teisinį reguliavimą pagrindžiančios nuostatos, kita svarbi informacija.

2. Numatomo teisinio reguliavimo koncepciją tvirtina subjektas, kuris priima sprendimą dėl koncepcijos rengimo.

3. Iš esmės pasikeitus teisinėms, socialinėms, finansinėms, ekonominėms ar kitoms svarbioms aplinkybėms, dėl kurių numatomo teisinio reguliavimo koncepcijos nuostatos tapo neaktualios, netikslingos arba jų negalima įgyvendinti, numatomo teisinio reguliavimo koncepcija turi būti pakeista arba pripažinta netekusi galios.

13 straipsnis. Teisės akto forma ir struktūra

1. Įstatyme eilės tvarka turi būti:

- 1) įstatymo pavadinimas;
- 2) įstatymo priėmimo data ir numeris;
- 3) įstatymo priėmimo vieta;
- 4) įstatymo tekstas;
- 5) įstatymą pasirašančio subjekto pareigos, vardas, pavardė.

2. Įstatymą sudaro dalys, skyriai, skirsniai, straipsniai. Įstatymo straipsnį sudaro dalys ir dalių punktai, punktai gali būti skaidomi į papunkčius. Didelės apimties kodifikuoti įstatymai (kodeksai) prireikus gali būti skirstomi į knygas. Atsižvelgiant į įstatymo pobūdį, turinį ir apimtį, jame gali būti ne visos sudedamosios dalys.

3. Teisės akte, išskyrus įstatymus, eilės tvarka turi būti:

- 1) teisės aktą priimančio subjekto pavadinimas;
- 2) teisės akto rūšies pavadinimas;
- 3) teisės akto pavadinimas (antraštė);
- 4) teisės akto priėmimo data, numeris, vieta;
- 5) teisės akto tekstas;

6) teisės aktą pasirašančio subjekto (pasirašančių subjektų) pareigos, vardas (vardai), pavardė (pavardės).

4. Seimo nutarimus ir Respublikos Prezidento dekretus sudaro straipsniai, straipsnių dalys ir punktai. Kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų priimamus teisės aktus sudaro punktai, punktų papunkčiai, punktų pastraipos. Didesnės apimties teisės aktas gali būti skirstomas į skyrius ir skirsnius, prireikus skyriai (skirsniai) gali būti skirstomi į poskyrius (poskirsnius).

5. Teisės aktas gali turėti preambulę ir priedų – lentelių, grafikų, planų, žemėlapių, schemų, sąrašų ir kita.

14 straipsnis. Reikalavimai teisės akto projektui ir jo rengimui

1. Teisės aktų projektai rengiami laikantis bendrinės lietuvių kalbos normų ir teisės terminijos.

2. Kai keičiamas teisės akto straipsnis (straipsnio dalis) ar punktas, pateikiama keičiamo straipsnio (straipsnio dalies) ar punkto nauja redakcija. Kai teisės aktas pildomas nauju straipsniu (straipsnio dalimi) ar punktu, pateikiama naujo straipsnio (straipsnio dalies) ar punkto redakcija. Kai teisės akto straipsnis (straipsnio dalis) ar punktas pripažįstamas netekusiu galios, nurodomas tas straipsnis (straipsnio dalis) ar punktas.

3. Kai keičiamame teisės akte keičiama daugiau kaip pusė jo straipsnių ar punktų, visas teisės aktas dėstomas nauja redakcija.

4. Vienu teisės aktu keičiamas tik vienas teisės aktas.

5. Teisės aktuose pateikiant nuorodas į tam tikrą įstatymą (išskyrus atvejus, kai įstatyme pateikiama nuoroda į jį patį), turi būti nurodomas visas įstatymo pavadinimas.

6. Teisės aktuose pateikiant nuorodą į kitus teisės aktus, išskyrus įstatymus, nurodomi teisės aktą priėmusio subjekto (subjektų) pavadinimas (pavadinimai), teisės akto priėmimo data, teisės akto rūšis, teisės aktą priėmusio subjekto (subjektų) suteiktas numeris, visas teisės akto pavadinimas.

7. Teisės akte, kuriuo derinamos ir įgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos, turi būti nurodyti Europos Sąjungos teisės aktai pagal Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatytus reikalavimus.

8. Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijas tvirtina teisingumo ministras.

15 straipsnis. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas

1. Rengiant teisės akto, kuriuo numatoma reglamentuoti iki tol nereglamentuotus santykius, taip pat kuriuo iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, projektą, privalo būti atliekamas numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas. Šio vertinimo išsamumas turi būti proporcingas galimoms numatomo teisinio reguliavimo pasekmėms. Sprendimą dėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo priima teisės akto projekto rengėjas.

2. Atliekant numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą, nustatomas galimas teigiamas ir neigiamas poveikis to teisinio reguliavimo sričiai, asmenims ar jų grupėms, kuriems bus taikomas numatomas teisinis reguliavimas. Atsižvelgiant į teisės akte numatomo naujo teisinio reguliavimo pobūdį, mastą, turi būti įvertinamas poveikis ekonomikai, konkurencijai, valstybės finansams, socialinei aplinkai, viešajam administravimui, teisinei sistemai, kriminogeninei situacijai, korupcijos mastui, aplinkai, administracinei naštai, regionų plėtrai, reglamentuojamoms profesijoms ir kitoms sritims.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2220](#), 2019-06-13, paskelbta TAR 2019-06-25, i. k. 2019-10162

Nr. [XIII-2986](#), 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-06-11, i. k. 2020-12791

3. Įstatymo ar kito Seimo teisės akto projekte numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai pateikiami aiškinamajame rašte arba atskiru dokumentu. Rengiant kitus teisės aktų projektus, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai pateikiami Vyriausybės ar jos įgalios institucijos, savivaldybės tarybos ar jos įgalios institucijos nustatyta tvarka.

16 straipsnis. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio korupcijos mastui, konkurencijai ir reglamentuojamoms profesijoms vertinimas

1. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio korupcijos mastui vertinimas (teisės aktų ar jų projektų antikorupcinis vertinimas) atliekamas Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais. Šio vertinimo tvarką nustato Vyriausybė.

2. Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo nustatytais atvejais teisės aktų projektų rengėjai atlieka teisės aktų projektų poveikio konkurencijai vertinimą. Šio vertinimo tvarką nustato Vyriausybė.

3. Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo nustatytais atvejais teisės aktų projektų rengėjai atlieka teisės aktų projektų, susijusių su reglamentuojamomis profesijomis, proporcingumo vertinimą. Šio vertinimo tvarką nustato Vyriausybė.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2986](#), 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-06-11, i. k. 2020-12791

16¹ straipsnis. Neteko galios nuo 2020-07-30

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XIII-2986](#), 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-06-11, i. k. 2020-12791

16² straipsnis. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio regionų plėtrai vertinimas

Teisės akto projekto rengėjas atlieka teisės akto projekto poveikio regionų plėtrai vertinimą, kai teisės akto projektu nustatomas, keičiamas ar panaikinamas teisinis reguliavimas gali turėti įtakos regionų plėtrai. Teisinio reguliavimo poveikio regionų plėtrai vertinimo tvarką nustato Vyriausybė.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-3045](#), 2020-06-11, paskelbta TAR 2020-06-25, i. k. 2020-13961

17 straipsnis. Teisės aktų projektų rengimas elektroniniu būdu Teisės aktų informacinėje sistemoje

1. Įstatymų ir kitų teisės aktų projektai rengiami elektroniniu būdu Teisės aktų informacinėje sistemoje.

2. Teisės aktų informacinėje sistemoje sudaroma galimybė teisės akto projektą rengiančiam subjektui viešinti teisės akto projekto rengimo eigą, t. y. skelbti skirtingas rengiamo teisės akto projekto redakcijas ir su teisės akto projekto rengimu susijusią informaciją.

3. Rengiant teisės aktų projektus elektroniniu būdu paprastai dalyvauja įstaigos, su kuriomis numatoma derinti teisės akto projektą. Rengiant teisės aktų projektus elektroniniu būdu taip pat gali dalyvauti kiti asmenys ar asmenų grupės, teikdami pasiūlymus dėl rengiamo teisės akto projekto.

4. Teisės akto projektas išvadoms gauti teikiamas paskelbiant jį Teisės aktų informacinėje sistemoje ir nurodant subjektus, kurių išvados turi būti gautos. Išvados dėl teisės aktų projektų teikiamos paskelbiant jas Teisės aktų informacinėje sistemoje.

5. Kai dėl teisės akto projekto buvo konsultuotasi su visuomene, konsultavimosi su visuomene rezultatai, taip pat subjektų, kuriems teisės akto projektas buvo teikiamas išvadoms gauti, gautų pastabų ir pasiūlymų įvertinimas turi būti pateikti teisės aktą priimančiam subjektui.

6. Rengiant teisės akto projektą elektroniniu būdu dalyvaujantys fiziniai asmenys privalo nurodyti savo vardą ir pavardę, juridiniai asmenys – juridinio asmens pavadinimą.

7. Elektroniniu būdu rengiant teisės akto, kuriuo keičiamas galiojančiame teisės akte nustatytas teisinis reguliavimas, projektą užtikrinama rengiamo teisės akto projekto sąsaja su tuo metu galiojančia suvestine teisės akto redakcija, kitais su rengiamu teisės akto projektu susijusiais Teisės aktų registro ir Teisės aktų informacinės sistemos duomenimis.

8. Teisės aktų projektų rengimo elektroniniu būdu tvarką nustato Teisės aktų informacinės sistemos valdytojas.

TREČIASIS SKIRSNIS

TEISĖS AKTŲ PRIĖMIMAS, PASIRAŠYMAS, REGISTRAVIMAS, SKELBIMAS IR ĮSIGALIOJIMAS

18 straipsnis. Teisės aktų priėmimas ir pasirašymas

1. Teisės aktus priima teisės aktų tam įgalioti subjektai.

2. Priimtas teisės aktas negali būti taisomas, išskyrus po teisės akto priėmimo pastebėtas rašybos ir gramatinės klaidas, nekeičiančias teisės akto turinio ir prasmės.

3. Priimtus teisės aktus pasirašo tam įgaliojimus turintys subjektai teisės aktų nustatyta tvarka. Priimti teisės aktai, išskyrus įstatymus ir kitus Respublikos Prezidento pasirašomus teisės aktus, gali būti pasirašomi Teisės aktų informacinėje sistemoje saugiu elektroniniu parašu.

19 straipsnis. Teisės aktų registravimas ir skelbimas

1. Šio įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 1–18 punktuose nurodyti teisės aktai registruojami ir oficialiai skelbiami Teisės aktų registre.

2. Teisės aktų nustatytus įgaliojimus turinčio subjekto pasirašytas teisės aktas, kuris yra Teisės aktų registro objektas, ne vėliau kaip kitą darbo dieną po pasirašymo įregistruojamas ir paskelbiamas Teisės aktų registre, išskyrus šio įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 7 punkte nurodytus Teisės aktų registro objektus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1411](#), 2014-12-11, paskelbta TAR 2014-12-22, i. k. 2014-20435

3. Teisės akto įregistravimas ir paskelbimas Teisės aktų registre laikomas oficialiu teisės akto paskelbimu. Šio įstatymo 20 straipsnio 12 dalyje numatytų teisės aktų ir jais patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų įregistravimas ir paskelbimas Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų registre laikomas oficialiu jų paskelbimu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-415](#), 2013-06-27, Žin., 2013, Nr. 76-3832 (2013-07-16), i. k. 1131010ISTA0XII-415

4. Pasirašytus teisės aktus saugo jį priėmęs subjektas šio subjekto nustatyta tvarka. Vieną atspausdintą elektroniniu parašu pasirašyto teisės akto egzempliorių saugo teisės aktą priėmęs subjektas šio subjekto nustatyta tvarka.

5. Šio įstatymo 6 straipsnio 2 dalies 7 punkte nurodyti Teisės aktų registro objektai Teisės aktų registre skelbiami Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos teikimu.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1411](#), 2014-12-11, paskelbta TAR 2014-12-22, i. k. 2014-20435

20 straipsnis. Teisės aktų įsigaliojimas

1. Norminis teisės aktas įsigalioja kitą dieną po oficialaus paskelbimo Teisės aktų registre, jeigu pačiame teisės akte nenumatyta vėlesnė įsigaliojimo data, išskyrus šio straipsnio 12 dalyje numatytus atvejus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-415](#), 2013-06-27, Žin., 2013, Nr. 76-3832 (2013-07-16), i. k. 1131010ISTA0XII-415

2. Konstitucijos keitimo įstatymas įsigalioja ne anksčiau kaip po vieno mėnesio nuo priėmimo.

3. Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymai, nustatantys naujus mokesčius, naujus mokesčio tarifus, mokesčio lengvatas, sankcijas už mokesčių įstatymų pažeidimus arba iš esmės pakeičiantys apmokestinimo tam tikru mokesčiu tvarką ar apmokestinimo teisinio reglamentavimo bei taikymo

principus, įsigalioja ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo oficialaus paskelbimo dienos. Ši nuostata netaikoma su atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu susijusiems Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymų pakeitimo (papildymo) įstatymams, teisės aktams, kuriais Lietuvos nacionalinė teisė derinama su Europos Sąjungos teise, taip pat Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymams, reikalingiems susidarius išskirtinėms aplinkybėms, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3085](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14360

4. Teisės aktai, keičiantys ar nustatantys naują ūkio subjektų veiklos ar jos priežiūros teisinį reguliavimą, paprastai įsigalioja gegužės 1 dieną arba lapkričio 1 dieną, tačiau visais atvejais ne anksčiau kaip po trijų mėnesių nuo jų oficialaus paskelbimo dienos. Ši nuostata netaikoma, kai teisinis reguliavimas nustatomas arba keičiamas pagal Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytus įpareigojimus, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių reikalavimus, taip pat kai nustatomas ūkio subjektams palankesnis teisinis reguliavimas.

5. Teisės taikymo aktas, kuris yra Teisės aktų registro objektas, įsigalioja nuo paskelbimo Teisės aktų registre, jeigu pačiame teisės taikymo akte nenumatyta vėlesnė įsigaliojimo data.

6. Seimo nutarimas dėl Konstitucijos 74 straipsnyje nurodytų asmenų pašalinimo iš pareigų ar Seimo nario mandato panaikinimo apkaltos proceso tvarka, taip pat Seimo nutarimas, kuriuo įforminamas apkaltos proceso nutraukimas asmeniui atsistatydinus, įsigalioja nuo oficialaus paskelbimo Teisės aktų registre ir (ar) visuomenės informavimo priemonėse.

7. *Neteko galios nuo 2021-01-01.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3243](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15880

8. Seimo nutarimas, kuriuo Seimo Pirmininkui pavedama laikinai eiti Respublikos Prezidento pareigas, įsigalioja nuo oficialaus paskelbimo Teisės aktų registre.

9. Kiti šio straipsnio 1–8 dalyse nenurodyti Seimo priimti teisės aktai įsigalioja kitą dieną po jų oficialaus paskelbimo Teisės aktų registre, jeigu pačiuose teisės aktuose nenustatyta kita įsigaliojimo tvarka.

10. Respublikos Prezidento dekretas dėl Respublikos Prezidento laikino pavadavimo įsigalioja nuo oficialaus paskelbimo Teisės aktų registre.

11. *Neteko galios nuo 2021-01-01.*

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3243](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15880

12. Teisės aktų ir jais patvirtintų teritorijų planavimo dokumentų skelbimo ir įsigaliojimo tvarka nustatyta Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-415](#), 2013-06-27, Žin., 2013, Nr. 76-3832 (2013-07-16), i. k. 11310101STA0XII-415

**21 straipsnis. Konstitucinio Teismo aktų registravimas, oficialus paskelbimas ir įsigaliojimas.
Konstitucinio Teismo pirmininko pranešimų registravimas ir oficialus
paskelbimas**

1. Konstitucinio Teismo nutarimai ir sprendimai dėl Konstitucinio Teismo nutarimo išaiškinimo, taip pat Konstitucinio Teismo pirmininko pranešimai dėl ginčijamo akto galiojimo sustabdymo ir dėl sustabdyto akto galiojimo atnaujinimo registruojami ir oficialiai skelbiami Teisės aktų registre.

2. Pasirašyti Konstitucinio Teismo nutarimai ir sprendimai dėl Konstitucinio Teismo nutarimo išaiškinimo ne vėliau kaip kitą darbo dieną perduodami Teisės aktų registro tvarkytojui. Šie Konstitucinio Teismo aktai Teisės aktų registre turi būti įregistruoti ir oficialiai paskelbti ne vėliau kaip kitą darbo dieną po jų perdavimo Teisės aktų registro tvarkytojui, jeigu pačiuose aktuose nenustatyta kita paskelbimo data.

3. Konstitucinio Teismo pirmininko pranešimai dėl ginčijamo akto galiojimo sustabdymo ir dėl sustabdyto akto galiojimo atnaujinimo Teisės aktų registre turi būti įregistruoti ir oficialiai paskelbti jų perdavimo Teisės aktų registro tvarkytojui dieną.

4. Konstitucinio Teismo nutarimai ir sprendimai dėl Konstitucinio Teismo nutarimo išaiškinimo, taip pat Konstitucinio Teismo pirmininko pranešimai dėl ginčijamo akto galiojimo sustabdymo ir dėl sustabdyto akto galiojimo atnaujinimo įsigalioja jų oficialaus paskelbimo Teisės aktų registre dieną.

22 straipsnis. Teismų sprendimų registravimas ir skelbimas Teisės aktų registre

1. Visi Lietuvos Aukščiausiojo Teismo ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimai, nutartys, nutarimai, taip pat visi įsiteisėję administracinių teismų sprendimai dėl norminių administracinių aktų teisėtumo registruojami ir skelbiami Teisės aktų registre.

2. Už šio straipsnio 1 dalyje nurodytų teismų procesinių sprendimų perdavimą registruoti ir paskelbti Teisės aktų registre atsakinga Nacionalinė teismų administracija. Duomenis Teisės aktų registrai Nacionalinė teismų administracija teikia Teisėjų tarybos nustatyta tvarka, suderinta su Teisės aktų registro valdytoju.

KETVIRTASIS SKIRSNIS

GALIOJANČIO TEISINIO REGULIAVIMO POVEIKIO *EX POST* VERTINIMAS

23 straipsnis. Galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo objektas

1. Atliekant galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą, vertinama:

1) teisinio reguliavimo taikymas – ar teisinis reguliavimas buvo taikomas, kaip jis buvo taikomas ir kokios to priežastys;

2) teisinio reguliavimo veikimas – kokią įtaką (teigiamą poveikį ar neigiamas pasekmes) teisinis reguliavimas darė tam tikrai vertinamo teisinio reguliavimo sričiai, tam tikriems asmenims ar jų grupėms, kaip ta įtaka daryta ir kokios to priežastys; kokios papildomos aplinkybės ir kokią įtaką jos darė vertinamo teisinio reguliavimo sričiai, tam tikriems asmenims ar jų grupėms, kaip ši įtaka daryta ir kokios to priežastys.

2. Atliekant galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą, vertinamas įstatymuose, prireikus – ir jų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas. Gali būti atliekamas viename teisės akte, teisės akto dalyje, keliuose teisės aktuose nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimas.

3. Atliekamas tik tokio galiojančio teisinio reguliavimo, kuris be esminių pakeitimų galioja bent dvejus metus nuo įsigaliojimo, poveikio *ex post* vertinimas.

24 straipsnis. Atvejai, kuriais atliekamas galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimas

1. Nuostata dėl poreikio atlikti galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą įtraukiama į įstatymą:

1) kai reglamentuojami iki tol nereglementuoti visuomeniniai santykiai arba iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas;

2) kai nustatoma didelė teisinio reguliavimo įtaka tam tikrai teisinio reguliavimo sričiai, asmenims ar jų grupėms;

3) kitais atvejais, kai nustatomas toks poreikis.

2. Teisinio reguliavimo galiojimo metu ministras pagal jam pavestą valdymo sritį gali priimti sprendimą dėl poreikio atlikti šio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą.

24¹ straipsnis. Galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo subjektai

1. Galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą atlieka ministerijos pagal atitinkamam ministrui pavestas valdymo sritis.

2. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos pagal teisės aktuose nustatytą kompetenciją teikia šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms institucijoms informaciją, reikalingą galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimui atlikti.

3. Vyriausybė paskiria galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą koordinuojančią instituciją. Ši institucija:

1) sudaro, reguliariai atnaujiną ir skelbia aktualų teisės aktų, kuriuose nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimas atliekamas ar planuojamas atlikti, sąrašą;

2) teikia metodines konsultacijas dėl galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo atlikimo tvarkos;

3) teikia nuomones dėl galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo ataskaitų projektų;

4) renka, kaupia informaciją ir analizuoja galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo praktiką, teigiamas ir neigiamas tendencijas ir kasmet iki vasario 1 dienos pateikia Vyriausybei informaciją apie galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo tendencijas, jų priežastis, pasiūlymus dėl galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo tobulinimo;

5) gali siūlyti šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms institucijoms atlikti galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą arba į rengiamus įstatymų projektus įtraukti nuostatas dėl poreikio atlikti galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą.

24² straipsnis. Galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo tvarka

1. Galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimas atliekamas vadovaujantis galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo metodika. Šią metodiką tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

2. Ministerija, atlikusi galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą, parengia galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo ataskaitos projektą ir dėl jo gauna šio įstatymo 24¹ straipsnio 3 dalyje nurodytos institucijos nuomonę.

3. Įvertinusi šio įstatymo 24¹ straipsnio 3 dalyje nurodytos institucijos nuomonę, ministerija, atlikusi galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą, parengia galutinę galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo ataskaitą. Šios ataskaitos formą nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

24³ straipsnis. Galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo viešinimas

1. Informacija apie teisės akte nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą skelbiama Teisės aktų registre.

2. Teisės aktų, kuriuose nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimas atliekamas ar planuojamas atlikti, sąrašas skelbiamas Teisės aktų informacinėje sistemoje ir šio įstatymo 24¹ straipsnio 3 dalyje nurodytos institucijos interneto svetainėje.

3. Galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą atliekanti ministerija informaciją, susijusią su galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimu, skelbia Teisės aktų informacinėje sistemoje. Šioje informacinėje sistemoje ir galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą atlikusios ministerijos interneto svetainėje per penkias darbo dienas nuo parengimo paskelbiama galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo ataskaita.

Skirsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

KETVIRTASIS¹ SKIRSNIS

TEISĖKŪROS YPATUMAI MOBILIZACIJOS, NEPAPRASTOSIOS IR KARO PADĖTIES METU

24⁴ straipsnis. Teisės aktų projektų rengimas, teisės aktų skelbimas ir įsigaliojimas nepaprastosios ar karo padėties metu

1. Nepaprastosios ar karo padėties metu, kai nėra galimybės teisėkūrai naudoti Teisės aktų informacinės sistemos, įstatymų ir kitų teisės aktų projektai rengiami, šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija ir dokumentai tvarkomi ir skelbiami kitomis prieinamomis priemonėmis ir būdais.

2. Nepaprastosios ar karo padėties metu, kai nėra galimybių teisės aktus skelbti Teisės aktų registre, teisės aktai, išskyrus šio įstatymo 24⁵ ir 24⁶ straipsniuose nurodytuosius, ne vėliau kaip per tris kalendorines dienas po pasirašymo oficialiai paskelbiami visuomenės informavimo priemonėse ir įsigalioja *mutatis mutandis* šio įstatymo 20 straipsnyje nustatyta tvarka.

3. Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymams, nustatantiems naujus mokesčius, naujus mokesčio tarifus, mokesčio lengvatas, sankcijas už mokesčių įstatymų pažeidimus arba iš esmės pakeičiantiems apmokestinimo tam tikru mokesčiu tvarką ar apmokestinimo teisinio reglamentavimo bei taikymo principus, ir teisės aktams, keičiantiems ar nustatantiems naują ūkio subjektų veiklos ar jos priežiūros teisinį reguliavimą, kai tas teisinis reguliavimas arba jo pakeitimai reikalingi nepaprastosios padėties įvedimo tikslams pasiekti ar valstybės gynybai, kitoms gyvybiškai svarbioms valstybės funkcijoms mobilizacijos ar karo padėties metu atlikti, šio įstatymo 20 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyti reikalavimai dėl teisės aktų įsigaliojimo netaikomi.

24⁵ straipsnis. Seimo nutarimų dėl mobilizacijos ar demobilizacijos skelbimo, karo arba nepaprastosios padėties įvedimo ar atšaukimo, ginkluotųjų pajėgų panaudojimo, Respublikos Prezidento dekretų dėl mobilizacijos skelbimo, karo padėties įvedimo ar atšaukimo, nepaprastosios padėties įvedimo, gynybos nuo ginkluotos agresijos skelbimas ir įsigaliojimas

1. Seimo nutarimas dėl mobilizacijos ar demobilizacijos skelbimo, karo arba nepaprastosios padėties įvedimo ar atšaukimo, ginkluotųjų pajėgų panaudojimo, Respublikos Prezidento dekretas dėl mobilizacijos skelbimo, karo padėties įvedimo ar atšaukimo, nepaprastosios padėties įvedimo, gynybos nuo ginkluotos agresijos nedelsiant registruojamas ir oficialiai skelbiamas Teisės aktų registre, išskyrus atvejus, kai juos skelbti Teisės aktų registre nėra galimybių, ir visuomenės informavimo priemonėse.

2. Seimo nutarimas dėl mobilizacijos ar demobilizacijos skelbimo, karo arba nepaprastosios padėties įvedimo ar atšaukimo, ginkluotųjų pajėgų panaudojimo, Respublikos Prezidento dekretas dėl karo padėties atšaukimo, nepaprastosios padėties įvedimo įsigalioja nuo oficialaus paskelbimo Teisės aktų registre ir (ar) visuomenės informavimo priemonėse, priklausomai nuo to, kur paskelbta anksčiau.

3. Respublikos Prezidento dekretas dėl mobilizacijos skelbimo, karo padėties įvedimo, gynybos nuo ginkluotos agresijos įsigalioja nuo dekreto pasirašymo.

24⁶ straipsnis. Konstitucinio Teismo aktų ir Konstitucinio Teismo pirmininko pranešimų paskelbimas ir įsigaliojimas, kitų teismų sprendimų skelbimas nepaprastosios ar karo padėties metu

1. Nepaprastosios ar karo padėties metu, kai nėra galimybių Teisės aktų registre skelbti Konstitucinio Teismo nutarimų ir sprendimų dėl Konstitucinio Teismo nutarimo išaiškinimo, taip pat Konstitucinio Teismo pirmininko pranešimų dėl ginčijamo akto galiojimo sustabdymo ir dėl sustabdyto akto galiojimo atnaujinimo, šie Konstitucinio Teismo aktai ir Konstitucinio Teismo pirmininko pranešimai ne vėliau kaip per tris kalendorines dienas po pasirašymo oficialiai paskelbiami visuomenės informavimo priemonėse ir įsigalioja oficialaus paskelbimo dieną.

2. Nepaprastosios ar karo padėties metu, kai nėra galimybių Teisės aktų registre skelbti Lietuvos Aukščiausiojo Teismo ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimų, nutarčių, nutarimų, taip pat visų įsiteisėjusių administracinių teismų sprendimų dėl norminių administracinių aktų teisėtumo, šie sprendimai, nutartys ir nutarimai skelbiami visuomenės informavimo priemonėse.

Papildyta skirsniu:

Nr. [XIII-3243](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15880

PENKTASIS SKIRSNIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25 straipsnis. Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų registro reorganizavimas

1. Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų registras reorganizuojamas į Teisės aktų registrą, kurio valdytojas ir tvarkytojas yra Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija.

2. Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų registras reorganizuojamas laikantis Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme nustatytos tvarkos.

3. Valstybės įmonė Registrų centras iki 2013 m. rugpjūčio 31 d. perduoda Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų registro duomenis, dokumentus ir šiam registrai tvarkyti naudojamą techninę ir programinę įrangą Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijai. Šis perdavimas įforminamas turto perdavimo ir priėmimo aktu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-2314](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6642 (2012-11-15), i. k. 1121010ISTA0XI-2314

4. Teisės aktų registro veiklos pradžia – 2013 m. rugsėjo 1 d.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-2314](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6642 (2012-11-15), i. k. 1121010ISTA0XI-2314

26 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 25 ir 28 straipsnius, įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

2. Teisės aktų registre tvarkomi ir iki šio įstatymo įsigaliojimo Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų registre sukaupiti teisės aktai.

3. Teisės aktai, kurie buvo pateikti „Valstybės žinių“ redakcijai, bet nepaskelbti iki šio įstatymo įsigaliojimo, ne vėliau kaip kitą darbo dieną po šio įstatymo įsigaliojimo įregistruojami ir paskelbiami Teisės aktų registre.

4. Galiojančiuose teisės aktuose nustatytas įpareigojimas skelbti informaciją leidinio „Valstybės žinios“ priede „Informaciniai pranešimai“ reiškia įpareigojimą tą informaciją skelbti atitinkamo subjekto interneto svetainėje, jeigu teisės aktuose nenustatyta kitaip.

5. Savivaldybių administracijos iki 2014 m. liepos 31 d. pateikia Teisės aktų registrui 2014 m. sausio 1 d. galiojančius savivaldybių institucijų norminius teisės aktus elektronine forma, suvestinės šių teisės aktų redakcijos Teisės aktų registre paskelbiamos iki 2016 m. balandžio 30 d.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1539](#), 2015-03-12, paskelbta TAR 2015-03-18, i. k. 2015-03950

6. Visos suvestinės teisės aktų redakcijos Teisės aktų registre turi būti paskelbtos iki 2016 m. balandžio 30 d.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1539](#), 2015-03-12, paskelbta TAR 2015-03-18, i. k. 2015-03950

7. Nacionalinė teismų administracija parengia elektronine forma iki 2014 m. sausio 1 d. priimtų Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimus, nutartis ir nutarimus, taip pat administracinių teismų įsiteisėjusius sprendimus dėl norminių administracinių aktų teisėtumo ir iki 2015 m. birželio 30 d. pateikia Teisės aktų registrui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-2314](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6642 (2012-11-15), i. k. 1121010ISTA0XI-2314

27 straipsnis. Netekę galios teisės aktai

Įsigaliojus šiam įstatymui, netenka galios:

1) Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos“ (Žin., 1993, Nr. [12-296](#));

2) Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymas (Žin., 1995, Nr. [41-991](#));

3) Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų registro įstatymas (Žin., 1995, Nr. [41-992](#));

4) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos“ 3 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 1996, Nr. [67-1604](#));

5) Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymo 4, 6, 7, 8, 9 ir 11 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 1996, Nr. [68-1632](#));

6) Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. [125-2894](#));

7) Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. [111-2796](#));

8) Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymo 4 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 1998, Nr. [6-114](#));

9) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos“ 2, 3, 8, 9, 10, 15, 16, 17 straipsnių pakeitimo, papildymo 10¹ straipsniu ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas (Žin., 1999, Nr. [48-1524](#));

10) Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymo 7 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1999, Nr. [48-1527](#));

11) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos“ 2 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 1999, Nr. [60-1949](#));

12) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos“ 4 ir 6 straipsnių papildymo įstatymas (Žin., 2000, Nr. [52-1483](#));

13) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos“ 2, 15 ir 17 straipsnių papildymo įstatymas (Žin., 2001, Nr. [82-2831](#));

14) Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymo 4, 5 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei įstatymo papildymo 12¹ straipsniu įstatymas (Žin., 2002, Nr. [66-2705](#));

15) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos“ pakeitimo įstatymas (Žin., 2002, Nr. 124-5626);

16) Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos įstatymo 1, 3, 4, 8, 10, 17, 18, 19, 23 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2003, Nr. [108-4814](#));

17) Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos įstatymo 1, 2, 3, 9, 11, 12, 13 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2005, Nr. [88-3294](#));

18) Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2006, Nr. [127-4823](#));

19) Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės norminių aktų rengimo tvarkos įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2006, Nr. [141-5400](#));

20) Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos įstatymo 3, 12 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 3¹ straipsniu įstatymas (Žin., 2007, Nr. [12-493](#));

21) Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2010, Nr. [48-2298](#));

22) Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų skelbimo ir įsigaliojimo tvarkos įstatymo 7 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2011, Nr. [72-3471](#)).

28 straipsnis. Pasiūlymai Vyriausybei ir kitoms valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms

1. Vyriausybė iki 2012 m. rugsėjo 1 d. pateikia Seimui įstatymų, kuriuos būtina pakeisti priėmus Teisėkūros pagrindų įstatymą, projektus.

2. Vyriausybė ir kitos šiame įstatyme nurodytos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2314](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6642 (2012-11-15), i. k. 1121010ISTA0XI-2314

Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 25 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-415](#), 2013-06-27, Žin., 2013, Nr. 76-3832 (2013-07-16), i. k. 1131010ISTA0XII-415

Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 19, 20 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1539](#), 2015-03-12, paskelbta TAR 2015-03-18, i. k. 2015-03950

Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 26 straipsnio pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1411](#), 2014-12-11, paskelbta TAR 2014-12-22, i. k. 2014-20435

Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 6 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1743](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20716

Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 10 straipsnio pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2134](#), 2019-05-28, paskelbta TAR 2019-05-31, i. k. 2019-08731

Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10 straipsnių ir ketvirtojo skirsnio pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2220](#), 2019-06-13, paskelbta TAR 2019-06-25, i. k. 2019-10162

Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 15 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 16-1 straipsniu įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3085](#), 2020-06-23, paskelbta TAR 2020-06-29, i. k. 2020-14360

Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 20 straipsnio pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2986](#), 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-06-11, i. k. 2020-12791

Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 15, 16 straipsnių pakeitimo ir 16-1 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3045](#), 2020-06-11, paskelbta TAR 2020-06-25, i. k. 2020-13961

Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 6 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo 16-2 straipsniu įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3171](#), 2020-06-26, paskelbta TAR 2020-07-10, i. k. 2020-15503

Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 papildymo 5-1, 5-2 ir 5-3 straipsniais įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3243](#), 2020-06-30, paskelbta TAR 2020-07-16, i. k. 2020-15880

Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 20 straipsnio pakeitimo ir Įstatymo papildymo ketvirtuoju-1 skirsniu įstatymas

Suvestinė redakcija nuo 2021-01-02 iki 2021-06-30

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1999, Nr. [66-2130](#); Žin. 1999, Nr. [105-0](#), i. k. 09910101STAIII-1316

Nauja redakcija nuo 2019-01-01:

Nr. [XIII-1370](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12037

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS TARNYBOS
ĮSTATYMAS**

1999 m. liepos 8 d. Nr. VIII-1316

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato pagrindinius valstybės tarnybos principus, valstybės tarnautojo teises ir pareigas, atsakomybę, darbo užmokestį, socialines ir kitas garantijas, valstybės tarnybos valdymo teisinius pagrindus.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Įstaigos vadovas** – valstybės tarnautojas, priimtas vadovauti valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai.

2. **Karjeros valstybės tarnautojas** – valstybės tarnautojas, priimtas į pareigas neterminuotam laikui arba įstatymų nustatytai kadencijai ir šio įstatymo nustatyta tvarka galintis siekti karjeros valstybės tarnyboje.

3. **Lygiavertės pareigos** – tai pačiai įstaigų vadovų ir karjeros valstybės tarnautojų pareigybių grupei priklausančios pareigos.

4. **Pakaitinis valstybės tarnautojas** – valstybės tarnautojas, priimtas į karjeros valstybės tarnautojo pareigas, iki šio įstatymo nustatyta tvarka į jas bus priimtas karjeros valstybės tarnautojas, taip pat valstybės tarnautojas, pakeičiantis laikinai negalintį eiti pareigų valstybės tarnautoją.

5. **Piktnaudžiavimas tarnyba** – valstybės tarnautojo veika (veikimas ar neveikimas), kai tarnybinė padėtis naudojama ne tarnybos interesais arba ne pagal įstatymus ar kitus teisės aktus, arba savanaudiškais tikslais (neteisėtai pasisavinamas ar kitiems perleidžiamas svetimas turtas, lėšos ir t. t.) ar dėl kitokių asmeninių paskatų, taip pat valstybės tarnautojo veiksmai, kuriais viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama.

6. **Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas** – valstybės tarnautojas, priimtas į pareigas įj pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos įgaliojimų laikui arba kituose

įstatymuose nustatytam laikui.

7. Statutinis valstybės tarnautojas – valstybės tarnautojas, kurio tarnybą reglamentuoja įstatymu patvirtintas statutas arba Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatymas, nustatantys priėmimo į valstybės tarnybą, tarnybos atlikimo, darbo užmokesčio, socialinių garantijų, atleidimo, atsakomybės ir kitas su tarnybos ypatumais susijusias sąlygas.

8. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos – atstovaujamosios, valstybės vadovo, vykdomosios, teisminės valdžios institucijos, teisėsaugos institucijos ir įstaigos, auditą, kontrolę (priežiūrą) atliekančios institucijos ir įstaigos, kitos valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, kurios finansuojamos iš valstybės ar savivaldybių biudžetų bei valstybės pinigų fondų ir kurioms Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka yra suteikti viešojo administravimo įgaliojimai.

9. Valstybės politikai – asmenys, įstatymų nustatyta tvarka išrinkti ar paskirti į Lietuvos Respublikos Prezidento, Seimo Pirmininko, Seimo nario, Ministro Pirmininko, ministro, savivaldybės tarybos nario, savivaldybės tarybos nario – mero (toliau – savivaldybės meras), savivaldybės mero pavaduotojo pareigas.

10. Valstybės tarnautojas – fizinis asmuo, einantis pareigas valstybės tarnyboje.

11. Valstybės tarnyba – valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose pareigas einančių asmenų profesinė veikla, kuria atliekamos viešojo administravimo funkcijos arba užtikrinamas diplomatinės tarnybos institucijų funkcionavimas, arba padedama valstybės ar vietos valdžią įgyvendinantiems asmenims atlikti jiems nustatytas funkcijas, išskyrus ūkinio ir (ar) techninio pobūdžio funkcijas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2989](#), 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-06-11, i. k. 2020-12821

3 straipsnis. Pagrindiniai valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principai

1. Pagrindiniai valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principai yra šie:

1) atsakomybė. Valstybės tarnautojas turi atsakyti už savo veiksmų padarinius, naudojamos informacijos, dokumentų tinkamą naudojimą ir konfidencialumą; įstaigos ar institucijos vadovo reikalavimu atsiskaityti už savo veiklą;

2) atvirumas. Valstybės tarnautojas turi būti atviras kitokiam požiūriui, pozityvioms iniciatyvoms, dialogui, bendradarbiavimui, naujovėms;

3) efektyvumas. Valstybės tarnautojas tarnybinės veiklos rezultatų turi siekti kuo mažesnėmis sąnaudomis, jam skirtus išteklius naudoti ekonomiškai;

4) kūrybingumas. Valstybės tarnautojas turi būti iniciatyvus, tarp iššūkių įžvelgti naujas galimybes valstybės sėkmei kurti ir siekti jas įgyvendinti;

5) lankstumas. Valstybės tarnautojas turi gebėti prisitaikyti prie kintančių veiklos sąlygų ir reikalavimų, technologijų, technikos, darbo organizavimo pokyčių ir kitų aplinkybių;

6) lojalumas valstybei. Valstybės tarnautojas turi veikti valstybės interesais, nepažeisti jos konstitucinės santvarkos, prireikus imtis visų teisėtų veiksmų, reikalingų šiai santvarkai apsaugoti;

7) nesavanaudiškumas. Valstybės tarnautojas privalo naudoti jam patikėtą valstybės ir savivaldybių turtą, tarnybinę informaciją tik visuomenės gerovei, eidamas pareigas nesiekti naudos sau ar kitiems su juo susijusiems asmenims (sutuoktiniui, partneriui (kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka) (toliau – partneris), artimajam giminaičiui, svainystės ryšiais susijusiam asmeniui ar kitam valstybės tarnautojo privačių interesų deklaracijoje nurodytam asmeniui); tarnauti išimtinai visuomenės interesams;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3136](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15128

8) sąžiningumas ir nešališkumas. Valstybės tarnautojas privalo būti objektyvus, priimdamas sprendimus vengti asmeniškumų; išklausyti ir pateikti tokią informaciją, kuri padėtų asmeniui priimti tinkamiausią sprendimą; nedemonstruoti savo simpatijų ar antipatijų ir išskirtinio dėmesio atskiriems asmenims ar jų grupėms;

9) padorumas. Valstybės tarnautojas privalo elgtis nepriekaištingai, nepriimti dovanų, pinigų ar paslaugų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų iš asmenų ar organizacijų, siekiančių daryti įtaką, kai jis eina pareigas;

10) pagarba žmogui ir valstybei. Valstybės tarnautojas privalo gerbti žmogų ir pagrindines jo teises ir laisves, valstybę, jos institucijas ir įstaigas, laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų ir vykdyti teismų sprendimus;

11) politinis neutralumas. Valstybės tarnautojas turi būti neutralus politinio proceso dalyvių atžvilgiu; pasikeitus politinei valdžiai, privalo užtikrinti viešojo intereso tęstinumą (netaikoma politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams);

12) profesionalumas. Valstybės tarnautojas turi siekti aukščiausios kokybės tarnybinės veiklos rezultatų, deramai atlikti savo pareigas, nuolat tobulėti;

13) teisingumas. Valstybės tarnautojas privalo vienodai tarnauti visiems žmonėms, nepaisydamas tautybės, rasės, lyties, kalbos, kilmės, socialinės padėties, religinių įsitikinimų ir politinių pažiūrų; būti teisingas nagrinėdamas prašymus, skundus, pareiškimus, nepiktnaudžiauti jam suteiktomis galiomis; naudoti savo tarnybos laiką efektyviai ir tik tarnybos tikslams;

14) viešumas ir skaidrumas. Valstybės tarnautojo tarnybinė veikla turi būti vieša ir suprantama, atvira įvertinti; valstybės tarnautojas savo veikloje privalo vengti Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme nustatyto interesų konflikto (toliau – interesų konfliktas). Viešumo principo veikimas gali būti ribojamas siekiant apsaugoti asmens teises, valstybės, tarnybos ar komercinę paslaptį.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3136](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15128

2. Valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovas, vadovaudamasis šiame įstatyme įtvirtintais valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principais yra atsakingas už tarnybinės etikos politikos formavimą valstybės ar savivaldybės institucijoje, įstaigoje ar įstaigų sistemoje ir kontroliuoja, kaip tarnybinės etikos politika įgyvendinama.

4 straipsnis. Valstybės tarnautojo nepriekaištinga reputacija

1. Valstybės tarnautojas privalo būti nepriekaištingos reputacijos.

2. Valstybės tarnautojas arba asmuo, pretenduojantis tapti valstybės tarnautoju, nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis:

1) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl tyčinio nusikaltimo padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba nepasibaigusį laidavimo terminą;

2) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl nusikaltimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar dėl korupcinio pobūdžio nusikaltimo, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba nepasibaigusį laidavimo terminą;

3) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl nusikaltimo, kuriuo padaryta turtinė žala valstybei, ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba nepasibaigusį laidavimo terminą;

4) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl baudžiamojo nusižengimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio baudžiamojo nusižengimo, kaip jis apibrėžtas Korupcijos prevencijos įstatyme, padarymo ir nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo 3 metai arba yra nepasibaigęs laidavimo terminas;

5) atleistas iš valstybės tarnautojo pareigų už šio įstatymo 33 straipsnio 5 dalies 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10 punktuose nurodytus šiurkščius pažeidimus arba šio įstatymo 34 straipsnio 2 dalyje numatytu atveju pripažintas padaręs šiurkštų tarnybinį nusižengimą, už kurį turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, ir nuo atleidimo iš pareigų dienos arba nuo pripažinimo padarius šiurkštų tarnybinį nusižengimą dienos nepraėjo 3 metai;

6) atleistas iš darbo, pareigų ar praradęs teisę verstis atitinkama veikla už kituose įstatymuose keliamo nepriekaištingos reputacijos reikalavimo neatitiktį ar elgesio (etikos) normų pažeidimą ir nuo atleidimo iš darbo, pareigų ar teisės verstis atitinkama veikla pradžios dienos nepraėjo 3 metai;

7) atleistas arba pašalintas iš skiriamų arba renkamų pareigų dėl priesaikos ar pasižadėjimo sulaužymo, pareigūno vardo pažeminimo ir nuo atleidimo arba pašalinimo iš pareigų dienos nepraėjo 3 metai;

8) yra ar buvo įstatymų nustatyta tvarka uždraustos organizacijos narys, jeigu nuo narystės pabaigos nepraėjo 3 metai.

3. Valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens privalo užtikrinti, kad į valstybės tarnautojo pareigas būtų priimti tik nepriekaištingos reputacijos reikalavimus atitinkantys asmenys.

4. Vykdydamas šio straipsnio 3 dalyje nustatytą pareigą, valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens turi teisę motyvuotu rašytiniu prašymu kreiptis į teisėsaugos, kontrolės ir kitas institucijas, įstaigas, valstybės ar savivaldybės valdomas įmones, kad šios pateiktų apie tokį asmenį jų turimą informaciją. Institucijos, įstaigos ir įmonės tokią informaciją turi pateikti ne vėliau kaip per 7 kalendorines dienas nuo prašymo pateikti tokią informaciją gavimo dienos, jeigu įstatymai nenustato kitaip.

5 straipsnis. Įstatymo taikymas

1. Šis įstatymas be išlygų taikomas valstybės tarnautojams, išskyrus šiame straipsnyje nustatytas išimtis.-

2. Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos kancleriui ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kancleriui šis įstatymas taikomas be išlygų. Seimo kancleriui šis įstatymas taikomas tiek, kiek jo statuso

nereglamentuoja Lietuvos Respublikos Seimo statutas. Seimo ar Respublikos Prezidento paskirtiems valstybės institucijų ir įstaigų vadovams, kitiems Seimo ar Respublikos Prezidento paskirtiems valstybės pareigūnams, Vyriausybės priimamiems ir Ministro Pirmininko skiriamiems valstybės pareigūnams taikomi šio įstatymo 4, 38 ir 39 straipsniai. Šioje dalyje nurodytiems valstybės pareigūnams, išskyrus tuos, kurių kasmetines atostogas reglamentuoja specialūs įstatymai, taip pat taikomas šio įstatymo 42 straipsnis. Šioje dalyje nurodytiems valstybės pareigūnams, kurie savo noru (prašymu) atsistatydina (atleidžiami) iš pareigų dėl 65 metų sukakties, *mutatis mutandis* taikomos šio įstatymo 48 straipsnio 1 dalies nuostatos dėl išeitinių išmokų mokėjimo valstybės tarnautojams, sukakusiems 65 metus, jeigu specialūs įstatymai nenustato kitaip.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2660](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20995

Nr. [XIII-3399](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24541

3. Seimo ar Respublikos Prezidento paskirtiems valstybinių (nuolatinių) komisijų ir tarybų pirmininkams, jų pavaduotojams ir nariams, taip pat pagal specialius įstatymus įsteigtų komisijų, tarybų, fondų valdybų pirmininkams ir nariams taikomi šio įstatymo 4, 38 ir 39 straipsniai. Šioje dalyje nurodytiems valstybės pareigūnams, išskyrus tuos, kurie tik periodiškai dalyvauja šioje dalyje nurodytų komisijų, tarybų, fondų valdybų posėdžiuose, ir tuos, kurių kasmetines atostogas reglamentuoja specialūs įstatymai, taip pat taikomas šio įstatymo 42 straipsnis. Šioje dalyje nurodytiems valstybės pareigūnams, kurie savo noru (prašymu) atsistatydina (atleidžiami) iš pareigų dėl 65 metų sukakties, išskyrus tuos, kurie tik periodiškai dalyvauja šioje dalyje nurodytų komisijų, tarybų, fondų valdybų posėdžiuose, *mutatis mutandis* taikomos šio įstatymo 48 straipsnio 1 dalies nuostatos dėl išeitinių išmokų mokėjimo valstybės tarnautojams, sukakusiems 65 metus, jeigu specialūs įstatymai nenustato kitaip.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2660](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20995

Nr. [XIII-3399](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24541

4. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis ir gaunantiems darbo užmokestį iš valstybės ir savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, kurie užima Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatyme numatytas A lygio pareigybes, taikomas šio įstatymo 4 straipsnis.

5. Jeigu šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytų asmenų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose yra nustatyti specialieji nepriekaištingos reputacijos reikalavimai, šis įstatymas taikomas tiek, kiek jų nepriekaištingos reputacijos nereglementuoja specialių įstatymų nuostatos.

6. Šis įstatymas netaikomas:

- 1) valstybės politikams;
- 2) Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo ir kitų teismų teisėjams, prokurorams;
- 3) Lietuvos banko valdybos pirmininkui, jo pavaduotojams, valdybos nariams ir kitiems Lietuvos banko tarnautojams;
- 4) profesinės karo tarnybos kariams;
- 5) valstybės ir savivaldybių įmonių darbuotojams;
- 6) viešųjų įstaigų darbuotojams;
- 7) darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis ir gaunantiems darbo užmokestį iš valstybės ir savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytus darbuotojus;
- 8) žvalgybos pareigūnams;
- 9) Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnams;
- 10) statutiniams valstybės tarnautojams;
- 11) Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos tarnybos pareigūnams.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-2927](#), 2020-05-07, paskelbta TAR 2020-05-22, i. k. 2020-10936

7. Priimant į seniūno pareigas, šio įstatymo nuostatos taikomos tiek, kiek priėmimo į seniūno pareigas sąlygų nenustato Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas.

8. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vadovui netaikomi šio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 5 ir 7 punktai, 18 ir 27 straipsniai, 28 straipsnio 1 dalies 2 punktas, 30 straipsnio 1 dalis, 31 straipsnio 1 ir 2 dalys ir 51 straipsnis, išskyrus 51 straipsnio 4 ir 7 dalis. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vadovui tarnybinę atsakomybę reglamentuojantys šio įstatymo straipsniai taikomi tik tais

atvejais, kai jis įtariamas šiurkštaus tarnybinio nusižengimo padarymu. Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vadovas atleidžiamas iš pareigų specialiaame įstatyme arba tiesiogiai taikomame Europos Sąjungos teisės akte nustatytais pagrindais.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

9. Kai savivaldybės teritorijoje įvedamas tiesioginis valdymas, šio įstatymo nuostatos, reglamentuojančios savivaldybės administracijos direktoriaus, direktoriaus pavaduotojo statusą ir savivaldybės mero politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų atleidimą iš pareigų, taikomos tiek, kiek šių santykių nereglamentuoja Lietuvos Respublikos tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymas.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIV-95](#), 2020-12-17, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28946

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-95](#), 2020-12-17, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28946

6 straipsnis. Darbo santykius reglamentuojančių įstatymų taikymas valstybės tarnautojams ir kolektyvinės sutartys valstybės tarnyboje

1. Darbo santykius ir socialines garantijas reglamentuojantys įstatymai ir kiti teisės aktai valstybės tarnautojams taikomi tiek, kiek jų statuso ir socialinių garantijų nereglamentuoja šis įstatymas.

2. Kolektyvinėms deryboms ir kolektyvinių sutarčių sudarymui valstybės tarnyboje taikomos Lietuvos Respublikos darbo kodekso nuostatos.

3. Nacionalinė kolektyvinė sutartis yra profesinių sąjungų organizacijų (susivienijimo, federacijos, centro ir kt.), atstovaujančių valstybės tarnautojams, ir Vyriausybės rašytinis susitarimas, kuriame nustatomi Lietuvos valstybės tarnautojų darbo užmokesčio, tarnybos (darbo), poilsio laiko ir kitos socialinės ir ekonominės sąlygos.

4. Įstaigos kolektyvinė sutartis yra rašytinis susitarimas, kuris sudaromas tarp valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovo arba jo įgalioto asmens ir valstybės tarnautojams atstovaujančios valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje veikiančios valstybės tarnautojų

profesinės sąjungos ir kuriame nustatomi valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos valstybės tarnautojų tarnybos (darbo) ir kitos socialinės ir ekonominės sąlygos.

II SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PAREIGYBĖS

7 straipsnis. Valstybės tarnautojų pareigybių grupės ir pareiginių algų koeficientai

1. Valstybės tarnautojų pareigybės skirstomos į 10 grupių, nurodytų šio įstatymo 1 priede. Aukščiausia yra 1 grupė, žemiausia – 10 grupė.

2. Valstybės tarnautojų pareiginių algų koeficientai ar jų intervalai, priskirti valstybės tarnautojų pareigybių grupėms, pateikiami šio įstatymo 1 priede. Valstybės tarnautojų pareiginių algų koeficientai nustatomi, atsižvelgiant į grupę, kuriai priskirta valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga. Kriterijai, kuriais vadovaujantis valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos skirstomos į grupes, nustatyti šio įstatymo 2 priede.

3. Seimas, atsižvelgdamas į šio įstatymo 2 priede nustatytus kriterijus, tvirtina Seimo, Seimo kanceliarijos ir Seimui atskaitingų institucijų, Respublikos Prezidento kanceliarijos ir Respublikos Prezidentui atskaitingų institucijų, Nacionalinės teismų administracijos, teismų, prokuratūros bei savivaldybių institucijų ir įstaigų sąrašą pagal grupes. Vyriausybė, atsižvelgdama į šio įstatymo 2 priede nustatytus kriterijus, tvirtina šioje dalyje nenurodytų valstybės institucijų ir įstaigų sąrašą pagal grupes.

8 straipsnis. Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų, skaičius bei pareigybių aprašymai ir sąrašai

1. Didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės biudžeto ir valstybės pinigų fondų (išskyrus darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis ir gaunančius darbo užmokestį iš Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšų (išskyrus techninės paramos lėšas) (toliau – darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartis), pareigybių skaičių tvirtina: Seimo valdyba – Seimo kanceliarijoje ir Seimui atskaitingose institucijose; Respublikos Prezidentas ar jo įgaliotas asmuo – Respublikos Prezidento kanceliarijoje ir Respublikos Prezidentui atskaitingose

institucijose; Vyriausybė – Vyriausybės kanceliarijoje, ministerijose, Vyriausybės įstaigose, Vyriausybės atstovų įstaigoje, ministrų valdymo sritims nepriskirtose valstybės institucijose ir įstaigose ir bendrą didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių atitinkamo ministro valdymo sritims priskirtose įstaigose prie ministerijos bei kitose priskirtose valstybės institucijose ir įstaigose (išskyrus bendrą didžiausią leistiną Lietuvos kariuomenės darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių); ministrai – jų valdymo sritims priskirtose atskirose įstaigose prie ministerijų bei kitose priskirtose valstybės institucijose ir įstaigose. Ministrai, tvirtindami didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių jų valdymo sritims priskirtose atskirose įstaigose prie ministerijų bei kitose priskirtose valstybės institucijose ir įstaigose, negali viršyti Vyriausybės patvirtinto bendro didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičiaus atitinkamų ministrų valdymo sritims priskirtose įstaigose prie ministerijos bei kitose priskirtose valstybės institucijose ir įstaigose. Didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių savivaldybės institucijose ir įstaigose tvirtina savivaldybės taryba. Nacionalinės teismų administracijos didžiausią leistiną valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičių, suderinęs su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, tvirtina Nacionalinės teismų administracijos direktorius.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2235](#), 2019-06-13, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10354

2. Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių poreikis nustatomas vadovaujantis Vyriausybės patvirtintais kriterijais.

3. Valstybės tarnautojų pareigybės aprašomos ir vertinamos vadovaujantis Vyriausybės tvirtinama Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymo ir vertinimo metodika.

4. Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymus ir pareigybių sąrašus tvirtina:

- 1) valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose – valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vadovai;
- 2) teismuose – atitinkamo teismo kancleris;
- 3) prokuratūros sistemos – generalinis prokuroras;
- 4) Vyriausybės įgaliotinių ir jų pavaduotojų – Vyriausybė ar jos įgaliotas ministras;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2235](#), 2019-06-13, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10354

5) savivaldybės administracijos direktoriaus, jo pavaduotojo ir savivaldybės kontrolieriaus – savivaldybės taryba;

6) valstybės institucijų ir įstaigų vadovų – juos į pareigas priimančio asmuo arba juos į pareigas paskyrusios kolegialios institucijos vadovas.

5. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų pareigybių sąraše gali būti tik tos valstybės tarnautojų pareigybės, kurios nurodytos šio įstatymo 1 priede arba nustatytos pagal kitus įstatymus. Tuo atveju, kai pareigybės pavadinimas nustatomas pagal kitus įstatymus, valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos valstybės tarnautojų pareigybių sąraše ir valstybės tarnautojo pareigybės aprašyme valstybės tarnautojo pareigybė nurodoma pagal kitą įstatymą.

III SKYRIUS

PRIĖMIMAS Į VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PAREIGAS

9 straipsnis. Priėmimo į valstybės tarnautojų pareigas reikalavimai

1. Asmuo, priimamas į valstybės tarnautojo pareigas, turi atitikti šiuos bendruosius reikalavimus:

1) turėti Lietuvos Respublikos pilietybę;

2) mokėti valstybinę lietuvių kalbą;

3) būti ne jaunesnis kaip 18 metų ir ne vyresnis kaip 65 metų. Reikalavimas būti ne vyresniam kaip 65 metų netaikomas politinio (asmeninio) pasitikėjimo ir pakaitiniams valstybės tarnautojams;

4) turėti aukštąjį universitetinį arba aukštąjį koleginį išsilavinimą.

2. Į valstybės tarnautojo pareigas negali būti priimtas asmuo:

1) jeigu iš Korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka pateiktos informacijos, iš šio įstatymo 53 straipsnyje nurodyto registro gautos informacijos apie asmenis, atleistus iš valstybės tarnautojo pareigų už šiurkštų tarnybinį nusižengimą ar pripažintus padariusiais tarnybinį nusižengimą, už kurį jiems turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, iš asmens, siekiančio tapti

valstybės tarnautoju, užpildytos deklaracijos ar kitų duomenų paaiškėja, kad asmuo neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų;

2) kurio teisę eiti valstybės tarnautojo pareigas yra atėmęs teismas;

3) kurio sutuoktinis, partneris, sugyventinis, jeigu jis nurodytas valstybės tarnautojo privačių interesų deklaracijoje (toliau – sugyventinis), artimasis giminaitis ar svainystės ryšiais susijęs asmuo eina valstybės tarnautojo pareigas valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu jie pagal pareigas būtų susiję tiesioginio pavaldumo santykiais;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3136](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15128

4) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas neveiksniumu su valstybės tarnautojo atliekamomis funkcijomis susijusioje srityje;

5) kitų įstatymų nustatytais atvejais.

3. Asmuo, siekiantis tapti valstybės tarnautoju, turi užpildyti Vyriausybės patvirtintos formos deklaraciją, kurioje būtų pateikti duomenys dėl jo atitikties nepriekaištingos reputacijos reikalavimams. Jeigu nustatoma, kad asmuo, siekiantis tapti valstybės tarnautoju, ar valstybės tarnautojas nuslėpė ar pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis dėl jo atitikties nepriekaištingos reputacijos reikalavimams, asmuo, siekiantis tapti valstybės tarnautoju, į valstybės tarnautojo pareigas nepriimamas, o valstybės tarnautojas atleidžiamas iš valstybės tarnautojo pareigų.

4. Į valstybės tarnautojo pareigas priimami asmenys turi atitikti specialiuosius reikalavimus, nustatytus teisės aktuose ar pareigybės aprašyme. Pareigybės aprašyme negali būti nustatyti tokie specialieji reikalavimai, kurie nebūtini pareigybės aprašyme nustatytoms funkcijoms atlikti. Į karjeros valstybės tarnautojo pareigas priimamam asmeniui nėra privalomas reikalavimas turėti valstybės tarnybos stažą, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.

5. Jeigu valstybės tarnautojo pareigybės aprašyme yra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, ar reikalavimus, būtinus suteikiant teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“, kandidatūra patikrinama iki asmens priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas. Į valstybės tarnautojo pareigas asmuo yra priimamas, kai teisės aktų nustatyta tvarka priimamas sprendimas, kad šiam asmeniui gali būti išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija arba suteikta teisė dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“.

10 straipsnis. Priėmimas į valstybės tarnautojų pareigas

1. Į karjeros valstybės tarnautojo pareigas priima:

- 1) valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose – tų institucijų ir įstaigų vadovai;
- 2) Vyriausybės atstovą Europos Žmogaus Teisių Teisme – Vyriausybė;
- 3) teismuose – atitinkamo teismo kancleris, o teismo kanclerį – teismo pirmininkas.

2. Į įstaigų vadovų pareigas priima:

- 1) Seimui atskaitingose institucijose ir įstaigose – įstatymų įgalios institucijos ir įgaloti asmenys;
- 2) Respublikos Prezidento kanceliarijos kanclerį – Respublikos Prezidentas, Vyriausybės kanclerį – Ministras Pirmininkas;
- 3) *neteko galios 2019-07-02;*

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2235](#), 2019-06-13, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10354

- 4) Vyriausybės įstaigų vadovus – Vyriausybė;
- 5) Nacionalinės teismų administracijos direktorių – įstatymo įgaliota institucija ar asmuo;
- 6) valstybės institucijose ir įstaigose – aukštesnių pagal pavaldumą valstybės institucijų ir įstaigų vadovai;
- 7) savivaldybės administracijos direktorių (direktoriaus pavaduotoją) ir savivaldybės kontrolierių – savivaldybės taryba.

3. Į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas priima:

- 1) Seimo Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus – Seimo Pirmininkas ar jo įgaliotas Seimo kancleris šio įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka;
- 2) kitus Seimo politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus – Seimo kancleris šio įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka;
- 3) Respublikos Prezidento kanceliarijoje – Respublikos Prezidentas ar jo įgaliotas asmuo;

4) Ministro Pirmininko politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus – Ministras Pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo;

5) ministerijoje – ministras;

6) Vyriausybės įgaliotinį ir jo pavaduotoją – Vyriausybė;

7) savivaldybės institucijoje – savivaldybės meras.

4. Jeigu kiti įstatymai (išskyrus Seimo statute, Lietuvos Respublikos Prezidento įstatyme ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatyme nustatytas šių institucijų kanclerių priėmimo į pareigas sąlygas, Korupcijos prevencijos įstatymą, Lietuvos Respublikos valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymą ir Vietos savivaldos įstatymą, Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymą, Lietuvos Respublikos laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatyme nustatytas įstaigos vadovų priėmimo į pareigas sąlygas) nustato kitokias priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas sąlygas, taikomos šio įstatymo nuostatos.

5. Su valstybės tarnautojais darbo sutartys nesudaromos.

11 straipsnis. Konkursas ir jo rezultatai

1. Pagal valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų poreikį konkursus į įstaigų vadovų ir karjeros valstybės tarnautojų bei atrankas į pakaitinių valstybės tarnautojų pareigas Vyriausybės nustatyta tvarka pagal patvirtintus ir viešai paskelbtus vertinimo metodus ir kriterijus centralizuotai organizuoja Vyriausybės įgaliota įstaiga.

2. Į įstaigos vadovo, įstaigos vadovo pavaduotojo ir įstaigos padalinio vadovo pareigas priimančiam asmeniui Vyriausybės įgaliota įstaiga atranka 2 geriausiai centralizuotame konkurse įvertintus pretendentes.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

3. Į pareigas priimančio asmens priima galutinį sprendimą, kurį iš šio straipsnio 2 dalyje nurodytų pretendentių priimti į valstybės tarnautojo pareigas.

4. Vyriausybės įgaliota įstaiga atranka valstybės tarnautojus į šio straipsnio 2 dalyse nenurodytas valstybės tarnautojų pareigas.

5. Valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos į pareigas priimančias asmuo ir (ar) jo įgalioti asmenys dalyvauja centralizuoto konkurso procedūrose.

6. Vyriausybės nustatyta tvarka konkurso metu stebėtojo teisėmis gali dalyvauti valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje veikiančios profesinės sąjungos ar darbo tarybos atstovai bei kiti visuomenės atstovai.

12 straipsnis. Priėmimas į karjeros valstybės tarnautojų pareigas

1. Į karjeros valstybės tarnautojo pareigas priimama:

- 1) konkurso būdu;
- 2) be konkurso.

2. Konkurse gali dalyvauti asmenys, atitinkantys šio įstatymo 4 ir 9 straipsniuose nustatytus reikalavimus. Konkurso metu tikrinamas asmens tinkamumas eiti karjeros valstybės tarnautojo pareigas, įvertinamos asmens turimos kompetencijos ir gebėjimai atlikti karjeros valstybės tarnautojo pareigybės aprašyme nurodytas funkcijas.

3. Konkursas į laisvas karjeros valstybės tarnautojo pareigas tuo atveju, jeigu į šias pareigas valstybės tarnautojas nebuvo priimtas kitu šiame įstatyme nustatytu būdu, turi būti paskelbtas ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo valstybės tarnautojo pareigų atsilaisvinimo ar per 3 mėnesius nuo naujos pareigybės įsteigimo.

4. Be konkurso į karjeros valstybės tarnautojo pareigas gali būti priimama šio įstatymo 17 straipsnio 2, 3, 4 ir 5 dalyse nurodytais atvejais ir tvarka.

13 straipsnis. Priėmimas į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas

1. Į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas priimama be konkurso valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos pasirinkimu.

2. Asmenų, pasirinktų į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas, atitiktį šio įstatymo 4 ir 9 straipsniuose nustatytiems reikalavimams, privalo užtikrinti valstybės politikas, kurio pasitikėjimo pagrindu priimamas valstybės tarnautojas, arba kolegialios valstybės institucijos, kurios pasitikėjimo pagrindu priimamas valstybės tarnautojas, vadovas.

3. Vykdydamas šio straipsnio 2 dalyje nustatytą pareigą, valstybės politikas ar kolegialios

valstybės institucijos vadovas naudojasi šio įstatymo 4 straipsnio 4 dalyje numatyta teise.

14 straipsnis. Priėmimas į įstaigų vadovų pareigas

1. Į įstaigų vadovų pareigas priimama 5 metų kadencijai konkurso būdu arba įstatymų nustatytais atvejais be konkurso. Asmuo negali eiti tos pačios valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vadovo pareigas daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės, jeigu kituose įstatymuose nenustatyta kitaip. Įstatymų nustatytais atvejais į įstaigų vadovų pareigas priimama politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu.

2. Konkurse gali dalyvauti asmenys, atitinkantys šio įstatymo 4 ir 9 straipsniuose nustatytus reikalavimus. Konkurso metu tikrinamas asmens tinkamumas eiti įstaigos vadovo pareigas, įvertinamos asmens turimos kompetencijos ir gebėjimai atlikti įstaigos vadovo pareigybės aprašyme nurodytas funkcijas.

3. Konkursas į įstaigos vadovo pareigas skelbiamas ne vėliau kaip likus 6 mėnesiams iki įstaigos vadovo kadencijos pabaigos. Konkursas turi būti baigtas ir jo rezultatai skelbiami ne vėliau kaip likus vienam mėnesiui iki įstaigos vadovo kadencijos pabaigos.

4. Tais atvejais, kai įstaigos vadovo pareigos lieka laisvos nepasibaigus įstaigos vadovo kadencijai arba įsteigus naują pareigybę, konkursas į įstaigos vadovo pareigas skelbiamas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo pareigų atsilaisvinimo ar naujos pareigybės įsteigimo dienos. Konkursas turi būti baigtas ir jo rezultatai paskelbti ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo konkurso paskelbimo dienos.

5. Be konkurso į įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) pareigas gali būti priimama šio įstatymo 17 straipsnio 2, 3 ir 5 dalyse nurodytais atvejais ir tvarka.

15 straipsnis. Pakaitinių valstybės tarnautojų priėmimas

1. Pakaitiniai valstybės tarnautojai priimami į pareigas po konkurso į karjeros valstybės tarnautojo pareigas paskelbimo, iki šio įstatymo nustatyta tvarka į jas bus priimtas karjeros valstybės tarnautojas, bet ne ilgesniam negu 3 mėnesių laikotarpiui, taip pat į laikinai negalinčio eiti pareigų karjeros arba politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas, iki sugrįžta arba atleidžiamas negalėjęs eiti pareigų karjeros arba politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas. Asmuo priimamas į pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas turi atitikti šio įstatymo 4 ir 9 straipsniuose nustatytus reikalavimus.

2. Asmenys į pakaitinių karjeros valstybės tarnautojų pareigas, išskyrus pakaitinį valstybės tarnautoją, priimamą į pareigas, iki šio įstatymo nustatyta tvarka į jas bus priimtas karjeros valstybės tarnautojas, bet ne ilgesniam negu 3 mėnesių laikotarpiui, priimami iš asmenų, turinčių teisę atkurti karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo statusą. Jeigu reikalavimus atitinkančių asmenų, turinčių teisę atkurti karjeros valstybės tarnautojo statusą, nėra, pakaitiniu valstybės tarnautoju gali būti atrenkamas asmuo iš kitų į pretendentų rezervą įtrauktų asmenų arba atrenkamas kitas asmuo. Toks asmuo į pakaitinio karjeros valstybės tarnautojo pareigas priimamas Vyriausybės nustatyta tvarka patikrinus jo gebėjimus atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas.

3. Į pakaitinių karjeros valstybės tarnautojų pareigas priimti asmenys, turintys teisę atkurti karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo statusą, pasibaigus šio straipsnio 2 dalyje nustatytiems terminams, nepraranda teisės šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje ir 14 straipsnio 5 dalyje nustatytais atvejais būti priimti į valstybės tarnautojo pareigas. Laikas, kai šie asmenys ėjo pakaitinių valstybės tarnautojų pareigas, neįskaičiuojamas į šio įstatymo 17 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatytus terminus.

4. Asmenys į pakaitinių politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas priimami šio įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PAREIGOS IR TEISĖS

16 straipsnis. Valstybės tarnautojų pareigos

1. Valstybės tarnautojai privalo:

- 1) laikytis Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų;
- 2) būti lojalūs Lietuvos valstybei ir jos konstitucinei santvarkai;
- 3) gerbti žmogaus teises ir laisves, tarnauti visuomenės interesams;

4) tinkamai atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas ir laiku bei kokybiškai atlikti pavedamas užduotis;

5) laikytis šiame įstatyme, kituose teisės aktuose nustatytų valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principų ir taisyklių, vengti interesų konflikto, teisės aktų nustatyta tvarka deklaruoti privačius interesus, nepiktnaudžiauti tarnyba;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3136](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15128

- 6) laikytis valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų vidaus tvarkos taisyklių;
 - 7) teisės aktų nustatyta tvarka teikti informaciją apie savo tarnybą;
 - 8) nesinaudoti ir neleisti naudotis tarnybine ar su tarnyba susijusia informacija kitaip, negu nustato įstatymai ar kiti teisės aktai;
 - 9) nesinaudoti valstybės ar savivaldybių nuosavybe ne tarnybinei veiklai;
 - 10) nedalyvauti šio įstatymo 19 straipsnyje nurodytoje su valstybės tarnautojo pareigomis nesuderinamoje veikloje ir nenaudoti tarnybos (darbo) laiko kitiems tikslams, išskyrus kitą darbą, dirbamą turint valstybės tarnautoją į pareigas priėmusio asmens leidimą šio įstatymo 18 straipsnyje nustatyta tvarka, jeigu tai netrukdytų valstybės tarnautojui tinkamai atlikti jo pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, taip pat savivaldybės tarybos nario ir profesinės sąjungos atstovo pareigų atlikimą;
 - 11) paaiškęjus duomenų, dėl kurių valstybės tarnautojas nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, nedelsdami apie juos informuoti į pareigas priimančią asmenį.
2. Kiti įstatymai gali nustatyti ir kitų valstybės tarnautojų pareigų.

17 straipsnis. Valstybės tarnautojų teisės

1. Valstybės tarnautojai turi teisę:
- 1) gauti įstatymų nustatytą darbo užmokestį, taip pat gauti įstatymų ir kitų teisės aktų pagrindu nustatytą atlyginimą:
 - a) už darbą visų lygių rinkimų, referendumo komisijose ir kitose komisijose (tarybose);
 - b) už darbą atliekant savivaldybės tarybos nario pareigas ne tarnybos (darbo) metu arba tarnybos (darbo) laiku;
 - c) už dalyvavimą Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose, kuriuose vykdoma su valstybės arba savivaldybės institucijos ar įstaigos misija ir tikslais susijusi veikla, jeigu už tą darbo laiką neturi būti mokamas valstybės tarnautojo darbo užmokestis iš valstybės ar savivaldybių biudžeto lėšų;

- d) kitą teisės aktų nustatyta tvarka mokamą atlyginimą;
- 2) į šio ir kitų įstatymų nustatytas atostogas;
- 3) į socialinio draudimo pensiją, šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatytas socialines ir kitas garantijas;
- 4) streikuoti, išskyrus valstybės tarnautojus, einančius valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos padalinio vadovo ar aukštesnes pareigas;
- 5) būti profesinių sąjungų, organizacijų ar susivienijimų nariais, taip pat politinių partijų ar organizacijų nariais ne tarnybos (darbo) laiku, išskyrus valstybės tarnautojus, atliekančius savivaldybės tarybos nario pareigas, dalyvauti politinėje veikloje (taikant šiame įstatyme nustatytus apribojimus);
- 6) būti atleisti nuo tarnybinių pareigų dalyvauti Seimo, Respublikos Prezidento, Europos Parlamento ar savivaldybių tarybų rinkimuose įstatymų nustatyta tvarka paskelbus juos kandidatais, už tą laikotarpį negaudami darbo užmokesčio;
- 7) valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens sprendimu būti paskirti (išrinkti) eiti su valstybės ar savivaldybės atstovavimu susijusias pareigas įmonių, įstaigų, organizacijų, nepaisant jų nuosavybės formos, teisinės formos, rūšies bei veiklos pobūdžio, kolegialiuose organuose;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2610](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20634

- 8) tobulinti kvalifikaciją valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšomis ar kitomis teisėtomis lėšomis;
- 9) į karjerą valstybės tarnyboje pagal turimą kvalifikaciją;
- 10) į saugias ir sveikatai nekenksmingas darbo sąlygas ir būti aprūpinti kokybiška darbo įranga ir priemonėmis, o naudodami asmeninę įrangą ir priemones, – į kompensaciją už jų naudojimą.

2. Teisę atkurti karjeros valstybės tarnautojo statusą – Vyriausybės nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybės, kitas lygiavertes ar žemesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje – ir teisę atkurti įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymuose nustatytai kadencijai) statusą – Vyriausybės nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybės, kitas lygiavertes ar žemesnes įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymo nustatytai kadencijai) pareigas kitoje valstybės ar

savivaldybės institucijoje ar įstaigoje – turi savo noru iš karjeros valstybės tarnautojo arba įstaigos vadovo pareigų dėl šių priežasčių atsistatydinę asmenys:

1) paskyrimo ar išrinkimo į valstybės politiko, Europos Parlamento nario, Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybės institucijos ar įstaigos vadovo, kito Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybės pareigūno, Seimo ar Respublikos Prezidento skiriamo valstybinės (nuolatinės) komisijos ar tarybos pirmininko, jo pavaduotojo ar nario, taip pat pagal specialų įstatymą įsteigtos komisijos, tarybos, fondo valdybos pirmininko ar nario, politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo, valstybės tarnautojo statusą turinčio įstaigos vadovo, priimto į pareigas įstatymo nustatyta kadencijai, pareigas, – per 3 mėnesius po paskyrimo (išrinkimo) į šias pareigas laikotarpio pabaigos ar kitaip nutrūkus jų įgaliojimams; tokios teisės neturi asmenys, kurių įgaliojimai eiti šiame punkte nurodytas pareigas nutrūko dėl priežasčių, susijusių su nepatenkinamais tarnybinės veiklos rezultatais, ar už tarnybinius nusižengimus;

2) darbo viešojo administravimo srityje tarptautinėje organizacijoje ar institucijoje, Europos Sąjungos institucijoje ar įstaigoje, Europos Komisijos ar Tarybos įsteigtoje institucijoje, Europos Komisijos ir Europos Sąjungos valstybių narių bendrai įsteigtoje organizacijoje (konsorciуме), civilinėje tarptautinėje operacijoje ar misijoje (toliau – tarptautinė institucija) arba užsienio valstybės institucijoje – per 3 mėnesius nuo darbo tarptautinėje institucijoje arba užsienio valstybės institucijoje pabaigos; tokios teisės neturi asmenys, kurie buvo atleisti iš tarptautinės institucijos arba užsienio valstybės institucijos dėl priežasčių, susijusių su nepatenkinamais tarnybinės veiklos rezultatais, ar už tarnybinius nusižengimus;

3) išvykimo kartu su pagal šį įstatymą ir kitus teisės aktus priimtu, perkeltu, paskirtu arba išrinktu darbui užsienyje sutuoktiniu (išskyrus diplomato statusą turintį sutuoktinį) – per 3 mėnesius po sutuoktinio priėmimo, perkėlimo ar paskyrimo laikotarpio pabaigos arba per 3 mėnesius nuo prašymo atkurti karjeros valstybės tarnautojo arba įstaigos vadovo statusą pateikimo dienos, jeigu toks prašymas pateikiamas nepasibaigus sutuoktinio perkėlimo laikotarpiui.

3. Teisę atkurti karjeros valstybės tarnautojo statusą – Vyriausybės nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybės, kitas lygiavertės karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje – ir teisę atkurti įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymuose nustatyta kadencijai) statusą – Vyriausybės nustatyta tvarka grįžti į eitas arba, jeigu nėra galimybės, kitas lygiavertės įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymuose nustatyta kadencijai) pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje – turi:

1) diplomatų sutuoktiniai, kurie atsistatydino savo noru iš karjeros valstybės tarnautojo arba įstaigos vadovo pareigų dėl išvykimo kartu su sutuoktiniu, paskirtu dirbti užsienyje, – per 3 mėnesius po sutuoktinio perkėlimo laikotarpio pabaigos arba per 3 mėnesius nuo prašymo atkurti karjeros valstybės tarnautojo statusą arba įstaigos vadovo statusą pateikimo dienos, jeigu toks prašymas pateikiamas nepasibaigus sutuoktinio perkėlimo laikotarpiui;

2) asmenys, kurie atsistatydino savo noru iš karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo pareigų dėl terminuotos diplomato tarnybos sutarties sudarymo pagal Diplomatinės tarnybos įstatymo 28 straipsnio 2, 3 ir 4 dalis, – per 3 mėnesius nuo terminuotos diplomato tarnybos sutarties pabaigos.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

4. Jeigu nėra galimybės atkurti įstaigos vadovo statuso šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytiems asmenims, turintiems teisę atkurti įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu ar įstatymuose nustatyta kadencijai) statusą, nuo šio straipsnio 2 dalyje nurodytų aplinkybių atsiradimo dienos Vyriausybės nustatyta tvarka 3 mėnesius siūlomos lygiavertės ar žemesnės karjeros valstybės tarnautojo pareigos toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, o nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodytų aplinkybių atsiradimo dienos Vyriausybės nustatyta tvarka 3 mėnesius siūlomos lygiavertės karjeros valstybės tarnautojo pareigos toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje.

5. Šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodyti asmenys priimami į valstybės tarnautojo pareigas, jeigu atitinka bendruosius reikalavimus, keliamus asmeniui, priimamam į valstybės tarnautojo pareigas, ir jiems siūlomos pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus. Asmenys, siekiantys atkurti įstaigos vadovo ar karjeros valstybės tarnautojo statusą, gali būti priimti į šias pareigas Vyriausybės nustatyta tvarka valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje siūlomos pareigos, patikrinus jų gebėjimus atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas. Šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodyti asmenys, kurie buvo priimti įstatymų nustatyta kadencijai, pagal šią dalį į pareigas priimami ne ilgiau kaip likusiai kadencijos daliai.

6. Valstybės tarnautojai, kurie yra profesinių sąjungų atstovai, turi teisę dalyvauti sprendžiant valstybės tarnautojų vertinimo, tarnybinių nuobaudų skyrimo klausimus, taip pat dalyvauti profesinių sąjungų organizacinėje veikloje. Tam skiriama iki 16 valandų tarnybos (darbo) laiko per mėnesį ir už šį laiką mokamas darbo užmokestis, tačiau bendras tarnybos (darbo) laiko valandų skaičius per metus negali viršyti 100 valandų. Kolektyvinėse sutartyse gali būti sulygta dėl didesnio tarnybos (darbo) laiko valandų skaičiaus.

7. Pretendentų rezervą, kurį sudaro asmenys, šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta tvarka turintys teisę atkurti valstybės tarnautojo statusą, nelaimėję centralizuoto konkurso, bet gerai pasirodę pretendentai, pasibaigus priėmimo laikui, atleisti ne mažiau kaip 2 metus nepertraukiamai valstybės tarnautojo pareigas ėję pakaitiniai valstybės tarnautojai ir dėl pareigybės panaikinimo atleisti valstybės tarnautojai, administruoja Vyriausybės įgaliota įstaiga. Į pretendentų rezervą įtraukti asmenys, išskyrus nurodytuosius šio straipsnio 2 ir 3 dalyse, 6 mėnesius nuo šioje dalyje nurodytų aplinkybių atsiradimo momento, turi teisę dalyvauti centralizuotuose konkursuose Vyriausybės nustatyta supaprastinta tvarka. Asmenys, išskyrus nurodytuosius šio straipsnio 2 ir 3 dalyse, į pretendentų rezervą įtraukiami jų pačių prašymu.

8. Kiti įstatymai gali nustatyti ir kitų valstybės tarnautojų teisių.

18 straipsnis. Valstybės tarnautojų teisė dirbti kitą darbą

1. Valstybės tarnautojui leidžiama dirbti įmonėse, įstaigose, organizacijose, nepaisant jų nuosavybės formos, teisinės formos, rūšies bei veiklos pobūdžio, ir gauti už šį darbą darbo užmokestį ar atlyginimą (toliau – dirbti kitą darbą), jeigu tai nesukelia interesų konflikto valstybės tarnyboje, nesudaro prielaidų valstybės tarnybą panaudoti privačiais interesais, nediskredituoja valstybės tarnybos autoriteto, nekliudo asmeniui, einančiam pareigas valstybės tarnyboje, tinkamai atlikti jo pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, taip pat kai tai nėra darbas tose įmonėse, įstaigose, organizacijose, kurių atžvilgiu valstybės tarnautojas turi valdingus įgaliojimus arba kontroliuoja, prižiūri jų veiklą arba priima kokius nors kitus sprendimus dėl tos įmonės, įstaigos ar organizacijos, ir kai nėra kitų aplinkybių, dėl kurių valstybės tarnautojai negali dirbti kito darbo ir gauti už šį darbą darbo užmokestį ar atlyginimą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3136](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15128

2. Sprendimą dėl leidimo valstybės tarnautojui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį priima valstybės tarnautoją į pareigas priimantis asmuo valstybės tarnautojo prašymu. Valstybės tarnautojų prašymai leisti dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį nagrinėjami Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

3. Sprendimas dėl leidimo valstybės tarnautojui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį galioja tol, kol asmuo dirba šį darbą. Jeigu toks sprendimas priimtas dėl valstybės tarnautojo kito darbo Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose, leidimas galioja iki projekto

pabaigos. Valstybės tarnautoją perkėlus į kitas pareigas, pasikeitus jo pareigybės aprašyme nustatytoms funkcijoms, į pareigas priimančio asmens, be valstybės tarnautojo atskiro prašymo, įvertina šio straipsnio 1 dalyje nurodytas aplinkybes ir priima sprendimą dėl leidimo valstybės tarnautojui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį.

4. Jeigu atsiranda šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, dėl kurių leidimas valstybės tarnautojui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį negalėjo būti išduotas, sprendimą dėl leidimo valstybės tarnautojui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį priėmęs asmuo šį sprendimą atšaukia. Sprendimai dėl leidimo valstybės tarnautojui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį atšaukiami Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

5. Sprendimas neleisti valstybės tarnautojui dirbti kito darbo pagal darbo sutartį, taip pat šio straipsnio 4 dalyje nurodytas sprendimas gali būti skundžiami teismui įstatymų nustatyta tvarka.

19 straipsnis. Su valstybės tarnautojo pareigomis nesuderinama veikla

1. Valstybės tarnautojui draudžiama:

1) užsiimti bet kokia veikla, jeigu tai sukelia interesų konfliktą valstybės tarnyboje;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3136](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15128

2) eiti daugiau negu vienas valstybės tarnautojo pareigas, dirbti pagal darbo sutartį valstybės ir savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje jis eina valstybės tarnautojo pareigas, taip pat gauti iš valstybės ir savivaldybės institucijos ar įstaigos, kurioje jis eina valstybės tarnautojo pareigas, kitų pajamų negu darbo užmokestis ir šiame įstatyme nustatytos išmokos, kompensacijos ir pašalpos. Seimo nario patarėjas ir Seimo nario padėjėjas (toliau – Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas) gali eiti ne vienas Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas pas tą patį Seimo narį ar skirtingus tai pačiai frakcijai priklausančius Seimo narius arba eiti Seimo frakcijos, kuriai priklauso Seimo narys, referento pareigas, bet jo darbo laikas einant visas šias pareigas negali būti ilgesnis kaip 60 valandų per savaitę.

2 punkto redakcija nuo 2023-01-01:

2) eiti daugiau negu vienas valstybės tarnautojo pareigas, dirbti pagal darbo sutartį valstybės ir savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje jis eina valstybės tarnautojo pareigas, taip pat gauti iš valstybės ir savivaldybės institucijos ar įstaigos, kurioje jis eina valstybės tarnautojo pareigas, kitų

pajamų negu darbo užmokestis ir šiame įstatyme nustatytos išmokos, kompensacijos ir pašalpos. Seimo nario patarėjas ir Seimo nario padėjėjas (toliau – Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas) gali eiti ne vienas Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas pas skirtingus tai pačiai frakcijai priklausančius Seimo narius arba eiti Seimo frakcijos, kuriai priklauso Seimo narys, referento pareigas, bet jo darbo laikas einant visas šias pareigas negali būti ilgesnis kaip 40 valandų per savaitę.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

Nr. [XIII-3408](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24571

2. Kiti įstatymai gali nustatyti ir kitus su valstybės tarnautojo pareigomis nesuderinamos veiklos atvejus.

20 straipsnis. Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimas ir finansavimas

1. Valstybės tarnautojai turi tobulinti kvalifikaciją. Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo prioritetus ir tvarką nustato Vyriausybė.

2. Įgyvendinant Vyriausybės nustatytus kvalifikacijos tobulinimo prioritetus arba valstybės ar savivaldybių institucijai ar įstaigai, kurioje valstybės tarnautojas eina pareigas, tikslus ir uždavinius, atsiradus poreikiui valstybės tarnautojui įgyti naujų žinių ar kompetencijų, užtikrinamas valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo finansavimas iš valstybės ar savivaldybių institucijai ar įstaigai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų ar kitų teisėtų lėšų. Kitais atvejais, suderinus su į pareigas priimančiu asmeniu, valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimas gali būti finansuojamas iš valstybės ar savivaldybių institucijai ar įstaigai skiriamų valstybės biudžeto asignavimų ar kitų teisėtų lėšų ir (arba) valstybės tarnautojo lėšų.

V SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ KARJERA

21 straipsnis. Karjeros valstybės tarnautojų perkėlimas į kitas valstybės tarnautojų pareigas laimėjus konkursą, perkėlimas į aukštesnes karjeros valstybės tarnautojų

pareigas po karjeros valstybės tarnautojų vertinimo ir laikinas perkėlimas į kitas valstybės tarnautojų pareigas, diplomatų laikinas perkėlimas į karjeros valstybės tarnautojų pareigas

1. Karjeros valstybės tarnautojas, laimėjęs konkursą į kitas karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo konkurso rezultatų įsigaliojimo dienos pateikęs prašymą dėl perkėlimo, ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo jo prašymo perkelti jį į laimėtas pareigas pateikimo dienos perkeliamas į šias pareigas jį į pareigas priimančio asmens sprendimu. Karjeros valstybės tarnautojas, laimėjęs konkursą į įstaigos vadovo pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo prašymo perkelti jį į laimėtas pareigas pateikimo įstaigos vadovą į pareigas priimančiam asmeniui dienos šio asmens sprendimu perkeliamas į laimėtas pareigas.

2. Karjeros valstybės tarnautoją, laimėjusį konkursą į kitas valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, į pareigas priima šioje institucijoje ar įstaigoje į pareigas priimančio asmuo, gavęs valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos, kurioje karjeros valstybės tarnautojas ėjo pareigas, sprendimą dėl valstybės tarnautojo perkėlimo į valstybės ar savivaldybės instituciją ar įstaigą, kurioje valstybės tarnautojas laimėjo konkursą. Šioje dalyje nurodytas sprendimas valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje karjeros valstybės tarnautojas ėjo pareigas, priimamas ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo karjeros valstybės tarnautojo prašymo perkelti jį į laimėtas pareigas šiai institucijai ar įstaigai pateikimo dienos. Tokį prašymą karjeros valstybės tarnautojas turi pateikti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo konkurso rezultatų įsigaliojimo dienos.

3. Karjeros valstybės tarnautojas su jo rašytiniu sutikimu į specialiojo atašė pareigas perkeliamas Vyriausybės tvirtinamuose Lietuvos Respublikos specialiųjų atašė nuostatuose nustatyta tvarka.

4. Kai yra tarnybinė būtinybė, karjeros valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo turi teisę valstybės tarnautoją laikinai perkelti į kitas karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje, įstaigoje ar įstaigų sistemos įstaigoje, esančioje toje pačioje arba kitoje gyvenamojoje vietovėje.

5. Karjeros valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo turi teisę jį laikinai perkelti į kitas karjeros valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, esančioje toje pačioje arba kitoje gyvenamojoje vietovėje, kai yra tarnybinė būtinybė ir institucijų ar įstaigų vadovai šį klausimą suderina.

6. Kai yra tarnybinė būtinybė, karjeros valstybės tarnautojas gali būti laikinai perkeltas į įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo

pagrindu) pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje, įstaigoje ar įstaigų sistemos įstaigoje į šias pareigas priimančio asmens sprendimu.

7. Karjeros valstybės tarnautoją laikinai perkelti į kitas pareigas galima tik su jo rašytiniu sutikimu, išskyrus karo padėties, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų atvejus.

8. Į aukštesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas be konkurso karjeros valstybės tarnautojas, išskyrus kadencijai priimtą valstybės tarnautoją, gali būti perkeltas į pareigas priimančio asmens sprendimu tik tuo atveju, kai karjeros valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinama labai gerai ir jis atitinka tos pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus.

9. Karjeros valstybės tarnautojas šio straipsnio 1–8 dalyse nurodytais atvejais ir sąlygomis į pareigas, kurių pareigybės aprašyme yra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, perkeliamas tik tada, kai yra kompetentingos valstybės institucijos išvada, kad šiam asmeniui gali būti išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

10. Į karjeros valstybės tarnautojo ar įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu), laikinai negalinčio eiti pareigų, pareigas kitas karjeros valstybės tarnautojas gali būti perkeltas, iki grįš negalintis eiti pareigų valstybės tarnautojas. Kitais atvejais laikinai perkeltas į kitas pareigas karjeros valstybės tarnautojas negali būti ilgiau negu vienus metus per penkerius tarnybos metus. Šis reikalavimas netaikomas valstybės tarnautojo laikino perkėlimo, uždraudus jam dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, atvejais. Kadencijai priimtas karjeros valstybės tarnautojas gali būti perkeliamas į kitas karjeros valstybės tarnautojo pareigas ne ilgiau negu iki kadencijos pabaigos.

11. Kai yra tarnybinė būtinybė ir kai institucijų vadovai tokią galimybę suderina, Diplomatinės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis diplomatas gali būti laikinai perkeltas iš Užsienio reikalų ministerijos į karjeros valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės institucijoje ar įstaigoje.

12. Kai yra tarnybinė būtinybė ir kai institucijų vadovai tokią galimybę suderina, Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis žvalgybos pareigūnas gali būti laikinai perkeltas iš žvalgybos institucijos į karjeros valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybių institucijoje ar įstaigoje.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1823](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21845

13. Kai yra tarnybinė būtinybė ir kai institucijų vadovai tokią galimybę suderina, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis profesinės karo tarnybos karys gali būti laikinai perkeltas į karjeros valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės institucijoje ar įstaigoje.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1823](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21845

14. Kai yra tarnybinė būtinybė ir kai institucijų vadovai tokią galimybę suderina, Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto nustatyta tvarka ir sąlygomis vidaus tarnybos sistemos pareigūnas gali būti laikinai perkeltas į karjeros valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės institucijoje ar įstaigoje.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XIII-1823](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21845

22 straipsnis. Pakaitinio valstybės tarnautojo perkėlimas į kitas valstybės tarnautojo pareigas laimėjus atranką ar konkursą

1. Pakaitinis valstybės tarnautojas, laimėjęs konkursą į karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo jo prašymo perkelti jį į laimėtas pareigas pateikimo dienos perkeliamas į šias pareigas jį į pareigas priimančio asmens sprendimu.

2. Pakaitinis valstybės tarnautojas, atrinktas į aukštesnes pakaitinio valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo jo prašymo perkelti jį į šias pareigas pateikimo dienos perkeliamas jį į pareigas priimančio asmens sprendimu.

3. Pakaitinį valstybės tarnautoją, laimėjusį konkursą ar atranką į kitas valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, į pareigas priima šioje institucijoje ar įstaigoje į pareigas priimantis asmuo, gavęs valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos, kurioje pakaitinis valstybės tarnautojas ėjo pareigas, sprendimą dėl pakaitinio valstybės tarnautojo perkėlimo į valstybės ar savivaldybės instituciją ar įstaigą, kurioje valstybės tarnautojas laimėjo konkursą ar atranką. Šioje dalyje nurodytas sprendimas valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje pakaitinis valstybės tarnautojas ėjo pareigas, priimamas ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo pakaitinio valstybės tarnautojo prašymo perkelti jį į laimėtas pareigas šiai institucijai ar įstaigai pateikimo dienos.

4. Prašymą perkelti į šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse nurodytas pareigas pakaitinis valstybės tarnautojas turi pateikti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo atitinkamo konkurso rezultatų įsigaliojimo dienos.

23 straipsnis. Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų perkėlimas į kitas politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas

Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo ar pakaitinio politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo rašytiniu prašymu, suderintu su jį pasirinkusiu valstybės politiku ar kolegialia valstybės institucija, jis gali būti perkeltas į kitas politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo ar pakaitinio politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje į šias pareigas priimančio asmens sprendimu, jeigu pretendentas atitinka pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus.

24 straipsnis. Valstybės tarnautojo laikinas perkėlimas į kitas valstybės tarnautojo pareigas uždraudus jam dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija

1. Valstybės tarnautojui, kurio pareigybės aprašyme yra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, uždraudus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ir paslapčių subjekto vadovui ar jo įgaliotam asmeniui nusprendus, kad tas valstybės tarnautojas negali atlikti pavestų funkcijų nesinaudodamas įslaptinta informacija, šis tarnautojas gali būti laikinai perkeltas į kitas valstybės tarnautojo pareigas, kurių pareigybės aprašyme nėra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija:

1) karjeros valstybės tarnautojas – į lygiavertes ar žemesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas;

2) politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas – į lygiavertes ar žemesnes politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigas;

3) įstaigos vadovas (išskyrus politinio (asmeninio) pasitikėjimo vadovus) – į lygiavertes ar žemesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas.

2. Valstybės tarnautojas gali būti laikinai perkeltas į kitas pareigas, jeigu jis atitinka kitų pareigų pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus.

3. Valstybės tarnautojas gali būti laikinai perkeltas į kitas pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje.

4. Valstybės tarnautojas į kitas pareigas laikinai perkeliamas jį į pareigas priimančio asmens sprendimu.

5. Valstybės tarnautoją laikinai perkelti į kitas pareigas galima tik su jo rašytiniu sutikimu, išskyrus karo padėties, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų atvejus. Jeigu valstybės tarnautojas raštu nesutinka būti perkeltas į kitas pareigas, jis nušalinamas nuo pareigų šio įstatymo nustatyta tvarka.

6. Valstybės tarnautojas į kitas pareigas laikinai perkeliamas ne ilgesniam kaip Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 18 straipsnio 8 dalyje nustatytam asmens kandidatūros tikrinimo laikotarpiui arba šiam laikotarpiui nušalinamas nuo pareigų.

25 straipsnis. Valstybės tarnautojų perkėlimas į kitas pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose ir atstovybėse prie tarptautinių organizacijų, taip pat į pareigas tarptautinėse ir Europos Sąjungos institucijose ar užsienio valstybių institucijose bei perkėlimas dirbti į specialiąsias misijas

1. Karjeros valstybės tarnautojas su jo rašytiniu sutikimu gali būti perkeltas į kitas pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose ir atstovybėse prie tarptautinių organizacijų, taip pat perkeltas dirbti į specialiąsias misijas.

2. Karjeros valstybės tarnautojas į šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pareigas, kurių pareigybės aprašyme yra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, perkeliamas tik tada, kai yra kompetentingos valstybės institucijos išvada, kad šiam asmeniui gali būti išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

3. Atsižvelgiant į delegavimą į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas reglamentuojančius teisės aktus, karjeros valstybės tarnautojas su jo rašytiniu sutikimu gali būti laikinai perkeltas į pareigas tarptautinėje ar Europos Sąjungos institucijoje ar užsienio valstybės institucijoje. Pretenduojantys būti laikinai perkelti į šias pareigas valstybės tarnautojai atrenkami Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymo ir Vyriausybės nustatyta tvarka.

4. Paprastai pagal šio straipsnio 1 ar 3 dalį perkeltas valstybės tarnautojas kitas pareigas gali eiti ne ilgiau kaip 3 metus, jeigu tarptautinė sutartis ar Europos Sąjungos teisės aktai nenustato kitaip, o perkeltas kadencijai priimtas karjeros valstybės tarnautojas kitas pareigas gali eiti ne ilgiau negu iki kadencijos pabaigos.

5. Karjeros valstybės tarnautojas gali būti perkeltas į kitas pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose ir atstovybėse prie tarptautinių organizacijų, jeigu jis atitinka pareigybės, į kurią perkeliama, aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus.

6. Karjeros valstybės tarnautojų perkėlimo į šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pareigas ir atšaukimo iš šių pareigų tvarką, socialinių garantijų ir tarnybos užsienyje ypatumus nustato įstatymai.

26 straipsnis. Valstybės tarnautojų tarnybinis kaitumas

1. Kai yra laisvos karjeros valstybės tarnautojo pareigos, karjeros valstybės tarnautojas jo prašymu gali būti perkeltas į kitas lygiavertes ar žemesnes pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje. Gali būti sukeistos dviejų karjeros valstybės tarnautojų lygiavertės pareigos, jeigu jie to prašo. Šios dalies nuostatos netaikomos kadencijai priimtiems karjeros valstybės tarnautojams.

2. Pakaitinis karjeros valstybės tarnautojas, išskyrus pakaitinį karjeros valstybės tarnautoją, priimtą į pareigas, iki šio įstatymo nustatyta tvarka į jas bus priimtas karjeros valstybės tarnautojas, bet ne ilgesniam negu 3 mėnesių laikotarpiui, jo prašymu gali būti perkeltas į kitas lygiavertes ar žemesnes laikinai negalinčio eiti karjeros valstybės tarnautojo pareigų pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje.

3. Valstybės tarnautojas gali būti perkeltas į kitas pareigas šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytais atvejais, jeigu jis atitinka kitų pareigų pareigybės aprašyme nustatytus specialiuosius reikalavimus.

4. Valstybės tarnautojas į šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas pareigas, kurių pareigybės aprašyme yra nustatytas specialusis reikalavimas atitikti reikalavimus, būtinus išduodant leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, perkeliamas tik tada, kai yra kompetentingos valstybės institucijos išvada, kad šiam asmeniui gali būti išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

5. Valstybės tarnautojo perkėlimo tarnybinio kaitumo būdu į kitas valstybės tarnautojo pareigas tvarką nustato Vyriausybė.

27 straipsnis. Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimas

1. Vertinama įstaigų vadovų (išskyrus įstaigų vadovus, priimančius į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu), karjeros valstybės tarnautojų ir pakaitinių valstybės tarnautojų, priimtų į karjeros valstybės tarnautojų pareigas, tarnybinė veikla.

2. Įstaigos vadovo ir karjeros valstybės tarnautojo, einančio valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos administracijos ar struktūrinio padalinio vadovo (toliau – įstaigos padalinio vadovas) pareigas, tarnybinės veiklos vertinimo tikslas – kiekvienais metais nustatyta tvarka įvertinti jo kvalifikaciją ir gebėjimus atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas ir pasiektus rezultatus, vykdant atitinkamai jo vadovaujamai valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai arba vadovaujamam įstaigos padaliniui suformuluotas užduotis.

3. Karjeros valstybės tarnautojo (išskyrus įstaigos padalinio vadovą) tarnybinės veiklos ir pakaitinio valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimo tikslas – kiekvienais metais nustatyta tvarka įvertinti jo kvalifikaciją ir gebėjimus atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas ir pasiektus rezultatus, vykdant jiems suformuluotas užduotis.

4. Valstybės tarnautojo tarnybinė veikla vertinama kiekvienais metais, jeigu valstybės tarnautojas ne trumpiau kaip 6 mėnesius per kalendorinius metus eina pareigas toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje yra vertinama jo tarnybinė veikla.

5. Įstaigos vadovo tarnybinę veiklą vertina šį valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo, o kai įstaigos vadovą į pareigas priima kolegiali institucija, – šios institucijos vadovas. Karjeros valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą ir pakaitinio valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą vertina jų tiesioginis vadovas. Valstybės tarnautojas turi teisę kviesti biudžetinės įstaigos darbuotojų atstovavimą įgyvendinančių subjektų atstovą dalyvauti tiesioginio vadovo atliekamame jo vertinime.

6. Įstaigos vadovą į pareigas priimančio asmuo, o kai įstaigos vadovą į pareigas priima kolegiali institucija, – šios institucijos vadovas, tiesioginis karjeros valstybės tarnautojo ar pakaitinio valstybės tarnautojo vadovas (toliau – tiesioginis vadovas) valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą įvertina:

- 1) labai gerai;
- 2) gerai;
- 3) nepatenkinamai.

7. Kai valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinama gerai, jo teisinė padėtis nesikeičia ir valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimas yra baigiamas, išskyrus atvejus, kai valstybės tarnautojas nesutinka su tiesioginio vadovo tarnybinės veiklos vertinimu.

8. Kai valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinama labai gerai, tiesioginio vadovo rašytiniu motyvuotu siūlymu valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens sprendimu:

1) valstybės tarnautojui gali būti nustatoma didesnė pareiginė alga, taikant ne mažiau kaip 0,5 ir ne daugiau kaip 1,5 didesnį koeficientą, negu jam iki tarnybinės veiklos vertinimo nustatytas pareiginės algos koeficientas, tačiau neviršijant tai pareigybei nustatyto didžiausio koeficiento, arba

2) valstybės tarnautojui gali būti taikomos šio įstatymo 31 straipsnio 2 dalies 1, 2, 3, 4 ir 6 punktuose nustatytos skatinimo priemonės, arba

3) karjeros valstybės tarnautojas, išskyrus kadencijai priimtą valstybės tarnautoją, gali būti perkeltas į aukštesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas, išskyrus pareigas, kurioms įstatymais yra nustatyta kadencija, toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje.

9. Kai valstybės tarnautojo tarnybinė veikla įvertinama nepatenkinamai, tiesioginio vadovo rašytiniu motyvuotu siūlymu valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens sprendimu:

1) valstybės tarnautojui gali būti nustatoma mažesnė pareigybės pareiginės algos koeficientų intervale esanti pareiginė alga, taikant 0,5 mažesnį koeficientą, negu jam iki tarnybinės veiklos vertinimo nustatytas pareiginės algos koeficientas, tačiau ne mažesnį, negu tai pareigybei nustatytas mažiausias koeficientas, arba

2) valstybės tarnautojas gali būti perkeltas į žemesnes pareigas toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje;

3) valstybės tarnautojas gali būti atleistas iš pareigų (išskyrus Vyriausybės ar savivaldybės įstaigų, kurių nepriklausomumas joms atliekant įstatymų nustatytas funkcijas ir priimant sprendimus turi būti užtikrintas vadovaujantis Europos Sąjungos ir nacionalinės teisės aktais, vadovus);

4) valstybės tarnautojas atleidžiamas iš pareigų, pasibaigus jo tarnybinės veiklos gerinimo plano laikotarpiui valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą neeilinio vertinimo metu įvertinus nepatenkinamai.

10. Valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą įvertinus nepatenkinamai ir nustačius mažesnę pareigybės pareiginės algos koeficientų intervale esančią pareiginę algą gali būti sudaromas ne trumpesnis negu 2 mėnesių ir ne ilgesnis negu 6 mėnesių jo tarnybinės veiklos gerinimo planas.

11. Valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos neeilinis vertinimas atliekamas valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens ar įstaigos vadovą į pareigas priimančio kolegialios institucijos vadovo sprendimu šiais atvejais:

1) tiesioginio vadovo rašytiniu motyvuotu siūlymu, susijusiu su valstybės tarnautojo kvalifikacija ir gebėjimais atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas;

2) valstybės tarnautojo prašymu nustatyti jam didesnę pareigybės pareiginės algos koeficientų intervale esančią pareiginę algą;

3) valstybės tarnautojo prašymu perkelti jį į aukštesnes pareigas;

4) jeigu kasmetinio vertinimo metu valstybės tarnautojo tarnybinė veikla buvo įvertinta nepatenkinamai ir buvo sudarytas jo tarnybinės veiklos rezultatų gerinimo planas.

12. Nėeilinis valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimas atliekamas ne dažniau kaip vieną kartą per kalendorinius metus, jeigu nuo valstybės tarnautojo kasmetinio tarnybinės veiklos vertinimo praėjo ne mažiau kaip 6 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai yra nustatomas trumpesnis veiklos rezultatų gerinimo plano laikotarpis, arba jeigu valstybės tarnautojas ne trumpiau kaip 6 mėnesius per kalendorinius metus ėjo pareigas toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, kurioje yra vertinama jo tarnybinė veikla.

13. Valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose sudaromos vertinimo komisijos, kurios į pareigas priimančio asmens prašymu arba valstybės tarnautojo, nesutinkančio su tiesioginio vadovo tarnybinės veiklos vertinimu, kreipimusi, teikia į pareigas priimančiam asmeniui išvadą dėl valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo. Ši išvada valstybės tarnautoją į pareigas priimančiam asmeniui nėra privaloma.

14. Vyriausybės įgaliotos įstaigos atstovas į pareigas priimančio asmens arba valstybės tarnautojo prašymu gali būti kviečiamas arba savo iniciatyva dalyvauti valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos vertinimo komisijos darbe šios komisijos nario teisėmis. Savivaldybių įstaigų, kurių nepriklausomumas joms atliekant įstatymų nustatytas funkcijas ir priimant sprendimus turi būti užtikrintas vadovaujantis nacionalinės teisės aktais, vadovų vertinimo komisijos darbe šios komisijos nario teisėmis gali būti kviečiamas dalyvauti Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės ir (ar) Lietuvos Respublikos finansų ministerijos atstovas, savivaldybių kontrolieriams atstovaujančių organizacijų atstovas.

15. Jeigu valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje yra įsteigta profesinė sąjunga ir vertinamas valstybės tarnautojas yra profesinės sąjungos narys, vienas vertinimo komisijos narys turi būti šios profesinės sąjungos atstovas. Kitais atvejais vertinimo komisijoje stebėtojų teisėmis dalyvauja darbo tarybos atstovas.

16. Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo tvarką nustato Vyriausybė.

VI SKYRIUS

DARBO UŽMOKESTIS

28 straipsnis. Darbo užmokestis

1. Valstybės tarnautojo darbo užmokestį sudaro:

- 1) pareiginė alga;
- 2) priemokos;
- 3) priedas už tarnybos Lietuvos valstybei stažą (toliau – tarnybos stažas);
- 4) mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties, viršvalandinį darbą ir budėjimą.

2. Už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties, viršvalandinį darbą ir budėjimą mokama Darbo kodekso nustatyta tvarka. Valstybės tarnautojui už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą taikomas darbo užmokestis, susidedantis iš valstybės tarnautojui mokamų šio straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktuose numatytų darbo užmokesčio dalių.

3. Valstybės tarnautojui gali būti mokama už dalyvavimą savo ar kitos įstaigos įgyvendinamuose projektuose, taip pat veikloje, atliekamoje pagal įstaigos sudarytas bendradarbiavimo sutartis su tarptautinėmis ar Europos Sąjungos teisės aktais įsteigtomis institucijomis (toliau – veikla pagal bendradarbiavimo sutartis), kurie turi konkrečius ir išmatuojamus tikslus, suderinamus su įstaigos misija ir tikslais, kuriems yra nustatytas įgyvendinimo terminas ir numatytas atskiras biudžetas. Už dalyvavimą Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose ar veikloje pagal bendradarbiavimo sutartis iš Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių lėšų mokama pagal projektų ar bendradarbiavimo sutartyse nustatytas sąlygas ir įkainius. Kai sąlygos ir įkainiai nėra nustatyti, mokėjimo už dalyvavimą projektinėje veikloje ar veikloje pagal bendradarbiavimo sutartis įkainius nustato įstaigos vadovas, tačiau ne didesnius negu dviguba konkrečaus valstybės tarnautojo pareiginė alga. Už laiką, kurį valstybės tarnautojas dalyvauja projektuose ar veikloje pagal bendradarbiavimo sutartis, už kurį mokama, šio straipsnio 1 dalyje nustatytas darbo užmokestis iš valstybės ar savivaldybės biudžeto lėšų valstybės tarnautojui nemokamas.

29 straipsnis. Pareiginė alga

1. Valstybės tarnautojo pareiginė alga nustatoma pagal šio įstatymo 1 priede valstybės tarnautojo pareigybei nustatytą pareiginės algos koeficientą arba iš pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo. Jeigu pareiginė alga nustatoma iš pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo, pareiginę algą nustato valstybės tarnautoją į pareigas priimančias asmuo.

2. Pareiginės algos koeficiento vienetas yra Lietuvos Respublikos Seimo patvirtintas atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis (toliau – bazinis dydis). Pareiginė alga apskaičiuojama atitinkamą pareiginės algos koeficientą dauginant iš bazinio dydžio. Ateinančių finansinių metų bazinis dydis, atsižvelgiant į praėjusių metų vidutinę metinę infliaciją (skaičiuojant nacionalinį vartotojų kainų indeksą), minimaliosios mėnesinės algos dydį ir kitų vidutinio darbo užmokesčio viešajame sektoriuje dydžiui ir kitimui poveikį turinčių veiksnių įtaką, nustatomas nacionalinėje kolektyvinėje sutartyje. Nacionalinėje kolektyvinėje sutartyje sulgtą bazinį dydį tvirtina Seimas iki Seimo pavasario sesijos pabaigos. Jeigu nacionalinė kolektyvinė sutartis nėra sudaryta arba pakeista iki einamųjų metų birželio 1 dienos, ateinančių finansinių metų bazinį dydį Vyriausybės teikimu, įvertindamas ir atsižvelgdamas į šioje dalyje numatytas aplinkybes, tvirtina Seimas iki Seimo pavasario sesijos pabaigos. Tvirtinamas naujas bazinis dydis negali būti mažesnis už esamą bazinį dydį, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatyta tvarka nustatomos ir paskelbiamos išskirtinės aplinkybės.

3. Prieš skelbiant centralizuotą konkursą ar atranką į valstybės tarnautojo pareigas, pareiginė alga nustatoma iš šio įstatymo 1 priede valstybės tarnautojo pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo arba pagal šio įstatymo 1 priede valstybės tarnautojo pareigybei nustatytą pareiginės algos koeficientą. Apie valstybės tarnautojo pareigybei nustatytą pareiginės algos koeficientą viešai paskelbiama Vyriausybės nustatyta tvarka.

4. Kitais atvejais, negu nurodyta šio straipsnio 3 dalyje, valstybės tarnautojui pareiginė alga nustatoma taip:

1) perkeliama į aukštesnes pareigas nustatoma šios pareigybės pareiginės algos koeficientų intervale esanti pareiginė alga, kuri yra nustatoma taikant 0,5 didesnį koeficientą, negu jam iki perkėlimo buvo nustatytas pareiginės algos koeficientas, tačiau ne didesnį negu tai pareigybei nustatytas didžiausias koeficientas ir ne mažesnį negu tai pareigybei nustatytas mažiausias koeficientas;

2) laikinai perkeliama į lygiavertes ar žemesnes pareigas nustatoma jo turėta pareiginė alga;

3) perkeliama arba atkuriančiam statusą į lygiavertes pareigas, nustatoma jo turėta

pareiginė alga;

4) perkeliama arba atkuriamam statusą į žemesnes pareigas nustatoma šios pareigybės pareiginės algos koeficientų intervale esanti pareiginė alga, kuri yra nustatoma taikant 0,5 mažesnį koeficientą, negu jam iki perkėlimo nustatytas pareiginės algos koeficientas, tačiau ne didesnį negu tai pareigybei nustatytas didžiausias koeficientas ir ne mažesnį negu tai pareigybei nustatytas mažiausias koeficientas;

5) valstybės tarnautojo tarnybinę veiklą įvertinus labai gerai arba nepatenkinamai šio įstatymo 27 straipsnio 8 ir 9 dalyse nustatyta tvarka;

6) Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareiginė alga nustatoma iš šiai pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo, tačiau visoms Seimo nariui įsteigtoms Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigybėms nustatytų pareiginių algų koeficientų suma negali viršyti Seimo nariui įsteigtų Seimo nario politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo pareigijų koeficientų intervalo vidurkių sumos;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

7) įstaigos vadovui – Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos vadovui nustatomas didžiausias šio įstatymo 1 priede nustatytas pareiginės algos koeficientas iš tai pareigybei nustatyto pareiginės algos koeficientų intervalo.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

5. Valstybės tarnautojų, dirbusių ne visas mėnesio darbo dienas ar dirbančių ne visą darbo dieną, pareiginė alga apskaičiuojama taip: pareiginės algos dydis padalijamas iš to mėnesio darbo valandų arba dienų skaičiaus pagal valstybės tarnautojui nustatytą darbo laiko normą ir gautas darbo valandos arba darbo dienos atlygis padauginamas iš valstybės tarnautojo faktiškai dirbtų valandų arba dienų skaičiaus.

30 straipsnis. Priemokos ir priedas už tarnybos stažą

1. Valstybės tarnautojui ne ilgesniam kaip 6 mėnesių per kalendorinius metus laikotarpiui gali būti skiriama viena iš šių priemokų:

1) už pavadavimą, kai raštu pavedama laikinai atlikti ir kito valstybės tarnautojo pareigybei nustatytas funkcijas. Priemokos už pavadavimą dydį nustato valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo, tačiau ši priemoka negali būti mažesnė kaip 10 procentų ir didesnė kaip 40 procentų pareiginės algos;

2) už papildomų užduočių, suformuluotų raštu, atlikimą, kai dėl to viršijamas įprastas darbo krūvis arba kai atliekamos pareigybės aprašyme nenumatytos funkcijos. Priemokos už papildomų užduočių atlikimą dydį nustato valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo, tačiau ši priemoka negali būti mažesnė kaip 10 procentų ir didesnė kaip 40 procentų pareiginės algos. Kai ši priemoka skiriama už dalyvavimą įgyvendinant Europos Sąjungos struktūrinės, kitos Europos Sąjungos finansinės paramos ir tarptautinės finansinės paramos lėšomis finansuojamus projektus, trunkančius ilgiau negu 6 mėnesius, šioje dalyje nurodytas apribojimas dėl priemokos skyrimo ne ilgesniam kaip 6 mėnesių per kalendorinius metus laikotarpiui netaikomas ir šiame punkte numatyta priemoka gali būti skiriama iki projekto pabaigos.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

2. Valstybės tarnautojams priedą už tarnybos stažą sudaro vienas procentas pareiginės algos už kiekvienus tarnybos Lietuvos valstybei metus. Šio priedo suma negali viršyti 30 procentų pareiginės algos.

VII SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ SKATINIMAS IR ATSAKOMYBĖ

31 straipsnis. Skatinimas ir apdovanojimas

1. Už nepriekaištingą tarnybinių pareigų atlikimą valstybės tarnautojus į pareigas priimančio asmuo, o kai jį į pareigas priima Vyriausybė arba savivaldybės taryba, – atitinkamai Vyriausybė konkrečios valdymo srities ministro teikimu arba savivaldybės meras gali skatinti šio įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Valstybės tarnautojai skatinami:

1) padėka;

2) vardine dovana;

3) nuo 1 iki 2 pareiginių algų dydžio pinigine išmoka už asmeninį išskirtinį indėlį įgyvendinant įstaigai nustatytus tikslus arba pasiektus rezultatus ir įgyvendintus uždavinius (tačiau ne dažniau kaip 2 kartus per kalendorinius metus);

4) suteikiant iki 5 mokamų poilsio dienų (tačiau ne daugiau kaip 10 darbo dienų per metus) arba atitinkamai sutrumpinant darbo laiką;

5) vienkartinę pinigine išmoka Vyriausybės nustatyta tvarka;

6) finansuojant kvalifikacijos tobulinimą ne didesne kaip valstybės tarnautojo vienos pareiginės algos dydžio suma per metus.

3. Už ypatingus nuopelnus valstybės tarnybai valstybės tarnautojai gali būti teikiami valstybės apdovanojimui gauti.

4. Apie valstybės tarnautojo gautus paskatinius ir valstybės apdovanojimus įrašoma į valstybės tarnautojo asmens bylą.

32 straipsnis. Valstybės tarnautojų atsakomybė

1. Valstybės tarnautojai už tarnybinius nusižengimus, išskyrus mažareikšmius tarnybinius nusižengimus, traukiami tarnybinėn atsakomybėn. Tarnybiniu nusižengimu laikomas valstybės tarnautojo pareigų neatlikimas ar netinkamas atlikimas dėl valstybės tarnautojo kaltės.

2. Mažareikšmiu tarnybiniu nusižengimu laikomas tarnybinis nusižengimas, kurio tyrimą atlikus nustatyta, kad jis yra formalaus pobūdžio, nesukėlęs neigiamų pasekmių, o tarnybinės nuobaudos paskyrimas būtų neproporcingas tarnybinio nusižengimo sunkumui.

3. Už valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms padarytą materialinę žalą valstybės tarnautojai traukiami materialinėn atsakomybėn.

4. Ginčai dėl valstybės tarnautojų tarnybinės ir materialinės atsakomybės nagrinėjami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-3136](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15128

33 straipsnis. Tarnybinės nuobaudos

1. Už tarnybinius nusižengimus skiriamos šio įstatymo nustatytos tarnybinės nuobaudos.

2. Tarnybinė nuobauda skiriama atsižvelgiant į kaltę, tarnybinio nusižengimo padarymo priežastis, aplinkybes ir pasekmes, į valstybės tarnautojo veiklą iki tarnybinio nusižengimo padarymo, tarnybinę atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3136](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15128

3. Už tarnybinius nusižengimus valstybės tarnautojui gali būti skiriama viena iš šių tarnybinių nuobaudų:

- 1) pastaba;
- 2) papeikimas;
- 3) griežtas papeikimas;
- 4) atleidimas iš pareigų.

4. Tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų gali būti skiriama už šiurkštų tarnybinių nusižengimą, taip pat už kitą tarnybinių nusižengimą, jeigu prieš tai valstybės tarnautojui nors kartą per paskutinius 12 mėnesių buvo taikyta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas.

5. Šiurkščiu tarnybiniu nusižengimu laikoma:

1) valstybės tarnautojo elgesys, susijęs su tarnybinių pareigų atlikimu, diskredituojantis valstybės tarnybą, menkinantis įstaigos ar paties tarnautojo reputaciją, žeminantis žmogaus orumą, ar kiti veiksmai, tiesiogiai pažeidžiantys žmonių konstitucines teises;

2) valstybės ar tarnybos paslapties atskleidimas;

3) korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, kaip jos apibrėžtos Korupcijos prevencijos įstatyme, susijusios su tarnybinių pareigų atlikimu, nors už šią veiką valstybės tarnautojas ir nebuvo traukiamas baudžiamojon ar administracinėn atsakomybėn;

4) piktnaudžiavimas tarnyba;

5) šiurkštus Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų pažeidimas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3136](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15128

6) dalyvavimas su valstybės tarnyba nesuderinamoje veikloje;

7) nebuvimas tarnyboje (darbe) vieną ar daugiau darbo dienų be pateisinamos priežasties;

8) buvimas tarnybos (darbo) metu neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, taip pat ne tarnybos (ne darbo) metu viešoje vietoje, jeigu valstybės tarnautojo elgesys įžeidžia žmogaus orumą ar diskredituoja valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos autoritetą;

9) valstybės ar savivaldybės lėšų ir turto apskaitos pažeidimas, turėjęs reikšmingos įtakos valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių, konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenų teisingumui, ar reikšmingas valstybės ar savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo pažeidimas, nustatytas valstybės kontrolieriaus ar jo pavaduotojo arba savivaldybės kontrolieriaus sprendimu;

10) įsiteisėjusių teismo sprendimų, susijusių su valstybės tarnautojo pareigomis ir jų atlikimu, nevykdymas.

33¹ straipsnis. Asmenų, dėl kurių pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, teisės

Valstybės tarnautojas ar valstybės tarnautojo pareigas ėjęs asmuo, dėl kurio pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, turi teisę:

1) būti raštu informuotas apie pradėtą tarnybinio nusižengimo tyrimą ir jo prašymu susipažinti su valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos turimais neįslaptintais duomenimis apie jo galimai padarytą tarnybinį nusižengimą arba gauti šiuos duomenis;

2) teikti paaiškinimus, įrodymus, prašymus ar kitą informaciją dėl jo galimai padaryto tarnybinio nusižengimo;

3) dalyvauti tikrinant vietoje su jo galimai padarytu tarnybinio nusižengimu susijusius faktinius duomenis;

4) pareikšti motyvuotą nušalinimą tarnybinį nusižengimą tirti įgaliotiems asmenims dėl jų galimo šališkumo, apskųsti šių asmenų veikimą ar neveikimą;

5) baigus tarnybinio nusižengimo tyrimą, gauti priimtą sprendimą, jo prašymu susipažinti su neįslaptinta tarnybinio nusižengimo tyrimo medžiaga arba gauti jos kopiją;

6) turėti atstovą. Atstovas turi tokias pačias teises kaip ir asmuo, kuriam jis atstovauja;

7) skųsti sprendimus dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo ar valstybės tarnautojo pareigas ėjusio asmens pripažinimo padariusiu tarnybinį nusižengimą ir tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, nustatymo.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-3136](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15128

34 straipsnis. Tarnybinių nuobaudų skyrimas

1. Tarnybinė nuobauda turi būti paskirta ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo tarnybinio nusižengimo paaiškėjimo dienos, neįskaitant laiko, kurį valstybės tarnautojas nebuvo darbe dėl ligos, buvo komandiruotėje arba atostogavo, o iškėlus baudžiamąją bylą arba Seimo kontrolieriui atliekant tyrimą, taip pat atliekant tarnybinį ar kitą kompetentingos institucijos patikrinimą, tarnybinio nusižengimo tyrimą šio straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytu atveju, – ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo baudžiamosios bylos nutraukimo arba teismo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos, Seimo kontrolieriaus pažymos surašymo, tarnybinio ar kito kompetentingos institucijos patikrinimo užbaigimo, motyvuotos išvados apie tyrimo rezultatus šio straipsnio 2 dalies 1 punkte numatytu atveju surašymo dienos. Valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens arba, jeigu valstybės tarnautoją į pareigas priima Seimas, Vyriausybė, savivaldybės taryba, – atitinkamai Seimo Pirmininkas, Ministras Pirmininkas, savivaldybės meras pradeda tarnybinio nusižengimo tyrimą savo sprendimu arba kai jie gauna oficialią informaciją apie valstybės tarnautojo tarnybinį nusižengimą. Jeigu įsiteisėjusiame teismo sprendime konstatuota, kad valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga pažeidė įstatymus ar kitus teisės aktus, šioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje turi būti pradėtas valstybės tarnautojų, dėl kurių galimos kaltės buvo padaryti įsiteisėjusiame teismo sprendime konstatuoti įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimai, tarnybinio nusižengimo tyrimas. Tarnybinė nuobauda neskiriama, jeigu nuo nusižengimo padarymo dienos praėjo 6 mėnesiai, išskyrus atvejus, kai tarnybinis nusižengimas nustatomas atliekant auditą, piniginių ar kitokių vertybių reviziją (inventorizaciją) arba kai Seimo kontrolierius atlieka tyrimą, taip pat kai atliekamas tarnybinis ar kitas kompetentingos institucijos patikrinimas arba kai yra pažeidžiamos Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatos. Šiais atvejais tarnybinė nuobauda skiriama ne vėliau kaip per 3 metus nuo nusižengimo padarymo dienos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3136](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15128

2. Tarnybinio nusižengimo tyrimas, gavus oficialią informaciją apie galimą valstybės tarnautojo tarnybinį nusižengimą, pradedamas, o pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas tęsiamas ir atitinkamas sprendimas dėl tarnybinio nusižengimo padarymo pripažinimo ir tarnybinės nuobaudos skyrimo priimamas taip pat:

1) kai valstybės tarnautojas, dėl kurio galimo tarnybinio nusižengimo gauta oficiali informacija arba dėl kurio pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, perkliamas į valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje. Šiuo atveju asmuo, pradėjęs tarnybinio nusižengimo tyrimą, motyvuotą išvadą apie tyrimo rezultatus, kurioje konstatuojama, kad valstybės tarnautojas padarė tarnybinį nusižengimą, ir siūloma jam skirti tarnybinę nuobaudą, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka perduoda institucijos ar įstaigos, į kurią perkeltas valstybės tarnautojas, vadovui, šio įstatymo 53 straipsnyje nurodytam registrai ir valstybės tarnautojui, kuris pripažintas padaręs tarnybinį nusižengimą. Sprendimą dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo valstybės tarnautojui priima institucijos ar įstaigos, į kurią valstybės tarnautojas yra perkeltas, vadovas, atsižvelgdamas į šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus;

2) kai valstybės tarnautojas, dėl kurio galimo tarnybinio nusižengimo gauta oficiali informacija arba dėl kurio pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas, atleidžiamas iš valstybės tarnautojo pareigų. Sprendimą dėl asmens, ėjusio valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą ir tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, priima tarnybinio nusižengimo tyrimą pradėjęs asmuo, atsižvelgdamas į šio straipsnio 1 dalyje nustatytus reikalavimus. Šis sprendimas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka perduodamas šio įstatymo 53 straipsnyje nurodytam registrai ir asmeniui, ėjusiam valstybės tarnautojo pareigas.

3. Už vieną tarnybinį nusižengimą galima skirti tik vieną tarnybinę nuobaudą.

4. Kai paaiškėja, kad tarnybinis nusižengimas turi nusikalstamos veikos ar administracinio nusižengimo požymių, tarnybinio nusižengimo tyrimas sustabdomas ir tarnybinio patikrinimo medžiaga perduodama institucijai, kompetentingai tirti ir nagrinėti atitinkamas bylas. Jeigu atsisakoma pradėti ikiteisminį tyrimą ar administracinio nusižengimo teiseną arba asmuo atleidžiamas nuo baudžiamosios arba administracinės atsakomybės, tarnybinio nusižengimo tyrimas tęsiamas ir tarnybinė nuobauda turi būti paskirta šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka ir terminais. Kai valstybės tarnautojo veika turi savarankiško tarnybinio nusižengimo požymių, pagal kuriuos akivaizdžiai galima šį tarnybinį nusižengimą atriboti nuo nusikalstamos veikos ar administracinio nusižengimo, tarnybinio nusižengimo tyrimas tęsiamas neatsižvelgiant į baudžiamojo proceso ar administracinio nusižengimo teisenos eigą.

5. Tarnybinę nuobaudą skiria arba sprendimą dėl asmens, ėjusio valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą ir sprendimą dėl tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, priima valstybės tarnautoją į pareigas priimantis asmuo.

6. Sprendimas dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo ar dėl asmens, ėjusio valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą ir tarnybinės nuobaudos, kuri turėtų būti jam skirta, nustatymo gali būti skundžiamas teismui.

7. Sprendimų dėl tarnybinių nuobaudų skyrimo valstybės tarnautojams ir sprendimų dėl asmenų, ėjusių valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą ir sprendimų dėl tarnybinių nuobaudų, kurios turėtų būti jiems skirtos, priėmimo tvarką, taip pat šio straipsnio 2 dalyje nurodytų motyvuotų išvadų apie tyrimų rezultatus ir priimtų sprendimų dėl asmenų, ėjusių valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą perdavimo atitinkamiems asmenims terminus ir tvarką nustato Vyriausybė.

35 straipsnis. Tarnybinę atsakomybę lengvinančios ir sunkinančios aplinkybės

1. Tarnybinę atsakomybę lengvinančios aplinkybės yra šios:

- 1) valstybės tarnautojas nedelsdamas pats praneša padaręs tarnybinį nusižengimą;
- 2) valstybės tarnautojas padėjo atskleisti tarnybinį nusižengimą;
- 3) tarnybinį nusižengimą padaręs valstybės tarnautojas užkirto kelią neigiamoms tarnybinio nusižengimo pasekmėms;
- 4) tarnybinį nusižengimą padaręs valstybės tarnautojas savo noru atlygino nuostolius ar pašalino padarytą žalą;
- 5) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl psichinės ar fizinės prievartos;
- 6) tarnybinį nusižengimą padarė nėščia valstybės tarnautoja, jeigu ši aplinkybė turėjo įtakos nusižengimo padarymui;
- 7) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl didelio susijaudinimo, kurį sukėlė neteisėti kito asmens veiksmai.

2. Valstybės tarnautoją į pareigas priimantis asmuo gali ir kitas šio straipsnio 1 dalyje nenurodytas aplinkybes pripažinti tarnybinę atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis.

3. Tarnybinę atsakomybę sunkinančios aplinkybės yra šios:

- 1) tarnybinis nusižengimas padarytas grupės susitarusių valstybės tarnautojų;
 - 2) tarnybinis nusižengimas padarytas pasinaudojant ekstremaliąja situacija ar jos aplinkybėmis;
 - 3) per vienus metus nuo tarnybinės nuobaudos paskyrimo padarytas kitas tarnybinis nusižengimas;
 - 4) tarnybinis nusižengimas padarytas neblaivaus ar nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų apsvaigusio valstybės tarnautojo;
 - 5) tarnybinis nusižengimas padarytas dėl savanaudiškų paskatų.
4. Kiti įstatymai gali numatyti ir kitų tarnybinę atsakomybę lengvinančių ir sunkinančių aplinkybių.

36 straipsnis. Tarnybinės nuobaudos išnykimas

1. Valstybės tarnautojas laikomas nebaustu tarnybine nuobauda, kai po tarnybinės nuobaudos paskyrimo datos praėjo vieni metai.
2. Tarnybinė nuobauda ją paskyrusio asmens motyvuotu sprendimu gali būti panaikinta anksčiau, negu sueis šio straipsnio 1 dalyje nustatytas terminas, arba kai valstybės tarnautojas gauna valstybės apdovanojimą.

37 straipsnis. Atsakomybė už neteisėtą sprendimą neleisti valstybės tarnautojui dirbti kito darbo pagal darbo sutartį arba neteisėtą sprendimą leisti valstybės tarnautojui dirbti kitą darbą

1. Valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga turi atlyginti valstybės tarnautojui neteisėtu sprendimu neleisti valstybės tarnautojui dirbti kito darbo pagal darbo sutartį padarytą žalą. Žala, atsiradusi dėl šio sprendimo, atlyginama Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka.
2. Sprendimą priėmusio asmens padarytą žalą atlyginusi valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga turi regreso teisę reikalauti iš žalą padariusio sprendimą priėmusio asmens tokio dydžio žalos atlyginimo, kiek ji sumokėjo, bet ne daugiau kaip 9 vidutinių jo darbo užmokesčių. Žalos atlyginimas išieškomas iš sprendimą priėmusio asmens darbo užmokesčio ir negali viršyti 20 procentų jam priklausančio per mėnesį mokėti darbo užmokesčio. Ginčus dėl žalos atlyginimo sprendžia teismas.
3. Įstaigos vadovą į pareigas priimančio asmens turi teisę reikalauti panaikinti neteisėtą

sprendimą leisti valstybės tarnautojui dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį ir spręsti įstaigos vadovo atsakomybės klausimą.

38 straipsnis. Materialinės atsakomybės sąlygos ir žalos atlyginimo tvarka

1. Valstybės tarnautojas turi atlyginti savo neteisėta kalta veika valstybės ir savivaldybės institucijai ir įstaigai padarytą tiesioginę materialinę žalą.

2. Valstybės tarnautojas atlygina visą šio straipsnio 1 dalyje nurodytą žalą, jeigu ją padarė atlikdamas viešojo administravimo veiklą ir (arba) padėdamas valstybės ar vietos valdžią įgyvendinantiems asmenims vykdyti jiems nustatytas funkcijas, tačiau atlygintinos žalos dydis negali viršyti 6 vidutinių valstybės tarnautojo darbo užmokesčių, išskyrus atvejus, kai žala padaryta tyčia.

3. Valstybės ir savivaldybės institucijai ir įstaigai padarytą žalą valstybės tarnautojas gali atlyginti savo noru.

4. Jeigu valstybės tarnautojas gera valia šalių susitarimu žalos neatlygino natūra ar pinigais, padarytos žalos atlyginimas valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens, o kai valstybės tarnautoją į pareigas priima Seimas, Vyriausybė ar savivaldybės taryba, – atitinkamai Seimo valdybos, Ministro Pirmininko ar savivaldybės mero sprendimu išskaitomas iš valstybės tarnautojo darbo užmokesčio. Ne teismo tvarka išskaitomas žalos atlyginimas negali viršyti žalą padariusio valstybės tarnautojo vieno mėnesio vidutinio darbo užmokesčio dydžio net ir tuo atveju, jeigu buvo padaryta didesnė žala. Ne teismo tvarka per mėnesį išskaitoma suma negali viršyti 20 procentų valstybės tarnautojui priklausančio per mėnesį mokėti darbo užmokesčio. Sprendimas dėl žalos atlyginimo turi būti priimtas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo žalos paaiškėjimo dienos.

5. Pagal šio straipsnio 2 dalį valstybės tarnautojui priklausančios atlyginti žalos dalis, kuri liko neatlyginta po žalos atlyginimo išskaitymo šio straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka, išieškoma pareiškus ieškinį teisme.

6. Valstybės tarnautojas, nesutinkantis su jį į pareigas priimančio asmens, o kai valstybės tarnautoją į pareigas priima Seimas, Vyriausybė ar savivaldybės taryba, – atitinkamai Seimo valdybos, Ministro Pirmininko ar savivaldybės mero sprendimu dėl valstybės ir savivaldybės institucijai ir įstaigai padarytos žalos atlyginimo, turi teisę kreiptis į teismą. Kreipimasis į teismą sustabdo žalos atlyginimo išieškojimą pagal šio straipsnio 4 dalį.

7. Valstybės tarnautojo atleidimas iš valstybės tarnautojo pareigų arba valstybės tarnautojo perkėlimas arba priėmimas į valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje neatleidžia jo nuo padarytos dėl jo kaltės žalos atlyginimo.

39 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų regreso (atgręžtinio reikalavimo) teisė į žalą padariusį valstybės tarnautoją

1. Žala, atsiradusi dėl valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos neteisėtų veiksmų, atlyginama Civilinio kodekso nustatyta tvarka.

2. Valstybės tarnautojo padarytą žalą atlyginusi valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, o kai žala padaryta neteisėtais įstaigos vadovo veiksmais, – įstaigos vadovą į pareigas priimančio asmens turi regreso tvarka reikalauti iš žalą padariusio valstybės tarnautojo tokio dydžio žalos atlyginimo, kiek ji sumokėjo, bet ne daugiau kaip 9 vidutinių valstybės tarnautojo darbo užmokesčių. Jeigu valstybės tarnautojas žalą padarė tyčia, valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga į padariusį žalą valstybės tarnautoją turi tokio dydžio regreso teisę, kiek ji sumokėjo žalos atlyginimo. Žala atlyginama šio įstatymo 38 straipsnio 3, 4, 5, 6 ir 7 dalyse nustatyta tvarka.

3. Kolegialios valstybės ar savivaldybės institucijos vadovas ir nariai privalo solidariai atlyginti valstybės ir savivaldybės institucijai ir įstaigai žalą, padarytą dėl kolegialios institucijos sprendimų, priimtų pažeidžiant Lietuvos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus. Nuo pareigos atlyginti žalą atleidžiami tie asmenys, kurie balsavo prieš tokį sprendimą arba nedalyvavo posėdyje jį priimant. Kolegialios valstybės ar savivaldybės institucijos vadovo ir nario atsistatydinimas ar atšaukimas iš pareigų neatleidžia jų nuo padarytos dėl jų kaltės žalos atlyginimo.

40 straipsnis. Valstybės tarnautojo nušalinimas nuo pareigų

1. Valstybės tarnautojas nuo pareigų privalo būti nušalintas:

1) jeigu valstybės tarnautojas darbo vietoje pasirodė neblaivus ar apsvaigęs nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų. Šiuo atveju valstybės tarnautojas nušalinamas likusiam tos dienos (pamainos) darbo laikui;

2) jeigu nėra pareigų, į kurias valstybės tarnautojas gali būti perkeltas Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka jam uždraudus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, arba valstybės tarnautojas nesutinka būti perkeltas į kitas pareigas. Šiuo atveju valstybės tarnautojas nušalinamas Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka atliekamo patikrinimo laikotarpiui;

3) jeigu šio straipsnio 3 dalyje nurodyti asmenys gauna informacijos, kad valstybės tarnautojas įtariamas ar kaltinamas padaręs tyčinį sunkų arba labai sunkų nusikaltimą arba įtariamas ar kaltinamas padaręs nusikaltimą arba baudžiamąjį nusižengimą valstybės tarnybai ar viešiesiems interesams. Šiuo atveju valstybės tarnautojas nušalinamas iki baudžiamojo proceso pabaigos;

4) kitų įstatymų nustatytų subjektų sprendimu šių įstatymų nustatytais sąlygomis ir tvarka.

2. Valstybės tarnautojas nuo pareigų gali būti nušalintas, jeigu:

1) dėl valstybės tarnautojo yra pradėtas tarnybinio nusižengimo tyrimas ar tarnybinis patikrinimas ir valstybės tarnautojas toliau eidamas pareigas trukdo ar siekia paveikti tarnybinio nusižengimo tyrimo ar tarnybinio patikrinimo eigą ar rezultatus. Šiuo atveju valstybės tarnautojas nušalinamas tarnybinio nusižengimo tyrimo ar tarnybinio patikrinimo laikui (į šį terminą neįskaitomas valstybės tarnautojo laikinojo nedarbingumo ar atostogų laikas);

2) tarnybinio nusižengimo tyrimas ar tarnybinis patikrinimas atliekamas dėl veikos, už kurią valstybės tarnautojas gali būti atleistas iš pareigų. Šiuo atveju valstybės tarnautojas nušalinamas tarnybinio nusižengimo tyrimo ar tarnybinio patikrinimo laikui (į šį terminą neįskaitomas valstybės tarnautojo laikinojo nedarbingumo ar atostogų laikas).

3. Valstybės tarnautojas nuo pareigų nušalinamas jį į pareigas priimančio asmens ar jo įgalioto asmens, o kai valstybės tarnautoją į pareigas priima Seimas, Vyriausybė, savivaldybės taryba, – atitinkamai Seimo Pirmininko, Ministro Pirmininko, savivaldybės mero sprendimu.

4. Sprendime nušalinti valstybės tarnautoją nuo pareigų turi būti nurodytas laikotarpis, kuriam valstybės tarnautojas nušalinamas nuo pareigų, nušalinimo priežastys, teisinis pagrindas, sprendimo apskundimo tvarka ir terminai.

41 straipsnis. Valstybės tarnautojo nušalinimo teisinės pasekmės

1. Nušalinimo terminui pasibaigus, valstybės tarnautojas grąžinamas į eitas pareigas, jeigu po nušalinimo nėra pagrindo atleisti jį iš pareigų.

2. Už nušalinimo laikotarpį valstybės tarnautojui darbo užmokestis nemokamas. Valstybės tarnautojas, nuo tarnybos nušalintas nepagrįstai ar nepasitvirtinus aplinkybėms, lėmusioms nušalinimą, grąžinamas į eitas pareigas ir per 10 darbo dienų, kai valstybės tarnautojas vėl pradėjo eiti pareigas, jam išmokamas darbo užmokestis už laikotarpį, kurį jis buvo nušalintas nuo tarnybos, taip pat delspinigiai, kurių dydį tvirtina Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras. Delspinigiai nemokami, jeigu valstybės tarnautojui žala atlyginta kitų įstatymų nustatyta tvarka. Delspinigių dydį socialinės

apsaugos ir darbo ministras tvirtina kiekvienais metais iki vasario 1 dienos, atsižvelgdamas į Lietuvos statistikos departamento paskelbtą vartotojų kainų indeksą per praėjusius kalendorinius metus (lygindamas praėjusių metų gruodžio mėnesį su užpraeitų metų gruodžio mėnesiu).

3. Sprendimą nušalinti valstybės tarnautoją nuo pareigų priėmusio subjekto reikalavimu nušalintas valstybės tarnautojas grąžina valstybės tarnautojo pažymėjimą, visas jam patikėtas su jo pareigų vykdymu susijusias priemones ir jo žinioje esančius dokumentus.

VIII SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ ATOSTOGOS IR GARANTIJOS

42 straipsnis. Kasmetinės atostogos

1. Valstybės tarnautojui suteikiamos 22 darbo dienų trukmės kasmetinės minimalios atostogos. Valstybės tarnautojui, vienam auginančiam vaiką (įvaikį) iki 14 metų arba neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų, taip pat valstybės tarnautojui, kuris pripažintas neįgaliuoju, suteikiamos 27 darbo dienų trukmės kasmetinės minimalios atostogos.

2. Valstybės tarnautojui už kiekvieną 5 metų tarnybos stažą suteikiamos 3 darbo dienos kasmetinių papildomų atostogų, tačiau bendra kasmetinių atostogų trukmė negali būti ilgesnė kaip 37 darbo dienos.

3. Valstybės tarnautojui už pirmuosius tarnybos metus kasmetinės atostogos paprastai suteikiamos po 6 tarnybos mėnesių toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje.

43 straipsnis. Atostogos kvalifikacijai tobulinti

1. Valstybės tarnautojui, turinčiam ne trumpesnę kaip 3 mėnesių tarnybos stažą toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jo ir į pareigas jį priimančio asmens susitarimu gali būti suteiktos iki vienerių metų trukmės atostogos kvalifikacijai tobulinti. Šiuo atveju valstybės tarnautojui paliekamos jo eitos pareigos, tačiau jam nustatytas darbo užmokestis nemokamas.

2. Pasinaudoti šiame straipsnyje nurodytomis atostogomis valstybės tarnautojas gali ne dažniau kaip vieną kartą per 5 metus.

44 straipsnis. Atostogos dėl valstybės tarnautojo perkėlimo į kitas pareigas

1. Karjeros valstybės tarnautojui dėl šio įstatymo 21 straipsnyje (išskyrus šio įstatymo 21 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytą perkėlimą) nustatyto perkėlimo į kitas pareigas kitoje gyvenamojoje vietovėje ir dėl šio įstatymo 25 straipsnyje nustatyto perkėlimo į kitas pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose ir atstovybėse prie tarptautinių organizacijų, dėl perkėlimo dirbti į specialiąsias misijas, taip pat dėl karjeros valstybės tarnautojo laikino perkėlimo dirbti į tarptautinę instituciją ar užsienio valstybės instituciją skiriama iki 5 darbo dienų persikėlimo atostogų. Už šį laikotarpį valstybės tarnautojui mokamas jo vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, apskaičiuotas Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Persikėlimo išlaidas, susidariusias dėl šio įstatymo 21 straipsnyje (išskyrus šio įstatymo 21 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytą perkėlimą) nustatyto perkėlimo į kitas pareigas kitoje gyvenamojoje vietovėje, moka valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, į kurią perkeltas valstybės tarnautojas. Persikėlimo išlaidas, susidariusias dėl šio įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje nustatyto perkėlimo, moka valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, iš kurios perkeliamas valstybės tarnautojas. Persikėlimo išlaidos mokamos Vyriausybės nustatyta tvarka.

45 straipsnis. Nemokamos atostogos

1. Nemokamos atostogos iki 3 mėnesių per vienus darbo metus dėl šeiminių ar kitų aplinkybių gali būti suteikiamos valstybės tarnautojui į pareigas priimančio asmens ir valstybės tarnautojo susitarimu.

2. Darbo kodekse nustatytais pagrindais nemokamos atostogos suteikiamos valstybės tarnautojo prašymu.

46 straipsnis. Atostogos dėl dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose

1. Valstybės tarnautojui jį į pareigas priimančio asmens ir valstybės tarnautojo susitarimu gali būti suteiktos atostogos dėl dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose, kuriuose vykdoma su valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos misija ir strateginiais tikslais nesusijusi veikla užsienio valstybėje.

2. Šiuo atveju valstybės tarnautojui paliekamos jo eitos pareigos, tačiau jam nustatytas darbo užmokestis nemokamas.

47 straipsnis. Tarnybos stažas

1. Pagal šį įstatymą tarnybos stažą sudaro Lietuvos valstybei ištarnautų nuo 1990 m. kovo 11 d. einant valstybės tarnautojo pareigas, įskaitant šio įstatymo 5 straipsnio 2 ir 3 dalyse, 6 dalies 1, 2, 3, 4, 8, 9 ir 10 punktuose nurodytas pareigas (išskyrus savivaldybės tarybos narius, kurie nebuvo meru ir mero pavaduotoju), metų skaičius. Į tarnybos Lietuvos valstybei stažą taip pat įskaitomas laikotarpis einant Valstybės tarnybos įstatymo 33 straipsnio 3 dalyje (2001 m. rugsėjo 27 d. įstatymo Nr. IX-525 redakcija) nustatytas pareigas. Tarnybos stažas skaičiuojamas nuo valstybės tarnautojo tarnybos (darbo) valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose pradžios arba nuo paskyrimo (išrinkimo) į pareigas valstybės tarnyboje šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka dienos. Tarnybos (darbo) ne vienu laikotarpiu einant valstybės tarnautojo pareigas valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose stažas sudedamas. Į tarnybos stažą taip pat įskaitomas kasmetinių, nėštumo ir gimdymo atostogų, tėvystės atostogų, atostogų vaikui prižiūrėti, atleidimo nuo tarnybinių pareigų dalyvauti Seimo, Respublikos Prezidento, Europos Parlamento ar savivaldybių tarybų rinkimuose pagal šio įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 6 punktą, perkėlimo į pareigas tarptautinėje institucijoje ar užsienio valstybės institucijoje pagal šio įstatymo 25 straipsnio 3 dalį, darbo tarptautinėje institucijoje ar užsienio valstybės institucijoje laikotarpiai, dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinės organizacijos finansuojamuose projektuose užsienio valstybės institucijoje laikotarpiai, atostogos dėl dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose, mokymosi atostogos, pagal šio įstatymo 43, 44 ir 45 straipsnius suteiktų atostogų laikas ir ligos išmokos gavimo laikotarpiai. Atsižvelgiant į tarnybos stažą, nustatomi šio įstatymo 30 straipsnio 2 dalyje nurodyto priedo dydis ir šio įstatymo 42 straipsnio 2 dalyje nurodytų kasmetinių papildomų atostogų trukmė.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

2. Laikotarpis, kurį valstybės tarnautojas buvo nušalintas nuo pareigų, į tarnybos stažą neįskaitomas, išskyrus atvejus, kai pripažįstama, kad valstybės tarnautojas buvo nušalintas nepagrįstai, arba kai nepasitvirtina aplinkybės, lėmusios valstybės tarnautojo nušalinimą.

3. Tarnybos stažo skaičiavimo tvarką nustato Vyriausybė.

48 straipsnis. Išeitinės išmokos ir kompensacijos

1. Šio įstatymo 51 straipsnio 1 dalies 12 punkte nurodytais pagrindais atleidžiamam iš pareigų valstybės tarnautojui jo atleidimo iš pareigų dieną išmokama vieno mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka. Šio įstatymo 51 straipsnio 1 dalies 13 punkte nurodytu pagrindu atleidžiamam iš pareigų valstybės tarnautojui jo atleidimo iš pareigų dieną išmokama 2 mėnesių jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka. Šio įstatymo 51 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytu pagrindu (valstybės tarnautojui sukanka 65 metai) arba specialiaame įstatyme nustatytu pagrindu (valstybės tarnautojui sukanka 65 metai) atleidžiamam iš pareigų valstybės tarnautojui (toliau kartu – valstybės tarnautojas, kuriam sukako 65 metai), jo atleidimo iš pareigų dieną išmokama 2 mėnesių jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka. Jeigu dėl iš pareigų atleidžiamo valstybės tarnautojo, kuriam sukako 65 metai, yra pradėtas ir nebaigtas šio įstatymo 34 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytas tarnybinio nusižengimo tyrimas, išeitinė išmoka valstybės tarnautojui, kuriam sukako 65 metai, išmokama per 5 darbo dienas nuo jį į pareigas priimančio asmens sprendimo, atlikus tarnybinio nusižengimo tyrimą, priėmimo dienos. Atlikus šio įstatymo 34 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodytą tarnybinio nusižengimo tyrimą ir priėmus sprendimą dėl asmens, ėjusio valstybės tarnautojo pareigas, pripažinimo padarius tarnybinį nusižengimą, už kurį jam turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, išeitinė išmoka iš pareigų atleistam valstybės tarnautojui, kuriam sukako 65 metai, nemokama. Šio įstatymo 51 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytu pagrindu (baigiasi politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoją į pareigas pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos įgaliojimai) atleistam iš pareigų politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojui vieno mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka mokama, jeigu jis ėjo pareigas ne mažiau kaip pusę jį į pareigas pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos teisės aktuose nustatytos kadencijos trukmės. Ši išeitinė išmoka politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojui išmokama praėjus mėnesiui nuo jo atleidimo iš pareigų dienos. Jeigu iki šios išmokos išmokėjimo asmuo pradėjo eiti valstybės tarnautojo pareigas ar buvo priimtas į darbą valstybės ar savivaldybės įstaigoje, išlaikomoje iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų, valstybės ar savivaldybės įmonėje, viešojoje įstaigoje, kurių savininkė yra valstybė arba savivaldybė, ar Lietuvos banke, išeitinė išmoka mokama tik už laikotarpį iki asmens priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas ar priėmimo į darbą valstybės ar savivaldybės įstaigoje, išlaikomoje iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų, valstybės ar savivaldybės įmonėje, viešojoje įstaigoje, kurių savininkė yra valstybė arba savivaldybė, ar Lietuvos banke dienos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

2. Pagal šio įstatymo 51 straipsnio 1 dalies 9 punktą atleidžiamam iš pareigų valstybės tarnautojui išmokama iki pareigybės panaikinimo jo gauto vidutinio darbo užmokesčio dydžio išeitinė išmoka, atsižvelgiant į valstybės tarnautojo tarnybos valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje stažą (į tarnybos stažą valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje taip pat įskaitomas laikas, kurį valstybės tarnautojas šio įstatymo 21, 25 ir 26 straipsniuose nustatytais atvejais buvo perkeltas į kitas pareigas, taip pat šio įstatymo 49 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais, kai valstybės tarnautojas iki pareigybės panaikinimo buvo perkeltas į kitas pareigas):

- 1) iki vienerių metų – vieno mėnesio;
- 2) nuo vienerių iki penkerių metų – 2 mėnesių;
- 3) nuo penkerių iki dešimt metų – 3 mėnesių;
- 4) nuo dešimt iki dvidešimt metų – 4 mėnesių;
- 5) daugiau kaip dvidešimt metų – 5 mėnesių.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nustatytas išeitines išmokas moka valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, kurios vadovas priėmė sprendimą dėl pareigybės panaikinimo. Jeigu pareigybė panaikinama Seimo ar Vyriausybės sprendimu, išeitines išmokas moka įstatymų ar Vyriausybės įgaliota institucija ar įstaiga.

4. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta išeitinė išmoka pradedama mokėti praėjus mėnesiui nuo valstybės tarnautojo atleidimo dienos ir mokama kas mėnesį lygiomis dalimis. Jos mokėjimas nutraukiamas, jeigu asmuo pradeda eiti valstybės tarnautojo pareigas ar priimamas į darbą valstybės ar savivaldybės įstaigoje, išlaikomoje iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų, valstybės ar savivaldybės įmonėje, viešojoje įstaigoje, kurių savininkė yra valstybė arba savivaldybė, ar Lietuvos banke. Jeigu asmuo pradeda eiti valstybės tarnautojo pareigas ne pirmą mėnesio dieną, išeitinė išmoka mokama tik už to mėnesio dienas iki priėmimo į valstybės tarnautojo pareigas ar priėmimo į darbą valstybės ar savivaldybės įstaigoje, išlaikomoje iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų, valstybės ar savivaldybės įmonėje, viešojoje įstaigoje, kurių savininkė yra valstybė arba savivaldybė, ar Lietuvos banke dienos. Asmeniui mirus, išeitinės išmokos dalis, priklausanti asmeniui už tą mėnesį, kurį jis mirė, neišmokėta iki asmens mirties dienos, išmokama įpėdiniui, pateikusiam paveldėjimo dokumentus.

5. Šio įstatymo 51 straipsnio 1 dalyje nurodytais pagrindais, specialiaame įstatyme arba tiesiogiai taikomame Europos Sąjungos teisės akte nustatytais pagrindais atleidžiamam, pagal šio įstatymo 21 straipsnio 2 dalį, 22 straipsnio 3 dalį, 26 straipsnio 1 dalį perkeliama į kitą valstybės ar savivaldybės instituciją ar įstaigą valstybės tarnautojui jo atleidimo (perkėlimo) iš pareigų dieną išmokamos visos jam priklausančios pinigų sumos, išskyrus šio straipsnio 1 dalyje nurodytą išeitinę išmoką, kai atliekamas tarnybinio nusižengimo tyrimas, šio straipsnio 1 dalyje nurodytą išeitinę išmoką, mokamą politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojams, atleidžiamiems iš pareigų šio įstatymo 51 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytu pagrindu (baigiasi politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoją į pareigas pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos įgaliojimai), ir šio straipsnio 2 dalyje nurodytą išeitinę išmoką.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-3136](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15128

Nr. [XIII-3399](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24541

6. Šio įstatymo 51 straipsnio 1 dalies 18 punkte nurodytu pagrindu atleidžiamam iš pareigų įstaigos vadovui (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ir karjeros valstybės tarnautojui gali būti mokama kompensacija, kuri yra ne didesnė negu šio straipsnio 2 dalyje nurodyta išeitinė išmoka ir kuri išmokama tokiam valstybės tarnautojui jo atleidimo iš pareigų dieną.

7. Valstybės tarnautojams, kurių darbo vieta yra užsienyje, Vyriausybės nustatyta tvarka mokamos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytos su jų darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos bei kompensacijos valstybės tarnautojų sutuoktiniams ir vaikams (įvaikiams), išvykusiems į užsienį kartu su valstybės tarnautojais, išlaikyti.

49 straipsnis. Kitos garantijos

1. Karjeros valstybės tarnautojas, kurio pareigybė naikinama, su jo sutikimu paskiriamas į kitas lygiavertes karjeros valstybės tarnautojo pareigas, o jeigu tokių pareigų nėra ir valstybės tarnautojas sutinka, – į žemesnes pareigas. Jeigu iki pareigybės panaikinimo karjeros valstybės tarnautojas į kitas pareigas nepaskiriamas, jis iš pareigų atleidžiamas. Valstybės tarnautojui apie pareigybės panaikinimą turi būti pranešta raštu ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki pareigybės panaikinimo. Asmeniui, kuriam iki teisės gauti visą senatvės pensiją liko mažiau kaip 5 metai, šis įspėjimo terminas dvigubinamas, o neįgaliajam, moteriai ir (ar) vyrui, augintiems vaiką (įvaikį) iki 14 metų, moteriai ir (ar) vyrui),

auginantiesiems neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų, asmeniui, kuriam iki teisės gauti visą senatvės pensiją liko mažiau kaip 2 metai, – trigubinamas. Nėščiai moteriai (kai valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga likviduojama) apie pareigybės panaikinimą turi būti pranešta raštu ne vėliau kaip prieš 4 mėnesius iki pareigybės panaikinimo.

2. Valstybės tarnautojas, žuvęs atlikdamas tarnybines pareigas arba miręs dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, laidojamas valstybės lėšomis. Valstybės tarnautojas pripažįstamas žuvusiu atliekant tarnybines pareigas arba mirusiu dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, jeigu įvykis, kuris buvo valstybės tarnautojo žūties (mirties) priežastis, įvyko jam atliekant jo pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas arba dėl šių funkcijų atlikimo, išskyrus atvejus, kai valstybės tarnautojas žuvo (mirė) darydamas tyčinę nusikalstamą veiką ar kitą teisės pažeidimą, taip pat jeigu valstybės tarnautojo žūties (mirties) priežastis buvo apsvaigimas nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų arba jeigu valstybės tarnautojas nusižudė dėl priežasčių, nesusijusių su tarnyba. Valstybės tarnautojas pripažįstamas žuvusiu atliekant tarnybines pareigas arba mirusiu dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, Vyriausybės nustatyta tvarka. Valstybės apmokamų laidojimo išlaidų aprašą tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija. Valstybės tarnautojo, kuris žuvo arba mirė užsienyje atlikdamas tarnybines pareigas, palaikų pervežimo į Lietuvą išlaidas apmoka valstybė Vyriausybės nustatyta tvarka. Paramos teikimo valstybės tarnautojui žuvus ar mirus užsienyje dėl priežasčių, nesusijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, paramos suteikimo palaikams pervežti į Lietuvą tvarką nustato Vyriausybė. Žuvusio atliekant tarnybines pareigas arba mirusio dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, valstybės tarnautojo (išskyrus valstybės tarnautojus, Vyriausybės nustatyta tvarka apdraustus valstybės lėšomis) šeimos nariams (sutuoktiniui, partneriui, sugyventiniui, nepilnamečiams vaikams (įvaikiams), iki jiems sukaks 18 metų, taip pat vyresniems vaikams (įvaikiams), jeigu jie mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, pagal formaliojo profesinio mokymo programą pirmajai kvalifikacijai įgyti ar studijuoja aukštojoje mokykloje pagal nuolatinės studijų formos programą (įskaitant ir akademinių atostogų laikotarpį), – iki jiems sukaks 24 metai, mirusiojo vaikams (įvaikiams), vyresniems kaip 18 metų, jeigu jie pripažinti neįgaliaisiais (iki 2005 m. liepos 1 d. – invalidais) iki 18 metų, žuvusiojo (mirusiojo) vaikams, gimusiems po jo mirties, tėvui (įtėviui), motinai (įmotei) išmokama vienkartinė 9,31 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija, o žuvusio atliekant tarnybines pareigas arba mirusio dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu užsienio valstybėje, kurioje vyksta ginkluotas konfliktas, ar dėl užsienio valstybėje įvykdyto teroro akto, – 77,58 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija. Valstybės tarnautojui, kuris buvo sužalotas atlikdamas tarnybines pareigas arba susirgo sunkia liga dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu užsienio valstybėje, kurioje vyksta ginkluotas konfliktas, ar dėl užsienio valstybėje įvykdyto teroro akto, atsižvelgiant į jo sveikatos sutrikimo laipsnį, Vyriausybės nustatyta tvarka išmokama vienkartinė nuo

23,28 iki 38,79 mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija. Visais atvejais bendra valstybės tarnautojui žuvus atliekant tarnybines pareigas arba mirus dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, išmokamos kompensacijos suma negali viršyti 101 370 eurų. Kompensacija gali būti išmokama dalimis, bet ne ilgiau kaip per 3 metus. Išmokėjusi kompensaciją valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga įgyja regreso (atgręžtinio reikalavimo) teisę iš žalą padariusių juridinių ir fizinių asmenų. Kompensacija įskaitoma į atlygintinos žalos dydį. Tais atvejais, kai žalos dydis yra mažesnis negu išmokėta kompensacija, valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga regresu tvarka iš kalto dėl žalos asmens gali reikalauti tos kompensacijos dalies, kuria atlyginta žala. Mirusio, išskyrus žuvusį atliekant tarnybines pareigas arba mirusį dėl priežasčių, susijusių su tarnybinių pareigų atlikimu, valstybės tarnautojo šeimos nariams išmokama vieno mėnesio jo vidutinio darbo užmokesčio dydžio kompensacija. Šios kompensacijos mokamos neatsižvelgiant į kitų įstatymų nustatytas ir išmokėtas išmokas ir pašalpas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

3. Valstybės tarnautojams yra garantuojamos einamos pareigos ir nustatytas darbo užmokestis:

1) kai valstybės tarnautojai yra išsiųsti į tarnybinių komandiruočių, – darbo dienomis komandiruotėje ir komandiruotės metu kelionėje išbūtą laiką;

2) kai valstybės tarnautojai pagal kvietimą ar šaukimą yra išvykę į teismą arba į teisėsaugos ar kontrolės (priežiūros) funkcijas atliekančias institucijas;

3) kai valstybės tarnautojai išvykę karo prievolę administruojančios krašto apsaugos sistemos institucijos nurodymu;

4) kai valstybės tarnautojas atlieka privalomąją karo tarnybą, savanorišką nenuolatinę karo tarnybą arba alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, jam garantuojamos tik einamos pareigos;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2679](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-27, i. k. 2019-21320

5) artimųjų giminaičių (tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių), seserų (įseserių), senelių, vaikų, sutuoktinio, jo tėvų (įtėvių), vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių), seserų (įseserių), partnerio,

sugyventinio, jo tėvų (jėvių), vaikų (jvaikių), brolių (jbrolių) ir seserų (jseserių) mirties atveju – iki 3 darbo dienų;

6) donorams – darbo dienomis, kuriomis jie teisės aktų nustatyta tvarka turi būti atleidžiami nuo tarnybos;

7) kai valstybės tarnautojai, gavę tiesioginio vadovo rašytinį (įskaitant gautą elektroninių ryšių priemonėmis) sutikimą, yra išvykę į sveikatos priežiūros įstaigą ir valstybės ar savivaldybės instituciją ar įstaigą, – iki 2 darbo dienų per mėnesį;

8) kai valstybės tarnautojai pagal šio įstatymo 25 straipsnio 3 dalį yra laikinai perkelti į pareigas tarptautinėse institucijose ar užsienio valstybių institucijose. Nustatytas darbo užmokestis valstybės tarnautojui nemokamas, jeigu darbo užmokestį jam moka institucija, įstaiga ar organizacija, į kurią eiti pareigas jis perkeltas;

9) kai valstybės tarnautojas šiame įstatyme numatytais atvejais tobulina kvalifikaciją;

10) kai valstybės tarnautojas neatlygintinai dalijasi specialiomis profesinėmis žiniomis su kitais valstybės tarnautojais ar viešojo sektoriaus darbuotojais.

4. Pagal šio įstatymo 25 straipsnio 1 dalį perkeltiems į kitas pareigas karjeros valstybės tarnautojams garantuojamos eitos arba kitos lygiavertės pareigos toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje. Pagal šio įstatymo 25 straipsnio 1 dalį perkeltiems kadencijai priimtiems karjeros valstybės tarnautojams ši garantija taikoma ne ilgiau negu iki kadencijos pabaigos.

5. Eitos pareigos garantuojamos valstybės tarnautojui, kai jis dėl privalomosios karo tarnybos, savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos arba alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo, dėl dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinės organizacijos finansuojamuose projektuose užsienio valstybės institucijoje (taip pat dėl atostogų dėl dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių, Lietuvos arba bendrai finansuojamuose paramos teikimo ir (arba) Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo projektuose) negali eiti pareigų, taip pat karjeros valstybės tarnautojui, kai jis dėl atostogų kvalifikacijai tobulinti, nėštumo ir gimdymo atostogų ar atostogų vaikui prižiūrėti, dėl laikino perkėlimo į kitas pareigas pagal šio įstatymo 21 straipsnį negali eiti pareigų. Ši garantija kadencijai priimtam karjeros valstybės tarnautojui taikoma ne ilgiau negu iki kadencijos pabaigos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1817](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21837

Nr. [XIII-2679](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-27, i. k. 2019-21320

6. Valstybės tarnautojas turi teisę Vyriausybės nustatyta tvarka gauti išmokas už komandiruotės išlaidas.

7. Su įstaigos vadovu ar karjeros valstybės tarnautoju, kuriems sukako 65 metai ir kurie pagal šio įstatymo 51 straipsnio 1 dalies 6 punktą atleidžiami iš pareigų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali būti sudaroma terminuota darbo sutartis dėl mentorystės (įgytos patirties perdavimo) ne ilgesniam kaip 2 metų laikotarpiui.

8. Valstybės tarnautojams, kurių materialinė būklė sunki dėl jų pačių ligos, artimųjų giminaičių, sutuoktinio, partnerio, sugyventinio, jo tėvų, vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių) ir seserų (įseserių), taip pat išlaikytinių, kurių globėju ar rūpintoju įstatymų nustatyta tvarka yra paskirtas valstybės tarnautojas, ligos ar mirties, stichinės nelaimės ar turto netekimo, gali būti skiriama iki 5 minimaliųjų mėnesinių algų materialinė pašalpa. Pašalpą skiria valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmuo, o kai valstybės tarnautoją į pareigas priima Vyriausybė ar savivaldybės taryba, – Ministras Pirmininkas, savivaldybės meras iš valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai skirtų lėšų. Įstaigos vadovui pašalpa skiriama iš jo vadovaujamai įstaigai skirtų lėšų.

9. Valstybės tarnautojai, kuriuos valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos siunčia į užsienio komandiruotę, draudžiami draudimu nuo nelaimingų atsitikimų ir draudimu ligos atveju. Draudimo išlaidas apmoka valstybės tarnautoją į užsienio komandiruotę siunčianti valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga iš savo biudžeto lėšų.

10. Kiti įstatymai gali nustatyti ir kitų garantijų.

50 straipsnis. Nuotolinis darbas

1. Nuotolinis darbas yra darbo organizavimo forma arba darbo atlikimo būdas, kai valstybės tarnautojas jam priskirtas funkcijas ar jų dalį visą arba dalį darbo laiko suderinęs su tiesioginiu vadovu Vyriausybės nustatyta tvarka atlieka nuotoliniu būdu, tai yra sulygtoje kitoje, negu darbovietė yra, vietoje, taip pat ir naudodamas informacines technologijas.

2. Nuotolinio darbo atveju dirbtas laikas apskaičiuojamas įstaigos vadovo nustatyta tvarka. Savo darbo laiką valstybės tarnautojas skirsto savo nuožiūra, nepažeisdamas maksimaliojo darbo ir minimaliojo poilsio laiko reikalavimų.

3. Nuotolinis darbas nesukelia tarnybos stažo apskaičiavimo ar kitų su tarnybos santykiais susijusių ribojimų, neriboja ir nevaržo valstybės tarnautojo teisių.

4. Įstaigos vadovas privalo sudaryti sąlygas nuotolinį darbą dirbantiems valstybės tarnautojams bendradarbiauti su kitais įstaigos valstybės tarnautojais ir darbuotojais, gauti funkcijoms atlikti reikalingą informaciją.

IX SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ ATLEIDIMAS IŠ PAREIGŲ

51 straipsnis. Valstybės tarnautojų atleidimas iš pareigų

1. Valstybės tarnautojas atleidžiamas iš pareigų, kai:

1) atsistatydina savo noru;

2) savivaldybės kontrolierius, savivaldybės kontrolieriaus tarnybos valstybės tarnautojas ar savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas pradeda eiti tos pačios savivaldybės tarybos nario pareigas;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2235](#), 2019-06-13, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10354

3) praranda Lietuvos Respublikos pilietybę;

4) per įstatyme nustatytą terminą neįgyja einamoms pareigoms būtino išsilavinimo;

5) įstatymų nustatytais atvejais pasibaigia įstaigos vadovo ar karjeros valstybės tarnautojo kadencija;

6) pasibaigia pakaitinio valstybės tarnautojo priėmimo laikas arba valstybės tarnautojui sukanka 65 metai, arba baigiasi politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautoją į pareigas pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos įgaliojimai;

7) politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas ar politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu priimtas įstaigos vadovas praranda į pareigas jį pasirinkusio valstybės politiko ar kolegialios valstybės ar savivaldybės institucijos pasitikėjimą arba kai pasibaigia jo paskyrimo į pareigas terminas;

8) paaiškėja, kad stodamas į valstybės tarnybą jis pateikė suklaidotus dokumentus arba nuslėpė ar pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis, dėl kurių negalėjo būti priimtas į valstybės tarnautojo pareigas;

9) valstybės tarnautojo pareigybė panaikinama;

10) po valstybės tarnautojo vertinimo priimamas sprendimas atleisti valstybės tarnautoją iš pareigų (išskyrus Vyriausybės ir savivaldybių įstaigų, kurių nepriklausomumas joms atliekant įstatymų nustatytas funkcijas ir priimant sprendimus turi būti užtikrintas vadovaujantis Europos Sąjungos ir nacionaliniais teisės aktais, vadovus);

11) valstybės tarnautojas, atleistas iš privalomosios pradinės karo tarnybos arba alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos, per ilgesnį negu 2 mėnesių terminą negrįžta į eitas pareigas;

12) į tas pareigas teismo sprendimu grąžinamas anksčiau jas ėjęs valstybės tarnautojas arba paaiškėja, kad priimant valstybės tarnautoją į pareigas buvo pažeisti šio įstatymo reikalavimai ir šių pažeidimų neįmanoma pašalinti;

13) teisės aktų nustatyta tvarka nustatoma, kad dėl negalumo ar netekto darbingumo valstybės tarnautojas negali eiti pareigų;

14) valstybės tarnautojas įstatymų nustatyta tvarka netenka specialios teisės, susijusios su jo tiesioginių pareigų atlikimu;

15) paskirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų;

16) įsiteisėja teismo nuosprendis, kuriuo jam paskirta bausmė už sunkų ar labai sunkų nusikaltimą, nusikalstamą veiką valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką arba bausmė, dėl kurios jis negali eiti savo pareigų;

17) iš Korupcijos prevencijos įstatymo nustatytais atvejais ir tvarka pateiktos informacijos, iš šio įstatymo 53 straipsnyje nurodyto registro gautos informacijos apie asmenis, atleistus iš valstybės tarnautojo pareigų už šiurkštų tarnybinį nusižengimą ar pripažintus padariusiais tarnybinį nusižengimą, už kurį jiems turėtų būti skirta tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, iš kitų duomenų paaiškėja, kad valstybės tarnautojas neatitinka nepriekaištingos reputacijos reikalavimų ir dėl to negali toliau eiti valstybės tarnautojo pareigų;

18) sudaromas šalių susitarimas dėl įstaigos vadovo (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ar karjeros valstybės tarnautojo atleidimo iš pareigų.

2. Įstaigos vadovas (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ar karjeros valstybės tarnautojas gali raštu pateikti pasiūlymą jį į pareigas priimančiam asmeniui, o į pareigas priimantis asmuo gali raštu pateikti pasiūlymą įstaigos vadovui (išskyrus įstaigos vadovą, priimamą į pareigas politinio (asmeninio) pasitikėjimo pagrindu) ar karjeros

valstybės tarnautojui dėl atleidimo iš pareigų šalių susitarimu. Jeigu šalis, gavusi tokį pasiūlymą, sutinka su pasiūlymu, per 5 darbo dienas turi apie tai pranešti šaliai, pateikusiai tokį pasiūlymą. Jeigu šalis, gavusi pasiūlymą, per 5 darbo dienas nepraneša, kad sutinka su pateiktu pasiūlymu, laikoma, kad pasiūlymas atmestas. Šalims susitarus dėl valstybės tarnautojo atleidimo iš pareigų šalių susitarimu, sudaromas rašytinis susitarimas ir jame nurodoma, nuo kurio laiko valstybės tarnautojas atleidžiamas iš pareigų, susitariama dėl išeitinės išmokos dydžio, dėl nepanaudotų atostogų suteikimo ir gali būti susitariama dėl kitų sąlygų.

3. Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojas iš pareigų atleidžiamas paskutinę jį į pareigas pasirinkusio valstybės politiko įgaliojimų dieną ar naujai sudarytos kolegialios valstybės institucijos pirmajame posėdyje.

4. Ketinantis atsistatydinti savo noru valstybės tarnautojas privalo apie atsistatydinimą įspėti jį į pareigas priimančią asmenį ne vėliau kaip prieš 14 kalendorinių dienų. Valstybės tarnautoją į pareigas priimančio asmens sutikimu valstybės tarnautojas gali būti atleistas ir anksčiau. Valstybės tarnautojas atšaukti prašymą dėl atsistatydinimo savo noru turi teisę ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo pateikimo dienos. Po to jis gali atšaukti prašymą tik jį į pareigas priimančio asmens sutikimu.

5. Valstybės tarnautojas negali būti iš pareigų atleistas laikinojo nedarbingumo laikotarpiu ir atostogų metu, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 1, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 13, 14, 16 ir 18 punktuose nurodytus atvejus.

6. Nėščia valstybės tarnautoja, taip pat valstybės tarnautojas, auginantis vaiką (vaikus) ar įvaikį (įvaikius) iki 3 metų, negali būti atleisti iš pareigų šio straipsnio 1 dalies 4, 9 (išskyrus atvejus, kai valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga likviduojama), 10, 12, 15 ir 18 (išskyrus atvejus, kai valstybės tarnautojas pateikia pasiūlymą jį į pareigas priimančiam asmeniui dėl atleidimo iš pareigų šalių susitarimu) punktuose nurodytais pagrindais.

7. Ginčai dėl valstybės tarnautojo atleidimo iš pareigų nagrinėjami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

X SKYRIUS

VALSTYBĖS TARNYBOS VALDYMAS

52 straipsnis. Valstybės tarnybos bendrasis valdymas

1. Valstybės tarnybos bendrąjį valdymą atlieka:

1) Vyriausybė;

2) vidaus reikalų ministras.

2. Vyriausybė:

1) nustato valstybės tarnybos politiką;

2) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas valstybės tarnybos bendrojo valdymo funkcijas.

3. Vidaus reikalų ministras:

1) formuoja valstybės politiką ministrui pavestose valstybės tarnybos valdymo srityje ir teikia Vyriausybei su valstybės tarnyba susijusių teisės aktų projektus;

2) atlieka kitas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas valstybės tarnybos valdymo srityje.

53 straipsnis. Valstybės tarnautojų registras

1. Valstybės tarnautojų registre, kurį Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka steigia Vyriausybė, kaupiami duomenys apie:

1) valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų struktūras, laisvas ir užimtas valstybės tarnautojų pareigybes ir darbuotojų, gaunančių darbo užmokestį iš valstybės, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, pareigybes;

2) valstybės tarnautojus ir jų darbo užmokestį;

3) asmenis, atleistus iš valstybės tarnautojo ar statutinio valstybės tarnautojo pareigų už šturkštų tarnybinį nusižengimą ar už pareigūno vardo pažeminimą;

4) asmenis, kurie įstatymų numatytais atvejais pripažinti padariusiais tarnybinį nusižengimą, už kurį yra pagrindas skirti tarnybinę nuobaudą – atleidimą iš pareigų;

5) valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų darbuotojus, gaunančius darbo užmokestį iš valstybės, savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų, ir jų darbo užmokestį;

6) valstybės politikus, valstybės pareigūnus ir profesinės karo tarnybos karius tiek, kiek reikalinga jų tarnybiniais pažymėjimams ar kitokioms elektroniniu parašu pasirašyti skirtoms priemonėms pagaminti arba jiems pavaldžių valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimui atlikti ir pareigybėms aprašyti ir vertinti;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-3136](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15128

7) biudžetinių įstaigų struktūrą, laisvas ir užimtas pareigybes ir darbuotojus tiek, kiek reikia biudžetinių įstaigų personalo administravimo ir buhalterinės apskaitos tvarkymo funkcijoms centralizuotai atlikti Vyriausybės nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-3136](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15128

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyto valstybės registro valdytoja yra Vidaus reikalų ministerija.

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytam valstybės registrui atitinkami duomenys neteikiami, jeigu jie priskirtini valstybės ar tarnybos paslapties kategorijai.

4. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos bei kitos biudžetinės įstaigos teisės aktų nustatyta tvarka tvarko duomenis šio straipsnio 1 dalyje nurodytame valstybės registre.

54 straipsnis. Valstybės tarnybos valdymo informacinė sistema

Valstybės tarnybos valdymo informacinė sistema skirta valstybės tarnybos, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, biudžetinių įstaigų, kurių personalo administravimo ir buhalterinės apskaitos tvarkymo funkcijos centralizuotai atliekamos Vyriausybės nustatyta tvarka, personalo valdymo ir (ar) administravimo sprendimams priimti, kitoms šiame įstatyme ir su juo susijusiuose teisės aktuose nurodytoms funkcijoms įgyvendinti.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-3136](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15128

55 straipsnis. Valstybės tarnautojo pažymėjimas

1. Valstybės tarnautojo pažymėjimą į valstybės tarnautojo pareigas priimtam asmeniui išduoda jį į pareigas priimančias asmuo.
2. Valstybės tarnautojo pažymėjimai išduodami vadovaujantis šio įstatymo 53 straipsnyje nurodyto valstybės registro duomenimis.
3. Valstybės tarnautojo pažymėjimo formą ir išdavimo tvarką nustato vidaus reikalų ministras.
4. Valstybės tarnautojas, praradęs valstybės tarnautojo pažymėjimą, privalo atlyginti naujo valstybės tarnautojo pažymėjimo gamybos išlaidas, išskyrus atvejus, kai valstybės tarnautojo pažymėjimas prarastas ne dėl valstybės tarnautojo kaltės. Naujo valstybės tarnautojo pažymėjimo gamybos išlaidas atlygina pats valstybės tarnautojas sumokėdamas į valstybės biudžetą nustatytą pinigų sumą arba ta pinigų suma išskaitoma iš valstybės tarnautojo darbo užmokesčio.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ PAREIGYBIŲ PAREIGINIŲ ALGŲ KOEFICIENTAI

Eil. Nr.	Įstaigų vadovų ir karjeros valstybės tarnautojų pareigybių grupė arba pareigybė	Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybės	Pareiginės algos koeficientas (baziniais dydžiais)		
			I įstaigų grupė	II įstaigų grupė	III įstaigų grupė
1.	Seimo kancleris	Vyriausybės kancleris, Respublikos Prezidento kanceliarijos kancleris	22		
2.	Vyriausybės įstaigos vadovas, Nacionalinės teismų administracijos vadovas, direktorius (taikoma įstaigos vadovui, kai įstaiga veikia visoje valstybės teritorijoje), teismo kancleris	viceministras, Vyriausybės kanclerio pirmasis pavadootojas, Seimo Pirmininko sekretoriato vadovas, Ministro Pirmininko biuro vadovas, ministerijos kancleris	19,5–21,5	18,5–21	17–19,5
2.1.		Respublikos Prezidento vyriausiasis patarėjas	19,5–21		
3.	Vyriausybės kanclerio pavadootojas, direktorius (taikoma įstaigos vadovui, kai įstaiga veikia ne visoje valstybės teritorijoje)		18,7–20,5	17,9–20	16,2–19
3.1.		Respublikos Prezidento patarėjas, Seimo Pirmininko patarėjas, Ministro Pirmininko patarėjas	18,7–20		

Eil. Nr.	Įstaigų vadovų ir karjeros valstybės tarnautojų pareigybių grupė arba pareigybė	Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybės	Pareiginės algos koeficientas (baziniais dydžiais)		
			I įstaigų grupė	II įstaigų grupė	III įstaigų grupė
4.	direktoriaus pavaduotojas (taikoma įstaigos vadovo pavaduotojui), prokuratūros kancleris, departamento direktorius (Seimo kanceliarijoje), grupės vadovas (Seimo kanceliarijoje), savivaldybės kontrolierius	Vyriausybės įgaliotinis, savivaldybės administracijos direktorius	17,8–19	16,2–18,5	14,5–17,5
5.	departamento direktorius, valdybos viršininkas, grupės vadovas, komisijos administracijos direktorius, tarybos administracijos direktorius, įstaigos prie ministerijos kancleris, Seimo komiteto biuro vedėjas (Seimo kanceliarijoje), sekretoriato vedėjas (Seimo kanceliarijoje), skyriaus, kuris nėra kitame struktūriniame padalinyje, vedėjas (Seimo kanceliarijoje), savivaldybės kontrolieriaus pavaduotojas	savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas, Vyriausybės įgaliotinio pavaduotojas	11,5–18,5	10,5–18	9,5–17
5.1.	ministerijos gynybos politikos direktorius, generalinis inspektorius, vyriausiasis patarėjas, teismo pirmininko patarėjas,	Seimo Pirmininko pavaduotojo patarėjas, opozicijos lyderio patarėjas	11,5–18	10,5–17,5	9,5–16,5

Eil. Nr.	Įstaigų vadovų ir karjeros valstybės tarnautojų pareigybių grupė arba pareigybė	Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybės	Pareiginės algos koeficientas (baziniais dydžiais)		
			I įstaigų grupė	II įstaigų grupė	III įstaigų grupė
	Vyriausybės atstovas Europos Žmogaus Teisių Teisme, gynybos patarėjas, vyresnysis patarėjas (Seimo kanceliarijoje)				
6.	skyriaus, kuris nėra kitame struktūriniame padalinyje, vedėjas, komisijos sekretoriato vadovas, tarybos sekretoriato vadovas, seniūnas, skyriaus, kuris yra kitame struktūriniame padalinyje, vedėjas (Seimo kanceliarijoje)		11–16,5	9–16	8,1–15
6.1.	vyresnysis patarėjas, patarėjas (Seimo kanceliarijoje)	ministro patarėjas	11–16	9–15,5	8,1–14,5
7.	skyriaus, kuris yra kitame struktūriniame padalinyje, vedėjas, biuro vedėjas, poskyrio vedėjas (savivaldybių viešojo administravimo įstaigose), skyriaus, kuris nėra kitame struktūriniame padalinyje, vedėjo pavaduotojas (savivaldybių viešojo administravimo įstaigose), seniūno pavaduotojas		9,2–15,5	8,3–15	7,4–14

Eil. Nr.	Įstaigų vadovų ir karjeros valstybės tarnautojų pareigybių grupė arba pareigybė	Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybės	Pareiginės algos koeficientas (baziniais dydžiais)		
			I įstaigų grupė	II įstaigų grupė	III įstaigų grupė
7.1.	patarėjas, vyriausiasis valstybinis auditorius, vyriausiojo prokuroro padėjėjas, teismo pirmininko padėjėjas, teismo skyriaus pirmininko patarėjas, teisėjo vyresnysis padėjėjas, gynybos patarėjo pavaduotojas, Seimo nuolatinis atstovas Europos Sąjungoje, specialusis atašė, vyriausiasis specialistas (Seimo kanceliarijoje)	Respublikos Prezidento atstovas spaudai, Seimo Pirmininko atstovas spaudai, Ministro Pirmininko atstovas spaudai, ministro atstovas spaudai	9,2–15	8,3–14,5	7,4–13,5
8.	vyriausiasis specialistas, specialiojo atašė pavaduotojas, Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje pavaduotojas, vyresnysis valstybinis auditorius, prokuroro padėjėjas, teisėjo padėjėjas, teismo konsultantas, padėjėjas (Seimo kanceliarijoje), vyresnysis specialistas	savivaldybės tarybos sekretorius, mero patarėjas, Respublikos Prezidento referentas, Seimo Pirmininko padėjėjas, Ministro Pirmininko padėjėjas, Seimo frakcijos referentas	7,7–13,5	7,1–13	6,4–12

Eil. Nr.	Įstaigų vadovų ir karjeros valstybės tarnautojų pareigybių grupė arba pareigybė	Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybės	Pareiginės algos koeficientas (baziniais dydžiais)		
			I įstaigų grupė	II įstaigų grupė	III įstaigų grupė
	(Seimo kanceliarijoje)				
9.	vyresnysis specialistas, valstybinis auditorius, specialistas (Seimo kanceliarijoje)	Seimo nario patarėjas, Seimo nario padėjėjas, ministro padėjėjas, mero padėjėjas	6,7–12	6,3–11,5	5,8–10,5
10.	specialistas, teismo administracijos sekretorius, valstybinio auditoriaus padėjėjas, teismo posėdžių sekretorius		5,6–11	5,3–10,5	5–9,5

Priedo pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

Nr. [XIII-1805](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21813

Nr. [XIII-2609](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20565

Nr. [XIII-2809](#), 2020-03-12, paskelbta TAR 2020-03-17, i. k. 2020-05602

VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJŲ IR ĮSTAIGŲ SKIRSTYMO Į GRUPES KRITERIJAI

Eil. Nr.	Seimą, Respublikos Prezidentą, Vyriausybę, teismų savivaldos institucijas aptarnaujančios įstaigos	Seimui ir (ar) Respublikos Prezidentui atskaitingos institucijos	Teismai ir prokuratūra	Kitos valstybės institucijos ir įstaigos	Savivaldybių institucijos ir įstaigos	Balai
1.	Valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos veiklos pobūdis:					
1.1.	padėjimas vykdyti Seimo funkcijas <i>arba</i> padėjimas vykdyti Respublikos Prezidento funkcijas <i>arba</i> padėjimas vykdyti Vyriausybės ir Ministro Pirmininko funkcijas <i>arba</i> teismų savivaldos institucijų	valstybinio audito funkcijų vykdymas <i>arba</i> dalyvavimas formuojant valstybės politiką nacionalinio saugumo srityje ir jos įgyvendinimas	–	valstybės politikos formavimas ir įgyvendinimas keliuose valdymo srityse	–	100

Eil. Nr.	Seimą, Respublikos Prezidentą, Vyriausybę, teismų savivaldos institucijas aptarnaujančios įstaigos	Seimui ir (ar) Respublikos Prezidentui atskaitingos institucijos	Teismai ir prokuratūra	Kitos valstybės institucijos ir įstaigos	Savivaldybių institucijos ir įstaigos	Balai
	aptarnavimas					
1.2.	–	skundų nagrinėjimas dėl pareigūnų ir kitų asmenų veiksmų ar neveikimo, dėl kurių gali būti pažeistos asmens teisės, laisvės ar teisėti interesai <i>arba</i> dalyvavimas formuojant daugiau kaip vienos valdymo srities valstybės politiką ir jos įgyvendinimas	–	dalyvavimas formuojant daugiau kaip vienos valdymo srities valstybės politiką ir jos įgyvendinimas <i>arba</i> valstybės politikos formavimas ir įgyvendinimas vienoje valdymo srityje <i>arba</i> Europos Sąjungos struktūrinių ir investicinių fondų administravimo ir kontrolės funkcijų vykdymas	–	80
1.3.	–	dalyvavimas formuojant vienos valdymo srities valstybės politiką ir jos įgyvendinimas	–	dalyvavimas formuojant vienos valdymo srities valstybės politiką ir jos įgyvendinimas	–	60

Eil. Nr.	Seimą, Respublikos Prezidentą, Vyriausybę, teismų savivaldos institucijas aptarnaujančios įstaigos	Seimui ir (ar) Respublikos Prezidentui atskaitingos institucijos	Teismai ir prokuratūra	Kitos valstybės institucijos ir įstaigos	Savivaldybių institucijos ir įstaigos	Balai
		<i>arba</i> valstybės politikos įslaptintos informacijos apsaugos srityje įgyvendinimas		<i>arba</i> valstybės politikos įgyvendinimas daugiau kaip vienoje valdymo srityje <i>arba</i> neteisminės ginčų nagrinėjimo institucijos funkcijų vykdymas <i>arba</i> savivaldybių administracinės priežiūros funkcijų vykdymas		
1.4.	–	valstybės politikos įgyvendinimas vienoje valdymo srityje	–	valstybės politikos įgyvendinimas vienoje valdymo srityje	–	40
1.5.	–	valstybės politikos formavimo arba įgyvendinimo	–	valstybės politikos formavimo arba įgyvendinimo	–	20

Eil. Nr.	Seimą, Respublikos Prezidentą, Vyriausybę, teismų savivaldos institucijas aptarnaujančios įstaigos	Seimui ir (ar) Respublikos Prezidentui atskaitingos institucijos	Teismai ir prokuratūra	Kitos valstybės institucijos ir įstaigos	Savivaldybių institucijos ir įstaigos	Balai
		aptarnavimas		aptarnavimas		
2.	Valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos veiklos ir sprendimų galiojimo ribos:					
2.1.	–	visa Lietuvos Respublikos teritorija	visa Lietuvos Respublikos teritorija	visa Lietuvos Respublikos teritorija	–	100
2.2.	–	teritorija, kurioje yra daugiau kaip 500 000 gyventojų	apygarda	teritorija, kurioje yra daugiau kaip 500 000 gyventojų	teritorija, kurioje yra daugiau kaip 500 000 gyventojų	80
2.3.	–	teritorija, kurioje yra nuo 100 000 iki 500 000 gyventojų	apylinkė	teritorija, kurioje yra nuo 100 000 iki 500 000 gyventojų	teritorija, kurioje yra nuo 100 000 iki 500 000 gyventojų	60
2.4.	–	teritorija, kurioje yra nuo 50 000 iki 100 000 gyventojų	–	teritorija, kurioje yra nuo 50 000 iki 100 000 gyventojų	teritorija, kurioje yra nuo 50 000 iki 100 000 gyventojų	40
2.5.	–	teritorija, kurioje yra mažiau kaip 50 000 gyventojų <i>arba</i> viena įstaigų sistema	–	teritorija, kurioje yra mažiau kaip 50 000 gyventojų <i>arba</i> viena įstaigų sistema	teritorija, kurioje yra mažiau kaip 50 000 gyventojų	20

Eil. Nr.	Seimą, Respublikos Prezidentą, Vyriausybę, teismų savivaldos institucijas aptarnaujančios įstaigos	Seimui ir (ar) Respublikos Prezidentui atskaitingos institucijos	Teismai ir prokuratūra	Kitos valstybės institucijos ir įstaigos	Savivaldybių institucijos ir įstaigos	Balai
3.	Valstybės ar savivaldybių institucijos ar įstaigos santykis su pavaldžiais ir nepavaldžiais subjektais:					
3.1.	–	–	–	vertikalusis vadovavimas, kai valstybės institucija ar įstaiga vadovauja ne mažiau kaip 3 pakopų pavaldžių subjektų sistemai <i>arba</i> funkcinis vadovavimas keliuose valdymo srityse	–	100
3.2.	–	–	–	vertikalusis vadovavimas, kai valstybės institucija ar įstaiga vadovauja 2 pakopų pavaldžių subjektų sistemai	–	80
3.3.	–	–	–	vertikalusis vadovavimas, kai valstybės institucija ar įstaiga vadovauja 1 pakopos pavaldžių subjektų sistemai <i>arba</i>	–	60

Eil. Nr.	Seimą, Respublikos Prezidentą, Vyriausybę, teismų savivaldos institucijas aptarnaujančios įstaigos	Seimui ir (ar) Respublikos Prezidentui atskaitingos institucijos	Teismai ir prokuratūra	Kitos valstybės institucijos ir įstaigos	Savivaldybių institucijos ir įstaigos	Balai
				funkcinis vadovavimas vienoje valdymo srityje		
3.4.	–	–	–	dalinis funkcinis vadovavimas	–	40
3.5.	–	–	–	valstybės institucija ar įstaiga neturi pavaldžių subjektų	–	20
4.	Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų surinktų balų santykis su valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų grupe:					
	I grupė, jeigu įstaiga įvertinta 100 balų	I grupė, jeigu įstaiga įvertinta 200 balų II grupė, jeigu įstaiga įvertinta 180 balų III grupė, jeigu įstaiga įvertinta 160 arba mažiau balų	I grupė, jeigu įstaiga įvertinta 100 balų II grupė, jeigu įstaiga įvertinta 80 balų III grupė, jeigu įstaiga įvertinta 60 balų	I grupė, jeigu įstaiga įvertinta 260 arba daugiau balų ($x \geq 260$) II grupė, jeigu įstaiga įvertinta nuo 200 iki 260 balų ($260 > x \geq 200$) III grupė, jeigu įstaiga įvertinta mažiau negu 200 balų ($200 > x$)	II grupė, jeigu įstaiga įvertinta nuo 60 iki 80 balų III grupė, jeigu įstaiga įvertinta nuo 20 iki 40 balų	

Pastaba. Gyventojų skaičius savivaldybės teritorijoje nustatomas pagal kalendorinių metų, einančių prieš kalendorinius metus, kuriais turi vykti eiliniai savivaldybių tarybų rinkimai, sausio 1 dienos gyvenamąją vietą deklaravusių asmenų ir neturinčių gyvenamosios vietos asmenų apskaitos duomenis,

paskelbtus Lietuvos Respublikos gyventojų registro tvarkytojo interneto svetainėje šio tvarkytojo nuostatuose nustatyta tvarka ir terminais. Nustatytu konkrečios savivaldybės gyventojų skaičiumi vadovaujamosi iki kalendorinių metų, kuriais turi vykti kiti eiliniai savivaldybių tarybų rinkimai, sausio 1 dienos.

Šiame priede vartojamų formuluočių reikšmės

1. Valstybės politikos formavimas suprantamas kaip valstybės institucijų ir įstaigų veikla, apimanti tiesioginį Seimo ir Vyriausybės sprendimų projektų (įstatymų projektų, Seimo nutarimų projektų, Vyriausybės nutarimų projektų), nustatančių valstybinio administravimo subjektus ir jų struktūras, viešojo administravimo procesus, reglamentuojančių visuomeninius santykius atskirose valdymo srityse, rengimą ir teikimą Seimui ar Vyriausybei.

2. Valstybės politikos įgyvendinimas suprantamas kaip valstybės institucijų ir įstaigų vykdomoji veikla (planavimas, organizavimas, koordinavimas, reguliavimas, vertinimas ir kontrolė (priežiūra), vykdoma įgyvendinant teisės aktais nustatytą valstybės politiką atskirose valdymo srityse.

3. Dalyvavimas formuojant valstybės politiką suprantamas kaip valstybės institucijų ir įstaigų veikla, vykdoma darant poveikį rengiamų sprendimų projektų kokybei, vykdant vieną ar kelias aiškiai apibrėžtas funkcijas, susijusias su sprendimų projektų rengimu:

- 1) siūlymų dėl sprendimų projektų rengimo (ar atskirų procesų reglamentavimo) teikimas;
- 2) sprendimų projektų derinimas (koregavimas ir (ar) papildymas);
- 3) kompleksinis ar dalinis parengtų sprendimų projektų nagrinėjimas;
- 4) išvadų dėl parengtų sprendimų projektų formulavimas.

4. Valstybės politikos formavimo ar įgyvendinimo aptarnavimas suprantamas kaip specializuota valstybės institucijų ir įstaigų veikla, vykdoma pagal konkretų linijinį, funkcinį, programinį pavedimą arba pagal konkrečią instrukciją su aiškiu siekiamu materialiu rezultatu, kurį identifikuoja ir vertina pavedimą davęs subjektas (medžiagos kaupimo, registravimo, sisteminimo, informacinio aprūpinimo ar kiti techninio pobūdžio darbai, seminarų, diskusijų organizavimas, ekspertizių organizavimas ir įforminimas, taip pat kitų aptarnavimo funkcijų atlikimas).

5. Vertikalusis vadovavimas suprantamas kaip valstybės institucijų ir įstaigų veikla, kurią vykdant daromas poveikis pavaldiems subjektams (valstybės institucijoms, įstaigoms ar teritoriniams struktūriniais padaliniais).

6. Funkcinis vadovavimas suprantamas kaip valstybės institucijų ir įstaigų veikla, vykdoma nepavaldžių subjektų (valstybės institucijų ar įstaigų) atžvilgiu tam tikroje valdymo srityje, apimanti nepavaldžių valstybės institucijų ar įstaigų veiklos planavimą, metodinę pagalbą, koordinavimą ir kontrolę (priežiūrą).

7. Dalinis funkcinis vadovavimas suprantamas kaip valstybės institucijų ir įstaigų veikla, vykdoma nepavaldžių subjektų (valstybės institucijų ar įstaigų) atžvilgiu tam tikroje valdymo srityje, apimanti bent vieną iš šių funkcijų – nepavaldžių valstybės institucijų ir įstaigų veiklos planavimą, metodinę pagalbą, koordinavimą ar kontrolę (priežiūrą).

8. Viena įstaigų sistema suprantama kaip ministerijos arba kitos valstybės institucijos ar įstaigos valdymo srityje esančių įstaigų visuma.

Priedo pakeitimai:

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

Nr. [XIII-3136](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15128

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1903](#), 2000 08 29, Žin., 2000, Nr. 75-2270 (2000 09 07)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1935](#), 2000 09 19, Žin., 2000, Nr. 85-2573 (2000 10 11)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. sausio 1 d.

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [VIII-1988](#), 2000 10 10, Žin., 2000, Nr. 92-2845 (2000 10 31)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 2 STRAIPSNIO IR PRIEDĖLIO PAKEITIMO BEI PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2000 m. lapkričio 1 d.

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-37](#), 2000 11 21, Žin., 2000, Nr. 102-3213 (2000 11 29)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 7, 17, 21, 33, 43, 50, 55, 56, 62, 66, 69, 71, 76, 78 STRAIPSNIŲ IR 1 BEI 2 PRIEDĖLIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-64](#), 2000 11 30, Žin., 2000, Nr. 105-3312 (2000 12 08)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 22 STRAIPSNIO PAPILDYMO IR 1 PRIEDĖLIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-129](#), 2000 12 21, Žin., 2000, Nr. 111-3585 (2000 12 29)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 63, 67, 75 IR 77 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. sausio 1 d.

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-133](#), 2000 12 23, Žin., 2000, Nr. 111-3586 (2000 12 29)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 62 IR 69 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2001 m. sausio 1 d.

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-247](#), 2001 04 12, Žin., 2001, Nr. 37-1231 (2001 05 02)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 4, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 21, 26, 29, 31, 43, 44, 50, 55, 56, 59, 65, 67, 68, 69, 77, 78, 79 STRAIPSNIŲ IR 2 PRIEDĖLIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI 76 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-423](#), 2001-07-05, Žin., 2001, Nr. 63-2278 (2001-07-19)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 4, 33, 62 IR 69 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies ir 4 straipsnio nuostatos taikomos nuo 2001 m. liepos 1 d.

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-525](#), 2001-09-27, Žin., 2001, Nr. 85-2972 (2001-10-05)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 4, 33, 60, 62, 69, 78 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-564](#), 2001-10-18, Žin., 2001, Nr. 92-3210 (2001-10-31)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 62 IR 69 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalies nuostatos taikomos nuo 2001 m. spalio 1 d.

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-648](#), 2001-12-13, Žin., 2001, Nr. 111-4024 (2001-12-30)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 2 PRIEDĖLIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-797](#), 2002-03-21, Žin., 2002, Nr. 33-1249 (2002-03-30)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 69 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. balandžio 1 d.

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-815](#), 2002-03-28, Žin., 2002, Nr. 38-1362 (2002-04-10)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 15, 16, 27, 59 STRAIPSNIŲ IR 1 BEI 2 PRIEDĖLIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-856](#), 2002-04-23, Žin., 2002, Nr. 45-1709 (2002-05-04)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO ĮSTATYMAS

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-855](#), 2002-04-23, Žin., 2002, Nr. 45-1708 (2002-05-04)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Nauja įstatymo redakcija

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. liepos 1 d., išskyrus šio įstatymo 2, 21, ir 22 straipsnius, kurie įsigalioja nuo gegužės 1 d.

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1044](#), 2002-07-05, Žin., 2002, Nr. 73-3103 (2002-07-19)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 4, 25 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. rugpjūčio 1 d.

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1197](#), 2002-11-12, Žin., 2002, Nr. 116-5192 (2002-12-06)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 17 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1254](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 123-5541 (2002-12-24)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 22 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1284](#), 2002-12-10, Žin., 2002, Nr. 127-5750 (2002-12-31)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 10 IR 44 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1328](#), 2003-01-28, Žin., 2003, Nr. 17-705 (2003-02-19)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 10 IR 22 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. vasario 25 d.

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1426](#), 2003-04-03, Žin., 2003, Nr. 38-1671 (2003-04-24)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 9 IR 44 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja kartu su Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu (Žin., 2000, Nr. [89-2741](#)) ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodeksu (Žin., 2002, Nr. [37-1341](#)), t.y. nuo 2003 m. gegužės 1 d.

23.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1694](#), 2003-07-04, Žin., 2003, Nr. 73-3358 (2003-07-23)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 2, 4, 9, 14, 15, 16, 29, 30 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

24.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1747](#), 2003-10-07, Žin., 2003, Nr. 101-4534 (2003-10-29)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 2, 7, 16, 17, 19, 39, 41, 42, 43, 44, 46 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO BEI PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 5(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

25.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1815](#), 2003-11-11, Žin., 2003, Nr. 112-4993 (2003-11-28)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

26.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1856](#), 2003-11-25, Žin., 2003, Nr. 116-5258 (2003-12-12)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 2, 14, 16, 22 IR 44 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

27.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1926](#), 2003-12-18, Žin., 2004, Nr. 4-32 (2004-01-07)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 2, 4, 8, 10, 12 IR 44 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo atitaisymas skelbtas: Žin., 2004, Nr. 8 (2004-01-15)

28.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2034](#), 2004-02-19, Žin., 2004, Nr. 36-1180 (2004-03-07)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 16 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

29.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2286](#), 2004-06-17, Žin., 2004, Nr. 104-3827 (2004-07-03)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 44 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

30.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2351](#), 2004-07-13, Žin., 2004, Nr. 116-4323 (2004-07-27)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 4, 8, 15, 16, 17, 22, 25, 30, 43 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

31.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2502](#), 2004-10-26, Žin., 2004, Nr. 163-5940 (2004-11-09)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 43 STRAIPSNIO PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

32.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2536](#), 2004-11-04, Žin., 2004, Nr. 171-6296 (2004-11-26)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO, VIDAUS TARNYBOS STATUTO, BIUDŽETINIŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO, DIPLOMATINĖS TARNYBOS ĮSTATYMO, KRAŠTO APSAUGOS SISTEMOS ORGANIZAVIMO IR KARO TARNYBOS ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja nuo 2005 m. sausio 1 d.

33.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-464](#), 2005-12-22, Žin., 2006, Nr. 4-97 (2006-01-12)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 2, 4, 6, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 24, 27, 30, 34, 35, 36, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 49, 50 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI ĮSTATYMO PAPILDYMO 16(1) IR 31(1) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 5 straipsnio 3, 4, 5 ir 6 dalys, 9 straipsnis, 10 straipsnio 1 dalis, 10 straipsnio 2 ir 3 dalys, kiek tai susiję su įstaigos vadovo statuso atkūrimu, 10 straipsnio 4 dalis, 11, 12, 14, 17, 20 straipsniai ir 30 straipsnio 2 ir 3 dalys įsigalioja nuo 2006 m. liepos 1 d.

34.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-673](#), 2006-06-08, Žin., 2006, Nr. 72-2689 (2006-06-28)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 17, 20, 35, 42 IR 43 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

35.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-789](#), 2006-07-19, Žin., 2006, Nr. 87-3400 (2006-08-08)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO IR VALSTYBĖS POLITIKŲ, TEISĖJŲ IR VALSTYBĖS PAREIGŪNŲ DARBO APMOKĖJIMO ĮSTATYMO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

36.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1175](#), 2007-06-07, Žin., 2007, Nr. 69-2723 (2007-06-23)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3, 4, 8, 9, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 38, 41, 43, 44, 49, 50 STRAIPSNIŲ IR PRIEDĖLIO PAKEITIMO BEI PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 22(1), 48(1), 50(1) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 2, 4 straipsniai, 5 straipsnio 3 ir 4 dalys, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15 straipsniai, 16 straipsnio 1, 3 ir 5 dalys, 17 straipsnis ir 18 straipsnio 1 dalis įsigalioja nuo 2007 m. spalio 1 d.

Šio įstatymo 21 straipsnis įsigalioja nuo 2008 m. sausio 1 d.

Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėta valstybės tarnautojo vertinimo procedūra atliekama pagal vertinimo procedūros pradžios dieną galiojusius teisės aktus.

Šio įstatymo 14 straipsnio nuostatos taikomos asmenims, paskirtiems į politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigas po šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

37.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1349](#), 2007-12-04, Žin., 2007, Nr. 135-5453 (2007-12-21)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 7, 8, 24 STRAIPSNIŲ IR PRIEDĖLIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 2, 3 PRIEDAIS ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 2 straipsnio 5 ir 10 dalis, 7 straipsnį, 2009 metų valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašą ir nuo 2010 metų valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašą, įsigalioja 2008 m. gegužės 1 d.

Šio įstatymo 2 straipsnio 10 dalis įsigalioja 2008 m. balandžio 1 d.

2009 metų valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašas įsigalioja 2009 m. sausio 1 d., o nuo 2010 metų valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašas įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo pakeitimas:

37.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-120](#), 2008-12-23, Žin., 2008, Nr. 149-6040 (2008-12-30)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 7, 8, 24 STRAIPSNIŲ IR PRIEDĖLIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 2, 3 PRIEDAIS ĮSTATYMO 7, 8 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2009 m. sausio 1 d.

38.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1535](#), 2008-05-13, Žin., 2008, Nr. 63-2376 (2008-06-03)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 5(1) IR 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas taikomas nustatant 2009 metų ir vėlesnių metų pareiginės algos bazinį dydį

39.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1689](#), 2008-07-03, Žin., 2008, Nr. 81-3189 (2008-07-17)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 8, 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 1 straipsnis ir 2 straipsnio 1 ir 2 dalys įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo 2 straipsnio 3 ir 4 dalys įsigalioja 2009 m. vasario 1 d.

Šio įstatymo įsigaliojimas keistas:

39.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-588](#), 2009-12-21, Žin., 2009, Nr. 154-6958 (2009-12-28)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 8, 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

39.2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1755](#), 2011-12-01, Žin., 2011, Nr. 150-7054 (2011-12-08)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 8, 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

39.3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1496](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-29, i. k. 2014-20797

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 8, 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO NR. X-1689 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

40.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1742](#), 2008-10-06, Žin., 2008, Nr. 120-4549 (2008-10-18)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 4, 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 18(1) STRAIPSNIU IR 3 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

41.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-53](#), 2008-12-09, Žin., 2008, Nr. 143-5688 (2008-12-13)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 4, 10, 16, 16(1), 17, 23, 26, 37, 41, 42 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 26(1), 43(1) STRAIPSNIAIS IR 3 PRIEDO II SKYRIAUS PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 2 straipsnio 1 ir 2 dalis, 3 straipsnį, 5 straipsnio 1 dalį, 11, 13 ir 14 straipsnius, įsigalioja 2009 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo pakeitimas:

41.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-121](#), 2008-12-23, Žin., 2008, Nr. 149-6041 (2008-12-30)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 4, 10, 16, 16(1), 17, 23, 26, 37, 41, 42 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, ĮSTATYMO PAPILDYMO 26(1), 43(1) STRAIPSNIAIS IR 3 PRIEDO II SKYRIAUS PAKEITIMO ĮSTATYMO 13 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2009 m. sausio 1 d.

42.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-84](#), 2008-12-19, Žin., 2008, Nr. 149-6010 (2008-12-30)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 24 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

43.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-119](#), 2008-12-23, Žin., 2008, Nr. 149-6039 (2008-12-30)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 2010 metų valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašą ir nuo 2011 metų valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašą, įsigalioja 2009 m. sausio 1 d.

2010 metų valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašas įsigalioja 2010 m. sausio 1 d., o nuo 2011 metų valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašas įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.

Šis įstatymas neteko galios nuo 2010 m. sausio 1 d.:

43.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-513](#), 2009-12-02, Žin., 2009, Nr. 147-6556 (2009-12-12)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

44.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-186](#), 2009-03-10, Žin., 2009, Nr. 29-1140 (2009-03-17)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 1 straipsnis įsigalioja 2009 m. liepos 1 d.

Šio įstatymo 2 straipsnis įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo 3 straipsnis įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo pakeitimas:

44.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-321](#), 2009-07-07, Žin., 2009, Nr.85-3578 (2009-07-18)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO 2 IR 3 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2009 liepos 18 d.

44.2.

Įstatymas Nr. [XI-186](#) neteko galios nuo 2010 m. sausio 1 d.:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-514](#), 2009-12-02, Žin., 2009, Nr. 147-6557 (2009-12-12)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

45.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-227](#), 2009-04-23, Žin., 2009, Nr. 49-1937 (2009-04-30)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 1 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 1 straipsnis įsigalioja 2009 m. gegužės 1 d.

Šio įstatymo 2 straipsnis įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo įsigaliojimas keistas:

45.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-943](#), 2010-06-30, Žin., 2010, Nr. 82-4297 (2010-07-13)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 1 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

45.2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1723](#), 2011-11-22, Žin., 2011, Nr. 150-7038 (2011-12-08)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 1 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

45.3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-115](#), 2012-12-20, Žin., 2012, Nr. 155-7993 (2012-12-31)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 1 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Įstatymas (Nr. XI-227) ir jo pakeitimai neteko galios nuo 2013-10-01:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-517](#), 2013-09-19, Žin., 2013, Nr. 102-5026 (2013-09-28)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 25 STRAIPSNIO, 1 PRIEDO PAKEITIMO IR KAI KURIŲ SU JAIS SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. spalio 1 d.

46.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-286](#), 2009-06-11, Žin., 2009, Nr. 75-3065 (2009-06-25)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 2, 3 IR 15 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

47.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-320](#), 2009-07-07, Žin., 2009, Nr. 85-3577 (2009-07-18)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 8, 10 STRAIPSNIŲ IR ĮSTATYMO 3 PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2009 m. rugsėjo 15d.

48.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-363](#), 2009-07-17, Žin., 2009, Nr. 91-3918 (2009-07-31)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 25 STRAIPSNIO IR 1 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 1 straipsnis įsigalioja 2009 m. rugpjūčio 1 d.

Šio įstatymo 2 straipsnis įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo 3 straipsnis įsigalioja 2009 m. rugpjūčio 1 d. ir galioja iki 2013 m. gruodžio 31 d.

Šio įstatymo įsigaliojimas keistas:

48.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-944](#), 2010-06-30, Žin., 2010, Nr. 82-4298 (2010-07-13)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 25 STRAIPSNIO IR 1 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

48.2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1721](#), 2011-11-22, Žin., 2011, Nr. 150-7036 (2011-12-08)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 25 STRAIPSNIO IR 1 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

48.3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-114](#), 2012-12-20, Žin., 2012, Nr. 155-7992 (2012-12-31)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 25 STRAIPSNIŲ IR 1 PRIEDŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Įstatymas (Nr. XI-363) ir jo pakeitimai neteko galios nuo 2013-10-01:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-517](#), 2013-09-19, Žin., 2013, Nr. 102-5026 (2013-09-28)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 25 STRAIPSNIŲ, 1 PRIEDŲ PAKEITIMO IR KAI KURIŲ SU JAIS SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. spalio 1 d.

49.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-512](#), 2009-12-02, Žin., 2009, Nr. 147-6555 (2009-12-12)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3 PRIEDŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 2014 metų valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašą ir nuo 2015 metų valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašą, įsigalioja 2010 m. sausio 1 d.

2014 metų valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašas įsigalioja 2014 m. sausio 1 d., o nuo 2015 metų valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašas įsigalioja 2015 m. sausio 1 d.

Jeigu pagal 2010–2013 metų ir 2014 metų valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašus arba jeigu pagal nuo 2015 metų valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašą turi būti nustatyta aukštesnė valstybės tarnautojo pareigybės kategorija, sprendimas dėl aukštesnės valstybės tarnautojo pareigybės kategorijos nustatymo turi įsigalioti kartu su atitinkamų metų valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašu.

Įstatymas neteko galios nuo 2014-01-01.

Šis įstatymas ir jo galiojimas keistas:

49.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-851](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. 67-3347 (2010-06-10)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3 PRIEDŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO 1 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. liepos 1 d.

Įstatymas neteko galios nuo 2014-01-01.

49.2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-979](#), 2010-07-02, Žin., 2010, Nr. 86-4530 (2010-07-20)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO 1, 2 IR 3 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Įstatymas neteko galios nuo 2014-01-01.

49.3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1555](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 91-4330 (2011-07-19)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 1 straipsnio 1 dalis įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

Įstatymas neteko galios nuo 2014-01-01.

49.4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1722](#), 2011-11-22, Žin., 2011, Nr. 150-7037 (2011-12-08)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO 1, 2 IR 3 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Įstatymas neteko galios nuo 2014-01-01.

49.5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-116](#), 2012-12-20, Žin., 2012, Nr. 155-7994 (2012-12-31)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO 1, 2 IR 3 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Įstatymas neteko galios nuo 2014-01-01.

49.6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-155](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. 11-499 (2013-01-30)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO 1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Įstatymas neteko galios nuo 2014-01-01.

Įstatymas Nr. [XI-512](#) ir jo pakeitimai neteko galios nuo 2014-01-01:

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-681](#), 2013-12-17, Žin., 2013, Nr. 140-7058 (2013-12-30)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3 PRIEDO PAKEITIMO IR KAI KURIŲ SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 1 ir 5 straipsniai įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

50.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-622](#), 2009-12-22, Žin., 2009, Nr. 154-6960 (2009-12-28)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 45 IR 49 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 4 straipsnį, įsigalioja 2009 m. gruodžio 28 d.

51.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-811](#), 2010-05-13, Žin., 2010, Nr. 63-3090 (2010-05-31)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 29, 30, 33 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 4 straipsnį, įsigalioja 2010 m. liepos 1 d.

52.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-849](#), 2010-05-25, Žin., 2010, Nr. 67-3346 (2010-06-10)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 8, 10, 44 STRAIPSNIŲ IR ĮSTATYMO 3 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. liepos 1 d.

53.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-864](#), 2010-06-03, Žin., 2010, Nr. 71-3542 (2010-06-19)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 4, 10 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2010 m. liepos 1 d.

54.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1369](#), 2011-04-28, Žin., 2011, Nr. 57-2705 (2011-05-12)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 4, 9, 18, 29, 44 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 3(1), 30(1) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2011 m. liepos 1 d.

55.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1511](#), 2011-06-23, Žin., 2011, Nr. 86-4153 (2011-07-13)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 11, 13 IR 43 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2011-09-01.

56.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1554](#), 2011-06-28, Žin., 2011, Nr. 91-4329 (2011-07-19)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

57.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1703](#), 2011-11-17, Žin., 2011, Nr. 146-6849 (2011-12-01)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 41 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas taikomas valstybės tarnautojams, atleistiems iš darbo po šio įstatymo įsigaliojimo.

58.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1836](#), 2011-12-21, Žin., 2011, Nr. 164-7794 (2011-12-31)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 8, 11 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 4 straipsnį, įsigalioja 2012 m. kovo 1 d.

59.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1904](#), 2011-12-23, Žin., 2011, Nr. 163-7780 (2011-12-31)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 8 IR 10 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

60.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1946](#), 2012-03-29, Žin., 2012, Nr. 44-2140 (2012-04-14)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 43 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

61.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2041](#), 2012-06-05, Žin., 2012, Nr. 69-3523 (2012-06-21)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3(1), 4, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 16(1), 17, 22, 29, 30, 31(1), 32, 34, 41, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 51 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 21, 22, 23, 26 straipsnius, šio straipsnio 2, 3, 4 ir 5 dalis, įsigalioja 2013 m. birželio 1 d.

Šio įstatymo 4 straipsnio 1 dalis, 5 straipsnio 1 dalis, 12 straipsnis, 16 straipsnis įsigalioja 2012 m. rugpjūčio 1 d.

Šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalis, 5 straipsnio 3 dalis, 6 straipsnio 1 dalis, 7 straipsnis, 8 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys, 9 straipsnis, 10 straipsnis, 11 straipsnis, 14 straipsnis, 15 straipsnis, 17 straipsnis, 18 straipsnio 1 ir 3 dalys, 19 straipsnio 2, 3, 4, 5 ir 6 dalys, 20 straipsnis, 25 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2012 m. rugsėjo 1 d.

Šio įstatymo 1 straipsnis, 2 straipsnis, 3 straipsnio 3 dalis, 13 straipsnis, 19 straipsnio 1 dalis, 24 straipsnio 1 ir 2 dalys įsigalioja 2012 m. lapkričio 1 d.

Šio įstatymo 21, 22 ir 23 straipsniai įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

Šis įstatymas ir jo įsigaliojimas keistas:

61.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-27](#), 2012-12-04, Žin., 2012, Nr. 143-7378 (2012-12-11)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3(1), 4, 9, 11, 13, 14, 15, 16, 16(1), 17, 22, 29, 30, 31(1), 32, 34, 41, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 51 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMO 3, 23, 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

62.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2264](#), 2012-10-02, Žin., 2012, Nr. 122-6123 (2012-10-20)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 29 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

63.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2297](#), 2012-10-17, Žin., 2012, Nr. 129-6471 (2012-11-08)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO IR 3 PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. sausio 1 d.

64.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2381](#), 2012-11-08, Žin., 2012, Nr. 135-6869 (2012-11-22)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

65.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-154](#), 2013-01-17, Žin., 2013, Nr. 11-498 (2013-01-30)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 8, 10 STRAIPSNIŲ IR 3 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. gegužės 1 d.

66.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-281](#), 2013-05-09, Žin., 2013, Nr. 54-2686 (2013-05-25)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3 PRIEDO PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

67.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-280](#), 2013-05-09, Žin., 2013, Nr. 54-2685 (2013-05-25)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 14, 20, 22, 42, 43, 44 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 18(2) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 1 straipsnio 2 dalį, 6 straipsnio 2 dalį ir šio straipsnio 2 ir 3 dalis, įsigalioja 2013 m. birželio 1 d.

Šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalis ir 6 straipsnio 2 dalis įsigalioja 2013 m. birželio 2 d.

68.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-435](#), 2013-06-27, Žin., 2013, Nr. 75-3762 (2013-07-13)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3(1), 4 STRAIPSNIŲ PAPILDYMO IR PAKEITIMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. liepos 15 d.

69.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-451](#), 2013-07-02, Žin., 2013, Nr. 78-3930 (2013-07-20)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 4, 18, 34, 42 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 18(3), 34(1) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

70.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-517](#), 2013-09-19, Žin., 2013, Nr. 102-5026 (2013-09-28)

VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 25 STRAIPSNIO, 1 PRIEDO PAKEITIMO IR KAI KURIŲ SU JAIS SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. spalio 1 d.

71.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-692](#), 2013-12-17, Žin., 2013, Nr. 140-7069 (2013-12-30)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 18 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

72.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-681](#), 2013-12-17, Žin., 2013, Nr. 140-7058 (2013-12-30)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3 PRIEDO PAKEITIMO IR KAI KURIŲ SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 1 ir 5 straipsniai įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo 2 straipsnis įsigalioja 2016 m. sausio 1 d.

Šio įstatymo 3 straipsnis įsigalioja 2017 m. sausio 1 d.

Jeigu pagal šio įstatymo 1, 2 ar 3 straipsnyje išdėstytą Valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašą turi būti nustatyta aukštesnė valstybės tarnautojo pareigybės kategorija, sprendimas dėl aukštesnės valstybės tarnautojo pareigybės kategorijos nustatymo turi įsigalioti kartu su atitinkamame šio įstatymo straipsnyje išdėstytu Valstybės tarnautojų suvienodintų pareigybių sąrašu.

Įstatymas keistas:

72.1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1391](#), 2014-12-09, paskelbta TAR 2014-12-22, i. k. 2014-20430

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 3 PRIEDO PAKEITIMO IR KAI KURIŲ SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMO NR. XII-681 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

73.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-687](#), 2013-12-17, Žin., 2013, Nr. 140-7064 (2013-12-30)

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 2 PRIEDO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 ir 3 dalis, įsigalioja 2014 m. kovo 1 d.

74.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-710](#), 2013-12-19, paskelbta TAR 2014-01-06, i. k. 2014-00039

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO 18-1 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

75.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-872](#), 2014-05-08, paskelbta TAR 2014-05-13, i. k. 2014-05356

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316 4 IR 32 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

*** Pabaiga ***

Konstitucinio Teismo nutarimai:

1.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2004-12-13, Žin., 2004, Nr. 181-6708 (2004-12-18)

DĖL KAI KURIŲ TEISĖS AKTŲ, KURIAIS REGULIUOJAMI VALSTYBĖS TARNYBOS IR SU JA SUSIJĘ SANTYKIAI, ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI IR ĮSTATYMAMS

Šio nutarimo [atitaisymas](#) skelbtas: Žin., 2011, Nr. 33 (2011-03-19)

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1191](#), 2014-10-07, paskelbta TAR 2014-10-17, i. k. 2014-14282

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 43 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1391](#), 2014-12-09, paskelbta TAR 2014-12-22, i. k. 2014-20430

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 priedo pakeitimo ir kai kurių su juo susijusių įstatymų pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-681 6 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1496](#), 2014-12-18, paskelbta TAR 2014-12-29, i. k. 2014-20797

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 8, 10 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo Nr. X-1689 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1863](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-03, i. k. 2015-10825

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 priedo pakeitimo ir kai kurių su juo susijusių įstatymų pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-681 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2174](#), 2015-12-15, paskelbta TAR 2015-12-21, i. k. 2015-20141

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 priedo pakeitimo ir kai kurių su juo susijusių įstatymų pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-681 6 straipsnio pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1857](#), 2015-06-25, paskelbta TAR 2015-07-03, i. k. 2015-10816

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 4 straipsnio pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2009](#), 2015-11-12, paskelbta TAR 2015-11-20, i. k. 2015-18479

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 17 ir 26 straipsnių pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2139](#), 2015-12-08, paskelbta TAR 2015-12-14, i. k. 2015-19746

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 4 straipsnio pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2181](#), 2015-12-15, paskelbta TAR 2015-12-29, i. k. 2015-20873

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 29 straipsnio pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2497](#), 2016-06-28, paskelbta TAR 2016-07-07, i. k. 2016-19351

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 priedo pakeitimo ir kai kurių su juo susijusių įstatymų pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-681 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2380](#), 2016-05-19, paskelbta TAR 2016-06-02, i. k. 2016-14741

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 9, 18, 18-1, 18-3, 19 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2763](#), 2016-11-08, paskelbta TAR 2016-11-16, i. k. 2016-26900

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 priedo pakeitimo ir kai kurių su juo susijusių įstatymų pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-681 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2496](#), 2016-06-28, paskelbta TAR 2016-07-07, i. k. 2016-19350

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 4 straipsnio pakeitimo įstatymas

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-818](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20012

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 priedo pakeitimo ir kai kurių su juo susijusių įstatymų pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XII-681 6 straipsnio pakeitimo įstatymas

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-622](#), 2017-07-11, paskelbta TAR 2017-07-20, i. k. 2017-12473

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 8 straipsnio pakeitimo įstatymas

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-931](#), 2017-12-19, paskelbta TAR 2017-12-29, i. k. 2017-21604

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 48-1 straipsnio pakeitimo įstatymas

17.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, Nutarimas

Nr. [KT13-N8/2018](#), 2018-06-06, paskelbta TAR 2018-06-06, i. k. 2018-09478

Dėl Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo 41 straipsnio 1 dalies 3 punkto, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 11 straipsnio 2 dalies ir 13 straipsnio 2 dalies nuostatų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1370](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-16, i. k. 2018-12037

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymas

19.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1789](#), 2018-12-18, paskelbta TAR 2018-12-21, i. k. 2018-21118

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1370 1, 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymas

20.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1805](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21813

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1370 1 straipsnio pakeitimo įstatymas

21.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1817](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21837

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1370 1 straipsnio pakeitimo įstatymas

22.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1823](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21845

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1370 1 straipsnio pakeitimo įstatymas

23.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2235](#), 2019-06-13, paskelbta TAR 2019-06-27, i. k. 2019-10354

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 8, 10 ir 51 straipsnių pakeitimo įstatymas

24.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2610](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20634

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 17 straipsnio pakeitimo įstatymas

25.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2660](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20995

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5 straipsnio pakeitimo įstatymas

26.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2609](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20565

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymas

27.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2809](#), 2020-03-12, paskelbta TAR 2020-03-17, i. k. 2020-05602

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 1 priedo pakeitimo įstatymas

28.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2679](#), 2019-12-12, paskelbta TAR 2019-12-27, i. k. 2019-21320

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 49 straipsnio pakeitimo įstatymas

29.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2927](#), 2020-05-07, paskelbta TAR 2020-05-22, i. k. 2020-10936

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5 straipsnio pakeitimo įstatymas

30.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3136](#), 2020-06-25, paskelbta TAR 2020-07-07, i. k. 2020-15128

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 3, 9, 16, 18, 19, 32, 33, 34, 48, 53, 54 straipsnių, 2 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 33-1 straipsniu įstatymas

31.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2989](#), 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-06-11, i. k. 2020-12821

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

32.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3408](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24571

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1370 2 straipsnio pakeitimo įstatymas

33.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-3399](#), 2020-11-10, paskelbta TAR 2020-11-20, i. k. 2020-24541

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5 ir 48 straipsnių pakeitimo įstatymas

34.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-95](#), 2020-12-17, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28946

Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5 straipsnio pakeitimo įstatymas

Suvestinė redakcija nuo 2021-01-01 iki 2021-06-30

Įstatymas paskelbtas: TAR 2017-01-31, i. k. 2017-01764

Nauja redakcija nuo 2020-01-01:

Nr. [XIII-2606](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20628

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ DARBO APMOKĖJIMO IR KOMISIJŲ NARIŲ
ATLYGIO UŽ DARBĄ

ĮSTATYMAS

2017 m. sausio 17 d. Nr. XIII-198

Vilnius

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis įstatymas nustato valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų, finansuojamų iš valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ir kitų valstybės įsteigtų pinigų fondų lėšų (toliau – biudžetinės įstaigos), darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (toliau – darbuotojai), darbo apmokėjimo sąlygas ir dydžius, materialines pašalpas, darbuotojų pareigybių lygius ir grupes, kasmetinį veiklos vertinimą, taip pat įstatymų pagrindais sudarytų komisijų (grupių, tarybų, Teisėjų garbės teismo, darbo arbitražo), finansuojamų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų (toliau kartu – komisijos), pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų ir narių (toliau – komisijų nariai) atlygį už darbą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-127](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28983

2. Šis įstatymas netaikomas:

- 1) valstybinių mokslinių tyrimų institutų, veikiančių kaip biudžetinės įstaigos, administracijai (instituto vadovui, vadovo pavaduotojui, moksliniam sekretoriui), mokslo darbuotojams ir kitiems tyrėjams;
- 2) Lietuvos Respublikos diplomatinių atstovybių, konsulinių įstaigų, atstovybių prie tarptautinių organizacijų, specialiųjų misijų darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis;
- 3) asmenims, su kuriais Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija sudaro delegavimo sutartis pagal Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymą;
- 4) vystomojo bendradarbiavimo projektuose dalyvaujantiems darbuotojams;
- 5) gydytojams rezidentams, gydytojams odontologams rezidentams ir veterinarijos gydytojams rezidentams;
- 6) komisijų nariams, apmokant už jų darbą Lietuvos Respublikos Seimo, Respublikos Prezidento, savivaldybių tarybų rinkimų, rinkimų į Europos Parlamentą, referendumo komisijose ir balsavimo komisijose Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose ir laivuose, susijusį su rinkimų ar referendumo organizavimu ir balsų skaičiavimu;
- 7) Seimo, Respublikos Prezidento, kitų pagal specialius įstatymus paskirtų valstybinių (nuolatinių) komisijų ir tarybų pirmininkams, jų pavaduotojams ir nariams;
- 8) komisijų nariams – valstybės tarnautojams, teisėjams, prokurorams ir kitiems valstybės pareigūnams.

3. Šio įstatymo II ir III skyriai netaikomi komisijų nariams.

II SKYRIUS

DARBUOTOJŲ PAREIGYBĖS

2 straipsnis. Pareigybių lygiai

Biudžetinių įstaigų darbuotojų pareigybės yra keturių lygių:

- 1) A lygio – pareigybės, kurioms būtinas ne žemesnis kaip aukštasis išsilavinimas:

a) A1 lygio – pareigybės, kurioms būtinas ne žemesnis kaip aukštasis universitetinis išsilavinimas su magistro kvalifikaciniu laipsniu ar jam prilygintu išsilavinimu;

b) A2 lygio – pareigybės, kurioms būtinas ne žemesnis kaip aukštasis universitetinis išsilavinimas su bakalauro kvalifikaciniu laipsniu ar jam prilygintu išsilavinimu arba aukštasis koleginis išsilavinimas su profesinio bakalauro kvalifikaciniu laipsniu ar jam prilygintu išsilavinimu, taip pat mokytojų, baletų artistų ir šokėjų bei kilnojamųjų kultūros vertybių restauratorių pareigybės;

2) B lygio – pareigybės, kurioms būtinas ne žemesnis kaip aukštesnysis išsilavinimas, įgytas iki 2009 metų, ar specialusis vidurinis išsilavinimas, įgytas iki 1995 metų;

3) C lygio – pareigybės, kurioms būtinas ne žemesnis kaip vidurinis išsilavinimas ir (ar) įgyta profesinė kvalifikacija;

4) D lygio – pareigybės, kurioms netaikomi išsilavinimo ar profesinės kvalifikacijos reikalavimai.

3 straipsnis. Biudžetinių įstaigų grupės ir pareigybių grupės

1. Biudžetinės įstaigos skirstomos į tris grupes:

1) I grupė – kai pareigybių sąraše yra 201 ir daugiau pareigybių;

2) II grupė – kai pareigybių sąraše yra 51–200 pareigybių;

3) III grupė – kai pareigybių sąraše yra 50 ir mažiau pareigybių.

2. Biudžetinių įstaigų darbuotojų pareigybės skirstomos į šias grupes:

1) biudžetinių įstaigų vadovai ir jų pavaduotojai, kurių pareigybės priskiriamos A (A1 ar A2) lygiui, atsižvelgiant į būtiną išsilavinimą toms pareigoms eiti;

2) struktūrinių padalinių vadovai ir jų pavaduotojai, kurių pareigybės priskiriamos A (A1 ar A2) arba B lygiui, atsižvelgiant į būtiną išsilavinimą toms pareigoms eiti;

3) darbuotojai, su kuriais sudarytos darbo sutartys dėl mentorystės (įgytos patirties perdavimo), kurių pareigybės priskiriamos A (A1 ar A2) lygiui, atsižvelgiant į būtiną išsilavinimą toms pareigoms eiti;

4) specialistai, kurių pareigybės priskiriamos A (A1 ar A2) arba B lygiui, atsižvelgiant į būtiną išsilavinimą toms pareigoms eiti; mokytojų, baletų artistų ir šokėjų, taip pat kilnojamųjų kultūros vertybių restauratorių pareigybės priskiriamos specialistų A2 lygio pareigybių grupei;

5) kvalifikuoti darbuotojai, kurių pareigybės priskiriamos C lygiui;

6) darbuotojai, kurių pareigybės priskiriamos D lygiui (toliau – darbininkai).

4 straipsnis. Biudžetinių įstaigų darbuotojų pareigybių sąrašas ir darbuotojų pareigybių aprašymai

1. Biudžetinės įstaigos vadovas tvirtina biudžetinės įstaigos darbuotojų pareigybių sąrašą, naudodamasis Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro patvirtintu Lietuvos profesijų klasifikatoriumi.

2. Mokytojų, dirbančių pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas), pareigybių skaičius biudžetinės įstaigos darbuotojų pareigybių sąrašė nustatomas, atsižvelgiant į:

1) biudžetinės įstaigos pagal atitinkamas ugdymo programas dirbančių mokytojų kontaktinių valandų skaičių per mokslo metus, kuris nustatomas:

a) jeigu mokiniai ugdomi pagal bendrojo ugdymo programas, – pagal sąlyginių klasių (grupių) skaičių ir dydį, kurie nustatomi pagal Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašą, tvirtinamą Lietuvos Respublikos Vyriausybės, taip pat pagal biudžetinės įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos papildomai finansuojamą klasių (grupių) skaičių;

b) jeigu mokiniai ugdomi pagal profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas), – pagal klasių (grupių) skaičių ir dydį, kuriuos nustato biudžetinės įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija;

2) vidutinį kontaktinių valandų, tenkančių per mokslo metus vienai pareigybei, skaičių, kuris nustatomas:

a) jeigu mokiniai ugdomi pagal bendrojo ugdymo programas, – pagal Mokymo lėšų apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos apraše nustatytas vidutinių kontaktinių valandų, tenkančių per mokslo metus vienai pareigybei, normas pagal sąlyginę klasės (grupės) dydį;

b) jeigu mokiniai ugdomi pagal profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas), nustatomos ne daugiau kaip 888 kontaktinės valandos.

3. Biudžetinės įstaigos vadovas tvirtina biudžetinės įstaigos darbuotojų pareigybių sąrašė esančių pareigybių aprašymus, o biudžetinės įstaigos vadovo pareigybės aprašymą tvirtina į pareigas priimanti savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija ar jos įgaliotas asmuo. Vyriausybė ar jos įgaliota

institucija patvirtina Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų, išskyrus mokytojus, pareigybių aprašymo metodiką. Mokytojų pareigybių aprašymo metodiką tvirtina Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministras.

4. Biudžetinės įstaigos darbuotojo pareigybės aprašyme turi būti nurodyta:

- 1) pareigybės grupė;
- 2) pareigybės pavadinimas;
- 3) konkretus pareigybės lygis;
- 4) specialieji reikalavimai, keliami šias pareigas einančiam darbuotojui (išsilavinimas, darbo patirtis, profesinė kvalifikacija);
- 5) pareigybei priskirtos funkcijos.

III SKYRIUS

DARBO UŽMOKESTIS IR MATERIALINĖS PAŠALPOS

5 straipsnis. Darbo užmokestis ir darbo apmokėjimo sistema

1. Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo užmokestį sudaro:

- 1) pareiginė alga (pastovioji ir kintamoji dalys arba tik pastovioji dalis, jeigu šio įstatymo nustatyta tvarka kintamoji dalis nenustatyta);
- 2) priemokos;
- 3) mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą, budėjimą;
- 4) premijos.

2. Darbo apmokėjimo sistema nustatoma kolektyvinėje sutartyje. Jeigu kolektyvinės sutarties nėra, darbdavys privalo nustatyti darbo apmokėjimo sistemą ir padaryti ją prieinamą visiems darbuotojams susipažinti. Savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija nustato jos valdymo sričiai priskirtų biudžetinių įstaigų vadovų darbo apmokėjimo sistemą. Prieš nustatant ar keičiant darbo apmokėjimo sistemą, turi būti įvykdytos darbuotojų informavimo ir konsultavimo procedūros Lietuvos Respublikos darbo kodekso nustatyta tvarka (prieš nustatant ar keičiant biudžetinių įstaigų vadovų

darbo apmokėjimo sistemą, savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija informuoja apie tai jos valdymo sričiai priskirtų biudžetinių įstaigų vadovus).

3. Darbo apmokėjimo sistemoje, atsižvelgiant į šio įstatymo nuostatas, detalizuojami biudžetinės įstaigos darbuotojų pareigybių sąraše esančių pareigybių pareiginės algos pastoviosios dalies nustatymo kriterijai (išsilavinimas, profesinio ir (ar) vadovaujamo darbo patirtis, veiklos sudėtingumas, darbo krūvis, atsakomybės lygis, papildomų įgūdžių ar žinių, svarbių einamoms pareigoms, turėjimas ir pan.) ir pagal kiekvieną kriterijų nustatyti konkretūs pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų dydžiai, šio įstatymo 7 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatytais pagrindais padidintos pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų dydžiai, 7 straipsnio 8 dalyje nustatyti pareiginės algos pastoviosios dalies koeficiento didinimo iki 100 procentų kriterijai ir jų dydžiai, 9 ir 14 straipsniuose nurodytos pareiginės algos kintamosios dalies nustatymo tvarka ir procentiniai dydžiai, 10 ir 12 straipsniuose nustatyta priemonių ir premijų skyrimo, 11 straipsnyje numatyto mokėjimo už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą, budėjimą tvarka ir dydžiai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-127](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28983

6 straipsnis. Pareiginės algos bazinis dydis

Pareiginės algos koeficiento vienetas yra Seimo patvirtintas atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų, valstybės tarnautojų bei valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydis (toliau – bazinis dydis). Pareiginė alga apskaičiuojama: atitinkamą pareiginės algos koeficientą dauginant iš bazinio dydžio. Ateinančių finansinių metų pareiginės algos bazinis dydis, atsižvelgus į praėjusių metų vidutinę metinę infliaciją (skaičiuojant nacionalinį vartotojų kainų indeksą), minimaliosios mėnesinės algos dydį ir kitų vidutinio darbo užmokesčio viešajame sektoriuje dydžiui bei kitimui poveikį turinčių veiksnių įtaką, nustatomas nacionalinėje kolektyvinėje sutartyje. Nacionalinėje kolektyvinėje sutartyje sulygta bazinį dydį tvirtina Seimas iki Seimo pavasario sesijos pabaigos. Jeigu nacionalinė kolektyvinė sutartis nesudaryta arba pakeista iki einamųjų metų birželio 1 dienos, ateinančių finansinių metų bazinį dydį Vyriausybės teikimu, įvertinęs ir atsižvelgęs į šioje dalyje numatytas aplinkybes, tvirtina Seimas iki Seimo pavasario sesijos pabaigos. Tvirtinamas naujas bazinis dydis negali būti mažesnis už esamą bazinį dydį, išskyrus atvejus, kai Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatyta tvarka nustatomos ir paskelbiamos išskirtinės aplinkybės.

7 straipsnis. Pareiginės algos pastovioji dalis

1. Biudžetinių įstaigų darbuotojų, išskyrus darbininkus, pareiginės algos pastovioji dalis nustatoma pareiginės algos koeficientais.

2. Biudžetinių įstaigų vadovų, jų pavaduotojų, išskyrus mokyklų vadovus, jų pavaduotojus ugdymui, pareiginės algos pastovioji dalis darbo apmokėjimo sistemoje nustatoma pagal šio įstatymo 1 priedą, atsižvelgiant į pareigybių sąraše nustatytą darbuotojų pareigybių skaičių, vadovaujamo darbo patirtį, kuri apskaičiuojama sumuojant laikotarpius, kai buvo vadovaujama įmonėms, įstaigoms, organizacijoms ir (ar) jų padaliniams, ir kitus darbo apmokėjimo sistemoje nustatytus kriterijus. Pagal šio įstatymo nuostatas nustatyta biudžetinės įstaigos vadovo ir jo pavaduotojų pareiginė alga (pastovioji dalis kartu su kintamąja dalimi) negali viršyti praėjusio ketvirčio biudžetinės įstaigos darbuotojų 4 vidutinių pareiginių algų (pastoviųjų dalių kartu su kintamosiomis dalimis) dydžių.

3. Biudžetinių įstaigų struktūrinių padalinių vadovų ir jų pavaduotojų, išskyrus mokyklų ugdymą organizuojančių skyrių vedėjus, pareiginės algos pastovioji dalis darbo apmokėjimo sistemoje nustatoma pagal šio įstatymo 2 priedą, atsižvelgiant į pareigybės lygį, vadovaujamo darbo patirtį, kuri apskaičiuojama sumuojant laikotarpius, kai buvo vadovaujama įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms ir (ar) jų padaliniams, profesinio darbo patirtį, kuri apskaičiuojama sumuojant laikotarpius, kai buvo dirbamas darbas, analogiškas pareigybės aprašyme nustatytam tam tikros profesijos ar specialybės darbui, arba vykdytos funkcijos, analogiškos pareigybės aprašyme nustatytoms funkcijoms, kitus darbo apmokėjimo sistemoje nustatytus kriterijus.

4. Biudžetinių įstaigų darbuotojų, išskyrus biudžetinių įstaigų vadovus, jų pavaduotojus, struktūrinių padalinių vadovus ir jų pavaduotojus, mokytojus (išskyrus trenerius), pagalbos mokiniui specialistus ir darbininkus, pareiginės algos pastovioji dalis darbo apmokėjimo sistemoje nustatoma pagal šio įstatymo 3 ir 4 priedus, atsižvelgiant į pareigybės lygį, profesinio darbo patirtį, kuri apskaičiuojama sumuojant laikotarpius, kai buvo dirbamas darbas, analogiškas pareigybės aprašyme nustatytam tam tikros profesijos ar specialybės darbui, arba vykdytos funkcijos, analogiškos pareigybės aprašyme nustatytoms funkcijoms, kitus darbo apmokėjimo sistemoje nustatytus kriterijus.

5. Darbininkų pareiginės algos pastovioji dalis nustatoma minimaliosios mėnesinės algos dydžio.

6. A1 lygio pareigybių pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai didinami 20 procentų

7. Socialinių paslaugų srities darbuotojams šio įstatymo 1, 2, 3 ir 4 prieduose nustatyti minimalieji pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai didinami 20 procentų.

8. Nustatant pareiginės algos pastoviąją dalį, papildomai įvertinamas nacionalinių, valstybinių ir savivaldybių kultūros ir meno įstaigų aukščiausiojo profesinio meninio lygio kultūros ir meno darbuotojų nacionaliniu ir tarptautiniu mastu įgytas pripažinimas, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytas

atskirų profesijų atstovų trūkumas Lietuvos Respublikos darbo rinkoje, trenerių ar darbuotojų aukšta kvalifikacinė kategorija, nustatyta pagal tam tikrai darbuotojų grupei keliamus kvalifikacinius reikalavimus. Šiais atvejais šio įstatymo 1, 2, 3, 4 ir 5 prieduose nustatyti pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai gali būti didinami iki 100 procentų. Trenerio pareiginės algos pastovioji dalis didinama atsižvelgiant į trenerio turimą kvalifikacinę kategoriją: už pirmą kvalifikacinę kategoriją – 45 procentais, už antrą – 55 procentais, už trečią – 65 procentais, už ketvirtą – 75 procentais, už penktą – 90 procentų, už šeštą – 100 procentų. Treneriams, neturintiems kvalifikacinės kategorijos, pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai gali būti didinami iki 40 procentų. Socialinių paslaugų srities darbuotojo pareiginės algos pastovioji dalis didinama atsižvelgiant į socialinių paslaugų srities darbuotojo turimą kvalifikacinę kategoriją: už pirmą (žemiausią) kvalifikacinę kategoriją – 10 procentų, už antrą (aukštesnę) – 15 procentų, už trečią (aukščiausią) – 25 procentais. Socialinių paslaugų srities darbuotojams, neturintiems kvalifikacinės kategorijos, pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai gali būti didinami iki 10 procentų.

9. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficiento padidinimas šio straipsnio 6, 7 ir 8 dalyse nustatytais pagrindais negali viršyti 100 procentų biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje nustatytos pareiginės algos pastoviosios dalies koeficiento dydžio.

10. Biudžetinės įstaigos darbuotojo pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą pagal darbo apmokėjimo sistemoje numatytus kriterijus ir koeficientų dydžius nustato biudžetinės įstaigos vadovas, o biudžetinės įstaigos vadovo – savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija.

11. Biudžetinės įstaigos darbuotojo pareiginės algos pastovioji dalis, nustatyta pagal šio įstatymo nuostatas ir biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemą, sulygstama darbo sutartyje. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas, išskyrus šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą, turi būti nustatomas iš naujo pasikeitus darbuotojų pareigybių skaičiui, vadovaujamo darbo patirčiai ir (ar) profesinio darbo patirčiai, įgijus kvalifikacinę kategoriją ir (ar) pasikeitus kvalifikacinei kategorijai (pagal biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje nustatytą tvarką) arba nustačius, kad biudžetinės įstaigos vadovo ar jo pavaduotojo pareiginė alga (pastovioji dalis kartu su kintamąja dalimi) viršija praėjusio ketvirčio biudžetinės įstaigos darbuotojų 4 vidutinius pareiginių algų (pastoviųjų dalių kartu su kintamosiomis dalimis) dydžius. Šio įstatymo 8 straipsnyje nurodytų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas turi būti nustatomas iš naujo pasikeitus mokinių skaičiui, pedagoginio darbo stažui, kvalifikacinei kategorijai, veiklos sudėtingumui arba nustačius, kad mokyklos vadovo ar jo pavaduotojo ugdymui pareiginė alga (pastovioji dalis kartu su kintamąja dalimi) viršija praėjusio ketvirčio mokyklos darbuotojų 4 vidutinius pareiginių algų (pastoviųjų dalių kartu su kintamosiomis dalimis) dydžius.

8 straipsnis. Mokytojų (išskyrus trenerius), pagalbos mokiniui specialistų, mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų pareiginė alga ir darbo krūvio sandara

1. Mokytojų (išskyrus trenerius) ir pagalbos mokiniui specialistų pareiginės algos pastovioji dalis nustatoma pagal šio įstatymo 5 priedą, atsižvelgiant į pedagoginio darbo stažą, kvalifikacinę kategoriją ir veiklos sudėtingumą.

2. Mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui pareiginės algos pastovioji dalis nustatoma pagal šio įstatymo 5 priedą, atsižvelgiant į mokykloje ugdomų mokinių skaičių, pedagoginio darbo stažą ir veiklos sudėtingumą.

3. Mokyklų ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų pareiginės algos pastovioji dalis nustatoma pagal šio įstatymo 5 priedą, atsižvelgiant į pedagoginio darbo stažą ir veiklos sudėtingumą.

4. Mokytojų (išskyrus trenerius), pagalbos mokiniui specialistų kvalifikacinės kategorijos, atsižvelgiant į mokytojų (išskyrus trenerius), pagalbos mokiniui specialistų išsilavinimą ir jų turimų kompetencijų, reikalingų profesinei veiklai, visumą, nustatomos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Mokytojams (išskyrus trenerius) ir pagalbos mokiniui specialistams, įgijusiems vidurinį išsilavinimą, mokytojams (išskyrus trenerius) ir pagalbos mokiniui specialistams, baigusiems profesinio mokymo programą, įgijusiems vidurinį išsilavinimą ir kvalifikaciją, gali būti suteikiamos atitinkamai mokytojo, vyresniojo mokytojo, pagalbos mokiniui specialisto ar vyresniojo pagalbos mokiniui specialisto kvalifikacinės kategorijos. Mokytojams (išskyrus trenerius) ir pagalbos mokiniui specialistams, įgijusiems aukštąjį (aukštesnįjį, įgytą iki 2009 metų, ar specialųjį vidurinį, įgytą iki 1995 metų) išsilavinimą, gali būti suteikiamos atitinkamai mokytojo, vyresniojo mokytojo, mokytojo metodininko, mokytojo eksperto ar pagalbos mokiniui specialisto, vyresniojo pagalbos mokiniui specialisto, pagalbos mokiniui specialisto metodininko, pagalbos mokiniui specialisto eksperto kvalifikacinės kategorijos. Mokytojams (išskyrus trenerius) ir pagalbos mokiniui specialistams, įgijusiems aukštąjį (aukštesnįjį, įgytą iki 2009 metų, ar specialųjį vidurinį, įgytą iki 1995 metų) išsilavinimą ir pedagogo kvalifikaciją, iš karto suteikiama mokytojo ar pagalbos mokiniui specialisto kvalifikacinė kategorija.

5. Pareigybių, kurias atliekant darbas laikomas pedagoginiu ir įskaitomas į pedagoginio darbo stažą, sąrašą tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras.

6. Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų pareiginės algos kintamoji dalis nenustatoma.

7. Mokytojų (išskyrus trenerius), pagalbos mokiniui specialistų (specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų ir tiflopedagogų, išskyrus dirbančius švietimo pagalbos įstaigose, auklėtojų,

koncertmeisterių, akompaniatorių) darbo krūvio sandara (darbo pareigų paskirstymas pagal laiką) pateikiama šio įstatymo 5 priede.

9 straipsnis. Pareiginės algos kintamoji dalis

1. Biudžetinių įstaigų darbuotojų pareiginės algos kintamosios dalies nustatymas priklauso nuo praėjusių metų veiklos vertinimo pagal darbuotojui nustatytas metines užduotis, siektinus rezultatus ir jų vertinimo rodiklius bei gebėjimus atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, išskyrus šio straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytus atvejus.

2. Pareiginės algos kintamoji dalis, atsižvelgiant į praėjusių metų veiklos vertinimą, nustatoma iki kito biudžetinės įstaigos darbuotojų kasmetinio veiklos vertinimo ir gali siekti iki 40 procentų pareiginės algos pastoviosios dalies, išskyrus šio straipsnio 4 dalyje nurodytą atvejį. Jeigu pareiginės algos pastovioji dalis padidinta pagal šio įstatymo 7 straipsnio 6, 7 ir 8 dalis, kintamoji dalis skaičiuojama nuo padidinto pastoviosios dalies koeficiento.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-127](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28983

3. Biudžetinės įstaigos darbuotojo pareiginės algos kintamoji dalis gali būti nustatyta priėmimo į darbą metu, pasibaigus išbandymo terminui, taip pat darbuotojui grįžus iš vaiko priežiūros atostogų, atsižvelgiant į darbuotojo profesinę kvalifikaciją ir jam keliamus uždavinius, tačiau ji negali būti didesnė kaip 20 procentų pareiginės algos pastoviosios dalies ir negali būti mokama ilgiau kaip iki to darbuotojo kito kasmetinio veiklos vertinimo.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-127](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28983

4. Nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų vadovams pareiginės algos kintamosios dalies nustatymas priklauso nuo jų veiklos užduočių ir vertinimo rodiklių praėjusiais metais ir ji gali siekti iki 160 procentų nustatytos pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio. Nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų vadovams pareiginės algos kintamoji dalis nustatoma iki kito nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų vadovų kasmetinio veiklos vertinimo. Nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų darbuotojų, kurie viešo spektaklio, koncerto ar kito renginio metu atlieka profesionaliojo scenos meno kūrinius ir kurių pareigybių sąrašą tvirtina Lietuvos Respublikos kultūros ministras (toliau – nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjai), pareiginės algos

kintamosios dalies nustatymas priklauso nuo einamųjų metų mėnesio (mėnesių) veiklos užduočių ir vertinimo rodiklių ir gali siekti iki 160 procentų nustatytos pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio, bet negali viršyti nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų darbo užmokesčiui skirtų lėšų ir turi būti nurodytas mokėjimo terminas, atsižvelgiant į veiklos užduočių pobūdį, sudėtingumą, apimtį ir kiekį.

5. Perkėlus biudžetinės įstaigos darbuotoją į kitas pareigas toje pačioje biudžetinėje įstaigoje, pareiginės algos kintamosios dalies procentinis dydis, nustatytas už praėjusių metų (nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjų – už einamųjų metų mėnesio (mėnesių) veiklos vertinimą, išlieka iki kito biudžetinės įstaigos darbuotojo kasmetinio (nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjų – iki einamųjų metų atitinkamo mėnesio, atsižvelgiant į nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų repertuarų programas) veiklos vertinimo.

6. Konkrečius pareiginės algos kintamosios dalies procentinius dydžius pagal biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemą nustato biudžetinės įstaigos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, o biudžetinės įstaigos vadovui – savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija, įvertinusi biudžetinės įstaigos vadovo praėjusių metų veiklą.

7. Darbininkams pareiginės algos kintamoji dalis nenustatoma.

10 straipsnis. Priemokos

1. Biudžetinės įstaigos darbuotojui, atsižvelgiant į atliekamų funkcijų ar užduočių sudėtingumą, mastą ir pobūdį, gali būti skiriamos šios priemokos:

1) už papildomą darbo krūvį, kai yra padidėjęs darbų mastas, atliekant pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, bet neviršijama nustatyta darbo laiko trukmė;

2) už pavadavimą, kai raštu pavedama laikinai atlikti kito darbuotojo pareigybei nustatytas funkcijas;

3) už papildomų funkcijų ar užduočių, nenustatytų pareigybės aprašyme ir suformuluotų raštu, vykdymą;

4) už darbą, esant nukrypimų nuo normalių darbo sąlygų.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nustatytos priemokos gali siekti iki 30 procentų pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio ir gali būti skiriamos ne ilgiau kaip iki kalendorinių metų pabaigos. Šių priemokų ir pareiginės algos kintamosios dalies suma negali viršyti 60 procentų nustatytos pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio. Šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatyta priemoka gali siekti

iki 20 procentų pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio ir gali būti skiriama iki darbo, esant nukrypimų nuo normalių darbo sąlygų, pabaigos. Nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų vadovams ir atlikėjams priemonių ir pareiginės algos kintamosios dalies suma negali viršyti 160 procentų nustatytos pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio, neįskaičiuojant priemonės už darbą, esant nukrypimų nuo normalių darbo sąlygų.

3. Šio straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatyta priemonė neskiriama, jeigu biudžetinės įstaigos darbuotojui karantino metu taikomi specialiuose įstatymuose nustatyti darbo apmokėjimo dydžiai.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-127](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28983

11 straipsnis. Mokėjimas už darbą poilsio ir švenčių dienomis, nakties ir viršvalandinį darbą, budėjimą

1. Už darbą poilsio dieną, kuri nenustatyta pagal darbo (pamainos) grafiką, švenčių dieną mokamas dvigubas darbuotojo darbo užmokestis.

2. Už darbą naktį ir viršvalandinį darbą mokamas pusantro darbuotojo darbo užmokesčio dydžio užmokestis. Už viršvalandinį darbą poilsio dieną, kuri nenustatyta pagal darbo (pamainos) grafiką, ar viršvalandinį darbą naktį mokamas dvigubas darbuotojo darbo užmokestis, o už viršvalandinį darbą švenčių dieną – dviejų su puse darbuotojo darbo užmokesčio dydžių užmokestis.

3. Darbuotojo prašymu darbo poilsio ar švenčių dienomis laikas ar viršvalandinio darbo laikas, padaugintas iš šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyto atitinkamo dydžio, gali būti pridedamas prie kasmetinių atostogų laiko.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-127](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28983

12 straipsnis. Premijos

1. Biudžetinių įstaigų darbuotojams gali būti skiriamos premijos, neviršijant biudžetinės įstaigos darbo užmokesčiui skirtų lėšų:

- 1) atlikus vienkartinės biudžetinės įstaigos veiklai ypač svarbias užduotis;
- 2) labai gerai įvertinus biudžetinės įstaigos darbuotojo veiklą;

3) įgijus teisę gauti socialinio draudimo senatvės pensiją ir darbuotojo iniciatyva nutraukus darbo sutartį;

4) įgijus teisę gauti kompensacinę išmoką profesionaliojo scenos meno įstaigų kūrybiniams darbuotojams, kurie dėl profesijos specifikos negali dirbti pagal įgytą specialybę ir dėl to nutraukiama jų darbo sutartis;

5) kitais darbdavio ir darbovietės lygmens kolektyvinėje sutartyje numatytais atvejais.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-127](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28983

2. Kiekvienu atveju, nurodytu šio straipsnio 1 dalyje, nurodyta premija gali būti skiriama ne daugiau kaip kartą per metus, išskyrus nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjus. Premija negali viršyti darbuotojui nustatytos pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio.

3. Nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjams gali būti skiriamos premijos, labai gerai įvertinus jų einamųjų metų mėnesio (mėnesių) veiklą, tačiau bendras metinis premijų dydis negali viršyti atlikėjo paskutinio nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjui nustatytos pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio.

4. Premija negali būti skiriama biudžetinės įstaigos darbuotojui, per paskutinius 12 mėnesių padariusiam darbo pareigų pažeidimą.

13 straipsnis. Materialinės pašalpos

1. Biudžetinės įstaigos darbuotojams, kurių materialinė būklė tapo sunki dėl jų pačių ligos, artimųjų giminaičių, sutuoktinio, partnerio, sugyventinio, jo tėvų, vaikų (įvaikių), brolių (įbrolių) ir seserų (įseserių), taip pat išlaikytinių, kurių globėjais ar rūpintojais įstatymų nustatyta tvarka yra paskirti biudžetinės įstaigos darbuotojai, ligos ar mirties, stichinės nelaimės ar turto netekimo, jeigu yra pateikti šių darbuotojų rašytiniai prašymai ir atitinkamą aplinkybę patvirtinantys dokumentai, gali būti skiriama iki 5 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio materialinė pašalpa iš biudžetinei įstaigai skirtų lėšų.

2. Mirus biudžetinės įstaigos darbuotojui, jo šeimos nariams iš biudžetinei įstaigai skirtų lėšų gali būti išmokama iki 5 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio materialinė pašalpa, jeigu pateiktas jo šeimos narių rašytinis prašymas ir mirties faktą patvirtinantys dokumentai.

3. Materialinę pašalpą biudžetinės įstaigos darbuotojams, išskyrus biudžetinės įstaigos vadovą, skiria biudžetinės įstaigos vadovas ar jo įgaliotas asmuo iš biudžetinei įstaigai skirtų lėšų. Biudžetinės įstaigos vadovui materialinę pašalpą skiria savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija (savivaldybių biudžetinių įstaigų vadovams – merai) iš jo vadovaujamai biudžetinei įstaigai skirtų lėšų.

14 straipsnis. Biudžetinių įstaigų darbuotojų kasmetinio (einamųjų metų mėnesio (mėnesių) veiklos vertinimas ir skatinimas

1. Biudžetinių įstaigų darbuotojų kasmetinio veiklos vertinimo tikslas – įvertinti biudžetinių įstaigų darbuotojų, išskyrus darbininkus, mokytojus ir pagalbos mokiniui specialistus, praėjusių kalendorinių metų (nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjų – einamųjų metų) veiklą pagal nustatytas metines (nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjams – pagal einamųjų metų mėnesio (mėnesių) užduotis, siektinus rezultatus, jų vertinimo rodiklius ir gebėjimus atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas.

2. Kultūros ir meno darbuotojų, socialinių paslaugų srities darbuotojų, sveikatos priežiūros specialistų, švietimo įstaigų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų praėjusių kalendorinių metų (nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjų – einamųjų metų mėnesio (mėnesių) veikla vertinama vadovaujantis atitinkamai Lietuvos Respublikos kultūros ministro, socialinės apsaugos ir darbo ministro, sveikatos apsaugos ministro, švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintu atitinkamos srities kultūros ir meno darbuotojų, socialinių paslaugų srities darbuotojų, sveikatos priežiūros specialistų ar švietimo įstaigų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų veiklos vertinimo tvarkos aprašu. Kitų biudžetinių įstaigų darbuotojų praėjusių kalendorinių metų veikla vertinama vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintu Biudžetinių įstaigų darbuotojų veiklos vertinimo tvarkos aprašu.

3. Kiekvienais metais iki sausio 31 dienos (švietimo įstaigos vadovams – iki kovo 1 dienos) savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija ar jos įgaliotas asmuo, vadovaudamiesi Vyriausybės ar atitinkamo ministro, nurodyto šio straipsnio 2 dalyje, nustatyta tvarka ir atsižvelgdami į metinio veiklos plano priemones, biudžetinių įstaigų vadovams nustato metines užduotis, susijusias su biudžetinių įstaigų metinio veiklos plano priemonėmis arba su metinio veiklos plano priemonėmis ir su biudžetinės įstaigos vidaus administravimu bei veiklos efektyvumo didinimu, siektinus rezultatus ir jų vertinimo rodiklius. Priėmus į pareigas biudžetinės įstaigos vadovą, metinės užduotys, siektini rezultatai ir jų vertinimo rodikliai nustatomi per vieną mėnesį nuo jo priėmimo į pareigas dienos. Jeigu biudžetinės įstaigos vadovas priimamas į pareigas naujai kadencijai, iki einamųjų metų pabaigos jam galioja einamųjų metų pradžioje nustatytos metinės užduotys, siektini rezultatai ir jų vertinimo rodikliai. Jeigu,

priėmus į pareigas biudžetinės įstaigos vadovą, iki einamųjų metų pabaigos lieka mažiau kaip 6 mėnesiai, biudžetinės įstaigos vadovui metinės užduotys, siektini rezultatai ir jų vertinimo rodikliai einamiesiems kalendoriniams metams gali būti nenustatomi. Prireikus nustatytos metinės užduotys, siektini rezultatai ir jų vertinimo rodikliai einamaisiais metais gali būti vieną kartą pakeisti arba papildyti, bet ne vėliau kaip iki spalio 1 dienos. Biudžetinių įstaigų vadovams nustatytos metinės užduotys, siektini rezultatai ir jų vertinimo rodikliai skelbiami vadovą į pareigas priimančio asmens ir biudžetinės įstaigos, kurioje vadovas eina pareigas, interneto svetainėje.

4. Kiekvienais metais iki sausio 31 dienos (švietimo įstaigos vadovų – iki kovo 1 dienos) savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija ar jos įgaliotas asmuo įvertina biudžetinių įstaigų vadovų (išskyrus biudžetinių įstaigų vadovus, kurie buvo priimti į pareigas praėjusiais metais, iki metų pabaigos likus mažiau kaip 6 mėnesiams, jeigu jiems metinės užduotys buvo nenustatytos) praėjusių metų veiklą pagal nustatytas metines užduotis, siektinus rezultatus ir jų vertinimo rodiklius bei gebėjimus atlikti pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas, vadovaudamiesi Vyriausybės ar atitinkamo ministro, nurodyto šio straipsnio 2 dalyje, nustatyta tvarka. Biudžetinės įstaigos vadovo praėjusių metų veikla gali būti vertinama labai gerai, gerai, patenkinamai ir nepatenkinamai. Jeigu biudžetinės įstaigos vadovo metinė veikla įvertinama nepatenkinamai 2 metus iš eilės, savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (savivaldybių biudžetinių įstaigų, išskyrus švietimo įstaigas ir seniūnijas – biudžetines įstaigas, – merai) priima sprendimą biudžetinės įstaigos vadovą atleisti iš pareigų, nutraukia su juo sudarytą darbo sutartį per 10 darbo dienų nuo paskutinio kasmetinio veiklos vertinimo ir neišmoka jam išeitinės išmokos.

5. Metinės veiklos užduotys, susijusios su darbuotojo funkcijomis, siektini rezultatai ir jų vertinimo rodikliai biudžetinės įstaigos darbuotojui turi būti nustatyti kiekvienais metais iki sausio 31 dienos, einamaisiais metais priimtam biudžetinės įstaigos darbuotojui ar grįžusiam iš atostogų vaikui prižiūrėti – per vieną mėnesį nuo priėmimo ar grįžimo į pareigas dienos, nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjų veiklos užduotys, siektini rezultatai ir vertinimo rodikliai – prieš repertuaro naujos programos pradžią. Jeigu, priėmus į pareigas biudžetinės įstaigos darbuotojus, išskyrus nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjus, iki einamųjų kalendorinių metų pabaigos lieka mažiau kaip 6 mėnesiai, jiems metinės veiklos užduotys, siektini rezultatai ir jų vertinimo rodikliai einamiesiems kalendoriniams metams gali būti nenustatomi.

6. Metinės veiklos užduotis, siektinus rezultatus ir jų vertinimo rodiklius biudžetinės įstaigos darbuotojams, išskyrus šių įstaigų vadovus, nustato ir kasmetinį (nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjų – einamųjų metų mėnesio (mėnesių) veiklos vertinimą atlieka tiesioginis jų vadovas.

7. Biudžetinių įstaigų darbuotojų praėjusių metų, o nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjų einamųjų metų mėnesio (mėnesių) veikla gali būti įvertinama:

- 1) labai gerai;
- 2) gerai;
- 3) patenkinamai;
- 4) nepatenkinamai.

8. Biudžetinių įstaigų darbuotojų, išskyrus nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjus, veikla įvertinama kiekvienais metais iki sausio 31 dienos, jeigu darbuotojas ne trumpiau kaip 6 mėnesius per praėjusius kalendorinius metus ėjo pareigas toje biudžetinėje įstaigoje ir tais atvejais, kai biudžetinės įstaigos darbuotojui metinės užduotys, siektini rezultatai ir jų vertinimo rodikliai buvo nustatyti likus mažiau kaip 6 mėnesiams iki kalendorinių metų pabaigos. Nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjų einamųjų metų mėnesio (mėnesių) veiklos vertinimo periodiškumas nustatomas atsižvelgiant į einamųjų metų nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų repertuarų programas. Jų veikla įvertinama po repertuarų programų įgyvendinimo, bet ne vėliau kaip iki kito mėnesio pabaigos.

9. Savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija ar jos įgaliotas asmuo Vyriausybės nustatyta tvarka, dalyvaujant biudžetinės įstaigos darbuotojų atstovavimą įgyvendinantiems asmenims, o vertinant mokyklų vadovų veiklą – mokyklos taryboms, švietimo pagalbos įstaigų vadovų veiklą – švietimo pagalbos įstaigų savivaldos institucijoms, jeigu savivalda yra (o jeigu švietimo pagalbos įstaigose savivaldos institucijų nėra, – darbuotojų atstovavimą įgyvendinantiems asmenims), įvertinusi biudžetinės įstaigos vadovo praėjusių kalendorinių metų veiklą:

1) labai gerai, – biudžetinės įstaigos vadovui iki kito biudžetinės įstaigos kasmetinio veiklos vertinimo nustato pareiginės algos kintamosios dalies dydį, ne mažesnį kaip 15 procentų pareiginės algos pastoviosios dalies, ir gali skirti premiją pagal darbo apmokėjimo sistemoje nustatytą tvarką ir dydžius;

2) gerai, – biudžetinės įstaigos vadovui iki kito biudžetinės įstaigos kasmetinio veiklos vertinimo nustato pareiginės algos kintamosios dalies dydį, ne mažesnį kaip 5 procentai pareiginės algos pastoviosios dalies pagal darbo apmokėjimo sistemoje nustatytą tvarką ir dydžius;

3) patenkinamai, – biudžetinės įstaigos vadovui iki kito biudžetinės įstaigos kasmetinio veiklos vertinimo nenustato pareiginės algos kintamosios dalies dydžio;

4) nepatenkinamai, – biudžetinės įstaigos vadovui, išskyrus mokyklos vadovą, iki kito biudžetinės įstaigos kasmetinio veiklos vertinimo nustato mažesnį pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą, tačiau ne mažesnį, negu šio įstatymo 1 priede tai pareigybei pagal vadovaujamo darbo patirtį numatytas

minimalus koeficientas, ir gali sudaryti su biudžetinės įstaigos vadovu rezultatų gerinimo planą (pagal Darbo kodekso 57 straipsnio 5 dalį), kurio vykdymas įvertinamas ne anksčiau kaip po 2 mėnesių. Rezultatų gerinimo planą įvertinus nepatenkinamai, su biudžetinės įstaigos vadovu gali būti nutraukiama darbo sutartis pagal Darbo kodekso 57 straipsnio 1 dalies 2 punktą. Mokyklos vadovui iki kito biudžetinės įstaigos kasmetinio veiklos vertinimo nustatomas mažesnis pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas, tačiau ne mažesnis, negu šio įstatymo 5 priede tai pareigybei pagal mokykloje ugdomų mokinių skaičių ir pedagoginį darbo stažą numatytas minimalus pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas.

10. Biudžetinių įstaigų darbuotojų, išskyrus biudžetinės įstaigos vadovą, tiesioginis vadovas, kartu su biudžetinės įstaigos darbuotojų atstovavimą įgyvendinančiais asmenimis įvertinęs biudžetinės įstaigos darbuotojo praėjusių kalendorinių metų, o nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjų – einamųjų metų mėnesio (mėnesių) veiklą:

1) labai gerai, teikia vertinimo išvadą biudžetinės įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui su siūlymu nustatyti iki kito biudžetinės įstaigos darbuotojų kasmetinio veiklos vertinimo, o nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjams – mėnesiui (mėnesiams) pareiginės algos kintamosios dalies dydį, ne mažesnę kaip 15 procentų pareiginės algos pastoviosios dalies, ir gali siūlyti skirti premiją pagal darbo apmokėjimo sistemoje nustatytą tvarką ir dydžius;

2) gerai, teikia vertinimo išvadą biudžetinės įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui su siūlymu nustatyti iki kito biudžetinės įstaigos darbuotojų kasmetinio veiklos vertinimo, o nacionalinių ir valstybinių kultūros ir meno įstaigų atlikėjams – mėnesiui (mėnesiams) pareiginės algos kintamosios dalies dydį, ne mažesnę kaip 5 procentai pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio pagal darbo apmokėjimo sistemoje nustatytą tvarką ir dydžius;

3) patenkinamai, teikia vertinimo išvadą biudžetinės įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui su siūlymu nenustatyti pareiginės algos kintamosios dalies dydžio;

4) nepatenkinamai, teikia vertinimo išvadą biudžetinės įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui su siūlymu iki kito kasmetinio veiklos vertinimo nustatyti mažesnę pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientą, tačiau ne mažesnę, negu šio įstatymo 1, 2, 3, 4 ir 5 prieduose tai pareigybei pagal vadovaujamo darbo patirtį ir (ar) profesinę darbo patirtį ar mokykloje ugdomų mokinių skaičių ir (ar) pedagoginį darbo stažą numatytas minimalus pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas, ir gali sudaryti su darbuotoju rezultatų gerinimo planą (pagal Darbo kodekso 57 straipsnio 5 dalį), kurio vykdymas įvertinamas ne anksčiau kaip po 2 mėnesių. Rezultatų gerinimo planą įvertinus nepatenkinamai, su darbuotoju gali būti nutraukiama darbo sutartis pagal Darbo kodekso 57 straipsnio 1 dalies 2 punktą.

11. Biudžetinės įstaigos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, gavęs iš tiesioginių vadovų darbuotojų įvertinimą, per 10 darbo dienų priima motyvuotą sprendimą pritarti arba nepritarti biudžetinės įstaigos darbuotojo tiesioginio vadovo siūlymams dėl šio straipsnio 10 dalyje numatytų nuostatų įgyvendinimo. Šis sprendimas galioja iki kito biudžetinės įstaigos darbuotojų kasmetinio veiklos vertinimo. Priėmus sprendimą pritarti motyvuotam siūlymui, šis siūlymas įgyvendinamas ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo šioje dalyje nurodyto sprendimo priėmimo dienos ir galioja iki kito biudžetinės įstaigos darbuotojų kasmetinio veiklos vertinimo. Savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos ar jos įgalioto asmens siūlymas dėl biudžetinės įstaigos vadovo kasmetinio veiklos vertinimo įgyvendinamas ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo šio straipsnio 9 dalyje nurodyto sprendimo priėmimo dienos ir galioja iki kito biudžetinės įstaigos vadovo kasmetinio veiklos vertinimo.

12. Biudžetinės įstaigos darbuotojas priimtus sprendimus dėl jo kasmetinio veiklos vertinimo turi teisę skųsti darbo ginčams nagrinėti nustatyta tvarka.

13. Jeigu dėl biudžetinės įstaigos darbuotojo laikinojo nedarbingumo, komandiruotės, atostogų ar kitų svarbių priežasčių praleidžiami šio straipsnio 3, 4, 5 ar 8 dalyje nurodyti terminai, darbuotojo veikla įvertinama per 5 darbo dienas nuo šių priežasčių išnykimo dienos.

IV SKYRIUS

KOMISIJOS NARIO ATLYGIS UŽ DARBĄ

15 straipsnis. Komisijos nario atlygio dydžiai ir jų nustatymas

1. Komisijos nario atlygio už darbą komisijoje dydis nustatomas už vieną komisijos posėdyje dirbtą valandą ir diferencijuojamas pagal komisijos veiklos pobūdį:

1) jeigu komisija priima sprendimus, kuriuos vykdyti privalo asmenys, valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, taip pat kitos įstaigos, įmonės ir organizacijos ir kuriuos pakeisti arba panaikinti gali tik pati komisija arba teismas, komisijos nariui nustatomas 0,04–0,082 pareiginės algos bazinio dydžio atlygis;

2) jeigu komisija priima rekomendacinio pobūdžio sprendimus (teikia išvadas, pasiūlymus), komisijos nariui nustatomas 0,037–0,07 pareiginės algos bazinio dydžio atlygis.

2. Už pasirengimą komisijos posėdyje nagrinėti vieną paraišką, pareiškimą, prašymą ar skundą, eksperto išvados parengimą mokamas 0,07–0,3 pareiginės algos bazinio dydžio atlygis.

3. Komisijos pirmininkui (o kai jo nėra, – komisijos pirmininko pavaduotojui) už darbą komisijos posėdyje (už kiekvieną komisijos posėdį) papildomai mokama 30 procentų faktiškai apskaičiuoto atlygio.

4. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, atsižvelgdama į komisijos veiklos pobūdį, nustato konkretų komisijos narių atlygio dydį ir jo mokėjimo tvarką.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16 straipsnis. Kolektyvinių sutarčių nuostatų taikymas

Darbdavio ir darbovietės lygmens kolektyvinėse sutartyse negali būti nustatyta palankesnių darbo apmokėjimo sąlygų, susijusių su papildomu valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto bei kitų valstybės įsteigtų pinigų fondų lėšų poreikiu, išskyrus šio įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 5 punkte numatytą atvejį.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIV-127](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28983

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentė

Dalia Grybauskaitė

Lietuvos Respublikos

valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų

darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio

už darbą įstatymo

1 priedas

**VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ VADOVŲ IR JŲ PAVADUOTOJŲ PAREIGINĖS ALGOS
PASTOVIOSIOS DALIES KOEFICIENTAI**

(Baziniais dydžiais)

Valstybės ar savivaldybių įstaigų grupė	Vadovaujamo darbo patirtis (metais)	Pastoviosios dalies koeficientai, jeigu pareigybės lygis A	
		vadovų	vadovų pavaduotojų
I grupė (201 ir daugiau pareigybių)	iki 5	7,1–14,1	6,4–12,7
	nuo daugiau kaip 5 iki 10	7,2–14,5	6,5–13
	daugiau kaip 10	7,3–14,8	6,6–13,6
II grupė (51–200 pareigybių)	iki 5	6,8–13,7	6,2–12,3
	nuo daugiau kaip 5 iki 10	6,9–13,9	6,3–12,5
	daugiau kaip 10	7–14,1	6,4–12,7
III grupė (50 ir mažiau pareigybių)	iki 5	6,5–13,3	6–11,9
	nuo daugiau kaip 5 iki 10	6,6–13,5	6,1–12,2
	daugiau kaip 10	6,7–13,7	6,2–12,3

Priedo pakeitimai:

Nr. [XIV-127](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28983

Lietuvos Respublikos

valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų

darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio

už darbą įstatymo

2 priedas

**VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ ADMINISTRACIJOS IR STRUKTŪRINIŲ PADALINIŲ VADOVŲ IR JŲ
PAVADUOTOJŲ PAREIGINĖS ALGOS PASTOVIOSIOS DALIES KOEFICIENTAI**

I SKYRIUS

**VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ ADMINISTRACIJOS IR STRUKTŪRINIŲ PADALINIŲ VADOVŲ
PAREIGINĖS ALGOS PASTOVIOSIOS DALIES KOEFICIENTAI**

(Baziniais dydžiais)

Vadovaujamo darbo patirtis (metais)	Pareigybės lygis					
	A			B		
	profesinio darbo patirtis (metais)			profesinio darbo patirtis (metais)		
	iki 5	nuo daugiau kaip 5 iki 10	daugiau kaip 10	iki 5	nuo daugiau kaip 5 iki 10	daugiau kaip 10
iki 5	5,9–10,5	6–10,7	6,1–12	4,8–9,8	5–10	5,2–10,2
nuo daugiau kaip 5 iki 10	6–10,6	6,1–10,9	6,2–12,1	5–10	5,2–10,2	5,3–10,4
daugiau kaip 10	6,1–10,7	6,2–11,2	6,3–12,2	5,2–10,2	5,3–10,4	5,4–10,6

II SKYRIUS

**VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ ADMINISTRACIJOS IR STRUKTŪRINIŲ PADALINIŲ VADOVŲ
PAVADUOTOJŲ PAREIGINĖS ALGOS PASTOVIOSIOS DALIES KOEFICIENTAI**

(Baziniais dydžiais)

Vadovaujamo darbo patirtis (metais)	Pareigybės lygis					
	A			B		
	profesinio darbo patirtis (metais)			profesinio darbo patirtis (metais)		
	iki 5	nuo daugiau kaip 5 iki 10	daugiau kaip 10	iki 5	nuo daugiau kaip 5 iki 10	daugiau kaip 10
iki 5	5,4–9,5	5,5–10,6	5,6–11,8	4,7–8,9	4,8–9	4,9–9,2
nuo daugiau kaip 5 iki 10	5,5–9,6	5,6–10,7	5,7–11,9	4,8–9	4,9–9,2	5–9,4
daugiau kaip 10	5,6–9,7	5,7–10,8	5,8–12	4,9–9,2	5–9,4	5,2–9,5

Priedo pakeitimai:

Nr. [XIV-127](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28983

Lietuvos Respublikos

valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų

darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio

už darbą įstatymo

3 priedas

**VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ DARBUOTOJŲ, SU KURIAIS SUDARYTOS SUTARTYS DĖL
MENTORYSTĖS, IR SPECIALISTŲ PAREIGINĖS ALGOS PASTOVIOSIOS DALIES KOEFICIENTAI**

(Baziniais dydžiais)

Pareigybės lygis	Pastoviosios dalies koeficientai			
	profesinio darbo patirtis (metais)			
	iki 2	nuo daugiau kaip 2 iki 5	nuo daugiau kaip 5 iki 10	daugiau kaip 10
A lygis	5–8,4	5,1–9,4	5,2–10,5	5,3–11,6
B lygis	4,6–8,1	4,7–8,2	4,8–8,4	4,9–8,9

Priedo pakeitimai:

Nr. [XIV-127](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28983

Lietuvos Respublikos

valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų

darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio

už darbą įstatymo

4 priedas

**VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ ĮSTAIGŲ KVALIFIKUOTŲ DARBUOTOJŲ PAREIGINĖS ALGOS
PASTOVIOSIOS DALIES KOEFICIENTAI**

(Baziniais dydžiais)

Pareigybės lygis	Pastoviosios dalies koeficientai			
	profesinio darbo patirtis (metais)			
	iki 2	nuo daugiau kaip 2 iki 5	nuo daugiau kaip 5 iki 10	daugiau kaip 10
C lygis	4,2–5,9	4,3–6	4,4–6,2	4,5–7,8

Priedo pakeitimai:

Nr. [XIV-127](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28983

Lietuvos Respublikos
valstybės ir savivaldybių įstaigų
darbuotojų darbo apmokėjimo ir
komisijų narių atlygio už darbą
įstatymo
5 priedas

MOKYTOJŲ, PAGALBOS MOKINIUI SPECIALISTŲ, MOKYKLŲ VADOVŲ, JŲ PAVADUOTOJŲ UGDYMO, UGDYMĄ ORGANIZUOJANČIŲ SKYRIŲ VEDĖJŲ PAREIGINĖS ALGOS PASTOVIOSIOS DALIES KOEFICIENTAI IR MOKYTOJŲ, PAGALBOS MOKINIUI SPECIALISTŲ (SPECIALIŲJŲ PEDAGOGŲ, LOGOPEDŲ, SURDOPEDAGOGŲ IR TIFLOPEDAGOGŲ, IŠSKYRUS DIRBANČIUS ŠVIETIMO PAGALBOS ĮSTAIGOSE, AUKLĖTOJŲ, KONCERTMEISTERIŲ, AKOMPANIATORIŲ) DARBO KRŪVIO SANDARA

I SKYRIUS

MOKYTOJŲ, DIRBANČIŲ PAGAL BENDROJO UGDYMO, PROFESINIO MOKYMO IR NEFORMALIOJO ŠVIETIMO PROGRAMAS (IŠSKYRUS IKIMOKYKLINIO IR PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMAS), PAREIGINĖS ALGOS PASTOVIOSIOS DALIES KOEFICIENTAI IR DARBO KRŪVIO SANDARA

1. Šiame skyriuje nurodytų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai:

(Baziniais dydžiais)

Kvalifikacinė kategorija	Pastoviosios dalies koeficientai						
	pedagoginio darbo stažas (metais)						
	iki 2	nuo daugiau kaip 2 iki 5	nuo daugiau kaip 5 iki 10	nuo daugiau kaip 10 iki 15	nuo daugiau kaip 15 iki 20	nuo daugiau kaip 20 iki 25	daugiau kaip 25

Kvalifikacinė kategorija	Pastoviosios dalies koeficientai						
	pedagoginio darbo stažas (metais)						
	iki 2	nuo daugiau kaip 2 iki 5	nuo daugiau kaip 5 iki 10	nuo daugiau kaip 10 iki 15	nuo daugiau kaip 15 iki 20	nuo daugiau kaip 20 iki 25	daugiau kaip 25
Nesuteiktos kvalifikacinės kategorijos							
Mokytojas	6,91	6,94	7,0	7,13	7,35	7,38	7,42
Suteiktos kvalifikacinės kategorijos							
Mokytojas	7,43	7,44	7,45	7,49	7,51	7,54	7,59
Vyresnysis mokytojas		7,6	7,63	7,67	7,97	8,01	8,05
Mokytojas metodininkas			8,12	8,27	8,53	8,57	8,62
Mokytojas ekspertas			9,24	9,39	9,63	9,67	9,71

Punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2606](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20628

2. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai dėl veiklos sudėtingumo mokytojams:

2.1. didinami 1–15 procentų:

2.1.1. dirbantiems bendrojo ugdymo mokyklose, išskyrus šio priedo 2.1.2 ir 2.1.3 papunkčiuose nurodytas mokyklas, įstaigose, vykdančiose profesinio mokymo, neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas), kurių klasėje (grupėje) ugdoma vienas ir daugiau mokinių, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turinčių vidutinių, didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

2.1.2. dirbantiems bendrojo ugdymo mokyklose (klasėse), skirtose mokiniams, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, pagal bendrojo ugdymo ir neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas);

2.1.3. dirbantiems bendrojo ugdymo mokyklose (klasėse), skirtose mokiniams, dėl nepalankių aplinkos veiksnių turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, pagal bendrojo ugdymo ir neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas);

2.1.4. dirbantiems profesinio mokymo įstaigose (skyriuose, grupėse, klasėse), skirtose mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas);

2.1.5. dirbantiems socialinės globos įstaigose, skirtose vaikams;

2.1.6. mokantiems mokinį, kuriam dėl ligos ar patologinės būklės skirtas mokymas namuose;

2.1.7. mokantiems pagal tarptautinio bakalaureato programas;

2.1.8. mokantiems vieną ir daugiau užsieniečių ar Lietuvos Respublikos piliečių, atvykusių gyventi į Lietuvos Respubliką, nemokančių valstybinės kalbos, dvejus metus nuo mokinio mokymosi pradžios Lietuvos Respublikoje pagal bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo programas;

2.1.9. mokantiems dalykus lietuvių kalba bendrojo ugdymo mokyklų, kuriose įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba, III ir IV gimnazijų klasėse;

2.1.10. Elektrėnų, Šalčininkų rajono, Širvintų rajono, Švenčionių rajono, Trakų rajono, Vilniaus miesto, Vilniaus rajono ir Visagino savivaldybių teritorijose esančiose bendrojo ugdymo mokyklose, kuriose įteisintas mokymas lietuvių kalba, mokytojams, dirbantiems pradinėse klasėse (jeigu klasėje mokosi 10 ir daugiau mokinių ir iš jų ne mažiau kaip 50 procentų nemoka valstybinės kalbos);

2.2. gali būti didinami iki 20 procentų pagal kitus biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje nustatytus kriterijus.

3. Jeigu mokytojo, dirbančio pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas), veikla atitinka du ir daugiau šio priedo 2 punkte nustatytų kriterijų, jo pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas didinamas ne daugiau kaip 25 procentais. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimo dėl veiklos sudėtingumo kriterijai, nurodyti šio priedo 2 punkte, atsižvelgiant į veiklos sudėtingumo mastą, detalizuojami biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje.

4. Mokytojų, dirbančių pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas), darbo laikas per savaitę yra 36 valandos.

5. Mokytojų, dirbančių pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas), darbo laiką sudaro:

5.1. kontaktinės valandos, skiriamos bendrojo ugdymo srities (dalyko), profesinio mokymo, formalųjį švietimą papildančio ugdymo programoms įgyvendinti pagal ugdymo (mokymo) planuose numatytas valandas, neformaliojo švietimo programoms (išskyrus ikimokyklinio, priešmokyklinio ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas) – pagal programoje numatytas valandas, ir valandos ugdomajai veiklai planuoti, pasiruošti pamokoms, mokinių mokymosi pasiekimams vertinti, vadovauti klasei (grupei);

5.2. valandos, susijusios su profesiniu tobulėjimu ir su veikla mokyklos bendruomenėje.

6. Veiklų, susijusių su profesiniu tobulėjimu, aprašą tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras, atsižvelgdamas į socialinių partnerių ir pedagogų rengimo centrų pasiūlymus. Veiklų mokyklos bendruomenėje aprašą tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras, atsižvelgdamas į socialinių partnerių pasiūlymus.

7. Mokytojo, dirbančio pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas), valandų skaičius per mokslo metus:

Pareigybė	Kontaktinės valandos ir valandos ugdomajai veiklai planuoti, pasiruošti pamokoms, mokinių mokymosi pasiekimams vertinti, vadovauti klasei (grupei)	Valandos, susijusios su profesiniu tobulėjimu ir veikla mokyklos bendruomenėje	Iš viso
Mokytojas (pedagoginis darbo stažas iki 2 metų) Mokytojas Vyresnysis mokytojas Mokytojas metodininkas Mokytojas ekspertas (pedagoginis darbo stažas nuo 2 metų)	1 010–1 410	102–502	1 512

8. Mokytojai, dirbančiam pagal bendrojo ugdymo programas, per metus skiriama ne daugiau kaip 888 kontaktinės valandos privalomiems dalykams pagal bendruosius ugdymo planus, kuriuos tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras, mokytį; šiuo atveju ne mažiau kaip 355 valandos skiriamos ugdomajai veiklai planuoti, pasiruošti pamokoms, mokinių mokymosi pasiekimams vertinti; ne mažiau kaip 152 valandos gali būti skiriamos vadovauti klasei (grupei).

9. Mokytojai (jeigu jo pedagoginis darbo stažas iki 2 metų), dirbančiam pagal bendrojo ugdymo programas, per metus skiriama ne daugiau kaip 756 kontaktinės valandos, o dirbančiam pagal profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas) – ne daugiau kaip 924 kontaktinės valandos.

10. Mokytojų, dirbančių pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas), darbo laiko grafiko sudarymo bendrąsias nuostatas tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras, suderinęs su socialinės apsaugos ir darbo ministru.

11. Mokytojo, dirbančio pagal bendrojo ugdymo, profesinio mokymo ir neformaliojo švietimo programas (išskyrus ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas), darbo krūvio sandarą pagal dalykus, ugdymo ar mokymo sritis nustato biudžetinės įstaigos vadovas pagal šio priedo 7 punkte nustatytas valandas švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka.

II SKYRIUS

MOKYTOJŲ, DIRBANČIŲ PAGAL IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMĄ, IR MENINIO UGDYMO MOKYTOJŲ, DIRBANČIŲ PAGAL IKIMOKYKLINIO IR (ARBA) PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMAS, PAREIGINĖS ALGOS PASTOVIOSIOS DALIES KOEFICIENTAI IR DARBO KRŪVIO SANDARA

12. Šiame skyriuje nurodytų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai:

(Baziniais dydžiais)

Kvalifikacinė kategorija	Pastoviosios dalies koeficientai
	pedagoginio darbo stažas (metais)

	iki 2	nuo daugiau kaip 2 iki 5	nuo daugiau kaip 5 iki 10	nuo daugiau kaip 10 iki 15	nuo daugiau kaip 15 iki 20	nuo daugiau kaip 20 iki 25	daugiau kaip 25
Nesuteiktos kvalifikacinės kategorijos							
Mokytojas	6,91	6,94	7,0	7,13	7,35	7,38	7,42
Suteiktos kvalifikacinės kategorijos							
Mokytojas	7,43	7,44	7,45	7,49	7,51	7,54	7,59
Vyresnysis mokytojas		7,6	7,63	7,67	7,97	8,01	8,05
Mokytojas metodininkas			8,12	8,27	8,53	8,57	8,62
Mokytojas ekspertas			9,24	9,39	9,63	9,67	9,71

Punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2606](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20628

13. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai dėl veiklos sudėtingumo:

13.1. didinami 5–10 procentų mokytojams, dirbantiems pagal ikimokyklinio ugdymo programą, ir meninio ugdymo mokytojams, dirbantiems pagal ikimokyklinio ir (arba) priešmokyklinio ugdymo programas:

13.1.1. jeigu grupėje ugdomi 2 ir daugiau mokinių, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turinčių vidutinių specialiųjų ugdymosi poreikių, ir (arba) 1–3 mokiniai, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintys didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

13.1.2. jeigu grupėje ugdomas vienas ir daugiau užsieniečių ar Lietuvos Respublikos piliečių, atvykusių gyventi į Lietuvos Respubliką, nemokančių valstybinės kalbos, dvejus metus nuo mokinio (mokinių) mokymosi pradžios Lietuvoje;

13.2. didinami 5–20 procentų mokytojams, dirbantiems pagal ikimokyklinio ugdymo programą:

13.2.1. ikimokyklinio ugdymo mokyklose (ikimokyklinio ugdymo grupėse), skirtose mokiniams, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

13.2.2. jeigu grupėje ugdomi 4 ir daugiau mokinių, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turinčių didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

13.2.3. sutrikusio vystymosi kūdikių namuose;

13.2.4. socialinės globos įstaigose, skirtose vaikams;

13.3. didinami 5–20 procentų meninio ugdymo mokytojams, dirbantiems pagal ikimokyklinio ir (arba) priešmokyklinio ugdymo programas:

13.3.1. ikimokyklinio ugdymo mokyklose (ikimokyklinio arba priešmokyklinio ugdymo grupėse), skirtose mokiniams, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

13.3.2. jeigu grupėje ugdomi 4 ir daugiau mokinių, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turinčių didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

13.3.3. sanatorijų mokyklose (priešmokyklinio ugdymo grupėse);

13.3.4. sutrikusio vystymosi kūdikių namuose;

13.3.5. socialinės globos įstaigose, skirtose vaikams;

13.4. gali būti didinami iki 20 procentų mokytojams, dirbantiems pagal ikimokyklinio ugdymo programą, ir meninio ugdymo mokytojams, dirbantiems pagal ikimokyklinio ir (arba) priešmokyklinio ugdymo programas, pagal kitus biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje nustatytus kriterijus.

14. Jeigu mokytojo, dirbančio pagal ikimokyklinio ugdymo programą, ir meninio ugdymo mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir (arba) priešmokyklinio ugdymo programas, veikla atitinka du ir daugiau šio priedo 13 punkte nustatytų kriterijų, jų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas didinamas ne daugiau kaip 25 procentais. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimo dėl veiklos sudėtingumo kriterijai, nurodyti šio priedo 13 punkte, atsižvelgiant į veiklos sudėtingumo mastą, detalizuojami biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje.

15. Mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ugdymo programą, išskyrus nurodytus šio priedo 16 punkte, darbo laikas per savaitę yra 36 valandos, iš jų 33 valandos per savaitę skiriamos tiesioginiam darbui su mokiniais, 3 valandos – netiesioginiam darbui su mokiniais (darbams planuoti, dokumentams, susijusiems su ugdymu, rengti, bendradarbiauti su mokytojais, tėvais (globėjais) ugdymo klausimais ir kt.).

16. Mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ugdymo programą mokyklose (ikimokyklinio ugdymo grupėse), skirtose mokiniams, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų

ugdymosi poreikių, sanatorijų mokyklose (ikimokyklinio ugdymo grupėse), sutrikusio vystymosi kūdikių namuose, darbo laikas per savaitę yra 26 valandos, iš jų 24 valandos skiriamos tiesioginiam darbui su mokiniais, 2 valandos – netiesioginiam darbui su mokiniais (darbams planuoti, dokumentams, susijusiems su ugdymu, rengti, bendradarbiauti su mokytojais, tėvais (globėjais) ugdymo klausimais ir kt.).

17. Meninio ugdymo mokytojų, dirbančių pagal ikimokyklinio ir (arba) priešmokyklinio ugdymo programas, darbo laikas per savaitę yra 26 valandos, iš jų 24 valandos skiriamos tiesioginiam darbui su mokiniais, 2 valandos – netiesioginiam darbui su mokiniais (darbams planuoti, dokumentams, susijusiems su ugdymu, rengti, bendradarbiauti su mokytojais, tėvais (globėjais) ugdymo klausimais ir kt.).

III SKYRIUS

MOKYTOJŲ, DIRBANČIŲ PAGAL PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMĄ, PAREIGINĖS ALGOS PASTOVIOSIOS DALIES KOEFICIENTAI IR DARBO KRŪVIO SANDARA

18. Šiame skyriuje nurodytų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai:

(Baziniais dydžiais)

Kvalifikacinė kategorija	Pastoviosios dalies koeficientai						
	pedagoginio darbo stažas (metais)						
	iki 2	nuo daugiau kaip 2 iki 5	nuo daugiau kaip 5 iki 10	nuo daugiau kaip 10 iki 15	nuo daugiau kaip 15 iki 20	nuo daugiau kaip 20 iki 25	daugiau kaip 25
Nesuteiktos kvalifikacinės kategorijos							
Mokytojas	6,91	6,94	7,0	7,13	7,35	7,38	7,42
Suteiktos kvalifikacinės kategorijos							
Mokytojas	7,43	7,44	7,45	7,49	7,51	7,54	7,59
Vyresnysis mokytojas		7,6	7,63	7,67	7,97	8,01	8,05
Mokytojas metodininkas			8,12	8,27	8,53	8,57	8,62

Kvalifikacinė kategorija	Pastoviosios dalies koeficientai						
	pedagoginio darbo stažas (metais)						
	iki 2	nuo daugiau kaip 2 iki 5	nuo daugiau kaip 5 iki 10	nuo daugiau kaip 10 iki 15	nuo daugiau kaip 15 iki 20	nuo daugiau kaip 20 iki 25	daugiau kaip 25
Mokytojas ekspertas			9,24	9,39	9,63	9,67	9,71

Punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2606](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20628

19. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai dėl veiklos sudėtingumo mokytojams, dirbantiems pagal priešmokyklinio ugdymo programą:

19.1. didinami 5–10 procentų:

19.1.1. kurių grupėje ugdomi 2 ir daugiau mokinių, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turinčių vidutinius specialiuosius ugdymosi poreikius, ir (arba) 1–3 mokiniai, turintys didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

19.1.2. ugdantiems vieną ir daugiau užsieniečių ar Lietuvos Respublikos piliečių, atvykusių gyventi į Lietuvos Respubliką, nemokančių valstybinės kalbos, dvejus metus nuo mokinio mokymosi pradžios Lietuvos Respublikoje;

19.2. didinami 5–20 procentų:

19.2.1. dirbantiems ikimokyklinio ugdymo mokyklose ar priešmokyklinio ugdymo grupėse, skirtose mokiniams, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

19.2.2. dirbantiems sanatorijų mokyklose (priešmokyklinio ugdymo grupėse);

19.2.3. dirbantiems socialinės globos įstaigose, skirtose vaikams;

19.2.4. dirbantiems sutrikusio vystymosi kūdikių namuose;

19.2.5. mokantiems mokinius, kuriems dėl ligos ar patologinės būklės skirtas mokymas namuose;

19.2.6. kurių grupėje ugdomi 4 ir daugiau mokinių, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turinčių didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

19.3. gali būti didinami iki 20 procentų pagal kitus biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje nustatytus kriterijus.

20. Jeigu mokytojo, dirbančio pagal priešmokyklinio ugdymo programą, veikla atitinka du ir daugiau šio priedo 19 punkte nustatytų kriterijų, jo pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas didinamas ne daugiau kaip 25 procentais. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimo dėl veiklos sudėtingumo kriterijai, nurodyti šio priedo 19 punkte, atsižvelgiant į veiklos sudėtingumo apimtį, detalizuojami biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje.

21. Mokytojų, dirbančių pagal priešmokyklinio ugdymo programą, išskyrus nurodytus šio priedo 22 punkte, darbo laikas per savaitę yra 36 valandos, iš jų 33 valandos skiriamos tiesioginiam darbui su mokiniais, 3 valandos – netiesioginiam darbui su mokiniais (darbams planuoti, dokumentams, susijusiems su ugdymu, rengti, bendradarbiauti su mokytojais, tėvais (globėjais) ugdymo klausimais ir kt.).

22. Mokytojų, dirbančių pagal priešmokyklinio ugdymo programą mokyklose (priešmokyklinio ugdymo grupėse), skirtose mokiniams, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, sanatorių mokyklose (priešmokyklinio ugdymo grupėse), sutrikusio vystymosi kūdikių namuose, darbo laikas per savaitę yra 26 valandos, iš jų 24 valandos skiriamos tiesioginiam darbui su mokiniais, 2 valandos – netiesioginiam darbui su mokiniais (darbams planuoti, dokumentams, susijusiems su ugdymu, rengti, bendradarbiauti su mokytojais, tėvais (globėjais, rūpintojais) ugdymo klausimais ir kt.).

IV SKYRIUS

SPECIALIŲJŲ PEDAGOGŲ, LOGOPEDŲ, SURDOPEDAGOGŲ, TIFLOPEDAGOGŲ, IŠSKYRUS DIRBANČIUS ŠVIETIMO PAGALBOS ĮSTAIGOSE, PAREIGINIŲ ALGŲ PASTOVIOSIOS DALIES KOEFICIENTAI IR DARBO KRŪVIO SANDARA

23. Šiame skyriuje nurodytų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai:

(Baziniais dydžiais)

Pareigybė	Pastoviosios dalies koeficientai
-----------	----------------------------------

	pedagoginio darbo stažas (metais)			
	iki 3	nuo daugiau kaip 3 iki 10	nuo daugiau kaip 10 iki 15	daugiau kaip 15
Nesuteiktos kvalifikacinės kategorijos				
Specialusis pedagogas, logopedas, surdopedagogas, tiflopedagogas	5,2	5,46	5,7	6,0
	Pedagoginio darbo stažas (metais)			
	iki 10		nuo daugiau kaip 10 iki 15	daugiau kaip 15
Suteiktos kvalifikacinės kategorijos				
Specialusis pedagogas, logopedas, surdopedagogas, tiflopedagogas	5,47		5,8	6,02
Vyresnysis specialusis pedagogas, vyresnysis logopedas, vyresnysis surdopedagogas, vyresnysis tiflopedagogas	6,16		6,23	6,45
Specialusis pedagogas metodininkas, logopedas metodininkas, surdopedagogas metodininkas, tiflopedagogas metodininkas	6,6		6,77	6,92
Specialusis pedagogas ekspertas, logopedas ekspertas, surdopedagogas ekspertas, tiflopedagogas ekspertas	7,38		7,46	7,7

24. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai dėl veiklos sudėtingumo specialiesiems pedagogams, logopedams, surdopedagogams ir tiflopedagogams:

24.1. didinami 5 procentais:

24.1.1. dirbantiems mokyklose, skirtose mokiniams, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

24.1.2. dirbantiems mokyklose, skirtose mokiniams, dėl nepalankių aplinkos veiksnių turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių;

24.1.3. dirbantiems socialinės globos įstaigose, skirtose vaikams;

24.1.4. dirbantiems sutrikusio vystymosi kūdikių namuose;

24.1.5. teikiantiems specialiąją pedagoginę pagalbą mokiniams, kuriems dėl ligos ar patologinės būklės skirtas mokymas namuose;

24.2. didinami 15–25 procentais, kai jie teikia specialiąją pedagoginę pagalbą ikimokyklinio amžiaus vaikams, mokyklinio amžiaus vaikams, apakusiems suaugusiems jų namuose ar (ir) ikimokyklinio ugdymo mokyklose, bendrojo ugdymo mokyklose, esančiose kitose gyvenamosiose vietovėse negu jų darbovietė;

24.3. gali būti didinami iki 20 procentų pagal kitus biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje nustatytus kriterijus.

25. Jeigu specialiojo pedagogo, logopedo, surdopedagogo, tiflopedagogo veikla atitinka du ir daugiau šio priedo 24 punkte nustatytų kriterijų, jų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas didinamas ne daugiau kaip 25 procentais. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimo dėl veiklos sudėtingumo kriterijai, nurodyti šio priedo 24 punkte, atsižvelgiant į veiklos sudėtingumo mastą, detalizuojami biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje.

26. Specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų ir tiflopedagogų, dirbančių mokyklose, socialinės globos įstaigose, skirtose vaikams, sutrikusio vystymosi kūdikių namuose su ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikais, darbo laikas per savaitę yra 27 valandos, iš jų 22 valandos skiriamos tiesioginiam darbui su mokiniais (mokinių specialiesiems ugdymosi poreikiams įvertinti, specialiosioms pratyboms vesti), 5 valandos – netiesioginiam darbui su mokiniais (darbams planuoti, pasirengti vesti specialiąsias pratybas, pagalbai mokytojams rengiant ugdymo programas, mokytojams, tėvams (globėjams) konsultuoti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo klausimais, dokumentams, susijusiems su ugdymu, rengti ir kt.).

27. Specialiųjų pedagogų, logopedų, surdopedagogų ir tiflopedagogų, dirbančių mokyklose, socialinės globos įstaigose, skirtose vaikams, su mokyklinio amžiaus vaikais, darbo laikas per savaitę yra 23 valandos, iš jų 18 valandų skiriama tiesioginiam darbui su mokiniais (mokinių specialiesiems ugdymosi poreikiams tirti ir įvertinti, specialiosioms pratyboms vesti), 5 valandos – netiesioginiam darbui su mokiniais

(darbams planuoti, pasirengti specialiosioms pratyboms, pagalbai mokytojams rengiant ugdymo programas, mokytojams, tėvams (globėjams, rūpintojams) konsultuoti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo klausimais, dokumentams, susijusiems su ugdymu, rengti ir kt.).

V SKYRIUS

PSICHOLOGŲ ASISTENTŲ, PSICHOLOGŲ, SOCIALINIŲ PEDAGOGŲ IR ŠVIETIMO PAGALBOS ĮSTAIGOSE DIRBANČIŲ SPECIALIŲJŲ PEDAGOGŲ, LOGOPEDŲ, SURDOPEDAGOGŲ IR TIFLOPEDAGOGŲ PAREIGINIŲ ALGŲ PASTOVIOSIOS DALIES KOEFICIENTAI

28. Šiame skyriuje nurodytų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai:

(Baziniais dydžiais)

Pareigybė	Pastoviosios dalies koeficientai			
	pedagoginio darbo stažas (metais)			
	iki 3	nuo daugiau kaip 3 iki 10	nuo daugiau kaip 10 iki 15	daugiau kaip 15
Nesuteiktos kvalifikacinės kategorijos				
Psichologo asistentas	5,18	5,21	5,25	5,3
Specialusis pedagogas, logopedas, surdopedagogas, tiflopedagogas, socialinis pedagogas	5,38	5,67	5,87	5,95
Pedagoginio darbo stažas (metais)				
	iki 10		nuo daugiau kaip 10 iki 15	daugiau kaip 15
Suteiktos kvalifikacinės kategorijos				

Specialusis pedagogas, logopedas, surdopedagogas, tiflopedagogas, socialinis pedagogas, ketvirtos kategorijos psichologas	5,89	6,06	6,13
Vyresnysis specialusis pedagogas, vyresnysis logopedas, vyresnysis surdopedagogas, vyresnysis tiflopedagogas, vyresnysis socialinis pedagogas, trečios kategorijos psichologas	6,55	6,63	6,83
Specialusis pedagogas metodininkas, logopedas metodininkas, surdopedagogas metodininkas, tiflopedagogas metodininkas, socialinis pedagogas metodininkas, antros kategorijos psichologas	7,14	7,29	7,48
Suteiktos kvalifikacinės kategorijos			
Specialusis pedagogas ekspertas, logopedas ekspertas, surdopedagogas ekspertas, tiflopedagogas ekspertas, socialinis pedagogas ekspertas, pirmos kategorijos psichologas	7,93	8,13	8,28

29. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai dėl veiklos sudėtingumo:

29.1. didinami 5–20 procentų socialiniams pedagogams, psichologo asistentams, psichologams, dirbantiems:

29.1.1. mokyklose, skirtose mokiniams, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

29.1.2. mokyklose, skirtose mokiniams, dėl nepalankių aplinkos veiksnių turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių;

29.1.3. socialinės globos įstaigose, skirtose vaikams;

29.1.4. sutrikusio vystymosi kūdikių namuose;

29.2. didinami 5–20 procentų pedagoginių psichologinių tarnybų, švietimo pagalbos tarnybų specialiesiems pedagogams, logopedams, surdopedagogams, tiflopedagogams, psichologams, socialiniams pedagogams, dirbantiems su vaikais;

29.3. gali būti didinami iki 20 procentų šiame skyriuje nurodytiems darbuotojams pagal kitus biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje nustatytus kriterijus.

30. Jeigu šiame skyriuje nurodytų darbuotojų veikla atitinka du ir daugiau šio priedo 29 punkte nustatytų kriterijų, jų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas didinamas ne daugiau kaip 25 procentais. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimo dėl veiklos sudėtingumo kriterijai, nurodyti šio priedo 29 punkte, atsižvelgiant į veiklos sudėtingumo mastą, detalizuojami biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje.

31. Socialinių pedagogų, dirbančių mokyklose, darbo laikas per savaitę yra 36 valandos.

VI SKYRIUS

AUKLĖTOJŲ, KONCERTMEISTERIŲ, AKOMPANIATORIŲ PAREIGINIŲ ALGŲ PASTOVIOSIOS DALIES KOEFICIENTAI IR DARBO KRŪVIO SANDARA

32. Šiame skyriuje nurodytų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai:

(Baziniais dydžiais)

Pareigybė	Pastoviosios dalies koeficientai			
	pedagoginio darbo stažas (metais)			
	iki 3	nuo daugiau kaip 3 iki 10	nuo daugiau kaip 10 iki 15	daugiau kaip 15
Nesuteiktos kvalifikacinės kategorijos				
Auklėtojas, koncertmeisteris, akompaniatorius	5,1	5,2	5,25	5,3

	Pedagoginio darbo stažas (metais)		
	iki 10	nuo daugiau kaip 10 iki 15	daugiau kaip 15
Suteiktos kvalifikacinės kategorijos			
Auklėtojas, koncertmeisteris, akompaniatorius-	5,4	5,45	5,5
Vyresnysis auklėtojas, vyresnysis koncertmeisteris, vyresnysis akompaniatorius	5,6	5,65	5,7
Auklėtojas metodininkas, koncertmeisteris metodininkas, akompaniatorius metodininkas	5,75	5,8	5,85
Auklėtojas ekspertas, koncertmeisteris ekspertas, akompaniatorius ekspertas	5,95	6,02	6,17

Punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-127](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28983

33. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai dėl veiklos sudėtingumo:

33.1. didinami 5–20 procentų auklėtojams, dirbantiems:

33.1.1. bendrojo ugdymo mokyklose, išskyrus šio priedo 33.1.2 ir 33.1.3 papunkčiuose nurodytas mokyklas, profesinio mokymo įstaigose, kurių klasėje (grupėje) ugdomi 2 ir daugiau mokinių, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turinčių vidutinių specialiųjų ugdymosi poreikių, ir (arba) 1 ir daugiau mokinių, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turinčių didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

33.1.2. mokyklose (grupėse), skirtose mokiniams, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

33.1.3. mokyklose, skirtose mokiniams, dėl nepalankių aplinkos veiksnių turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių;

33.1.4. profesinio mokymo įstaigose (grupėse), skirtose mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių;

33.1.5. socialinės globos įstaigose, skirtose vaikams;

33.1.6. sutrikusio vystymosi kūdikių namuose;

33.2. gali būti didinami iki 20 procentų auklėtojams, koncertmeisteriams, akompaniatoriams pagal kitus biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje nustatytus kriterijus.

34. Jeigu auklėtojo veikla atitinka du ir daugiau šio priedo 33 punkte nustatytų kriterijų, jo pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas didinamas ne daugiau kaip 25 procentais. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimo dėl veiklos sudėtingumo kriterijai, nurodyti šio priedo 33 punkte, atsižvelgiant į veiklos sudėtingumo mastą, detalizuojami biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje.

35. Koncertmeisterių ir akompaniatorių, dirbančių mokykloje, darbo laikas per savaitę yra 26 valandos, iš jų 24 valandos skiriamos tiesioginiam darbui su mokiniais, 2 valandos – netiesioginiam darbui su mokiniais (pasiruošti pamokoms, renginiams ir metodinei veiklai).

36. Auklėtojų, dirbančių bendrojo ugdymo mokyklose (išskyrus bendrojo ugdymo mokyklas, skirtas mokiniams, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ir sanatorijų mokyklas), darbo laikas per savaitę yra 30 valandų, iš jų 28 valandos skiriamos tiesioginiam darbui su mokiniais, 2 valandos – netiesioginiam darbui su mokiniais (darbams planuoti, dokumentams, susijusiems su ugdymu, rengti, bendradarbiauti su mokytojais, tėvais (globėjais, rūpintojais) ugdymo klausimais ir kt.).

37. Auklėtojų, dirbančių su mokyklinio amžiaus vaikais bendrojo ugdymo mokyklose (grupėse), skirtose mokiniams, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, sanatorijų mokyklose, vaikų socializacijos centruose, socialinės globos įstaigose, skirtose vaikams, darbo laikas per savaitę yra 26 valandos, iš jų 24 valandos per savaitę skiriamos tiesioginiam darbui su mokiniais, 2 valandos – netiesioginiam darbui su mokiniais (darbams planuoti, dokumentams, susijusiems su ugdymu, rengti, bendradarbiauti su mokytojais, tėvais (globėjais, rūpintojais) ugdymo klausimais ir kt.).

VII SKYRIUS

PAGALBOS MOKINIUI SPECIALISTŲ, NENURODYTŲ ŠIO PRIEDO IV, V IR VI SKYRIUOSE, PAREIGINĖS ALGOS PASTOVIOSIOS DALIES KOEFICIENTAI

38. Šiame skyriuje nurodytų pagalbos mokiniui specialistų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai:

(Baziniais dydžiais)

Pedagoginio darbo stažas (metais)	Pastoviosios dalies koeficientai
iki 10	5,95
nuo daugiau kaip 10 iki 15	6,65
d daugiau kaip 15	7,35

39. Pagalbos mokiniui specialistams, kuriems suteiktos kvalifikacinės kategorijos, pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai didinami: už eksperto kvalifikacinę kategoriją – 30 procentų, už metodininko kvalifikacinę kategoriją – 20 procentų, už vyresniojo pagalbos mokiniui specialisto kvalifikacinę kategoriją – 10 procentų.

40. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai dėl veiklos sudėtingumo pagalbos mokiniui specialistams:

40.1. didinami 5–10 procentų:

40.1.1. dirbantiems mokyklose, skirtose mokiniams, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

40.1.2. dirbantiems mokyklose, skirtose mokiniams, dėl nepalankių aplinkos veiksnių turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių;

40.1.3. dirbantiems sutrikusio vystymosi kūdikių namuose;

40.2. gali būti didinami iki 20 procentų pagal kitus biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje nustatytus kriterijus.

41. Jeigu pagalbos mokiniui specialisto veikla atitinka du ir daugiau šio priedo 40 punkte nustatytų kriterijų, jo pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas didinamas ne daugiau kaip 25 procentais. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimo dėl veiklos sudėtingumo kriterijai, nurodyti šio priedo 40 punkte, atsižvelgiant į veiklos sudėtingumo mastą, detalizuojami biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje.

VIII SKYRIUS

**MOKYKLŲ VADOVŲ IR JŲ PAVADUOTOJŲ UGDYMIUI PAREIGINĖS ALGOS PASTOVIOSIOS DALIES
KOEFIICIENTAI**

42. Mokyklų vadovų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai:

(Baziniais dydžiais)

Mokinių skaičius	Pastoviosios dalies koeficientai		
	pedagoginio darbo stažas (metais)		
	iki 10 metų	nuo daugiau kaip 10 iki 15 metų	daugiau kaip 15 metų
iki 200	10,71	11,1	11,37
201–400	11,7	11,8	11,81
401–600	11,74	11,82	11,85
601–1 000	12,6	12,62	12,65
1 001 ir daugiau	12,62	12,64	12,68

Punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-127](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28983

43. Mokyklų vadovų pavaduotojų ugdymui pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai:

(Baziniais dydžiais)

Mokinių skaičius	Pastoviosios dalies koeficientai		
	pedagoginio darbo stažas (metais)		
	iki 10	nuo daugiau kaip 10 iki 15	daugiau kaip 15
iki 500	10,44	10,46	10,48
501 ir daugiau	10,5	10,65	10,8

Punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-127](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28983

44. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai dėl veiklos sudėtingumo:

44.1. didinami 5–10 procentų:

44.1.1. ikimokyklinio ugdymo mokyklų, bendrojo ugdymo mokyklų, išskyrus šio priedo 44.2.1 ir 44.2.2 papunkčiuose nurodytas mokyklas, profesinio mokymo įstaigų vadovams ir jų pavaduotojams ugdymui, atsakingiems už mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimą, jeigu šiose įstaigose ugdoma (mokoma) 10 ir daugiau mokinių, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turinčių didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

44.1.2. mokyklų vadovams ir jų pavaduotojams ugdymui, jeigu mokykloje ugdoma (mokoma) 10 ar daugiau užsieniečių ar Lietuvos Respublikos piliečių, atvykusių gyventi į Lietuvos Respubliką, nemokančių valstybinės kalbos, dvejus metus nuo mokinio mokymosi pagal bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo programas pradžios Lietuvos Respublikoje;

44.2. didinami 5–20 procentų mokyklų vadovams ir jų pavaduotojams ugdymui:

44.2.1. dirbantiems mokyklose, skirtose mokiniams, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, ar mokyklose, kurios turi padalinius, skirtus specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

44.2.2. dirbantiems mokyklose, skirtose mokiniams, dėl nepalankių aplinkos veiksnių turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių;

44.3. gali būti didinami iki 20 procentų mokyklų vadovams pagal savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos nustatytus kriterijus;

44.4. gali būti didinami iki 20 procentų mokyklų vadovų pavaduotojams ugdymui pagal kitus biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje nustatytus kriterijus.

45. Jeigu mokyklos vadovo ar jo pavaduotojo ugdymui veikla atitinka du ir daugiau šio priedo 44 punkte nustatytų kriterijų, jo pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas didinamas ne daugiau kaip 25 procentais. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimo dėl veiklos sudėtingumo kriterijai,

nurodyti šio priedo 44 punkte, atsižvelgiant į veiklos sudėtingumo mastą, detalizuojami biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje.

46. Bendrojo ugdymo, ikimokyklinio ugdymo mokyklų, profesinio mokymo įstaigų vadovų ir vadovų pavaduotojų ugdymui pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai nustatomi atsižvelgiant į mokinių skaičių einamųjų metų rugsėjo 1 dieną, išskyrus mokyklą, skirtą mokiniams, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų (elgesio ir emocijų ar sveikatos problemų) turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių; ligoninių mokyklų, sanatorijų mokyklų, nepilnamečių tardymo izoliatorių ir pataisos įstaigų mokyklų, tardymo izoliatorių ir (ar) pataisos įstaigų suaugusiųjų mokyklų, vaikų socializacijos centrų vadovų ir vadovų pavaduotojų ugdymui – pagal vidutinį metinį mokinių skaičių; neformaliojo vaikų švietimo mokyklų vadovų ir vadovų pavaduotojų ugdymui – atsižvelgiant į mokinių skaičių einamųjų metų spalio 1 dieną. Bendrabučiuose gyvenantys mokiniai į bendrą mokinių skaičių įskaičiuojami taikant koeficientą 1,5. Vidutinis metinis mokinių skaičius apskaičiuojamas sudėjus praėjusių mokslo metų kiekvieno mėnesio vidutinį mokinių skaičių ir šią sumą padalijus iš to laikotarpio mėnesių, kuriais buvo mokinių, skaičiaus. Vidutinis mėnesinis mokinių skaičius apskaičiuojamas sudėjus kiekvieną dieną buvusių mokinių skaičių ir šį bendrą skaičių padalijus iš mėnesio dienų, kuriomis buvo mokinių, skaičiaus. Į mokinių skaičių įskaičiuojami tik tie mokiniai, kurie buvo mokomi.

IX SKYRIUS

MOKYKLŲ UGDYMĄ ORGANIZUOJANČIŲ SKYRIŲ VEDĖJŲ PAREIGINĖS ALGOS PASTOVIOSIOS DALIES KOEFICIENTAI

47. Šiame skyriuje nurodytų darbuotojų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai:

(Baziniais dydžiais)

Pedagoginio darbo stažas (metais)	Pastoviosios dalies koeficientai
iki 10	9,1
nuo daugiau kaip 10 iki 15	9,5
d daugiau kaip 15	10

Punkto pakeitimai:

Nr. [XIV-127](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28983

48. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai dėl veiklos sudėtingumo:

48.1. didinami 5–10 procentų:

48.1.1. ikimokyklinio ugdymo mokyklų, bendrojo ugdymo mokyklų, išskyrus šio priedo 48.2.1 ir 48.2.2 papunkčiuose nurodytas mokyklas, profesinio mokymo įstaigų ugdymą organizuojančių skyrių vedėjams, atsakingiems už mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimą, arba jeigu skyriuje ugdoma (mokoma) 5 ir daugiau mokinių, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turinčių didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

48.1.2. mokyklų ugdymą organizuojančių skyrių vedėjams, jeigu skyriuje ugdoma (mokoma) 5 ar daugiau užsieniečių ar Lietuvos Respublikos piliečių, atvykusių gyventi į Lietuvos Respubliką, nemokančių valstybinės kalbos, dvejus metus nuo mokinio mokymosi pagal bendrojo ugdymo ir profesinio mokymo programas pradžios Lietuvos Respublikoje;

48.2. didinami 5–20 procentų mokyklų ugdymą organizuojančių skyrių vedėjams:

48.2.1. dirbantiems mokyklose, skirtose mokiniams, dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

48.2.2. dirbantiems mokyklose, skirtose mokiniams, dėl nepalankių aplinkos veiksnių turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių;

48.2.3. dirbantiems profesinio mokymo įstaigų skyriuose, skirtuose specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams;

48.3. gali būti didinami iki 20 procentų ugdymą organizuojančių skyrių vedėjams pagal kitus biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje nustatytus kriterijus.

49. Jeigu mokyklų ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų veikla atitinka du ir daugiau šio priedo 48 punkte nustatytų kriterijų, jų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientas didinamas ne daugiau kaip 25 procentais. Pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų didinimo dėl veiklos sudėtingumo kriterijai, nurodyti šio priedo 48 punkte, atsižvelgiant į veiklos sudėtingumo mastą, detalizuojami biudžetinės įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-599](#), 2017-07-04, paskelbta TAR 2017-07-13, i. k. 2017-12171

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 17 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-745](#), 2017-11-16, paskelbta TAR 2017-11-23, i. k. 2017-18513

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 2, 3, 4 ir 5 priedų pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1395](#), 2018-06-29, paskelbta TAR 2018-07-04, i. k. 2018-11323

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 2, 3, 4, 7, 8, 14, 17 straipsnių ir 5 priedo pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1413](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-05, i. k. 2018-11478

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 1 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1688](#), 2018-12-04, paskelbta TAR 2018-12-10, i. k. 2018-20187

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 1 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1413 1 straipsnio pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1712](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-20, i. k. 2018-20970

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 9 straipsnio, 1, 2, 3, 4 ir 5 priedų pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1714](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-20, i. k. 2018-20972

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 7 straipsnio pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1838](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2018-12-28, i. k. 2018-21865

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 5 priedo pakeitimo įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1739](#), 2018-12-11, paskelbta TAR 2018-12-18, i. k. 2018-20709

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 pavadinimo, 1 straipsnio, 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo ir Įstatymo papildymo III-1 skyriumi įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1780](#), 2018-12-13, paskelbta TAR 2018-12-20, i. k. 2018-20997

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 4 straipsnio ir 5 priedo pakeitimo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2607](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20632

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 5 priedo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1838 pakeitimo įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2606](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20628

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 pakeitimo įstatymas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-127](#), 2020-12-23, paskelbta TAR 2020-12-29, i. k. 2020-28983

Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo Nr. XIII-198 1, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 16 straipsnių ir 1, 2, 3, 4, 5 priedų pakeitimo įstatymas